

ทฤษฎารุจลล
เตปฏัก
๒๕๔๙
พทุธวสุลล

วณยปฏเก
มหาวักขตปาถ
[ปรโม ภาโค]
ปาถวไลอฤตฤเรห
วไลธิตา

Ra
CRE
2014
632715
V.1

หมตอาญ-26/05/2566

ทฤษฎารุจลล เตปฏัก

๒๕๔๙ พทุธวสุลล

ทฤษฎลลขุมมหาฤรลลมาคเมน มุทุทาปิต

ทฤษฎารุจสุส
เตปีฏกั
๒๕๕๓
พุทธวสุเส

พิมพ์ที่
มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี
ปีพิมพ์

ทฤษฎารุจสุส เตปีฏกั

๒๕๕๓ พุทธวสุเส

ทฤษฎารุจสุสมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ก
632715

TULIB

3 1379 01483874 3

ทฤษฎีจตุส เตปีฏก

๒๕๔๙ พุทธวสเส

วินยปิฎก

มหาวิภังคปาติ

[ปจโม ภาโค]

ปาลีวิโสธกตเถเรหิ วิโสธิตา

ภูมิพลสุส ปรมินทมหาราชวรสุส
ปริปัญณสฎฐิจิวสุเส สิริราชชมมงคลมหมกมุกกาเล
ทยยสงฆมมหาเถรสมาคม มุทุทาปีตา

หมดอายุ 26/05/2566

๑

With the Compliments

๕ ส.ค. 2558

ศาสตราจารย์

กฤษณ์

ศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์

Ra

CRE

2014

632715

V.1

หมดอายุ 26/05/2566

หมดอายุ 26/05/2566

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙)

อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

(๑๑ มกราคม ๒๕๓๑ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖)

ประวัติ เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๘)

๑๑ มกราคม ๒๔๗๑ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

อายุ ๘๕ ปี พรรษา ๖๓

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ นามเดิมว่า เกี่ยว นามสกุล โชคชัย นามฉายา
อุปเสโณ บิดา นายเลี่ยน โชคชัย มารดา นางยี่ โชคชัย เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๔๗๑
ณ บ้านฉาง ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การบรรพชาอุปสมบท

เมื่อยังเยาว์ ได้ศึกษาระดับประถมศึกษา ที่โรงเรียนวัดฉาง จนจบประถมศึกษา
ปีที่ ๔

เมื่ออายุได้ ๑๒ ปี ได้บรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดฉาง (วัดสว่างอารมณ์) อำเภอ
เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีพระอธิการพัฒน์ ภาทุมณี วัดภูเขาทอง เป็น
พระอุปัชฌาย์ แม้เจตนาจะบวชเพียงแค่ ๗ วัน แต่ด้วยอุปเพทตบุญญตาทำให้เจ้าประคุณ
สมเด็จฯ ยังคงมั่นในสมณเพศต่อมา หาได้คิดลาสิกขาไม่ โยมมารดาจึงนำไปฝากไว้
กับท่านพระครูอรุณกิจโกศล (หลวงพ่อพริ้ง โกสโล) วัดแจ้ง ตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย

เจ้าประคุณสมเด็จฯ เป็นผู้ฝึกฝนในการศึกษา มีวิริยะ อุตสาหะ จนหลวงพ่อพริ้ง
เห็นอุปนิสัย ได้นำไปฝากไว้กับเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช (อยู่ ญาณเทศมหาเถร)
โดยอยู่ในการปกครองของพระธรรมเจดีย์ (เทียบ ธมฺมธโร) ณ วัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร
กรุงเทพมหานคร

ต่อมา พ.ศ. ๒๔๙๒ เมื่อมีอายุครบอุปสมบท ก็ได้อุปสมบท ณ วัดสระเกศ
ราชวรมหาวิหาร โดยมีเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช (อยู่ ญาณเทศมหาเถร) ทรงเป็น
พระอุปัชฌาย์

ด้านพระกรรมฐาน

เจ้าประคุณสมเด็จฯ ได้เรียนพระกรรมฐานในเบื้องต้น จากหลวงพ่อพริ้ง ซึ่งเป็น
พระวิปัสสนาจารย์องค์สำคัญของเกาะสมุย โดยหลวงพ่อพริ้งได้นำเจริญพระกรรมฐาน
บนหลุมฝังศพขณะมีอายุ ๑๒ ปี ต่อมาได้เรียนพระกรรมฐานจากสมเด็จฯ พระสังฆราช

(อยู่ ญาโณทยมหาเถร) ซึ่งมีความชำนาญในพระกรรมฐานด้านกสิณ และยังได้ให้ความสนใจวิธีการเจริญพระกรรมฐานตามแนวต่างๆ ที่ปฏิบัติในประเทศ จนมีความชำนาญทุกสาย

เจ้าประคุณสมเด็จฯ เป็นผู้ริเริ่มวางรากฐานแนวคิंदงานพระศาสนาเชิงรุกที่สำคัญในด้านต่างๆ ริเริ่มให้พระสงฆ์นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้กับงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา อนุวัติให้สอดคล้องกับโลกสมัยใหม่

ได้บริจาคเงินสร้างโรงเรียนและตักสงฆ์อาพาธในท้องถิ่นชนบทที่อยู่ห่างไกล ความสำเร็จหลายแห่ง ในนาม “อาคารผู้มีพระคุณ” เพื่อพยาบาลพระภิกษุ สามเณร ผู้อาพาธ และสาธุชนทั่วไป

ในด้านต่างประเทศ

เจ้าประคุณสมเด็จฯ เป็นผู้ริเริ่มเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ ริเริ่มการสร้างวัดไทยในต่างประเทศ ริเริ่มให้มีการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปประจำ ณ วัดไทยในต่างประเทศ ริเริ่มสานศาสนสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ต่อมาได้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาสงฆ์โลก นับเป็นพระสงฆ์ไทยรูปแรก ที่ก้าวขึ้นสู่การบริหารองค์กรสงฆ์โลก เป็นคณะสงฆ์ไทยคณะแรกเยือนท่าเนียบชาวอเมริกันอย่างเป็นทางการ ตามคำนิมนต์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เป็นคณะสงฆ์ไทยคณะแรกเยือนนครรัฐวาติกัน กรุงโรม อย่างเป็นทางการ ได้ออกเดินทางไปต่างประเทศทั่วทุกมุมโลก เพื่อหาแนวทางที่จะให้มีวัดเกิดขึ้นในประเทศนั้นๆ จนเกิดวัดไทยทั่วทุกมุมโลก ในปัจจุบัน

ลำดับสมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๐๑	เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ พระเมธีสุทธิวงศ์
พ.ศ. ๒๕๐๕	เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ พระราชวิสุทธิเมธี
พ.ศ. ๒๕๐๗	เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ พระเทพคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๑๔	เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ พระธรรมคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๑๖	เป็นรองสมเด็จพระราชาคณะที่ พระพรหมคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๓๓	เป็นสมเด็จพระราชาคณะที่ สมเด็จพระพุฒาจารย์
พ.ศ. ๒๕๔๗	เป็นประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙) อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม ประธานสำนักงานกำกับดูแลพระธรรมทูตไปต่างประเทศ แม่กองงานพระธรรมทูต เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก และเจ้าอาวาสวัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เป็นพระมหาเถระที่อุทิศตนและเสียสละเพื่อพระพุทธศาสนา ประเทศชาติ บ้านเมืองมาโดยลำดับ เป็นที่ปรากฏชัดเจน

ดังบทคติธรรมซึ่งเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ได้ประทานไว้ในหลายโอกาส ความว่า “**ความเสียสละ เป็นพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นพระพุทธรูปที่ทรงสร้างสมจนถึงวาระแห่งการตรัสรู้ จุดหมายสูงสุดของความเสียสละในพระพุทธศาสนา คือ การเสียสละเพื่อบรรลुพระนิพพาน ความเสียสละจึงก้าวสูงขึ้นไปด้วยลำดับ ความเสียสละทุกระดับล้วนมีความสำคัญ เช่น ความเสียสละเพื่อรักษาแผ่นดิน ถ้าไม่มีผู้เสียสละเพื่อแผ่นดิน ประเทศไทยคงไม่มีแล้ว ความเสียสละเพื่อสถาบัน ความเสียสละเพื่อหน้าที่การงาน เป็นต้น ความเสียสละโดยทางหนึ่ง เป็นการลดความเห็นแก่ตัว จนถึงขั้นไม่มีความเห็นแก่ตัว**”

รัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดพิมพ์พระไตรปิฎก ฉบับพิมพ์มหาเถรสมาคมชำระและจัดพิมพ์ เพื่อน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อม ถวายเป็นพระราชกุศล ถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ ซึ่งเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นผู้ปรารภให้มีการชำระและจัดพิมพ์

ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเพลิงศพสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙) อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส ในวันอาทิตย์ ที่ ๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น

รัฐบาลจึงจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับดังกล่าวโดยเสด็จพระราชกุศล ในพิธีพระราชทานเพลิงศพเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ เพื่อบูชาพระคุณ พร้อมอุทิศกุศล น้อมถวายในสัณเฑาะฏ トラบจนบรรลुพระนิพพานเป็นที่สุด

คำนำ

มหาเถรสมาคม ได้ปรารภการจัดกิจกรรมร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้วมีมติให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทย เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้มีความรู้และทรงธรรมวินัยพิจารณาตรวจสอบแก้ไขต้นฉบับให้ถูกต้อง โดยใช้พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ เป็นต้นฉบับ เพราะได้ตระหนักถึงความสำคัญของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นพระบรมศาสดาแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งพระมหากษัตริย์ไทยและประชาชนชาวไทยได้นับถือพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติไทย และพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกมาโดยตลอด ดังที่ปรากฏเป็นหลักฐาน เช่น

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ด้าน ๒ “คนเมืองสุโขทัยนี้มักทาน มักทรงศีล มักโอยทาน พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยปั้ว ท่วยนาง ลูกเจ้าขุน ทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชาย ทั้งผู้หญิง ทั้งท่วย มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อออกพรรษากرانกฐินเดือนหนึ่งจึงแล้ว...”

พระบรมสัตยาธิษฐานของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ตรัสประกาศแก่เทพยดาทั้งปวงว่า “ให้บังเกิดมาในประยูรมหาเศวตฉัตร จะให้บำรุงพระพุทธศาสนา ไฉนจึงมิช่วยให้สว่างแลเห็นข้าศึกเล่า” พอตกพระโอษฐ์ลง พระพ่ายก็พัดควันอันเป็นหมอกมืดนั้นสว่างไป...

นำพระราชหฤทัยและพระราชดำรัสของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
“พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ จะให้เราเข้ารีตดังนั้นหรือ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก เพราะในราชวงศ์ของเราก็นับถือพระพุทธศาสนามาช้านานแล้ว จะให้เปลี่ยน

ศาสนา อย่างนี้เป็นกรยากอยู่ และถ้าพระเจ้าผู้สร้างฟ้าสร้างดินจะต้องการให้คนทั่วโลกได้นับถือศาสนาอันเดียวกันแล้ว พระเจ้ามีจัดการให้เป็นเช่นนั้นเสียแล้วหรือ?” “จริงอยู่ เมื่อฟอลคอนในเวลาหมอบอยู่ข้างพระบาทเจ้ากรุงสยามได้แปลคำชักชวนที่พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ได้รับสั่งมากับราชทูตนั้น ฟอลคอนก็กลัวจนตัวสั่น และสมเด็จพระนารายณ์ทรงพระกรุณาโปรดให้อภัยแก่ฟอลคอน แต่ก็ได้รับสั่งว่า ได้ทรงนับถือศาสนาอันได้นับถือต่อๆ กันมาถึง ๒,๒๒๕ ปีแล้ว เพราะฉะนั้น ที่จะให้พระองค์เปลี่ยนศาสนาเสียนั้น เป็นการที่พระองค์จะทำได้”

พระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

“อันตัวพ่อ	ชื่อว่า	พระยาตาก
ทนทุกข์ยาก	ภูชาติ	พระศาสนา
ถวายเป็นดิน	ให้เป็น	พุทธบูชา
แต่พระศาสนา	สมณะ	พระพุทธรูป
ให้ยืนยง	คงถาวร	ห้าพันปี
สมณะพราหมณ์ชี	ปฏิบัติ	ให้พอสม
เจริญสมณะ	วิปัสสนา	พ่อชื่นชม
ถวายเป็นคัม	รอยบาท	พระศาสดา
คิดถึงพ่อ	พ่ออยู่	คู่กับเจ้า
ชาติของเรา	คงอยู่	คู่พระศาสนา
พุทธศาสนา	อยู่ยง	คู่องค์กษัตริย์
พระศาสดา	ฝากไว้	ให้คู่กัน”

พระราชปณิธานของพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

หมตอาญ 26/05/2566

“ตั้งใจจะอุปถัมภ์	ยอยกพระพุทธศาสนา
ป้องกันขอบขันที	รักษาประชาชนและมนตรี”

พระราชศรัทธาของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย “ศุภมัสดุ ๑๑๗๙ ศก... พระบาทสมเด็จพระบรมธรรมิกมหาราชารามาธิราช บรมนารถบรมบพิตร พระพุทธเจ้าอยู่หัว... ทรงพระราชศรัทธาจะยกกรือวิสาขบูชามหาโยธิพิธิ อันชาติประเพณีมานั้นให้กลับคืนเจียรฐิติกาล ปราภฏสำหรับแผ่นดินสืบไป จะให้เป็นอรรถตถประโยชน์และปรตถประโยชน์ ทรงพระราชศรัทธาจะให้สัตว์โลก ข้าขอบขัณฑเสมาทั้งปวงจำเริญอายุและอยู่เย็นเป็นสุขปราศจากทุกข์ภัยในชั่วนี้แลชั่วหน้า...”

นำพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว “ด้วยกำลัง ทรงพระมหากรุณาเมตตากับไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินเป็นอันมาก ทรงพระกรุณา ดำรัสให้จดหมาย (คือ จด) กระแสพระราชโองการปฏิญาณยกพระนาม พระรัตนตรัยสรณาคมนันอันอุดมเป็นประธานพยานอันยิ่ง ให้เห็นความจริง ในพระบรมหฤทัย แล้วทรงพระราชดำรัสยอมอนุญาตให้เจ้าพระยาพระคลัง ว่าที่สมุหพระกลาโหม พระยาศรีพัฒน์รัตนราชโกษา พระยาราชสุภาวดีกับ ขุนนางผู้น้อยทั้งปวง จงมีความสโมสรมัคคีรสปรึษาพร้อมกัน เมื่อเห็นว่าพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์ใดที่มีวัยวุฒิปรีชารอบรู้ราชานุวัตร จะเป็น ศาสนูปถัมภกยกพระบวรพุทธศาสนา แลจะปกป้องไพร่ฟ้าอาณาประชาราษฎร์รักษาแผ่นดินให้เป็นสุขสวัสดิ์โดยยิ่ง เป็นที่ยินดีแก่มหาชนทั้งปวงได้ ก็สุดแต่แต่จะเห็นดีประนีประนอมพร้อมใจกัน ยกพระบรมวงศานุวงศ์ พระองค์นั้นขึ้นเสวยมโหสิวรยาธิปัตย์ราชสืบสันตติวงศ์ดำรงราชประเพณีต่อไปเถิด อย่าได้กริ่งเกรงพระราชอัธยาศัยเลย เอาแต่ให้ได้เป็นสุขทั่วหน้า อย่าให้เกิดการรบราฆ่าฟันกันให้ได้ความทุกข์ร้อนแก่ราษฎร...”

พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงประกาศพระราชทานส่วนพระราชกุศลในการที่ทรงบริจาคเพชรใหญ่ประดับพระอุณาโลมพระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากร “การพระราชบริจาคอันนี้ทรงพระราชดำริ เห็นว่าไม่ขัดขวางเป็นเหตุให้ท่านผู้ใดชุนเคืองขัดใจเลย พระนครนี้เป็น

[๔]

ถิ่นที่ของคนนับถือพระพุทธศาสนาแต่เดิม ไม่ใช่แผ่นดินของศาสนาอื่น คนที่ถือศาสนาอื่นมาแต่อื่นก็ดี อยู่ในเมืองนี้ก็ดี จะโหม่นสนั่นใจด้วยริษยาแก่ พระพุทธศาสนาเพราะบูชาอันนี้ไม่ได้ ด้วยไม่ใช่เมืองของศาสนาตัวเอง ถ้า โหม่นสั่นก็ชื่อว่าโลกล่วงเกินไป...”

พระราชปฎิญาณและพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอม-เกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช “ข้าพเจ้าจะไม่มีจิตยินดีน้อมไปในศาสนาอื่น นอกจากสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระธรรมอันพระองค์ได้ตรัสรู้ชอบ ดีแล้ว กับทั้งพระสงฆ์หมู่ใหญ่ อันได้ประพฤติตามคำสั่งสอนของพระสัมมา สัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นเลยเป็นอันขาด จนตราบอกว่าสิ้นชีวิต...”

พระราชนิพนธ์และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ-เกล้าเจ้าอยู่หัว “พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาสำหรับชาติเรา เราจำเป็นต้อง ถือด้วยความกตัญญูต่อบิดา มารดา และต้นโคตรวงศ์ของเรา... เมื่อรู้สึก แน่นนอนแล้วว่า ศาสนาในสมัยนี้เป็นของที่แยกจากชาติไม่ได้... ถ้าข้าพเจ้า จะขอแก้ท่านทั้งหลายว่า พุทธศาสนาเป็นของไทย เรามาชวนกันนับถือ พระพุทธศาสนาเถิด... ผู้ที่แปลงศาสนา คนเขาดูถูกยิ่งเสียกว่าผู้ที่แปลง ชาติ... เพราะเหตุฉะนั้น เป็นความจำเป็นที่เราทั้งหลายผู้เป็นไทย จะต้องมั่น อยู่ในศาสนาพระพุทธซึ่งเป็นศาสนาสำหรับชาติเรา...” และพระองค์ได้ พระราชทานความหมายแห่งไตรรงค์ไว้ดังนี้

“ขอรำรำพรรณบรรยาย	ความคิดเครื่องหมาย
แห่งสีทั้งสามงามถนัด	
ขาวคือบริสุทธิ์ศรีสวัสดิ์	หมายพระไตรรัตน์
และธรรมะคัมภีร์ไทย...”	

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว “แต่ บ้านเมืองในลานนาถึงกาลวิบัติ พระพุทธศาสนาก็เศร้าหมองจนสงฆมณฑล

เสื้อมทราชมระสำระสายมาช้านาน... มาจนถึงรัชกาลสมเด็จพระปิยมหาราช พระบรมชนกนาถของเราจึงได้เริ่มทรงจัดการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในมณฑลนี้ มาโดยทรงพระราชดำริจะให้พุทธจักรและอาณาจักรเจริญรุ่งเรืองสมกับสมัย เป็นต้นว่า ในการสั่งสอนประชาชนทั้งหลายให้รัฐบาลเอาเป็นธุระสั่งสอนส่วน คดีโลก ให้พระสงฆ์รับภาระการสั่งสอนส่วนศีลธรรมเป็นอุปการะแก่กัน ดังนี้ สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชของเราก็ได้โปรดให้จัดการสืบมาโดยทางนั้น”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลปัจจุบัน ได้ตรัสพระปฐมบรมราชโองการซึ่งเป็นพระราชปณิธานแก่ปวงชนชาวไทยใน พระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง ว่า “เราจะครองแผ่นดิน โดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ได้มีพระราชดำรัสตรัส ลาผนวชต่อพระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูตานุทูต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เมื่อ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙ ว่า “โดยที่พระพุทธศาสนาเป็นศาสนา ประจำชาติของเรา ทั้งตามความศรัทธาเชื่อมั่นของข้าพเจ้าก็เห็นเป็นศาสนา ที่ดีศาสนาหนึ่ง เนื่องในบรรดาสัจธรรมคำสั่งสอนอันชอบด้วยเหตุผล จึง เคยคิดอยู่ว่า ถ้าโอกาสอำนวย ข้าพเจ้าควรจักได้บวชสักเวลาหนึ่งตาม ราชประเพณี ซึ่งจักเป็นทางสนองพระคุณบูรพการีตามคตินิยมด้วย...” และได้มีพระราชดำรัสในโอกาสพระสันตะปาปา จอห์น พอล ที่ ๒ เข้าเฝ้า ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๗ ว่า “คนไทยเป็นศาสนิกที่ดีด้วยกัน ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา อันเป็น ศาสนาประจำชาติ”

การดำเนินงานตรวจชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกให้คงความ บริสุทธิ์แห่งพระบาลีพุทธพจน์ซึ่งเป็นหลักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำเป็นต้องอาศัยความสขุขุมคัมภีรภาพด้านความรู้ความชำนาญในภาษาบาลี ของพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลาย จึงนับว่าเป็นงานที่มี

[๖]

ความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นกุศลกิจอันยิ่งใหญ่ที่กระทำไดยาก ดังนั้น การที่พระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลายมีอิทธิบาทธรรมร่วมกันตรวจชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงควรแก่การอนุโมทนาสาธุการของบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย เพราะทราบใดที่พระไตรปิฎกยังคงความบริสุทธิ์อยู่ ย่อมเป็นที่มั่นใจได้ว่า ปรียัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธก็ดำรงอยู่ ก่อให้เกิดสันติสุขแก่มวลมนุษยชาติตราบนั่น

ในนามของมหาเถรสมาคม ขอแสดงความชื่นชมยินดีต่อคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกที่ได้ดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ นับเป็นการเฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศลแด่ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรคุณ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เนื่องในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ดังกล่าว

ขออานุภาพแห่งมหากุศลอันยิ่งใหญ่ที่เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลายที่ได้ร่วมกันพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยซึ่งถือว่าเป็นพระบรมศาสนาทรงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในครั้งนี้ ได้โปรดอภิบาลคุ้มครองรักษาสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรคุณ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ให้ทรงพระเกษมสำราญ มีพระชนมายุยืนนาน สถิตมั่นเป็นมิ่งขวัญร่มเกล้าของเหล่าพสกนิกรชาวไทยสืบไปตลอดจิรัฏฐิตกาล เทอญ

สมเด็จพระพุทธมามกาจารย์

๗

(สมเด็จพระพุทธมามกาจารย์)

หมดอายุ 26/05/2566

ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คำปรารภ

ศาสนธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เดิมทีนั้น เรียกว่า พระธรรมวินัย พระธรรม ได้แก่คำสั่งสอนที่แสดงหลักความจริงที่ควรรู้ และแนะนำหลักความดีที่ควรประพฤติ พระวินัย ได้แก่ข้อบัญญัติที่ทรงวางไว้เป็นหลักกำกับความประพฤติให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอกัน กาลต่อมา เมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระธรรมวินัยที่พระพุทธองค์ ทรงแสดงไว้ทรงบัญญัติไว้ในกาลโอกาสต่าง ๆ มีความสำคัญยิ่งในฐานะ เป็นพระบรมศาสดาแทนพระพุทธองค์ โดยมีหลักฐานปรากฏในมหา ปรินิพพานสูตร (ที.ม. ๑๐/๒๑๖) ว่า ขณะที่ทรงพระประหารจวนจะเสด็จ ดับขันธปรินิพพาน พระพุทธองค์หาได้ทรงตั้งพระสาวกรูปใดรูปหนึ่งไว้ใน ตำแหน่งพระบรมศาสดาไม่ หากแต่ตรัสกะท่านพระอานนท์พุทธอุปัฏฐากว่า

โย โว อานนท มया ธมฺโม จ วินโย จ เทสิโต ปญฺญตฺโต,
โส โว มมจฺจเยน สตฺถา.

แปลความว่า “ดูก่อนอานนท์ ธรรมและวินัยอันใดที่เราแสดงแล้ว บัญญัติแล้วแก่พวกเธอ ธรรมและวินัยอันนั้นจักเป็นศาสดาของพวกเธอ โดยกาลล่วงไปแห่งเรา”

จากพระพุทธพจน์นี้เป็นหลักฐานยืนยันถึงความสำคัญของพระธรรมวินัย ซึ่งได้รับการสังคายนารวบรวมประมวลเป็นบทสวดสำหรับสอบทานความ ถูกต้องมิให้คลาดเคลื่อนไปจากที่พระพุทธองค์ตรัสสั่งสอนจริงด้วยสังฆานุมัติ พร้อมกันครั้งแรกโดยพระอรหันตเถระ ๕๐๐ รูป ภายหลังพุทธปรินิพพานได้ ๓ เดือน การสังคายนาพระธรรมวินัยในครั้งแรกนั้นได้ยกเอาพระพุทธพจน์ ที่ทรงแสดงโปรดเวไนยสัตว์ตลอดระยะเวลา ๔๕ พรรษา ขึ้นสู่การพิจารณา สอบทานรับรองความบริสุทธิ์ถูกต้องในท่ามกลางสงฆ์ แล้วประมวลจัด

เป็นหมวด ไว ๓ หมวดใหญ่ เรียกว่า พระไตรปิฎก อันประกอบด้วย พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก

พระวินัยปิฎก หมวดพระวินัย ว่าด้วยพระพุทธานุญาตที่ทรงวางหลักความประพฤติและมารยาทอันเป็นแบบอย่างเยี่ยงอารยชนของผู้เข้ามาบวช ประพฤติพรหมจรรย์ชั้นสูงในพระพุทธศาสนา เป็นประมวลพระพุทธานุญาต รักษาสงฆ์เกี่ยวกับศีลหรือสิกขาบทตลอดจนพิธีกรรมและขนบธรรมเนียมของพระสงฆ์ อันเป็นกฎระเบียบที่พระภิกษุและพระภิกษุณีต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด นอกจากนี้ยังได้ประมวลเหตุการณ์พุทธประวัติที่สำคัญๆ นับตั้งแต่แรกตรัสรู้ เสด็จวิมุตติสุขเป็นต้นไป พร้อมทั้งประวัติการทำสังคายนาไว้ด้วย มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๕ คัมภีร์ คือ มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๔ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑ ถึงเล่มที่ ๔

พระสุตตันตปิฎก หมวดพระสูตร ว่าด้วยประมวลพระธรรมเทศนา ตรัสบรรยายธรรมของพระพุทธองค์ที่ตรัสให้เหมาะแก่บุคคลและโอกาส เป็นประมวลหลักพุทธธรรมที่ทรงแสดงโดยบุคลาธิษฐานหรือทรงใช้สมมติโวหารตลอดจนบทคาถาประพันธ์ เรื่องเล่า และเรื่องราวชั้นเดิมที่แสดงถึงประวัติของพระพุทธองค์และพระอรหันตสาวกทั้งหลาย มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๕ คัมภีร์ เรียกว่า นิกาย ๕ คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๒๕ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๕ ถึงเล่มที่ ๓๓

พระอภิธรรมปิฎก หมวดพระอภิธรรม ว่าด้วยประมวลพระพุทธานุญาตอันเกี่ยวกับหลักปรมาตมธรรมที่เป็นความหมายที่แท้จริงของสรรพสิ่ง เป็นประมวลคำอธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแล้ว ๆ โดยธรรมาธิษฐาน

คือไม่ยกบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเป็นสมมติบัญญัติเข้ามาประกอบความ มี ๔๒,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๗ คัมภีร์ คือ ัมมสังคณี วิภังค์ ธาตุกถา ปุคคลบัญญัติ กถาวัตถุ ยมก และปฏิจจान โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๑๒ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๔ ถึงเล่มที่ ๔๕

พระไตรปิฎก จัดเป็นหนึ่งในพระสัทธรรม ๓ คือปริยัติสัทธรรมที่ประมวลไว้ซึ่งนวังคสัตตสุตาสันทั้งหมด เป็นปทัฏฐานให้เกิดปฏิบัติสัทธรรม คือศีล สมาธิ ปัญญา และนำไปสู่การบรรลุปฏิเวธสัทธรรม คือมรรค ผล นิพพานในที่สุด ดังนั้น จึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในทางพระพุทธศาสนา ดังพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในคราวจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ความว่า

“พระไตรปิฎกเป็นพระคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่พระอรหันตสาวกได้รับการอุทิศสั่งสอนสืบต่อกันมา เป็นพระคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนา เท่ากับเป็นสัญลักษณ์ของพระบรมศาสดา พระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนผู้สนใจพระพุทธศาสนามีความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้จากพระไตรปิฎก เพราะฉะนั้น คัมภีร์พระไตรปิฎกนี้พระเถรานุเถระแต่ปางก่อนจึงได้ช่วยกันรักษาสืบต่อกันมา ในการสร้างวัดวาอารามสมัยก่อนนั้น จะต้องสร้างหอไตรประจำวัด ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาพระไตรปิฎกอันประกอบด้วยคัมภีร์ใบลาน พระภิกษุสามเณรผู้บวชในพระพุทธศาสนาจะเป็นศาสนทายาท ก็จำเป็นต้องศึกษาภาษาบาลีอันเป็นภาษาที่จารึกในคัมภีร์พระไตรปิฎก พร้อมทั้งอรรถกถาฎีกา โยชนา สัทททาวิเสส อันเป็นคัมภีร์ประกอบเพื่อให้เข้าใจเนื้อความพระไตรปิฎกนั้น พระมหากษัตริย์ทรงนับถือพระพุทธศาสนาในปางก่อน

จึงได้ให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาเล่าเรียนหาความรู้ในพระไตรปิฎกนั้นๆ ให้แตกฉาน เพื่อนำเอาความรู้มาสั่งสอนแก่พุทธศาสนิกชน สำหรับในประเทศไทย พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะมาตลอดสาย และได้ทรงให้พระภิกษุสงฆ์ได้ศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมคือพระไตรปิฎกนี้ สืบต่อกันมา ทรงถือเป็นพระราชกิจสำคัญ มีการสอบพระปริยัติธรรมเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้แสดงความรู้ที่ได้ศึกษาพระไตรปิฎกนั้นๆ และทรงปูนบำเหน็จความสามารถแก่พระภิกษุสามเณรผู้สอบไล่ได้พระปริยัติธรรม ซึ่งทุกวันนี้ได้ขยายวงกว้างออกมาเป็นการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม แผนกบาลีสนาทมูลวาท ตลอดจนพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ให้พระภิกษุสามเณรผู้ทรงความรู้ทำการสังคายนาพระไตรปิฎก ถือเป็นการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอันยิ่งใหญ่...”

พระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทได้รับการนำสืบๆ กันมา ด้วยภาษามคธ หรือภาษาบาลี อันหมายถึงภาษาที่รักษาไว้ซึ่งพระพุทธพจน์ โดยวิธีมุขปาฐะหรือมุขบาฐ คือวิธีทรงจำนำสืบต่อ ๆ กันด้วยการสาธยายท่องจำกัน สั่งสอนกันจากปากสู่ปาก หรือวิธีบอกเล่ากล่าวสอนจากอาจารย์สู่ศิษย์โดยโวหารต่างๆ เป็นเวลาถึง ๔ พุทธศตวรรษ จึงได้รับการจารึกเป็นลายลักษณ์อักษรลงในใบลานในคราวสังคายนาครั้งที่ ๕ ในประเทศศรีลังกา เมื่อพุทธศักราช ๔๓๓ ตลอดระยะเวลาดังกล่าวนี้ ถ้าในสมัยใดมีความผันเพื่อเลอะเลือนจำกันมาผิด มีข้อบกพร่องผิดพลาดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีคำสอนของลัทธิอื่นเข้ามาปะปนในพระไตรปิฎก อันเป็นเหตุให้พระสงฆ์ประพฤติดิพตหลักพระธรรมวินัย บรรดาพระอรหันต์หรือพระมหาเถระในยุคสมัยนั้นๆ ก็จะถือเอาเป็นการธุระดำเนินการประชุมพระสงฆ์ทำสังคายนาเพื่อสอบทานสวดรับรองความถูกต้องพร้อมกันเป็นครั้ง ๆ โดยประวัติการทำสังคายนานั้น สามครั้งแรกทำในประเทศอินเดีย ครั้งที่ ๔ และครั้งที่ ๕

ทำในประเทศศรีลังกา ซึ่งในการทำสังคายนาครั้งที่ ๕ นี้เอง พระเถระ
 สังคิติกจารย์ทั้งหลายได้คำนึงถึงว่า “ในอนาคต กุลบุตรคงมีศรัทธาน้อยลง
 และปัญญาที่จะทรงจำพระธรรมวินัยสืบอายุพระพุทธศาสนาคงน้อยลงด้วย
 ควรที่คณะสงฆ์จะสังคายนาพระธรรมวินัยแล้วลงบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์
 อักษร” เพราะประจักษ์ที่พวกทมิฬไม่นับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งปกครอง
 ประเทศศรีลังกาแล้วทำให้เกิดภัยพิบัติอย่างใหญ่หลวงต่อพระพุทธศาสนา
 เป็นเหตุให้พระภิกษุสาวกทั้งหลายต่างพากันปลีกตนไปอยู่ตามป่าเขาอย่าง
 ลำเค็ญ มีความผิดเคืองด้วยภิกษาหาร ต้องอดทนอยู่อย่างลำบากถึง ๑๒ ปี
 แต่ท่านเหล่านั้นหาคำนึงถึงความลำบากทางกายของตนไม่ ต่างช่วยกัน
 ทรงจำพระไตรปิฎกท่านละหนึ่งนิกายบ้าง สองนิกายบ้าง ถึงแม้ไม่มีอะไร
 จะฉันทเป็นภัตตาหาร ก็ฉันใบไม้แทน เพื่อให้ร่างกายมีกำลังทรงอยู่เพียงเพื่อ
 สรรยายท่องบ่นทบทวนพระไตรปิฎกที่ทรงจำไว้ นั่นนี้เพื่อมิให้พระไตรปิฎก
 ที่ทรงจำไว้สูญไปพร้อมกับชีวิตของท่าน เพราะขณะนั้นพระภิกษุสาวกที่
 ทรงจำพระไตรปิฎกได้มีจำนวนน้อยเต็มที บางท่านเกิดเตโชธาตุในท้องกำเริบก็
 ต้องนอนเอาทรายกลบท้อง เพื่อให้ดูดความร้อนจากร่างกายแล้วสรวาย
 ทบทวนพระไตรปิฎกนั้นมิให้เสื่อมสูญหายไป เมื่อได้ประจักษ์ชัดถึงการ
 ทรงจำพระไตรปิฎกด้วยวิธีมุขปาฐะว่าไม่อาจจะรักษาพระไตรปิฎกไว้ได้ต่อไป
 จึงได้มีมติจารึกพระไตรปิฎกลงในใบลานเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยภาษามคธ
 พร้อมทั้งจารึกอรรถกถา (คัมภีร์อธิบายความแห่งพระไตรปิฎก) ด้วยภาษา
 สิงหล แล้วนำสืบเผยแผ่ไปยังประเทศต่างๆ ที่นับถือพระพุทธศาสนา และ
 ต่อมาเมื่อวิทยาการด้านการพิมพ์เจริญขึ้น ได้มีการพิมพ์พระไตรปิฎกเป็น
 รูปเล่มหนังสือ โดยใช้อักษรของประเทศนั้น ๆ จึงปรากฏเป็นพระไตรปิฎก
 ฉบับอักษรสิงหล ฉบับอักษรเทวนาครี ฉบับอักษรพม่า ฉบับอักษรขอม
 ฉบับอักษรไทย ฉบับอักษรโรมัน ฉบับอักษรมอญ เป็นต้น และเมื่อจะจัด

พิมพ์หรือจัดสร้างซ้ำแต่ละครั้งเนื่องในโอกาสสำคัญๆ ก็จะมีการสังคายนา ตรวจชำระสอบทานเพื่อคงความบริสุทธิ์บริบูรณ์โดยการนำคัมภีร์พระไตรปิฎก ฉบับอักษรต่าง ๆ มาเทียบเคียงกัน ตรวจสอบให้ลงกันสมกันเป็นสำคัญ โดยมีการจัดทำเครื่องหมายวรรคตอน จัดทำเชิงอรรถแสดงปาฐะที่ต่างกัน พร้อมทั้งจัดทำดัชนีคือปทานุกรม นามานุกรม คาถานุกรม และอัมมประเภท แสดงลำดับหมวดธรรม เพื่อสะดวกในการสืบค้นดังที่ปรากฏในปัจจุบัน

สำหรับประเทศไทย ได้นำพระไตรปิฎกจากประเทศศรีลังกามาสืบทอด ศึกษาเล่าเรียนกันโดยลำดับ โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการสังคายนาตรวจชำระ สอบทานพระไตรปิฎกในประเทศไทย มีประวัติการดำเนินงานในแต่ละยุค สมัยที่พระบรมมหาราชวังไทยผู้ทรงเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกและทรงเป็น พุทธมามกะ ทรงโปรดฯ รับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดังปรากฏตามหลักฐาน ที่บันทึกไว้ ดังนี้

ในรัชสมัยของพระเจ้าติโลกราชแห่งเชียงใหม่ ได้มีการสังคายนา พระไตรปิฎกจารึกลงในใบลานด้วยอักษรธรรมล้านนาขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พุทธศักราช ๒๐๒๐ ต่อมา ในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ภายหลังจากที่ทรงกู้อิสรภาพจัดการบ้านเมืองไทยเสร็จแล้ว ทรงใฝ่พระทัยในการพระพุทธานุศาสนเป็นอย่างยิ่ง ทรงปรารถนาว่าพระไตรปิฎก กระจายกระจายเสียหายไปมาก จึงทรงโปรดฯ ให้อัญเชิญพระไตรปิฎกจาก เมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีความสมบูรณ์มารวบรวมไว้ที่กรุงธนบุรี เมื่อ พุทธศักราช ๒๓๑๓

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี เมื่อพุทธศักราช ๒๓๓๑ พระบาท สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ ทรงโปรดฯ ให้รวบรวม คัมภีร์พระไตรปิฎกในส่วนที่กระจายกระจายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วทรงอาราธนา พระเถรานุเถระและเชษฐราชบัณฑิตผู้ทรงความรู้ ให้ทำการสังคายนาตรวจ

ชำระพระไตรปิฎก แล้วทรงโปรดฯ ให้ช่างคัดลอกจำลองพระไตรปิฎกพร้อมทั้งอรรถกถาและฎีกาจารึกด้วยอักษรขอมลงในใบลาน จำนวน ๓,๗๕๖ ผูกพร้อมทั้งปิดทองหีบ ปกหน้า ปกหลัง และกรอบ เรียกว่า พระไตรปิฎกฉบับทอง ต่อมา พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ทรงโปรดฯ ให้มีการซ่อมส่วนคัมภีร์พระไตรปิฎกที่ชำรุดให้สมบูรณ์ และทรงโปรดฯ ให้สร้างฉบับใหม่ขึ้นมาอีก เรียกว่า ฉบับรดน้ำแดง แม้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ก็ทรงโปรดฯ ให้สร้างคัมภีร์พระไตรปิฎก ๕ ฉบับ มีฉบับรดน้ำเอก ฉบับเทพขุมนุม เป็นต้น พร้อมทั้งทรงโปรดฯ ให้อาราธนาพระมหาเถระเข้าไปถวายพระธรรมเทศนาในพระบรมมหาราชวัง โดยให้เรียบเรียงพระไตรปิฎก อรรถกถา และฎีกา เป็นสำนวนพระธรรมเทศนา และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ก็ทรงโปรดฯ ให้สร้างคัมภีร์พระไตรปิฎกที่ขาดหายไปให้ครบสมบูรณ์ พร้อมทั้งทรงโปรดฯ ให้สร้างฉบับใหม่ขึ้นมาอีก เรียกว่า ฉบับล่องชาด

พระไตรปิฎกทั้ง ๔ รัชสมัยแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ดังกล่าวมานี้ยังเป็นภาษาบาลีอักษรขอม ดังนั้น ในปีพุทธศักราช ๒๔๓๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ จึงทรงโปรดฯ ให้มีการสังคายนาชำระพระไตรปิฎกและปริวรรตบาลีอักษรขอมเป็นบาลีอักษรไทย และทรงโปรดฯ ให้จัดพิมพ์เป็นเล่มหนังสือขึ้นเป็นครั้งแรก จำนวน ๓๙ เล่ม รวม ๑,๐๐๐ ชุด เพื่อฉลองในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงมีพระราชประสงค์อุทิศพระราชกุศลถวายแด่พระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ จึงทรงโปรดฯ ให้มีการตรวจชำระต้นฉบับที่ขาดหายไปเพิ่มอีกจากที่มีอยู่ ๓๙ เล่ม และจัดพิมพ์เป็น ๔๕ เล่ม จบบริบูรณ์ เพื่อให้เท่ากับจำนวนพรรษาที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญ

พุทธกิจ การตรวจชำระพระไตรปิฎกครั้งนี้คณะสงฆ์กระทำอย่างโอฬารยิ่ง โดยปรับปรุงแก้ไขเครื่องหมายวรรคตอน ใช้เครื่องหมายพินทุแทนยามักการ เริ่มจัดทำตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๖๘ จนถึงปีพุทธศักราช ๒๔๗๓ จึงแล้วเสร็จ และเรียกชื่อพระไตรปิฎกฉบับนี้ว่า สยามมรณัฐ เตปิฏก : พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ พิมพ์จำนวน ๑,๕๐๐ ชุด ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการจัดพิมพ์ คัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับอักษรไทยครบสมบูรณ์ และพระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐนี้ได้มีการพิมพ์ซ้ำสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม พระไตรปิฎกที่ได้รับการตรวจชำระและจัดพิมพ์ทั้งหมด นับแต่สมัยโบราณมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๗ เป็นภาษาบาลีหรือภาษามคร แม้จะได้มีการแปลเป็นภาษาไทยมาช้านานแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ก็ยังมิได้มีการแปลอย่างเป็นทางการในนามของคณะสงฆ์ จึงต่อมา ในปีพุทธศักราช ๒๔๔๓ คณะสงฆ์โดยได้รับพระบรมราชูปถัมภ์จากพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ได้ประชุมกันดำเนินการแปลพระไตรปิฎกภาษาบาลีเป็นภาษาไทยบริบูรณ์และจัดพิมพ์เป็นครั้งแรก เรียกว่า พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง โดยแปลตามความในพระไตรปิฎกภาษาบาลี แล้วพิมพ์เป็นเล่ม ๒,๕๐๐ ชุด ชุดละ ๔๐ เล่ม เพื่อให้เท่ากับจำนวนพระชนมายุของพระพุทธเจ้าส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งแปลเป็นสำนวนเทศนา โดยถือเอาพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสยามรัฐเป็นต้นฉบับ พิมพ์ลงในใบลาน ๑,๒๕๐ กัณฑ์ เพื่อให้เท่ากับจำนวนพระอรหันตสาวกในครั้งพุทธกาลที่มาเฝ้าพระพุทธเจ้าโดยมีนัยหมายเพื่อประชุมฟังพระโอวาทปาติโมกข์ในคราวจาตุรงคสันนิบาต ดิถีเพ็ญแห่งมาฆมาส อนึ่ง การแปลและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกครั้งนี้กระทำเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสที่พระพุทธศาสนาได้ดำรงมั่นมาครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ อีกส่วนหนึ่งด้วย

พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงนี้ คณะสงฆ์ได้ดำเนินการตรวจชำระจัดพิมพ์สืบต่อมาเนื่องในวโรกาสสำคัญอีก ๓ วาระ รวมเป็น ๔ วาระด้วยกัน

กล่าวคือ วาระที่ ๒ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในมหามงคลวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด ชุดละ ๔๕ เล่ม วาระที่ ๓ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด และวาระที่ ๔ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ จำนวน ๓,๐๐๐ ชุด เนื่องในวโรกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๒๐๐ ปี

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงมีพระราชดำริว่า พระพุทธทวณะอันเรียกว่าพระไตรปิฎกย่อมเป็นหนังสือที่ประมวลพระธรรมวินัยของสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งยังบริบูรณ์และตั้งมั่นอยู่ตราบใด ก็ย่อมเป็นหลักของพุทธบริษัทที่จะปฏิบัติให้เป็นสัมมาปฏิบัติ ถึงความงอกงามรุ่งเรืองอยู่ตราบนั่น จึงทรงมีพระราชศรัทธาเลื่อมใสพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ในการสังคายนาพระไตรปิฎกถวายตามที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ถวายพระพร เนื่องในมงคลดิถีที่มีพระชนมพรรษาจะบรรจบ ๕ รอบนักษัตร ในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๐ และมีพระบรมราชโองการประกาศขออาราธนาสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ พระสงฆ์เปรียญธรรมพร้อมด้วยศาสนบัณฑิต เป็นภาระธุระดำเนินการสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพื่อความเจริญรุ่งเรืองสถาพรแห่งพระบวรพุทธศาสนาสืบไป

การสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกเนื่องในมหามงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบนักษัตร ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ นี้ คณะสงฆ์ได้มอบให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการศาสนา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับสนองงานคณะสงฆ์ขณะนั้นเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรัฐบาลซึ่งมี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็น

นายกรัฐมนตรีขณะนั้นได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุน และได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบพระราชพิธีพระฤกษ์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วได้ดำเนินการสังคายนาตรวจชำระในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการสังคีตการกสงฆ์ คณะกรรมการบาลีวิไลยโกะ คณะกรรมการการแห่งสังคีตการกสงฆ์ คณะกรรมการศาสนบัณฑิต ทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ และคณะกรรมการดำเนินการและประสานงาน และมีสังฆานุมัติให้ใช้ตำหนักสมเด็จพระมหาธาตุยวราชรังสฤษฎิ์ เป็นสถานที่ตรวจชำระ โดยนำพระไตรปิฎกที่ได้ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นฉบับหลวงแล้วนั้นมาตรวจสอบให้มีความถูกต้องทั้งฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทย กล่าวคือ ในส่วนของฉบับภาษาบาลี ได้ใช้ พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสยามรัฐ เป็นต้นฉบับสอบเทียบกับพระไตรปิฎกฉบับอื่นๆ โดยได้ตั้งข้อ ย่อหน้า ยกหัวข้อสูตรหรือมาติกาให้เห็นชัดเจน และได้อ้างหน้าคัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ ฉบับฉัฐสังคีติ (อักษรพม่า) ฉบับอักษรเทวนาครี และฉบับอักษรโรมัน ในบรรทัดแรกของหน้านั้นๆ เพื่อสะดวกต่อการค้นคว้าของนักศึกษา รวมทั้งบอกเลขบรรทัดแต่ละหน้าของพระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีนี้ไว้ด้วย สำหรับฉบับภาษาไทย ได้นำ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง มาเป็นต้นฉบับในการตรวจสอบพิจารณาสำนวนแปล

การดำเนินการสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกตามที่กล่าวมานี้ได้แล้วเสร็จทันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบนักษัตริ์ และเรียกชื่อพระไตรปิฎกฉบับนี้ว่า ทศยรรณรส สกัติเตปิฎก ๒๕๓๐ พุทธวสุเส : พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ โดยจัดพิมพ์ฉบับภาษาบาลีจำนวน ๑,๐๐๐ ชุด และจัดพิมพ์ฉบับภาษาไทย จำนวน ๓,๐๐๐ ชุด

ต่อมา พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยดังกล่าวนี้ได้มีพุทธศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธา

สร้างถวายเป็นพระไตรปิฎกนั้นเป็นพระคัมภีร์ที่มีความสำคัญ คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมจึงเตรียมการที่จะจัดพิมพ์ซ้ำ แต่เพื่อให้เป็นไปตามประเพณีที่ทำกันมา คือก่อนจะจัดพิมพ์พระไตรปิฎกแต่ละครั้ง ต้องมีการประชุมสงฆ์ผู้ทรงความรู้และศาสนบัณฑิตตรวจชำระสอบทานความถูกต้องในเบื้องต้น กอปรกับได้พิจารณาเห็นว่าพระไตรปิฎกฉบับสังคายนาในส่วนภาษาบาลีนั้น แม้จะดำเนินการตรวจชำระจากคณะกรรมการสังคีติการกสงฆ์ในครั้งนั้นมาแล้ว แต่ก็ยังมีปาฐะที่บกพร่องผิดพลาดอยู่บ้างในบางเล่ม บางสูตร บางข้อ ทั้งนี้เพราะมีข้อจำกัดด้านเวลาและขั้นตอนการจัดพิมพ์เป็นสำคัญ แม้ในส่วนฉบับภาษาไทยก็ปรากฏว่าสูตรเดียวกันซึ่งมีบทพระบาลีเหมือนกัน หรือข้อความพระบาลีอย่างเดียวกันแต่ปรากฏต่างที่กัน กลับมีข้อความสำนวนแปลที่ไม่ลงกันสมกัน เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเกิดจากคณะกรรมการแปลมีหลายชุดจึงแปลสำนวนต่างกัน แต่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า พระไตรปิฎกนั้นเป็นพระคัมภีร์สำคัญในพระพุทธศาสนาสำหรับศึกษาค้นคว้าอ้างอิงของพุทธบริษัท หาใช่เป็นหนังสืออ่านทั่วไปไม่ แม้จะเป็นฉบับภาษาไทยก็ควรที่จะมีเอกภาพในด้านสำนวนคำแปลที่เป็นแบบอย่างและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของบัณฑิตชน ดังนั้น เพื่อให้การจัดพิมพ์พระไตรปิฎกเผยแพร่ในปัจจุบันมีข้อบกพร่องผิดพลาดน้อยที่สุด คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้มีฉันทานุมัติชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนา ทั้ง ๔๕ เล่ม เป็นอันดับแรก โดยกำหนดแนวทาง คือ ให้สอบทานคำแปลของพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาให้ถูกต้องสมบูรณ์ มิให้ตกหล่นคลาดเคลื่อนจากบทปาฐะในพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนา หากพบว่าตกหล่น ก็แปลเพิ่มให้สมบูรณ์ หากพบว่าคลาดเคลื่อน ก็แปลให้ถูกต้องตามนัยอรรถกถา และหากพบว่าสำนวนคำแปลของสูตรใด หรือข้อใดที่ปรากฏหลายที่ทั้งในเล่มเดียวกันหรือ

ต่างเล่มไม่ตรงกัน ซึ่งเมื่อเทียบเคียงกับฉบับภาษาบาลีแล้วปรากฏว่ามีข้อความพระบาลีอย่างเดียวกัน ก็ปรับแก้สำนวนให้ตรงกัน เป็นต้น

คณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้เพียรพยายามดำเนินการตรวจสอบต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาสำเร็จเพียงขั้นตอนการสอบทานคำแปลมิให้ตกหล่นจากต้นฉบับภาษาบาลี โดยมีได้ปรับแก้สำนวนคำแปลที่ลักลั่นกันในบางสูตรให้ลงกันสมกัน จึงต่อมา คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ได้มีมติให้ พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ. ๙, ราชบัณฑิต) วัดราชโอรสาราม รับเป็นภาระธุระดำเนินการสานต่อในขั้นตอนที่เหลือให้สำเร็จเรียบร้อย ซึ่งในเบื้องต้น พระธรรมกิตติวงศ์ ได้นำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนา ที่คณะกรรมการดังกล่าวได้สอบทานคำแปลกับฉบับภาษาบาลีไว้แล้วนั้นมา ให้คณะศิษย์ดำเนินการบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปรับแก้สำนวนและการเชื่อมโยงข้อมูลแล้วได้ศึกษาการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อที่จะได้ดำเนินการปรับแก้สำนวนคำแปลในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง อันเป็นการลดขั้นตอนที่ไม่ต้องพิมพ์ข้อมูลออกมาเป็นรูปเพื่อตรวจและสั่งแก้ ซึ่งช่วยประหยัดทั้งด้านเวลาและวัสดุประกอบการพิมพ์ พร้อมทั้งได้เตรียมรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพระไตรปิฎกภาษาไทยจากแหล่งต่างๆ ที่พระโบราณจารย์ได้แปลไว้ เช่น พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงและฉบับอื่นๆ เพื่อจัดทำมาเป็นอุปการะสอบทานเทียบเคียงประกอบการปรับแก้สำนวนคำแปล และที่สำคัญ ได้นำคัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่นายพร รัตนสุวรรณ ได้ประชุมศาสนบัณฑิตตรวจชำระและจัดพิมพ์อย่างครบบริบูรณ์มาเป็นอุปกรณ์ประกอบการปรับแก้สำนวนคำแปลให้ถูกต้องตามพุทธานุญาต นอกจากนี้ยังได้จัดหาซีดีรอมพระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์ที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดทำไว้มาสืบค้นข้อความพระบาลีที่ซ้ำกันเพื่อจะได้ปรับสำนวนคำแปลให้เป็นเอกภาพกันอีกด้วย เมื่อเสร็จขั้นตอนการบันทึกข้อมูลดังกล่าวแล้ว จึงได้ดำเนินการ

ปรับแก้ข้อมูลสำนวนคำแปลพระไตรปิฎกภาษาไทยในเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตามลำดับเล่ม จนแล้วเสร็จทั้ง ๔๕ เล่ม พร้อมทั้งจะให้พิสูจน์อักษรก่อนเสนออนุมัติจัดพิมพ์ แต่ได้พิจารณาเห็นว่า พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงและฉบับสังคายนาที่พระโบราณจารย์ได้แปลและจัดทำไว้นั้น มิได้ทำเชิงอรรถคือคำอธิบายศัพท์หรือข้อความที่ยากต่อความเข้าใจไว้ ดังนั้น เพื่อเอื้อประโยชน์ ในการอ่านพระไตรปิฎกให้เข้าใจสำหรับประชาชนทั่วไปและสามารถเป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงที่ถูกต้องอันเหมาะสมแก่ยุคสมัยปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ จึงได้เพิ่มขั้นตอนการจัดทำเชิงอรรถขึ้นโดยกำหนดแนวทางในการจัดทำ คือทำคำอธิบายเฉพาะคำศัพท์วิชาการทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎกซึ่งแปลทับศัพท์ไว้หรือข้อความที่ยากต่อความเข้าใจ โดยตรวจดูคำอธิบายจากคัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาฯ ที่อธิบายหรือแยกประเภทศัพท์หรือข้อความแห่งพระบาลีนั้นๆ เป็นเบื้องต้นแล้วแปลสรุปความเป็นภาษาไทยที่กะทัดรัด พร้อมทั้งอ้างอิงคัมภีร์อรรถกถาเป็นอักษรย่อและบอกเล่มหรือหน้าไว้ในวงเล็บเพื่อประโยชน์ในการสืบค้นอ้างอิงของผู้ต้องการหลักฐานอ้างอิงหรือต้องการศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นสูง ในกรณีคำแปลภาษาไทยที่ไม่นิยมใช้ซึ่งเกรงว่าคนทั่วไปอ่านแล้วไม่เข้าใจและต้องเสียเวลาเปิดดูความหมายในพจนานุกรม โดยที่คัมภีร์อรรถกถาก็ไม่ได้ให้คำอธิบายไว้ เช่น คำว่า ทิม ซึ่งหมายถึงศาลาแถวหรือห้องแถวสำหรับเป็นที่พักหรือเก็บของ ก็ได้ทำเชิงอรรถไว้โดยอ้างที่มาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรืออธิบายเพิ่มเติมตามสมควร พร้อมทั้งบอกหน้ากำกับไว้เพื่อการสืบค้น เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนการจัดทำเชิงอรรถพร้อมทั้งจัดหน้าวรรคตอนนี้ได้อาศัยความละเอียดและใช้เวลาในการจัดทำเป็นอย่างมาก

การจัดทำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาฯ เพื่อเสนอจัดพิมพ์ดังกล่าวนี้ ได้ใช้เวลาในการดำเนินการจัดทำเป็นเวลานาน จึงแล้วเสร็จเป็นข้อมูลต้นฉบับอยู่ในคอมพิวเตอร์ ในส่วนของการจัดทำต้นฉบับ

พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนาฯ นั้นยังมิได้มีการตรวจชำระสอบทาน
แต่อย่างใด จนถึงปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ประสงค์
เหตุที่พระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทรงดำรงอยู่ในฐานะองค์
เอกอัครศาสนูปถัมภกและทรงเป็นพุทธมามกะ พระราชกรณียกิจของพระ
มหากษัตริย์แต่ละพระองค์อันเกี่ยวเนื่องกับการพระพุทธรูปศาสนานอกจากจะ
ทรงอุปถัมภ์พระสงฆ์ให้สามารถบริหารงานปกครอง งานการศึกษา
งานเผยแผ่ งานสาธารณูปการ งานสาธารณสงเคราะห์ และงานการศึกษา
สงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว พระราชกรณียกิจอันเกี่ยวเนื่องกับ
การอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธรูปศาสนานิกายอื่น ๆ ก็คือทรงโปรดฯ ให้มีการ
ตรวจชำระจัดพิมพ์พระไตรปิฎก ซึ่งพระราชกรณียกิจส่วนนี้ได้อำนวยผลให้
พระสงฆ์และประชาชนมีหลักในการศึกษา ปฏิบัติ และเผยแผ่พระพุทธรูปศาสนา
อันก่อให้เกิดความดำรงมั่นคงแห่งพระพุทธรูปศาสนาคู่กับชาติไทยตราบนาน
ทุกวันนี้ ดังนั้น ในมหามงคลโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา-
ภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช
บรมนาถบพิตร ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์แห่ง
ราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๙๕ นับเวลา
ถึงปัจจุบัน เป็นปีที่ ๖๐ สมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารพระองค์ได้
เสด็จดำรงสยามรัฐสีมาราชอาณาจักร ทรงประพฤติปฏิบัติพระองค์มั่นคงอยู่
ในทศพิธราชธรรมและจักรวรรดิวัตร ประสิทธิ์ประสาทความไพบูรณ์รุ่งเรือง
วัฒนาสถาพร ทรงพระมหากรุณาแก่พสกนิกรถ้วนหน้า คณะสงฆ์โดย
มหาเถรสมาคม สำนักในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกร ประเทศชาติ
และพระพุทธรูปศาสนา จึงมีมติให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและ
ฉบับภาษาไทย เพื่อเป็นการเฉลิมพระบุญญาธิการและเฉลิมพระเกียรติคุณ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อเป็นการสืบสานพระไตรปิฎกให้เป็น

หลักสำคัญของพระพุทธศาสนาในการศึกษาสัมมาปฏิบัติของพุทธบริษัท ซึ่งกิจกรรมส่วนนี้นับเป็นหนึ่งในแปดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ในวโรกาสมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ มหาเถรสมาคมได้มีมติเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดัชนีฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ ประกอบด้วยบรรพชิต ๔๑ รูป คฤหัสถ์ ๔ คน รวม ๔๕ รูป/คน โดยมี สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ. ๙) วัดสระเกศ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นประธานกรรมการ พระพรหมมุนี (จุนท์ พรหมคุดโต ป.ธ. ๙) วัดบวรนิเวศวิหาร พระพรหมเวที (สนิท ชวณฺโณ ป.ธ. ๙) วัดไตรมิตรวิทยาราม เป็นรองประธานกรรมการ และพระราชสุธี (โสภณ โสภณจิตโต ป.ธ. ๙) วัดเทวราชกุญชร เป็นเลขานุการ ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการ ฯ นี้ได้ประชุมพิจารณาแนวทางในการดำเนินงานจัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีและภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ และได้ข้อสรุปเป็นแนวปฏิบัติว่า ในการดำเนินงานตรวจชำระพระไตรปิฎกภาษาบาลีให้นำพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนา พุทธศักราช ๒๕๓๐ เป็นต้นฉบับในการตรวจชำระ และให้นำพระไตรปิฎกฉบับอื่นๆ มาเทียบเคียงโดยให้ทำเชิงอรรถในปาฐะที่ต่างกันไว้ ส่วนการตรวจชำระพระไตรปิฎกภาษาไทยให้นำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาฯ ที่พระธรรมกิตติวงศ์และคณะได้จัดทำไว้แล้วตามมติมหาเถรสมาคม มาตรวจสอบคำแปลและจัดทำหัวข้อให้ตรงกันกับพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนาฯ ที่คณะกรรมการตรวจชำระแล้ว ทั้งนี้ประธานคณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกองงานพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เป็น ๓ กอง คือ

๑. คณะทำงานกองงานพระวินัยปิฎก จำนวน ๒๕ รูป/คน มี พระธรรมคุณาภรณ์ (เอื้อน หาสมโม ป.ธ. ๙, Ph.D.) วัดสามพระยา เป็น ประธาน

๒. คณะทำงานกองงานพระสุตตันตปิฎก จำนวน ๑๙ รูป มี พระวิสุทธีวงศาจารย์ (วิเชียร อโนมคุโณ ป.ธ. ๙, พธ.ด. กิตติมศักดิ์) วัด ปากน้ำ เป็นประธาน

๓. คณะทำงานกองงานพระอภิธรรมปิฎก จำนวน ๒๑ รูป/คน มี พระพรหมโมลี (สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ. ๙, Ph.D.) วัดพิชยญาติการาม เป็น ประธาน

ในการพิจารณาตรวจต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาบาลีนั้น ได้นำ พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศมาเทียบเคียง ตรวจสอบทำเชิงอรรถในปาฐะที่ต่างกัน จำนวน ๗ ฉบับ ประกอบด้วย พระไตรปิฎกบาลี อักษรไทย ๓ ฉบับ คือ (๑) ทพยรฎกสส สงคีติเตปิฎก (๒๕๓๐ พุทธวสเส) (๒) สยามรฎกสส เตปิฎก (๒๕๒๕ พุทธวสเส) (๓) มหาจุฬาเตปิฎก (อนุสรณีย์ ๒๕๐๐ พุทธวสเส) และพระไตรปิฎก บาลีอักษรต่างประเทศ ๔ ฉบับ คือ (๑) ฉฎกสงคีติเตปิฎก (พระไตรปิฎก บาลีอักษรพม่า ฉบับฉฎกสังคายนา พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๔) (๒) อังคลิสเตปิฎก (พระไตรปิฎกบาลีอักษรโรมัน ฉบับสมาคมบาลีปกรณ์) (๓) สิทฺธิเตปิฎก (พระไตรปิฎกบาลีอักษรสิงหล) (๔) นาลันทาทเวนาครีปาลิเตปิฎก (พระ ไตรปิฎกบาลีอักษรเทวนาครี ฉบับมหาวิทยาลัยนาลันทา)

คณะทำงานแต่ละกองงานได้เพียรพยายามพิจารณาตรวจต้นฉบับ พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็ม กำลังความสามารถ เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นต้นมา จึงทำให้การพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี และฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บัดนี้ การพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีและภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ได้บรรลุผลเสร็จสิ้นแล้ว นับว่าสำเร็จได้โดยอาศัยพระบารมีพระบรมเดชานุภาพแห่งองค์พระมหากษัตริยาธิราชกอบปรядด้วยความวิริยะอุตสาหะอุทิศเวลาเป็นพุทธบูชาของคณะกรรมการพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตผู้ดำเนินการพิจารณาตรวจต้นฉบับและความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและอานุภาพแห่งกุศลเจตนาในการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ ครั้งนี้ จงเป็นพลวปัจจัยดลบันดาลให้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชโอรส พระราชธิดาพร้อมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงเจริญพระชนมายุยิ่งยืนนาน สถิตในไศวรราชสมบัติ ทั้งสุขโสมนัสสวัสดิ์จงเกิดมีในที่ทุกสถาน ขอให้รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจงประสบความสำเร็จในการบริหารราชการแผ่นดิน ขออาณาประชาราษฎร์และสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่าจงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้พระบรมโพธิสมภาร เจริญออกงามในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดจิรัฏฐิตกาล เทอญ

สทา ทิปฺปตฺตํ สทฺธมฺโม ตถาคตปฺปเวทิตฺโต

ทสฺสเสนฺโต สพฺพโลกสฺส อุมฺมคฺคํ วิสฺสุทฺธิยา.

ขอพระสังฆธรรมที่พระตถาคตเจ้าทรงประกาศไว้ แสดง
ทางตรงเพื่อความบริสุทธิ์แก่โลกทั้งปวง จงรุ่งเรืองทุกเมื่อ เทอญ.

THE PAḲĪ ALPHABET IN THAI AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

อ = a -ก = ā -ิ = i -ี = ī -ุ = u -ู = ū -เ = e -โ = o

CONSONANTS WITH VOWEL “A”

ก = ka	ข = kha	ค = ga	ฃ = gha	ง = ṅa
จ = ca	ฉ = cha	ช = ja	ฌ = jha	ญ = ña
ฎ = ṭa	ฐ = ṭha	ฑ = ḍa	ฒ = ḍha	ณ = ṇa
ด = ta	ถ = tha	ท = da	ธ = dha	น = na
ป = pa	ผ = pha	พ = ba	ภ = bha	ม = ma

ย = ya ร = ra ล = la ว = va ส = sa ห = ha พ = ḷa ° = m̐

VOWELS IN COMBINATION

ก = ka กก = kā กิ = ki กิ̄ = kī กุ = ku กู = kū เก = ke โก = ko
 ข = kha ขก = khā ขิ = khi ขิ̄ = khī ขุ = khu ขู = khū เข = khe โข = kho

FIGURES

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ทยุยรฏฺฐสฺส เตปิฏฺเก สงฺเกตวิญญापํ

อิ.	=	อิงฺคฺลิสเตปิฏกํ
จ.	=	จณฺฏสงฺคีติเตปิฏกํ
ทย.	=	ทยุยรฏฺฐสฺส สงฺคีติเตปิฏกํ (๒๕๓๐ พุทฺธวสฺเส)
เท.	=	นาลนุทาเทวนาคฺริปาติเตปิฏกํ
โป.	=	โปราณเตปิฏกํ
มหา.	=	มหาจุฬาเตปิฏกํ (อนุสฺสรณียํ ๒๕๐๐ พุทฺธวสฺเส)
สี.	=	สีหพเตปิฏกํ
สุยา.	=	สุยามรฏฺฐสฺส เตปิฏกํ (๒๕๒๕ พุทฺธวสฺเส)

วินยปิฎก
มหาวิงยุคปาติยา ปฐมภาค
กิตฺตนปฺตํ

มาติกา

องฺเก

เวรณฺชกณฺท์

๑

๑. ปาราชิกกณฺท์

๑. ปรมปาราชิกํ

๑๘

สฺทินฺนภาณวโร

๑๘

มกฺกภูิวตฺถุ

๓๕

สนฺถตภาณวโร

๓๗

วินีตวตฺถุอุทฺทหานคาคา

๕๘

วินีตวตฺถุ

๕๙

๒. ทุติยปาราชิกํ

๗๒

ธนียวตฺถุ

๗๒

วินีตวตฺถุอุทฺทหานคาคา

๙๗

วินีตวตฺถุ

๙๘

๓. ตติยปาราชิกํ

๑๒๐

วินีตวตฺถุอุทฺทหานคาคา

๑๓๘

วินีตวตฺถุ

๑๓๙

๔. จตุตถปาราชิกํ

๑๕๕

วคฺคุมฺหาตีริยภิกฺขวตฺถุ

๑๕๕

วินีตวตฺถุอุทฺทหานคาคา

๑๙๔

วินีตวตฺถุ

๑๙๕

มาติกา

อังก

๒. สงฆาภิเสกณฺท์

๑. สุกกวิสญฺจิสสิกฺขาปทํ	๒๑๔
วินิตฺวตฺตอุทฺทหานคาคา	๒๓๖
วินิตฺวตฺต	๒๓๖
๒. กายสํสคฺคสิกฺขาปทํ	๒๔๕
วินิตฺวตฺตอุทฺทหานคาคา	๒๖๔
วินิตฺวตฺต	๒๖๔
๓. ทุญฺญจุลฺลาวาจาสิกฺขาปทํ	๒๖๗
วินิตฺวตฺตอุทฺทหานคาคา	๒๗๗
วินิตฺวตฺต	๒๗๗
๔. อตฺตกามปาริจรียสิกฺขาปทํ	๒๘๐
วินิตฺวตฺตอุทฺทหานคาคา	๒๘๘
วินิตฺวตฺต	๒๘๘
๕. สญฺจริตฺตสิกฺขาปทํ	๒๙๐
วินิตฺวตฺตอุทฺทหานคาคา	๓๒๔
วินิตฺวตฺต	๓๒๔
๖. กุฎฺฐิกการสิกฺขาปทํ	๓๒๕
๗. วิหารการสิกฺขาปทํ	๓๕๑
๘. ปจฺมทุญฺญทอฺสสิกฺขาปทํ	๓๖๐
๙. ทุตฺติยทุญฺญสิกฺขาปทํ	๓๗๙
๑๐. สงฺฆเมทสิกฺขาปทํ	๓๙๐
๑๑. สงฺฆเมทกานฺหวตฺตกสิกฺขาปทํ	๓๙๗
๑๒. ทุพฺพจสิกฺขาปทํ	๔๐๒
๑๓. กุลทฺฐสกสิกฺขาปทํ	๔๐๗

มอดิกา

องเก

๓. อนียตกณทำ

๑. ปรมอนียตสิกขาปทำ

๔๒๓

๒. ทุดียอนียตสิกขาปทำ

๔๓๐

ปทานุกุกโม

๔๓๖

อสาธารณนามานิ

๔๔๕

คากานิ ปรมปาทา

๔๕๐

ธมมปปเกโท

๔๕๑

วินยปิฎก มหาวิภังคปาติ [ปฐม ภาค]

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

เวรณชกณฺท์

[๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวรณชาเย วิหริติ นเพรฺ-
ปุจิมนฺทมฺมูเล มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ สทฺธิ ปณฺจมตฺเตหิ ภิกฺขุสฺเตหิ.
อสุสฺสึ โข เวรณฺโซ พฺราหฺมเณ “สมเณ ขลฺล โภ โคตโม
สกุยฺปตฺโต สกุยฺกุลา ปพฺพชิตฺโต เวรณชาเย วิหริติ นเพรฺปุจิมนฺท-
มฺมูเล มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ สทฺธิ ปณฺจมตฺเตหิ ภิกฺขุสฺเตหิ;” ตํ โข
ปน ภวนฺตํ^๒ โคตมํ เอวํ กลฺยาเณ กิตฺติสทฺโท อพฺภุคฺคโต
‘อิตฺติปิ โส ภควา อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน สุกโต
โลกวิทู อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สตฺถา เทวมนุสฺसानํ พุทฺโธ
ภควาติ;”^๓ โส อิมํ โลกํ สเทวํ สมารํ สพฺรหฺมํ สสฺสมณ-
พฺราหฺมณํ ปชํ สเทวมนุสฺสํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกิตฺวา ปเวเทติ,
โส ฐมํ เทเสติ อาทิกฺลฺยาณํ มชฺฌกฺลฺยาณํ ปริโยสานกฺลฺยาณํ,
สาตถํ สพฺยณฺชนํ เกวลปรีปฺพณฺณํ ปรีสุทฺธํ พฺรหฺมจริยํ ปกาเสติ;
สารถุ โข ปน ตถารูปานํ อรหตํ ทสฺสนํ โหตฺติติ.

พมคณ 26/05/2566

^๑ สฺยา. อยํ ปาโง น ทิสฺสติ. ^๒ เท. ภควนฺตํ ^๓ ส.จ.น.เท.อ. อิตฺติสทฺโท น ทิสฺสติ.

[๒] อถโข^๑ เวรณโซ พุราหุมนเณ, เยน ภควา, เตนุปสงกมิ;
 อุปสงกมิตวา ภควตา สทฐี สมโมเท, สมโมทนีย^๒ กถ สาราณีย^๒
 วิติสเรตวา เอกมนตํ นิสีทิ. เอกมนตํ นิสินโน โข เวรณโซ
 พุราหุมนเณ ภควนตํ เอตทโวจ “สุตมเมตํ โภ โคตม ‘น สมณ
 โคตโม พุราหุมนเณ ชินฺนเณ วุฑฺฒเณ มหุลลเก อทฺธคเต
 วโยอนุปฺปตฺเต อภิวาเทติ วา, ปจฺจุฏฺฐเจติ วา, อาสเนน วา
 นิมนฺเตตฺติ; ตยิทํ โภ โคตม ตเถว น हि ภวํ โคตโม พุราหุมน
 ชินฺนเณ วุฑฺฒเณ มหุลลเก อทฺธคเต วโยอนุปฺปตฺเต อภิวาเทติ วา,
 ปจฺจุฏฺฐเจติ วา, อาสเนน วา นิมนฺเตตฺติ; ตยิทํ โภ โคตม น
 สมฺปนฺนเมวาติ. “นาหนตํ พุราหุมน ปสฺสามิ สเทวเก โลเก
 สมารเก สพุรหุเมก สสุสมณพุราหุมนียา ปชาย สเทวมนุสฺสา,
 ยมहि อภิวาเทยฺย วา, ปจฺจุฏฺฐเจยฺย วา, อาสเนน วา นิมนฺเตยฺย;
 ยํ हि พุราหุมน ตถาคโต อภิวาเทยฺย วา, ปจฺจุฏฺฐเจยฺย วา,
 อาสเนน วา นิมนฺเตยฺย, มุทฺธาปิ ตสฺส วิปเตยฺยาติ.

[๓] “อรสฺสุโป ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พุราหุมน
 ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย
 ‘อรสฺสุโป สมณ โคตโมติ; เย เต พุราหุมน รูปฺรสา สทฺทฺรสา
 คณฺธรสา รสรสา โผฏฺฐพฺพรสา, เต ตถาคตสฺส ปหีนา อุกฺคินฺนมุลา
 ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา^๓ आयตี อนุปฺปาทฐมา; อयํ โข
 พุราหุมน ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย
 ‘อรสฺสุโป สมณ โคตโมติ; โน จ โข ยํ ตวํ สนฺธาย วเทสีติ.”^๔

๑ ส.,ฉ.,ทย. ๒๖/๐๕/๒๕๖๖
 ส.,ฉ.,ทย. อถ โข, เอวมุปริปิ.
 อนภาวํกตา, เท. อนภาวํกตา

๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,ทย. สารณีย

๓ ส.,ฉ.,มหา.

๔ ฉ.,เท.,อิ.,มหา. อิติสทโท น ทิสฺสติ, เอวมุปริปิ.

[๔] “นิพฺโกลโค ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘นิพฺโกลโค สมฺโน โคตโมติ; เย เต พฺราหฺมณ รูปโกคา สทฺทโกคา คณฺฐโกคา รสโกคา โผฏฺฐพฺพโกคา, เต ตถาคตสฺส ปหฺินา อฺจุฉินฺนมูลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา आयตฺตี อนฺุปปาทธฺมา; อยํ โข พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘นิพฺโกลโค สมฺโน โคตโมติ; โน จ โข ยํ ตวํ สนฺธาย วเทสฺสีติ.

[๕] “อภิริยวาโท ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘อภิริยวาโท สมฺโน โคตโมติ; อหฺณฺหิ พฺราหฺมณ อภิริยํ วทามิ กายทฺุจฺจริตสฺส วจฺิทฺุจฺจริตสฺส มโนทฺุจฺจริตสฺส, อนเกวิหิตานํ ปาปกาณํ อกฺุสลานํ ธฺมมานํ อภิริยํ วทามิ; อยํ โข พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘อภิริยวาโท สมฺโน โคตโมติ; โน จ โข ยํ ตวํ สนฺธาย วเทสฺสีติ.

[๖] “อฺจุฉะทวาโท ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘อฺจุฉะทวาโท สมฺโน โคตโมติ; อหฺณฺหิ พฺราหฺมณ อฺจุฉะทํ วทามิ รากสฺส โทสสฺส โมหสฺส, อนเกวิหิตานํ ปาปกาณํ อกฺุสลานํ ธฺมมานํ อฺจุฉะทํ วทามิ; อยํ โข พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘อฺจุฉะทวาโท สมฺโน โคตโมติ; โน จ โข ยํ ตวํ สนฺธาย วเทสฺสีติ.

[๗] “เชคฺุฉฉินฺนํ ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘เชคฺุฉฉินฺนํ สมฺโน

โคตโมติ; อหฺมฺหิ พฺราหฺมณ ชิคฺคฺฉณามิ กายทฺถจฺจริเตน วจฺจิตฺถจฺจริเตน
มโนทฺถจฺจริเตน, อเนกวิหิตานํ ปาปกาณํ อกฺกุสลาณํ ฐมฺมานํ
สมาปตฺติยา ชิคฺคฺฉณามิ; อยํ โข พฺราหฺมณ ปรียาโย, เยน มํ
ปรียาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘เชคฺคฺฉณิ สมฺโณ โคตโมติ;
โน จ โข ยํ ตํ สนฺธาย วเทสฺสีติ.

[๘] “เวณยิโก ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ
ปรียาโย, เยน มํ ปรียาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘เวณยิโก
สมฺโณ โคตโมติ; อหฺมฺหิ พฺราหฺมณ วินยาย ฐมฺมํ เทเสมิ
ราคสฺส โทสสฺส โมหสฺส, อเนกวิหิตานํ ปาปกาณํ อกฺกุสลาณํ
ฐมฺมานํ วินยาย ฐมฺมํ เทเสมิ; อยํ โข พฺราหฺมณ ปรียาโย,
เยน มํ ปรียาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘เวณยิโก สมฺโณ
โคตโมติ; โน จ โข ยํ ตํ สนฺธาย วเทสฺสีติ.

[๙] “ตปสฺสี ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ ปรียาโย,
เยน มํ ปรียาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ‘ตปสฺสี สมฺโณ
โคตโมติ; ตปนียาหํ พฺราหฺมณ ปาปเก อกฺกุสเล ฐมฺเม วทามิ
กายทฺถจฺจริตํ วจฺจิตฺถจฺจริตํ มโนทฺถจฺจริตํ; ยสฺส โข พฺราหฺมณ
ตปนียา ปาปกา อกฺกุสลา ฐมฺมา ปหีนา อุกฺคินฺนํมฺมลา ตาลาวตฺถุกตา
อนภาวํ กตา อายตฺติ อนุปฺปาทฐมฺมา, ตมฺหํ ‘ตปสฺสีติ วทามิ;
ตถาคตสฺส โข พฺราหฺมณ ตปนียา ปาปกา อกฺกุสลา ฐมฺมา ปหีนา
อุกฺคินฺนํมฺมลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตฺติ อนุปฺปาทฐมฺมา;
อยํ โข พฺราหฺมณ ปรียาโย, เยน มํ ปรียาเยน สมฺมา วทมาโน
วเทยฺย ‘ตปสฺสี สมฺโณ โคตโมติ; โน จ โข ยํ ตํ สนฺธาย
วเทสฺสีติ.

[๑๐] “อปคพฺโก ภวํ โคตโมติ. “อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทฺมานो วเทยฺย ‘อปคพฺโก สมฺโน โคตโมติ; ยสฺส โข พฺราหฺมณ อายตฺถิ คพฺภ-เสยฺยา ปฺนพฺภวาทินิพฺพตฺติ ปิเณนา อุจฺจินฺนํมูลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตฺถิ อนุปฺปาทธมฺมา, ตมฺหิ ‘อปคพฺโกติ วทามิ; ตถาคตสฺส โข พฺราหฺมณ อายตฺถิ คพฺภเสยฺยา ปฺนพฺภวาทินิพฺพตฺติ ปิเณนา อุจฺจินฺนํมูลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตฺถิ อนุปฺปาทธมฺมา; อยํ โข พฺราหฺมณ ปริยาโย, เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทฺมานो วเทยฺย ‘อปคพฺโก สมฺโน โคตโมติ; โน จ โข ยํ ตวํ สนฺธาย วเทสฺสิติ.

[๑๑] “เสยฺยถาปิ พฺราหฺมณ กุกฺกุฏฺฐิยา อณฺฑานิ อฏฺฐ วา ทส วา ทฺวาทส วา, ตานสฺส กุกฺกุฏฺฐิยา สมฺมา อธิสฺสยิตานิ, สมฺมา ปริเสทิตานิ สมฺมา ปริภาวิตานิ; โย นฺุ โข เตสํ กุกฺกุฏฺฐจฺฉาปกานํ ปจฺมตฺรํ ปาทนชฺชิชาเย วา มุขตฺถนฺทเกน วา อณฺฑโกสํ ปทาเลตฺวา โสตฺถินา อภินิพฺพิชฺฌเยยฺย,^๑ ‘กิณฺติ สุवासฺส วจฺนีโย ‘เชฏฺโง วา กนิฏฺโง วาติ. “เชฏฺโงติสฺส โภ โคตม วจฺนีโย; โส หิ เนสํ เชฏฺโง โหตฺถิติ. “เอวเมว โข อหํ พฺราหฺมณ อวิชฺชาคตาย ปชาเย อณฺฑทฺถตาย ปรีโยนทฺธาเย อวิชฺชนฺทโกสํ ปทาเลตฺวา เอโก ว โลก อนุตฺตรํ สมฺมาสมฺโพธิ อภิสมฺพุทฺโธ; โสหํ^๒ พฺราหฺมณ เชฏฺโง เสฏฺโง โลกสฺส.

อารทฺธํ โข ปน เม พฺราหฺมณ วิริยํ^๓ อโหสิ อสฺลลีนํ, อุปฺภุจฺจिता สติ อปฺปมฺภุจฺจา,^๔ ปสฺสทฺโธ กาโย อสารทฺโธ, สสมาหิตํ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.ท.มหา. อภินิพพิชฌเยย

^๒ ส.ฉ.ท., สวหํ, อ. สุวหํ

^๓ ส.ฉ.ท.ย. วิริย

^๔ ส.ฉ.ท.อ. อสมมฺภุจ

จิตต์ เอกคณฺ; โส โข อหํ พุราหมณ วิวิจฺเจว กาเมหิ วิวิจฺ
 อกุสเลหิ ฐมฺเมหิ สวิตกุกํ สวิจาร์ วิเวกขํ ปีติสฺสํ ปจมํ ฌานํ
 อุปสมฺปชฺช วิหาสี; วิตกุกิจจารานํ ฐปสฺมา อชฺฌตฺตํ สมฺปสาทนํ
 เจตโส เอโกทิกาวํ อวิตกุกํ อวิจาร์ สมาริขํ ปีติสฺสํ ทุตฺติยํ
 ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหาสี; ปีติยา จ วิราคา อุกฺเขโก จ วิหาสี
 สโต จ สมฺปชาโน, สุขญฺจ กาเยน ปฏฺิสฺสเวทฺสี; ยนฺตํ อริยา
 อาจิกฺขนฺติ ‘อุกฺเขโก สติมา สุขวิหารีติ, ตติยํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช
 วิหาสี; สุขสฺส จ ปหานา ทุกฺขสฺส จ ปหานา ปุพฺเพ ว
 โสมนสฺสโทมนสฺसानํ อตฺถงฺคมา อทุกฺขมสฺสํ อุกฺเขชาสตีปาริสฺสุทฺธิ
 จตฺตตฺถํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหาสี.

[๑๒] โส, เอวํ สมมาหิตเต จิตฺเต ปริสฺสุทฺเต ปรีโยทาเต
 อนนฺกณฺเณ วิคตฺตูปกฺกิลฺลเส มุทฺฎเต กมฺมณฺเณ จิตเต อาเนญฺชปฺปตฺเต,
 ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติตฺตยาณาย จิตฺตํ อภินินฺนาเมสี. โส อนนฺกวิหิตํ
 ปุพฺเพนิวาสํ อนุสฺสรามิ; เสยฺยถิ^๑ เอกํปิ ชาตี เทวํปิ ชาตีโย
 ติสฺโสปิ ชาตีโย จตฺสโสปิ ชาตีโย ปณฺจปิ ชาตีโย ทสฺปิ ชาตีโย
 วิสฺสปิ ชาตีโย ตีสฺสปิ ชาตีโย จตฺตาสีสฺปิ^๒ ชาตีโย ปณฺณาสฺปิ
 ชาตีโย ชาตีสตฺปิ ชาตีสหสฺสปิ ชาตีสตฺสหสฺสปิ อนนฺเกปิ
 สํวณฺณกปฺเป อนนฺเกปิ วิวณฺณกปฺเป อนนฺเกปิ สํวณฺณวิวณฺณกปฺเป
 ‘อมฺตฺราสี เอวํนาโม เอวํโคตฺโต เอวํวณฺโณ เอวมาหาโร เอว-
 สุขทุกฺขปฏฺิสฺสเวทึ เอวมายฺยปรียนฺโต, โส ตโต จโต อมฺตฺร
 อุกฺพาที; ตตฺตราปาสี เอวํนาโม เอวํโคตฺโต เอวํวณฺโณ เอวมาหาโร
 เอวํสุขทุกฺขปฏฺิสฺสเวทึ เอวมายฺยปรียนฺโต, โส ตโต จโต อธิฐปฺปนฺโนติ.

^๑ ส.ฉ. เสยฺยถิ^๒ ส.ฉ.เท. จตฺตาสีสฺปิ

อิตติ สาการํ สอุทฺทสํ อเนกวิหิตํ ปุพฺพเพนิวาสํ อนุสฺสรามิ.
 อयํ โข เม พุราหุมน รตฺติยา ปจฺเม ยामะ ปจฺมา วิชฺชา
 อธิคฺตา; อวิชฺชา วิหฺตา, วิชฺชา อูปฺปนฺนา, ตโม วิหฺโต, อาโลโก
 อูปฺปนฺโน, ยถา ตํ อปฺปมตฺตสฺส อาตาปีโน ปหิตตฺตสฺส วิหฺรโต.
 อयํ โข เม พุราหุมน ปจฺมาภินิพฺพิทา^๑ อโหสิ กุกฺกุฏจฺฉาปกสฺสเสว
 อณฺทโกสมฺหา.

[๑๓] โส, เอวํ สมาหิตะ จิตฺเต ปริสุทฺเธ ปริโยทาเต
 อนนฺดณเ วิคตฺตูปกฺกิลเส มุทฺตญฺเต กมฺมนิเย จิตฺเต อาเนญชฺชปฺปตฺเต,
 สตฺตานํ จุตฺตูปาตณฺณาย จิตฺตํ อภินินฺนาเมสี. โส ทิพฺเพน จกฺขุณา
 วิสุทฺเธน อติกฺกนฺตมานุสฺเสน สตฺเต ปสฺสามิ จวฺมานะ อูปฺปชฺชมานะ
 หีเน ปณีเต สุวณฺเณ ทฺพฺพณฺเณ สุกฺเต ทฺกฺคเต, ยถากมฺมฺปเค
 สตฺเต ปชานามิ ‘อิมะ วต โภณฺโต สตฺตา กายทฺจฺจริเตน
 สมฺนฺนาคตา วจฺจิทฺตฺจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา มโนทฺจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา
 อริยานํ อูปฺวาทกา มิจฺฉาทิฏฺฐิกา มิจฺฉาทิฏฺฐิกมฺมสมฺมาทานา, เต
 กายสฺส เกทา ปริ มรณา อปายํ ทฺกฺคตํ วินิปาตํ นิริยํ
 อูปฺปนฺนา; อิมะ วา ปน โภณฺโต สตฺตา กายสฺจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา
 วจฺจิสฺจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา มโนสฺจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา อริยานํ
 อนุปฺวาทกา สมฺมาทิฏฺฐิกา สมฺมาทิฏฺฐิกมฺมสมฺมาทานา, เต กายสฺส
 เกทา ปริ มรณา สุกฺตํ สคฺคํ โลกํ อูปฺปนฺนาติ. อิตติ ทิพฺเพน
 จกฺขุณา วิสุทฺเธน อติกฺกนฺตมานุสฺเสน สตฺเต ปสฺสามิ จวฺมานะ
 อูปฺปชฺชมานะ หีเน ปณีเต สุวณฺเณ ทฺพฺพณฺเณ สุกฺเต ทฺกฺคเต,
 ยถากมฺมฺปเค สตฺเต ปชานามิ. อยํ โข เม พุราหุมน รตฺติยา

มชฺฌิเม ยามะ ทุตติยา วิชฺชา อธิคตา; อวิชฺชา วิหตา, วิชฺชา
อุปปนฺนา, ตโม วิหโต, อาโลโก อุปปนฺโน, ยถา^๑ อปฺปมตฺตสฺส
อาตปิโน ปหิตตตฺตสฺส วิหโรโต. อโย โห เม พุราหฺมณ
ทุตติยาภินิพฺพิทา^๒ อโหสิ กุกฺกุฏจฺฉาปกสฺเสว อนฺตโกสมฺหา.

[๑๔] โส, เอวํ สมหิตเต จิตฺเต ปริสุทฺเธ ปรีโยทาเต
อนนฺกณเ วิคตฺตูปกฺกิลเส มุทฺทเต กมฺมนิเย จิตเต อาเนญฺชปฺปตฺเต,
อาสวานํ ขยฆาณาย จิตฺตํ อภินินฺนาเมสี. โส ‘อิทํ ทุกฺขนฺตติ
ยถาภฺตํ อพฺภณฺณาสี, ‘อโย ทุกฺขสมฺมทโยติ ยถาภฺตํ อพฺภณฺณาสี,
‘อโย ทุกฺขนิโรธติ ยถาภฺตํ อพฺภณฺณาสี, ‘อโย ทุกฺขนิโรธคามินี
ปฏฺวิปทาติ ยถาภฺตํ อพฺภณฺณาสี, ‘อิมะ อาสวาติ ยถาภฺตํ อพฺภณฺณาสี,
‘อโย อาสวสมฺมทโยติ ยถาภฺตํ อพฺภณฺณาสี, ‘อโย อาสวนิโรธติ
ยถาภฺตํ อพฺภณฺณาสี, ‘อโย อาสวนิโรธคามินี ปฏฺวิปทาติ ยถาภฺตํ
อพฺภณฺณาสี; ตสฺส เม เอวํ ชานโต เอวํ ปสฺสโต, กามาสวาปิ
จิตฺตํ วิมฺจุจฺจิตฺต; ภวาสวาปิ จิตฺตํ วิมฺจุจฺจิตฺต, อวิชฺชาสวาปิ จิตฺตํ
วิมฺจุจฺจิตฺต; วิมฺุตตสฺมี, ‘วิมฺุตตมิตติ ฌาณํ อโหสิ, ‘ซีณา ชาติ, วุสิตํ
พฺรหฺมจฺริยํ, กตํ กรณียํ, นาปรี อิตฺถตฺตยาติ อพฺภณฺณาสี.
อโย โห เม พุราหฺมณ รตฺติยา ปจฺฉิเม ยามะ ตติยา วิชฺชา
อธิคตา, อวิชฺชา วิหตา, วิชฺชา อุปปนฺนา, ตโม วิหโต, อาโลโก
อุปปนฺโน, ยถา อปฺปมตฺตสฺส อาตปิโน ปหิตตตฺตสฺส วิหโรโต.
อโย โห เม พุราหฺมณ ตติยาภินิพฺพิทา^๓ อโหสิ กุกฺกุฏจฺฉาปกสฺเสว
อนฺตโกสมฺหาติ.

[๑๕] เอวํ วุตฺเต, เวรณฺช พุราหฺมणे ภควนฺตํ เอตทวโจ
 “เชฏฺโฐ ภวํ โคตโม, เสฏฺโฐ ภวํ โคตโม; อภิกฺกนฺตํ โภ โคตม,
 อภิกฺกนฺตํ โภ โคตม; เสยฺยถาปิ โภ โคตม นิกฺกชฺชิตํ วา
 อุกฺกชฺชเยย, ปฏิจฺจนฺหนํ วา วิวเรยฺย, มฺพหสฺส วา มคฺคํ
 อาจิกฺขเยย, อนนฺธกาเร วา เตลปฺชชิตํ ฐาเรยฺย ‘จกฺขุมนฺโต
 รูปกนิ ทกฺขณตฺตติ, เอวเมวํ โภตา โคตเมน อนนฺทปริยาเยน
 ฐมฺโม ปกาสิโต; เอสาหํ ภวนฺตํ โคตมํ สรณํ คจฺฉามิ ฐมฺมณฺจ
 ภิกฺขุสงฺฆมฺมจ, อุปาสกํ มํ ภวํ โคตโม ฐาเรตุ อชฺชตคฺเค
 ปาณฺุเปตํ สรณํ คตํ, อธิวาเสตุ จ เม ภวํ โคตโม เวรณฺชายํ
 วสฺสาวาสํ สทฺธิํ ภิกฺขุสงฺฆเณนาติ. อธิวาเสสิ ภควา ตฺถนฺทึภาเวน.
 อถปิ เวรณฺช พุราหฺมणे ภควโต อธิวาสนํ วิทิตฺวา
 อญฺญาสาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ.

[๑๖] เตน ปิ สมนฺน เวรณฺชา ทฺพภิกฺขา โหติ
 ทฺวิหิติกา เสตฺถจิกา สลาภาวุตฺตา น สุกฺรา อุมฺเชน ปคฺคเหน
 ยาเปตฺตุ. เตน ปิ สมนฺน อุตฺตราปถกา อสฺสวาณิชา
 ปณฺจมตฺเตหิ อสฺสสเตหิ เวรณฺชายํ^๑ วสฺสาวาสํ อุปคฺตา โหนฺติ.
 เตหิ อสฺสมณฺหฺลิกาสุ ภิกฺขุณฺ ปตฺถปตฺถปฺปลกํ^๒ ปณฺณตฺตํ โหติ.
 ภิกฺขุ ปุพฺพพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรรมาทาย เวรณฺชายํ
 ปิณฺหาทาย ปวิสิตฺวา ปิณฺทํ อลภมาณา อสฺสมณฺหฺลิกาสุ ปิณฺหาทาย
 จริตฺวา ปตฺถปตฺถปฺปลกํ อารามํ หริตฺวา^๓ อุกฺกชฺเช โกฏฺฐเฏตฺวา
 โกฏฺฐเฏตฺวา ปริภุญฺชนฺติ. อายสฺมา ปนानนฺโท ปตฺถปฺปลกํ สิลายํ
 ปีสิตฺวา^๔ ภควโต อุปนาเมติ. ตํ ภควา ปริภุญฺชติ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ.,ท.ย. เวรณฺช, เอวฺมฺปริปิ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. ปตฺถปตฺถปฺปลกํ

^๓ ส.,ฉ.,เท. อาหริตฺวา

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. ปีสิตฺวา

อสุโสสิ โข ภควา อุทฺทขลสทฺทํ. ชานนฺตปิ ตถาคตา
 ปุจฺจนฺติ, ชานนฺตปิ น ปุจฺจนฺติ; กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺจนฺติ, กาลํ
 วิทิตฺวา น ปุจฺจนฺติ; อตฺถสณฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺจนฺติ, โน
 อนตฺถสณฺหิตํ; อนตฺถสณฺหิตเ สุตฺตมาโต ตถาคตานํ. ทวีหากาเรหิ
 พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขุ ปฏิปุจฺจนฺติ “ธมฺมํ วา เทเสสฺสาม,
 สวากานํ วา สิग्ขาปทํ ปณฺญาเปสฺสามาติ.” อถ โข ภควา
 อายสฺมนตํ อานนฺทํ อามนฺเตสิ “กิณฺณุ โข โส อานนฺท
 อุทฺทขลสทฺโทติ. อถ โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต เอตมตฺถํ
 อาโรเจสิ. “สาธุ สาธุ อานนฺท, ตุมฺहेหิ อานนฺท สปปฺริเสหิ
 วิชิตํ, ปจฺจิมมา ชนฺตา สาลิมฺโสทนํ อติมณฺณิสฺสตีติ.

[๑๗] อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคัลลาโน, เยน ภควา,
 เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ นิสีทิ.
 เอกมฺนตํ นิสินฺโน โข อายสฺมา มหาโมคฺคัลลาโน ภควนฺตํ
 เอตทโวจ “เอตฺรหิ ภนฺเต เวรณฺชา ทฺพภิกฺขา ทฺวีหิติกา เสตฺถจิกา
 สลาการุตฺตา; น สฺกรา อุณฺเณน ปคฺคเหน ยาเปตฺถ; อิมิสฺสา
 ภนฺเต มหาปจฺวียา เหฏฺจิมตลํ สมฺปนฺนํ, เสยฺยถาปิ ขุทฺทกมธฺ^๒
 อนิลกํ, เอวมสฺสาทํ; สาธาหํ ภนฺเต ปจฺวี^๓ ปรีวตฺเตยฺยํ, ภิกฺขุ
 ปปฺปฏโกชํ ปรีภุญฺชิสฺสตีติ. “เย ปน เต โมคฺคัลลา ปจฺวินิสฺสิตา^๔
 ปาณา, เต กถํ กริสฺสตีติ. “เอกาหํ ภนฺเต ปาณํ อภินิมฺมินิสฺสามิ,
 เสยฺยถาปิ มหาปจฺวี; เย ปจฺวินิสฺสิตา ปาณา, เต ตตฺถ
 สงฺกาเมสฺสามิ; เอเกน หตฺเถน ปจฺวี ปรีวตฺเตสฺสามีติ. “อลํ
 โมคฺคัลลาน, มา เต รุจฺจิ ปจฺวี ปรีวตฺเตตฺถ, วิปลลาสํปิ สตฺตา

ปฏิลเกยยุหนฺติ. “สาธุ ภนฺเต, สพุโพ ภิกขุสงฺโฆ อุตฺตรกुरु
 ปิณฑาย คจฺเจยฺยาติ. “เย ปน เต โมคฺคลลฺลาเน ภิกขุ อนิหฺริมนฺโต,
 เต กถํ กริสฺสสํตี. “ตถาหํ ภนฺเต กริสฺสามิ, ยถา สพุเพ
 ภิกขุ คจฺฉิสฺสนฺตํตี.” “อลํ โมคฺคลลฺลาเน, มา เต รุจฺฉิ สพุพฺพสฺส
 ภิกขุสงฺฆสฺส อุตฺตรกुरु ปิณฑาย คมนนฺติ.

[๑๘] อถโข อายสฺมโต สาริปฺตฺตสฺส^๑ รโหิตสฺส ปฏิสลฺลีนสฺส
 เอวํ เจตโส ปรีวิตกฺโก อุทฺปาที “กตเมสํนํ โข พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ พุรหฺมจริยํ น จิรญฺจิติกํ อโหสิ, กตเมสํนํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ พุรหฺมจริยํ จิรญฺจิติกํ อโหสีติ. อถโข อายสฺมา
 สาริปฺตฺโต สายณฺหสมยํ ปฏิสลฺลณฺนา วุญฺจโตะ, เยเน ภควา,
 เตนุปลงฺกมิ; อุปสงฺกมิทฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ
 นิสํสี. เอกมฺนตํ นิสินฺโน โข อายสฺมา สาริปฺตฺโต ภควนฺตํ
 เอตทวโจ “อิธ มยฺหํ ภนฺเต รโหิตสฺส ปฏิสลฺลีนสฺส เอวํ
 เจตโส ปรีวิตกฺโก อุทฺปาที ‘กตเมสํนํ โข พุทฺธานํ ภควนฺตานํ
 พุรหฺมจริยํ น จิรญฺจิติกํ อโหสิ, กตเมสํนํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ
 พุรหฺมจริยํ จิรญฺจิติกํ อโหสีติ. “กตเมสํนํ นุ โข ภนฺเต พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ พุรหฺมจริยํ น จิรญฺจิติกํ อโหสิ, กตเมสํนํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ พุรหฺมจริยํ จิรญฺจิติกํ อโหสีติ.

“ภควโต จ สาริปฺตฺต วิปสฺสิสฺส ภควโต จ สีขิสฺส ภควโต
 จ เวสฺสภุสฺส พุรหฺมจริยํ น จิรญฺจิติกํ อโหสิ; ภควโต จ
 สาริปฺตฺต กกุสณฺธสฺส ภควโต จ โกณาคมนสฺส^๓ ภควโต จ
 กสฺสปสฺส พุรหฺมจริยํ จิรญฺจิติกํ อโหสีติ.

^๑ ส.ฉ.เท.อ. “เย ปน เต โมคฺคลลฺลาเน ภิกขุ อนิหฺริมนฺโต เต กถํ กริสฺสสํตี, “ตถาหํ
 ภนฺเต กริสฺสามิ ยถา สพุเพ ภิกขุ คจฺฉิสฺสนฺตํตี อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๒ มหา. สาริปฺตฺตสฺส ^๓ ส.ฉ.เท. โกณาคมนสฺส

[๑๙] “โก หนู โข ภนุเต เหตุ, โก ปจฺจโย, เยน ภควโต จ วิปสฺสิสฺส ภควโต จ สิบฺบิสฺส ภควโต จ เวสฺสภุสฺส พุรฺหมจฺริยํ น จิรญฺจิตํ อโหสฺสีติ. “ภควา จ สาริปฺตฺต วิปสฺสี ภควา จ สิบฺบิ ภควา จ เวสฺสภุ กิลาสฺโน อหฺลํ สาวกานํ วิตถาเรน ฐมฺมํ ทสฺเสตฺถ, อปฺปกณฺจ เนสํ อโหสิ สุตฺตํ เคยฺย เวยฺยากรณํ คาถา อุทานํ อิตฺตฺตํ ชาติกํ อพฺภุตฐมฺมํ^๑ เวทลล์, อปฺปณฺณตฺตํ สาวกานํ สิขฺขาปทํ, อนฺนทฺธิญฺจ ปาติโมกฺขํ; เตสํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อนฺตรธาเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สาวกานํ อนฺตรธาเนน เป เต ปจฺจิมา สาวกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา นานากุลา ปพฺพชิตา, เต ตํ พุรฺหมจฺริยํ ขิปปณฺเวย อนฺตรธาเปสฺสุ; เสยฺยถาปิ สาริปฺตฺต นานาปปฺผานิ ผลเก นิกฺขิตฺตานิ สุตฺเตน อสงฺคหิตานิ, ตานิ วาโต วิกิริติ วิธมฺติ วิทฺธเสติ; ตํ กิสฺส เหตุ; ยถา^๒ สุตฺเตน อสงฺคหิตตฺตา, เอวเมว โข สาริปฺตฺต เตสํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อนฺตรธาเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สาวกานํ อนฺตรธาเนน เป เต ปจฺจิมา สาวกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา นานากุลา ปพฺพชิตา, เต ตํ พุรฺหมจฺริยํ ขิปปณฺเวย อนฺตรธาเปสฺสุ;

กิลาสฺโน^๓ จ เต พุทฺธา^๔ ภควนฺโต อหฺลํ สาวเก^๕ เจตสา เจโต ปริจฺจ โอวทิตฺตุ; ญตฺตพฺพํ สาริปฺตฺต, เวสฺสภุ ภควา อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ อณฺณตรสฺมี ภิสฺนเก วนฺสณฺฑเต สหสฺสํ ภิกฺขุสงฺฆํ เจตสา เจโต ปริจฺจ โอวทิตฺติ อนฺุสาสติ ‘เอวํ วิตกฺกเถ, มา เอวํ วิตกฺกยิตฺถ; เอวํ มนฺสิกโรถ, มา เอวํ มนฺสากตฺถ;

๑๑๑๒๒ 26/05/25๕6

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อพฺภุตฐมฺม^๒ ส.,ฉ.,มหา. ยถา ตํ^๓ ส.,ฉ.,เท.,มหา. อกิลาสฺโน^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. อยํ ปาโร น ทิสฺสตี.^๕ สาวกานนฺติปิ ปาโร.

อิทํ ปชฺหณ, อิทํ อุปสมฺปชฺช วิหฺรณฺทติ; อถปิ สารีปุตฺต เตสํ
ภิกฺขุสทฺทสฺสานํ เวสฺสภุณา ภควตา อรหฺตา สมฺมาสมฺพุทฺธเชน
เอวํ โวทียมานานํ เอวํ อนุสาสิยมานานํ^๑ อนุปาทาย อาสเวหิ
จิตฺตานิ วิมฺบุจฺจิสฺสุ; ตตฺร สฺสํ สารีปุตฺต ภีสนกสฺส วณฺสณฺทสฺส
ภีสนกตสฺมี^๒ โหติ, โย โกจิ อวิตฺราโค ตํ วณฺสณฺทํ ปวิสฺติ,
เยภฺยุเยน โลมานิ หํสนฺติ; อयํ ปิ สารีปุตฺต เหตุ, อयํ ปจฺจโย,
เยน ภควโต จ วิปสฺสิสฺส ภควโต จ สิขิสฺส ภควโต จ
เวสฺสภุสฺส พุทฺทมจฺริยํ น จิรญฺจิติกํ อโหสีติ.

[๒๐] “โก ปน ภนฺเต เหตุ, โก ปจฺจโย, เยน ภควโต จ
กกุสนฺธสฺส ภควโต จ โจนาคมนสฺส ภควโต จ กสฺสปสฺส
พุทฺทมจฺริยํ จิรญฺจิติกํ อโหสีติ. “ภควา จ สารีปุตฺต กกุสนฺโธ
ภควา จ โจนาคมนโน ภควา จ กสฺสโป อภิลาสุโน อหฺลํ
สาวกานํ วิตฺถาเรน ฐมฺมํ เทเสตุํ; พหุญฺจ เนลํ อโหสิ สุตฺตํ
เคยฺยํ เวยฺยากรณํ คณฺธา อุทานํ อิตฺตวุตฺตํ ชาตํ อพฺภูตฐมฺมํ
เวทลลํ, ปณฺณตฺตํ สาวกานํ ลิกฺขาปทํ, อุทฺธิญฺจํ ปาติโมกฺขํ; เตสํ
พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อนฺตรธานเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สาวกานํ
อนฺตรธานเนน เย เต ปจฺจนิมา สาวกา นานานามา นานาโคตฺตา
นานาชจฺจา นานากุลา ปพฺพชิตา, เต ตํ พุทฺทมจฺริยํ จิร
ทีมฺมพุทฺธานํ จเปสฺสุ; เสยฺยถาปิ สารีปุตฺต นานาปปฺผานิ ผลเก
นิกฺขิตฺตานิ สุตฺเตน สฺสสงฺคหิตานิ, ตานิ วาโต น วิกิริติ น
วิธมฺติ น วิทฺธเสติ; ตํ กิสฺส เหตุ, ยถา ตํ สุตฺเตน สฺสสงฺคหิตตฺตา,
เอวเมว ปิ สารีปุตฺต เตสํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อนฺตรธานเนน

^๑ หมดอายุ 26/05/2566

๑ ส.ฉ.,เท.,อ. ตสฺส ภิกฺขุสทฺทสฺส เวสฺสภุณา ภควตา อรหฺตา สมฺมาสมฺพุทฺธเชน เอวํ
โวทียมานานํ เอวํ อนุสาสิยามานํ

พุทฺธานุพุทฺธานํ สาวกานํ อนุตฺตรธานนฺ เย เต ปจฺฉิมา สาวกา
 นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา นานากุลา ปพฺพชิตา, เต
 ตํ พุทฺหมจฺริยํ จิรํ ทิम्मพุทฺธานํ จเปสฺสุ; อयํ โข สารีปฺตฺตฺ เหตุ,
 อयํ ปจฺจโย, เยน ภควโต จ กกุสฺนธสฺส ภควโต จ โกนาคมนสฺส
 ภควโต จ กสฺสปสฺส พุทฺหมจฺริยํ จิรญฺจิติกํ อโหสีติ.

[๒๑] อถ โข อายสฺมา สารีปฺตฺโต อุฏฺฐายาสนา เอกํสํ
 อุตฺตราสงคํ กริตฺวา, เยน ภควา, เตณฺณชลี ปณฺาเมตฺวา ภควนฺตํ
 เอตทวโจ “เอตสฺส ภควา กาโล, เอตสฺส สุตฺต กาโล, ยํ ภควา
 สาวกานํ ลิกฺขาปทํ ปณฺญาเปยฺย^๑” อุทฺทิสฺเสยฺย ปาติโมกฺขํ, ยถฺยิทํ
 พุทฺหมจฺริยํ อทฺธนียํ อสฺส จิรญฺจิติกนฺติ. “อาคเมหิ ตวํ สารีปฺตฺต,
 อาคเมหิ ตวํ สารีปฺตฺต, ตถาคโต ว ตตฺถ กาลํ ชานิสฺสตี; น
 ตาว สารีปฺตฺต สตฺถา สาวกานํ ลิกฺขาปทํ ปณฺญาเปตี, อุทฺทิสฺตี
 ปาติโมกฺขํ, ยาว น อีเชกจฺเจ อาสวญฺจานียา^๒ ฐมา สงฺฆे
 ปาตุภวณฺตี; ยโต จ โข สารีปฺตฺต อีเชกจฺเจ อาสวญฺจานียา ฐมา
 สงฺฆे ปาตุภวณฺตี. อถ สตฺถา สาวกานํ ลิกฺขาปทํ ปณฺญาเปตี,
 อุทฺทิสฺตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเวย อาสวญฺจานียานํ ฐมานํ ปฏฺิฆาตาย;
 น ตาว สารีปฺตฺต อีเชกจฺเจ อาสวญฺจานียา ฐมา สงฺฆे
 ปาตุภวณฺตี, ยาว น สงฺโฆ รตฺตญฺญมฺหตฺตํ ปตฺโต โหตี. ยโต จ
 โข สารีปฺตฺต สงฺโฆ รตฺตญฺญมฺหตฺตํ ปตฺโต โหตี; อถ อีเชกจฺเจ
 อาสวญฺจานียา ฐมา สงฺฆे ปาตุภวณฺตี. อถ สตฺถา สาวกานํ ลิกฺขาปทํ
 ปณฺญาเปตี, อุทฺทิสฺตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเวย อาสวญฺจานียานํ
 ฐมานํ ปฏฺิฆาตาย. น ตาว สารีปฺตฺต อีเชกจฺเจ อาสวญฺจานียา

^๑ ส.ฉ. ปณฺญาเปยฺย^๒ ส.ฉ.เท. อาสวญฺจานียา

ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ, ยาว น สงฺฆเ เวปุลฺลมหตฺตํ ปตฺโต
 โหติ. ยโต จ โข สารีปุตฺต สงฺฆเ เวปุลฺลมหตฺตํ ปตฺโต โหติ.
 อถ อีเชกฺขเจ อาสวญฺเญยานิยา ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ. อถ
 สตฺถา สาวกานํ ลิกฺขาปทํ ปณฺณาเปติ, อุทฺทิสฺติ ปาติโมกฺขํ
 เตสญฺเญว อาสวญฺเญยานํ ธมฺมานํ ปฏฺิฆาตาย. น ตาว สารีปุตฺต
 อีเชกฺขเจ อาสวญฺเญยานิยา ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ, ยาว น
 สงฺฆเ ลมกคฺคมหตฺตํ ปตฺโต โหติ; ยโต จ โข สารีปุตฺต
 สงฺฆเ ลมกคฺคมหตฺตํ ปตฺโต โหติ. อถ อีเชกฺขเจ อาสวญฺเญยานิยา
 ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ. อถ สตฺถา สาวกานํ ลิกฺขาปทํ
 ปณฺณาเปติ, อุทฺทิสฺติ ปาติโมกฺขํ เตสญฺเญว อาสวญฺเญยานํ
 ธมฺมานํ ปฏฺิฆาตาย. น ตาว สารีปุตฺต อีเชกฺขเจ อาสวญฺเญยานิยา
 ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ, ยาว น สงฺฆเ พาหุสจฺจมหตฺตํ ปตฺโต
 โหติ; ยโต จ โข สารีปุตฺต สงฺฆเ พาหุสจฺจมหตฺตํ ปตฺโต โหติ;
 อถ อีเชกฺขเจ อาสวญฺเญยานิยา ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ. อถ
 สตฺถา สาวกานํ ลิกฺขาปทํ ปณฺณาเปติ, อุทฺทิสฺติ ปาติโมกฺขํ
 เตสญฺเญว อาสวญฺเญยานํ ธมฺมานํ ปฏฺิฆาตาย.^๑ นีรพฺพุโท หิ
 สารีปุตฺต ภิกฺขุสงฺฆเ นีราทึนโว อปคตกาฬโก สุกฺโข ปรีโยทาโต
 สาเร ปติฏฺิฉโต; อิมสํ หิ สารีปุตฺต ปณฺจณฺนํ ภิกฺขุสฺตานํ
 โย ปจฺฉิมโก ภิกฺขุ, โส โสตาปนฺโน อวินิปาตธมฺโม นียโต
 สมฺโพธิปฺรายโนติ.^๒

^๑ สยา. น ตาว สารีปุตฺต อีเชกฺขเจ อาสวญฺเญยานิยา ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ, ยาว น
 สงฺฆเ พาหุสจฺจมหตฺตํ ปตฺโต โหติ; ยโต จ โข สารีปุตฺต สงฺฆเ พาหุสจฺจมหตฺตํ
 ปตฺโต โหติ; อถ อีเชกฺขเจ อาสวญฺเญยานิยา ธมฺมา สงฺฆะ ปาตุภวณฺติ. อถ สตฺถา
 สาวกานํ ลิกฺขาปทํ ปณฺณาเปติ, อุทฺทิสฺติ ปาติโมกฺขํ เตสญฺเญว อาสวญฺเญยานํ
 ธมฺมานํ ปฏฺิฆาตายาติ อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^๒ ส.,ฉ. สมฺโพธิปฺรายโนติ.

[๒๒] อถโข ภควา อายสฺมนตํ อานนํ อามนฺเตสิ “อาจิณฺณํ โข ปเนตํ อานนํ ทถาคตานํ; เยหิ นิมฺมุตฺติตา วสฺสํ วสนฺติ, น เต อนปฺโลเกตฺวา ชนปทจาริกํ ปกุกมฺนฺติ; อายามานนํ, เวรณฺชํ พุราหฺมณํ อปฺโลเกสฺสามาติ. “เอวํ ภนฺเตติ โข อายสฺมา อานนํ โท ภควโต ปจฺจสฺสสฺสิ. อถโข ภควา นีวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย อายสฺมา อานนํ เทน ปจฺจาสมเณน, เยน เวรณฺชสฺส พุราหฺมณสฺส นีเวสนํ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสีทิ. อถโข เวรณฺชํ พุราหฺมณํ, เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภีวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสีทิ. เอกมฺนฺตํ นิสฺสินํ โข เวรณฺชํ พุราหฺมณํ ภควา เอตทวโจ “นิมฺมุตฺติตมฺหา”^๑ ตยา พุราหฺมณ วสฺสํ วุตฺตา,^๒ อปฺโลเกม”^๓ ตํ, อิจฺฉาม มยฺ ชนปทจาริกํ ปกุกมิตฺตฺนฺติ. “สจฺจํ โภ โคตม นิมฺมุตฺติตตฺถ มยา วสฺสํ วุตฺตา; อปฺิจ โย เทยฺยธมฺโม, โส น ทินฺโน; ตณฺจ โข โน อสนฺตํ, โนปิ อทาตุกมฺยตา; ตํ กุเตตฺถ ลพฺภา, พหุกิจฺจา จรฺววาสา พหุกรณียา, อธิวาเสตฺว เม ภวํ โคตโม สุวตฺตนาถ ภาตฺตํ สทฺธิ วิกฺขุสงฺฆเณนาติ. อธิวาเสสิ ภควา ตฺถนฺทึภาเวเน. อถโข ภควา เวรณฺชํ พุราหฺมณํ ฐมฺมียา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมากเปตฺวา สมุตฺเตเชตฺวา สมปหฺมฺเสตฺวา อุกฺกจาเยสนา ปกุกามิ. อถโข เวรณฺชํ พุราหฺมณํ ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยเน สเก นีเวสเน ปณฺตีตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏฺฐียาทาเปตฺวา ภควโต กาลํ อารojaเปสิ “กาโล โภ โคตม, นิฏฺฐิตํ ภาตฺตนฺติ.

^๑ ส.ฉ.เท. นิมมุตติตม

^๒ ส.ฉ. วสฺสํวฺจ, มหา. วสฺสํวฺจ

^๓ อ. อปฺโลกาม

[๒๓] อถโข ภควา ปุพฺพพนฺหสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺต-
 จีวรมาทาย, เยน เวรณฺชสฺส พฺรหฺมณฺสส นีเวสนํ, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสิตฺถิ สทฺธิ ภิกฺขุสงฺเขน.
 อถโข เวรณฺโข พฺรหฺมโณ พุทฺธปฺปมฺขํ ภิกฺขุสงฺขํ ปณฺเฑน
 ขาทนฺเยน โภชนฺเยน สหตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา
 ภควนฺตํ ภูตฺตาวิ โอนีตปตฺตปาณิํ ติจีวเรน อจฺจาทะสิ, เอกเมกญฺจ
 ภิกฺขุํ เอกเมเกน ทฺสฺสยฺเคน อจฺจาทะสิ. อถโข ภควา เวรณฺชํ
 พฺรหฺมณํ ฐมฺมียา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมาทเปตฺวา สมฺมุตฺเตเชตฺวา
 สมฺปหํเสตฺวา อญฺจายาสนา ปกฺกามิ. อถโข ภควา เวรณฺชายํ
 ยถาภีรนฺตํ วิหริตฺวา อนุปคมฺม โสเรยํ สงฺกสฺสํ กณฺณกฺขชฺชํ,
 เยน ปยาคปติฏฺฐาณํ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ปยาคปติฏฺฐาเน
 คงฺคํ นทึ อุตฺตริตฺวา, เยน พาราณสี, ตทวสฺริ. อถโข ภควา
 พาราณสียํ ยถาภีรนฺตํ วิหริตฺวา, เยน เวสาลี, เตน จาริกํ
 ปกฺกามิ; อนุปฺพุเพน จาริกํ จรมาโน, เยน เวสาลี, ตทวสฺริ. ตตฺร
 สุกํ ภควา เวสาลียํ วิหริติ มหาวเน กุฎฺฐาคารสาละยํ.^๑

เวรณชภาณวโร นิฏฺฐิตो.

๑. ปาราชิกกณฑ์

๑. ตตฺริเม จตฺตารโ ปาราชิกา ฐมฺมา อุตฺเทสํ อากจฺจนฺติ.

๑. ปจฺมปาราชิกํ

สุทินฺนภาณวโร

[๒๔] เตน โข ปน สมเยน เวสาลียา อวิหฺวเร กลนฺทคาโม โหติ.^๑ ตตฺถ สุทินฺโน นาม กลนฺทปฺตฺโต^๒ เสฏฺฐิปฺตฺโต โหติ. อถ โข สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต สมฺพหฺลเหติ สหายเกหิ สหฺวี เวสาลี อคฺมาสิ เกนจิเทว กรณียेณ. เตน โข ปน สมเยน ภควา มหฺตียา ปริสาย ปริวฺโต ฐมฺมํ เทเสนฺโต นิสินฺโน โหติ. อทฺทสา^๓ โข สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ภควนฺตํ มหฺตียา ปริสาย ปริวฺตํ ฐมฺมํ เทเสนฺตํ นิสินฺนํ. ทิสฺวานสฺส เอตทโหสิ “ยณฺฺนนาหํปิ ฐมฺมํ สุณฺเยยฺนฺติ. อถ โข สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต, เยน सा ปริสา, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ. เอกมนฺตํ นิสินฺนสฺส โข สุทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส เอตทโหสิ “ยถา ยถา โข อหํ ภควตา ฐมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ, นยิทํ สุกรํ อการํ อชฺฌมาวสตา เอกนฺตปริปฺปณฺณํ เอกนฺตปริสฺสุทฺธํ สงฺขลิตํ พุรหฺมจริยํ จริตฺ; ยณฺฺนนาหํ เกสมสฺสํ โอาหาเรตฺวา กาสายานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อการสฺมา อนคารียํ ปพฺพเชยฺยฺนฺติ. อถ โข सा ปริสา ภควตา ฐมฺมียา กถาย สนฺทสฺसิตา สฺมาทปิตา สมฺตฺเตชิตา สมฺปหฺลิตา อฏฺฐายาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ.

[๒๕] อถโข สุกินโน กลนฺทปฺตโต, อจิรวุฏฺฐิตาย ปริสาย,
 เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
 เอกมนฺตํ นิสีทิ. เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข สุกินโน กลนฺทปฺตโต
 ภควนฺตํ เอตทโวจ “ยถา ยถาหิ ภนฺเต ภควตา ฐมฺมํ เทสิตํ
 อาชานามิ, นยิทํ สุกฺรํ อการํ อชฺฌาวสตา เอกนฺตปริปฺพุณฺณํ
 เอกนฺตปริสฺสุทฺธํ สงฺขลิตํ พุรหฺมจริยํ จริตฺถ; อิจฺฉามหิ ภนฺเต
 เกสมสฺสํ โโอหาเรตฺวา กาสายานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อการสฺมา
 อนคาริยํ ปพฺพชิตฺถ, ปพฺพาเชตฺถ มํ ภควาติ. “อนฺนฺญาโตสิ ปน
 ตวํ สุกินฺน มาตาปิตฺุหิ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ.
 “น โข อหิ ภนฺเต อนฺนฺญาโต มาตาปิตฺุหิ อการสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชายาติ. “น โข สุกินฺน ตถาคตา อนฺนฺญาตํ มาตาปิตฺุหิ
 ปฺตตํ ปพฺพาเชนฺตํ. “โสหิ ภนฺเต ตถา กริสฺสามิ, ยถา มํ
 มาตาปิตโร อนฺุชานิสฺสนฺติ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ.

[๒๖] อถโข สุกินโน กลนฺทปฺตโต เวสาลิยํ ตํ กรณิยํ
 ดีเรตฺวา, เยน กลนฺทคาโม, เยน มาตาปิตโร, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา มาตาปิตโร เอตทโวจ “อมฺม ตาต” ยถา ยถาหิ
 ภควตา ฐมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ, นยิทํ สุกฺรํ อการํ อชฺฌาวสตา
 เอกนฺตปริปฺพุณฺณํ เอกนฺตปริสฺสุทฺธํ สงฺขลิตํ พุรหฺมจริยํ จริตฺถ;
 อิจฺฉามหิ เกสมสฺสํ โโอหาเรตฺวา กาสายานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา
 อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตฺถ; อนฺุชานาถ มํ อการสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชายาติ. เอวํ วุตฺเต, สุกินฺนสฺส กลนฺทปฺตตสฺส มาตาปิตโร

สุกทินันท์ กลนฺทปุตฺตํ เอตทวโจ “ตฺวํ ไชสิ ตาต สุกทินัน อมฺหากํ
 เอกปุตฺตโก ปิโย มนาโป สุขเขติโต สุขปริหโต, น ตฺวํ ตาต
 สุกทินัน กิณฺจิ ทุกฺขสฺส ชานาสิ; มรณฺเณปิ มยฺนเต อกามกา
 วินา ภวิสฺสาม, ก็ ปน มยํ ตํ ชีวนตํ อนฺชานิสฺสาม อการสฺมา
 อนการิยํ ปพฺพชฺชายาติ. ทุตติยมฺปิ ไช สุกทินโน กลนฺทปุตฺโต
 มาตาปิตโร เอตทวโจ “อมฺม ตาต ยถา ยถาหํ ภควตา ฐมฺมํ
 เทสิตํ อาชานามิ, นยิทํ สุกฺรํ อการํ อชฺฌาวสตา เอกนฺตปริปฺปณฺณํ
 เอกนฺตปริสฺสุทฺธํ สงฺขลิตํ พุรหฺมจริยํ จริตฺ; อิจฺฉามหํ เกสมสฺสํ
 โอหาเรตฺวา กาสายานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อการสฺมา อนการิยํ
 ปพฺพชิตฺ, อนฺชานาถ มํ อการสฺมา อนการิยํ ปพฺพชฺชายาติ.
 ทุตติยมฺปิ ไช สุกทินนสฺส กลนฺทปุตฺตสฺส มาตาปิตโร สุกทินัน
 กลนฺทปุตฺตํ เอตทวโจ “ตฺวํ ไชสิ ตาต สุกทินัน อมฺหากํ เอก-
 ปุตฺตโก ปิโย มนาโป สุขเขติโต สุขปริหโต, น ตฺวํ ตาต สุกทินัน
 กิณฺจิ ทุกฺขสฺส ชานาสิ; มรณฺเณปิ มยฺนเต อกามกา วินา
 ภวิสฺสาม, ก็ ปน มยํ ตํ ชีวนตํ อนฺชานิสฺสาม อการสฺมา
 อนการิยํ ปพฺพชฺชายาติ. ตติยมฺปิ ไช สุกทินโน กลนฺทปุตฺโต
 มาตาปิตโร เอตทวโจ “อมฺม ตาต ยถา ยถาหํ ภควตา ฐมฺมํ
 เทสิตํ อาชานามิ, นยิทํ สุกฺรํ อการํ อชฺฌาวสตา เอกนฺต-
 ปริปฺปณฺณํ เอกนฺตปริสฺสุทฺธํ สงฺขลิตํ พุรหฺมจริยํ จริตฺ; อิจฺฉามหํ
 เกสมสฺสํ โอหาเรตฺวา กาสายานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา
 อการสฺมา อนการิยํ ปพฺพชิตฺ, อนฺชานาถ มํ อการสฺมา อนการิยํ
 ปพฺพชฺชายาติ. ตติยมฺปิ ไช สุกทินนสฺส กลนฺทปุตฺตสฺส มาตาปิตโร
 สุกทินัน กลนฺทปุตฺตํ เอตทวโจ “ตฺวํ ไชสิ ตาต สุกทินัน อมฺหากํ
 เอกปุตฺตโก ปิโย มนาโป สุขเขติโต สุขปริหโต, น ตฺวํ ตาต

สุทินฺน กิณฺจิ ทุกฺขสฺส ชานาสิ; มรณฺเณปิ มยฺหเต อกามกา วินา
ภวิสฺสาม, ก็ ปน มยฺ ตํ ชีวนํ ตํ อนฺุชานิสฺสาม อการสฺมา
อนการิยํ ปพฺพชฺชายาติ.

[๒๗] อถโข สุทินฺโน กลนฺทปฺตโต “น มํ มาตาปิตโร
อนฺุชานนฺติ อการสฺมา อนการิยํ ปพฺพชฺชายาติ ตตฺถเว อนนฺตรหิตาย
ภุมิยา นิปชฺชิ “อิธเว เม มรณํ ภวิสฺสติ ปพฺพชฺชา วาติ.
อถโข สุทินฺโน กลนฺทปฺตโต เอกํปี ภตฺตํ น ภุณฺชิ, เทวปี
ภตฺตานิ น ภุณฺชิ, ตีณฺปิ ภตฺตานิ น ภุณฺชิ, จตฺตาริปี ภตฺตานิ
น ภุณฺชิ, ปณฺจปี ภตฺตานิ น ภุณฺชิ, ฉปี ภตฺตานิ น ภุณฺชิ,
สตฺตปี ภตฺตานิ น ภุณฺชิ.

[๒๘] อถโข สุทินฺนสฺส กลนฺทปฺตตสฺส มาตาปิตโร สุทินฺนํ
กลนฺทปฺตตํ เอตทวโจ “ตวํ ไชสิ ตาต สุทินฺน อมฺหากํ เอก-
ปฺตตโก ปิโย มนาโป สุเขติโต สุขปริหโต, น ตวํ ตาต
สุทินฺน กิณฺจิ ทุกฺขสฺส ชานาสิ; มรณฺเณปิ มยฺหเต อกามกา วินา
ภวิสฺสาม, ก็ ปน มยฺ ตํ ชีวนํ ตํ อนฺุชานิสฺสาม อการสฺมา
อนการิยํ ปพฺพชฺชาย, อญฺเฐหิ ตาต สุทินฺน, ภุณฺช จ ปิว จ
ปริจาเรหิ จ; ภุณฺชนโต ปิวนโต ปริจาเรนโต กาเม ปริภุณฺชนโต
ปฺญณานิ กโรนฺโต อภิรมสฺสุ; น ตํ มยฺ อนฺุชานาม อการสฺมา
อนการิยํ ปพฺพชฺชายาติ. เอวํ วุตฺเต, สุทินฺโน กลนฺทปฺตโต ตฺถนฺหิ
อโหสิ. ทฺติยมฺปิ ไช ฯเปฯ ตติยมฺปิ ไช สุทินฺนสฺส กลนฺท-
ปฺตตสฺส มาตาปิตโร สุทินฺนํ กลนฺทปฺตตํ เอตทวโจ “ตวํ ไชสิ
ตาต สุทินฺน อมฺหากํ เอกปฺตตโก ปิโย มนาโป สุเขติโต
สุขปริหโต, น ตวํ ตาต สุทินฺน กิณฺจิ ทุกฺขสฺส ชานาสิ;
มรณฺเณปิ มยฺหเต อกามกา วินา ภวิสฺสาม; ก็ ปน มยฺ ตํ

ชีวนตัม อนุชานิสฺสาม อการสฺมา อนคาริยัม ปพฺพชฺชาย, อุฏฺเฐหิ
 ตาต สฺทินฺน, ญฺช จ ปิว จ ปริจาเรหิ จ; ญฺชนฺโต ปิวฺนฺโต
 ปริจาเรนฺโต กาเม ปริญฺชฺชนฺโต ปุณฺณานิ กโรนฺโต อภิรมสฺสุ;
 น ตัม ยัม อนุชานาม อการสฺมา อนคาริยัม ปพฺพชฺชายาติ.
 ตติยมฺปิ โข สฺทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ตฺถเห อโหสิ.

อถ โข สฺทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส สหายกา, เยน สฺทินฺโน
 กลนฺทปฺตฺโต, เตนฺอุปสงฺกมึสฺสุ; อุปสงฺกมิตฺวา สฺทินฺนํ กลนฺทปฺตฺตํ
 เอตทวโจ “ตวํ โขสิ สมฺม สฺทินฺน มาตาปิตฺตฺนํ เอกปฺตฺตโก ปิโย
 มนาโป สฺสฺเชติโต สฺสฺสฺปริหโต, น ตวํ สมฺม สฺทินฺน กิณฺจิ ทฺกฺชสฺส
 ชานาสิ; มรณฺเณปิ เต มาตาปิตโร อกามกา วินา ภวิสฺสนฺติ;
 ก็ ปน ตัม ชีวนตัม อนุชานิสฺสนฺติ อการสฺมา อนคาริยัม ปพฺพชฺชาย,
 อุฏฺเฐหิ สมฺม สฺทินฺน, ญฺช จ ปิว จ ปริจาเรหิ จ; ญฺชนฺโต
 ปิวฺนฺโต ปริจาเรนฺโต กาเม ปริญฺชฺชนฺโต ปุณฺณานิ กโรนฺโต
 อภิรมสฺสุ; น ตัม มาตาปิตโร อนุชานนฺติ” อการสฺมา อนคาริยัม
 ปพฺพชฺชายาติ. เอวํ วุตฺเต, สฺทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ตฺถเห อโหสิ.
 ทฺติยมฺปิ โข ฯเปฯ ตติยมฺปิ โข สฺทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส
 สหายกา สฺทินฺนํ กลนฺทปฺตฺตํ เอตทวโจ “ตวํ โขสิ สมฺม สฺทินฺน
 ฯเปฯ ตติยมฺปิ โข สฺทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ตฺถเห อโหสิ.

[๒๙] อถ โข สฺทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส สหายกา, เยน
 สฺทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส มาตาปิตโร, เตนฺอุปสงฺกมึสฺสุ; อุปสงฺกมิตฺวา
 สฺทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส มาตาปิตโร เอตทวโจ “อมฺม ตาต เอส
 สฺทินฺโน อนนฺตรหิตาย ญฺมียา นิปนฺโน ‘อิเชว เม มรณํ ภวิสฺสตี
 ปพฺพชฺชา วาติ; สเจ ตุมฺहे สฺทินฺนํ นานฺชานิสฺสธ อการสฺมา

อนคาริยํ ปพฺพชฺชาย, ตตฺถเณ มรณํ อากมิสฺสติ; สเจ ปน ตุมฺहे
 สุตินฺนํ อนุชานิสฺสธ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชาย, ปพฺพชิตฺตํ
 นํ ทกฺขิสฺสธ; สเจ สุตินฺโน นาภิมิสฺสติ อการสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชาย, กา ตสฺส อญฺเณ คติ ภวิสฺสติ, อิธเณ ปจฺจาคมิสฺสติ;
 อนุชานาถ สุตินฺนํ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ. “อนุชานาม
 ตาตา สุตินฺนํ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ.

อถโข สุตินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส สหายกา, เยน สุตินฺโน
 กลนฺทปฺตฺโต, เตนฺอุปสงฺกมึสฺส; อุปสงฺกมิตฺวา สุตินฺนํ กลนฺทปฺตฺตํ
 เอตทโวจํ “อญฺเณหิ สมมํ สุตินฺน, อนุญฺเณวโตสิ มาตาปิตฺตฺติ
 อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ.

[๓๐] อถโข สุตินฺโน กลนฺทปฺตฺโต “อนุญฺเณวโตมฺหิ กิร
 มาตาปิตฺตฺติ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ หมฺวโจ อุทฺถโค
 ปาณินา คตฺตานิ ปริปุณฺณโต วุฏฺฐาสิ. อถโข สุตินฺโน
 กลนฺทปฺตฺโต กติปาหํ พลํ คาเหตฺวา,^๑ เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมึ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ นิสีทิ. เอกมฺนตํ
 นิสินฺโน โข สุตินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ภควนฺตํ เอตทโวจ
 “อนุญฺเณวโตมฺหิ^๒” อหํ ภนฺเต มาตาปิตฺตฺติ อการสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชาย, ปพฺพาเซตฺถ มํ ภนฺเต^๓ ภควาติ. อลตฺถ โข สุตินฺโน
 กลนฺทปฺตฺโต ภควโต สนฺติเก ปพฺพชฺชํ, อลตฺถ อุปสมฺปทํ.
 อจิรฺอุปสมฺปนฺโน จ ปนํายสฺมา สุตินฺโน เอวฺรฺุเป ฐตฺถคฺคฺเณ^๔ สมาทาย
 วตฺตติ อารมฺณโก โหติ ปิณฺฑปาติโก ปัสสฺสกุณฺโณ สปทานจาริก,
 อญฺเณตรํ วชฺชีกามํ อุปนิสฺสาย วิหริติ.

^๑ หมายเหตุ 26/05/2566

๑. อ. กเหตฺวา

^๒ ส.ฉ.เท. อนุญฺเณวโต อหํ หิ, อ. อนุญฺเณวโตหํ

^๓ ส.ฉ.เท.อ. อหํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๔ ส.ฉ.มหา. ฐตฺถคฺคฺเณ

เตน โข ปน สมเยน วชชี ทุพฺภิกฺขา โหติ ทวีหิติกา
 เสตฺถุจิกา สลากาวุตฺตา, น สุกรา อุฏฺเฐน ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ.
 อถโข อายสฺมโต สุทินฺนสฺส เอตทโหสิ “เอตฺรหิ โข วชชี
 ทุพฺภิกฺขา ทวีหิติกา เสตฺถุจิกา สลากาวุตฺตา, น สุกรา อุฏฺเฐน
 ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ; พหุ โข ปน เม เวสาลิยํ ฌาตกา” อทุคฺคา
 มหทฺธนา มหาโมคฺคา ปหฺนุตฺตาตฺรปรชฺตา ปหฺนุตฺตวิตฺตูปกรฺณา
 ปหฺนุตฺตธนธฺมฺมา; ยนฺนุนาหํ ฌาตกา^๒ อุปนิสฺสาย วิหเรยฺย,
 ฌาตกาปิ มํ นิสฺสาย ทานานิ ทสฺสนฺติ, ปุณฺณานิ กริสฺสนฺติ;
 ภิกฺขุ จ ลาภํ ลจฺจนฺติ, อหฺมจ ปิณฺฑเกน น กิลมิสฺสามิ^๓.
 อถโข อายสฺมา สุทินฺโน เสนาสนํ สํสาเมตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย,
 เยน เวสาลี, เตน ปกฺกามิ; อนฺนปฺพุเพน จาริกํ จรฺมาโน,^๓ เยน
 เวสาลี, ตทวสฺริ. ตตฺร สุทํ อายสฺมา สุทินฺโน เวสาลิยํ วิหฺรติ
 มหาวเน กุฎฺฐาคารสาลาเย. อสฺโสสุ โข อายสฺมโต สุทินฺนสฺส
 ฌาตกา “สุทินฺโน กิร กลนฺทปฺตฺโต เวสาลี อนฺนปฺตฺโตติ.
 เต อายสฺมโต ทินฺนสฺส สฺมฺมจิมตฺเต ธาลิปาเก ภตฺตาภิหารํ
 อภิหฺริสุ. อถโข อายสฺมา สุทินฺโน เต สฺมฺมจิมตฺเต ธาลิปาเก
 ภิกฺขุณํ วิสฺสชฺเชตฺวา ปุพฺพณฺหสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย
 กลนฺทคามํ ปิณฺฑทาย ปาวิสฺสิ, กลนฺทคาเม สปทานํ ปิณฺฑทาย
 จรฺมาโน, เยน สกปิตฺตํ นิเวสนํ, เตนฺนปฺสงฺกมิ.

[๓๑] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ฌาติทาสี
 อาภิโหสิทํ กุมฺมาสํ จตฺตเตตฺตูกามา โหติ. อถโข อายสฺมา สุทินฺโน
 ตํ ฌาติทาสี เอตทโวจ “สเจ ตํ ภคินี จตฺตทนียธมฺมํ, อิธ เม

ปตฺเต อากิราติ. อถโข อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ฌาติทาสี ตํ
 อากิโทสิกํ กุมฺมาลํ อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ปตฺเต อากิรนต์
 หตฺถานณฺจ ปาทานณฺจ สรสฺส จ นิमितฺตํ อคฺคเหสิ. อถโข
 อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ฌาติทาสี, เยนายสฺมโต สุทินฺนสฺส
 มาตา, เตนุปลงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมโต สุทินฺนสฺส มาตรํ
 เอตทวโจ “ยคฺขมฺยเย ชาเนยฺยาสี, อยฺยปฺตฺโต สุทินฺโน อนุปฺตฺโตติ.
 “สเจ เข” สจฺจํ ภณฺสิ, อทาสี ตํ กโรมีติ.

[๓๒] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา สุทินฺโน ตํ อากิโทสิกํ
 กุมฺมาลํ อณฺณตรํ กุทฺตมฺมัล^๒ นิสฺสาย ปริภุญฺชติ. ปีตาปิ โข
 อายสฺมโต สุทินฺนสฺส กมฺมนฺตา อากจฺจนฺโต อทฺทส อายสฺมนฺตํ
 สุทินฺนํ ตํ อากิโทสิกํ กุมฺมาลํ อณฺณตรํ กุทฺตมฺมัล นิสฺสาย
 ปริภุญฺชนฺตํ; ทิสฺวาน, เยนายสฺมา สุทินฺโน, เตนุปลงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ สุทินฺนํ เอตทวโจ “อตฺถิ นาม ตาต
 สุทินฺน, อากิโทสิกํ กุมฺมาลํ ปริภุญฺชิสฺสสิ; นนุ”^๓ ตาต สุทินฺน
 สกเคหํ^๔ คณฺตพฺพนฺติ. “อคมฺมหา”^๕ โข เต คหปติ เคหํ, ตตฺถายํ^๖
 อากิโทสิโก กุมฺมาโส มยา ลทฺโธติ.”^๗ อถโข อายสฺมโต สุทินฺนสฺส
 ปีตา อายสฺมโต สุทินฺนสฺส พาหํ คเหตฺวา อายสฺมนฺตํ
 สุทินฺนํ เอตทวโจ “เอहि ตาต สุทินฺน, ฆรํ คมิสฺสามาติ. อถโข
 อายสฺมา สุทินฺโน, เยน สกปิตุ นิเวสนํ, เตนุปลงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
 ปณฺณตฺเต อาสเน นิสีทิ. อถโข อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ปีตา
 อายสฺมนฺตํ สุทินฺนํ เอตทวโจ “ภุญฺช ตาต สุทินฺนาติ. “อลํ

^๑ ส.,ฉ.,มหา. สเจ เข จวํ

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สก เคหํ

อิ. ตตฺถายํ

^๒ ส.,ฉ. กุฏฏมฺมัล

^๕ ส.,ฉ.,เท.,มหา. อคมิมฺหา

^๗ ส.,ฉ.,เท.,อิ. มยา ลทฺโธติ อิมเ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. นนุ นาม

^๖ ส.,ฉ.,เท.,มหา. ตโตยํ,

คหปติ, กตัม เม อชฺช ภตฺตกิจฺจนฺติ. “อธิวาเสหิ ตาต สฺุทินฺน
สฺวาทนาย ภตฺตนฺติ. อธิวาเสสิ โข อายสฺมา สฺุทินฺโน ตฺุณฺหิภาเวน.
อถโฆ อายสฺมา สฺุทินฺโน อุกฺกจายาสนา ปกฺกามิ.

[๓๓] อถโฆ อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส มาตา ตสฺสา รตฺติยา
อจฺเจยน หริเตน โคมเยน ปจฺวี โอปฺปณฺชาเปตฺวา^๑ เทว ปุณฺเช
การาเปสิ เอกํ หิริณฺณสฺส เอกํ สุวณฺณสฺส; ตาว มหฺนฺตา
ปุณฺชา อเหสฺสุ, โอรโต จิตฺ ปุริโส ปารโต จิตฺ ปุริสํ น ปสฺสติ,
ปารโต จิตฺ ปุริโส โอรโต จิตฺ ปุริสํ น ปสฺสติ; เต ปุณฺเช
กิลฺยเชหิ ปฏิจฺฉาทาเปตฺวา มชฺเฌ อาสนํ ปณฺญาเปตฺวา
ติโรกรณียํ ปริกฺขิปาเปตฺวา^๒ อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส ปุราณทฺุติยิกํ
อามนฺเตสิ “เตนหิ”^๓ วฐฺ, เยน อลงฺกาเรน อลงฺกตา ปุตฺตสฺส^๔
สฺุทินฺนสฺส ปิยา อโหสิ มนาปา, เตน อลงฺกาเรน อลงฺกราติ.
“เอวํ อยฺเยติ โข อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส ปุราณทฺุติยิกา
อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส มาตฺุยา ปจฺจสฺโสสิ.

[๓๔] อถโฆ อายสฺมา สฺุทินฺโน ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา
ปตฺตจิวรมาทาย, เยน สกปิตุ นิเวสนํ, เตนฺปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
ปณฺณตฺเต อาสเน นิสิตฺติ. อถโฆ อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส ปิตา,
เยนายนสฺมา สฺุทินฺโน, เตนฺปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา เต ปุณฺเช
วิวราเปตฺวา อายสฺมนตํ สฺุทินฺนํ เอตทวโจ “อิทฺนฺเต ตาต
สฺุทินฺน มาตฺุมตฺติกํ, อิตฺติกาย อิตฺถิธฺนํ,^๕ อณฺณํ เปตฺติกํ, อณฺณํ
ปีตามหํ; ลพฺภา ตาต สฺุทินฺน หีนายาวตฺติตฺวา โภคา จ

ภุญฺชิตุํ ปุณฺณานิ จ กาคฺตุํ; เอहि ตวํ ตาต สุทฺธินฺน, หีนายาวตฺติตฺวา
 โภเค จ ภุญฺชสฺส, ปุณฺณานิ จ กโรหิตฺติ. “ตาต น อุตฺตสฺสหามิ, น
 วิสฺสหามิ; อภฺริโต อหํ พุรฺหมจฺริยํ จรามิตฺติ. ทฺตฺติยมฺปิ โข ๕เป๕
 ตตฺติยมฺปิ โข อายสฺมโต สุทฺธินฺนสฺส ปิตา อายสฺมนตํ สุทฺธินฺนํ
 เอตทโวจ “อิทฺนฺเต ตาต สุทฺธินฺน มาตุมตฺติกํ, อิตฺถิกาย
 อิตฺถิธฺนํ, อณฺณํ เปตฺติกํ, อณฺณํ ปิตามหํ; ลพฺภา ตาต สุทฺธินฺน
 หีนายาวตฺติตฺวา โภคา จ ภุญฺชิตุํ ปุณฺณานิ จ กาคฺตุํ; เอहि ตวํ
 ตาต สุทฺธินฺน, หีนายาวตฺติตฺวา โภเค จ ภุญฺชสฺส, ปุณฺณานิ จ
 กโรหิตฺติ. “วเทยฺยาม โข ตํ คหปติ, สเจ ตวํ นาตฺติกทฺตฺเตยฺยาสีตฺติ.
 “วเทหิ ตาต สุทฺธินฺนาตฺติ. “เตนฺหิ ตวํ คหปติ มหฺนฺเต มหฺนฺเต
 สานฺธิปสฺสิพฺพเก การาเปตฺวา หิรณฺณสฺวณฺณสฺส ปฺปฺราเปตฺวา สกฺกฺเหหิ
 นิพฺพาหาเปตฺวา มชฺชเม คณฺคาย โสเต โอสาทฺเทหิ;” ตํ กิสฺส เหตุ,
 ยํ หิ เต คหปติ ภวิสฺสตี ตโตนิทานํ ภยํ วา จมฺภิตตฺตํ วา
 โลมหํโส วา อารกฺโข วา, โส เต น ภวิสฺสตีตฺติ. เอวํ วุตฺเต,
 อายสฺมโต สุทฺธินฺนสฺส ปิตา อนตฺตมโน อโหสิ “กถํ หิ นาม
 ปฺตฺโต สุทฺธินฺโน เอวํ วทฺชตีตฺติ.

[๓๕] อถโข อายสฺมโต สุทฺธินฺนสฺส ปิตา อายสฺมโต
 สุทฺธินฺนสฺส ปุราณทฺตฺติยิกํ อามนฺเตสิ “เตนฺหิ วรฺุ ตวํ ปิยา จ
 มนาปา จ, อปฺเปวนาม” ปฺตฺโต สุทฺธินฺโน ตฺตฺยหํปิ วจฺนํ
 กเรยฺยาตฺติ. อถโข อายสฺมโต สุทฺธินฺนสฺส ปุราณทฺตฺติยิกา อายสฺมโต
 สุทฺธินฺนสฺส ปาเทสฺส คเหตุวา อายสฺมนตํ สุทฺธินฺนํ เอตทโวจ
 “กัทิสฺสา นาม ตา อยฺยปฺตฺต อจฺจราโย, ยาสํ ตวํ เหตุ

พฺรหมจริยํ จรสีติ. “น โข อหํ ภคินี อจฺจนฺรณํ เหตุ พฺรหมจริยํ
จรามีติ. อถ โข อายสฺมโต สฺสทินฺนสฺส ปุราณทฺตียิกา “อชฺชตคฺเค
มํ อยฺยปฺตโต สฺสทินฺโน ภคินีวาทน สฺมฺทาจรตฺติ ตตฺถเว
มฺจฺจिता ปปตา.

อถ โข อายสฺมา สฺสทินฺโน ปิตริ เอตทวโจ “สเจ คหปติ
โกชนํ ทาทพฺพํ เทถ, มา โน วิหเรยิตฺถาติ. “ภุชฺช ตาต
สฺสทินฺนาติ. อถ โข อายสฺมโต สฺสทินฺนสฺส มาตา จ ปิตา จ
อายสฺมนตํ สฺสทินฺนํ ปณฺเฑน ขาทนฺเฑน โกชนเฑน สหตฺถา
สนตปฺเปสฺสุ สฺมฺปวาเรสฺสุ. อถ โข อายสฺมโต สฺสทินฺนสฺส มาตา
อายสฺมนตํ สฺสทินฺนํ ภุตฺตาวี โอนีตปตฺตปาณิ เอตทวโจ “อิทํ
ตาต สฺสทินฺนํ กุลํ อชฺชํ มหทฺชนํ มหาโกคํ ปฺหุตชาตฺรปฺรชตํ
ปฺหุตวิทฺตูปกรณํ ปฺหุตชนธณฺณํ, ลพฺภา ตาต สฺสทินฺนํ หีนายา-
วตฺติตฺวา โภคา จ ภุชฺชิตฺตํ ปุณฺณานิ จ กาคฺตุ; เอहि ตวํ
ตาต สฺสทินฺนํ, หีนายาวตฺติตฺวา โภเค จ ภุชฺชสฺส, ปุณฺณานิ จ
กโรหีติ. “อมฺม น อสฺสหามิ, น วิสหามิ; อภิรโต อหํ
พฺรหมจริยํ จรามีติ. ทฺตียมปิ โข ๕เป๕ ตตฺตียมปิ โข อายสฺมโต
สฺสทินฺนสฺส มาตา อายสฺมนตํ สฺสทินฺนํ เอตทวโจ “อิทํ ตาต
สฺสทินฺนํ กุลํ อชฺชํ มหทฺชนํ มหาโกคํ ปฺหุตชาตฺรปฺรชตํ
ปฺหุตวิทฺตูปกรณํ ปฺหุตชนธณฺณํ; เตนฺหิ ตาต สฺสทินฺนํ พิชกํปิ
เทหิ, มา โน อปฺตตํ สาปเตยฺยํ ลิจฺฉวิโน^๑ อติหฺราเปสฺสนฺติ.
“เอตํ โข เม อมฺม สกฺกา กาคฺตฺนฺติ. “กหํ ปน ตาต สฺสทินฺนํ
เอตฺรหิ วิหฺรสีติ. “มหาวเน อมฺมาติ. อถ โข อายสฺมา สฺสทินฺโน
อฺฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ.

^๑ ส.,ฉ.,มหา.,ทย. ลิจฺฉวโย, อ. ลิจฺฉวโย

[๓๖] อถโข อายสฺมโต สุกินฺนสฺส มาตา อายสฺมโต
 สุกินฺนสฺส ปุราณทฺตียิกํ อามนฺเตสิ “เตนหิ วฐุ ยทา อุตฺตฺนํ
 อโหสิ, ปุปฺผํ เต อฺปฺปนฺนํ โหติ, อถ เม อาโรเจยยาสีติ. “เอวํ
 อยฺเยติ โข อายสฺมโต สุกินฺนสฺส ปุราณทฺตียิกา อายสฺมโต
 สุกินฺนสฺส มาตุยา ปจฺจสฺสสฺสิ. อถโข อายสฺมโต สุกินฺนสฺส
 ปุราณทฺตียิกา น จิรสฺสเว อุตฺตฺนํ อโหสิ, ปุปฺผํสา อฺปฺปชฺชํ.
 อถโข อายสฺมโต สุกินฺนสฺส ปุราณทฺตียิกา อายสฺมโต สุกินฺนสฺส
 มาตรํ เอตทวโจ “อุตฺตฺนํมฺหิ อยฺเย, ปุปฺผํ เม อฺปฺปนฺนํนฺติ.
 “เตนหิ วฐุ, เยน อลงฺกาเรน อลงฺกตา ปฺตฺตสฺส สุกินฺนสฺส
 ปิยา อโหสิ มนาปา, เตน อลงฺกาเรน อลงฺกราติ. “เอวํ อยฺเยติ
 โข อายสฺมโต สุกินฺนสฺส ปุราณทฺตียิกา อายสฺมโต สุกินฺนสฺส
 มาตุยา ปจฺจสฺสสฺสิ. อถโข อายสฺมโต สุกินฺนสฺส มาตา
 อายสฺมโต สุกินฺนสฺส ปุราณทฺตียิกํ อาทาย, เยน มหาวนํ,
 เยนายสฺมา สุกินฺนํ, เตนฺอุปสงฺกมํ; อฺปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ สุกินฺนํ
 เอตทวโจ “อิทํ ตาต สุกินฺนํ กุลํ อทฺธํ มหทฺธนํ มหาโภคํ
 ปฺหุตชาตฺรุปรชฺดํ ปฺหุตวิตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ ปฺหุตชนธณฺณํ, ลพฺภา ตาต
 สุกินฺนํ หีนายาวตฺติตฺวา โภคา จ ภุญฺชิตฺตํ ปฺญฺณานิ จ กาทฺตํ;
 เอहि ตวํ ตาต สุกินฺนํ, หีนายาวตฺติตฺวา โภเค จ ภุญฺชสฺส,
 ปฺญฺณานิ จ กโรหีติ. “อมฺม น อฺสฺสหามิ, น วิสหามิ; อภฺริโต
 อหํ พฺรหฺมจฺริยํ จรามีติ. ทฺตฺติยมฺปิ โข ๔เปชฺ ตตฺติยมฺปิ โข
 อายสฺมโต สุกินฺนสฺส มาตา อายสฺมนฺตํ สุกินฺนํ เอตทวโจ “อิทํ
 ตาต สุกินฺนํ กุลํ อทฺธํ มหทฺธนํ มหาโภคํ ปฺหุตชาตฺรุปรชฺดํ
 ปฺหุตวิตฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ ปฺหุตชนธณฺณํ; เตนหิ ตาต สุกินฺนํ พิชฺกํปิ
 เทหิ, มา โน อปฺตฺตํกํ สาปเตยฺยํ ลิจฺจวิโน อติหฺราเปสฺนฺติ.
 “เอตํ โข เม อมฺม สกฺกา กาทฺตฺตํ ปุราณทฺตฺติกา ย พหาหํ

คเหตฺวา มหาวนํ อชฺโฌคาเหตฺวา อปฺปณฺณตฺเต สิกฺขาปเท
อนาทินวทสฺโส ปุราณทฺตียิกาย ติกฺขตฺตํ เมถุนํ ฌมฺมํ อภิวินฺยาเปสฺสิ.
สา เตเน คพฺภํ คณฺหิ.

ภุมฺมา เทวา สทฺทมณฺุสฺสาเวสฺสุ “นिरพฺพุโท วต โภ ภิกฺขุสงฺฆโม
นिरาทินโว, สฺุทินฺเนเน กลนฺทปฺตฺเตเน อพฺพุทฺถํ อุปฺปาทิตฺถํ, อาทินโว
อุปฺปาทิตฺติ. ภุมฺมานํ เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา จาตุมฺมหาราชิกา
เทวา สทฺทมณฺุสฺสาเวสฺสุ ๕เปยฺย ตาวตีสฺสา เทวา ๕เปยฺย ยามา เทวา
๕เปยฺย ตฺสิตา เทวา ๕เปยฺย นิมฺมานรตฺติ เทวา ๕เปยฺย ปฺรนิมฺมิตวสวตฺติ
เทวา ๕เปยฺย พุรหฺมกายิกา เทวา สทฺทมณฺุสฺสาเวสฺสุ “นिरพฺพุโท
วต โภ ภิกฺขุสงฺฆโม นिरาทินโว, สฺุทินฺเนเน กลนฺทปฺตฺเตเน อพฺพุทฺถํ
อุปฺปาทิตฺถํ, อาทินโว อุปฺปาทิตฺติ. อิตฺติห เตเน ๕เนเน เตเน
มฺุหฺตฺเตเน ยาว พุรหฺมโลกา สทฺโท อพฺภุคฺคณฺนิ.”

อถโข อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส ปุราณทฺตียิกา ตสฺส คพฺภสฺส
ปฺริปากมฺนฺวาย ปฺตฺตํ วิชายิ. อถโข อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส สหายกา
ตสฺส ทารกสฺส “พีชโกติ นามํ อกํสฺสุ, อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส
ปุราณทฺตียิกาย “พีชกมาตาติ นามํ อกํสฺสุ, อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส
“พีชกปิตาติ นามํ อกํสฺสุ. เต อปฺเรน สมเยเน อฺุโภ อการสฺมา
อนการียํ ปพฺพชิตฺวา อรหตฺตํ สจฺจนากํสฺสุ.

[๓๗] อถโข อายสฺมโต สฺุทินฺนสฺส อหฺุเทว กุกฺกจฺจํ อหฺุ
วิปฺปฏิสฺสโร “อลาภา วต เม, น วต เม ลาภา, ทฺลลทฺฐํ วต
เม, น วต เม สฺลลทฺฐํ, โยหํ เอวํ สฺวากฺขาเต ฌมฺมวินเย
ปพฺพชิตฺวา นาสกฺขี ยาวชฺิวํ ปฺริปฺณณํ ปฺริสฺสุทฺฐํ พุรหฺมจิริยํ
จิริตฺตุนฺติ. โส เตเนว กุกฺกจฺเจเน เตเน วิปฺปฏิสฺสारेเน กิโส อโหสิ

២ ជ. ឋាឋកំ, ឋិ. ឋាឋី កឈុំ

เจเตสฺสสึ; นนุ อาวุโส ภควตา อเนกปริยาเยน ราชวิราคาย
 ฐมโม เทสิโต, มทนิมมทนาย ะเปฯ ปิปาสวินยาย ะเปฯ
 อาลยสมุคฺฆาตาย ะเปฯ วฏฺฐุปจฺเจทาย ะเปฯ ตณฺหกุขยาย^๑
 ะเปฯ วิราคาย ะเปฯ นิโรธาย ะเปฯ นิพฺพานาย ฐมโม เทสิโต,
 นนุ อาวุโส ภควตา อเนกปริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาตํ,
 กามสญฺญานํ ปริณฺญา อกฺขาตา, กามปิปาसानํ ปฏิวินโย
 อกฺขาโต, กามวิตกฺกานํ สมุคฺฆาโต อกฺขาโต, กามปริพาหานํ
 วุปฺสโม อกฺขาโต, เนตํ อาวุโส อปฺปสนฺนํ นานํ วา ปสาทาย
 ปสนฺนํ นานํ วา ภิยฺโยภาวาย; อถเขวตํ อาวุโส อปฺปสนฺนํ นานญฺเจว
 อปฺปสาทาย ปสนฺนํ นานญฺจ เอกจฺจนํ อณฺณตตฺตยาตติ.

[๓๙] อถโข เต ภิกฺขุ อายุสมฺมตํ สุกฺทินํ อเนกปริยาเยน
 วิครหิตฺวา ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. อถโข ภควา เอตสฺมี
 นิทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา อายุสมฺมตํ
 สุกฺทินํ ปฏิปฺจุฉิ “สจฺจํ กิร ตวํ สุกฺทินํ ปุราณทฺตฺติยิกาย เมถุนํ
 ฐมมํ ปฏิเสวสีติ.”^๒ “สจฺจํ ภควาติ.”^๓ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
 อนนฺนจฺฉวิกํ^๔ โมฆปุริส อนนฺนโลมิกํ อปฺปปฏิรูปํ อสฺสามณฺกํ
 อกปฺปิยํ อกรณียํ; กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปุริส เอวํ สุวากฺขาเต
 ฐมมวินเย ปพฺพชิตฺวา น สกฺขิสฺสสฺสิ ยาวชีวํ ปริปฺณณํ ปริสุทฺธํ
 พุรหฺมจฺริยํ จริตฺถํ, นนุ มยา โมฆปุริส อเนกปริยาเยน วิราคาย
 ฐมโม เทสิโต, โน สราคาย; วิสฺโยคาย ฐมโม เทสิโต, โน
 สโยคาย; อนฺนปาทานาย ฐมโม เทสิโต, โน สอฺปปาทานาย,

ตตฺถ นาม ตฺวํ โมฆปุริส, มยา วิราคาย ฐมฺเม เทสิเต, สราคาย
 เจเตสฺสสิ; วิสโยคาย ฐมฺเม เทสิเต, สโยคาย เจเตสฺสสิ;
 อนุปาทานาย ฐมฺเม เทสิเต, สอุปาทานาย เจเตสฺสสิ; นนฺ มยา
 โมฆปุริส อเนกปริยาเยน รากวิราคาย ฐมฺโม เทสิโต, มทนิมมทนาย
 ๔เปยฺ ปิปาสวินยาย ๔เปยฺ อาลยสมุคฺฆาตาย ๔เปยฺ วฏฺฐุปจฺเจทาย
 ๔เปยฺ ตณฺหกุขยาย ๔เปยฺ วิราคาย ๔เปยฺ นิโรธาย ๔เปยฺ
 นิพฺพานาย ฐมฺโม เทสิโต, นนฺ มยา โมฆปุริส อเนกปริยาเยน
 กามานํ ปหานํ อกฺขาตํ, กามสณฺณานํ ปริณฺณวา อกฺขาตา,
 กามปิปาसानํ ปฏฺวิวินโย อกฺขาโต, กามวิตกฺกานํ สมุคฺฆาโต
 อกฺขาโต, กามปริพาหานํ รูปสโม อกฺขาโต, วรฺนเต โมฆปุริส
 อาสีวิสฺสสุ^๑ โฆรวิสฺสสุ มุเข องฺคชาตํ ปกฺขิตฺตํ, น เตวว
 มาตุคามสฺส องฺคชาเต องฺคชาตํ ปกฺขิตฺตํ; วรฺนเต โโมฆปุริส
 กณฺหสฺสปฺปสฺส มุเข องฺคชาตํ ปกฺขิตฺตํ, น เตวว มาตุคามสฺส
 องฺคชาเต องฺคชาตํ ปกฺขิตฺตํ; วรฺนเต โโมฆปุริส องฺการกาสุยา
 อาทิตฺตตาย สมฺปชฺชลิตาย สณฺโชติฏฺฏตาย^๒ องฺคชาตํ ปกฺขิตฺตํ, น
 เตวว มาตุคามสฺส องฺคชาเต องฺคชาตํ ปกฺขิตฺตํ; ตํ กิสุส
 เหตุ, ตโตนิทานํ हि โโมฆปุริส มรณํ วา นิคฺจฺเจยฺย มรณมตฺตํ
 วา ทุกฺขํ, น เตวว ตปฺปจฺจยา กายสฺส เกทา ปรี มรณา
 ๑ปายํ ทุกฺคตํ วินิปาทํ นิริยํ อุปฺปชฺชเวยฺย, อิตฺตนิทานญฺจ ไช
 โโมฆปุริส กายสฺส เกทา ปรี มรณา ๑ปายํ ทุกฺคตํ วินิปาทํ
 นิริยํ อุปฺปชฺชเวยฺย; ตตฺถ นาม ตฺวํ โโมฆปุริส ยํ ตฺวํ อสทฺธมฺมํ
 คามธมฺมํ วสฺสธมฺมํ ทุณฺณจฺจุลฺลํ โอทกนฺตํ รหฺสํ ทวยํ ทวยสฺมาปตฺตํ

มกฺกฏีวตฺถุ

[๔๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ เวสาลียํ
 มหาวเน มกฺกฏี อามิสฺเสน อุปลเปตฺวา ตสฺสา เมถุนํ ฐมฺมํ
 ปฏฺวิเสวติ. อถ โข โส ภิกฺขุ ปุพฺพพณฺหสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺต-
 จีวรมาทาย เวสาลี ปิณฑาย ปาวิสฺ. เตน โข ปน สมเยน
 สมพฺพหุลา ภิกฺขุ เสนาสนจาริกํ อาหิณฺชนฺตา, เยน ตสฺส ภิกฺขุโน
 วิหาโร, เตนฺอุปสงฺกมียํ. อทฺทสา โข सा มกฺกฏี เต ภิกฺขุ
 ทูโรโต ว อาคจฺจนฺเต; ทิสฺวาน, เยน เต ภิกฺขุ, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา เตสํ ภิกฺขุณํ ปุโรโต กฏีปิ จาเลสิ, เณปปี
 จาเลสิ, กฏีปิ โอหฺติ, นิमितฺตํปิ อกาสิ. อถ โข เตสํ ภิกฺขุณํ
 เอตทโหสิ “นิสฺสํสยํ โข โส ภิกฺขุ อิมิสฺสา มกฺกฏียา เมถุนํ
 ฐมฺมํ ปฏฺวิเสวตีติ, เอกมนฺตํ นิสฺสียํ. อถ โข โส ภิกฺขุ เวสาลียํ
 ปิณฑาย จริตฺวา ปิณฑปาตํ อาทาย ปฏฺวิกฺกมิ.

[๔๑] อถ โข सा มกฺกฏี, เยน โส ภิกฺขุ, เตนฺอุปสงฺกมิ.
 อถ โข โส ภิกฺขุ ตํ ปิณฑปาตํ เอกเทสํ ภูณฺชิตฺวา เอกเทสํ
 ตสฺสา มกฺกฏียา อทาสิ. อถ โข सा มกฺกฏี ตํ ปิณฑปาตํ^๑
 ภูณฺชิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน กฏี โอหฺติ. อถ โข โส ภิกฺขุ ตสฺสา
 มกฺกฏียา เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺวิเสวติ. อถ โข เต ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุ
 เอตทโหจํ “นฺนํ อาวุโส ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตตํ, กิสฺส
 ตวํ อาวุโส อิมิสฺสา^๒ มกฺกฏียา เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺวิเสวตีติ. “สจฺจํ
 อาวุโส ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตตํ; ตณฺจ โข มนุสฺสสิตฺถียา,
 โน ติรจฺฉานคตยาติ. “นฺนํ อาวุโส ตเถว ตํ โหติ, อนนฺนจฺจนฺวิกํ

^๑ อ. ตํ ปิณฑ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. อยู่ ปาโง น ทิสฺสติ.

อาวุโส อนนุโลมิกัม อปฺปฏฺฐูปิ อสฺสามณกัม อกปฺปิยํ อกรณียํ; กถํ
 หิ นาม ตวํ อาวุโส เอวํ สุวากุขาเต ฌมฺมวินเย ปพฺพชิตฺวา น
 สกฺขิสฺสสฺสี ยาวชิวํ ปริปุณฺณํ ปริสุทฺธํ พุรหฺมจริยํ จริตฺตํ, นนุ
 อาวุโส ภควตา อเนกปริยาเยน วิราคาย ฌมฺโม เทสิโต, โน
 สราคาย ๕เป๕ กามปริพาหานํ รูปสโม อกฺขาโต, เนตํ อาวุโส
 อปฺปสฺนฺหานํ วา ปสาทาย ปสฺนฺหานํ วา ภิกฺขโสภาวาย; อถเขวตํ
 อาวุโส อปฺปสฺนฺหานนฺนฺเจว อปฺปสาทาย ปสฺนฺหานนฺนฺจ เอกจฺจานํ
 อณฺณถตฺตยาตติ. อถโข เต ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ อเนกปริยาเยน
 วิครหิตฺวา ภควโต เอตมตฺถํ อารोเจสฺสุ.

[๔๒] อถโข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ
 ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปฏฺฐิจฺฉิ “สจฺจํ กิร ตวํ
 ภิกฺขุ มกฺกภูทิกายา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวสีติ.” “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ
 พุทฺโธ ภควา “อนนฺนฺจฉวิกํ โมฆปฺริส อนนุโลมิกัม อปฺปฏฺฐูปิ
 อสฺสามณกัม อกปฺปิยํ อกรณียํ; กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส เอวํ
 สุวากุขาเต ฌมฺมวินเย ปพฺพชิตฺวา น สกฺขิสฺสสฺสี ยาวชิวํ ปริปุณฺณํ
 ปริสุทฺธํ พุรหฺมจริยํ จริตฺตํ, นนุ มยา โมฆปฺริส อเนกปริยาเยน
 วิราคาย ฌมฺโม เทสิโต, โน สราคาย ๕เป๕ กามปริพาหานํ
 รูปสโม อกฺขาโต, วรฺนเต โมฆปฺริส อาสีวิสสฺส โฆรวิสสฺส มุเข
 องฺคชาตํ ปกฺขิตตํ, น เตวว มกฺกภูทิกายา องฺคชาเต องฺคชาตํ
 ปกฺขิตตํ; วรฺนเต โโมฆปฺริส กณฺหสฺสปฺปสฺส มุเข องฺคชาตํ ปกฺขิตตํ,
 น เตวว มกฺกภูทิกายา องฺคชาเต องฺคชาตํ ปกฺขิตตํ; วรฺนเต
 โโมฆปฺริส องฺการกาสุยา อาทิตฺตตาย สมฺปชฺชลิตาย สณฺโฆติฏฺฏตาย
 องฺคชาตํ ปกฺขิตตํ, น เตวว มกฺกภูทิกายา องฺคชาเต องฺคชาตํ

ปกฺขิตฺตํ; ตํ กิสฺส เหตุ, ตโตนิทานํ हि โมชปุริส มรณํ वा
 นิคฺจเจยฺย มรณมตฺตํ वा ทุกฺขं, न तेव तปฺปจฺจया กายสฺส
 เกทา ปรี मरणा अपायं तृคฺคตี विनिपातं निरयं อุปฺपชฺเชยฺย,
 อิตฺตนิทานญจ โข โมชปุริส กายสฺส เกทา ปรี मरणा अपायं
 तृคฺคती विनिपातं निरयं उपฺपชฺเชยฺย; तत्तु नाम त्वं मोचปุริส, यं
 त्वं อสทฺธมฺมं कामธมฺมं วสธมฺมं ทุณฺณจฺจุล्लं โอตกนฺตํ รหสฺสํ
 ท्वयं ท्वयสฺมาปตฺตี สฺมาปชฺชิสฺसสิ; नेतं मोचปุริส अपฺปสฺนฺหานं
 वा ปสาทाय ५ पे ५ ऐवญ्ज पन गिक्खवे इमं सिक्खापทं
 อุทฺธิเสยฺยาถ

“โย ปน กิक्ख เมถุนํ ธมฺมํ ปฏฺฐิเสวเยยฺย อนฺตมโส
 ตีรจฺฉานคตายปิ, ปาราชิกโก โหติ อสฺวาโสติ.

ऐवญ्जित् ภควता गिक्खुनं सिक्खापत्तं पणฺณตत्तं โหति.

“มกฺกภูวตฺถุ นิฏฺฐิตํ.”^๑

สนฺถตภาณวาโร

[๔๓] เตน โข ปน สมเยน สมพฺพลา เวสาลิกา วชฺชีปฺตตกา
 กิक्खุ ยาวทตฺถํ ภูณฺชีสฺส, ยาวทตฺถํ สุปฺปีสฺส, ยาวทตฺถํ นฺหายีสฺส;
 ยาวทตฺถํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทตฺถํ สุปฺปิตฺวา ยาวทตฺถํ นฺหายิตฺวา
 อโยนิโส มนสิกริตฺวา สิक्खํ อปฺปจฺจกฺขาย ทุพฺพลยํ อนาวิกิตฺวา
 เมถุนํ ธมฺมํ ปฏฺฐิเสวีสฺส. เต อปเรณ สมเยน ฌาติพฺยสเนนปิ
 ฌุณฺณา โภคพฺยสเนนปิ ฌุณฺณา โรคพฺยสเนนปิ ฌุณฺณา อายสฺมนตํ
 อานนฺทํ อุปสงฺกมิตฺวา ऐवं วเทนฺติ “น มยं ภาเนเต อานนฺท

หมดอายุ 26/05/2566

^{๑-๑} เท.,อิ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

พุทฺธครหิโน, น ฐมฺมครหิโน, น สงฺฆครหิโน; อตฺตครหิโน
มยฺ ภนฺเต อานนฺท อนนฺยครหิโน; มยฺเมวมฺหา อลฺกฺชิกา, มยฺ
อปฺปปฺปญฺญา, เย มยฺ เอวํ สุวากฺขาเต ฐมฺมวินยฺเย ปพฺพชิตฺวา
นาสกฺขิมฺหา ยาวชฺฉิํ ปริปฺปณฺณํ ปริสุทฺธํ พุรฺหมจฺริยํ จริตฺตุ;
อิทาณิปี เจ^๑ มยฺ ภนฺเต อานนฺท ลเภยฺยาม ภควโต สนฺติเก
ปพฺพชฺชํ, ลเภยฺยาม อุปสมฺปทํ; อิทาณิปี มยฺ วิปสฺสกา
กฺุสลานํ ฐมฺมานํ ปุพฺพพฺรตฺตาพฺรตฺตํ โพธิปฏฺธิกาณํ ฐมฺมานํ
ภาวนานุโยคมนุญฺตฺตา วิหเรยฺยาม, สาธุ ภนฺเต อานนฺท ภควโต
เอตมตฺถํ อารโหเจหิตี. “เอวมาวุโสติ โข อายสฺมา อานนฺโท
เวสาลิกาณํ วชฺชีปฺตฺตกาณํ ปฏฺฐิสฺสุณฺติวาทา, เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมิ;
อุปสงฺกมิตฺวา ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเจสิ.

“อฏฺฐจฺฉานเมตํ อานนฺท อนวกาโส, ยํ ตถาคโต วชฺชีนํ วา
วชฺชีปฺตฺตกาณํ วา การณา สวากาณํ ปาราชิกํ ลิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
สมฺมเหญฺยาตี.

อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ฐมฺมี
กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ “โย โข ภิกฺขเว^๒ ภิกฺขุ ลิกฺขํ
อปฺปจฺจกฺขาย ทฺวพฺพลยํ อนาวิกตฺวา เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิสฺเสวติ,
โส อากโต น อุปสมฺปาเทตพฺโพ; โย จ โข ภิกฺขเว ภิกฺขุ^๓
ลิกฺขํ ปจฺจกฺขาย ทฺวพฺพลยํ อวิกตฺวา เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิสฺเสวติ,
โส อากโต อุปสมฺปาเทตพฺโพ; เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
ลิกฺขาปทํ อุกฺกฺกิสฺเสญฺยาถ

[๔๔] “โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ สิกฺขาสาชีวสฺมาปนฺโน
 สิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย ทุพฺพลํ อนาวิกตฺวา เมถุนํ ฌมฺมํ
 ปฏฺิเสเวยฺย อนฺตมสฺส ตฺริจฺฉานคตฺตายปิ, ปาราชิกโก โหติ
 อสฺวาโสติ.

[๔๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ยถายุตฺโต ยถาชฺจุใจ
 ยถานาโม ยถาโคตฺโต ยถาสีโล ยถาวิหารี ยถาโคจโร เถโร วา
 นโว วา มชฺฌิโม วา, เอโส วุจฺจติ “โย ปนาติ.

ภิกฺขุติ ภิกฺขโกติ ภิกฺขุ. ภิกฺขาจริยํ อชฺฌนฺคโตติ ภิกฺขุ.
 ภินฺนปฏฺฐโรติ ภิกฺขุ. สมณณาย ภิกฺขุ. ปฏฺิณณาย ภิกฺขุ.
 เอหิภิกฺขุติ ภิกฺขุ. ตีหิ สรณคฺมเนหิ อุปสมฺปนฺโนติ ภิกฺขุ.
 ภทฺโรติ ภิกฺขุ. สारโรติ ภิกฺขุ. เสชฺชติ ภิกฺขุ. อเสชฺชติ ภิกฺขุ.^๑
 สมคฺเคน สงฺฆเณ ฌตฺติจตฺตเถน กมฺเมน อกฺุเปเน จานารเณ
 อุปสมฺปนฺโนติ ภิกฺขุ. ตตฺร ยวายํ ภิกฺขุ สมคฺเคน สงฺฆเณ
 ฌตฺติจตฺตเถน กมฺเมน อกฺุเปเน จานารเณ อุปสมฺปนฺโน, อยํ
 อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต “ภิกฺขุติ.

สิกฺขาติ ติสฺโส สิกฺขา อตฺถิสฺลสิกฺขา อตฺถิจิตฺตสิกฺขา อตฺธิปณฺณา-
 สิกฺขา. ตตฺร ยวายํ อตฺถิสฺลสิกฺขา, อยํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปตา
 “สิกฺขาติ.

สาชีวํ นาม ยํ ภควตา ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทํ, เอตํ สาชีวํ
 นาม; ตสฺมี สิกฺขติ, เตน วุจฺจติ “สาชีวสฺมาปนฺโนติ.

^๑ ส.ฉ.เท.อ. ภทฺโร ภิกฺขุ สารโร ภิกฺขุ เสชฺช ภิกฺขุ อเสชฺช ภิกฺขุติ อิม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

สิกขั อปฺปจฺจกฺขาย ทุพฺพลํ อนาวิกิตฺวาติ อตฺถิ ภิกฺขเว,
 ทุพฺพลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาทา. อตฺถิ ภิกฺขเว,
 ทุพฺพลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขาทา.

กถณฺจ ภิกฺขเว ทุพฺพลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สิกฺขา จ
 อปฺปจฺจกฺขาทา. อิธ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺจิตฺ อนภฺริโต สามณฺณา
 จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺญายมาโน^๑ หรายมาโน ชิคฺခုจฺจมาโน คิหิภาวํ
 ปตฺถยมาโน อฺปาสกภาวํ ปตฺถยมาโน อารามิกภาวํ ปตฺถยมาโน
 สามเณรภาวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถียภาวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถียสาวกภาวํ
 ปตฺถยมาโน อสฺสสมณภาวํ ปตฺถยมาโน อสฺสกุปฺปตฺถียภาวํ ปตฺถยมาโน
 “ยนฺहुนาหิ พุทฺธํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. เอวํปิ ภิกฺขเว
 ทุพฺพลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาทา.

อถวา ปน อุกฺกณฺจิตฺ อนภฺริโต สามณฺณา จวิตฺถกาโม
 ภิกฺขุภาวํ อญฺญายมาโน หรายมาโน ชิคฺခုจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน
 ฯเปฯ อสฺสกุปฺปตฺถียภาวํ ปตฺถยมาโน “ยนฺहुนาหิ ฐมฺมํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ
 วทติ วิญญาเปติ ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ สงฺฆํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ ฯเปฯ
 “ยนฺहुนาหิ สิกขํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ
 วินยํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ ปาติโมกฺขํ
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ อุตฺตเทสํ
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ อุตฺตมายํ
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ อจฺฉริยํ
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ สทฺธิวิหาริกํ
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ อนนฺเตวาสิกํ
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ยนฺहुนาหิ สมานุปชฺฌายกํ

^๑ ส.น. อญฺญายมาโน

ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ สมานาจริยํ
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ สพฺรหฺมจารี
 ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ คิหิ อสฺสฺสนฺติ
 วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ อุปาสโก อสฺสฺสนฺติ วทติ
 วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ อารามิโก อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ.
 ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ สามเณโร อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ
 “ยณฺฺนนาหํ ติตฺถิโย อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ
 ติตฺถิยสาวโก อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ
 อสฺสมโณ อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยณฺฺนนาหํ อสฺกยปฺตฺติโย
 อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ. เหวปี ภิกฺขเว ทฺวพฺพลฺยาวิกมฺมณฺเจว
 โหติ สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาตา.

[๔๖] อถวา ปน อุกฺกณฺจโธ อนภีโรธ สามณฺณา จวิตฺกามา
 ภิกฺขุภาวํ อภฺยัสสํมาโน หรายมาโน ชิคฺคฺจณฺมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน
 ยเปฯ อสฺกยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน “ยถิ ปนาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ
 วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “ยถิ ปนาหํ อสฺกยปฺตฺติโย อสฺสฺสนฺติ
 วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “อถาหํ^๑ พุทฺธํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ
 วิญญาเปติ. ยเปฯ “อถาหํ อสฺกยปฺตฺติโย อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ.
 ยเปฯ “หนฺทาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ
 “หนฺทาหํ อสฺกยปฺตฺติโย อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “โหติ^๒
 เม ‘พุทฺธํ ปจฺจกฺขเยยฺยนฺติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปฯ “โหตุ เม
 ‘อสฺกยปฺตฺติโย อสฺสฺสนฺติ วทติ วิญญาเปติ. เหวปี ภิกฺขเว
 ทฺวพฺพลฺยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาตา.

[๔๗] อถวา ปน อุกกณฺหิโต อนภีรโต สามณฺหา จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺเฐยมาโน หรายมาโน ชิคฺခုจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ๕เปฯ อสกุยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน “มาตฺรํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ปิตรํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ภาตฺรํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ภคินีํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ปุตฺตํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ธิดํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ปชาปตีํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ฌาตเก สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “มิตฺเต สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “คามํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “นิคมํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “เขตฺตํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “วตฺถุํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “หิรณฺณํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “สฺวณฺณํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “สิปฺปํ สรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ปฺพุเพ หสิตํ ลปิตํ กิพิตํ สมณฺสฺสรามิํติ วทติ วิญฺญาเปติ. เอวํปิ ภิกฺขเว ทฺวพฺพลยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาตา.

[๔๘] อถวา ปน อุกกณฺหิโต อนภีรโต สามณฺหา จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺเฐยมาโน หรายมาโน ชิคฺခုจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ๕เปฯ อสกุยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน “มาตา เม อตฺถิ, สา มยา โปเสตพฺพาติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ปิตา เม อตฺถิ, โส มยา โปเสตพฺโพติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ภาตา เม อตฺถิ, โส มยา โปเสตพฺโพติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ภคินี เม อตฺถิ, สา มยา โปเสตพฺพาติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ปุตฺโต เม อตฺถิ, โส มยา โปเสตพฺโพติ วทติ วิญฺญาเปติ. ๕เปฯ “ธิดา เม อตฺถิ,

สา มยา ไปเสตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ปชาปตี เม
 อตฺถิ, สา มยา ไปเสตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ฌาตกา
 เม อตฺถิ, เต มยา ไปเสตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ
 “มิตฺตา เม อตฺถิ, เต มยา ไปเสตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ.
 เอวํปิ ภิกฺขเว ทฺพพฺลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาตา.

[๔๙] อถวา ปน อุกฺกณฺจโธ อนภีรโธ สามณฺญา จวิตฺถกาโม
 ภิกฺขุภาวํ อญฺญิยาโน หรายาโน ชีคุจฺจนฺนาโน คิหิภาวํ ปตฺถยาโน
 ฯเปฯ อสฺสกุยฺยปฺตฺติยาภาวํ ปตฺถยาโน “มาตา เม อตฺถิ, สา มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ปิตา เม อตฺถิ, โส มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ภาดา เม อตฺถิ, โส มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ภคินี เม อตฺถิ, สา มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ปุตฺโต เม อตฺถิ, โส มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ธิดา เม อตฺถิ, สา มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ปชาปตี เม อตฺถิ, สา มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ฌาตกา เม อตฺถิ, เต มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “มิตฺตา เม อตฺถิ, เต มํ
 ไปเสสฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “คาโม เม อตฺถิ,
 เตนปาหํ^๑ ชีวิสฺสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “นิคโม เม อตฺถิ,
 เตนปาหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “เขตฺตํ เม อตฺถิ,
 เตนปาหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “วตฺถุ^๒ เม อตฺถิ,
 เตนปาหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “หิรณฺณํ เม อตฺถิ,
 เตนปาหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “สฺวณฺณํ เม อตฺถิ,

เตนปำหิ ซีวิสุสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “สิปป์ เม อตฺถิ,
เตนปำหิ ซีวิสุสามีติ วทติ วิญญาเปติ. เอวंपิ ภิกฺขเว
ทุพฺพผลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาตา.

[๕๐] อถวา ปน อุกฺกณฺโหโต อนภฺริโต สามณฺณา จวิตฺถกาโม
ภิกฺขุภาวํ อญฺญายมาโน หรายมาโน ชิคฺคจฺจนมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน
ฯเปฯ อสฺสกุยปฺตฺตติยภาวํ ปตฺถยมาโน “ทุกฺกกรณฺติ วทติ วิญญาเปติ.
ฯเปฯ “น สุกฺกกรณฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ทุจฺจกรณฺติ วทติ
วิญญาเปติ. ฯเปฯ “น สจฺจกรณฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “น
อุสฺสหาสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “น วิสหาสามีติ วทติ วิญญาเปติ.
ฯเปฯ “น รมาสามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “นาภฺริมาสามีติ วทติ
วิญญาเปติ. เอวंपิ โห ภิกฺขเว ทุพฺพผลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ
สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาตา.

[๕๑] กถณฺจ ภิกฺขเว ทุพฺพผลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สีกฺขา จ
ปจฺจกฺขาตา. อิทฺ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺโหโต อนภฺริโต สามณฺณา
จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺญายมาโน หรายมาโน ชิคฺคจฺจนมาโน คิหิ-
ภาวํ ปตฺถยมาโน ฯเปฯ อสฺสกุยปฺตฺตติยภาวํ ปตฺถยมาโน “พุทฺธํ
ปจฺจกฺขามีติ วทติ วิญญาเปติ. เอวंपิ ภิกฺขเว ทุพฺพผลยาวิกมฺมญฺเจว
โหติ สีกฺขา จ ปจฺจกฺขาตา.

อถวา ปน อุกฺกณฺโหโต อนภฺริโต สามณฺณา จวิตฺถกาโม
ภิกฺขุภาวํ อญฺญายมาโน หรายมาโน ชิคฺคจฺจนมาโน คิหิภาวํ
ปตฺถยมาโน ฯเปฯ อสฺสกุยปฺตฺตติยภาวํ ปตฺถยมาโน ฐมฺมํ ปจฺจกฺขามีติ
วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “สงฺฆํ ปจฺจกฺขามีติ วทติ วิญญาเปติ.
ฯเปฯ “สีกฺขํ ปจฺจกฺขามีติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “วินยํ

ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ปาติโมกฺขํ ปจฺจกขามิตฺติ
 วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “อุทฺตทสํ ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ.
 ฯเปฯ “อุปชฺฌายํ ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “อาจริยํ
 ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “สทฺธิวิหาริกํ ปจฺจกขามิตฺติ
 วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “อนฺตทวาสิกํ ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ.
 ฯเปฯ “สมานุปชฺฌายกํ ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ
 “สมานาจริยกํ ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “สพฺรหฺมจารี
 ปจฺจกขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “คิหิตี มํ ฐาเรหิตี วทติ
 วิญญาเปติ. ฯเปฯ “อุปาสโกติ มํ ฐาเรหิตี วทติ วิญญาเปติ.
 ฯเปฯ “อารามโกติ มํ ฐาเรหิตี วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ
 “สามเณโรติ มํ ฐาเรหิตี วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ติตฺถิโยติ มํ
 ฐาเรหิตี วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “ติตฺถิยสาวโกติ มํ ฐาเรหิตี
 วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “อสุสมฺโนติ มํ ฐาเรหิตี วทติ วิญญาเปติ.
 ฯเปฯ “อสกุยปฺตฺติโยติ มํ ฐาเรหิตี วทติ วิญญาเปติ. เอวํปิ
 ภิกฺขเว ทฺวพฺพลยาวิกมฺมณฺเฏว โหติ สีกฺขา จ ปจฺจกฺขาตา.

[๕๒] อถว ปน อุกฺกณฺโณติ อนภีโรติ สามณฺณา จวิตฺตุกาโม
 ภิกฺขุภาวํ อญฺญิยาโน หรายมาโน ชีคุจฺจนมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน
 ฯเปฯ อสกุยปฺตฺติยาภาวํ ปตฺถยมาโน “อลํ เม พุทฺธนาติ วทติ
 วิญญาเปติ. ฯเปฯ “อลํ เม สพฺรหฺมจารีหิตี วทติ วิญญาเปติ.
 เอวํปิ ภิกฺขเว” ฯเปฯ อถว ปน ฯเปฯ “กิณฺณํ เม พุทฺธนาติ
 วทติ วิญญาเปติ. ฯเปฯ “กิณฺณํ เม สพฺรหฺมจารีหิตี วทติ
 วิญญาเปติ. เอวํปิ ฯเปฯ อถว ปน ฯเปฯ “น มมตฺโถ

พุทฺธนาติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปย “น มมตฺโถ สพฺรหฺมจารีหิตี
 วทติ วิญญาเปติ. เอวंपิ ยเปย อถวา ปน ยเปย “สมุตฺตาทิ
 พุทฺธนาติ วทติ วิญญาเปติ. ยเปย “สมุตฺตาทิ สพฺรหฺมจารีหิตี
 วทติ วิญญาเปติ. เอวंपิ ภิกฺขเว ทุพฺพลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ
 สิกฺขา จ ปจฺจกฺขาตา.

[๕๓] ยานิ วา ปณณฺยานิปี อตฺถิ พุทฺธเววจนานิ วา
 ธมฺมเววจนานิ วา สงฺฆเววจนานิ วา สิกฺขาเววจนานิ วา
 วินยเววจนานิ วา ปาติโมกฺขเววจนานิ วา อุทฺเทสเววจนานิ วา
 อุปชฺฌายเววจนานิ วา อัจฉริยเววจนานิ วา สทฺธิวิหาริกเววจนานิ
 วา อนฺตฺวาสิกเววจนานิ วา สมานุปชฺฌายกเววจนานิ วา
 สมานาฉริยิกเววจนานิ วา สพฺรหฺมจาริเววจนานิ วา คิหิเววจนานิ
 วา อุปาสกเววจนานิ วา อารามิกเววจนานิ วา สามเณรเววจนานิ
 วา ติตฺถิยเววจนานิ วา ติตฺถิยสาวกเววจนานิ วา อสฺสสมณเววจนานิ
 วา อสฺสกุยปฺตฺติยเววจนานิ วา, เตหิ อากาเรหิ เตหิ ลิงฺเกหิ
 เตหิ นิमितฺเตหิ วทติ วิญญาเปติ. เอวंपิ^๑ โข ภิกฺขเว
 ทุพฺพลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขาตา.

[๕๔] กถญฺจ ภิกฺขเว อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา. อิท
 ภิกฺขเว ภิกฺขุ^๒ เยหิ อากาเรหิ เยหิ ลิงฺเกหิ เยหิ นิमितฺเตหิ
 สิกฺขา ปจฺจกฺขาตา โหติ, เตหิ อากาเรหิ เตหิ ลิงฺเกหิ เตหิ
 นิमितฺเตหิ อุมฺมตฺตโก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ
 สิกฺขา. อุมฺมตฺตกสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา
 โหติ สิกฺขา. ขิตฺตจิตฺโต สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ

^๑ ส.,ฉ.,อ. ปิสฺสโท น ทิสฺสติ.^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. อยฺ ปาโจ น ทิสฺสติ.

สิกฺขา. ขิตฺตจิตฺตสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ
 สิกฺขา. เวทณฺฏโฏ^๑ สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา.
 เวทณฺฏสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา.
 เทวตาย สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา.
 ตีรจฺฉานคตสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ
 สิกฺขา. อริยเกน มิลกฺขกสฺส^๒ สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. โส เจ^๓
 น ปฏฺวิชานาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา. มิลกฺขเกน อริยกสฺส
 สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. โส เจ น ปฏฺวิชานาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา
 โหติ สิกฺขา. อริยเกน อริยกสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. โส เจ
 น ปฏฺวิชานาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา. มิลกฺขเกน มิลกฺขกสฺส
 สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. โส เจ น ปฏฺวิชานาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา
 โหติ สิกฺขา. ทวาย สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ
 สิกฺขา. รวาย สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา.
 อสาเวตุกามो สาเวติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา. สาเวตุกามो
 น สาเวติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา. อวิญฺญสฺส สาเวติ.
 อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา. วิญฺญสฺส น สาเวติ. อปฺปจฺจกฺขาตา
 โหติ สิกฺขา. สพฺพโส วา ปน น สาเวติ. อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ
 สิกฺขา. เอวํ โข ภิกฺขเว อปฺปจฺจกฺขาตา โหติ สิกฺขา.

[๕๕] เมถุนธมฺโม นาม โย โส อสทฺธมฺโม คามธมฺโม
 วสธมฺโม ทุณฺณจุลลํ โอทกนฺตํ รหสฺสํ ทวยํ ทวยสมาปตฺติ, เอโส
 เมถุนธมฺโม นาม.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.มหา. เวทณฺฏโฏ. เอวมฺปรี. ^๒ ส.ฉ. มิลกฺขกสฺส, อ. มิลกฺขกสฺส

^๓ ส.ฉ.เท.อ. โส จ

ปฏิสเวติ นาม โย นิमितฺเตน นิमितฺตํ องฺคชาเตน องฺคชาตํ
อนฺตมโส ติลผลมตฺตํปี ปเวเสติ, เอโส ปฏิสเวติ นาม.

อนฺตมโส ตีรจฺฉานคตายปีติ ตีรจฺฉานคติตฺถียาปี เมถุนํ
ธมฺมํ ปฏิสเวติวอ อสฺสมณฺเ โหติ อสฺกยปฺตฺติโย, ปเคว มนุสฺสิตฺถียา;
เตน วุจฺจติ “อนฺตมโส ตีรจฺฉานคตายปีติ.

ปาราชิกโก โหตีติ เสยฺยถาปี นาม ปุริโส สีสจฺฉินฺโน
อภพฺโป เตน สิริรพฺพนฺนํ ชีวิตฺตํ, เอวเมว ภิกฺขุ เมถุนํ ธมฺมํ
ปฏิสเวติวอ อสฺสมณฺเ โหติ อสฺกยปฺตฺติโย; เตน วุจฺจติ “ปาราชิกโก
โหตีติ.

อสฺวาโสติ สฺวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส สมสิกฺขาทา,^๑
เอโส สฺวาโส นาม โส เตน สทฺธี นตฺถิ, เตน วุจฺจติ “อสฺวาโสติ.

[๕๖] ติสฺโส อิตฺถิโย มนุสฺสิตฺถิ อมฺนุสฺสิตฺถิ ตีรจฺฉานคติตฺถิ.
ตโย อุกฺโกตฺตพฺยณฺชนกา มนุสฺสอฺกฺโกตฺตพฺยณฺชนโก อมฺนุสฺสอฺกฺโกตฺ-
พฺยณฺชนโก ตีรจฺฉานคตอฺกฺโกตฺตพฺยณฺชนโก. ตโย ปณฺทกา มนุสฺส-
ปณฺทโก อมฺนุสฺสปณฺทโก ตีรจฺฉานคตปณฺทโก. ตโย ปุริสา
มนุสฺสปุริโส อมฺนุสฺสปุริโส ตีรจฺฉานคตปุริโส.

มนุสฺสิตฺถียา ตโย มคฺเค เมถุนํ ธมฺมํ ปฏิสเวตฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส วุจฺจมคฺเค ปสฺสวามคฺเค มุเข. อมฺนุสฺสิตฺถียา
ฯเปฯ ตีรจฺฉานคติตฺถียา ตโย มคฺเค เมถุนํ ธมฺมํ ปฏิสเวตฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส วุจฺจมคฺเค ปสฺสวามคฺเค มุเข. มนุสฺส-

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. สมสิกฺขตา, เอวมุปรีปี.

อุภโตพุยฺยชนกสฺส ฯเปฯ อมนุสฺสอุภโตพุยฺยชนกสฺส ฯเปฯ
 ตีรจฺฉานคตอุภโตพุยฺยชนกสฺส ตโย มคฺเค เมณฺ्हํ ฐมฺมํ
 ปฏฺฐิสฺสวณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส วจฺจมคฺเค ปสฺสสวามคฺเค
 มุข. มนุสฺสปณฺทกสฺส เทว มคฺเค เมณฺ्हํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิสฺสวณฺตสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส วจฺจมคฺเค มุข. อมนุสฺสปณฺทกสฺส ฯเปฯ
 ตีรจฺฉานคตปณฺทกสฺส ฯเปฯ มนุสฺสปุริสฺสส ฯเปฯ อมนุสฺสปุริสฺสส
 ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตปุริสฺสส เทว มคฺเค เมณฺ्हํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิสฺสวณฺตสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส วจฺจมคฺเค มุข.

[๕๗] ภิกฺขุสฺส เสวณจิตฺตํ อุปฏฺฐิจิเต, มนุสฺสสิตฺติยา วจฺจมคฺคํ
 องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุสฺส เสวณจิตฺตํ
 อุปฏฺฐิจิเต, มนุสฺสสิตฺติยา ปสฺสสวามคฺคํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุสฺส เสวณจิตฺตํ อุปฏฺฐิจิเต, มนุสฺสสิตฺติยา
 มุขํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุสฺส
 เสวณจิตฺตํ อุปฏฺฐิจิเต, อมนุสฺสสิตฺติยา ฯเปฯ ตีรจฺฉานคติตฺติยา
 มนุสฺสอุภโตพุยฺยชนกสฺส ฯเปฯ อมนุสฺสอุภโตพุยฺยชนกสฺส
 ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตอุภโตพุยฺยชนกสฺส วจฺจมคฺคํ ฯเปฯ ปสฺสสวามคฺคํ
 ฯเปฯ มุขํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 ภิกฺขุสฺส เสวณจิตฺตํ อุปฏฺฐิจิเต, มนุสฺสปณฺทกสฺส วจฺจมคฺคํ
 ฯเปฯ มุขํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุสฺส
 เสวณจิตฺตํ อุปฏฺฐิจิเต, อมนุสฺสปณฺทกสฺส ฯเปฯ ตีรจฺฉานคต-
 ปณฺทกสฺส ฯเปฯ มนุสฺสปุริสฺสส ฯเปฯ อมนุสฺสปุริสฺสส ฯเปฯ
 ตีรจฺฉานคตปุริสฺสส วจฺจมคฺคํ ฯเปฯ มุขํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๕๘] ภิกขุปัจจตติกา มนุสฺสิตถิ ภิกขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา
 วจฺจมคฺเคน อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส เจ ปเวสนํ สาทียติ,
 ปวิฏฺจํ สาทียติ, จิตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ภิกขุปัจจตติกา มนุสฺสิตถิ ภิกขุสฺส สนฺติเก
 อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส เจ ปเวสนํ
 น สาทียติ, ปวิฏฺจํ สาทียติ, จิตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกขุปัจจตติกา มนุสฺสิตถิ ภิกขุสฺส
 สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส เจ
 ปเวสนํ น สาทียติ, ปวิฏฺจํ น สาทียติ, จิตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ
 สาทียติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกขุปัจจตติกา มนุสฺสิตถิ
 ภิกขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ.
 โส เจ ปเวสนํ น สาทียติ, ปวิฏฺจํ น สาทียติ, จิตํ น สาทียติ,
 อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกขุปัจจตติกา มนุสฺสิตถิ
 ภิกขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ.
 โส เจ ปเวสนํ น สาทียติ, ปวิฏฺจํ น สาทียติ, จิตํ น สาทียติ,
 อุทฺธรณํ น สาทียติ, อนาปตฺติ.

ภิกขุปัจจตติกา มนุสฺสิตถิ ภิกขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา
 ปสฺสวามคฺเคน อเปยฺ มุขเณ อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส เจ
 ปเวสนํ สาทียติ, ปวิฏฺจํ สาทียติ, จิตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ
 สาทียติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส อเปยฺ น สาทียติ, อนาปตฺติ.

[๕๙] ภิกขุปัจจตติกา มนุสฺสิตถิ ชาครนฺตี อเปยฺ สุตฺตํ
 อเปยฺ มตฺตํ อเปยฺ อุมมตฺตํ อเปยฺ ปมตฺตํ อเปยฺ มตํ อภฺยาธิ^๑

ฯเปฯ มตฺตํ เยภุญฺเยน อกฺขายิตํ ฯเปฯ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 มตฺตํ เยภุญฺเยน ขายิตํ^๑ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน
 ปสฺสาวมคฺเคน มุขเณ องฺคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส เจ ปเวสนํ
 สาทียติ, ปวิฏฺฐํ สาทียติ, จิตฺตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ
 ฤๅลลจฺจยสฺส. ฯเปฯ น สาทียติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา อมฺนุสฺสิตฺถิ ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตฺติถิ ฯเปฯ
 มนุสฺสอุภโตพฺพญฺชนกํ ฯเปฯ อมฺนุสฺสอุภโตพฺพญฺชนกํ ฯเปฯ
 ตีรจฺฉานคตฺอุภโตพฺพญฺชนกํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน
 ฯเปฯ ปสฺสาวมคฺเคน ฯเปฯ มุขเณ องฺคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส
 เจ ปเวสนํ สาทียติ, ปวิฏฺฐํ สาทียติ, จิตฺตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ
 สาทียติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฯเปฯ น สาทียติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา ตีรจฺฉานคตฺอุภโตพฺพญฺชนกํ ชาครนฺตํ ฯเปฯ
 สุตฺตํ ฯเปฯ มตฺตํ ฯเปฯ อุมฺมตฺตํ ฯเปฯ ปมตฺตํ ฯเปฯ มตฺตํ
 อกฺขายิตํ ฯเปฯ มตฺตํ เยภุญฺเยน อกฺขายิตํ ฯเปฯ อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ฯเปฯ มตฺตํ เยภุญฺเยน ขายิตํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก
 อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ปสฺสาวมคฺเคน มุขเณ องฺคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ.
 โส เจ ปเวสนํ สาทียติ, ปวิฏฺฐํ สาทียติ, จิตฺตํ สาทียติ,
 อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. ฯเปฯ น สาทียติ,
 อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา มนุสฺสปณฺทกํ ฯเปฯ อมฺนุสฺสปณฺทกํ ฯเปฯ
 ตีรจฺฉานคตฺปณฺทกํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน

ขเปฯ มุเขน องฺคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ,
 ปวิฏฺจํ สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ, อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ขเปฯ น สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปลฺจจตฺติกา ตีรจฺฉานคตปณฺทกํ ชาครนฺตํ ขเปฯ สุตฺตํ
 ขเปฯ มตฺตํ ขเปฯ ปมตฺตํ ขเปฯ อุมฺมตฺตํ ขเปฯ มตํ
 อกฺขายิตํ ขเปฯ มตํ เยภฺยุเยน อกฺขายิตํ ขเปฯ อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ขเปฯ มตํ เยภฺยุเยน ขายิตํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก
 อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ขเปฯ มุเขน องฺคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ.
 โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺจํ สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ,
 อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ขเปฯ น สาทิยติ,
 อนาปตฺติ.

[๖๐] ภิกฺขุปลฺจจตฺติกา มนุสฺสปฺริสํ ขเปฯ อมนุสฺสปฺริสํ ขเปฯ
 ตีรจฺฉานคตปฺริสํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ขเปฯ
 มุเขน องฺคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺจํ
 สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ, อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 ขเปฯ น สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปลฺจจตฺติกา ตีรจฺฉานคตปฺริสํ ชาครนฺตํ ขเปฯ สุตฺตํ
 ขเปฯ มตฺตํ ขเปฯ อุมฺมตฺตํ ขเปฯ ปมตฺตํ ขเปฯ มตํ
 อกฺขายิตํ ขเปฯ มตํ เยภฺยุเยน อกฺขายิตํ ขเปฯ อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ขเปฯ มตํ เยภฺยุเยน ขายิตํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก
 อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ขเปฯ มุเขน องฺคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ.
 โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺจํ สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ,
 อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ขเปฯ น สาทิยติ,
 อนาปตฺติ.

[๖๑] ภิกฺขุปจฺจตฺติกา มนุสฺสสิตฺถี ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา
 วจฺจมคฺเคน ฯเปฯ ปสฺสวามคฺเคน ฯเปฯ มุขเณ อํคชาตํ
 อภินิสฺสเทนฺติ สนฺถตาย อสนฺถตสฺส, อสนฺถตาย สนฺถตสฺส,
 สนฺถตาย สนฺถตสฺส, อสนฺถตาย อสนฺถตสฺส. โส เจ ปเวสนํ
 สาทียติ, ปวิฏฺฐํ สาทียติ, จิตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฯเปฯ น สาทียติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา มนุสฺสสิตฺถี ชาครนฺตี ฯเปฯ สุตฺตํ ฯเปฯ
 มตฺตํ ฯเปฯ อุมมตฺตํ ฯเปฯ ปมตฺตํ ฯเปฯ มตํ อกฺขายิตํ ฯเปฯ
 มตํ เยภฺยุเยน อกฺขายิตํ ฯเปฯ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฯเปฯ
 มตํ เยภฺยุเยน ขายิตํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน
 ฯเปฯ ปสฺสวามคฺเคน ฯเปฯ มุขเณ อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ
 สนฺถตาย อสนฺถตสฺส, อสนฺถตาย สนฺถตสฺส, สนฺถตาย สนฺถตสฺส,
 อสนฺถตาย อสนฺถตสฺส. โส เจ ปเวสนํ สาทียติ, ปวิฏฺฐํ สาทียติ,
 จิตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. ฯเปฯ
 น สาทียติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา อมนุสฺสสิตฺถี ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตฺติตฺถี ฯเปฯ
 มนุสฺสอุกฺโกตฺตพฺพญฺชนกํ ฯเปฯ อมนุสฺสอุกฺโกตฺตพฺพญฺชนกํ ฯเปฯ
 ตีรจฺฉานคตฺตอุกฺโกตฺตพฺพญฺชนกํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน
 ฯเปฯ ปสฺสวามคฺเคน ฯเปฯ มุขเณ อํคชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ
 สนฺถตสฺส อสนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส สนฺถตสฺส, สนฺถตสฺส สนฺถตสฺส,
 อสนฺถตสฺส อสนฺถตสฺส. โส เจ ปเวสนํ สาทียติ, ปวิฏฺฐํ สาทียติ,
 จิตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฯเปฯ
 น สาทียติ, อนาปตฺติ.

ภิกขุปัจจุตติกา ตีรจฺฉานคตอุภโตพฺพณฺชนํ ชาครนฺตํ ๕เปฯ
 สุตฺตํ ๕เปฯ มตฺตํ ๕เปฯ อุมฺมตฺตํ ๕เปฯ ปมตฺตํ ๕เปฯ มตํ
 อกฺขายิตํ ๕เปฯ มตํ เยภฺยุเยน อกฺขายิตํ ๕เปฯ อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ มตํ เยภฺยุเยน ขายิตํ ภิกขุสฺส สนฺติเก
 อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ๕เปฯ มุขเณ องฺคชาตํ อภินิสฺสีเทนฺติ
 สนฺถตฺสฺส อสนฺถตฺสฺส, อสนฺถตฺสฺส สนฺถตฺสฺส, สนฺถตฺสฺส
 สนฺถตฺสฺส, อสนฺถตฺสฺส อสนฺถตฺสฺส. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ,
 ปวิฏฺจํ สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ, อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ
 ฤๅลลจฺยสฺส. ปสฺสาวมคฺเคน ๕เปฯ น สาทิยติ อนาปตฺติ.

[๖๒] ภิกขุปัจจุตติกา มนุสฺสปณฺฑกํ ๕เปฯ อมนุสฺสปณฺฑกํ
 ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตปณฺฑกํ ๕เปฯ มนุสฺสปฺริสํ ๕เปฯ อมนุสฺสปฺริสํ
 ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตปฺริสํ ภิกขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน
 ๕เปฯ มุขเณ องฺคชาตํ อภินิสฺสีเทนฺติ สนฺถตฺสฺส อสนฺถตฺสฺส,
 อสนฺถตฺสฺส สนฺถตฺสฺส, สนฺถตฺสฺส สนฺถตฺสฺส, อสนฺถตฺสฺส
 อสนฺถตฺสฺส. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺจํ สาทิยติ, จิตํ
 สาทิยติ, อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ น
 สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกขุปัจจุตติกา ตีรจฺฉานคตปฺริสํ ชาครนฺตํ ๕เปฯ สุตฺตํ
 ๕เปฯ มตฺตํ ๕เปฯ อุมฺมตฺตํ ๕เปฯ ปมตฺตํ ๕เปฯ มตํ อกฺขายิตํ
 ๕เปฯ มตํ เยภฺยุเยน อกฺขายิตํ ๕เปฯ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 ๕เปฯ มตํ เยภฺยุเยน ขายิตํ ภิกขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา
 วจฺจมคฺเคน ๕เปฯ มุขเณ องฺคชาตํ อภินิสฺสีเทนฺติ สนฺถตฺสฺส
 อสนฺถตฺสฺส, อสนฺถตฺสฺส สนฺถตฺสฺส, สนฺถตฺสฺส สนฺถตฺสฺส,
 อสนฺถตฺสฺส อสนฺถตฺสฺส. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺจํ สาทิยติ,

จิตฺตํ สาทิยติ, อุทฺตฺตํ สาทิยติ, อาปตฺติํ ฤๅลลจฺจยสฺส. ๕เปฯ
น สาทิยติ, อนาปตฺติ.

[๖๓] ภิกฺขุปจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ มนุสฺสํ สติเก อาเนตฺวา
องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ๕เปฯ ปสฺสํวามคฺคํ ๕เปฯ มุขํ
อภินิสีเทนฺติ. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺฐํ สาทิยติ, จิตฺตํ
สาทิยติ, อุทฺตฺตํ สาทิยติ, อาปตฺติํ ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ น
สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ มนุสฺสํ สติเก ชาครนฺติยา ๕เปฯ
สฺสํตตาย ๕เปฯ มตฺตตาย ๕เปฯ อุมมตฺตตาย ๕เปฯ ปมตฺตตาย ๕เปฯ
มตฺตตาย อกฺขายิตาย ๕เปฯ มตฺตตาย เยภฺยเยน อกฺขายิตาย ๕เปฯ
อาปตฺติํ ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ มตฺตตาย เยภฺยเยน ขายิตาย สนฺติเก
อาเนตฺวา องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ๕เปฯ ปสฺสํวามคฺคํ ๕เปฯ
มุขํ อภินิสีเทนฺติ. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺฐํ สาทิยติ,
จิตฺตํ สาทิยติ, อุทฺตฺตํ สาทิยติ, อาปตฺติํ ฤๅลลจฺจยสฺส. ๕เปฯ
น สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ อมนุสฺสํ สติเก ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตฺติตฺติยา
๕เปฯ มนุสฺสํสํกฺกโตพฺพณฺชนกสฺส ๕เปฯ อมนุสฺสํสํกฺกโตพฺพณฺชนกสฺส
๕เปฯ ตีรจฺฉานคตฺติตฺติยา ๕เปฯ มนุสฺสํสํกฺกโตพฺพณฺชนกสฺส
๕เปฯ อมนุสฺสํสํกฺกโตพฺพณฺชนกสฺส ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตฺติตฺติยา ๕เปฯ
มนุสฺสํสํกฺกโตพฺพณฺชนกสฺส ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตฺติตฺติยา ๕เปฯ
สนฺติเก อาเนตฺวา องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ๕เปฯ มุขํ อภินิสีเทนฺติ.
โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺฐํ สาทิยติ, จิตฺตํ สาทิยติ, อุทฺตฺตํ
สาทิยติ, อาปตฺติํ ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ น สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกขุปัจจุตติกา ภิกขุ ตีรจฺฉานคตปฺริสฺสฺส ชาครนฺตสฺส
 ๕เปฯ สุตฺตสฺส ๕เปฯ มตฺตสฺส ๕เปฯ อุมฺมตฺตสฺส ๕เปฯ ปมตฺตสฺส
 ๕เปฯ มตฺสฺส อกฺขายิตสฺส ๕เปฯ มตฺสฺส เยภฺยฺเยน อกฺขายิตสฺส
 ๕เปฯ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ มตฺสฺส เยภฺยฺเยน ขายิตสฺส
 สนฺติเก อาเนตฺวา องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ๕เปฯ มุขํ อภินิสฺสีเทนฺติ.
 โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺฐํ สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ,
 อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. ๕เปฯ น สาทิยติ,
 อนาปตฺติ.

[๖๔] ภิกขุปัจจุตติกา ภิกขุ มนุสฺสสิตฺติยา สนฺติเก อาเนตฺวา
 องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ๕เปฯ ปสฺสวามคฺคํ ๕เปฯ มุขํ อภินิสฺสีเทนฺติ
 สนฺถตสฺส อสนฺถตฺตาย, อสนฺถตสฺส สนฺถตฺตาย, สนฺถตสฺส
 สนฺถตฺตาย, อสนฺถตสฺส อสนฺถตฺตาย. โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ,
 ปวิฏฺฐํ สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ, อุทฺธรณํ สาทิยติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ น สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกขุปัจจุตติกา ภิกขุ มนุสฺสสิตฺติยา ชาครนฺติยา ๕เปฯ
 สุตฺตฺตาย ๕เปฯ มตฺตฺตาย ๕เปฯ อุมฺมตฺตฺตาย ๕เปฯ ปมตฺตฺตาย ๕เปฯ
 มตฺตาย อกฺขายิตฺตาย ๕เปฯ มตฺตาย เยภฺยฺเยน อกฺขายิตฺตาย ๕เปฯ
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ๕เปฯ มตฺตาย เยภฺยฺเยน ขายิตฺตาย
 สนฺติเก อาเนตฺวา องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ๕เปฯ ปสฺสวามคฺคํ
 ๕เปฯ มุขํ อภินิสฺสีเทนฺติ สนฺถตสฺส อสนฺถตฺตาย, อสนฺถตสฺส
 สนฺถตฺตาย, สนฺถตสฺส สนฺถตฺตาย, อสนฺถตสฺส อสนฺถตฺตาย. โส เจ
 ปเวสนํ สาทิยติ, ปวิฏฺฐํ สาทิยติ, จิตํ สาทิยติ, อุทฺธรณํ
 สาทิยติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. ๕เปฯ น สาทิยติ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุปจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ อมนุสฺสิตฺติยา ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตฺติติยา
 ฯเปฯ มนุสฺสสุภโตพฺพยณชนกสฺส ฯเปฯ อมนุสฺสสุภโตพฺพยณชนกสฺส
 ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตฺตฺมโตพฺพยณชนกสฺส ฯเปฯ มนุสฺสสปลนฺทกสฺส
 ฯเปฯ อมนุสฺสสปลนฺทกสฺส ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตสปลนฺทกสฺส ฯเปฯ
 มนุสฺสสปริสฺสส ฯเปฯ อมนุสฺสสปริสฺสส ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตสปริสฺสส
 สนฺติเก อาเนตฺวา องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ฯเปฯ มุขํ อภินิสฺสเทนฺติ
 สนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส, สนฺถตสฺส, สนฺถตสฺส, สนฺถตสฺส,
 สนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส. โส เจ ปเวสนํ สาทียติ,
 ปวิฏฺฐํ สาทียติ, จิตฺตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ฯเปฯ น สาทียติ, อนาปตฺติ.

[๖๕] ภิกฺขุปจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ ตีรจฺฉานคตสปริสฺสส ชาครนฺตสฺส
 ฯเปฯ สุตฺตสฺส ฯเปฯ มตฺตสฺส ฯเปฯ อุมฺมตฺตสฺส ฯเปฯ ปมตฺตสฺส
 ฯเปฯ มตฺสฺส อกฺขายิตสฺส ฯเปฯ มตฺสฺส เยภฺยเยน อกฺขายิตสฺส
 ฯเปฯ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฯเปฯ มตฺสฺส เยภฺยเยน ขายิตสฺส
 สนฺติเก อาเนตฺวา องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ฯเปฯ มุขํ อภินิสฺสเทนฺติ
 สนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส, สนฺถตสฺส, สนฺถตสฺส,
 สนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส, อสนฺถตสฺส. โส เจ ปเวสนํ สาทียติ,
 ปวิฏฺฐํ สาทียติ, จิตฺตํ สาทียติ, อุทฺธรณํ สาทียติ, อาปตฺติ
 ฤลฺลจฺจยสฺส. ฯเปฯ น สาทียติ, อนาปตฺติ.

ยถา ภิกฺขุปจฺจตฺติกา วิตฺถาริตา, เอวํ ราชปจฺจตฺติกา โจร-
 ปจฺจตฺติกา ชฺชุตฺตปจฺจตฺติกา อุปฺพลคนฺธปจฺจตฺติกา วิตฺถาเรตฺตพฺพา.^๑

^๑ ส.ณ. เอวํ วิตฺถาเรตฺตพฺพา ราชปจฺจตฺติกา โจรปจฺจตฺติกา ชฺชุตฺตปจฺจตฺติกา อุปฺพลคนฺธ-
 ปจฺจตฺติกา. สขฺยิตฺตํ, อ. ยถา ภิกฺขุปจฺจตฺติกา วิตฺถาริตา เอวํปิ วิตฺถาริตา กาทพฺพา
 ราชปจฺจตฺติกา ... สนฺถตํ วณฺณิตเมว.

[๖๖] มคฺเคน มคฺคํ ปเวเสติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. มคฺเคน
อมคฺคํ ปเวเสติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อมคฺเคน มคฺคํ ปเวเสติ,
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อมคฺเคน อมคฺคํ ปเวเสติ, อาปตฺติ
อูลลจฺจยสฺส.

ภิกฺขุ สุตฺตภิกฺขุมฺหิ วิปฺปฏฺธิปชฺชติ, ปฏฺวิพฺพุทฺโธ สาทิยติ, อุโ
นาเสตพฺพา. ปฏฺวิพฺพุทฺโธ น สาทิยติ, ทฺวสโก นาเสตพฺโพ. ภิกฺขุ
สุตฺตสามเณรมฺหิ วิปฺปฏฺธิปชฺชติ, ปฏฺวิพฺพุทฺโธ สาทิยติ, อุโ นาเสตพฺพา.
ปฏฺวิพฺพุทฺโธ น สาทิยติ, ทฺวสโก นาเสตพฺโพ. สามเณโร สุตฺตภิกฺขุมฺหิ
วิปฺปฏฺธิปชฺชติ, ปฏฺวิพฺพุทฺโธ สาทิยติ, อุโ นาเสตพฺพา. ปฏฺวิพฺพุทฺโธ
น สาทิยติ, ทฺวสโก นาเสตพฺโพ. สามเณโร สุตฺตสามเณรมฺหิ
วิปฺปฏฺธิปชฺชติ, ปฏฺวิพฺพุทฺโธ สาทิยติ, อุโ นาเสตพฺพา. ปฏฺวิพฺพุทฺโธ
น สาทิยติ, ทฺวสโก นาเสตพฺโพ.

อนาปตฺติ อชานนฺตสฺส, [๑]^๑ อุมมตฺตกสฺส, ขิตฺตจิตฺตสฺส,
เวทนญฺญสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

สนฺถตภาณวาโร นิฏฺฐิตโ.

วินิตวตฺตอุทฺททานกาธา^๒

มกฺกฏี วชฺชิปฺตฺตา จ	คิหิ นคฺโค จ ติตฺถิยา
ทาริกุปฺพลวณฺณา จ	พฺยณฺชนฺเหหิ ปเร ทฺเว.
มาตา ธีตา ภคินี จ	ชಾಯา จ มุทฺทลฺมฺพินา
เทว วณฺา เลปจิตฺตณฺจ	ทารุธีตฺลิกาย จ.

๑ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

๑ ส.ฉ.,เท.,อ. เอตฺถนฺตเร อสาทิยนฺตสฺสาติ อยฺ ปาโ จ ทิสฺสติ.

๒ สยา.,อ. อยฺ ปาโ น ทิสฺสติ.

สุนทรเรน สห ปณจ	ปณจ สิวถิกฏฐิกา
นาถี ยกฐี จ เปตี จ	ปณชโกปหโต จุเป.
ภทฺธิเย อรหํ สุตโต	สาวตถิย์ ^๑ จตุโร ปเร
เวสาลิยา ตโย มลฺลา	สุปิโน ^๒ ภารุกจโก.
สุปพฺพา สทฺธา ภิกฺขุณี	สิกฺขมานา สามเณรี ^๓ จ
เวสียา ^๔ ปณชโก คิหิ	อณฺณมณฺณ วุฑฺฒปพฺพชิตो มิโคติ.

วิเนตวตถุ^๕

[๖๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ มกฺกภูมียา
 เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺวิเสวิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ “ภควตา สิกฺขาปทํ
 ปณฺณตตํ, กจฺจิ นุ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺโนติ.
 ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ. “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน สมพฺพลา เวสาลิกา วชฺชีปฺตตกา^๖
 ภิกฺขุ สิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย^๗ ทพฺพลยํ อนาวิกตฺวา เมถุนํ
 ฌมฺมํ ปฏฺวิเสวิสุ. เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ “ภควตา สิกฺขาปทํ
 ปณฺณตตํ, กจฺจิ นุ โข มยํ ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺนาติ.
 ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสุ. “อาปตฺตี ตุมฺहे ภิกฺขเว
 อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ. (๒)

^๑ ส.,ฉ.,เท. สาวตถิยา
 ๔ หมดอายุ 26/05/2566

ส.,ฉ.,เท.,อิ. เวสียา

^๖ ส. วชฺชีปฺตตกา

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สุปิเน

^๕ สยา.,อิ. อภัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๗ ส.,เท. อปฺปจฺจกฺขาย

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สามเณรี

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ “เอวံ เม อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ คิหิสิญฺเคน เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ” เปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ “เอวံ เม อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ นคฺโค หุตฺวา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ” เปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ “เอวံ เม อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ กุสจฺจํ นีวาเสตฺวา ฯ” เปฯ วากจฺจํ นีวาเสตฺวา ฯ” เปฯ ผลกจฺจํ นีวาเสตฺวา ฯ” เปฯ เกสกมฺพลํ นีวาเสตฺวา ฯ” เปฯ วาลกมฺพลํ นีวาเสตฺวา ฯ” เปฯ อุลฺลภกฺขํ^๑ นีวาเสตฺวา ฯ” เปฯ อชินกฺขิปี นีวาเสตฺวา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ” เปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๕-๑๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ปิณฑจาริโก ภิกขุ ปิจฺเจก นิปนฺนํ ทาริกํ ปสฺสิตฺวา สารตฺโต อญฺจุจฺจํ อญฺจชาตํ ปเวเสสิ. สากาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ” เปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสสาติ. (๑๒)

[๖๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร มาณวโก อุปล-
วณฺณาย ภิกขุณียา ปฏฺฐิพทฺตจิตฺโต โหติ. อถ โข โส มาณวโก
อุปลวณฺณาย ภิกขุณียา คามํ ปิณฑาย ปวิฏฺฐาย กุฏฺฐิกํ ปวิสิตฺวา
นีสึโน อจฺฉิ. อุปลวณฺณา ภิกขุณี ปจฺฉาภตฺตํ ปิณฑปาต-
ปฏฺฐิกนฺตา ปาเท ปกฺขาลेतฺวา กุฏฺฐิกํ ปวิสิตฺวา มนฺจเก นีสึติ.

^๑ ส.ฉ.เท. อุลฺลภกฺขํ, อ. อุลฺลภกฺขํ

อถโข โส มาณวโก อุปฺปลวณฺณํ ภิกฺขุํ อุกฺคเหตฺวา พุเสสิ.
 อุปฺปลวณฺณา ภิกฺขุํ ภิกฺขุํนํ เอตมตฺถํ อารุเจสิ. ภิกฺขุํนโย
 ภิกฺขุํนํ เอตมตฺถํ อารุเจสุ. ภิกฺขุ ภาวโต เอตมตฺถํ อารุเจสุ.
 “อนาปตฺติ ภิกฺขเว อสาทิยนฺติยาติ. (๑๓)

[๖๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อิตฺถิลิงคํ
 ปาตฺตภูตํ โหติ. ภาวโต เอตมตฺถํ อารุเจสุ. “อนฺุชานามิ
 ภิกฺขเว ตํเยว อุปฺชฌํ ตเมว อุปสมฺปทํ ตานิ วสฺसानิ ภิกฺขุํนํ
 สงฺกมิตฺตุ^๑” ยถา อาปตฺติโย ภิกฺขุํนํ ภิกฺขุํนํ สาทฺธารณา, ตา
 อาปตฺติโย ภิกฺขุํนํ สนฺติเก วุฏฺฐจาทฺตุ; ยถา อาปตฺติโย ภิกฺขุํนํ
 ภิกฺขุํนํ อสาทฺธารณา, ตาหิ อาปตฺติหิ อนาปตฺติตี. (๑๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุณิยา ปุริสลึงคํ
 ปาตฺตภูตํ โหติ. ภาวโต เอตมตฺถํ อารุเจสุ. “อนฺุชานามิ
 ภิกฺขเว ตํเยว อุปฺชฌํ ตเมว อุปสมฺปทํ ตานิ วสฺसानิ ภิกฺขุหิ
 สงฺกมิตฺตุ; ยถา อาปตฺติโย ภิกฺขุํนํ ภิกฺขุหิ สาทฺธารณา, ตา
 อาปตฺติโย ภิกฺขุํนํ สนฺติเก วุฏฺฐจาทฺตุ; ยถา อาปตฺติโย ภิกฺขุํนํ
 ภิกฺขุหิ อสาทฺธารณา, ตาหิ อาปตฺติหิ อนาปตฺติตี. (๑๕)

[๗๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ “เอวํ เม
 อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ มาตฺตุยา เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ. ๕เปย ฐิตฺตุยา
 เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ. ๕เปย ภคินิยา เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปย ภาวโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ.
 “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๖-๑๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ทารุ-
 ฐิตลิกาย นิमितฺตํ องฺคชาเตน จุปิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๒๕)

[๗๒] เตน โข ปน สมเยน สุนฺหโร นาม ภิกฺขุ ราชคหา
 ปพฺพชิตฺโต รติกาย คจฺฉติ. อณฺณตฺรา อิตฺถิ^๑ ตํ ปสฺสิตฺวา
 เอตทวโจ^๑ “มฺหุตฺตํ ฆนฺเต อาคเมหิ, วนฺทิสฺสามีติ. สา วนฺทนฺตี
 อนฺตรวาสกํ อุกฺขิปิตฺวา มุเชน องฺคชาตํ อคฺคเหสิ. ตสฺส
 กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “สาทียิ ตวํ ภิกฺขุติ. “นาหํ ภควา
 สาทียินฺติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสาทียนฺตสฺสาติ . (๒๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตฺรา อิตฺถิ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา
 เอตทวโจ “เอหิ ฆนฺเต, เมถุนํ ฆมฺมํ ปฏฺฐิสฺเสวาติ. “อลํ ภคินี,
 เนตํ กปฺปตฺตีติ. “เอหิ ฆนฺเต, อหํ วายมิสฺสามิ, ตวํ มา
 วายมิ; เอวณฺเต อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ. โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนโน
 ปาราชิกนฺติ. (๒๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตฺรา อิตฺถิ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา
 เอตทวโจ “เอหิ ฆนฺเต, เมถุนํ ฆมฺมํ ปฏฺฐิสฺเสวาติ. “อลํ ภคินี,
 เนตํ กปฺปตฺตีติ. “เอหิ ฆนฺเต, ตวํ วายมาหิ,^๒ อหํ น วายมิสฺสามิ;
 เอวณฺเต อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ. โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนโน
 ปาราชิกนฺติ. (๒๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา
 เอตทวโจ “เอहि ภนฺเต, เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวาติ. “อลํ ภคินี, เนตํ
 กปฺปตฺตีติ. “เอहि ภนฺเต, อพฺภนฺตรํ ฃญฺญเฏตฺวา พหิ โมเจหิ, ๔เปย
 พหิ ฃญฺญเฏตฺวา อพฺภนฺตรํ โมเจหิ; เอวฺนเต อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ.
 โส ภิกฺขุํ ตถา อกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปย “อาปตฺตี ตว
 ภิกฺขุํ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๒๙-๓๐)

[๗๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุํ สิวถิกํ^๑
 คนฺตฺวา อุกฺขายิตํ สิริํ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปย “อาปตฺตี ตว ภิกฺขุํ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๓๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุํ สิวถิกํ คนฺตฺวา
 เยภุยฺเยน อุกฺขายิตํ สิริํ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปย “อาปตฺตี ตว ภิกฺขุํ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๓๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุํ สิวถิกํ คนฺตฺวา
 เยภุยฺเยน ขายิตํ สิริํ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปย “อนาปตฺติ ภิกฺขุํ ปาราชิกสฺส,
 อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสาติ. (๓๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุํ สิวถิกํ คนฺตฺวา
 จินฺนสีสํ ปสฺสิตฺวา วิวฏฺฏกเต^๒ มุขเ จุปนฺตํ องฺคชาตํ ปเวเสสิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปย “อาปตฺตี ตว ภิกฺขุํ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๓๔)

^๑ สี.,ฉ.,เท. สิวถิกํ ^๒ สี.,ฉ. วฏฺฏกเต, เท.,อิ. วตฺตกเต, เอวมุปริปี.

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สิวถิกํ คนฺตฺวา
 จินฺนสึสํ ปสฺสิตฺวา วิวญฺญกเต มุเข อจฺจุปนฺตํ องฺคชาตํ ปเวเสสิ.
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส
 อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๓๕)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อณฺณตริสฺสา
 อิตฺติยา ปฏฺวิพทฺธจิตฺโต โหติ. सा गालगता^๑ สฺसानเ จทฺทิตา.^๒
 อญฺจิกานิ วิปฺปกิณฺณานิ โหหนฺติ. อถโข โส ภิกฺขุ สิวถิกํ
 คนฺตฺวา อญฺจิกานิ สงฺกทฺธิตฺวา นิमितฺเต องฺคชาตํ ปฏฺวิปาเทสิ.
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส,
 อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๓๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ นาคิยา เมถุนํ
 รมํ ปฏฺวิเสวิ. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๓๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ยกฺขินิยา เมถุนํ
 รมํ ปฏฺวิเสวิ. ๕เปฯ เปติยา เมถุนํ รมํ ปฏฺวิเสวิ. ๕เปฯ
 ปณฺทกสฺส เมถุนํ รมํ ปฏฺวิเสวิ. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๓๘-๔๐)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อุพฺพทินฺทริโย โหติ.
 โส “นาหํ เวทียามิ สุขํ वा ทุกฺขํ वा,^๓ อนาปตฺติ เม ภวิสฺสตีติ
 เมถุนํ รมํ ปฏฺวิเสวิ. ๕เปฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเส.

“เวทียิ^๑ วา โส ภิกขเว โมฆปริโส, น วา เวทียิ, อาปตติ
ปาราชิกสสาติ. (๔๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ “อิตฺติยา เมถุนํ
ธมฺมํ ปฏฺฐิเสวีสสามีติ จุปิตมตฺเต วิปฺปฏฺฐิสาริ อโหสิ. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
ทุกฺกฏฺสสาติ.”^๒ (๔๒)

[๗๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ ภทฺธิเย
ชาติยวเน ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ. ตสฺส องฺคฆฏฺณานิ
วาทฺอุปตฺถทฺธานิ โหนฺติ. อญฺจตรา อิตฺถิ ปสฺสิตฺวา องฺคชาเต
อภินิสฺสิตฺวา ยาวทตฺถํ กตฺวา ปกฺกามิ. ภิกขุ กิลินฺนํ ปสฺสิตฺวา
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ.^๓ “ปญฺจหิ ภิกขเว อากาเรหิ
องฺคชาตํ กมฺมณียํ^๔ โหติ, ราเคน วจฺเจน ปสฺสาเวน วาเตน
อุจฺจาลิงฺคปาณกทญฺเฐน, อิมะหิ โข ภิกขเว ปญฺจหากาเรหิ
องฺคชาตํ กมฺมณียํ โหติ; อญฺจานเมตํ ภิกขเว อนวกาโส, ยํ
ตสฺส ภิกขุโน ราเคน องฺคชาตํ กมฺมณียํ อสฺส; อรหํ โส ภิกขเว
ภิกขุ, อนาปตฺติ ภิกขเว ตสฺส ภิกขุโนติ. (๔๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ สวตฺถิยํ^๕ อนฺธวเน
ทิวา วิหารคโต นิปนฺโน โหติ. อญฺจตรา โคปาลิกา ปสฺสิตฺวา
องฺคชาเต อภินิสฺสิตฺ. โส ภิกขุ ปเวสนํ สาทิยิ, ปวิฏฺฐจํ สาทิยิ,

^๑ ฉ.,มหา. เวทียิ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สงฺฆาติเสสสสาติ.

^๓ ส.,ฉ.,เท.,มหา.,อิ. ภิกขุ กิลินฺนํ ปสฺสิตฺวา ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสุ

^๔ อิ. กมฺมณียํ

^๕ ส.,เท. สวตฺถิยา, เอวมฺปริปี.

จิตฺตํ สาทํยิ, อุทฺธรณํ สาทํยิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตํ
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺตํ. (๔๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สวตฺถิยํ
อนฺทวเน ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ. อณฺณตฺรา อชฺปาลิกา
ปสฺสิตฺวา ๕เปฯ อณฺณตฺรา กญฺจหาริกา ปสฺสิตฺวา ๕เปฯ
อณฺณตฺรา โคมยหาริกา ปสฺสิตฺวา องฺคชาเต อภินิสฺสีทิ. โส
ภิกฺขุ ปเวสนํ สาทํยิ, ปวิฏฺฐํ สาทํยิ, จิตฺตํ สาทํยิ, อุทฺธรณํ
สาทํยิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตํ ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺตํ. (๔๕-๔๗)

[๗๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ เวสาลิยํ
มหาวเน ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ. อณฺณตฺรา อิตฺถิ ปสฺสิตฺวา
องฺคชาเต อภินิสฺสีทิตฺวา ยาวทตฺถํ กตฺวา สามนฺตา หสมานา
จิตา โหติ. โส ภิกฺขุ ปฏฺวิพฺพชฺฌิตฺวา ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ “ตฺถุหิทำ
กมฺมณฺตํ. “อาม มยฺหิทำ” กมฺมณฺตํ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ
ชานาสี^๑ ตฺวํ ภิกฺขุติ. “นาหํ ภควา ชานามิติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
อชานนฺตสฺสาติ. (๔๘)

[๗๖] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ เวสาลิยํ
มหาวเน ทิวาวิหารคโต รุกฺขํ อปสฺสาย นิปนฺโน โหติ.
อณฺณตฺรา อิตฺถิ ปสฺสิตฺวา องฺคชาเต อภินิสฺสีทิ. โส ภิกฺขุ สหสา
วฏฺฐาสิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “สาทํยิ ตฺวํ ภิกฺขุติ.
“นาหํ ภควา สาทํยินฺตํ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสาทํยินฺตสฺสาติ. (๔๙)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ เวสาลิยํ มหาวเน
ทิวา วิหารคโต รุกฺขํ อปสฺสาย นิปนฺโน โหติ. อญฺญตฺรา อิตฺถิ
ปสฺสิตฺวา องฺคชาเต อภินิสฺสีทิ. โส ภิกฺขุ อภุมิตฺวา ปวณฺเณสิ.^๑
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “สาทียิ ตวํ ภิกฺขุติ. “นาหิ ภควา
สาทียินฺติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสาทียนตฺตสฺสาติ. (๕๐)

[๗๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ เวสาลิยํ
มหาวเน กุฎาคารสาละยํ ทิวาวิหารคโต ทวารํ วิวริตฺวา นิปนฺโน
โหติ. ตสฺส องฺคมงฺคานิ วาตฺตฺตฺถทฺธานิ โหนฺติ. เตน โข ปน
สมเยน สมพฺพหุลา อิตฺถิโย คนฺธมฺจ มาลมฺจ อาทาย อารามํ
อคมํสุ^๒ วิหารเปกฺขิกาโย. อถ โข ตา อิตฺถิโย ตํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา
องฺคชาเต อภินิสฺสีทิตฺวา ยาวทตฺถํ กตฺวา “ปฺริสฺสุโก^๓ วตายนฺติ วตฺวา
คนฺธมฺจ มาลมฺจ อาโรเปตฺวา ปกฺกมํสุ. ภิกฺขุ กิลินฺนํ ปสฺสิตฺวา
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ.^๔ “ปญฺจหิ ภิกฺขเว อากาเรหิ องฺคชาตํ
กมฺมนิยํ โหติ ราเคน วจฺเจน ปสฺสาเวน วาเตน อุจฺจาลิงฺคปาณก-
ทญฺเจน, อิเมหิ โข ภิกฺขเว ปญฺจหากาเรหิ องฺคชาตํ กมฺมนิยํ
โหติ; อญฺจานเมตํ ภิกฺขเว อนวกาโส, ยํ ตสฺส ภิกฺขุโน ราเคน
องฺคชาตํ กมฺมนิยํ อสฺส; อรหํ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ, อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ตสฺส ภิกฺขุโน; อนุชานามิ ภิกฺขเว ทิวา ปฏิสลฺลียนฺเตน
ทวารํ สํวริตฺวา ปฏิสลฺลียิตฺุนฺติ. (๕๑)

[๗๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภารุกฺกจฺจโก ภิกฺขุ
สุปฺปินฺนเตน^๕ ปุราณทฺตฺติยิกาย เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวิตฺวา “อสุสมฺโน
อหํ วิพฺภามิสฺสามิตี ภารุกฺกจฺจํ คจฺจนฺโต อนฺตรามคฺเค आयสุมฺนตํ

อุปาลี ปสฺสิตฺวา เอตมตฺถํ อารุโหสิ. อายสฺมา อุปาลี เอวมาห
“อนาปตฺติ อารุโห สุปินนฺเตนาติ. (๕๒)

เตน โข ปน สมเยน ราชคเห สุปพฺพา นาม อุปาสิกา
มฺหุปฺปสนฺนา^๑ โหติ. सा अवतिगुजिका होति “या मेघुनं ऋमं
तेति, सा अकुकथानं तेतीति. सा गिगुं पसฺसित्वा ऐतทवोจ “ऐहि
गण्ढे, मेघुनं ऋमं पग्गिसेवाति. “อลं गคินิ, नेतं กปฺปตีติ. “ऐहि
गण्ढे, उरुनฺตริกาย^๒ ञ्णुण्णहि; ऐवणฺเต อนापत्ति गวิสฺसตีติ.
โส गिगुं ตถा อกาสิ. तसुस गुग्गुजं ओहिสิ अपेय “อนापत्ति
गिगुं पाराชิกसुस, आपत्ति सग्गमाทिसेसฺสาति. (๕๓)

เตน โข ปน สมเยน ราชคเห สุปพฺพา นาม อุปาสิกา
มฺหุปฺปสนฺนา โหติ. सा अवतिगुजिका होति “या मेघुनं ऋमं
तेति, सा अकुकथानं तेतीति. सा गिगुं पसฺसित्वा ऐतทवोจ
“ऐहि गण्ढे, मेघुनं ऋमं पग्गिसेवाति. “อลं गคินि, नेतं กปฺปตีติ.
“ऐहि गण्ढे, नागियं^๓ ञ्णुण्णहि अपेय “ऐहि गण्ढे, อุทรวग्गियं^๔
ञ्णुण्णहि अपेय “ऐहि गण्ढे, อุปกज्जเก ञ्णुण्णहि अपेय “ऐहि
गण्ढे, คีวयं^๕ ञ्णुण्णहि अपेय “ऐहि गण्ढे, กणฺณจฺจิทฺเท
ञ्णुण्णहि अपेय “ऐहि गण्ढे, เกสวग्गियं^๖ ञ्णुण्णहि अपेय “ऐहि
गण्ढे, ओङ्कुलนฺตริกาย ञ्णुण्णहि अपेय “ऐहि गण्ढे, हटฺเถน
อุปกมิต्वा โมะजेสฺสามิ; ऐवणฺเต อนापत्ति गวิสฺसतीति. सो गिगुं
तथा अगासि. तसुस गुग्गुजं ओहिสิ अपेय “อนापत्ति गिगुं
पाराชิกसुस, आपत्ति सग्गमाทिसेसฺสาति. (๕๔-๖๑)

^๑ หมายเหตุ 26/05/2566

ส.จ.,เท. มุทฺตปฺปสนฺนา, อ. พุทฺตปฺปสนฺนา, เอวมุทฺตปฺป.

^๓ อ. นาภียา, เอวมุทฺตปฺป.

^๔ อ. อุทรวग्गิยา

^๕ อ. คีวาย

^๒ อ. อฺรณฺตริกาย

^๖ อ. เกสวग्गิยา

[๗๙] เตน โข ปน สมเยน สาวตถิย์ สทฐา นาม อุปาสิกา มุทุปปสนฺนา โหติ. सा ऐवंतिग्गुज्जिका โหति “या मेถुन् ऋम्मे तेति, सा अकुत्तानं तेत्ति. सा गिग्गुं पस्सित्वा ऐत्तवोจ “ऐहि गन्ते, मेथुन् ऋम्मे पग्गिเสवाति. “อลं ภคินี, नेत्तं กप्पตိ. “ऐहि गन्ते, อุนฺตริกาย ชฺชุกฺเขहि; เอวन्ते อนापตติ गวิสसत्ति. โส गिग्गुं ตถा อกาสิ. तस्स กุกฺकुजं ओहिสิ ५ पे ५ “อนापตติ गिग्गुं ปาราชิกस्स, आपत्तिं संगमाทิสเสสสาति. (๖๒)

เตน โข ปน สมเยน สาวตถิย์ สทฐา นาม อุปาสิกา มุทุปปสนฺนา โหติ. सा ऐवंतिग्गुज्जिका โหति “या मेถุन् ऋम्मे तेति, सा अकुत्तानं तेत्ति. सा गिग्गुं पस्सित्वा ऐत्तवोจ “ऐहि गन्ते, मेथुन् ऋम्मे पग्गिเสवाति. “อลं ภคินี, नेत्तं กप्पตိ. “ऐहि गन्ते, नागियं ชฺชุกฺเขहि ५ पे ५ “ऐहि गन्ते, อุत्तरวग्गุญ्ญं ชฺชุกฺเขहि ५ पे ५ “ऐहि गन्ते, อุปกञ्चके ชฺชุกฺเขहि ५ पे ५ “ऐहि गन्ते, คีวายं ชฺชุกฺเขहि ५ पे ५ “ऐहि गन्ते, กणฺณจฺจิทฺเท ชฺชุกฺเขहि ५ पे ५ “ऐहि गन्ते, เกสวग्गุญ्ญं ชฺชุกฺเขहि ५ पे ५ “ऐहि गन्ते, องฺคฺลนฺตริกาย ชฺชุกฺเขहि ५ पे ५ “ऐहि गन्ते, หตฺเถน อุปกมิต्वा โมเจสฺसामी; เอวन्ते อนापตติ गวิสसत्ति. โส गिग्गुं ตถा อกาสิ. तस्स กุกฺकुजं ओहिสิ ५ पे ५ “อนापตติ गिग्गुं ปาราชิกस्स, आपत्तिं संगमाทิสเสสสาति. (๖๓-๗๐)

[๘๐] เตน โข ปน สมเยน เวสาลิย์ ลิจฺจวิกุมารกา गिग्गुं คहेत्ถวา गिग्गุญฺญา विप्पग्गिปาเทสฺ. อุโโก สาทียีสฺ, อุโโก नासेत्तพฺพา. อุโโก न साटियีสฺ, อุगिन्हं อนापตติ. (๗๑)

หมดอายุ 26/05/2๕๖๕ เตน โข ปน สมเยน เวสาลิย์ ลิจฺจวิกุมารกา गिग्गुं คहेत्ถวา ลิกฺขมานาย วิप्पग्गิปาเทสฺ. ५ पे ๕ สามเณรียา

วิปฺปฏฺฐิปาทะสุ. อุโม สาทียีสุ, อุโม นาเสตพฺพา. อุโม น สาทียีสุ,
อุภินฺนํ อนาปตฺติ. (๗๒-๗๓)

[๘๑] เตน โข ปน สมเยน เวสาลียํ ลิจฺจวิกุมารกา ภิกฺขุ
คเหตฺวา เวสียา วิปฺปฏฺฐิปาทะสุ. ๕เปยฺ ๕ปณฺทเก วิปฺปฏฺฐิปาทะสุ.
๕เปยฺ คิหิณียา วิปฺปฏฺฐิปาทะสุ. ภิกฺขุ สาทียิ ภิกฺขุ นาเสตพฺโพ.
ภิกฺขุ น สาทียิ, ภิกฺขุสุส อนาปตฺติ. (๗๔-๗๖)

เตน โข ปน สมเยน เวสาลียํ ลิจฺจวิกุมารกา ภิกฺขุ
คเหตฺวา อณฺณมณฺณํ วิปฺปฏฺฐิปาทะสุ. อุโม สาทียีสุ, อุโม
นาเสตพฺพา. อุโม น สาทียีสุ, อุภินฺนํ อนาปตฺติ. (๗๗)

[๘๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร วุฑฺฒปพฺพชิตฺโต
ภิกฺขุ ปุราณทฺตียิกาย ทสฺสนํ อคฺมาสิ. สา เอहि ฆนฺเต วิพฺภมาติ
อคฺคเหสิ. โส ภิกฺขุ ปฏฺฐิกกฺกมนฺโต อุตฺตนาโน ปริปติ. สา อุพฺภุชิตฺวา^๑
องฺคชาเต อภินิสฺสีทิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ. “สาทียิ ตวํ ภิกฺขุติ. “นาหิ ภควา สาทียินฺติ. “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อสาทียนฺตสฺสาติ. (๗๘)

[๘๓] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อรณฺเย
วิหริติ. มิคโปตโก ตสฺส ปสฺสาวภูจํ อาคนฺตฺวา ปสฺสาวํ
ปิวนฺโต มุเชน องฺคชาตํ อคฺคเหสิ. โส ภิกฺขุ สาทียิ. ตสฺส
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อาปตฺตี ตวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๗๙)

ปจฺมปาราชิกํ นิญฺจิตํ.

๒. ทุติยปาราชิก^๑

ธนียวตถุ

[๘๔] เตน สมเยน พุทุโธ ภควา ราชคเห วิหริติ คิซมญญเ
 ปพพเต. เตน โข ปน สมเยน สมพหุลา สนทิจฺจจา สมภตฺตา
 ภิกขุ อิสสิคิลิปลฺเส ตินฺนุญฺญโย กริตฺวา วสฺสํ อุปคจฺฉิสฺส. อายสฺมาปิ
 ธนียो กุมฺภการปฺตโต ตินฺนุญฺญกํ กริตฺวา วสฺสํ อุปคจฺฉิ. อถโข
 เต ภิกขุ วสฺสํ วุตฺตา^๒ เตมาสจฺจเยน ตินฺนุญฺญโย ภินฺทิตฺวา
 ตินฺนญจ กญฺจญจ ปฏิสฺสามेतฺวา ชนฺปทจาริกํ ปกฺกมฺสิ. อายสฺมา
 ปน ธนียो กุมฺภการปฺตโต ตตฺถเว วสฺสํ วสิ, ตตฺถ เหมนฺตํ,
 ตตฺถ คิมฺหิ. อถโข อายสฺมโต ธนียสฺส กุมฺภการปฺตตฺสฺส คามํ
 ปิณฺฑทาย ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย กญฺจหาริโย ตินฺนุญฺญกํ ภินฺทิตฺวา
 ตินฺนญจ กญฺจญจ อาทาย อคมฺสิ. ทุติยมฺปิ โข อายสฺมา ธนียो
 กุมฺภการปฺตโต ตินฺนญจ กญฺจญจ สงฺกทฺตฺมิตฺวา ตินฺนุญฺญกํ อกาสิ.
 ทุติยมฺปิ โข อายสฺมโต ธนียสฺส กุมฺภการปฺตตฺสฺส คามํ
 ปิณฺฑทาย ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย กญฺจหาริโย ตินฺนุญฺญกํ ภินฺทิตฺวา
 ตินฺนญจ กญฺจญจ อาทาย อคมฺสิ. ตติยมฺปิ โข อายสฺมา ธนียो
 กุมฺภการปฺตโต ตินฺนญจ กญฺจญจ สงฺกทฺตฺมิตฺวา ตินฺนุญฺญกํ อกาสิ.
 ทุติยมฺปิ โข อายสฺมโต ธนียสฺส กุมฺภการปฺตตฺสฺส คามํ
 ปิณฺฑทาย ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย กญฺจหาริโย ตินฺนุญฺญกํ ภินฺทิตฺวา
 ตินฺนญจ กญฺจญจ อาทาย อคมฺสิ.

อถโข อายสฺมโต ธนียสฺส กุมฺภการปฺตตฺสฺส เอตทฺโหสิ
 “ยาวตฺติยกํ โข เม คามํ ปิณฺฑทาย ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย

^๑ สฺยา. ทุติยปาราชิกกณฺ्ह, มหา. ทุติยปาราชิก

^๒ เท.,มหา. วสฺสํวฺจฺจา

กฏจหาริโย ตินฺนุฏฺฐิกํ ภินฺทิตฺวา ตินฺนญจ กฏจญจ อาทาย
 อคมฺส; อหํ โข ปน สฺสึกฺขิตฺวา อนวโย สเก อาจริยเก
 กุมฺภการกมฺเม ปริโยทาสิปฺโป; ยนฺนุนาหํ สามํ จิกฺขลลํ
 มหฺทิตฺวา สพฺพมตฺติกาณํ กุฏฺฐิกํ กรายยนฺติ. อถ โข อายสฺมา
 ฐนียो กุมฺภการปฺตฺโต สามํ จิกฺขลลํ มหฺทิตฺวา สพฺพมตฺติกาณํ
 กุฏฺฐิกํ กริตฺวา ตินฺนญจ กฏจญจ โคมยญจ สงฺกทฺตฺติกา ตํ
 กุฏฺฐิกํ ปจฺ. สว อโหสิ กุฏฺฐิกา อภีรुปา ทสฺสนีเย ปาสาทิกกา
 โลหิตกา^๑ เสยฺยถาปิ อินฺทโคปโก. เสยฺยถาปิ นาม กีกิณฺณิกสทฺโท;^๒
 เอวเมว^๓ ตสฺสา กุฏฺฐิกาย สทฺโท อโหสิ.

[๘๕] อถ โข ภควา สมฺพหุเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธี คิञฺฉณกฺกุฎฺฐา
 ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทส ตํ กุฏฺฐิกํ อภีรुปํ ทสฺสนีเย ปาสาทิกํ
 โลหิตกํ; ทิสฺวาน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ “กึ เอตํ ภิกฺขเว อภีรुปํ
 ทสฺสนีเย ปาสาทิกํ โลหิตก, เสยฺยถาปิ อินฺทโคปโกติ. อถ โข
 เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา
 “อนนฺจจฺฉวิกํ ภิกฺขเว ตสฺส โมฆปฺริสสฺส อนนฺจโลมิกํ อปฺปฏฺฐิรुปํ
 อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณียํ; กถํ หิ นาม โส ภิกฺขเว
 โมฆปฺริโส “สามํ จิกฺขลลํ มหฺทิตฺวา” สพฺพมตฺติกาณํ กุฏฺฐิกํ
 กริสฺสติ, น หิ นาม ภิกฺขเว ตสฺส โมฆปฺริสสฺส ปาณฺณสฺสุ
 อนฺนทฺทยา อนฺนกมฺปา อวิหฺเสสา ภวิสฺสติ, คจฺฉเถตํ ภิกฺขเว กุฏฺฐิกํ
 ภินฺทถ, มา ปจฺจิมมา ชนฺตา ปาณฺณสฺสุ ปาตพฺยตํ^๔ อาปชฺช; น จ

^๑ ส.ฉ.เท.อิ.มหา. โลหิติกา

^๓ หมดอายุ 26/05/2566

^๓ ส.ฉ.เท.มหา. เอวเมว

^๔ อ. ปาตวฺยตํ

^๒ ส.ฉ.เท. กิงกณฺณิกสทฺโท, อ. กิงกณฺณิกาสทฺโท

^{๔-๕} ส.ฉ.เท.อิ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

ภิกขเว สพฺพมตฺติกามยา กุฎฺฐิกา กาทพฺพา, โย กเรยฺย, อาปตฺติ
 ทุกกฺกฺขสฺสาติ. “เอวํ ภนฺเตติ โข เต ภิกฺขุ ภควโต ปฏฺฐิสฺสณฺติวาทา,^๑
 เยน สา กุฎฺฐิกา, เตนฺอุปสงฺกมฺมึสุ; อุปสงฺกมิตฺวา ตํ กุฎฺฐิกํ ภินฺทิสฺสุ.
 อถโฆ อายสฺมา ฐนฺติโย กุมฺภการปฺตฺโต เต ภิกฺขุ เอตทวโจ
 “กิสฺส เม ตุมฺเห อาวุโส กุฎฺฐิกํ ภินฺทเถติ. “ภควา อาวุโส
 เกทาเปตฺติติ. “ภินฺทถาวุโส, สเจ ฐมฺมสํมึ^๒ เกทาเปตฺติติ.

[๘๖] อถโฆ อายสฺมโต ฐนฺติยสฺส กุมฺภการปฺตฺตสฺส เอตทโหสิ
 “ยาวตตฺติยกํ โข เม คามํ ปิณฺฑทาย ปวิญฺจสฺส ตินฺหาริโย
 กญฺจหาริโย ตินฺทกฺกํ ภินฺทิตฺวา ตินฺณจ กญฺจณฺจ อาทาย อคมฺสฺสุ;
 ยাপิ มยา สพฺพมตฺติกามยา กุฎฺฐิกา กตา, สปิ ภควตา
 เกทาปิตา; อตฺถิ จ เม ทารุคฺเคณโก สนฺทิกฺกุโจ, ยนฺนุนาหํ
 ทารุคฺเคณกํ ทารุณิ ยาจิตฺวา ทารุกฺกํ กเรยฺยนฺติ. อถโฆ
 อายสฺมา ฐนฺติโย กุมฺภการปฺตฺโต, เยน ทารุคฺเคณโก, เตนฺอุปสงฺกมฺมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ทารุคฺเคณกํ เอตทวโจ “ยาวตตฺติยกํ โข เม อาวุโส
 คามํ ปิณฺฑทาย ปวิญฺจสฺส ตินฺหาริโย กญฺจหาริโย ตินฺทกฺกํ
 ภินฺทิตฺวา ตินฺณจ กญฺจณฺจ อาทาย อคมฺสฺสุ; ยاپิ มยา
 สพฺพมตฺติกามยา กุฎฺฐิกา กตา, สปิ ภควตา เกทาปิตา; เทหิ
 เม อาวุโส ทารุณิ, อิจฺฉามิ ทารุกฺกํ กาทุนฺติ. “นตฺถิ ภนฺเต
 ตาทิสานิ ทารุณิ, ยานาหํ อยฺยสฺส ทเพยฺย; อตฺถิ ภนฺเต
 เทวคฺคหณทารุณิ^๓ นคฺรปฏฺฐิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ,
 สเจ ตานิ^๔ ราชาทาเปติ, หราเปถ ภนฺเตติ. “ทินฺนนานิ อาวุโส

รณฺณชาติ. อถ โข ทารุคฺคเหคณโก “อิเม โข สมณฺหา สกฺยปฺปุตฺติยา
 ฌมฺมจารีโน สมจารีโน พุรหฺมจารีโน สจฺจวาทีโน สีลวณฺโโต
 กลฺยาณธมฺมา, ราชปิเมสฺส อภิปฺปสนฺโน, น อรหตี อทินฺนํ
 ‘ทินฺนหนฺติ วตฺตุนฺติ’ อายสฺมณฺตํ ฌนียํ กุมฺภการปฺปุตฺตํ เอตทวโจ
 “หฺราเปถ ภนฺเตติ.” อถ โข อายสฺมา ฌนียํ กุมฺภการปฺปุตฺโต ตานิ
 ทารุณิ ขณฺหาขณฺทิกํ เจทาเปตฺวา สกฺกฺเหหิ นิพฺพาหาเปตฺวา
 ทารุกฺกุฏิกํ อกาสิ.

[๘๗] อถ โข วสฺสกาโร พุราหฺมणे มคฺชมฺหามตฺโต ราชคฺค
 กมฺมหนฺเต อนุสณฺณายมาโน, เยน ทารุคฺคเหคณโก, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ทารุคฺคเหคณกํ เอตทวโจ “ยานิ ตานิ ภณฺ
 เทวคฺคหณทารุณิ นคฺรปฺภิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ, กหํ
 ตานิ ทารุณีติ. “ตานิ สามิ ทารุณิ เทเวณ อยฺยสฺส ฌนียสฺส
 กุมฺภการปฺปุตฺตสฺส ทินฺนหานีติ. อถ โข วสฺสกาโร พุราหฺมणे
 มคฺชมฺหามตฺโต อนตฺตมโน อโหสิ “กถํ หิ นาม เทโว เทวคฺคหณ-
 ทารุณิ นคฺรปฺภิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ ฌนียสฺส
 กุมฺภการปฺปุตฺตสฺส ทสฺสตีติ. อถ โข วสฺสกาโร พุราหฺมणे มคฺช-
 มฺหามตฺโต, เยน ราชา มาคฺชํ เสนิโย พิมฺพิสาร์, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ราชานํ มาคฺชํ เสนิยํ พิมฺพิสาร์ เอตทวโจ “สจฺจํ
 กิร เทเวณ^๒ เทวคฺคหณทารุณิ นคฺรปฺภิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย
 นิกฺขิตฺตานิ ฌนียสฺส กุมฺภการปฺปุตฺตสฺส ทินฺนหานีติ. “โก เอวมาหตี.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. อถ โข ทารุคฺคเห คณกสฺส เอตทวโหสิ “อิเม โข สมณฺหา สกฺยปฺปุตฺติยา
 ฌมฺมจารีโน อทินฺนํ ‘ทินฺนหนฺติ วตฺตุนฺติ. อถ โข ทารุคฺคเหคณโก อายสฺมณฺตํ ฌนียํ กุมฺภการปฺปุตฺตํ
 เอตทวโจ “หฺราเปถ ภนฺเตติติ อิเม ปาจา ทิสฺสนฺติ. ^๒ เท.,อิ. กิร เทว เทเวณ

“ทารุคเหคณโก เทวาติ. “เตนหิ พุราหุมน ทารุคเหคณกั
อานาเปหีติ.”^๑ อถโข วสสกาโร พุราหุมน มคธมหามตโต
ทารุคเหคณกั พนฺธึ อานาเปสิ.”^๒

อททสา โข อายสฺมา ธนียो กุมภการปฺตโต ทารุคเหคณกั
พนฺธึ นียมานั,^๓ ทิสฺวาน ทารุคเหคณกั เอตทโวจ “กิสฺส ตวํ
อาวุโส พนฺโธ นียสီติ.”^๔ “เตสํ ฆนฺเต ทารุณํ กิจฺจาติ. “คจฺฉาวุโส,
อหํปิ คจฺฉามิติ.”^๕ “เอยฺยาสิ ฆนฺเต, ปฺราหํ ฆณฺณามิติ.

[๘๘] อถโข อายสฺมา ธนียो กุมภการปฺตโต, เยน รณฺโณ
มาคธสฺส เสนียสฺส พิมฺพิสารสฺส นิเวสนํ, เตนฺอุปสงฺกมิ;
อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสีทิ. อถโข ราชา มาคโธ
เสนียो พิมฺพิสโร, เยนายสฺมา ธนียो กุมภการปฺตโต, เตนฺอุปสงฺกมิ;
อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนตํ ธนียํ กุมภการปฺตตํ อภิวาทิตฺวา
เอกมนตํ นิสีทิ. เอกมนตํ นิสินฺโน โข ราชา มาคโธ เสนีย
พิมฺพิสโร อายสฺมนตํ ธนียํ กุมภการปฺตตํ เอตทโวจ “สจฺจํ กิร
มยา ฆนฺเต เทวคฺคณทารุณิ นครปฏิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย
นิกฺขิตฺตานิ อยฺยสฺส ทินฺหานีติ. “เอวํ มหาราชชาติ. “มยํ โข
ฆนฺเต ราชานํ นาม พหุกิจฺจา พหุภรณียา ทตฺวาปิ น สเรยฺยาม,
อิงฺฆ ฆนฺเต สราเปหีติ. “สรสฺสิ ตวํ มหาราช, ปจฺมาภิสิตฺโต เอวรूपิ
วจํ ภาสิตา”^๖ “ทินฺนณฺเวย สมณพุราหุมนานํ ตินฺนกฺกฺโขทกํ,
ปริภุญฺชนตฺตติ. “สรามหํ ฆนฺเต, สนฺติ ฆนฺเต สมณพุราหุมนา
ลชฺชชินฺโน กุกฺกจฺจกา สิกฺขา กามา, เตสํ อปฺปมตฺตเกปิ กุกฺกจฺจํ

๑ ส.ฉ.,เท.,อ. อาณาเปหีติ ๒ ส.ฉ.,เท.,อ. พนฺธึ อาณาเปสิ ๓ ส.ฉ.,เท.,อ. นียมานํ
๔ ส.ฉ.,เท.,อ. นียยาสีติ ๕ ส.ฉ. อาคจฺฉามิติ ๖ อ. ภาสิตํ

อุปฺปชฺชติ, เตสํ มยา สนฺธาย ภาสิตํ, ตณฺจ โข อรณฺเณ
 อปริคฺคหิตํ; โส ตวํ ภาณเต เตเน เลเสน ทารุณิ อทินฺนํ หริตฺถุ
 มณฺณสิ, กถํ หิ นาม มาทิสสา สมณํ วา พุราหฺมณํ วา
 หนฺเญยฺยํ วา พนฺธเญยฺยํ วา ปพฺพาเชยฺยํ วา,^๑ คจฺฉ ภาณเต, โลเมน
 ตวํ มุตฺโตสิ, มา^๒ ปุณฺปิ เอวรูปํ อกาสิตี.

มนุสฺสา อชฺชฌายนฺติ ขียนฺติ^๓ วิปาเจนฺติ “อลชฺชโน อิเม
 สมณา สกฺยปฺตติยา ทุสฺสีลา มุสสาวาทิโน, อิเม หิ นาม
 ฐมฺมจาริโน พุรหฺมจาริโน สจฺจวาทิโน สีลวณฺโตะ กลฺยาณฐมฺมา
 ปฏฺฐิขานิสฺสณฺติ; นตฺถิ อิเมสํ สามณฺณํ, นตฺถิ อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ;
 นนฺจํ อิเมสํ สามณฺณํ, นนฺจํ อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; กุโต อิเมสํ
 สามณฺณํ, กุโต อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; อปคตา อิเม สามณฺณา,
 อปคตา อิเม พุรหฺมณฺณา; ราชานํปิ อิเม วณฺเจนฺติ, กิํ ปน
 อณฺเณ มนุสฺเสติ, อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ
 อชฺชฌายนฺตานํ ขียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
 สนฺตฺตฺวา ลชฺชโน กุกฺกจฺจกา สิภากา มา, เต อชฺชฌายนฺติ
 ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม อายสฺมา ฐนียํ กุมฺภการปฺตฺโต
 รมฺโณ ทารุณิ อทินฺนํ อาทิสฺสตีติ. อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต^๔
 เอตมตฺถํ อาโรเจสุ.

อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเณ เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
 สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ ฐนียํ กุมฺภการปฺตฺตํ ปฏิปฺุจฺฉิ

^๑ ส.ฉ.,เท.,อ. กถํ หิ นาม มาทิสฺส สมณํ วา พุราหฺมณํ วา วิชิตเว วสนฺตํ หนฺเญย วา
 พนฺธเญย วา ปพฺพเชยฺย วาติ อิเม ปาจา ทิสฺสณฺติ. ^๒ ส.ฉ.,เท. มาสฺสุ

^๓ ส.ฉ.,มหา.,ทย. ขียนฺติ, เอวมฺปฺริ. ^๔ ฉ.,มหา. ภิกฺขุ ๗เปฯ ภควโต

“สจฺจํ กิร ตวํ ธนีย รมฺโฆ ทารุณิ อทินฺนํ อาทียสฺสิตี.”^๑
 “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา “อนนฺจุจฺจวิกํ โฆฆปฺุริส
 อนนฺจุโลมิกํ อปฺปฏฺฐูปํ อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณียํ; กถํ หิ
 นาม ตวํ โฆฆปฺุริส รมฺโฆ ทารุณิ อทินฺนํ อาทียสฺสิตฺติ,
 เนตํ โฆฆปฺุริส อปฺปสหนฺนํ วา ปสาทาย ปสหนฺนํ วา
 ภิกฺขุโยภาวาย, อถเขวตํ โฆฆปฺุริส อปฺปสหนฺนํญเจว อปฺปสาทาย
 ปสหนฺนํญจ เอกจฺจานํ อณฺณตตฺตยาติ.

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ปุราณโฆหาริกโก มหามตฺโต
 ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตो ภควโต อวิทฺฐเร นิสินฺโน โหติ. อถ โข ภควา
 ตํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ “กิตฺตเกน ญ”^๒ โข ภิกฺขุ ราชา มาคโธ
 เสนิโย พิมฺพิสาโร โจโร คเหตุวา หนฺติ วา พนฺธติ วา ปพฺพาเชติ
 วาติ. “ปาเทน วา ภควา ปาทารเหน วา”^๓ อติเรกปาเทน วาติ.”
 เตน โข ปน สมเยน ราชคเห ปญฺจมาสโก ปาโท โหติ. อถ โข
 ภควา อายสฺมนตํ ธนียํ กุมฺภการปฺตํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา
 ทพฺุภรตาย ๕เป๕ วัริยารมฺภสฺส วณฺณํ ภาสิตฺวา ภิกฺขุณํ ตทนฺจุจฺจวิกํ
 ตทนฺจุโลมิกํ ฐมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ ๕เป๕ “เอวญฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ

[๘๙] “โย ปน ภิกฺขุ อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ อาทียเยยฺย,
 ยถารูปे อทินฺนาทาเน ราชานโ โจโร คเหตุวา หนฺเยยฺย วา
 พนฺธเยยฺย วา ปพฺพาเชยฺย วา โจโรสฺสิ, พาลสฺสิ, มุฬฺโหสฺสิ,

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อาทียิตฺติ

^๒ ส.,ฉ.,เท. นุสฺสทโท น ทิสฺสติ.

^{๓-๓} ส.,ฉ.,เท. อิมะ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

เถโนสํตี; ตถารูปํ ภิกฺขุ อทินฺนํ อาทียมาโน, อยมุปี
ปาราชิกโก โหติ อสํวาโสติ.

เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ.

[๙๐] เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ รชกตฺถรณํ
คนฺตฺวา รชกภณฺฑิกํ อวหริตฺวา อารามํ อวหริตฺวา^๑ ภาเชสฺสุ.
ภิกฺขุ เอวมาหํสฺสุ “มหาปฺปณฺณตฺถ ตุมฺहे อาวุโส, พหุํ ตุมฺหากํ
จิวรํ อุปฺปนฺนหนฺติ. “กุโต อาวุโส อมฺหากํ ปุณฺณํ, อิทานิ มยํ
รชกตฺถรณํ คนฺตฺวา รชกภณฺฑิกํ อวหริมฺหาติ. “นनु อาวุโส
ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ, กิสฺส ตุมฺहे อาวุโส รชกภณฺฑิกํ
อวหริตฺถาติ. “สจฺจํ อาวุโส ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ,
ตณฺจ โข คาเม, โน อรณฺเยติ. “นनु อาวุโส ตเถว ตํ^๒
โหติ, อนนฺนุจฺฉวิกํ อาวุโส อนนฺนุโลมิกํ อปฺปฏฺฐิรูปํ อสฺสามณฺกํ
อกปฺปิยํ อกรณฺเีย; กถํ หิ นาม ตุมฺहे อาวุโส รชกภณฺฑิกํ
อวหริสฺสถ, เนตํ อาวุโส อปฺปสณฺนํ นํ วา ปสาทาย ปสณฺนํ นํ
วา ภิกฺขุโยภาวาย; อถเชวตํ อาวุโส อปฺปสณฺนํ นนฺนญฺเจว
อปฺปสาทาย ปสณฺนํ นนฺนญฺจ เอกจฺจานํ อณฺณตฺตตฺยาติ. อถโข
เต ภิกฺขุ ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวา ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ.

อถโข ภควา เอตสฺมี นินทาเน เอตสฺมี ปกรณฺเ ภิกฺขุสงฺฆํ
สณฺนิปาตาเปตฺวา ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺฐิปุจฺฉิ “สจฺจํ กิร ตุมฺहे
ภิกฺขเว รชกตฺถรณํ คนฺตฺวา รชกภณฺฑิกํ อวหริตฺถาติ.
“สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา “อนนฺนุจฺฉวิกํ โมฆปฺริสา

อนนุโลมิกัม อปปฏีรूपิ อสสามณกัม อกปปิยัม อกรณียัม; กถัม หิ
 นาม ตุมฺहे โมชปฺริสา รชกภณฺฑิกัม อวหริสฺสถ, เนตฺตัม โมชปฺริสา
 อปฺปสหนฺนํ วา ปสาทาย ๕เปฯ ปสหนฺนํญจ เอกจฺจํ
 อญฺญตตฺตยาติ. อถโฆ ภควา จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน
 วิครหิตฺวา ทพฺพรตาย ๕เปฯ วิริยารมฺภสฺส วณฺณํ ภาสิตฺวา
 ภิกฺขุณฺํ ตทฺนุจฺจวิกัม ตทฺนุโลมิกัม ฐมฺมํ กถัม กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
 ๕เปฯ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุกฺกัสมฺเวยยาถ

[๙๑] “โย ปน ภิกฺขุ คามา วา อรณฺญา วา อทินฺนํ
 เถยฺยสงฺขาตํ อาทิเยยฺย, ยถารูเป อทินฺนาทาเน ราชานโ
 โจรัม คเหตุวา หนฺเอยฺยํ วา พนฺเอยฺยํ วา ปพฺพาเชยฺยํ วา
 ‘โจโรสิ, พาโลสิ, มฺพฺโหสิ, เกโหนฺสีติ; ตถารูปิ ภิกฺขุ
 อทินฺนํ อาทิยาโน, อยมฺปิ ปาราชิกโก โหติ อสฺวาโสติ.

[๙๒] โย ปนาติ โย ยาติโส ๕เปฯ เอส วุจฺจติ “โย
 ปนาติ. ภิกฺขุติ ๕เปฯ อयํ อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต “ภิกฺขุติ.

คาโม นาม เอกกฺกุฏิกโปปิ คาโม, ทฺวิกฺกุฏิกโปปิ คาโม, ติกฺกุฏิกโปปิ
 คาโม, จตฺตกฺกุฏิกโปปิ คาโม, สมนฺุสฺโสปี คาโม, อมนฺุสฺโสปี คาโม,
 ปริกฺขิตฺโตปี คาโม, อปริกฺขิตฺโตปี คาโม, โคนิสาทินิวิฏฺโจะปี คาโม;
 โยปี สตฺถโก อติเรกจตุมาสนิวิฏฺโจะ,^๑ โสปี วุจฺจติ คาโม.

คามฺปจฺจโร นาม ปริกฺขิตฺตสฺส คามสฺส อินฺทขีเล จิตฺสฺส
 มชฺฌิมสฺส ปุริสสฺส เลทฺทฺทฺปาโต, อปริกฺขิตฺตสฺส คามสฺส ฆรฺูปจฺจเร
 จิตฺสฺส มชฺฌิมสฺส ปุริสสฺส เลทฺทฺทฺปาโต.

^๑ ส.ฉ. อติเรกจตุมาสนิวิฏฺโจะ, เท. อติเรกจตุมาสนิวิฏฺโจะ, อ. อติเรกจตุมาสนิวิฏฺโจะ

อรรถณํ นาม จเปตฺวา ความญจ ความปฺจารญจ อวเสสํ
อรรถณํ นาม.

อทินฺนํ นาม ยํ อทินฺนํ อนิสฺสฏฺฐํ อปริจตฺตํ รกฺขิตํ โคปิตํ
มมายุตํ ปรปฺริคฺคหิตํ; เอตํ อทินฺนํ นาม.

เถยฺยสงฺฆาตนฺตฺติ เถยฺยจิตฺโต อวหรณฺจิตฺโต.

อาทฺธิเยยฺยาติ อาทฺธิเยยฺย, หเรยฺย, อวหเรยฺย, อิริยาปถํ
วิโกเปยฺย, จานา จาเวยฺย, สงฺเกตํ วีตินาเมยฺย.

ยถารูปํ นาม ปาทำ วา ปาทารหํ วา อติเรกปาทำ วา.

ราชาโน นาม ปจฺพยา ราชา^๑ ปเทสราชา มณฺฑลิกา
อนฺตรโภคิกา อกฺขทสฺสา มหามตฺตา, เย วา ปน เจชฺชเภชฺช^๒
อนุสาสนฺติ; เอเต ราชาโน นาม.

โจโร นาม โย ปณฺจมาสํ วา อติเรกปณฺจมาสํ วา
อคฺคฆนํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ อาทฺธิยติ; เอโส โจโร นาม.

หเนยฺยํ วาติ หตฺเถน วา ปาเทน วา กสาย วา เวตฺเตน
วา อทฺททณฺทเกน^๓ วา เจชฺชาย วา หเนยฺยํ.

พนฺธะยฺยํ วาติ รชฺชฺพนฺธเนน วา อนทฺพนฺธเนน วา
สงฺขลิกพนฺธเนน วา ฆรพนฺธเนน วา นครพนฺธเนน วา
คามพนฺธเนน วา นิคมพนฺธเนน วา พนฺธะยฺยํ, ปุริสคฺคตฺติ วา
กเรยฺยํ.

ปพฺพาเชยฺยํ วาติ คามา วา นิคมา วา นครา วา
ชนปทา วา ชนปทปเทสา วา ปพฺพาเชยฺยํ.

โจโรสี, พาโลสี, มุฬุโหสี, เกโนสีติ ปริภาโส เอโส.

ตถารูป นาม ปาทำ วา ปาหารหิ วา อติเรกปาทำ วา.

อาทียมาโนติ อาทียมาโน, หรมาโน, อวหรมาโน, อิริยาปถิ
วิโกปยมาโน, จานา จาวยมาโน, สงเกตติ วิตินามยมาโน.

อยมปิติ ปุริมิ อูปาทาย วุจจติ.

ปาราชิกโก โหตีติ เสยฺยถาปิ นาม ปณฺฑุปลาโส พนฺธนา
ปมุตโต^๑ อภพโป หริตตตาย,^๒ เอวเมว ภิกฺขุ ปาทำ วา ปาหารหิ
วา อติเรกปาทำ วา อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ อาทียิตฺวา อสฺสมโน
โหติ อสฺกยปฺตติโย; เตน วุจจติ “ปาราชิกโก โหตีติ.

อัสสาโสติ สัสสาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส สมสฺสิกฺขาตา,
เอโส สัสสาโส นาม. โส เตน สทฺธี นตฺถิ, เตน วุจจติ
“อัสสาโสติ.

[๙๓] ภูมฺมภูจฺจ,^๓ ถลภูจฺจ, อากาสภูจฺจ, เวหาสภูจฺจ, อุทกภูจฺจ,
นาวภูจฺจ, ยานภูจฺจ, ภารภูจฺจ, อารามภูจฺจ, วิหารภูจฺจ, เขตตภูจฺจ,
วตฺถภูจฺจ, คามภูจฺจ, อรณฺณภูจฺจ, อุทกํ, ทนฺตโปถํ, วนปฺปติ, หรณกํ,
อุปนิธิ, สงฺกฆาตํ, ปาโณ, อปทํ, ทฺวิปทํ, จตฺตปฺปทํ, พหุปฺปทํ,
โอจฺรโก, โอณฺรโก, สํวิทาวหาโร,^๔ สงเกตกมฺมํ, นิमितฺตกมฺมนฺติ.

[๙๔] ภูมฺมภูจฺจ นาม ภณฺทํ ภูมียํ นิภฺชิตฺตํ โหติ^๕ ปฏฺิจฺจนฺนํ.
“ภูมฺมภูจฺจ ภณฺทํ อวหริสฺสามีติ เถยฺยจิตฺโต ทฺตฺติยํ วา ปริเยสติ,
กฺุทฺทาลํ^๖ วา ปิฏกํ วา ปริเยสติ, คจฺจนฺติ วา, อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส.

ตตถ ชาติกํ กฏจํ^๑ วา ลตํ วา จินฺหติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 ปัสสํ^๒ ขณฺติ วา วิยฺหติ^๓ วา, อุทฺธเรติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 กุมฺภี อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อตฺตโน ภาชนํ ปเวเสตฺวา
 ปณฺจมาสกํ วา อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 อตฺตโน ภาชนคตํ วา กโรติ, มุฏฺฐี วา จินฺหติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. สุตฺตารุพฺหํ ภณฺห์^๔ ปามงฺคํ วา กณฺจสฺสุตฺตํ วา^๕
 กฏิสฺสุตฺตํ วา สาฏกํ วา เวจฺนํ วา เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. โกฏฺฐิยํ คเหตฺวา
 อุจฺจาเรติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ฆมฺสนฺโต นีหริติ,^๖ อาปตฺติ
 ฤลฺลจฺจยสฺส. อนฺตมโส เกสคฺคมตฺตมปิ กุมฺภีมุขา^๗ โมเจติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. สปปี วา เตลํ วา มธุํ วา ผาณิตํ วา ปณฺจมาสกํ
 วา อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต เอเกน ปโยเคน
 ปิวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ตตฺถเภา ภินฺหติ วา, จนฺทเทติ วา,
 ฌาเปติ วา, อปรโภคํ วา กโรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

[๙๕] ถลฏฺฐํ นาม ภณฺห์ ถเล นิภฺขิตฺตํ โหติ. “ถลฏฺฐํ
 ภณฺห์ อวหริสฺสามีติ เถยฺยจิตฺโต ทฺติยํ วา ปรีเยสฺติ, คจฺฉติ วา,
 อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

^๑ สมุดอายุ 26/05/2566
 ส.,ฉ.,เท. ตตถ ปัส

^๒ ส.,เท. พุยฺหติ, อ. วิยฺหติ

^๓ ฉ.,เท.,อ. ภณฺห์ วา

^๔ เท. กณฺจสฺสุตฺตํ วา, อ. กณฺณสฺสุตฺตํ วา

^๕ ส.,เท. นีหริติ

^๖ ส.,ฉ.,เท. กุมฺภีมุขา

[๙๖] **आकाशगृहं** นาม ภณ्हं आकाशकटं होति, मोरं वा
 कपिण्ड्यं वा तिष्ठति वा वृक्षगो वा साग्वं वा वेणुं वा
 हिरण्यं वा सुवर्णं वा चित्रमानं पतति. “आकाशगृहं भण्हं
 अवहिससामीति ऐय्यजित्तो तृतीयं वा प्रियेसति, कज्जति वा,
 आपत्तिं तृणगृहस. कमं उपज्जिन्हति, आपत्तिं तृणगृहस.
 आमसति, आपत्तिं तृणगृहस. पण्हापेति, आपत्तिं तुल्लज्जस.
 जाना जावेति, आपत्तिं पाराชิกस.

[๙๗] **वेहासगृहं** นาม ภณ्हं वेहासकटं होति, मण्जे वा
 पीजे वा जीवरंसे वा जीवरश्ชया वा गित्तिขีले^๑ वा นาคทนต์
 वा रुक्खे वा लคคितं होति อนตมโส पตताธารเกปิ. “वेहासगृहं
 भण्हं अवहिससामीति ऐय्यजित्तो तृतीयं वा प्रियेसति, कज्जति वा,
 आपत्तिं तृणगृहस. आमसति, आपत्तिं तृणगृहस. पण्हापेति,
 आपत्तिं तुल्लज्जस. जाना जावेति, आपत्तिं पाराชิกस.

[๙๘] **อุทกगृहं** นาม ภณ्हं อุทगे นิगฺขิต्तं होติ.
 “อุทกगृहं भण्हं अवहिससामीति ऐय्यजित्तो तृतीयं वा प्रियेसति,
 कज्जति वा, आपत्तिं तृणगृहस. निम्भขति वा, उम्भขति वा,
 आपत्तिं तृणगृहस. आमसति, आपत्तिं तृणगृहस. पण्हापेति,
 आपत्तिं तुल्लज्जस. जाना जावेति, आपत्तिं पाराชิกस. ตत्त
 ชาटकं उपปลं वा पทุมं वा पुण्हरीकं वा गिस्सं वा मज्झं वा
 กज्जปี वा पญจมาสกं वा อติเรกपญจมาสกं वा อคฺชนกं
 ऐय्यजित्तो आमसति, आपत्तिं तृणगृहस. पण्हापेति, आपत्तिं
 तुल्लज्जस. जानา जावेति, आपत्तिं पाराชิกस.

[๙๙] นาวา นาม ยาย ตรติ. นาวฏฺจํ นาม ภณฺห์
 นาวาย นิภฺชิตฺตํ โหติ. “นาวฏฺจํ ภณฺห์ อวหริสฺสามีติ เถยฺย-
 จิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสติ, คจฺจนฺติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. “นาวํ อวหริสฺสามีติ
 เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสติ, คจฺจนฺติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส.
 พนฺธํ โมเจติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. พนฺธํ โมเจตฺวา
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส.
 อุทฺธํ วา อโธ วา ติริยํ วา อนฺตมโส เกสคฺคมตฺตมปิ สงฺกาเมติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๐๐] ยานํ นาม วยฺหํ รโถ สกฏํ สนฺทมานิกา. ยานฏฺจํ
 นาม ภณฺห์ ยานเ นิภฺชิตฺตํ โหติ. “ยานฏฺจํ ภณฺห์ อวหริสฺสามีติ
 เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสติ, คจฺจนฺติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. “ยานํ อวหริสฺสามีติ
 เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสติ, คจฺจนฺติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๐๑] ภาโร นาม สีสภาโร ขนฺธภาโร กฏฺฐภาโร โอลมฺพโก.
 สีสเ ภาร์ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. ขนฺธํ โออโรเปติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 ขนฺธเ 26/03/2019 ภาร์ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. กฏฺฐํ โออโรเปติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

กฐิยา ภาร์ เถยฺยจิตฺโต อามสติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. หตฺเถน คณฺหาติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 หตฺเถ ภาร์ เถยฺยจิตฺโต ภูมียํ นิกฺขิปติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 เถยฺยจิตฺโต ภูมิตฺ คณฺหาติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๐๒] อาราโม นาม ปุပ္ผารามो ผลารามो. อารามญฺจ
 นาม ภณฺทํ อารามे จตุหิ จาเนหิ นิกฺขิตตํ โหติ ภูมฺมญฺจ
 ถลญฺจ อากาสญฺจ เวหาสญฺจ. “อารามญฺจ ภณฺทํ อวหฺริสฺสามิตี
 เถยฺยจิตฺโต ทฺติยํ วา ปรีเยสติ, คจฺจติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.
 อามสติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ตตฺถ ชาตกํ มฺลํ วา ตจฺจํ วา
 ปตฺตํ วา ปุပ္ผํ วา ผลํ วา ปณฺจมาสกํ วา อติเรกปณฺจมาสกํ วา
 อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อารามํ
 อภิยุชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. สามิกสฺส วิมตฺตี อุปปาเทติ,
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. สามิกโก “น มยฺหํ ภวิสฺสตีติ ฐุํ นิกฺขิปติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฐมฺมํ จรณฺโต สามิกํ ปราเชติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ฐมฺมํ จรณฺโต ปรัชติ,^๑ อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.

[๑๐๓] วิหารญฺจ นาม ภณฺทํ วิหาเร จตุหิ จาเนหิ นิกฺขิตตํ
 โหติ ภูมฺมญฺจ ถลญฺจ อากาสญฺจ เวหาสญฺจ. “วิหารญฺจ ภณฺทํ
 อวหฺริสฺสามิตี เถยฺยจิตฺโต ทฺติยํ วา ปรีเยสติ, คจฺจติ วา,
 อาปตฺติ- ทุกฺกกุสฺส. อามสติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ผนฺทาเปติ,

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ปรัชชติ, เอวมฺปรีปิ.

อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. วิหารํ
 อภิชฺยชติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. สามิกสฺส วิมตี อุปฺปาเทติ,
 อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. สามิกโก “น มยฺหํ ภวิสฺสตีติ ฐุํ นิกฺขิปปติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฐมฺมํ จรฺนฺโต สามิกํ ปราเชติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. ฐมฺมํ จรฺนฺโต ปรัชติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส.

[๑๐๔] เขตฺตํ นาม ยตฺถ ปุพฺพณฺณํ वा อปรณฺณํ वा
 ชายติ. เขตฺตฏฺฐํ นาม ภณฺทํ เขตฺเต จตฺตฺหิ จาเนหิ นิกฺขิตฺตํ
 โหติ ภูมฺมฏฺฐํ ฤๅลฏฺฐํ อากาสฏฺฐํ เวหาสฏฺฐํ. “เขตฺตฏฺฐํ
 ภณฺทํ อวหริสฺสามีติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ वा ปริเยสติ, คจฺจนติ वा,
 อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. อามสติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 ตตฺถ ชาตํ ปุพฺพณฺณํ वा อปรณฺณํ वा ปณฺจมาสกํ वा
 อติเรกปณฺจมาสกํ वा อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. เขตฺตํ อภิชฺยชติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 สามิกสฺส วิมตี อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. สามิกโก
 “น มยฺหํ ภวิสฺสตีติ ฐุํ นิกฺขิปปติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 ฐมฺมํ จรฺนฺโต สามิกํ ปราเชติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฐมฺมํ
 จรฺนฺโต ปรัชติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. ขีลํ^๑ वा รชฺชํ वा วตี वा
 มรียาทำ वा สงฺกาเมติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. เอกํ ปโยคํ
 อนาคเต, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปโยเค อาคเต, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส.

[๑๐๕] **วตถุ** นาม อารามวตถุ วิหารวตถุ. **วตถุญฺจ** นาม ภาณํ วตถุสมี จตุหิ จาเนหิ นิกฺขิตตํ โหติ ภูมมญฺจ ถลญฺจ อากาสญฺจ เวหาสญฺจ. “วตถุญฺจ ภาณํ อวหริสสามีติ เถยฺย- จิตฺโต ทูติยํ วา ปริเยสติ, คจฺจนติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกญฺส. อามสติ, อาปตฺติ ทุกฺกญฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลลจฺยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. วตถุ อภियุชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกญฺส. สามิกสฺส วิมตี อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤลลจฺยสฺส. สามิกโก “น มยฺหํ ภวิสสตีติ ชฺฐํ นิกฺขิปติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฐมมํ จรณฺโต สามิกํ ปราเชติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฐมมํ จรณฺโต ปรัชติ, อาปตฺติ ฤลลจฺยสฺส. ขีลํ วา รชฺชํ วา วตี วา ปาการํ วา สงฺกาเมติ, อาปตฺติ ทุกฺกญฺส. เอกํ ปโยคํ อนาคเต, อาปตฺติ ฤลลจฺยสฺส. ตสฺมี ปโยเค อาคเต, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๐๖] **คามญฺจ** นาม ภาณํ คามะ จตุหิ จาเนหิ นิกฺขิตตํ โหติ ภูมมญฺจ ถลญฺจ อากาสญฺจ เวหาสญฺจ. “คามญฺจ ภาณํ อวหริสสามีติ เถยฺยจิตฺโต ทูติยํ วา ปริเยสติ, คจฺจนติ วา, อาปตฺติ ทุกฺกญฺส. อามสติ, อาปตฺติ ทุกฺกญฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลลจฺยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๐๗] **อธญญํ** นาม ยํ มนุสฺसानํ ปรีคฺคหิตํ โหติ, เอตํ^๑ อธญญํ. **อธญญญฺจ** นาม ภาณํ อธญญะ จตุหิ จาเนหิ นิกฺขิตตํ โหติ ภูมมญฺจ ถลญฺจ อากาสญฺจ เวหาสญฺจ. “อธญญญฺจ ภาณํ อวหริสสามีติ เถยฺยจิตฺโต ทูติยํ วา ปริเยสติ, คจฺจนติ วา,

อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤฺลลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ตตฺถ
 ชาตํ กณฺห์ วา ลตํ วา ติณํ วา ปณฺจมาสํ วา อติเรกปณฺจมาสํ
 วา อคฺชนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤฺลลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๐๘] อุทกํ นาม ภาชนคตํ วา โหติ โปกฺขรณียํ^๑ วา
 ตพาเก วา เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ,^๒ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤฺลลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 อตฺตโน ภาชนํ ปเวเสตฺวา ปณฺจมาสํ วา อติเรกปณฺจมาสํ วา
 อคฺชนํ อุทกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤฺลลจฺจยสฺส. อตฺตโน ภาชนคตํ กโรติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. มรียาทำ จินฺหติ,^๓ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 มรียาทำ จินฺหิตฺวา^๔ ปณฺจมาสํ วา อติเรกปณฺจมาสํ วา
 อคฺชนํ อุทกํ นิฏฺขามะติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อติเรกมาสํ
 วา อุณฺณปณฺจมาสํ วา อคฺชนํ อุทกํ นิฏฺขามะติ, อาปตฺติ
 ฤฺลลจฺจยสฺส. มาสํ วา อุณฺณมาสํ วา อคฺชนํ อุทกํ นิฏฺขามะติ,
 อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

[๑๐๙] ทนฺตโปณํ นาม จินฺหํ วา อจฺจินฺหํ วา. ปณฺจมาสํ
 วา อติเรกปณฺจมาสํ วา อคฺชนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤฺลลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

^๑ หมายเหตุ 26/05/2566
 ส.น.ท.อ. โปกฺขรณียา

^๒ อ. ตํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ ^๓ ส.น.ท. จินฺหติ

^๔ ส.น.ท. จินฺหิตฺวา

[๑๑๐] **วนปปติ** นาม โย มนุสฺसानํ ปริคฺคหิตโต โหติ รุกฺโข ปรีโกโค. เถยฺยจิตฺโต จินฺทติ, ปหาเร ปหาเร อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. เอกํ ปหารํ อนาคเต, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. ตสมิํ ปหาเร อาคเต, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๑๑] **หรรณกัม** นาม อณฺณสฺส หรรณกัม ภาณํ. เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. “สหภณฺทहारกัม เนสฺสามิตี”^๑ ปจฺมํ ปาหํ สงฺกาเมติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. ทฺติยํ ปาหํ สงฺกาเมติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. “ปติตํ ภาณํ คเหสฺสามิตี” ปาตาเปติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ปติตํ ภาณํ ปณฺจมาสกํ वा อติเรกปณฺจมาสกํ वा อคฺชนกัม เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๑๒] **อุปนิธิ** นาม อุปนิฺกฺขิตตํ ภาณํ. “เทหิ เม ภณฺทหนฺติ วุจฺจมาโน “นาหํ คณฺหามิตี ภาณติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. สามิกสฺส วิมตี อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. สามิกโก “น มยฺหํ ทสฺสตีติ ฐุํ นิฺกฺขิปติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฐมฺมํ จรฺนโต สามิกํ ปราเชติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ฐมฺมํ จรฺนโต ปรัชติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส.

[๑๑๓] **สงฺกษมาตัม** นาม รณฺญา จปีตํ โหติ ปพฺพตฺตชณฺเฑ वा นทิติตฺถเภา वा คามทฺวาเร वा “อตุร ปวิฏฺฐสฺส สงฺกํ คณฺหนฺตฺติ. ตตุร ปวิสิตฺวา ราชคฺฆมฺ”^๒ ภาณํ ปณฺจมาสกํ वा

^๑ สี.,ฉ.,เท. สหภณฺทहारกัม ปทสา เนสฺสามิตี^๒ สี.,ฉ.,เท. ราชคฺ

อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ปจมํ ปาทำ
 สุกฺกฆาตํ อติกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ทุตฺติยํ ปาทำ
 อติกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อนฺโตสฺสูกฺกฆาเต จิตฺโต
 พหิสฺสูกฺกฆาตํ ปาเตติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. สุกํ ปรีหริติ,
 อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

[๑๑๔] ปาโณ นาม มนุสฺสปาโณ วุจฺจติ. เถยฺยจิตฺโต
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. “ปทสา เนสฺสามีติ ปจมํ
 ปาทำ สุกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ทุตฺติยํ ปาทำ สุกฺกามาเมติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

อปทํ นาม อหิ มจฺจนา. ปณฺจมาสกํ วา อติเรกปณฺจมาสกํ
 วา อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๑๕] ทฺวิปทํ นาม มนุสฺสา ปกฺขชาตา. เถยฺยจิตฺโต
 อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. “ปทสา เนสฺสามีติ
 ปจมํปาทำ สุกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ทุตฺติยํ ปาทำ สุกฺกามาเมติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๑๖] จตฺตปฺปทํ นาม หตฺถี อสฺสา โยจฺจา โคณา คทฺรภา
 ปสฺสกา. เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ,
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 “ปทสา เนสฺสามีติ ปจมํ ปาทำ สุกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 ทุตฺติยํ ปาทำ สุกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ตติยํ ปาทำ

สงฺกาเมติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. จตฺตํ ปาํ สงฺกาเมติ,
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๑๗] **พหุปปทํ** นาม วิจฺฉิกา สดปทํ อุจฺจาลิงคปาณกา.
ปณฺจมาสกํ วา อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺฉนํ เถยฺยจิตฺโต
อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส.
จานา จาเวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. “ปทสา เนสฺสามิตี
สงฺกาเมติ, ปเท ปเท อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. ปจฺฉิมํ ปาํ
สงฺกาเมติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๑๘] **โอจฺรโก** นาม ภณฺทํ โอจฺริตฺวา อาจิภฺขติ
“อิตฺถนฺหนํ ภณฺทํ อวฺหรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. โส ตํ ภณฺทํ
อวฺหรติ, อาปตฺติ อุกฺกนฺนํ ปาราชิกสฺส.

โอณฺริกฺโข นาม อาหฺมํ ภณฺทํ โคเปนฺโต. ปณฺจมาสกํ วา
อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺฉนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ, อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ,
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

สํวิธาวหาโร นาม สมฺพหุลา สํวิทฺธิตฺวา, เอโก ภณฺทํ
อวฺหรติ, อาปตฺติ สพฺเพสํ ปาราชิกสฺส.

[๑๑๙] **สงฺเกตกมฺมํ** นาม สงฺเกตํ กโรติ “ปุเรภตฺตํ วา
ปจฺฉาภตฺตํ วา รตฺตี วา ทิวา วา เตนฺ สงฺเกตเตนฺ ตํ ภณฺทํ
อวฺหรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. เตนฺ สงฺเกตเตนฺ ตํ ภณฺทํ อวฺหรติ,
อาปตฺติ อุกฺกนฺนํ ปาราชิกสฺส. ตํ สงฺเกตํ ปุเร วา ปจฺฉา วา
ตํ ภณฺทํ อวฺหรติ, มฺลฏฺจสฺส อนาปตฺติ, อวฺหารกสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส.

[๑๒๐] นิमितตกมมํ นาม นิमितตํ กโรติ “อกุชี วา นิกฺขนิสฺสามิ,^๑ ภมฺกํ วา อุกฺขิปีสฺสามิ, สีสํ วา อุกฺขิปีสฺสามิ; เตน นิमितฺเตน ตํ ภณฺห์ อวฺหรติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. เตน นิमितฺเตน ตํ ภณฺห์ อวฺหรติ, อาปตฺติ อุกฺกิณฺโณ ปาราชิกสฺส. ตํ นิमितตํ ปุเร วา ปจฺฉา วา ตํ ภณฺห์ อวฺหรติ, มฺลภูจฺจสฺส อนาปตฺติ, อวฺหารกสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๒๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภณฺห์ อวฺหรติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. โส ตํ มณฺณมาโน ตํ อวฺหรติ, อาปตฺติ อุกฺกิณฺโณ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภณฺห์ อวฺหรติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. โส ตํ มณฺณมาโน อณฺเฑ อวฺหรติ, มฺลภูจฺจสฺส อนาปตฺติ, อวฺหารกสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภณฺห์ อวฺหรติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. โส อณฺเฑ มณฺณมาโน ตํ อวฺหรติ, อาปตฺติ อุกฺกิณฺโณ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภณฺห์ อวฺหรติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. โส อณฺเฑ มณฺณมาโน อณฺเฑ อวฺหรติ, มฺลภูจฺจสฺส อนาปตฺติ, อวฺหารกสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ “อิตฺถนฺนามสฺส ปาวท ‘อิตฺถนฺนาโม อิตฺถนฺนามสฺส ปาวทตฺตํ ‘อิตฺถนฺนาโม อิตฺถนฺนามํ ภณฺห์ อวฺหรตฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. โส อิตฺรสฺส อาโรเจติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

อวหารโก ปฏิคฺคณฺหาติ, มฺลฏฺจสฺส อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. โส ตํ ภาณํ อวหฺรติ, อาปตฺติ สพฺเพสํ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ “อิตฺถนฺนามสฺส ปาวท ‘อิตฺถนฺนาโม อิตฺถนฺนามสฺส ปาวทตฺต ‘อิตฺถนฺนาโม อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวหฺรตฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส. โส อณฺณํ อาณาเปติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส. อวหารโก ปฏิคฺคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส. โส ตํ ภาณํ อวหฺรติ, มฺลฏฺจสฺส อนาปตฺติ, อาณาปกสฺส จ อวหารกสฺส จ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส. โส คนฺตฺวา ปุณฺ ปจฺจาคจฺจนฺติ” “นาหํ สกฺโกมิ ตํ ภาณํ อวหฺริตฺตฺนฺติ. โส ปุณฺ อาณาเปติ “ยทา สกฺโกสิ, ตทา ตํ ภาณํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส. โส ตํ ภาณํ อวหฺรติ, อาปตฺติ อุภินฺนํ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส. โส ตํ^๒ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสาเร น สาเวติ “มา อวหฺริติ. โส ตํ ภาณํ อวหฺรติ, อาปตฺติ อุภินฺนํ ปาราชิกสฺส.

ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส. โส ตํ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสาเร สาเวติ “มา อวหฺริติ. โส “อาณตฺโต อหํ ตยาติ ตํ ภาณํ อวหฺรติ, มฺลฏฺจสฺส อนาปตฺติ, อวหารกสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

^๑ สี่,เท. ปจฺจาคจฺจนฺติ, เอมฺปริปิ.

^๒ สี่,ฉ.,เท.,อิ. อัย ปาโร น ทิสฺสติ.

ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ “อิตฺถนฺนามํ ภณฺห์ อวหราติ,
 อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. โส ตํ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสารี สาเวติ
 “มา อวหรีติ. []” สารูติ^๒ โอรมติ, อุภินฺนํ อนาปตฺติ.

[๑๒๒] ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ปรรปริคฺคหิตมฺจ โหติ, ปรรปริคฺคหิตสณฺณํ จ, ครุโก
 จ โหติ ปริกฺขารो ปณฺจมาสโก วา อติเรกปณฺจมาสโก วา,
 เถยฺยจิตฺตมฺจ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ, อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.
 ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส.

[๑๒๓] ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนฺตสฺส อาปตฺติ
 อุลลจฺจยสฺส ปรรปริคฺคหิตมฺจ โหติ, ปรรปริคฺคหิตสณฺณํ จ, ลหุโก
 จ โหติ ปริกฺขารो อติเรกมาสโก วา อุนฺนปณฺจมาสโก วา,
 เถยฺยจิตฺตมฺจ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ, อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.
 ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. จานา จาเวติ, อาปตฺติ
 อุลลจฺจยสฺส.

[๑๒๔] ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส
 ปรรปริคฺคหิตมฺจ โหติ, ปรรปริคฺคหิตสณฺณํ จ, ลหุโก จ โหติ
 ปริกฺขารो มาสโก วา อุนฺนมาสโก วา, เถยฺยจิตฺตมฺจ ปจฺจุปฺภุจิตํ
 โหติ, อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.

[๑๒๕] ฉหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส
 น จ สกสณฺณํ, น จ วิสฺสาศกาหิ,^๓ น จ ตาวกาลีกํ, ครุโก จ

^๑ ส.ฉ. เขตฺตุนฺตเร โสติ ปาโร ทิสฺสติ. ^๒ เท.อ. โส สุมฺมจฺติ ^๓ ส.เท. วิสฺสาศกาคาหิ

โหติ ปริกขารो ปณจมาสโก वा ओतिरेकपणजमासโก वा, ऐय्य-
जित्तयज पज्जुप्पजित् ओति, आमसति, आपत्तिं त्थगुणसु. ण्णहापेति,
आपत्तिं तुल्लज्जयसु. जाना जावेति, आपत्तिं पाराधिकसु.

[๑๒๖] จหากาเรहि อทินนํ อาทियนุตตสฺส आपत्तिं तुल्लज्जयसฺส
น จ สกสณฺณิ, น จ วิสฺสาสกาหิ, น จ ตาวกालิกํ, लहुโก ज
โหति ปริกขารो ओतिरेकमासโก वा ओणपणจमासโก वा, ऐय्य-
जित्तयज पज्जुप्पजित् ओति, आमसति, आपत्तिं त्थगुणसु. ण्णहापेति,
आपत्तिं त्थगुणसु. जाना जावेति, आपत्तिं तुल्लज्जयसु.

[๑๒๗] จหากาเรहि อทินนํ อาทियนุตตสฺส आपत्तिं त्थगुणसु
น จ สกสณฺณิ, น จ วิสฺสาสกาหิ, น จ ตาวกालิกํ, लहुโก ज
โหति ปริกขารो मासโก वा ओणमासโก वा, ऐय्यजित्तयज
पज्जुप्पजित् ओति, आमसति, आपत्तिं त्थगुणसु. ण्णहापेति,
आपत्तिं त्थगुणसु. जाना जावेति, आपत्तिं त्थगुणसु.

[๑๒๘] ปณจหากาเรहि อทินนํ อาทियนุตตสฺส आपत्तिं त्थगुणसु
น จ प्रप्रिकुहित् ओติ, प्रप्रिकुहित्तสณฺณิ ज, क्रुโก ज โหति
पริกखारो पणจमासโก वा ओतिरेकपणจमासโก वा, ऐय्यजित्तयज
पज्जुप्पजित् ओति, आमसति, आपत्तिं त्थगुणसु. ण्णहापेति,
आपत्तिं त्थगुणसु. जाना जावेति, आपत्तिं त्थगुणसु.

[๑๒๙] ปณจหากาเรहि อทินนํ อาทियนุตตสฺส आपत्तिं त्थगुणसु
น จ प्रप्रिकुहित् ओติ, प्रप्रिकुहित्तสณฺณิ ज, लहुโก ज โหति
पริกखारो ओतिरेकमासโก वा ओणपणจमासโก वा, ऐय्यजित्तयज
पज्जुप्पजित् ओติ, आमसति, आपत्तिं त्थगुणसु. ण्णहापेति,
आपत्तिं त्थगुणसु. जाना जावेति, आपत्तिं त्थगुणसु.

[๑๓๐] ปญฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนุตฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส
 น จ ปรรคิหิตํ โหติ, ปรรคิหิตสญฺญี จ, ลหุโก จ โหติ
 ปริกฺขาโร มาสโก वा อุณฺณมาสโก वा, เถยฺยจิตฺตมฺจ ปจฺจุปฏฺจติ
 โหติ, อามสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ผนฺทาเปติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 จานา จาเวติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

[๑๓๑] อนาปตฺติ สกสญฺญิสฺส,^๑ วิสฺสาสคาคา,^๒ ตาวกาลีเก,
 เปตปริกฺคเห, ตีรจฺฉานคตปริกฺคเห, ปัสสูกุลสญฺญิสฺส, อุมฺมตฺตกสฺส,
 []^๓ อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

อทินฺนาทานมฺหิ ปจฺมภาณวารี นิฏฺฐติ.

วินีตวตฺตอุทฺททานคาคา

รชเกหิ ปญฺจกฺขาตา ^๔	จตุโรตฺตอรณฺเห จ
อนฺธกาเรน เว ปญฺจ	ปญฺจ หารณฺเคน จ.
นिरุตฺติยา ปญฺจกฺขาตา	วาเตหิ อปเร ทฺวเว
อสมฺภินฺเน กุสาปาโต	ชนฺดาชมเรน ^๕ สหา ทส.
วิฆาเสหิ ปญฺจกฺขาตา	ปญฺจ เจว อมฺูลกา
ทฺพฺภิกฺขเว กุรฺมฺสญฺจ ^๖	ปฺวสฺกขลิโมทกา.

^๑ สี.,ฉ. สสญฺญิสฺส ^๒ สี.,ฉ. วิสฺสาสคาคาเห ^๓ สี.,ฉ. เอตฺถนฺตเร ขิตฺตจิตฺตสฺส
 เวทนฏฺฐสฺสาติ อีเม ปาจา ทิสฺสนฺติ., เท.,อี. เอตฺถนฺตเร “ขิตฺตสฺส เวทนฏฺฐสฺสาติ
 อีเม ปาจา ทิสฺสนฺติ. ^๔ สี.,มหา. ปญฺจ อกฺขาตา
^๕ สี.,ฉ.,เท. ชนฺตคฺเคน, อี. ชนฺตคฺเมน ^๖ สี.,ฉ. กุรฺมฺสญฺจ, เท. กุรฺมฺส จ, อี. กุรฺมฺสญฺจ

สปริกขารถวิกา ภิสัมวา น นิกขม^๑
 ขาทนียญจ วิสสาส^๒ สสณฺณายปเร ทูเว.
 สตุต นาวหรามาทิ สตุต เจว อวหารุ^๓
 สงฺฆสฺส อวหารุ สตุต ปุปฺเปหิ อปเร ทูเว.
 ดโย จ วุตตวาทีโน มณี^๒ ตีณิ อติกกเม
 สุกฺรา จ มิกา มจฺฉา ยานญจาปิ ปวตฺตยิ.
 ทูเว เปสฺสี ทูเว ทารุ ปัสสูลํ ทูเว ทกา
 อนฺนุปฺพพวิธานเนน ตทญฺเอย น ปริปฺปฺรยิ.
 สาวตฺถิยา จตุโร มุฏฺฐิ^๓ เทว วิฆาสา ทูเว ตีณา
 สงฺฆสฺส ภาชเย^๓ สตุต สตุต เจว อสามิกา.
 ทารุทกา มตฺติกา เทว ตีณานิ
 สงฺฆสฺส สตุต อวหาสิ เสยฺย^๓
 สสฺสามิกํ น จาปิ นีหเรยฺย
 หเรยฺย สสฺสามิกํ ตาวกาลิกํ.
 จมฺปา ราชคฺเห เจว เวสาลิยา จ อชฺชโก
 พาราณสี จ โกสมฺพี สาคลา ทพฺพิเกน จาติ.

วินิตวตฺถุ

[๑๓๒] เตน โข ปน สมเยน จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ รชกตฺถรณํ
 คนฺตวารชกภณฺฑิกํ อวหารีสุ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ “ภควตา

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. น นิกขเม

^๒ ส.,ฉ.,เท.,มหา. มณี

^๓ ส.,ฉ.,เท.,มหา. ภาชยํ

สิกฺขาปทํ ปณฺณตตํ, กจฺจิ นฺุ โข มยํ ปาราชิกํ อาปตฺตี
 อาปนฺนาติ. ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ. “อาปตฺตี ตุมฺहे
 ภิกฺขเว” อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ รชกตฺถรณํ
 คนฺตฺวา มหคฺขมํ ทุสฺสํ ปสฺสิตฺวา เถยฺยจิตฺตํ อุปฺปาเทสิ. ตสฺส
 กุกฺกุจฺจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺุ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี
 อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
 จิตฺตฺอุปฺปาเทติ. (๒)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ รชกตฺถรณํ
 คนฺตฺวา มหคฺขมํ ทุสฺสํ ปสฺสิตฺวา เถยฺยจิตฺโต อามสิ. ตสฺส
 กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
 ทุกฺกุญฺสสฺสติ. (๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ รชกตฺถรณํ
 คนฺตฺวา มหคฺขมํ ทุสฺสํ ปสฺสิตฺวา เถยฺยจิตฺโต ผนฺทาเปสิ. ตสฺส
 กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
 ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ รชกตฺถรณํ
 คนฺตฺวา มหคฺขมํ ทุสฺสํ ปสฺสิตฺวา เถยฺยจิตฺโต จานา จาเวสิ.
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๕)

[๑๓๓] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ปิณฺฑจาริก
 ภิกฺขุ มหคฺขมํ อุตฺตรตฺถรณํ ปสฺสิตฺวา เถยฺยจิตฺตํ อุปฺปาเทสิ.
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ จิตฺตฺอุปฺปาเทติ. (๖)

เตน โข ปน สมเยน อญตโร ปิณฑจาริโก ภิกขุ
 มหคัมภี อุตฺตรตฺถรณํ ปสฺสิตฺวา เถยฺยจิตฺโต อามสิ. ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทฺวํ กุกฺกุสฺสาติ. ๕เปฯ
 เถยฺยจิตฺโต ผนฺทาเปสิ. ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส,
 อาปตฺติ กุสฺลจฺจยสฺสาติ. ๕เปฯ เถยฺยจิตฺโต จานา จาเวสิ.
 ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๗-๙)

[๑๓๔] เตน โข ปน สมเยน อญตโร ภิกขุ ทิवा ภณฺทํ
 ปสฺสิตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ “รตฺตี อวหริสฺสามิติ. โส ตํ มณฺณมาโน
 ตํ อวหริ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ
 ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. ๕เปฯ ตํ มณฺณมาโน อญฺญํ
 อวหริ. ๕เปฯ อญฺญํ มณฺณมาโน ตํ อวหริ. ๕เปฯ อญฺญํ
 มณฺณมาโน อญฺญํ อวหริ. ๕เปฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๐-๑๓)

เตน โข ปน สมเยน อญตโร ภิกขุ ทิवा ภณฺทํ
 ปสฺสิตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ “รตฺตี อวหริสฺสามิติ. โส ตํ^๑ มณฺณมาโน
 อตฺตโน ภณฺทํ อวหริ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทฺวํ กุกฺกุสฺสาติ. (๑๔)

เตน โข ปน สมเยน อญตโร ภิกขุ อญฺญสฺส ภณฺทํ
 หรณฺโต สีเส ภาริ เถยฺยจิตฺโต อามสิ. ๕เปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทฺวํ กุกฺกุสฺสาติ. ๕เปฯ เถยฺยจิตฺโต
 ผนฺทาเปสิ. ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ

ถุลลจฺจยสฺสาติ. ๕เปฯ เถยฺยจิตฺโต ขนฺธํ โอโรเปสิ. ๕เปฯ
 “อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. ๕เปฯ ขนฺธเ
 ภารํ เถยฺยจิตฺโต อามสิ. ๕เปฯ เถยฺยจิตฺโต ผนฺทาเปสิ. ๕เปฯ
 เถยฺยจิตฺโต กฏี โอโรเปสิ. ๕เปฯ กฏียา ภารํ เถยฺยจิตฺโต
 อามสิ. ๕เปฯ เถยฺยจิตฺโต ผนฺทาเปสิ. ๕เปฯ เถยฺยจิตฺโต หตฺถเณ
 อคฺคเหสิ. ๕เปฯ หตฺถเ ภารํ เถยฺยจิตฺโต ภูมียํ นิคุชิปิ. ๕เปฯ
 เถยฺยจิตฺโต ภูมิตฺ อคฺคเหสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๕-๒๕)

[๑๓๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ อชฺโฌกาเส
 จีวรํ ปตฺถริตฺวา วิหารํ ปาวิสิ. อณฺตโร ภิกฺขุ “มายิํ จีวรํ
 นสฺสีติ ปฏิสามะสิ. โส นิคุชมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ” ปุจฺฉิ “อาวุโส
 มยฺหํ จีวรํ เกน อวหฺนฺติ. โส เอวมาห “มยา อวหฺนฺติ. โส
 ตํ อาทียิ “อสฺสมนฺเสิ ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “กิจฺติโต ตฺวํ ภิกฺขุติ. “นิริตฺติปเถ อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ นิริตฺติปเถติ. (๒๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ปิเจ จีวรํ
 นิคุชิปิตฺวา ๕เปฯ ปิเจ นิสินฺนํ นิคุชิปิตฺวา ๕เปฯ เหมจฺาปิเจ
 ปตฺตํ นิคุชิปิตฺวา วิหารํ ปาวิสิ. อณฺตโร ภิกฺขุ “มายิํ
 ปตฺโต นสฺสีติ ปฏิสามะสิ. โส นิคุชมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปุจฺฉิ
 “อาวุโส มยฺหํ ปตฺโต เกน อวหฺนฺติ. โส เอวมาห “มยา
 อวหฺนฺติ. โส ตํ อาทียิ “อสฺสมนฺเสิ ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
 อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นิริตฺติปเถติ. (๒๗-๒๙)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา ภิกฺขุณี วติยา จีวรํ
 ปตฺถริตฺวา วิหารํ ปาวิสี. อญฺญตฺรา ภิกฺขุณี “มายิหํ จีวรํ
 นสฺสึติ ปฏฺฐาเมสี. สา นิภฺขมิตฺวา ตํ ภิกฺขุณี” ปจฺฉิ “อเย
 มยํหํ จีวรํ เกน อวหฺนฺติ. สา เอวมาห “มยา อวหฺนฺติ.
 สา ตํ อาทิยิ “อสุสมณฺสี ตฺวณฺติ. ตสฺสา กุกฺกัจจํ อโหสี.
 อถ โข สา ภิกฺขุณี ภิกฺขุณีนํ เอตมตฺถํ อารุเจสี. ภิกฺขุณิโย
 ภิกฺขุณํ เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ. ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ.
 อนาปตฺติ ภิกฺขเว นิสฺสํสํ. (๓๐)

[๑๓๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ
 วาตมณฺฑลิกาย อุกฺขิตตํ สาธุกํ ปสฺสิตฺวา “สามิกานํ ทสฺสามิตี
 อคฺคเหสี. สามิกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ “อสุสมณฺสี ตฺวณฺติ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ฯเปฯ “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “อเถยฺยจิตฺโต
 อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อเถยฺยจิตฺตสฺสาติ. (๓๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ วาตมณฺฑลิกาย
 อุกฺขิตตํ เวจฺนํ “ปุเร สามิกา ปสฺสนฺตีติ เถยฺยจิตฺโต อคฺคเหสี.
 สามิกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ “อสุสมณฺสี ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
 อโหสี ฯเปฯ “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “เถยฺยจิตฺโต อหํ ภควาติ.
 “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๓๒)

[๑๓๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สฺสํ
 คนฺตฺวา อภินฺเน สรีเร ปัสสํ อคฺคเหสี. ตสฺมี จ สรีเร เปโต
 อธิวตฺถอ โหติ. อถ โข โส เปโต ตํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ “มา
 ภนฺเต มยํหํ สาธุกํ อคฺคเหสีติ. โส ภิกฺขุ อนาถิยนฺโต
 อคฺคเหสี.”^๒ อถ โข ตํ สรีรํ อชฺชํหิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน ปิณฺณํ
 ๒

^๑ อ. ภิกฺขุณิโย

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. อคฺคมาสี

ปิณฺณจิตโต อณฺุพณฺธิ. อถโข โส ภิกขุ วิหารํ ปวิสิตฺวา ทวารํ
 ฅเกสิ. อถโข ตํ สรีรํ ตตฺถเฏว ปรีปติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
 ฅเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, น จ ภิกขเว อภินฺเเน สรีเร
 ปัสสูกุลํ คเหตพฺพํ; โย คณฺเฬหยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๓๓)

[๑๓๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺุตโร ภิกขุ, สงฺฆสฺส
 จีวรํ ภาชียมาเน, เถยฺยจิตฺโต กุลํ สงฺกามาตฺวา จีวรํ อคฺคเหสิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฅเปฯ “อาปตฺติ ตวํ ภิกขุ อาปนโน
 ปาราชิกนฺติ. (๓๔)

[๑๓๙] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อานนฺโท ชนฺตาฆเร
 อณฺุตตรสฺส ภิกขุโน อนฺุตรवासกํ อตฺตโน มณฺเณมาโน นีวาเสสิ.
 อถโข โส ภิกขุ อายสฺมนตํ อานนฺทํ เอตทโวจ “กิสฺส เม
 ตวํ อวฺุโส อานนฺท อนฺุตรवासกํ นีวาเสสีติ. “สกสณฺเณ
 อหํ อวฺุโสติ. ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสฺสุ. “อนาปตฺติ ภิกขเว
 สกสณฺเณสฺสาติ. (๓๕)

[๑๔๐] เตน โข ปน สมเยน สมพฺพหุลา ภิกขุ คิซฺฆกฺกุฏา
 ปพฺพตา โอโรหนฺตา สีหวิฆาฬํ ปสฺสิตฺวา ปจาเปตฺวา ปรีภุญฺชิสฺสุ.
 เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสฺสุ. “อนาปตฺติ
 ภิกขเว สีหวิฆาเสติ. (๓๖)

เตน โข ปน สมเยน สมพฺพหุลา ภิกขุ คิซฺฆกฺกุฏา ปพฺพตา
 โอโรหนฺตา พุยคฺฆวิฆาฬํ ปสฺสิตฺวา ฅเปฯ ทีปวิฆาฬํ ปสฺสิตฺวา
 ฅเปฯ ตรจฺฉวิฆาฬํ ปสฺสิตฺวา ฅเปฯ โกกวิฆาฬํ ปสฺสิตฺวา
 ปจาเปตฺวา ปรีภุญฺชิสฺสุ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฅเปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกขเว ตีรจฺฉานคตปรีคฺคเหติ. (๓๗-๔๐)

[๑๔๑] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ, สงฺฆสฺส โอทเน ภาชียมาเน, “อปรสฺส ภาคํ เทหิตี อมฺลํ อคฺคเหสี. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ สมฺปชานมฺสาวาทะ ปาจิตฺตียสฺสาติ. (๔๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ, สงฺฆสฺส ขาทนียะ ภาชียมาเน, ๕เปฯ สงฺฆสฺส ปุเว ภาชียมาเน, ๕เปฯ สงฺฆสฺส อจฺจุหมฺหิ ภาชียมาเน, ๕เปฯ สงฺฆสฺส ติมฺพฺรฺสเก ภาชียมาเน, “อปรสฺส ภาคํ เทหิตี อมฺลํ อคฺคเหสี. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ สมฺปชานมฺสาวาทะ ปาจิตฺตียสฺสาติ. (๔๒-๔๕)

[๑๔๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ทฺพภิกฺเข โอทนียมฺร^๑ ปวิสิตฺวา ปตฺตปฺปรี โอทนํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๔๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ทฺพภิกฺเข สฺนมฺร^๑ ปวิสิตฺวา ปตฺตปฺปรี มํสํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๔๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ทฺพภิกฺเข ปฺวามฺร^๑ ปวิสิตฺวา ปตฺตปฺปรี ปฺวํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ๕เปฯ ปตฺตปฺปรา สกฺขลียะ เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ๕เปฯ ปตฺตปฺปเร โมทเก เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๔๘-๕๐)

^๑ สยา,อิ. โอทนียมฺร

[๑๔๓] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ทิवा ปริขารํ ปสฺสิตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ “รตฺตี อวหริสฺสามีติ. โส ตํ มณฺณมานโน ตํ อวหริ. ขเปฯ ตํ มณฺณมานโน อณฺณํ อวหริ. ขเปฯ อณฺณํ มณฺณมานโน ตํ อวหริ. ขเปฯ อณฺณํ มณฺณมานโน อณฺณํ อวหริ. ตสฺส กุกฺกุกจํ อโหสิ ขเปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๕๑-๕๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ทิवा ปริขารํ ปสฺสิตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ “รตฺตี อวหริสฺสามีติ. โส ตํ มณฺณมานโน อตฺตโน ปริขารํ อวหริ. ตสฺส กุกฺกุกจํ อโหสิ ขเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺสาติ. (๕๕)

[๑๔๔] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ปิเจ^๑ ฅวิกํ ปสฺสิตฺวา “อิโต คณฺหนฺโต ปาราชิกโก ภวิสฺสามีติ สห ปิจฺเกน สงฺกามेतฺวา อคฺคเหสิ. ตสฺส กุกฺกุกจํ อโหสิ ขเปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๕๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ภิสฺสี เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกุกจํ อโหสิ ขเปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๕๗)

[๑๔๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ จีวรํเส จีวรํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกุกจํ อโหสิ ขเปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๕๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ วิหาเร จีวรํ อวหริตฺวา “อิโต นิกฺขมฺหนฺโต ปาราชิกโก ภวิสฺสามีติ วิหารา น

นิกฺขมิ. ภควโต เอตมตถํ อารุโหสุ. “นิกฺขเมยฺย” วา โส ภิกฺขเว
โมฆปริโส, น วา นิกฺขเมยฺย, อาปตฺติ ปาราชิกสฺสาติ. (๕๙)

[๑๔๖] เตน โข ปน สมเยน เทว ภิกฺขุ สหายกา โหณฺติ.
เอโก []^๒ คามํ ปิณฑาย ปาวิสสิ. ทฺติโย [],^๓ สงฺฆสฺส ขาถนีเย
ภาชียามาเน, สหายกสฺส ภาคํ คเหตฺวา ตสฺส วิสฺสาสนโต^๔
ปริภุญฺชิ. โส ขานิตฺวา ตํ โจเทสิ “อสุสมฺโนสิ ตฺวนฺติ. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ๗เปฯ “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “วิสฺสาสคาโห อหํ
ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ วิสฺสาสคาเหติ. (๖๐)

[๑๔๗] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลลา ภิกฺขุ จีวรกมฺมํ
กโรณฺติ. สงฺฆสฺส ขาถนีเย ภาชียามาเน, สพฺเพสํ ปฏฺวิสา^๕
อาหริตฺวา อุปนิกฺขิตฺตา โหณฺติ. อญฺจตรโร ภิกฺขุ อญฺจตรสฺส
ภิกฺขุโน ปฏฺวิสํ อตฺตโน มญฺจมาโน ปริภุญฺชิ. โส ขานิตฺวา
ตํ โจเทสิ “อสุสมฺโนสิ ตฺวนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๗เปฯ
[]^๖ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สกสณฺณิสฺสาติ.” (๖๑)

เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลลา ภิกฺขุ จีวรกมฺมํ กโรณฺติ.
สงฺฆสฺส ขาถนีเย ภาชียามาเน, อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน ปตฺเตน
อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน ปฏฺวิโส อาหริตฺวา อุปนิกฺขิตฺโต โหติ.
ปตฺตสามิโก ภิกฺขุ อตฺตโน มญฺจมาโน ปริภุญฺชิ. โส ขานิตฺวา
ตํ โจเทสิ “อสุสมฺโนสิ ตฺวนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๗เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ สกสณฺณิสฺสาติ. (๖๒)

^๑ ส.,ฉ. นิกฺขมิ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เอตถนฺตเร ภิกฺขุติ อยํ ปาโจ ทิสฺสติ.

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เอตถนฺตเร ภิกฺขุติ อยํ ปาโจ ทิสฺสติ. ^๔ ส.,ฉ.,เท.,มหา. วิสฺสสนโต

หม. ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

^๕ อ. ปฏฺวิโส ^๖ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เอตถนฺตเร “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. สกสณฺณี อหํ ภควาติติ

อิมะ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๗ อ. สกสณฺณิสฺสาติ

[๑๔๘] เตน โข ปน สมเยน อมฺพโจรกา อมฺพ ปาเตตฺวา
 ภาณฺทิกํ อาทาย อคมฺสฺ. สามิกา เต โจรเก อนฺพนฺธิสฺ. โจรกา
 สามิกเก ปสฺสิตฺวา ภาณฺทิกํ ปาเตตฺวา ปลายีสฺ. ภิกฺขุ ตํ^๑
 ปัสฺสกุลสณฺณิโน ปฏฺฐิคฺคหาเปตฺวา ปรีภุณฺชิสฺ. สามิกา เต ภิกฺขุ
 โจเทสฺ “อสุสมณฺนาตฺถ ตุมฺहेติ. เตสฺ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ. ภควโต
 เอตมฺมตฺถํ อาโรเจสฺ. “กิจฺจิตฺตา ตุมฺहे ภิกฺขเวติ. “ปัสฺสกุลสณฺณิโน
 มยฺ ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสกุลสณฺณิสฺสาติ. (๖๓)

เตน โข ปน สมเยน ชมฺพโจรกา ยเปยฺ ลพฺขโจรกา
 ยเปยฺ ปนสฺโจรกา ยเปยฺ ตาลปฺกโจรกา ยเปยฺ อฺจฺจุโจรกา
 ยเปยฺ ติมฺพฺรฺสฺกโจรกา ติมฺพฺรฺสฺเก อฺจฺจินิตฺวา ภาณฺทิกํ อาทาย
 อคมฺสฺ. สามิกา เต โจรเก อนฺพนฺธิสฺ. โจรกา สามิกเก ปสฺสิตฺวา
 ภาณฺทิกํ ปาเตตฺวา ปลายีสฺ. ภิกฺขุ ตํ ปัสฺสกุลสณฺณิโน ปฏฺฐิคฺคหาเปตฺวา
 ปรีภุณฺชิสฺ. สามิกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺ “อสุสมณฺนาตฺถ ตุมฺहेติ.
 เตสฺ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ยเปยฺ “อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสกุล-
 สณฺณิสฺสาติ. (๖๔-๖๕)

เตน โข ปน สมเยน อมฺพโจรกา อมฺพ ปาเตตฺวา ภาณฺทิกํ
 อาทาย อคมฺสฺ. สามิกา เต โจรเก อนฺพนฺธิสฺ. โจรกา สามิกเก
 ปสฺสิตฺวา ภาณฺทิกํ ปาเตตฺวา ปลายีสฺ. ภิกฺขุ “ปุเร สามิกา
 ปสฺสฺสนฺตีติ เถยฺยจิตฺตา ปรีภุณฺชิสฺ. สามิกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺ
 “อสุสมณฺนาตฺถ ตุมฺहेติ. เตสฺ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ยเปยฺ “อนาปตฺติ
 ตุมฺहे ภิกฺขเว อนาปนฺนา ปาราชิกนฺติ. (๗๐)

เตน โข ปน สมเยน ชมพูโจรกา ยเปย ลพฺขโจรกา
 ยเปย ปนสโจรกา ยเปย ตาลปฏกโจรกา ยเปย อุจฺจุโจรกา
 ยเปย ติมฺพรุสกกโจรกา ติมฺพรุสเก อุจฺจินิตฺวา ภณฺทิกํ อาทาย
 อคมํสุ. สามิกา เต โจรเก อนฺุพนฺธิสฺสุ. โจรกา สามิกเก
 ปสฺสิตฺวา ภณฺทิกํ ปาเตตฺวา ปลายีสฺสุ. ภิกฺขุ “ปุเร สามิกา
 ปสฺสนตฺติติ เถยฺยจิตฺตา ปรีภุณฺธิสฺสุ. สามิกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ
 “อสุสมณาทถ ตุมฺเหติ. เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ยเปย “อาปตฺตํ
 ตุมฺहे ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ. (๗๑-๗๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อมฺพํ
 เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ยเปย สงฺฆสฺส ชมฺพุ ยเปย สงฺฆสฺส
 ลพฺขํ ยเปย สงฺฆสฺส ปนสํ ยเปย สงฺฆสฺส ตาลปฏกํ ยเปย
 สงฺฆสฺส อุจฺจุ ยเปย สงฺฆสฺส ติมฺพรุสกํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ.
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ยเปย “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๗๗-๘๓)

[๑๔๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปุปฺผารามํ
 คนฺตฺวา โอจิตํ ปุปฺผํ ปณฺจมาสคฺฆนํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ.
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ยเปย “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๘๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปุปฺผารามํ คนฺตฺวา
 ปุปฺผํ โอจฺฉินิตฺวา ปณฺจมาสคฺฆนํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส
 กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ยเปย “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๘๕)

[๑๕๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คามกํ
 คจฺฉนฺโต อณฺณตรํ ภิกฺขุ เอตทโวจ “อาวุโส ตฺยหํ อุปฏฺฐากฺกํ

วฺตุโต วชฺเชหีติ. โส คนฺตฺวา เอกํ สาณฺทํ อาหารเปตฺวา
 อตฺตนา ปริภุญฺชิ. โส ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ “อสุสมณฺสี
 ตฺวนฺติ. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
 ปาราชิกสฺส, น จ ภิกฺขเว ‘วฺตุโต วชฺเชหีติ วตฺตพฺโพ; โย
 วเทยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๘๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจติ.
 อณฺตโร ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอตทฺโวจ “อาวฺโส มยฺหํ อุปฏฺฐากุลํ
 วฺตุโต วชฺเชหีติ. โส คนฺตฺวา ยฺยสาณฺทํ อาหารเปตฺวา เอกํ
 อตฺตนา ปริภุญฺชิ, เอกํ ตสฺส ภิกฺขุโน อทาสิ. โส ชานิตฺวา
 ตํ โจเทสิ “อสุสมณฺสี ตฺวนฺติ. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, น จ ภิกฺขเว ‘วฺตุโต วชฺเชหีติ
 วตฺตพฺโพ; โย วเทยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๘๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจนฺโต
 อณฺตโร ภิกฺขุํ เอตทฺโวจ “อาวฺโส ตฺยฺหํ อุปฏฺฐากุลํ ‘วฺตุโต
 วชฺเชหีติ. โสปี เอวมาห “วฺตุโต วชฺเชหีติ. โส คนฺตฺวา
 อาพฺหํ สปฺปี ตฺลํ คุพฺโธ โทณํ ตณฺหุํ อาหารเปตฺวา อตฺตนา
 ปริภุญฺชิ. โส ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ “อสุสมณฺสี ตฺวนฺติ. ตสฺส
 กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, น จ
 ภิกฺขเว ‘วฺตุโต วชฺเชหีติ วตฺตพฺโพ, น จ ‘วฺตุโต วชฺเชหีติ
 วตฺตพฺโพ; โย วเทยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๘๘)

[๑๕๑] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ปุริโส มหคฺฆํ
 มณี อาทาย อณฺตเรณ ภิกฺขุณา สทฺธี อทฺธานมคฺคปฏฺธิปนโน
 ใหติ. พมดอญ 26/05/25๕6 โส ปุริโส สุกฺกฏจฺฉนํ ปสฺสิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน
 อชานนฺตสฺส ฅวิกาย มณี ปกฺขิปิตฺวา สุกฺกฏจฺฉนํ อติกฺกมิตฺวา

อคุคเหสี. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “กัจจิตโต ตวํ ภิกฺขุติ.
“นาหํ ภควา ชานามิติ. “อนาปตติ ภิกฺขุ อชานนฺตสฺสาติ. (๘๙)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ปุริโส มหคฺฆํ มณี
อาทาย อณฺณตเรน ภิกฺขุณา สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฏฺธิปนโน
โหติ. อถ โข โส ปุริโส สุกฺกจฺจนํ ปสฺสิตฺวา คิลานาลยํ
กริตฺวา อตฺตโน ภณฺฑิกํ ตสฺส ภิกฺขุโน อทาสิ. อถ โข โส
ปุริโส สุกฺกจฺจนํ อติกฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ “อาหฺร เม
ภนฺเต ภณฺฑิกํ, นาหํ อกลฺลโกติ. “กิสฺส ปน ตวํ อาวุโส
เอวรूपํ อกาสีติ. อถ โข โส ปุริโส ตสฺส ภิกฺขุโน เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “กัจจิตโต ตวํ ภิกฺขุติ.
“นาหํ ภควา ชานามิติ. “อนาปตติ ภิกฺขุ อชานนฺตสฺสาติ. (๙๐)

[๑๕๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สตฺเถน
สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฏฺธิปนโน โหติ. อณฺณตโร ปุริโส ตํ ภิกฺขุํ
อามิเสน อุปฺลาเปตฺวา สุกฺกจฺจนํ ปสฺสิตฺวา มหคฺฆํ มณี ตสฺส
ภิกฺขุโน อทาสิ “อิมํ ภนฺเต มณี สุกฺกจฺจนํ อติกฺกามาเหสีติ.
อถ โข โส ภิกฺขุ ตํ มณี สุกฺกจฺจนํ อติกฺกามาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ “อาปตติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๙๑)

[๑๕๓] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปาเส พทฺธํ
สุกรํ การุณฺณเยน มุณฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “กัจจิตโต
ตวํ ภิกฺขุติ. “การุณฺณยาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ. “อนาปตติ ภิกฺขุ
การุณฺณยาธิปฺปายสฺสาติ. (๙๒)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปาเส พทฺธํ สุกรํ
“ปุเร ๐๕/๒๕” สามีกา ปสฺสนฺตีสติ เถยฺยจิตฺโต มุณฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ “อาปตติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๙๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปาเส พทฺธํ มิคํ
การุณฺณเยน มุณฺจิ. ขเปยฺ ปาเส พทฺธํ มิคํ “ปุเร สามิกกา
ปสฺสนตฺตีติ เถยฺยจิตฺโต มุณฺจิ. ขเปยฺ กุมิเน พทฺธเ มจฺเจ
การุณฺณเยน มุณฺจิ. ขเปยฺ กุมิเน พทฺธเ มจฺเจ “ปุเร สามิกกา
ปสฺสนตฺตีติ เถยฺยจิตฺโต มุณฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ขเปย
“อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๙๕-๙๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ยานเ ภณฺห์
ปสฺสิตฺวา “อิโต คณฺหนฺโต ปาราชิกโก ภวิสฺสามีติ อภิกฺกมิตฺวา”
ปวณฺเฏตฺวา อคฺคเหสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ขเปย “อาปตฺตี ตฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๙๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ กุลเลน อุกฺกขิตฺตํ
มัสเปสฺสี “สามิกานํ ทสฺสามีติ อคฺคเหสิ. สามิกกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ
“อสฺสมณฺเสสิ ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ขเปย “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อเถยฺยจิตฺตสฺสาติ. (๙๙)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ กุลเลน อุกฺกขิตฺตํ
มัสเปสฺสี “ปุเร สามิกกา ปสฺสนตฺตีติ เถยฺยจิตฺโต อคฺคเหสิ. สามิกกา
ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ “อสฺสมณฺเสสิ ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ขเปย “อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๐๐)

[๑๕๔] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา อุลฺลุมฺปํ พนฺธิตฺวา
อจิรวตฺติยา นทียา โอสารนฺติ. พนฺธเน จินฺเน, กญฺจานิ
วิปฺปกิณฺณานิ อคมํสุ. ภิกฺขุ ปัสฺสกุลสณฺณิโน อุตฺตาราเรสฺสุ. สามิกกา
เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ “อสฺสมณฺณาตฺถ ตุมฺहेติ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ
ขเปย “อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสกุลสณฺณิสฺสาติ. (๑๐๑)

เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา อุลุมฺปิ พนฺธิตฺวา อจิรวติยา
นทียา โอสาทเรณฺติ. พนฺธเน จินฺเน, กฏฺฏจฺฉานิ วิปฺปกิณฺณณานิ อคมฺส.
ภิกฺขุ “ปุเร สามิกา ปสฺสนฺตํตีติ เถยฺยจิตฺตา อุตฺตารสฺสุ. สามิกา เต
ภิกฺขุ โจเทสฺสุ “อสุสมณฺหาตถ ตุมฺहेติ. เตสฺสุ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
“อาปตฺตี ตุมฺहे ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ. (๑๐๒)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร โคपालโก รุกฺเข สากฺกํ
อาลคฺเคตฺวา อจฺจารํ อคมาสิ. อณฺณตโร ภิกฺขุ ปัสฺสกูลสณฺณิ
อคฺคเหสิ. อถ โข โส โคपालโก ตํ ภิกฺขุํ โจเทสิ “อสุสมณฺโส
ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปัสฺสกูล-
สณฺณิสฺสาติ. (๑๐๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตรสฺส ภิกฺขุโน นทํ ทรนฺตสฺส
รชกานํ หตฺถโต มุตฺตํ สากฺกํ ปาทะ ลคฺคํ โหติ. โส ภิกฺขุ
“สามิกานํ ทสฺสามีติ อคฺคเหสิ. สามิกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ
“อสุสมณฺโส ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อเถยฺยจิตฺตสฺสาติ. (๑๐๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตรสฺส ภิกฺขุโน นทํ ทรนฺตสฺส
รชกานํ หตฺถโต มุตฺตํ สากฺกํ ปาทะ ลคฺคํ โหติ. โส ภิกฺขุ
“ปุเร สามิกา ปสฺสนฺตํตีติ เถยฺยจิตฺโต อคฺคเหสิ. สามิกา ตํ
ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ “อสุสมณฺโส ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
“อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๐๕)

[๑๕๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สปปิกุมฺภิ
ปสฺสีตฺวา โถกํ โถกํ ปริภุญฺชิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺสาติ. (๑๐๖)

หมดอายุ 26/01/2011 เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลลา ภิกฺขุ สํวทิตฺวา อคมฺส
“ภณฺทํ อวหริสฺสามาติ. เอโก ภณฺทํ อวหริ. เต เอวมาหฺสฺ “น

มยฺ ปาราชิกา; โย อวหโฏ, โส ปาราชิกโกติ. ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ. “อาปตฺตํ ตุมฺहे ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ. (๑๐๗)

เตน โข ปน สมเยน สมพฺพหุลา ภิกฺขุ สํวิทฺทิตฺวา กณฺห์
อวทิตฺวา ภาเชสฺสุ. เตหิ ภาชียมาเน, เอกเมกสฺส ปฏฺวิโส
น ปณฺจมาสโก ปูริ. เต เอวมาหํสฺสุ “น มยฺ ปาราชิกาติ.
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. อาปตฺตํ ตุมฺहे ภิกฺขเว อาปนฺนา
ปาราชิกนฺติ. (๑๐๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สวตฺถิยํ ทฺพภิกฺขเว
อาปณฺิกสฺส ตณฺฑุลมฺภูจํ ฅเยยจิตฺโต อวทริ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฅเปฯ “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๐๙)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สวตฺถิยํ ทฺพภิกฺขเว
อาปณฺิกสฺส มุคฺคมฺภูจํ ฅเปฯ มาสมฺภูจํ ฅเปฯ ติลมฺภูจํ ฅเยย-
จิตฺโต อวทริ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฅเปฯ “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๑๐-๑๑๒)

เตน โข ปน สมเยน สวตฺถิยํ อนฺทวเน โจรกา คาวี
หนฺตฺวา มํสํ ขาทิตฺวา เสสํ ปฏฺฐิสาเมตฺวา อคมํสฺ. ภิกฺขุ
ปัสสกูลสณฺณิโน ปฏฺฐิคฺคหาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺ. โจรกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺสุ “อสุสมณฺนาตถ ตุมฺहेติ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฅเปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสสกูลสณฺณิสฺสาติ. (๑๑๓)

เตน โข ปน สมเยน สวตฺถิยํ อนฺทวเน โจรกา สุกฺรํ
หนฺตฺวา มํสํ ขาทิตฺวา เสสํ ปฏฺฐิสาเมตฺวา อคมํสฺ. ภิกฺขุ
ปัสสกูลสณฺณิโน ปฏฺฐิคฺคหาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺ. โจรกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺสุ “อสุสมณฺนาตถ ตุมฺहेติ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฅเปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสสกูลสณฺณิสฺสาติ. (๑๑๔)

เตน โข ปน สมเยน อภยตโร ภิกขุ ติณฺณเขตฺตํ คนฺตฺวา
 ลุตฺ^๑ ติณฺ ปณฺจมาสคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ
 อโหสิ ฯเปฯ “อาปตฺตํ ตฺวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๑๑๕)

เตน โข ปน สมเยน อภยตโร ภิกขุ ติณฺณเขตฺตํ
 คนฺตฺวา ติณฺ ลายิตฺวา ปณฺจมาสคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ.
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ “อาปตฺตํ ตฺวํ ภิกขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๑๑๖)

[๑๕๖] เตน โข ปน สมเยน อากนฺตฺกา ภิกขุ สงฺฆสฺส
 อมฺพํ ภาชาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺส. อาวาสิกา ภิกขุ เต ภิกขุ โจเทสฺสุ
 “อสฺสสมณาทถ ตุมฺเหติ. เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ
 อาโรเจสฺสุ. “กัจจิตฺตา ตุมฺเห ภิกฺขเวติ. “ปริโภคตฺถาย มยฺ ภควาติ.
 “อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปริโภคตฺถายาติ. (๑๑๗)

เตน โข ปน สมเยน อากนฺตฺกา ภิกขุ สงฺฆสฺส ชมฺพํ
 ฯเปฯ สงฺฆสฺส ลพฺพํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ปนสํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส
 ตาลปฺกํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส อุจฺฉํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ติมฺพฺรฺสํ
 ภาชาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺส. อาวาสิกา ภิกขุ เต ภิกขุ โจเทสฺสุ
 “อสฺสสมณาทถ ตุมฺเหติ. เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว ปริโภคตฺถายาติ. (๑๑๘-๑๒๓)

เตน โข ปน สมเยน อมฺพปาลกา ภิกฺขุํ อมฺพผลํ เทนฺติ.
 ภิกฺขุ “โคเปตฺุ อิเม อิสฺสรฺา, นยิเม ทาทฺนฺติ กุกฺกุจฺจายนฺตา
 น ปฏฺิคฺคณฺหนฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. “อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว โคปกสฺส ทาเนติ. (๑๒๔)

เตน โข ปน สมเยน ชมฺพุปาลกา ๕เปย ลพฺขปาลกา
 ๕เปย ปนสฺปาลกา ๕เปย ตาลปฏฺกปาลกา ๕เปย อุจฺจุปาลกา
 ๕เปย ติมฺพฺรฺสกกปาลกา ภิกฺขุณฺํ ติมฺพฺรฺสเก^๑ เทนฺติ. ภิกฺขุ
 “โคเปตฺตุ” อิมํ อิสฺสรา, นยิมํ ทาทุนฺติ กุกฺกุกฺจายนฺตา น
 ปฏิคฺคณฺหนฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ อารโหสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 โคปกสฺส ทาเนติ. (๑๒๕-๑๓๐)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ทารุ
 ตาวกालิกํ หริตฺวา อตฺตโน วิหารสฺส กุทฺทํ อุปตฺถมฺเภสิ.
 ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ โจเทสิ “อสฺสมณฺโส ตฺวณฺติ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ
 อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ อารโหสิ. “กิจฺจโต ตวํ ภิกฺขุติ.
 “ตาวกาลีโก อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ตาวกาลีเกติ. (๑๓๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อุทกํ
 เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ๕เปย สงฺฆสฺส มตฺตีกํ เถยฺยจิตฺโต
 อวหริ. ๕เปย สงฺฆสฺส มุณฺชกตฺติณฺ^๒ เถยฺยจิตฺโต อวหริ.
 ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปย “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนโน
 ปาราชิกนฺติ. (๑๓๒-๑๓๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส
 มุณฺชกตฺติณฺ เถยฺยจิตฺโต ฌาเปสิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปย
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๑๓๕)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส มณฺจํ
 เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปย “อาปตฺตี ตวํ
 ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๑๓๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ปีจิ ๔เปฯ
 สงฺฆสฺส ภิสฺส ๔เปฯ สงฺฆสฺส พิมฺโพหนฺ^๒ ๔เปฯ สงฺฆสฺส
 กวาภูํ ๔เปฯ สงฺฆสฺส อาโลกสนฺธิ ๔เปฯ สงฺฆสฺส โคปานสฺส
 เถยฺยจิตฺโต อวหริ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ “อาปตฺติ
 ตวํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๑๓๗-๑๔๒)

[๑๔๗] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ อณฺเฏตรสฺส อุปาสกสฺส
 วิหารปริโกคํ เสนาสนํ อณฺเฏตร ปริภุญฺชนฺติ. อถโฆ โส
 อุปาสโก อุชฺฌายติ ขียติ วิปาเจติ “กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา^๒
 อณฺเฏตร ปริโกคํ อณฺเฏตร ปริภุญฺชิสฺสนฺตฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ
 อาโรเจสฺสุ. “น ภิกฺขเว อณฺเฏตร ปริโกโค อณฺเฏตร ปริภุญฺชิตพฺโพ;
 โย ปริภุญฺเชยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสาติ. (๑๔๓)

เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ อุโปสถคฺคํปิ สนนิสฺสชฺชมฺปิ
 หริตฺถํ กุกฺกัจจายนฺตา จมายํ นิสฺสีทนฺติ. คตฺตานิปี จีวรานิปี
 ปัสสูกิตานิ โหณฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. “อนฺุชานามิ
 ภิกฺขเว ดาวกาลิกํ หริตฺถนฺติ. (๑๔๔)

เตน โข ปน สมเยน จมฺปายํ ฤๅลนฺนทาย ภิกฺขุณฺิยา
 อนฺเตवासินิ ภิกฺขุณฺิ^๓ ฤๅลนฺนทาย ภิกฺขุณฺิยา อุปฏฺฐากุลํ คนฺตฺวา
 “อຍယာ อိຈฉຕိ တေဂ္ဂူလယာနံ^๔ ปาတฺถนฺติ ปຈาเปတฺวา หริตฺวา
 อตฺตนา ปริภุญฺชิ. สා ชานิตฺวา ตํ โจເတສိ “ອສສມເນສີ တວນຕີ.
 တສສာ กุกฺกัจจํ อโหสิ. อถโฆ สា ภิกฺขุณີ ภิกฺขุณີนํ เอตมตฺถํ

อาโรเจสิ. ภิกฺขุณิโย ภิกฺขุณํ เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. ภิกฺขุ ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. “อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
สมฺปชานมฺสาวาทะ ปาจิตฺตียสฺสาติ. (๑๔๕)

เตน โข ปน สมเยน ราชคเเห ฤๅลนหนฺทาย ภิกฺขุณิยา
อนฺเตवासินี ภิกฺขุณี ฤๅลนหนฺทาย ภิกฺขุณิยา อุปฏฺฐจากกฺลํ คนฺตฺวา
“อญฺยา อิจฺฉติ มรฺธโคพํ ขาทิตฺถนฺติ ปจาเปตฺวา หริตฺวา อตฺตนา
ปริภุญฺชิ. สว ชาณิตฺวา ตํ โจเทสิ “อสุสมณีสฺสิ ตฺวนฺติ. ตสฺสา
กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
สมฺปชานมฺสาวาทะ ปาจิตฺตียสฺสาติ. (๑๔๖)

[๑๔๗] เตน โข ปน สมเยน เวสาลิยํ आयสฺมโต อชฺชุกสฺส
อุปฏฺฐจากสฺส คหปติโน เทว ทารกา โหนฺติ ปุตฺโต จ ภาคิเนยฺโย
จ. อถ โข โส คหปติ आयสฺมนฺตํ อชฺชุกํ เอตทวโจ “อิมํ
ภนฺเต โอกาสํ, โย อิมสํ ทฺวินฺนํ ทารกานํ สทฺธโร โหติ, ปสนฺโน
ตสฺส อาจิกฺขเยยฺยาสีติ. “โส กาลมกาสี.” เตน โข ปน สมเยน
ตสฺส คหปติโน ภาคิเนยฺโย สทฺธโร โหติ, ปสนฺโน. อถ โข
आयสฺมา อชฺชุกโก ตํ โอกาสํ ตสฺส ทารกสฺส อาจิกฺขิ. โส เตน
สาปเตยฺเยน กุฏฺฐมฺพณฺจ สณฺจเปสิ, ทานณฺจ ปฏฺฐเปสิ. อถ โข
ตสฺส คหปติโน ปุตฺโต आयสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทวโจ “โก นฺ โข
ภนฺเต อานนฺท ปิตฺโน ทายชฺชโร ปุตฺโต วา ภาคิเนยฺโย วาติ.
“ปุตฺโต โข อาวุโส ปิตฺโน ทายชฺชโรติ. “อญํ ภนฺเต อญโย อชฺชุกโก
อมฺหากํ สาปเตยฺยํ อมฺหากํ เมถุนกสฺส อาจิกฺขีติ. “อสุสมณเ

อาวุโส อายสฺมา อชฺชโกติ. อถโข อายสฺมา อชฺชโก อายสมฺนตํ
 อานนฺทํ เอตทวโจ “เทหิ เม อาวุโส อานนฺท วิณิจฺจนฺติ. เตน
 โข ปน สมเยน อายสฺมา อุปาฬิ อายสมฺโต อชฺชกสฺส ปกฺโข
 โหติ. อถโข อายสฺมา อุปาฬิ อายสมฺนตํ อานนฺทํ เอตทวโจ “โย
 นฺ โข อาวุโส อานนฺท สามิเกน ‘อิมํ โอกาสํ อิตฺถนฺนามสฺส
 อาจิภาหิตี’ วุตฺโต ตสฺส อาจิภติ, ก็ โส อาปชฺชตีติ. “น
 โส” ภาเนเต กิณฺจิ อาปชฺชติ อนตฺมโส ทุกฺกฏมตฺตมปฺปิติ. “อัย
 อาวุโส อายสฺมา อชฺชโก สามิเกน ‘อิมํ โอกาสํ อิตฺถนฺนามสฺส
 อาจิภาหิตี วุตฺโต ตสฺส อาจิภิ,” อนาปตฺติ อาวุโส อายสมฺโต
 อชฺชกสฺสาติ. (๑๔๗)

[๑๔๘] เตน โข ปน สมเยน พาราณสียํ อายสมฺโต
 ปิณฺหวจฺจสฺส อุปฺภจากุลํ โจเรหิ อุปทฺทตํ โหติ; เทว จ
 ทารกา นีตา โหณฺติ. อถโข อายสฺมา ปิณฺหวจฺจเ เต
 ทารเก อิทฺธิยา อาเนตฺวา ปาสาทะ จเปสฺสิ. มนุสฺสา เต ทารเก
 ปสฺสิตฺวา “อัยยสฺสายํ ปิณฺหวจฺจสฺส อิทฺธานุภาโวติ อายสมฺนเต
 ปิณฺหวจฺจเ อภิปปสฺสีทิสฺสุ. ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ
 “กถํ หิ นาม อายสฺมา ปิณฺหวจฺจเ โจเรหิ นีเต ทารเก
 อาเนสฺสตีติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. “อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 อิทฺธิมนตฺสส^๕ อิทฺธิวิสเยติ. (๑๔๘)

[๑๖๐] เตน โข ปน สมเยน เทว ภิกฺขุ สหายกา โหณฺติ
 ปณฺทโก^๕ จ กปิโล จ. เอโก คามเก วิหริติ, เอโก โกสมฺพิยํ.

อถโข ตสฺส ภิกฺขุโน คามกา โกสมพี จจฺจนฺตสฺส อนฺตรามคฺเค
 นที ตรณฺตสฺส สุกริกาณํ หตฺถโต มุตฺตา เมทวฏฺฐิ ปาเท
 ลคฺคา โหติ. โส ภิกฺขุ “สามิกานํ ทสฺสามีติ อคฺคเหสิ.
 สามิกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ “อสุสมฺโนสิ ตฺวนฺติ ตํ อุตฺตติณฺณํ
 อณฺณตฺรา” โคปาลิกา ปสฺสิตฺวา เอตทวโจ “เอहि ภนฺเต,
 เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวาติ. โส “ปกฺติยาปาหํ อสุสมฺโนติ ตสฺสา
 เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวิตฺวา โกสมพี คณฺตฺวา ภิกฺขุณํ เอตมตฺถํ
 อาโรเจสิ. ภิกฺขุ ภาควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. “อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว อทินฺนาทาเน ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ เมถุนํ ฐมฺมํ สมายเเค”
 ปาราชิกสฺสาติ. (๑๔๙)

[๑๖๑] เตน โข ปน สมเยน สาคลายํ อายสฺมโต ทพฺพิกสฺส
 สทฺธิวิหารโก ภิกฺขุ อนภิริติยา ปิฬิตฺวา อาปณฺิกสฺส เวจฺนํ
 อวหริตฺวา” อายสฺมนฺตํ ทพฺพิกํ เอตทวโจ “อสุสมฺโน อหํ ภนฺเต
 วิพฺภมิสฺสามีติ. “กึ ตยา อาวุโส กตฺนฺติ. []” “อาปณฺิกสฺส
 เวจฺนํ คณฺหามิ ภนฺเตติ.”^๕ อาหาราเปตฺวา อคฺฆาเปสิ. ตํ
 อคฺฆาเปนฺตํ น ปณฺจมาสกํ^๖ อคฺฆติ. “อนาปตฺติ อาวุโส
 ปาราชิกสฺสาติ ฐมฺมํ กถํ”^๗ อกาสิ. โส ภิกฺขุ อภิริมีติ.”^๘

ทุติยปาราชิกัม นิฏฺฐิตํ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๒ ส.,ฉ. เมถุนฐมฺมสมายเเค ^๓ มหา. อวหริตฺวา

^๔ ส.,ฉ.,เท. เอตฺถนฺตเร โส ตมตฺถํ อาโรเจสฺสิติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ, อิ. โส เอตมตฺถํ

หมตฺถาย 26/05/2566

อาโรเจสฺสิติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๕ ส.,เท. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๖ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ปณฺจมาสเก

^๗ ส.,เท. ฐมฺมกถํ

^๘ ส.,ฉ.,เท. อภิริมิตฺติ

๓. ตติยปาราชิก

[๑๖๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลิยํ วิหริติ มหาวเน
 ภูฏาคารสาलयํ. เตน โข ปน สมเยน ภควา ภิกฺขุณฺโณ อเนก-
 ปริยาเยน อสุภกถํ กถเอติ, อสุภาย วณฺณํ ภาสติ, อสุภภาวนาย
 วณฺณํ ภาสติ, อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปตฺติยา วณฺณํ ภาสติ.
 อถ โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ “อิจฺจามหํ ภิกฺขเว อทฺธมาสํ
 ปฏิสลฺลียิตฺตุํ, นมฺหิ เกณจิ อุปสงฺกमितพุโธ อณฺเวยตร เอเกน
 ปิณฑปาตนิหารเกนาติ. “เอวํ ภนฺเตติ โข เต ภิกฺขุ ภควโต
 ปฏิสลฺลิตฺวา; นาสฺสฺส โกจิ ภควนฺตํ อุปสงฺกมิติ อณฺเวยตร เอเกน
 ปิณฑปาตนิหารเกน. ภิกฺขุ “ภควา โข อเนกปริยาเยน อสุภกถํ
 กถเอติ, อสุภาย วณฺณํ ภาสติ, อสุภภาวนาย วณฺณํ ภาสติ,
 อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปตฺติยา วณฺณํ ภาสตีติ เต^๑ อเนกาการ-
 ไวการํ อสุภภาวนานุโยคมนุญฺตฺตา วิหรนฺติ. เต สเกน กาเยน
 อฏฺฐิยนฺติ^๒ หรายนฺติ ชิกฺขุจฺจนฺติ; เสยฺยถาปิ นาม อิตฺถิ วา
 ปุริโส วา ททโร ยฺวํ มนุชนกชาตโก สีสํ นฺหาโต อหิภฺกฺชนเป
 วา กุกฺกุรภฺกฺชนเป นวํ มนุสฺสภฺกฺชนเป นวํ กณฺเฏ อาลคฺเคน^๓
 อฏฺฐิเยยฺย หราเยยฺย ชิกฺขุเจยฺย; เอวเมว เต ภิกฺขุ สเกน กาเยน
 อฏฺฐิยนฺตา หรายนฺตา ชิกฺขุจฺจนฺตา อตฺตนาปิ อตฺตานํ ชีวิตา
 ไวโรเปนฺติ, อณฺเวยมณฺเวยปิ ชีวิตา ไวโรเปนฺติ, มิคฺลณฺทิกํปิ สมณกฺขตํ
 อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ^๔ “สารถุ โน อาวุโส ชีวิตา ไวโรเปहि,

๑ อติเรกปาเจน ภวิตัพพ.

๓ ส.,ฉ.,เท. อาสตุเตน

๒ ส.,ฉ.,เท. อฏฺฐิยนฺติ, เอวมุปริปี.

๔ ส.,ฉ.,เท.,มหา. วทนฺติ

อิทํ เต ปตฺตจิวโร ภวิสฺสตีติ. อถโข มิคฺลณฺฑโก สมณกุตฺตโก
ปตฺตจิวเรหิ ภโฆ สมฺพหุเล ภิกฺขุ ชีวิตา โวโรเปตฺวา โลหิตกํ^๑
อสี อาทาย, เยเน วคฺคฺมุทา นที, เตนฺอุปสงฺกมิ.

[๑๖๓] อถโข มิคฺลณฺฑิกสฺส สมณกุตฺตกสฺส โลหิตกํ ตํ^๒
อสี โธวณฺตสฺส อหุทฺเทว กุกฺกัจจํ อหุ วิปฺปฏฺฐิสาริ “อลาภา วต
เม, น วต เม ลาภา, ทูลลทฺธํ วต เม, น วต เม สุลทฺธํ,
พหุํ วต มยา อปฺนุณฺํ ปสฺสํ, โยหํ ภิกฺขุ สีลวณฺเต กลฺยาณธมฺเม
ชีวิตา โวโรเปสฺสินฺติ. อถโข อณฺณตฺรา มารกายิกา เทวตา
อภิชฺชมาเน อุทเก อาคณฺตุวา มิคฺลณฺฑิกํ สมณกุตฺตกํ เอตทโวจ
“สาธุ สาธุ สປฺปริส, ลาภา เต สປฺปริส, สุลทฺธํ เต สປฺปริส,
พหุํ ตยา สປฺปริส ปฺนุณฺํ ปสฺสํ, ยํ ตวํ อติณฺเณ ตาเรสฺสีติ.
อถโข มิคฺลณฺฑโก สมณกุตฺตโก “ลาภา กิร เม, สุลทฺธํ กิร เม,
พหุํ กิร มยา ปฺนุณฺํ ปสฺสํ, อติณฺเณ กิราหํ ตาเรมฺมีติ ติณฺหํ^๓” อสี
อาทาย วิหารเณ วิหารํ ปรีเวณฺเณน ปรีเวณฺํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ
วเทติ “โก อติณฺโณ, กํ ตาเรมฺมีติ. ตตฺถ เย เต ภิกฺขุ อวิตราคา,
เตสํ ตสฺมี สมเย โหติเยว ภยํ, โหติ จมฺภิตตฺตํ โหติ, โลมหํโส.
เย ปน เต ภิกฺขุ วิตราคา, เตสํ ตสฺมี สมเย น โหติ ภยํ, น
โหติ จมฺภิตตฺตํ, น โหติ โลมหํโส. อถโข มิคฺลณฺฑโก สมณกุตฺตโก
เอกํปิ ภิกฺขุํ เอกาเหเนว^๔ ชีวิตา โวโรเปสิ, เทวปิ ภิกฺขุ เอกาเหเน
ชีวิตา โวโรเปสิ, ตโยปิ ภิกฺขุ เอกาเหเน ชีวิตา โวโรเปสิ,
จตฺตารูปิ ภิกฺขุ เอกาเหเน ชีวิตา โวโรเปสิ, ปณฺจปิ ภิกฺขุ
เอกาเหเน ชีวิตา โวโรเปสิ, ๕เป๕ ทสฺปิ ภิกฺขุ เอกาเหเน ชีวิตา

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ อ. โลหิตคตํ ^๒ อ. อยํ ปาโร น ทิสฺสตี. ^๓ อ. ติกฺขุ ^๔ ส.,จ.,ท.,อ. เอกาเหเน

ไวโรเปสิ, วีส์ปี^๑ ภิกขุ เอกาเหน ชีวิตา ไวโรเปสิ, तीส์ปี ภิกขุ
 เอกาเหน ชีวิตา ไวโรเปสิ จตฺตาสีส์ปี^๒ ภิกขุ เอกาเหน ชีวิตา
 ไวโรเปสิ, ปณฺณาสปี ภิกขุ เอกาเหน ชีวิตา ไวโรเปสิ, สญฺจีปี
 ภิกขุ เอกาเหน ชีวิตา ไวโรเปสิ.

[๑๖๔] อถโข ภควา ตสฺส อทฺธมาสสฺส^๓ อจฺจเยน ปฏิสลฺลानา
 วุฏฺฐิตो อายสฺมณฺโถ อานนฺทํ อามนฺเตสิ “กีนฺนุ โข อานนฺท
 ตณฺณโต วีย ภิกขุสงฺฆโมติ. “ตถา हि ปน ภนฺเต ภควา ภิกขุณฺ
 อเนกปริยาเยน อสุภกถํ กเถติ, อสุภาย วณฺณํ ภาสติ,
 อสุภาวนาย วณฺณํ ภาสติ, อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปตฺติยา
 วณฺณํ ภาสติ, เต จ ภนฺเต ภิกขุ ‘ภควา โข อเนกปริยาเยน
 อสุภกถํ กเถติ, อสุภาย วณฺณํ ภาสติ, อสุภาวนาย วณฺณํ
 ภาสติ, อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปตฺติยา วณฺณํ ภาสตีติ []^๔
 อเนกาการโวการํ อสุภาวนानุโยคมนุยฺยตฺตา วิหรนฺติ, เต สเกน
 กาเยน อฏฺฐิยนฺติ หรายนฺติ ชิกฺขุจฺจนฺติ; เสยฺยถาปิ นาม อิตฺถิ वा
 ปุริโส वा ททโร ยฺวา มณฺฑนกชาติโก สีส์ นฺหาโต อหิกฺกณฺเปน
 वा กุกฺกุรฺกณฺเปน वा มนุสฺสกณฺเปน वा กณฺเฏ อาลคฺเคน
 อฏฺฐิเยยฺย หราเยยฺย ชิกฺขุจฺเจยฺย; เอวเมว เต ภิกขุ สเกน
 กาเยน อฏฺฐิยนฺตา หรายนฺตา ชิกฺขุจฺจนฺตา อตฺตนาปิ อตฺตานํ
 ชีวิตา ไวโรเปนฺติ, อณฺณมณฺณปี ชีวิตา ไวโรเปนฺติ, มิคฺลณฺทิกํปี
 สมณกฺตฺตํ อุปสงฺกमितฺวา เอวํ วทนฺติ “สาธุ โน อาวุโส ชีวิตา
 ไวโรเปहि, อิํ เต ปตฺตจีวรํ ภวิสฺสตีติ; อถโข ภนฺเต มิคฺลณฺทิกो

สมณกุตฺตโก ปตฺตจิวเรหิ ภโฆ เอกํปิ ภิกฺขุ เอกาเหเน ชีวิตา
 โวโรเปสฺสิ, ๕เป๕ สญฺจีปิ ภิกฺขุ เอกาเหเน ชีวิตา โวโรเปสฺสิ; สาธุ
 ภนฺเต, ภควา อญฺญํ ปริยายํ อาจิขฺชตุ, ยถายํ ภิกฺขุสงฺโฆ
 อญฺญา ย สนฺนฺจเหยยาติ. “เตนหानนฺท ยาวติกา ภิกฺขุ เวสาลี
 อุปนิสฺสาย วิหรนฺติ, เต สพฺเพ อุปฏฺฐานสาละยํ สนนฺิปาเตหิตฺติ.
 “เอวํ ภนฺเตติ โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏฺิสสฺสณฺิตฺวา
 ยาวติกา ภิกฺขุ เวสาลี อุปนิสฺสาย วิหรนฺติ, เต สพฺเพ
 อุปฏฺฐานสาละยํ สนนฺิปาเตตฺวา, เยน ภควา, เตนุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ เอตทโวจ “สนนฺิปติโต ภนฺเต ภิกฺขุสงฺโฆ,
 ยสฺสิทาณิ”^๑ ภนฺเต ภควา กาลํ มณฺณตฺติติ.

[๑๖๕] อถ โข ภควา, เยน อุปฏฺฐานสาละ, เตนุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสีทิ. นิสฺชช โข ภควา ภิกฺขุ
 อามนฺเตสฺสิ “อัยปิ โข ภิกฺขเว อานาปานสฺสติสมาธิ ภาวิตฺโต
 พหุสฺสีกโต สนฺโต เจว ปณฺีโต จ อเสจฺนโก จ สุโข จ วิหาโร,
 อุปฺปนฺนุปฺปนฺเน จ ปาปเก อกุสเล ฐมฺเม จานโส อนฺตรธาเปติ
 รูปสเมติ; เสยฺยถาปิ ภิกฺขเว คิมฺหานํ ปจฺฉิมเ มาเส อุหตฺ”^๒
 รโชชลฺลํ, ตเมณฺ มหาอกาลเมโฆ จานโส อนฺตรธาเปติ รูปสเมติ;
 เอวเมว โข ภิกฺขเว อานาปานสฺสติสมาธิ ภาวิตฺโต พหุสฺสีกโต
 สนฺโต เจว ปณฺีโต จ อเสจฺนโก จ สุโข จ วิหาโร,
 อุปฺปนฺนุปฺปนฺเน จ ปาปเก อกุสเล ฐมฺเม จานโส อนฺตรธาเปติ
 รูปสเมติ; กถํ ภาวิตฺโต จ ภิกฺขเว อานาปานสฺสติสมาธิ กถํ
 พหุสฺสีกโต สนฺโต เจว ปณฺีโต จ อเสจฺนโก จ สุโข จ วิหาโร,

หมดอายุ 26/05/2566

อุปปนฺนุปปนฺเน จ ปาปเก อกุสเล ฌมฺเม จานโส อนฺตรธาเปติ
 วูปสเมติ; อิท ภิกฺขเว ภิกฺขุ อรณฺณคโต वा รุกฺขมฺมูลคโต वा
 สฺยณณาคารคโต वा นิสีหติ ปลฺลงกํ อามุชิตฺวา อุชฺฐํ กายํ ปณิธาย
 ปริมุขํ สตี อุปปนฺจเปตฺวา; โส สโต ว อสฺสสตี, สโต ปลฺสสตี;
 ทิฆํ वा อสฺสสนฺโต 'ทิฆํ อสฺสสามีติ ปชานาติ, ทิฆํ वा
 ปลฺสสสนฺโต 'ทิฆํ ปลฺสสสามีติ ปชานาติ; รสฺสํ वा อสฺสสนฺโต 'รสฺสํ
 อสฺสสามีติ ปชานาติ, รสฺสํ वा ปลฺสสสนฺโต 'รสฺสํ ปลฺสสสามีติ
 ปชานาติ; 'สพฺพกายปฏฺฐิสงฺเวทํ อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'สพฺพกาย-
 ปฏฺฐิสงฺเวทํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'ปลฺสสมุภยํ กายสงฺขารํ อสฺสสฺสสามีติ
 ลิกฺขติ, 'ปลฺสสมุภยํ กายสงฺขารํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'ปิตฺติปฏฺฐิสงฺเวทํ
 อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'ปิตฺติปฏฺฐิสงฺเวทํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ;
 'สฺวปฺปฏฺฐิสงฺเวทํ อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'สฺวปฺปฏฺฐิสงฺเวทํ ปลฺสสสฺสสามีติ
 ลิกฺขติ; 'จิตฺตสงฺขารปฏฺฐิสงฺเวทํ อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'จิตฺตสงฺขาร-
 ปฏฺฐิสงฺเวทํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'ปลฺสสมุภยํ จิตฺตสงฺขารํ อสฺสสฺสสามีติ
 ลิกฺขติ, 'ปลฺสสมุภยํ จิตฺตสงฺขารํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'จิตฺตปฏฺฐิสงฺเวทํ
 อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'จิตฺตปฏฺฐิสงฺเวทํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ;
 'อภิปฺปโมทยํ จิตฺตํ อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'อภิปฺปโมทยํ จิตฺตํ
 ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'สมาทหํ จิตฺตํ อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ,
 'สมาทหํ จิตฺตํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'วิโมจยํ จิตฺตํ อสฺสสฺสสามีติ
 ลิกฺขติ, 'วิโมจยํ จิตฺตํ ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'อนิจฺจานุปลฺสสี
 อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'อนิจฺจานุปลฺสสี ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ;
 'วिरากานุปลฺสสี อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'วिरากานุปลฺสสี ปลฺสสสฺสสามีติ
 ลิกฺขติ; 'นิโรธานุปลฺสสี อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ, 'นิโรธานุปลฺสสี
 ปลฺสสสฺสสามีติ ลิกฺขติ; 'ปฏฺฐินิสฺสคฺคานุปลฺสสี อสฺสสฺสสามีติ ลิกฺขติ,

‘ปฏิณิสฺสคฺคานุปสฺสี ปสฺสสิสฺสสามิตฺติ สิกฺขตฺติ; เอวํ ภาวิตฺโต ไช
ภิกฺขเว อานาปานสฺสตฺติสมาธิ เอวํ พหุสฺสีกโต สมนฺโต เจว ปณฺีโต
จ อเสจนโก จ สุโข จ วิหาโร, อุปฺปนฺนูปฺปนฺเน จ ปาปเก
อกุสฺสเล ฐมฺเม จานโส อนฺตรธาเปตฺติ วุปฺสเมตฺติตฺติ.

[๑๖๖] อถโข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ
ภิกฺขุสงฺฆํ สมนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏิปฺจุจฺฉิ “สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
ภิกฺขุ อตฺตนาปิ อตฺตนาํ ชีวิตา โวโรเปนฺติ, อณฺณมณฺณปิ
ชีวิตา โวโรเปนฺติ, มิคฺคณฺฑทิกํปิ สมณฺกุตฺตกํ อุปสงฺกमितฺวา เอวํ
วเทนฺติ^๑ ‘สาธุ โน อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ, อิทํ เต ปตฺตจิวํ
ภวิสฺสตฺติตฺติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา “อนนฺจุจฺฉวิกํ
ภิกฺขเว เตสํ ภิกฺขุณฺ อนฺนุโลมิกํ อปฺปฏิรูปํ อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ
อกรณฺียํ; กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว ภิกฺขุ อตฺตนาปิ อตฺตนาํ
ชีวิตา โวโรเปสฺสสนฺติ, อณฺณมณฺณปิ ชีวิตา โวโรเปสฺสสนฺติ,
มิคฺคณฺฑทิกํปิ สมณฺกุตฺตกํ อุปสงฺกमितฺวา เอวํ วทฺชนฺติ ‘สาธุ โน
อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ, อิทํ เต ปตฺตจิวํ ภวิสฺสตฺติตฺติ; เนตํ
ภิกฺขเว อปฺปสนฺนนาํ วา ปสาทาย ๗เป๗ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสเยยาถ

[๑๖๗] “โย ปน ภิกฺขุ สณฺจิจฺจ มนุสฺสสวิคฺคหํ ชีวิตา
โวโรเปยฺย, สตฺถหารกํ วาสุสฺส ปรีเยสฺสเยยฺย; อยมฺปิ ปาราชิกโก
โหติ อสํวาโสติ.

เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ.

[๑๖๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏจโร อูปาสโก คิลานโหติ. ตสฺส ปชาปตี^๑ อภิรूปา โหติ ทสฺสนียา ปาสาทิกา. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ตสฺสา อิตฺติยา ปฏฺวิพทฺชจิตฺตา โหนฺติ. อถ โข จพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุนํ เอตทโหสิ “สเจ โข โส อาวุโส อูปาสโก ชีวีสฺสติ, น มยํ ตํ อิตฺถิ ลภิสฺสาม; นนฺท มยํ อาวุโส ตสฺส อูปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺเณมาติ. อถ โข จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ, เยน โส อูปาสโก, เตนฺอุปสงฺกมึสุ; อุปสงฺกมิตฺวา ตํ อูปาสกํ เอตทโวจํ “ตฺวํ โขสิ อูปาสก กตกลฺยาณํ กตกุสโล กตภีรุตฺตาณํ อกตปาโป อกตลฺหุโร^๒ อกตกิพฺพิโส; กตํ ตยา กลฺยาณํ, อกตํ ตยา ปาปํ, ก็ ตฺยหิมีนา ปาปเกน ทฺชชีวเตน, มตฺนเต ชีวิตา เสโย; อิตฺโต ตฺวํ กาลกโต กายสฺส เกทา ปรี มรณา สุกฺคิ สคฺคํ โลกํ อุปปชฺชิสฺสสิ, ตตฺถ ทิพฺเพหิ ปญฺจहि กามคฺคฺเณहि สมปฺปิโต สมงฺคิฏฺโตะ^๓ ปริจาเรสฺสสึติ.

[๑๖๙] อถ โข โส อูปาสโก “สจฺจํ โข อญฺยา อาหํสุ, อหญฺहि กตกลฺยาณํ กตกุสโล กตภีรุตฺตาณํ อกตปาโป อกตลฺหุโร อกตกิพฺพิโส; กตํ มยา กลฺยาณํ, อกตํ มยา ปาปํ, ก็ มยฺหิมีนา ปาปเกน ทฺชชีวเตน, มตํ เม ชีวิตา เสโย; อิตฺโต อหํ กาลกโต กายสฺส เกทา ปรี มรณา สุกฺคิ สคฺคํ โลกํ อุปปชฺชิสฺสามิ, ตตฺถ ทิพฺเพหิ ปญฺจहि กามคฺคฺเณहि สมปฺปิโต สมงฺคิฏฺโตะ ปริจาเรสฺสามึติ. โส อสฺปฺปายานิ เจว โภชนานิ ภูฏชฺชิ, อสฺปฺปายานิ จ ขาทนียานิ ขาติ, อสฺปฺปายานิ จ สายนียานิ สายิ, อสฺปฺปายานิ จ ปานานิ

๑ ส.จ.ท.มหา. ปชาปติ

๓ ส.จ.ท.มหา. สมงฺคิฏฺโตะ

๒ ส.จ.ท.มหา. อกตลฺหุโร, เอวมฺปริปิ.

ปิวิ. ตสฺส อสฺปฺปายานิ เจว โภชนานิ ญฺชฺชโต, อสฺปฺปายานิ จ
 ขาทนียานิ ขาทโต, อสฺปฺปายานิ จ สายนียานิ สายโต, อสฺปฺปายานิ
 จ ปานานิ ปิวโต, ขโร อาพาโห อุปฺปชฺชติ. โส เตเนว อาพาเรน
 กาลมกาสิ. ตสฺส ปชาปตี อฺชฺชฌายติ ขียติ วิปาเจติ “อลชฺชโน
 อิเม สมณฺหา สกฺยปฺตฺติยา ทุสฺสีลา มุสสาวาทิโน; อิเม หิ นาม ฐมฺม-
 จาริโน สมจาริโน พุรหฺมจาริโน สจฺจวาทิโน สีลวนฺโต กุลยาณธมฺมา
 ปฏฺฐิขานิสฺสนฺติ; นตฺถิ อิเมสํ สามณฺณํ, นตฺถิ อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ;
 นนฺนํ อิเมสํ สามณฺณํ, นนฺนํ อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; กุโต อิเมสํ
 สามณฺณํ, กุโต อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; อปคตา อิเม สามณฺณา, อปคตา
 อิเม พุรหฺมณฺณา; อิเม เม สามิกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺเณสฺสุ,
 อิเมหิ เม สามิกโก มาริตฺติ. อณฺเณปิ มนุสฺสา อฺชฺชฌายนฺติ ขียนฺติ
 วิปาเจนฺติ “อลชฺชโน อิเม สมณฺหา สกฺยปฺตฺติยา ทุสฺสีลา มุสสาวาทิโน;
 อิเม หิ นาม ฐมฺมจาริโน สมจาริโน พุรหฺมจาริโน สจฺจวาทิโน
 สีลวนฺโต กุลยาณธมฺมา ปฏฺฐิขานิสฺสนฺติ; นตฺถิ อิเมสํ สามณฺณํ,
 นตฺถิ อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; นนฺนํ อิเมสํ สามณฺณํ, นนฺนํ อิเมสํ
 พุรหฺมณฺณํ; กุโต อิเมสํ สามณฺณํ, กุโต อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ;
 อปคตา อิเม สามณฺณา, อปคตา อิเม พุรหฺมณฺณา; อิเม
 อุปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺเณสฺสุ, อิเมหิ อุปาสโก มาริตฺติ.
 อสฺสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อฺชฺชฌายนฺตานํ ขียนฺตานํ
 วิปาเจนฺตานํ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อฺชฺชฌายนฺติ
 ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุปาสกสฺส
 มรณวณฺณํ สํวณฺเณสฺสนฺตํ.”^๑

[๑๗๐] อถโข เต ภิกขุ []^๑ ภควโต เอตมตถํ อโรเจสุ
 ๔เปย “สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว อุปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺเณถาติ.
 “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา “อนนฺจจฺจํ โมชปฺริสา
 อนนฺโลมิกํ อปฺปฏฺฐูป อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณฺียํ; กถํ หิ นาม
 ตุมฺहे โมชปฺริสา อุปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺเณสฺสถ,^๒ เนตํ
 โมชปฺริสา อปฺปสฺนุหํ นํ วา ปสาทาย ๔เปย เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ สีกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ

[๑๗๑] “โย ปน ภิกฺขุ สญฺจิจฺจ มนุสฺสวિકฺคหํ ชีวิตา
 โวโรเปยฺย, สตฺถหารกํ วาสฺส ปรีเยเสยฺย, มรณวณฺณํ วา
 สํวณฺเณยฺย, มรณาย วา สმაทเปยฺย ‘อมฺโห ปุริส กิ
 ตฺยฺหิมีนา ปาปเกน ทฺวชฺชีวเตน, มตฺตเต ชีวิตา เสยฺโยติ
 อิตฺติจิตฺตมโน จิตฺตสํกปโป อเนกปรียาเยน มรณวณฺณํ วา
 สํวณฺเณยฺย, มรณาย วา สმაทเปยฺย; อยมฺปิ ปาราชิกโ
 หิเต อสฺวาโสติ.

[๑๗๒] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๔เปย

ภิกฺขุติ ๔เปย อยํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต “ภิกฺขุติ.

สญฺจิจฺจาติ ชานนฺโต สญฺชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺติตฺวา
 วิติกกโม.

มนุสฺสวિકฺคโห นาม ยํ มาตูกฺกจฺจิสฺมี ปจฺมํ จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ,
 ปจฺมํ วิญฺญาณํ ปาตูกฺกตํ ยาว มรณกาลา, เอตฺถนฺตเร เอโส
 มนุสฺสวિકฺคโห นาม.

^๑ ส., น., เท. เอตฺถนฺตเร จพฺพิวคฺคิเย ภิกฺขุ อเนกปรียาเยน วิครหิตฺวาติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส., เท. สํวณฺเณสฺสถ

ชีวิตา โวโรเปยยาติ ชีวิตินุทริยํ อุปจฺจนฺตติ, อุปโรเชติ,
สนฺตตี วิโกเปติ.

สตฺถหารกํ วาสฺส ปริเยสเยยยาติ อสึ วา สตฺตี วา
ภณฺที วา สฺลํ วา^๑ ลคฺคํ วา ปาสาณํ วา สตฺถํ วา วิสํ วา
รชฺชํ วา.

มรณวณฺณํ วา สํวณฺณเยยยาติ ชีวิตเ อาทึนํ ทสฺเสติ,
มรณเ วณฺณํ ภณฺติ.

มรณาย วา สมหาทเปยยาติ สตฺถํ วา อาหาร, วิสํ วา
ขาท, รชฺชยา วา อุพฺพนฺธิตฺวา กาลํ กโรหิตฺติ.

อมฺโห ปุริสาติ อาลปนาธิวจนเมตํ ^๒“อมฺโห ปุริสาติ.”

กึ ตฺยฺหิมินา ปาปเกน ทฺวชฺชีวิตน, ^๓มตฺนเต ชีวิตา
เสยฺโยติ^๓ ปาปกํ นาม ชีวิตํ อทฺตมานํ ชีวิตํ อุปาทาย ทลิตฺทาทนํ
ชีวิตํ ปาปกํ, []^๔ สรณานํ ชีวิตํ อุปาทาย อธฺนานํ ชีวิตํ ปาปกํ,
เทวานํ ชีวิตํ อุปาทาย มนุสฺसानํ ชีวิตํ ปาปกํ. ทฺวชฺชีวิตํ นาม
หตฺถจฺฉินฺนสฺส ปาทจฺฉินฺนสฺส หตฺถปาทจฺฉินฺนสฺส กณฺณจฺฉินฺนสฺส
นาสจฺฉินฺนสฺส กณฺณนาสจฺฉินฺนสฺส, กึ^๕ อิมินา จ ปาปเกน อิมินา
จ ทฺวชฺชีวิตน, มตฺนเต ชีวิตา เสยฺโยติ.

อิตฺติจิตฺตมโนติ ยํ จิตฺตํ, ตํ มโน; ยํ มโน, ตํ จิตฺตํ.

จิตฺตสงฺกปโปติ มรณสณฺณํ มรณเจตโน มรณาธิปฺปาโย.

อเนกปริยาเยนาติ อุจฺจาวเจहि อากาเรหิ.

^๑ จ.เท.อ. สฺลํ วาติ อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^{๒-๒} ส.ฉ.เท.อ. อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^{๓-๓} ส.ฉ.เท.อ. อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^๔ ส.ฉ.เท.มหา. เอตฺถนฺตเร ลามกนฺติ

อโย ปาโจ ทิสฺสติ. ^๕ ส.ฉ.เท.อ. อโย ปาโจ น ทิสฺสติ.

มรณวณฺณํ วา สํวณฺณเยยฺยาติ ชีวิตะ อาทีนํ ทสฺเสติ,
มรณเ วณฺณํ ภณฺติ “อิโต ตํ กาลกโต กายสฺส เกทา ปรั
มรณา สุกตํ สุกํ โลกํ อุปฺปชฺชิสฺสสิ, ตตฺถ ทิพฺเพหิ ปณฺจहि
กามคฺคฺเคหิ สมปฺปิโต สมงฺคิฏฺโต ปริจาเรสฺสสํติ.

มรณาย วา สมาทเปยฺยาติ สตุํ วา อาหาร, วิสํ วา
ชาท, รชฺชฺยา วา อุพฺพนฺธิตฺวา กาลํ กโรหิ, โสพฺเภ วา นรเก
วา ปปาเต วา ปปตฺตาติ.

อยมฺปิติ ปุริเม อุปาทาย วุจฺจติ.

ปาราชิกโก โหตีติ เสยฺยถาปิ นาม ปุณฺณสิลา เทวธา^๑ ภินฺนา
อปฺปฏิสนฺธิกา โหติ; เอวเมว ภิกฺขุ สณฺจิจฺจ มนุสฺสวักคหํ
ชีวิตา โวโรเปตฺวา อสฺสมโน โหติ อสฺกยปฺตฺติโย; เตน วุจฺจติ
“ปาราชิกโก โหตีติ.

อสํวาโสติ สํวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส สมสิกฺขาตา,
เอโส สํวาโส นาม. โส เตน สทฺธี นตฺถิ, เตน วุจฺจติ
“อสํวาโสติ.

[๑๗๓] สามํ, อธิฏฺฐาย, ทฺฐเตน, ทฺฐตฺปรมฺปราย, วิสฺสูกิเยน
ทฺฐเต, คตฺตปจฺจาตฺเตน ทฺฐเตน, อรโห รโหสณฺณํ, รโห อรโหสณฺณํ,
อรโห อรโหสณฺณํ, รโห รโหสณฺณํ, กาเยน สํวณฺณเณติ, วาจาย
สํวณฺณเณติ, กาเยน วาจาย สํวณฺณเณติ, ทฺฐเตน สํวณฺณเณติ, เลชา
ย สํวณฺณเณติ, โอปาตํ, อปสฺเสนํ, อุปนิกฺขิปปนํ, เกสชฺชํ, รุณฺณปหาโร,
สทฺทฺทฺทฺปหาโร, คนฺธฺทฺทฺปหาโร, รุณฺณปหาโร, โผฏฺฐพฺพฺทฺทฺปหาโร, ฐมฺมฺทฺทฺปหาโร,
อาจิภฺขนา, อนุสาสนํ, สงฺเกตกมฺมํ, นิमितฺตกมฺมมนฺติ.

[๑๗๔] สามนฺติ สยํ หนฺติ กาเยน วา กายปฏฺิพทุเทน วา
นิสสคฺคิเยน วา.

อริฏฺฐายาติ อริฏฺฐหิตฺวา อาณาเปติ “เอวํ วิชฺฌ, เอวํ ปหฺร,
เอวํ ฌาเตหิตี.

ภิกขุ ภิกขุ อาณาเปติ “อิตถนฺนํ ชีวิตา โวโรเปตี,
 อาปตฺติ ทุกฺกสฺส. โส ตํ มณฺณมานํ ตํ ชีวิตา โวโรเปตี,
 อาปตฺติ อุกฺกนํ ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุ อาณาเปติ “อิตถนฺนํ ชีวิตา โวโรเปหิติ,
 อาปตฺติ ทุกฺกสฺส. โส ตํ มณฺณมานอ อญฺญํ ชีวิตา โวโรเปติ,
 มฺลฺลจฺจสฺส อนาปตฺติ, วรฺกสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุ อาณาเปติ “อิตถนฺนํ ชีวิตา โวโรเปหิติ,
 อาปตฺติ ทุกฺกสฺส. โส อญฺญํ มญฺญมาโน ตํ ชีวิตา โวโรเปติ,
 อาปตฺติ อุมินฺนํ ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุ อาณาเปติ "อิตถนฺนํ ชีวตา โวโรเปหิตี,
 อาปตติ ทุกฺกสฺส. โส อญฺญํ มญฺญมาโน อญฺญํ ชีวตา
 โวโรเปติ, มฺลฺลสฺส อนาปตติ, วรฺกสฺส อาปตติ ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุ อาณาเปติ "อิตถนุนามสฺส ปาวท 'อิตถนุนาโม
อิตถนุนามสฺส ปาวทตฺต 'อิตถนุนาโม อิตถนุนามํ ชีวิตา โวโรเปตฺติ,
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. โส อิตฺรสฺส อาโรเจติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.
วธโก ปฏิกคณฺหาติ, มุลฺลจฺจสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. โส ตํ
ชีวิตา โวโรเปติ, อาปตฺติ สพฺเพสํ ปาราชิกสฺส.

บทอาขยาน ๑/๐๕/๒๕๖๖
ภิกขุ ภิกขุ อาณาเปติ "อิตถุนนามสส ปาวท 'อิตถุนนาโม
อิตถุนนามสส ปาวทตฺต 'อิตถุนนาโม อิตถุนนามํ ชีวิตา โวโรเปตฺติ,

อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. โส อญฺญํ อาณาเปติ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส.
 วรรโก ปฏิกคณฺหาติ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. โส ตํ ชีวิตา โวโรเปติ,
 มฺลฏฺฐสฺส อนาปตติ, อาณาปกสฺส จ วรรกสฺส จ อาปตติ
 ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุํ อาณาเปติ “อิตถนฺนํ ชีวิตา โวโรเปหิติ,
 อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. โส คนฺถวา ปุณ ปจฺจาจฺจติ “นาหํ สกฺโกมิ
 ตํ ชีวิตา โวโรเปตฺตฺนฺติ. โส ปุณ อาณาเปติ “ยทา สกฺโกสิ,
 ตทา ตํ ชีวิตา โวโรเปหิติ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. โส ตํ ชีวิตา
 โวโรเปติ, อาปตติ อุกฺกนฺนํ ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุํ อาณาเปติ “อิตถนฺนํ ชีวิตา โวโรเปหิติ,
 อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. โส ตํ^๑ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาริ น สาเวติ
 “มา ฆาเตหิติ. โส ตํ ชีวิตา โวโรเปติ, อาปตติ อุกฺกนฺนํ
 ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุํ อาณาเปติ “อิตถนฺนํ ชีวิตา โวโรเปหิติ,
 อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาริ สาเวติ
 “มา ฆาเตหิติ. โส “อาณตฺโต อหํ ตยาติ ตํ ชีวิตา โวโรเปติ,
 มฺลฏฺฐสฺส อนาปตติ, วรรกสฺส อาปตติ ปาราชิกสฺส.

ภิกขุ ภิกขุํ อาณาเปติ “อิตถนฺนํ ชีวิตา โวโรเปหิติ,
 อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาริ สาเวติ
 “มา ฆาเตหิติ. โส “สาธฺฐติ โอรฺมติ, อุกฺกนฺนํ อนาปตติ.

[๑๗๕] อรโห รโหสญฺญิ อุลลปติ “อโห อิตถนฺนาโม หโต
 อสฺสาติ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส.

^๑ ส.จ.ท.อ.อ. ยอ ปาโจ น ทิสฺสติ.

รโห อรโหสณฺณํ อุลลปติ “อโห อิตถุนฺนาโม หโต อสฺสาติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.

อรโห อรโหสณฺณํ อุลลปติ “อโห อิตถุนฺนาโม หโต อสฺสาติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.

รโห รโหสณฺณํ อุลลปติ “อโห อิตถุนฺนาโม หโต อสฺสาติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.

กาเยน สํวณฺเณติ นาม กาเยน วิการํ กโรติ “โย เอวํ มรติ, โส ฐนํ วา ลภติ, ยสํ วา ลภติ, สคฺคํ วา คจฺจตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ตาย สํวณฺเณนาย “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทนํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

วาจาย สํวณฺเณติ นาม วาจาย ภณฺติ “โย เอวํ มรติ, โส ฐนํ วา ลภติ, ยสํ วา ลภติ, สคฺคํ วา คจฺจตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ตาย สํวณฺเณนาย “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทนํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

กาเยน วาจาย สํวณฺเณติ นาม กาเยน จ วิการํ กโรติ, วาจาย จ ภณฺติ “โย เอวํ มรติ, โส ฐนํ วา ลภติ, ยสํ วา ลภติ, สคฺคํ วา คจฺจตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ตาย สํวณฺเณนาย “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทนํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

ทฺูเตน สํวณฺเณติ นาม ทฺูตสฺส สาสนํ อาโรเจติ “โย เอวํ มรติ, โส ฐนํ วา ลภติ, ยสํ วา ลภติ, สคฺคํ วา คจฺจตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. ทฺูตสฺส สาสนํ สุตฺวา “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทนํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๗๖] เลขาย สัณเณติ นาม เลขํ จินฺหติ “โย เอวํ มรติ, โส ฐนํ วา ลภติ, ยสํ วา ลภติ, สกฺคํ วา คจฺจตีติ, อกฺขรกฺขราย อาปตฺติ, ทุกฺกฏสฺส. เลขํ ปสฺสิตฺวา “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

โอปาตํ นาม มนุสฺสํ อุทฺทิสฺส โอปาตํ ขนฺติ “ปปฺติตฺวา มริสฺสตีติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. []” ปปฺติตฺเต, ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อโนทิสฺส โอปาตํ ขนฺติ “โย โกจิ ปปฺติตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. มนุสฺโส ตสฺมี ปปตฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ปปฺติตฺเต, ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ยกฺโข วา เปโต วา ตีรจฺฉานคตมฺนุสฺสวિકฺคโห วา ตสฺมี ปปตฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ปปฺติตฺเต, ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. มรติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. ตีรจฺฉานคโต ตสฺมี ปปตฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ปปฺติตฺเต, ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

[๑๗๗] อปฺสฺเสนํ นาม อปฺสฺเสนเณ สตฺถํ วา จเปติ, วิเสน วา มกฺเขติ, ทฺพพฺลํ วา กโรติ, โสพฺเภ วา นรเก วา ปปาเต วา จเปติ “อิมินา”^๒ ปปฺติตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. สตฺถเณ วา วิเสน วา ปปฺติตฺเตน วา ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

๑. อ. เอตฺถนฺตเร มนุสฺโส ตสฺมี ปปตฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

๒. ส.,จ.,เท.,อ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสตี.

อุปนิกฺขิปนํ นาม อสี วา สตุตฺตี วา เกณฺที วา สูลํ วา
ลคฺคํ วา ปาสาณํ วา สตุถํ วา วิสํ วา รชชํ วา อุปนิกฺขิปปติ
“อิมินา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. เตน “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ
เวทณํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

เภสชฺชํ นาม สปปิ วา นวนีตํ วา เตลํ วา มธุ วา
ผาณิตํ วา เทติ “อิมํ สายิตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
ตํ สายิตฺเว, ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส.
มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๗๘] **รูปฺปหาโร** นาม อมฺนาปิกํ รูปํ อุปฺสํหริติ ภายานกํ
ภราวํ “อิมํ ปสฺสิตฺวา อุตฺตสิตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
ตํ ปสฺสิตฺวา อุตฺตสติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส. มฺนาปิกํ รูปํ อุปฺสํหริติ เปมฺนียํ” หทยงฺคมํ “อิมํ
ปสฺสิตฺวา อลามเกน สฺสสิตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ตํ
ปสฺสิตฺวา อลามเกน สฺสสติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส.

สทฺทฺปหาโร นาม อมฺนาปิกํ สทฺทํ อุปฺสํหริติ ภายานกํ
ภราวํ “อิมํ สุตฺวา อุตฺตสิตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ตํ
สุตฺวา อุตฺตสติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
มฺนาปิกํ สทฺทํ อุปฺสํหริติ เปมฺนียํ หทยงฺคมํ “อิมํ สุตฺวา อลามเกน
สฺสสิตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. ตํ สุตฺวา อลามเกน
สฺสสติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

คณฺฐปหาโร นาม อมนาปิกํ คณฺฐํ อุปสํหริติ เชคฺคจํ
 ปาฏิกุลยํ “อิมํ ฌายิตฺวา เชคฺคจฺจตา ปาฏิกุลยตา มริสฺสตีติ,
 อาปตฺติ ทุกกฺกฺกสฺส. ตํ ฌายิตฺเต, เชคฺคจฺจตา ปาฏิกุลยตา ทุกฺขา
 เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 มนาปิกํ คณฺฐํ อุปสํหริติ “อิมํ ฌายิตฺวา อลามเกน สฺสฺสิตฺวา
 มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกกฺกฺกสฺส. ตํ ฌายิตฺวา อลามเกน สฺสฺสติ,
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

รสูปหาโร นาม อมนาปิกัม รสํ อุปสัหฺรติ เชคฺคจฺฉํ ปาฏิกุลยํ
 “อิมํ สายิตฺวา เชคฺคจฺฉตา ปาฏิกุลยตา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 ตํ สายิตฺเต, เชคฺคจฺฉตา ปาฏิกุลยตา ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ,
 อาปตฺติ ฤฺลลจฺฉยสฺส. มรฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. มนาปิกัม รสํ
 อุปสัหฺรติ “อิมํ สายิตฺวา อลามเกน สฺสฺสตีติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส. ตํ สายิตฺวา อลามเกน สฺสฺสติ, อาปตฺติ ฤฺลลจฺฉยสฺส.
 มรฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

โผฏฐัพพูปหาโร นาม อมนาปิกัง โผฏฐัพพัง อุปสัหริตี
 ทุกฺขสมฺพสฺสั ชรสมฺพสฺสั “อิมินา ญฺญูโจะ มริสฺสตีติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏฺฐสฺส. เตน ญฺญูจฺจสฺส ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ
 ถุลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. มนาปิกัง โผฏฐัพพัง
 อุปสัหริตี สุขสมฺพสฺสั มุทุสมฺพสฺสั “อิมินา ญฺญูโจะ อลาภเกณ
 สฺสตีติวาทา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส. เตน ญฺญูโจะ อลาภเกณ
 สฺสตีติ, อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

ธมฺมุปหาโร นาม เหนรยิกสฺส นิริยกถํ กเถติ “อิมํ สุตฺวา
 อุตฺตสฺสิตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺมสฺส. ตํ สุตฺวา อุตฺตสฺสิตฺ,
 อาปตฺติ ญฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. กลฺยาณกมฺมสฺส
 สคฺคกถํ กเถติ “อิมํ สุตฺวา อธิมฺตโต มริสฺสตีติ, อาปตฺติ

ทุกกกุสฺส. ตํ สุตฺวา “อริมุตโต มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺฉยสฺส. มรฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

[๑๗๙] **อาจิขฺขนา** นาม ปุณฺโณ ภณฺติ “เอวํ มรฺสฺสุ; โย **เอวํ** มรฺติ, โส ฐนํ วา ลภฺติ, ยสํ วา ลภฺติ, สกฺกํ วา คจฺฉตีติ, อาปตฺติ ทุกกกุสฺส. ตาย อาจิขฺขนาย “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ, **อภฺปตฺติ** ฤๅลลจฺฉยสฺส. มรฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

อนุสาสณิ นาม อปฺปุณฺโณ ภณฺติ “เอวํ มรฺสฺสุ; โย **เอวํ** มรฺติ, โส ฐนํ วา ลภฺติ, ยสํ วา ลภฺติ, สกฺกํ วา คจฺฉตีติ, อาปตฺติ ทุกกกุสฺส. ตาย อนุสาสณินิยา “มริสฺสามีติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺฉยสฺส. มรฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

สงฺเกตกมฺมํ นาม สงฺเกตํ กโรติ “ปุเรภตฺตํ วา ปจฺฉาภตฺตํ วา รตฺตี วา ทิวา วา เตน สงฺเกตฺเตน ตํ ชีวิตา โวโรเปหิติ, **อาปตฺติ** ทุกกกุสฺส. เตน สงฺเกตฺเตน ตํ ชีวิตา โวโรเปติ, อาปตฺติ อุกฺกิณฺณํ ปาราชิกสฺส. ตํ สงฺเกตํ ปุเร วา ปจฺฉา วา ตํ ชีวิตา โวโรเปติ, มฺลฏฺฐสฺส อนาปตฺติ, วรฺกสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

นิมิตฺตกมฺมํ นาม นิมิตฺตํ กโรติ อุกฺกิ วา นิกฺขนิสฺสามิ,^๑ ภมฺกํ วา อุกฺกิปิสฺสามิ, สีสํ วา อุกฺกิปิสฺสามิ; เตน นิมิตฺเตน ตํ ชีวิตา โวโรเปหิติ, อาปตฺติ ทุกกกุสฺส. เตน นิมิตฺเตน ตํ ชีวิตา โวโรเปติ, **อาปตฺติ** อุกฺกิณฺณํ ปาราชิกสฺส. ตํ นิมิตฺตํ ปุเร วา ปจฺฉา วา ตํ ชีวิตา โวโรเปติ, มฺลฏฺฐสฺส อนาปตฺติ, วรฺกสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

อนาปตติ อสณฺธิจฺจ, อชานนฺตสฺส, นมรณานิปปายสฺส,
อุมฺมตฺตกสฺส, ขิตฺตจิตฺตสฺส, เวทณฺณสฺส,^๑ อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

มนุสฺสวิคฺคหปาราชิกมฺหิ ปจฺมภาณวารํ นิฏฺฐิตํ.

วินีตวตฺตอุทฺททานคาถา

สํวณฺณา นิสินฺโท	มุสโลทฺทกฺขเลน จ
วฺจฺจปพฺพชิตา สนฺโต ^๒	ลคฺคํ มํสํ วิเสนปิ. ^๓
ตโย จ วตฺตกมฺเมหิ	อิฏฺฐกาหิปเร ตโย
วาสิ โคปานสิ เจว	อฏฺฐโกตรณํ ปติ.
เสทนตฺตญฺจ ^๔ สมฺพาโห	นฺหาปนาพฺภณฺชเนน จ ^๕
อฏฺฐจาเปนฺโต นิปาเตนฺโต	อนนฺปาเนน มารณํ.
ซารคพฺโป สปตฺตี จ	มาตาปุตฺตํ อุโป วริ
อุโป น มียฺยเร มทฺทา	ตาปํ วณฺณา วิชายินี.
ปโตทํ นิคฺคเห ยกฺโข	วาพยกฺขณฺจ ปาหิณิ
ตํ มณฺณมานิ ปหริ	สคฺคณฺจ นิรยํ ภณเ.
อาพวียา ตโย รุกฺขา	ทาเยหิ อปเร ตโย
มา กิลเมสิ น ตฺยหํ	ตกฺกํ โสจิริเกณ ^๖ จาติ.

^๑ สี.,ฉ.,เท.,อิ. ขิตฺตจิตฺตสฺส, เวทณฺณสฺสาติ อิม ปาจา น ทิสฺสนติ.

^๒ สี.,ฉ.,เท.,อิ. วฺจฺจปพฺพชิตาภิสนฺโต ^๓ สี.,ฉ.,เท. อคฺควิมฺสนาวิสํ, อิ. อคฺคํ วิมฺสนาวิสํ

หมดอญ 26/05/2566

^๔ สี.,ฉ.,เท. เสทํ นตฺตญฺจ

^๕ สี.,ฉ.,อิ. นหาปนาพฺภณฺชเนน จ

^๖ สี.,ฉ.,เท.,มหา. โสวีริเกณ, อิ. ตกฺกสฺวีริเกณ

วินีตวตฺถุ

[๑๘๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตสฺส ภิกฺขุ การุญฺเณน มรณวณฺณํ สํวณฺเณสุ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺุ โข มยํ ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺนาติ. อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ. “อาปตฺตี ตุมฺहे ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ปิณฑจาริกो ภิกฺขุ ปิจฺเก ปิไลติกาย ปฏิจฺฉนฺนํ ทารกํ นิสีทนฺโต โอตฺถริตฺวา มาเรสิ. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺุ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺนโนติ. อถ โข โส ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส; น จ ภิกฺขเว อปฺปฏฺิเวกฺขิตฺวา อาสเน นิสีทิตพฺพํ, โย นิสีเทยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๒)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ภตฺตคฺเค อนฺตรมฺเว อาสนํ ปณฺญาเปนฺโต, มุสเล อฺสุสีเต, เอกํ มุสลํ อคฺคเหสิ. ทฺูติโย มุสโล ปรีปติตฺวา อณฺณตฺรสฺส ทารกสฺส มตฺถเก อวตฺถาสิ. โส กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “กัจฺจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “อสณฺจิจฺจํ” อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสณฺจิจฺจจาติ. (๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ภตฺตคฺเค อนฺตรมฺเว อาสนํ ปณฺญาเปนฺโต อุกฺกุขลภณฺทิกํ อกฺกมิตฺวา ปาฏฺเฐสิ, อณฺณตฺรํ ทารกํ โอตฺถริตฺวา มาเรสิ. ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสณฺจิจฺจจาติ. (๔)

หมดอายุ 26/05/2566

เตน โข ปน สมเยน ปีตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตา โหนฺติ.
 กाले อาโรจิตะ, ปุตฺโต ปีตรํ เอตทวโจ “คจฺจนฺเต, สงฺฆโม ตํ
 ปฏฺิมาเนตฺติ”^๑ ปิฏฺิจํ คเหตฺวา ปณฺาเมสิ. โส ปปฺติตฺวา กาลมกาสิ.
 ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ะเปฯ “กัจฺจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “นาหํ ภควา
 มรณานิปปายิตฺติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณานิปปายสฺสาติ. (๕)

เตน โข ปน สมเยน ปีตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตา โหนฺติ.
 กाले อาโรจิตะ, ปุตฺโต ปีตรํ เอตทวโจ “คจฺจนฺเต, สงฺฆโม ตํ
 ปฏฺิมาเนตฺติ มรณานิปปายี ปิฏฺิจํ คเหตฺวา ปณฺาเมสิ. โส
 ปปฺติตฺวา กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ะเปฯ “อาปตฺติ ตวํ
 ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๖)

เตน โข ปน สมเยน ปีตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตา โหนฺติ.
 กาลे อาโรจิตะ, ปุตฺโต ปีตรํ เอตทวโจ “คจฺจนฺเต, สงฺฆโม ตํ
 ปฏฺิมาเนตฺติ มรณานิปปายี ปิฏฺิจํ คเหตฺวา ปณฺาเมสิ. โส
 ปปฺติตฺวา น กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ะเปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๗)

[๑๘๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน
 ญฺชนฺตสฺส มํสํ กณฺเฏ วิลคฺคํ โหติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ ตสฺส
 ภิกฺขุโน คีวายํ ปหารํ อทาสิ. สโลหิตํ มํสํ ปติ. โส ภิกฺขุ
 กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ะเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
 นมรณานิปปายสฺสาติ. (๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ญฺชนฺตสฺส มํสํ
 กณฺเฏ วิลคฺคํ โหติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ มรณานิปปายี ตสฺส

^๑ ส.,เท. ปติมานะตติ

ภิกฺขุโน คีวายํ ปหารํ อทาสี. สโลหิตํ มํสํ ปติ. โส ภิกฺขุ
กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๙)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตฺรสฺส ภิกฺขุโน ภูณฺชนฺตสฺส
มํสํ กณฺเฏ วิลคฺคํ โหติ. อณฺเฏตโร ภิกฺขุ มรณชาติปฺปาโย ตสฺส
ภิกฺขุโน คีวายํ ปหารํ อทาสี. สโลหิตํ มํสํ ปติ. โส ภิกฺขุ น
กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๑๐)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ปิณฺฑจาริกโก ภิกฺขุ วิสคตํ
ปิณฺฑปาตํ ลภิตฺวา ปฏิกฺกมฺนํ หริตฺวา ภิกฺขุณํ อคฺคการิกํ
อทาสี. เต ภิกฺขุ กาลมกํสฺ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ
“กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “นาหํ ภควา ชานามิติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
อชานนฺตสฺสาติ. (๑๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ วิมฺสาธิปฺปาโย
อณฺเฏตฺรสฺส ภิกฺขุโน วิสํ อทาสี. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุจํ
อโหสิ ฯเปฯ “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “วิมฺสาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ.
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๑๒)

[๑๘๒] เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา^๑ ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ
กโรนฺติ. อณฺเฏตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐจา หุตฺวา สิลํ อุจฺจาเรสิ. อุปริเมน
ภิกฺขุณา ทุคฺคหิตา สิลา เหฏฺฐจิมสฺส ภิกฺขุโน มตฺถเก อวตฺถาสี.
โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อสณฺนิจฺจจาติ. (๑๓)

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อาพวกา, เอวมุปริปี.

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ วิหารวตถุ กโรนติ.
 อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิลฺลํ อุจฺจาเรสิ. อุปริโม ภิกขุ
 มรณานิปปาโย เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก สิลฺลํ มุญฺจิ. โส ภิกขุ
 กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตวํ ภิกขุ
 อาปนโน ปาราชิกนฺติ. (๑๔)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ วิหารวตถุ กโรนติ.
 อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิลฺลํ อุจฺจาเรสิ. อุปริโม ภิกขุ
 มรณานิปปาโย เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก สิลฺลํ มุญฺจิ. โส ภิกขุ
 น กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ
 ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺสาติ. (๑๕)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ วิหารสฺส กุทฺท^๑
 อุจฺจาเปนฺติ. อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา อิกฺกํ อุจฺจาเรสิ.
 อุปริเมน ภิกขุนา ทุคฺคหิตา อิกฺกกา เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก
 อวตฺถาสิ. โส ภิกขุ กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกขุ อสณฺนิจฺจจาติ. (๑๖)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ วิหารสฺส กุทฺท^๑
 อุจฺจาเปนฺติ. อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา อิกฺกํ อุจฺจาเรสิ.
 อุปริโม ภิกขุ มรณานิปปาโย เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก
 อิกฺกํ มุญฺจิ. โส ภิกขุ กาลมกาสิ. ๕เปฯ โส ภิกขุ น
 กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ
 ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺสาติ. (๑๗-๑๘)

[๑๘๓] เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมมํ
 กโรนติ. อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา วาสี อุจฺจาเรสิ. อุปริเมน

ภิกขุณา ทุคฺคหิตา วาสี เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก อวตฺถาสี.
โส ภิกขุ กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ
ภิกขุ อสณฺจิจฺจาติ. (๑๙)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ.
อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา วาสี อุจฺจาเรสิ. อุปริโม ภิกขุ
มรณาธิปฺปาโย เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก วาสี มุญฺจิ. โส
ภิกขุ กาลมกาสี. ฯเปฯ โส ภิกขุ น กาลมกาสี. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺสาติ. (๒๐-๒๑)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ.
อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา โคปานสี อุจฺจาเรสิ. อุปริเมน
ภิกขุณา ทุคฺคหิตา โคปานสี เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก อวตฺถาสี.
โส ภิกขุ กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ
ภิกขุ อสณฺจิจฺจาติ. (๒๒)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ.
อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฺฐา หุตฺวา โคปานสี อุจฺจาเรสิ. อุปริโม
ภิกขุ มรณาธิปฺปาโย เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก โคปานสี
มุญฺจิ. โส ภิกขุ กาลมกาสี. ฯเปฯ โส ภิกขุ น กาลมกาสี. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺสาติ. (๒๓-๒๔)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา
อณฺณกํ พนฺธนฺติ. อณฺณตโร ภิกขุ อณฺณตโร ภิกขุ เอตทวโจ
“อาวุโส อตฺร จิตฺโต พนฺธาหิตี. โส ตตฺร จิตฺโต พนฺธนฺโต
ปริปตฺติตฺวา กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “กัจจิตฺโต ตฺวํ

ภิกขุติ. “นาหิ ภควา มรณานิปปาโยติ. “อนาปัตติ ภิกขุ
นมรณานิปปายสฺสาติ. (๒๕)

เตน โข ปน สมเยน อาพริกา ภิกขุ นวกมมํ กโรนฺตา
อฏฺฐกํ พนฺธนฺติ. อณฺณตโร ภิกขุ มรณานิปปาโย อณฺณตรํ
ภิกขุ เอตทวโจ “อาวุโส อตฺร จิโต พนฺธาหิตี. โส ตตฺร จิโต
พนฺธนฺโต ปริปตฺติวา กาลมกาสิ. ยเปยฺ ปริปตฺติวา น กาลมกาสิ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ยเปยฺ “อนาปัตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส,
อาปัตติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๒๖-๒๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ วิหาริ จาเทตฺวา
โอตฺรติ. อณฺณตโร ภิกขุ ตํ ภิกขุ เอตทวโจ “อาวุโส อิตฺโต
โอตฺราหิตี. โส เตน โอตฺรนฺโต ปริปตฺติวา กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ยเปยฺ “อนาปัตติ ภิกขุ นมรณานิปปายสฺสาติ. (๒๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ วิหาริ จาเทตฺวา
โอตฺรติ. อณฺณตโร ภิกขุ มรณานิปปาโย ตํ ภิกขุ เอตทวโจ
“อาวุโส อิตฺโต โอตฺราหิตี. โส เตน โอตฺรนฺโต ปริปตฺติวา กาลมกาสิ.
ยเปยฺ ปริปตฺติวา น กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ยเปยฺ
“อนาปัตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปัตติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๒๙-๓๐)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ อนภิริติยา ปิฬิตฺโต
คิซฺฆกุกฺกํ ปพฺพตฺ^๑ อภิริหิตฺวา^๒ ปปาเต ปปตฺนฺโต อณฺณตรํ วิลี้วการิ
โอตฺถริตฺวา มาเรสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ยเปยฺ “อนาปัตติ
ภิกขุ ปาราชิกสฺส; น จ ภิกฺขเว อตฺตานํ ปาเตตพฺพํ, โย
ปาเตยฺย, อาปัตติ ฤกฺกฏสฺสาติ. (๓๑)

^๑ สฺยา. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๒ สี.,ฉ.,เท. อภิริหิตฺวา

เตน โข ปน สมเยน จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ คิञฺฉณกฺกัม
ปพฺพตํ อภิรุหิตฺวา ทวาย สีลํ ปวิขณฺณิสฺส. สา^๑ อณฺเฏตรํ โคปาลกํ
โอตฺถริตฺวา มาเรสิ.^๒ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส; น จ ภิกฺขเว ทวาย สีลา ปวิขณฺณิตพฺพา,
โย ปวิขณฺเณยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺสาติ. (๓๒)

[๑๘๔] เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ.
ตํ ภิกฺขุ เสเทสฺสุ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ
๔เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา เสเทสฺสุ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ. ๔เปฯ โส
ภิกฺขุ น กาลมกาสิ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสาติ. (๓๔-๓๕)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตรสฺส ภิกฺขุโน สีสาภิตาโป โหติ.
ตสฺส ภิกฺขุ นตฺถํ อทฺธํ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ. เตสํ กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๔เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตรสฺส ภิกฺขุโน สีสาภิตาโป โหติ.
ตสฺส ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา นตฺถํ อทฺธํ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ.
๔เปฯ โส ภิกฺขุ น กาลมกาสิ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสาติ. (๓๗-๓๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกฺขุ สมฺพาเหสฺสุ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ
๔เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๙)

^๑ อ. อยู่ ปาโร น ทิสฺสติ.^๒ อ. มาเรสิ.

เตน ไช ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ. ตํ
 ภิกขุ มรณาธิปฺปายา สมุพาหะสุ. โส ภิกขุ กาลมกาสี. ๕เปฯ โส
 ภิกขุ น กาลมกาสี. เตสํ กุกุกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๔๐-๔๑)

เตน ไช ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกขุ นหาเปสฺสุ. โส ภิกขุ กาลมกาสิ. เตสฺส กุกุกุจจํ อโหสิ ฯ เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ. (๔๒)

เตน ไช ปน สมเยน อญฺชตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกขุ มรณาธิปฺปายา นฺหาเปสฺสุ. โส ภิกขุ กาลมกาสี. ๕เปย โส
ภิกขุ น กาลมกาสี. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปย “อนาปตฺติ
ภิกขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาติ. (๔๓-๔๔)

เตน ไช ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ คิลานโ หิติ. ตํ
ภิกขุ เตเลน อพฺภณฺขีสุ. โส ภิกขุ กาลมกาสิ. เตสํ กุกุกุจจํ
อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขเว นมรณชาติปฺปายสฺสาติ. (๔๕)

เตน ไช ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ คิลานโ หิติ. ตํ
ภิกขุ มรณาธิปฺปายา เตเลน อพฺภณฺชีสุ. โส ภิกขุ กาลมกาสิ.
ฯเปฯ โส ภิกขุ น กาลมกาสิ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๔๖-๔๗)

[๑๘๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ.
 ตํ ภิกขุ อญฺญาเปสฺสุ. โส ภิกขุ กาลมกาสิ. เตสํ กุกกุจฺจํ อโหสิ
 ๕๒๗ “อนาปตฺติ ภิกขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ. (๔๘)

๒๖/๐๕/๒๕๖๕
 เตน โข ปน สมเณ อญตโร ภิกขุ คิลาน โหติ. ตํ
 ภิกขุ มรณาธิปายา อญจาเปสฺส. โส ภิกขุ กาลมกาสิ. ๕เปฯ โส

ภิกฺขุ น กาลมกาสี. เตสํ ภุฏฺฐจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺสาติ. (๔๙-๕๐)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกฺขุ นิปาเตสฺสุ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. เตสํ ภุฏฺฐจํ อโหสิ ๕เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาทิปฺปายสฺสาติ. (๕๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกฺขุ มรณาทิปฺปายา นิปาเตสฺสุ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. ๕เปฯ โส
ภิกฺขุ น กาลมกาสี. เตสํ ภุฏฺฐจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺสาติ. (๕๒-๕๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตสฺส
ภิกฺขุ อนนํ อทฺธํ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. เตสํ ภุฏฺฐจํ อโหสิ
๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาทิปฺปายสฺสาติ. (๕๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตสฺส
ภิกฺขุ มรณาทิปฺปายา อนนํ อทฺธํ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. ๕เปฯ
โส ภิกฺขุ น กาลมกาสี. เตสํ ภุฏฺฐจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺสาติ. (๕๕-๕๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตสฺส
ภิกฺขุ ปานํ อทฺธํ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. เตสํ ภุฏฺฐจํ อโหสิ
๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาทิปฺปายสฺสาติ. (๕๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตสฺส
ภิกฺขุ มรณาทิปฺปายา ปานํ อทฺธํ. โส ภิกฺขุ กาลมกาสี. ๕เปฯ
โส ภิกฺขุ น กาลมกาสี. เตสํ ภุฏฺฐจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺสาติ. (๕๘-๕๙)

[๑๘๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรธา อิตฺถิ ปวฺตฺถปติกา
 ชาเรน คพฺภินี โหติ. สา กุณฺฐปํ ภิภุํ เอตทวโจ “อิงฺฆมฺยุ
 คพฺภปาทนํ ชานาหิตี. “สฺมฺมจฺจุ ภคินีตี ตสฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี.
 ทารโก กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตี ตวํ
 ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๖๐)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ปุริสสฺส เทว ปชาปติโย
 โหนฺติ, เอกา วญฺเฆ, เอกา วิชายินี. วญฺเฆ อิตฺถิ กุณฺฐปํ ภิภุํ
 เอตทวโจ “สเจ สา ภนฺเต วิชายิสฺสตี, สพฺพสฺส กุณฺหมพฺสส
 อิสฺสรธา ภวิสฺสตี, อิงฺฆมฺยุ ตสฺสา คพฺภปาทนํ ชานาหิตี. “สฺมฺมจฺจุ
 ภคินีตี ตสฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี. ทารโก กาลมกาสี. มาตา น
 กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๖๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ปุริสสฺส เทว ปชาปติโย
 โหนฺติ, เอกา วญฺเฆ, เอกา วิชายินี. วญฺเฆ อิตฺถิ กุณฺฐปํ ภิภุํ
 เอตทวโจ “สเจ สา ภนฺเต วิชายิสฺสตี, สพฺพสฺส กุณฺหมพฺสส
 อิสฺสรธา ภวิสฺสตี, อิงฺฆมฺยุ ตสฺสา คพฺภปาทนํ ชานาหิตี. “สฺมฺมจฺจุ
 ภคินีตี ตสฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี. มาตา กาลมกาสี. ทารโก น
 กาลมกาสี. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺตี ภิกฺขุ
 ปาราชิกสฺส, อาปตฺตี ฤๅลลจฺจยสฺสาตี. (๖๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ปุริสสฺส เทว ปชาปติโย
 โหนฺติ, เอกา วญฺเฆ, เอกา วิชายินี. วญฺเฆ อิตฺถิ กุณฺฐปํ ภิภุํ
 เอตทวโจ “สเจ สา ภนฺเต วิชายิสฺสตี, สพฺพสฺส กุณฺหมพฺสส
 อิสฺสรธา ภวิสฺสตี, อิงฺฆมฺยุ ตสฺสา คพฺภปาทนํ ชานาหิตี. “สฺมฺมจฺจุ
 ภคินีตี ตสฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี. อุโภ กาลมกํสฺ. ๕เปฯ อุโภ

น กาลมกํสุ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลลจฺยสฺสาติ. (๖๓-๖๔)

[๑๘๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรรา คพฺภินี อิตฺถิ
กฺลุปกํ ภิกฺขุ เอตทวโจ “อิงฺฆมฺยุ คพฺภปาตณํ ชานาหิตี. “เตนหิ ภคินี
มทฺทสฺสุติ. สา มทฺทิตฺวา” คพฺภํ ปาเตสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๖๕)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรรา คพฺภินี อิตฺถิ กฺลุปกํ
ภิกฺขุ เอตทวโจ “อิงฺฆมฺยุ คพฺภปาตณํ ชานาหิตี. “เตนหิ ภคินี
ตาเปหิตี. สา ตาเปตฺวา คพฺภํ ปาเตสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๖๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรรา วญฺจมา อิตฺถิ
กฺลุปกํ ภิกฺขุ เอตทวโจ “อิงฺฆมฺยุ ภสชฺชํ ชานาหิ, เยนาหํ
วิชาเยยฺยนฺติ. “สฺมุจฺจ ภคินีติ ตสฺสา ภสชฺชํ อทาสิ. สา
กาลมกาสิ. กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส,
อาปตฺติ ฤๅลลจฺยสฺสาติ. (๖๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรรา วิชายนี อิตฺถิ
กฺลุปกํ ภิกฺขุ เอตทวโจ “อิงฺฆมฺยุ ภสชฺชํ ชานาหิ, เยนาหํ น
วิชาเยยฺยนฺติ. “สฺมุจฺจ ภคินีติ ตสฺสา ภสชฺชํ อทาสิ. สา
กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลลจฺยสฺสาติ. (๖๘)

เตน โข ปน สมเยน จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สดฺตรสวคฺคิยํ
ภิกฺขุ องคฺคฺลปโตทเกน หาเสสฺสุ. โส ภิกฺขุ อุตฺตสนฺโต^๒ อนสฺสาสโก

หมดอายุ 26/05/2566

กาลมกาสิ. เตสํ กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกขเว ปาราชิกสฺส, อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺสาติ.” (๖๙)

เตน โข ปน สมเยน สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ ฉพฺพคฺคิยํ ภิกฺขุ “กมฺมํ กริสฺสามาติ โอตฺถริตฺวา มาเรสฺสุ. เตสํ กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกขเว ปาราชิกสฺส, อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺสาติ.”^๒ (๗๐)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภูตเวชฺชโก ภิกฺขุ ยกฺขํ ชีวิตา โวโรเปสิ. ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อापตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาติ. (๗๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อณฺณตรํ ภิกฺขุ วาพยกฺขํ วิหารํ^๓ ปาเหสิ. ตํ ยกฺขา ชีวิตา โวโรเปสฺสุ. ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกฺขุ นมรณานิปปายสฺสาติ. (๗๒)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ มรณานิปปายอณฺณตรํ ภิกฺขุ วาพยกฺขํ วิหารํ ปาเหสิ. ตํ ยกฺขา ชีวิตา โวโรเปสฺสุ. ๕เปฯ ตํ ยกฺขา น ชีวิตา โวโรเปสฺสุ. ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อापตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาติ. (๗๓-๗๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อณฺณตรํ ภิกฺขุ วาพกนฺตารํ ปาเหสิ. ตํ วาพา ชีวิตา โวโรเปสฺสุ. ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกฺขุ นมรณานิปปายสฺสาติ. (๗๕)

๒ ส.,น.,เท.,อ. อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺสาติ อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ๓ ส.,น.,เท.,อ. อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺสาติ อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ๔ ส.,น. วาพยกฺขวิหารํ

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ มรณานิปฺปาโย
 อญฺตรํ ภิกฺขุํ วาพกนฺตารํ ปาเหสิ. ตํ วาพา ชีวิตา โวโรเปสฺสุ.
 ๕เปฯ ตํ วาพา ชีวิตา น โวโรเปสฺสุ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๗๖-๗๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อญฺตรํ ภิกฺขุํ
 โจรกนฺตารํ ปาเหสิ. ตํ โจรา ชีวิตา โวโรเปสฺสุ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
 อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณานิปฺปายสฺสาติ. (๗๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ มรณานิปฺปาโย
 อญฺตรํ ภิกฺขุํ โจรกนฺตารํ ปาเหสิ. ตํ โจรา ชีวิตา โวโรเปสฺสุ.
 ๕เปฯ ตํ โจรา น ชีวิตา โวโรเปสฺสุ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๗๙-๘๐)

[๑๘๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ ตํ
 มณฺญมาโน ตํ ชีวิตา โวโรเปสิ. ๕เปฯ ตํ มณฺญมาโน
 อญฺมํ ชีวิตา โวโรเปสิ. ๕เปฯ อญฺมํ มณฺญมาโน ตํ ชีวิตา
 โวโรเปสิ. ๕เปฯ อญฺมํ มณฺญมาโน อญฺมํ ชีวิตา โวโรเปสิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ. (๘๑-๘๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อมฺนุสฺเสน คหิโต
 โหติ. อญฺตโร ภิกฺขุ ตสฺส ภิกฺขุโน ปหารํ อทาสิ. โส ภิกฺขุ
 กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
 นมรณานิปฺปายสฺสาติ. (๘๕)

หมดอายุ 26/05/2566

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อมฺนุสฺเสน คหิโต
 โหติ. อญฺตโร ภิกฺขุ มรณานิปฺปาโย ตสฺส ภิกฺขุโน ปหารํ

อทาสิ. โส ภิกขุ กาลมกาสิ. ยเปย โส ภิกขุ น กาลมกาสิ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ยเปย “อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส,
อาปตติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๘๖-๘๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ กลฺยาณกมฺมสฺส
สคฺคกถํ กเถสิ. โส อธิมุตฺโต กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ยเปย “อนาปตติ ภิกขุ นมรณาธิปฺปายสฺสาติ. (๘๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ มรณาธิปฺปาย
กลฺยาณกมฺมสฺส สคฺคกถํ กเถสิ. โส อธิมุตฺโต กาลมกาสิ. ยเปย
โส อธิมุตฺโต น กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ยเปย
“อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๘๙-๙๐)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ เนรยิกสฺส นิริยกถํ
กเถสิ. โส อุตฺตตฺติตฺวา กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ยเปย
“อนาปตติ ภิกขุ นมรณาธิปฺปายสฺสาติ. (๙๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ มรณาธิปฺปาย
เนรยิกสฺส นิริยกถํ กเถสิ. โส อุตฺตตฺติตฺวา กาลมกาสิ. ยเปย โส
อุตฺตตฺติตฺวา น กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ยเปย “อนาปตติ
ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๙๒-๙๓)

[๑๘๙] เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา^๑ ภิกขุ นวกมฺมํ
กโรนฺตา รุกฺขํ จินฺทนฺติ. อญฺจตโร ภิกขุ อญฺจตรํ ภิกขุ
เอตทวโจ “อาวุโส อตฺร จิตฺโต จินฺทหาหิตี. ตํ ตตฺร จิตฺตํ จินฺทนฺตํ

รุกฺโข โอตฺถริตฺวา มาเรสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิက္ขุ นมรณาทิปฺปายสฺสาติ. (๙๔)

เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิက္ขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา รุกฺโข จินฺทนฺติ. อณฺณตโร ภิက္ขุ มรณาทิปฺปายอ อณฺณตรํ ภิက္ขุ เอตทโวจ “อาวุโส อตฺร จิโต จินฺทาหีติ. ตํ ตตฺร จิตํ จินฺทนฺตํ รุกฺโข โอตฺถริตฺวา มาเรสิ. ๕เปฯ รุกฺโข โอตฺถริตฺวา น มาเรสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิက္ขุ ปารชฺชิกสฺส, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺสาติ. (๙๕-๙๖)

[๑๙๐] เตน โข ปน สมเยน จพฺพคฺคิยา ภิက္ขุ ทายํ อาลิมฺเปสฺสุ. มนุสฺสา ททฺธมา กาลมกํสฺ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิက္ขเว นมรณาทิปฺปายสฺสาติ. (๙๗)

เตน โข ปน สมเยน จพฺพคฺคิยา ภิက္ขุ มรณาทิปฺปายา ทายํ อาลิมฺเปสฺสุ. มนุสฺสา ททฺธมา กาลมกํสฺ. ๕เปฯ มนุสฺสา ททฺธมา น กาลมกํสฺ. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิက္ขเว ปารชฺชิกสฺส, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺสาติ. (๙๘-๙๙)

[๑๙๑] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิက္ขุ อาฆาตํ คนฺตฺวา โจรฆาตกํ^๑ เอตทโวจ “อาวุโส มายิมํ กิลฺเมสิ, เอเกน ปหาเรน ชีวิตา โวโรเปหีติ. “สุฏฺฐุ ฆนฺเตติ เอเกน ปหาเรน ชีวิตา โวโรเปสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตํ ภิက္ขุ อาปนฺโน ปารชฺชิกนฺติ. (๑๐๐)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ อาฆาตํ
 คนฺตฺวา โจรฆาตํ เอตทวโจ “อาวุโส มายิมํ กิลเมสิ, เอเกน
 ปหาเรน ชีวิตา वोโรเปหิตี. โส “นาหํ ตฺยหํ วจันํ กริสฺสามิตี
 ตํ ชีวิตา वोโรเปสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสาตี. (๑๐๑)

[๑๙๒] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ปุริโส กุลฆเร^๑
 หตฺถปาทจฺฉินฺโน ฆาตเกหิ สมฺปริกฺกณฺเณ โหตี. อญฺจตโร ภิกฺขุ
 เต มนุสฺเส เอตทวโจ “อาวุโส อิจฺฉถ อิมสฺส มรณฺนติ. “อาม
 ฆนฺเต อิจฺฉามาตี. “เตนหิ ตกฺกํ ปาเยถาตี. เต ตํ ตกฺกํ ปาเยสฺสุ.
 โส กาลมกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปาราชิกนฺตี. (๑๐๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ปุริโส กุลฆเร
 หตฺถปาทจฺฉินฺโน ฆาตเกหิ สมฺปริกฺกณฺเณ โหตี. อญฺจตรา ภิกฺขุ
 เต มนุสฺเส เอตทวโจ “อาวุโส อิจฺฉถ อิมสฺส มรณฺนติ.
 “อามยฺเย อิจฺฉามาตี. “เตนหิ โลณโสจิริกํ^๒ ปาเยถาตี. เต ตํ
 โลณโสจิริกํ ปาเยสฺสุ. โส กาลมกาสิ. ตสฺสา กุกฺกัจจํ อโหสิ.
 อถ โข सा ภิกฺขุณี ภิกฺขุณีนํ เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. ภิกฺขุณีโย
 ภิกฺขุณํ เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ.
 “อาปตฺติ सा ภิกฺขเว ภิกฺขุณี อาปนฺนา ปาราชิกนฺตี. (๑๐๓)

ตติยปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ.

^๑ สี.,ฉ.,เท.,อ. ฆาติมเร

^๒ สี.,ฉ.,เท.,มหา. โลณโสวีรํ, อ. โลณสุวีรํ

๔. จตุตถปาราชิกํ

วคฺคฺมุทาทิรียภิกฺขวตฺถุ

[๑๙๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลิยํ วิหริติ มหาวเน
 กุฎาคารสาलयํ. เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา สนฺทิฏฺฐา
 สมฺภตฺตา ภิกฺขุ วคฺคฺมุทาย นทียา ตีเร วสฺสํ อุกฺกจฺจิสฺสุ. เตน โข
 ปน สมเยน วชฺชี ทฺพภิกฺขา โหติ ทฺวิหิติกา เสตฺถุจิกา
 สลากาวุตฺตา, น สุกฺรา อญฺเณ ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ. อถ โข เตสํ
 ภิกฺขุณํ เอตทโหสิ “เอตฺรหิ โข วชฺชี ทฺพภิกฺขา ทฺวิหิติกา
 เสตฺถุจิกา สลากาวุตฺตา, น สุกฺรา อญฺเณ ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ;
 เกน นฺ โข มยฺ อฺปาเยน สมคฺคา สมฺโมทมานา อวิวทมานา
 ฆาสุกํ วสฺสํ วเสยฺยาม, น จ ปิณฺฑเกน กิลฺเมยฺยามาติ. เอกจฺเจ
 เอวมาหฺสฺสุ “หนฺท มยฺ อาวุโส คิหิณํ กมฺมนฺตํ อธิฏฺฐเจม, เอวฺนเต
 อมฺหากํ ทาตฺถ มณฺณิสฺสนฺติ; เอวํ มยฺ สมคฺคา สมฺโมทมานา
 อวิวทมานา ฆาสุกํ วสฺสํ วสิสฺสาม, น จ ปิณฺฑเกน กิลฺมิสฺสามาติ.
 เอกจฺเจ เอวมาหฺสฺสุ “อลํ อาวุโส, กิํ คิหิณํ กมฺมนฺตํ อธิฏฺฐิเตน,
 หนฺท มยฺ อาวุโส คิหิณํ ทฺุเตยฺยํ หฺราม, เอวฺนเต อมฺหากํ
 ทาตฺถ มณฺณิสฺสนฺติ; เอวํ มยฺ สมคฺคา สมฺโมทมานา อวิวทมานา
 ฆาสุกํ วสฺสํ วสิสฺสาม, น จ ปิณฺฑเกน กิลฺมิสฺสามาติ. เอกจฺเจ
 เอวมาหฺสฺสุ “อลํ อาวุโส, กิํ คิหิณํ กมฺมนฺตํ อธิฏฺฐิเตน, กิํ คิหิณํ
 ทฺุเตยฺยํ หฺเณ, หนฺท มยฺ อาวุโส คิหิณํ อณฺณมณฺณสฺส อุตฺตริ-
 มนฺนฺสฺสธมฺมสฺส วณฺณํ ภาสิสฺสาม ‘อสุโก ภิกฺขุ ปจฺมสฺส ฌานสฺส
 ลาภี, อสุโก ภิกฺขุ ทฺุติยสฺส ฌานสฺส ลาภี, อสุโก ภิกฺขุ ตฺุติยสฺส

หมดอายุ 26/05/2566

ฌานสฺส ลาภี, อสุโก ภิกขุ จตฺตถสฺส ฌานสฺส ลาภี, อสุโก
 ภิกขุ โสตาปนโน, อสุโก ภิกขุ สกทาคามี, อสุโก ภิกขุ อนาคามี,
 อสุโก ภิกขุ อรหา, อสุโก ภิกขุ เตวิชโช, อสุโก ภิกขุ จพภิกขุโณติ,
 เอวฺนเต อมฺหากํ ทาตุํ มณฺณิสฺสนฺติ; เอวํ มยํ สมคฺคา สมฺโมทมาณา
 อวิวทมาณา ผาสฺสํ วสฺสํ วสฺสึสาม, น จ ปิณฺทเกณ กิลมฺิสฺสามาติ.
 “เอโสเยว โข อวฺุโส เสยฺโย, โย อมฺหากํ คิหิํ อณฺณมณฺณสฺส
 อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมสฺส วณฺโณ ภาสีโตติ.

[๑๙๔] อถโข เต ภิกขุ คิหิํ อณฺณมณฺณสฺส อุตฺตริ-
 มฺนุสฺสธมฺมสฺส วณฺณํ ภาสีสุ “อสุโก ภิกขุ ปจฺมสฺส ฌานสฺส
 ลาภี, ๔เปยฺ อสุโก ภิกขุ จตฺตถสฺส ฌานสฺส ลาภี, อสุโก ภิกขุ
 โสตาปนโน, ๔เปยฺ อสุโก ภิกขุ จพภิกขุโณติ.

อถโข เต มนุสฺสา “ลาภา วต โน, สฺลทฺธํ วต โน, เยสํ
 []^๑ โน เอวฺรูปา ภิกขุ วสฺสํ อุปคตา; น วต โน อิตฺโต ปุพฺเพ
 เอวฺรูปา ภิกขุ วสฺสํ อุปคตา, ยถยิเม ภิกขุ สีลวณฺโตนฺ
 กุลฺยาณธมฺมาติ. เต น ตาทิสานิ โภชนานิ อตฺตนา ภฺยชนฺติ,^๒
 น^๓ มาตาปิตูนํ เทนฺติ, น ปุตฺตทารสฺส เทนฺติ, น ทาสกมฺมกร-
 โปริสสฺส เทนฺติ, น มิตฺตามจฺจานํ เทนฺติ, น ญาติสาลโหิตานํ
 เทนฺติ, ยาทิสานิ ภิกฺขุณํ เทนฺติ; น ตาทิสานิ ขาทนียานิ
 อตฺตนา ขาทนฺติ, น มาตาปิตูนํ เทนฺติ, ๔เปยฺ น ญาติสาลโหิตานํ
 เทนฺติ, ยาทิสานิ ภิกฺขุณํ เทนฺติ; น ตาทิสานิ สายนียานิ
 อตฺตนา สายนฺติ, น มาตาปิตูนํ เทนฺติ, ๔เปยฺ น ญาติสาลโหิตานํ

เทนฺติ, ยาทีสานิ ภิกฺขุํ เทนฺติ; น ตาทีสานิ ปานานิ
 อตฺตนา ปิวนฺติ, น มาตาปิตุํ เทนฺติ, น ปุตตทารสฺส
 เทนฺติ, น ทาสกมฺมกรโปริสสฺส เทนฺติ, น มิตฺตามจฺจํ เทนฺติ,
 น ฌาตีสาลโหิตานํ เทนฺติ, ยาทีสานิ ภิกฺขุํ เทนฺติ.

อถโข เต ภิกฺขุ วนฺณวนฺโต^๑ อหฺลํ ปีนินฺทริยา ปสนฺน-
 มฺขวณฺณา วิปฺสนฺนจฺฉวิวนฺณา. อาจิณฺณ โข ปเนตํ วสฺสํ
 วุตฺถานํ ภิกฺขุํ ภควนฺตํ ทสฺสนาย อุปสงฺกมิตฺตํ. อถโข เต ภิกฺขุ
 วสฺสํ วุตฺตา เตมาสจฺจเยน เสนาสนํ สํสาเมตฺวา ปตฺตจิวร
 มาทาย, เยน เวสาลี, เตน ปกฺกมฺมึสฺส; อนุปฺพุเพน^๒ จาริกํ
 จรมาณา^๒ เยน เวสาลี, เยน มหาวัน, เยน กุฎฏาคารสาลา,
 เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมฺมึสฺส; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
 เอกมณฺตํ นิสฺสีทิสฺส.

เตน โข ปน สมเยน ทิสาสฺส วสฺสํ วุตฺตา ภิกฺขุ กิสา
 โหณฺติ ลูชา ทุพฺพณฺณา อุปฺปณฺทอุปฺปณฺทกฺขาตา ธมฺนิสนฺถตคตฺตา.
 วคฺคฺมุทาทีรียา ปน ภิกฺขุ วนฺณวนฺโต โหณฺติ ปีนินฺทริยา
 ปสนฺนมฺขวณฺณา วิปฺสนฺนจฺฉวิวนฺณา. อาจิณฺณ โข ปเนตํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ อาคนฺตุเกหิ ภิกฺขุหิ สทฺธี ปฏิสมฺโมทิตฺตํ. อถโข ภควา
 วคฺคฺมุทาทีรียะ ภิกฺขุ เอตทวโจ “กจฺจิ ภิกฺขเว ขมนฺนํ, กจฺจิ
 ยาปนฺนํ, กจฺจิ สมคฺคา สมฺโมทมาณา อวิวทมาณา ผาสฺสํ วสฺสํ
 วสิตฺถ, น จ ปิณฺฑทเกน กิลมิตฺถาติ. “ขมนฺนํ ภควา, ยาปนฺนํ
 ภควา; สมคฺคา จ มยฺ ภนฺเต สมฺโมทมาณา อวิวทมาณา ผาสฺสํ

วสฺสํ วสฺมิหํ, น จ ปิณฑเกน กิลมิมฺหติ. ชานนฺตาปิ ตถาคตา
 ปุจฺจนฺติ, ชานนฺตาปิ น ปุจฺจนฺติ; กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺจนฺติ, กาลํ
 วิทิตฺวา น ปุจฺจนฺติ; อนตฺถสญฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺจนฺติ, โน
 อนตฺถสญฺหิตํ; อนตฺถสญฺหิตเต เสตฺถมาโต ตถาคตानํ. ทวีหากาเรหิ
 พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขุ ปฏิปุจฺจนฺติ “ธมฺมํ वा เทสิสฺสาม,^๑
 สวากานํ वा สิขฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสามาติ. อถ โข ภควา
 วคฺคฺมุทาทิธีเย ภิกฺขุ เอตทฺโวจ “ยถา กถํ ปน ตุมฺहे ภิกฺขเว
 สมคฺคา สมโมทมาณา อวิวทมาณา ผาสฺกํ วสฺสํ วสิตฺถ, น จ
 ปิณฑเกน กิลมิตฺถาติ. อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
 อารोเจสฺสุ. “กจฺจิ ปน โว ภิกฺขเว ภูตฺนติ. “อภฺตํ ภควาติ.

วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจุจฺวิกํ โมชฺสปริสา “อนนฺจุโลมิกํ
 อปฺปฏฺฐิรูปํ อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณียํ; กถํ หิ นาม ตุมฺहे
 โมชฺสปริสา อฺทฺรสฺส การณา คิหิณํ อญฺญมญฺญสฺส อุตฺตริมฺนุสฺส-
 ฐมฺมสฺส วณฺณํ ภาสิสฺสถ, วรํ ตุมฺहेหิ โมชฺสปริสา ตินฺนฺเห
 โควิกนฺตเนน^๒ กุจฺจิปริกนฺโต, น เตวฺว อฺทฺรสฺส การณา คิหิณํ
 อญฺญมญฺญสฺส อุตฺตริมฺนุสฺสฐมฺมสฺส วณฺโณ ภาสีโต; ตํ กิสฺส
 เหตุ, ตโตนิทานํ หิ โมชฺสปริสา มรณํ वा นิคฺจฺเจยฺย มรณมตฺถํ
 वा ทุกฺขํ, น เตวฺว ตปฺปจฺจยา กายสฺส เกทา ปรี มรณา
 อปายํ ทุกฺคตี วิณีปาตํ นิริยํ อฺปฺปชฺเชยฺย, อิตฺตนิทานญจ โข
 โมชฺสปริสา กายสฺส เกทา ปรี มรณา อปายํ ทุกฺคตี วิณีปาตํ
 นิริยํ อฺปฺปชฺเชยฺย; เนตํ โมชฺสปริสา อปฺปสฺนฺนํ นํ ภาสํ
 ปสฺนฺนํ นํ ภิกฺขเวภาวาย ๗เปฯ วิครหิตฺวา ธมฺมํ กถํ กตฺวา
 ภิกฺขุ อามนฺเตสิ.

^๑ ส.ฉ.เท.อิ. เทสิสสาม^๒ อิ. โควิกตตเนน

[๑๕๕] “ปญฺจิเม ภิกฺขเว มหาโจรา สนฺโต สํวิชฺชมานา โลกสฺมี. กตเม ปญฺจ. อิทฺ ภิกฺขเว เอกจฺจสฺส มหาโจรสฺส เอวํ โหติ ‘กฺุทาสฺสุ นามาคํ สเตน วา สหสฺเสน วา ปริวฺโต คามนิกมราชธานีสฺสุ อาหิณฺทิสฺสามิ หนนฺโต ฆาเตนฺโต จินฺทนฺโต เจทาเปนฺโต ปจฺนฺโต ปจาเปนฺโตติ,’ โส อปเรน สมเยน สเตน วา สหสฺเสน วา ปริวฺโต คามนิกมราชธานีสฺสุ อาหิณฺทิตฺติ หนนฺโต ฆาเตนฺโต จินฺทนฺโต เจทาเปนฺโต ปจฺนฺโต ปจาเปนฺโต. เอวเมว โข ภิกฺขเว อิทฺเอกจฺจสฺส ปาปภิกฺขุโน เอวํ โหติ ‘กฺุทาสฺสุ นามาคํ สเตน วา สหสฺเสน วา ปริวฺโต คามนิกมราชธานีสฺสุ จาริกํ จริสฺสามิ, สกฺกโต ครุกโต มานีโต ปุชฺชิตो อปฺจิตो คหฺนฺจฺฉานญฺเจว ปพฺพชิตานญฺจ, ลากิ จีวรปิณฺฑปาทเสนาสนคิลานปจฺจยภสฺสชฺช- ปริกฺขารานนฺติ, โส อปเรน สมเยน สเตน วา สหสฺเสน วา ปริวฺโต คามนิกมราชธานีสฺสุ จาริกํ จรติ, สกฺกโต ครุกโต มานีโต ปุชฺชิตो อปฺจิตो คหฺนฺจฺฉานญฺเจว ปพฺพชิตานญฺจ, ลากิ จีวร- ปิณฺฑปาทเสนาสนคิลานปจฺจยภสฺสชฺชปริกฺขารานํ. อयํ ภิกฺขเว ปจฺโม มหาโจโร สนฺโต สํวิชฺชมานो โลกสฺมี.

ปฺน จปรี ภิกฺขเว, อิทฺเอกจฺจ ปาปภิกฺขุ ตถาคตปฺปเวทิตํ ฐมฺมวินยํ ปริยาปฺนฺติวฺวา อตฺตโน หตฺติ.^๒ อยํ ภิกฺขเว ทฺติโย มหาโจโร สนฺโต สํวิชฺชมานो โลกสฺมี.

ปฺน จปรี ภิกฺขเว, อิทฺเอกจฺจ ปาปภิกฺขุ สุทฺธํ พุรฺหมจารี ปริสุทฺธํ พุรฺหมจิริยํ จรณฺตํ อมฺูลเกน อพุรฺหมจิริเยน อนฺุทฺธํเสติ. อยํ ภิกฺขเว ตติโย มหาโจโร สนฺโต สํวิชฺชมานอ โลกสฺมี.

ปน จปร ภิภุขเว, อิเชกจโจ ปาปภิภุข, ยานิ ตานิ สงฺฆสฺส
 ครุภณฺฑทานิ ครุปริภุขารานิ, เสยฺยถิํ, อาราโม อารามวตฺถุ วิหาโร
 วิหารวตฺถุ มณฺโโจ ปิจ ภิสี^๑ พิมฺโพหนํ โลหกุมภี โลหภาณกํ^๒
 โลหวารโก โลหกฐาหํ วาสี^๓ พรสุ^๔ กุจาริ กุฑฺทาโล นิชาทณํ
 วลฺลี^๕ เวพู มุณฺขํ ปพฺพชฺ^๖ ติณํ มตฺติกา ทารุภณฺฑํ มตฺติกาภณฺฑํ,
 เตหิ คิหิ^๗ สงฺคณฺหาติ อุปฺลาเปติ. อัย ภิภุขเว จตฺตโต มหาโจโร
 สนฺโต สํวิชฺชมาโน โลกสฺมี. สเทวเก ภิภุขเว โลเก สมารเก
 สพฺรหฺมเก สสฺสมณพฺราหฺมณียา ปชาย สเทวมนุสฺสาย อัย อคฺโค
 มหาโจโร, โย อสนตํ อภุตํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลฺลปติ; ตํ กิสฺส
 เหตุ, เถยฺยาย โว ภิภุขเว รฏฺฐปิณฺโตะ ภูตฺโตติ.

อณฺณตา สนฺตมตฺตานํ	อณฺณตา โย ปเวทเย
นิกจฺจ กิตวสฺสเว	ภูตฺตํ เถยฺเยน ตสฺส ตํ.
กาสาวกณฺฐา พหโว	ปาปธมฺมา อสณฺณตา
ปาปา ปาเปหิ กมฺเมหิ	นिरยนฺเต อุปฺปชฺชเร.
เสยฺโย อโยคุโป ภูตฺโต	ตตฺโต อคฺคิสิชฺฐปโม
ยณฺเจ ภูณฺเชยฺย ทุสฺสีโล	รฏฺฐปิณฺฑํ อสณฺณโตติ.

อถโข ภควา วคฺคฺมุทาทิรีเย ภิภุขุ อนเภปริยาเยน วิครหิตฺวา
 ทพฺพรตาย ทุปฺโปสตาย ๗เป๗ เหวณฺจ ปน ภิภุขเว อิมํ สิภุขาปทํ
 อุกฺกทิสฺเสยฺยาถ

[๑๙๖] “โย ปน ภิภุขุ อนภิขานํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ
 อตฺตูปนายิกํ อลมรียณฺณทสฺสนํ สมุทาจเรยฺย ‘อิติ ชานามิ,

อิติ ปสฺสามีติ, ตโต อปเรน สมเยน สมฺนุคฺคาหิยาโน วา
 อสมฺนุคฺคาหิยาโน วา อาปนฺโน วิสฺสุธาเปกฺโข เอวํ วเทยฺย
 ‘อชานเมวํ อวฺโส อวํ ชานามิ, อปสฺสํ ปสฺสามิ, ตฺวจํ
 มุสา วิลปินฺติ; อยมฺปิ ปาราชิกโก โหติ อสฺวาโสติ.

เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตตํ โหติ.

[๑๙๗] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา ภิกฺขุ อทิกฺกุเจ
 ทิกฺกุจฺจสณฺณิโน, อปตฺเต ปตฺตสณฺณิโน, อนนฺทิกเต อนฺทิกตสณฺณิโน,
 อสจฺจิกเต สจฺจิกตสณฺณิโน, อธิมานเน อณฺณํ พฺยากริสุ. เตสํ
 อปเรน สมเยน รากายปิ จิตฺตํ นมตี, โทสายปิ จิตฺตํ นมตี,
 โมหายปิ จิตฺตํ นมตี. เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ “ภควตา สิกฺขาปทํ
 ปณฺณตตํ; มยณฺจมฺหา” อทิกฺกุเจ ทิกฺกุจฺจสณฺณิโน, อปตฺเต ปตฺตสณฺณิโน,
 อนนฺทิกเต อนฺทิกตสณฺณิโน, อสจฺจิกเต สจฺจิกตสณฺณิโน, อธิมานเน
 อณฺณํ พฺยากริมฺหา; กจฺจิ นฺ โข มยํ ปาราชิกัม อาปตฺตี
 อาปนฺนาติ. เต^๒ อายสฺมโต อานนฺทสฺส เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ.
 อายสฺมา อานนฺโท ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ. “โหนฺติเยวานนฺท”^๓
 ภิกฺขุ อทิกฺกุเจ ทิกฺกุจฺจสณฺณิโน, อปตฺเต ปตฺตสณฺณิโน, อนนฺทิกเต
 อนฺทิกตสณฺณิโน, อสจฺจิกเต สจฺจิกตสณฺณิโน, อธิมานเน อณฺณํ
 พฺยาฏโหรนฺติ, ตณฺจ โข เอตํ อพฺโพหาริกนฺติ. “อถ โข ภควา เอตสฺมี
 นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ ฐมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ”^๔
 ๕เป๕ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ

“โย ปน ภิกขุ อนภิชานํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อตฺตูปนายิกํ
อลมรียฅาณทสฺสนํ สมุทาจเรยฺย ‘อิติ ชานามิ, อิติ ปสฺสามิ, ตโต อปเรน สมเยน สมนุคฺคาหิยมาโน วา อสมนุคฺคาหิยมาโน
วา อาปนฺโน วิสุทฺธาเปกฺโข เอวํ วเทยฺย ‘อชานเมวํ อาวุโส
อวํ ชานามิ, อปสฺสํ ปสฺสามิ, ตัจจํ มุสา วิลปินฺติ อญฺญตร
อิมาหา; อยมฺปิ ปาราชิกโก โหติ อสฺวาโสติ.

[๑๙๘] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ

ภิกขุติ ฯเปฯ อยํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต “ภิกขุติ.

อนภิชานนฺติ อสนตํ อฏฺฐตํ อสํวิชฺชมานํ อชานนฺโต อปสฺสนฺโต
อตฺตนิ กุสลํ ฐมฺมํ “อตฺถิ เม กุสลา ฐมฺมาติ.”

อุตฺตริมนุสฺสธมฺโม นาม ฅานํ, วิโมกฺโข,^๒ สมาธิ, สมาปตฺติ,
ฅาณทสฺสนํ, มคฺคภาวนา, ผลสจฺจิกิริยา, กิเลสปฺปหานํ, วินีวรณตา
จิตฺตสฺส, สุกฺกาวาเร อภิริติ.

อตฺตูปนายิกนฺติ เต วา กุสเล ฐมฺเม อตฺตนิ อฺปนฺเต,
อตฺตานํ วา เตสุ กุสเลสฺส ฐมฺเมสุ อฺปนฺเต.

ฅาณนฺติ ติสฺโส วิชฺชา.

ทสฺสนนฺติ ยํ ฅาณํ, ตํ ทสฺสนํ; ยํ ทสฺสนํ, ตํ ฅาณํ.

สมุทาจเรยฺยาติ อาโรเจยฺย อิตฺถิยา วา ปุริสสฺส วา
คหฺนุจสฺส วา ปพฺพชิตสฺส วา.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. อตฺถิ เม กุสโล ฐมฺโมติ.

^๒ สฺยา. วิโมกฺข

อิติ ชานามิ อิติ ปสฺสามีติ “ชานามหิ เอเต ฐมฺเม,
ปสฺสามหิ เอเต ฐมฺเม, อตฺถิ จ เม เอเต ฐมฺมา,” อหฺมจฺ เอเตสุ
ฐมฺเมสุ สนฺทิสฺสามีติ.

ตโต อปเรน สมเยนาติ ยสฺมี ขณฺเ สมุทาจิณฺณํ โหติ, ตํ
ขณฺํ ตํ ลยํ ตํ มุหุตตํ วีตฺวตฺเต.

สมนฺคฺคาหิยมาโนติ ยํ วตฺถุ^๒ ปฏฺิณฺเฑาตํ โหติ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี สมนฺคฺคาหิยมาโน “กิ เต อริคตํ, กิณฺติ เต อริคตํ, กทา
เต อริคตํ, กตฺถ เต อริคตํ, กตเม เต กิเลสา ปหิณา, กตเมสํ
ตวํ ฐมฺมานํ ลากิตี.

อสมนฺคฺคาหิยมาโนติ น เกนจิ วุจฺจมาโน.

อาปนฺโนติ ปาปิจฺเ ฉิจฺฉาปกโต อสนฺตํ อฏฺฏํ อุตฺตริมนฺุสฺส-
ฐมฺมํ อุลลปิตฺวา ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺโน โหติ.

วิสุทฺธาเปกฺโขติ คิหิ วา โหตุกาโม, อุปาสโก วา โหตุกาโม,
อารามิโก วา โหตุกาโม, สามเณโร วา โหตุกาโม.

อชานเมวํ อาวุโส อวจํ ชานามิ, อปสฺสํ ปสฺสามีติ “นาหิ
เอเต ฐมฺเม ชานามิ, นาหิ เอเต ฐมฺเม ปสฺสามิ, นตฺถิ จ เม
เอเต ฐมฺมา, น จาหิ เอเตสุ ฐมฺเมสุ สนฺทิสฺสามีติ.

ตฺวจฺฉํ มุสา วิลปฺนฺติ ตฺวจฺฉกํ มยา ภณฺตี, มุสา มยา ภณฺตี,
อฏฺฏํ มยา ภณฺตี, ^๓“อสนฺตํ มยา ภณฺตี,” อชานนฺเตน มยา ภณฺตี.

อณฺเฏตร อธิมานาติ จเปตฺวา อธิมานํ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อตฺถิ จ เอเต ฐมฺมา มยิ.

^๒ ส.,ฉ.,เท. วตฺถุ

^{๓-๓} ส.,ฉ.,เท.,อ. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

อยมปิตี ปุริเม อุปาทาย วุจจติ.

ปาราชิกโก โหตีติ เสยฺยถาปี นาม ตาโล มตฺถกจฺฉินฺโน
อภพฺโพ ปุณ วิรุพฺพหิยา;^๑ เอวเมว ภิกฺขุ ปาปิจฺโณ อิจฺฉาปกโต
อสนฺตํ อภฺยตํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปิตฺวา อสฺสมณฺโณ โหติ
อสฺกยปฺตฺติโย; เตน วุจจติ “ปาราชิกโก โหตีติ.

อสงฺวาโสติ สงฺวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส สมสฺสิกฺขาตา,
เอโส สงฺวาโส นาม. โส เตน สทฺธิ นตฺถิ, เตน วุจจติ
“อสงฺวาโสติ.

[๑๙๙] อุตฺตริมนุสฺสธมฺโม นาม ฌานํ, วิโมกฺโข, สมาธิ,
สมาปตฺติ, ฌาณทสฺสนํ, มคฺคภาวนา, ผลสจฺฉิกิริยา, กิเลสปปหानํ,
วินีวรณตา จิตฺตสฺส, สญฺญาคาเร อภิริติ.

ฌานนฺติ ปจฺม ฌานํ, ทฺติยํ ฌานํ, ตติยํ ฌานํ, จตฺตมํ
ฌานํ.

วิโมกฺโขติ สญฺญโต วิโมกฺโข, อนิमितฺโต วิโมกฺโข, อปฺปณฺหิตो
วิโมกฺโข.

สมาธิติ สญฺญโต สมาธิ, อนิमितฺโต สมาธิ, อปฺปณฺหิตो
สมาธิ.

สมาปตฺติติ สญฺญตา สมาปตฺติ, อนิमितฺตา สมาปตฺติ,
อปฺปณฺหิตา สมาปตฺติ.

ฌาณนฺติ ติสฺโส วิชฺชา.

มคฺคภาวนาติ จตฺตาโร สติปฏฺจํญา, จตฺตาโร สมฺมปฺปชานา,
จตฺตาโร อิทฺธิปาทา, ปญฺจินฺทฺริยานิ, ปญฺจ พฺลานิ, สดฺด โพชฺฌงฺกา,
อริโย อฏฺฐงฺกโก มคฺโค.

ผลสจฺฉิภิรียาติ โสตาปตฺติผลสฺส สจฺฉิภิรียา, สกทาคามิผลสฺส
สจฺฉิภิรียา, อนาคามิผลสฺส สจฺฉิภิรียา, อรหตฺตผลสฺส^๑ สจฺฉิภิรียา.

กิเลสปฺปหานนฺติ ราคสฺส ปหานํ, โทสสฺส ปหานํ, โมหสฺส
ปหานํ.

วินีวรณฺตา จิตฺตสฺสาติ ราคา จิตฺตํ วินีวรณฺตา, โทสา
จิตฺตํ^๒ วินีวรณฺตา, โมหา จิตฺตํ วินีวรณฺตา.

สฺญมฺมาคาระ อภิริตฺติ ปจฺเมเน ฌาเนเน สฺญมฺมาคาระ อภิริติ,
ทฺฐิเยเน ฌาเนเน สฺญมฺมาคาระ อภิริติ, ตฺติเยเน ฌาเนเน สฺญมฺมาคาระ
อภิริติ, จตุตฺเถเน ฌาเนเน สฺญมฺมาคาระ อภิริติ.

[๒๐๐] ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺุสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺุสา ภณามิติ, ภณิตสฺส โหติ
“มฺุสา มยา ภณิตนฺติ.

จตุหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺุสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺุสา ภณามิติ, ภณิตสฺส โหติ
“มฺุสา มยา ภณิตนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐิ.

ปญฺหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมปชานมฺสา
ภณฺตสฺส อปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี.

จฺหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺตสฺส
อปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา ภณิสฺสนฺติ,
ภณฺตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ “มฺสา มยา
ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจิ.

สตุตฺหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมปชานมฺสา
ภณฺตสฺส อปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจิ,
วินิชาย ภาวํ.

[๒๐๑] ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชามิตฺติ สฺมปชานมฺสา
ภณฺตสฺส อปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ.

จตุทฺหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชามิตฺติ สฺมปชานมฺสา
ภณฺตสฺส อปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ.

ปญฺหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชามิตฺติ สฺมปชานมฺสา
ภณฺตสฺส อปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา

ภณิสฺสหนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตี, ภณิตฺตสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตฺตหนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐิจิ, วินิธาย ขนฺตี.

จหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สมากฺขชาเมตี สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา
ภณิสฺสหนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตี, ภณิตฺตสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตฺตหนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐิจิ, วินิธาย ขนฺตี, วินิธาย รุจฺจิ.

สตฺตหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สมากฺขชาเมตี สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา
ภณิสฺสหนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตี, ภณิตฺตสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตฺตหนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐิจิ, วินิธาย ขนฺตี, วินิธาย รุจฺจิ,
วินิธาย ภาวํ.

[๒๐๒] ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สมากฺขชาเมตี สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา
ภณิสฺสหนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตี, ภณิตฺตสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตฺตหนฺติ.

จตุหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สมากฺขชาเมตี สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา
ภณิสฺสหนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตี, ภณิตฺตสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตฺตหนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐิจิ.

ปญฺจหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สมากฺขชาเมตี สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา
ภณิสฺสหนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตี, ภณิตฺตสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตฺตหนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐิจิ, วินิธาย ขนฺตี.

จตุรหากาเรหิ “ปจมํ ฌานํ समाปนโนติ สมุปชานมฺสา ภณนตฺสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา ภณิสฺสนฺติ,
 ภณนตฺสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ “มฺสา มยา
 ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐี, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี.

สตุรหากาเรหิ “ปจมํ ฌานํ समाปนโนติ สมุปชานมฺสา
 ภณนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณนตฺสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐี, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี,
 วินิชาย ภาวํ.

[๒๐๓] ตีหากาเรหิ “ปจมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตี” สมุปชานมฺสา
 ภณนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณนตฺสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ.

จตุรหากาเรหิ “ปจมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตี” สมุปชานมฺสา
 ภณนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณนตฺสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐี.

ปญฺจหากาเรหิ “ปจมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตี” สมุปชานมฺสา
 ภณนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณนตฺสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐี, วินิชาย ขนฺตี.

ฉหากาเรหิ “ปจฺมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตี สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐี, วินิธาย ขนฺตี, วินิธาย รุจี.

สตฺตหากาเรหิ “ปจฺมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตี สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐี, วินิธาย ขนฺตี, วินิธาย รุจี,
วินิธาย ภาวํ.

[๒๐๔] ตีหากาเรหิ “ปจฺมสฺส ฌานสฺส วสฺมิมฺหิตี” สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ.

จตุหากาเรหิ “ปจฺมสฺส ฌานสฺส วสฺมิมฺหิตี สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐี.

ปญฺจหากาเรหิ “ปจฺมสฺส ฌานสฺส วสฺมิมฺหิตี สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
“มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐี, วินิธาย ขนฺตี.

ฉหากาเรหิ “ปจฺมสฺส ฌานสฺส วสฺมึหิตี สมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจิ.

สตฺตหากาเรหิ “ปจฺมสฺส ฌานสฺส วสฺมึหิตี สมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจิ,
 วินิชาย ภาว.

[๒๐๕] ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาตี สมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ.

จตุหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาตี สมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ.

ปญฺจหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาตี สมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา
 ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺสา ภณามิตี, ภณิตสฺส โหติ
 “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี.

หมตอายุ 26/05/2561 ฉหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาตี สมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา

ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มฺุสา ภณามีติ, ภณิตฺตสฺส โหติ “มฺุสา มยา ภณิตฺตฺต, วินิชาย ทิฏฺฐี, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี.

สตฺตทหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มฺุสา ภณามีติ, ภณิตฺตสฺส โหติ “มฺุสา มยา ภณิตฺตฺต, วินิชาย ทิฏฺฐี, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี, วินิชาย ภาวํ.

ยถา อิทํ ปจฺมํ ฌานํ วิตฺถาริตํ, เอวํ^๑ สพฺพํปิ วิตฺถาเรตฺตพฺพ.

[๒๐๖] ตีหากาเรหิ “ทฺุติยํ ฌานํ ๔เปยฺ ตติยํ ฌานํ ๔เปยฺ จตฺตตํ ฌานํ สมฺปาชฺฐี ๔เปยฺ สมฺปาชฺฐามิ ๔เปยฺ สมฺปาปนฺโน ๔เปยฺ จตฺตตสฺส ฌานสฺส ลากิหมฺิ ๔เปยฺ วสิมฺิ ๔เปยฺ จตฺตตํ ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา ภณิสฺสนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มฺุสา ภณามีติ, ภณิตฺตสฺส โหติ “มฺุสา มยา ภณิตฺตฺต, วินิชาย ทิฏฺฐี, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี, วินิชาย ภาวํ.

[๒๐๗] ตีหากาเรหิ “สุญฺญตํ วิโมกฺขํ ๔เปยฺ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ ๔เปยฺ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺขํ สมฺปาชฺฐี ๔เปยฺ สมฺปาชฺฐามิ ๔เปยฺ สมฺปาปนฺโน ๔เปยฺ อปฺปณฺหิตสฺส วิโมกฺขสฺส ลากิหมฺิ ๔เปยฺ วสิมฺิ ๔เปยฺ อปฺปณฺหิตโต วิโมกฺโข สจฺจิกโต มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๔เปยฺ

ตีหากาเรหิ “สุญฺญตํ สมาริ ๔เปยฺ อนิมิตฺตํ สมาริ ๔เปยฺ อปฺปณฺหิตํ สมาริ สมฺปาชฺฐี ๔เปยฺ สมฺปาชฺฐามิ ๔เปยฺ สมฺปาปนฺโน

หมดอายุ 26/05/2566

ขแปฯ อปฺปณฺหิตสฺส สฺมาธิสฺส ลากิมฺหิ ขแปฯ วสิมฺหิ ขแปฯ
 อปฺปณฺหิโต สฺมาธิ สจฺจิกโต มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺตสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ขแปฯ

ตีหากาเรหิ “สฺยฺมตํ สฺมาปตฺตี ขแปฯ อนิมิตฺตํ สฺมาปตฺตี
 ขแปฯ อปฺปณฺหิตํ สฺมาปตฺตี สฺมาปชฺชี่ ขแปฯ สฺมาปชฺชามิ
 ขแปฯ สฺมาปนฺโน ขแปฯ อปฺปณฺหิตาย สฺมาปตฺติยา ลากิมฺหิ
 ขแปฯ วสิมฺหิ ขแปฯ อปฺปณฺหิตา สฺมาปตฺติ สจฺจิกตา มยาติ
 สมฺปชานมฺุสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ขแปฯ

ตีหากาเรหิ “ติสฺโส วิชฺชา สฺมาปชฺชี่ ขแปฯ สฺมาปชฺชามิ
 ขแปฯ สฺมาปนฺโน ขแปฯ ติสฺสนฺนํ วิชฺชานํ ลากิมฺหิ ขแปฯ
 วสิมฺหิ ขแปฯ ติสฺโส วิชฺชา สจฺจิกตา มยาติ สมฺปชานมฺุสา
 ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ขแปฯ

ตีหากาเรหิ “จตฺตารอ สติปฏฺฐาเน ขแปฯ จตฺตารอ สมฺมปฺปชานเ
 ขแปฯ จตฺตารอ อิทฺธิปาเท สฺมาปชฺชี่ ขแปฯ สฺมาปชฺชามิ ขแปฯ
 สฺมาปนฺโน ขแปฯ จตฺตุนํ อิทฺธิปาทานํ ลากิมฺหิ ขแปฯ วสิมฺหิ
 ขแปฯ จตฺตารอ อิทฺธิปาทา สจฺจิกตา มยาติ สมฺปชานมฺุสา
 ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ขแปฯ

ตีหากาเรหิ “ปญฺจินฺทฺริยานิ ขแปฯ ปญฺจ พลานิ สฺมาปชฺชี่
 ขแปฯ สฺมาปชฺชามิ ขแปฯ สฺมาปนฺโน ขแปฯ ปญฺจนฺนํ พลानํ
 ลากิมฺหิ ขแปฯ วสิมฺหิ ขแปฯ ปญฺจ พลานิ สจฺจิกตานิ มยาติ
 สมฺปชานมฺุสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ขแปฯ

หมตอายุ 26/05/25๕๕ ตีหากาเรหิ “สตฺต โพชฺฌนฺเค สฺมาปชฺชี่ ขแปฯ สฺมาปชฺชามิ
 ขแปฯ สฺมาปนฺโน ขแปฯ สตฺตุนํ โพชฺฌนฺคานํ ลากิมฺหิ ขแปฯ

วสิมฺหิ ๕เปฯ สดฺต โพชฌงฺกา สจฺจิกตา มยาติ สมฺปชานมุสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “อริยํ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ สมปาชฺชชี ๕เปฯ สมปาชฺชชามิ
๕เปฯ สมปาณฺโน อริยสฺส อฏฺฐงฺกิกสฺส มคฺคสฺส ลาภิมฺหิ
๕เปฯ วสิมฺหิ ๕เปฯ อริโย อฏฺฐงฺกิกโก มคฺโค สจฺจิกโต มยาติ
สมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “โสตาปตฺติผลํ ๕เปฯ สกทาคามีผลํ ๕เปฯ
อนาคามีผลํ ๕เปฯ อรหตฺตผลํ^๑ สมปาชฺชชี ๕เปฯ สมปาชฺชชามิ
๕เปฯ สมปาณฺโน ๕เปฯ อรหตฺตผลสฺส^๒ ลาภิมฺหิ ๕เปฯ วสิมฺหิ
๕เปฯ อรหตฺตผลํ สจฺจิกตํ มยาติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “ราโค เม จตฺโต, ราโค เม วนฺโต, ราโค เม
มุตฺโต, ราโค เม ปหีนฺ, ราโค เม ปฏฺฐินิสฺสฏฺฐโจ, ราโค เม
อุกฺเขฏฺฐโต, ราโค เม สมฺกฺเขฏฺฐโตติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “โทโส เม จตฺโต ๕เปฯ โมโห เม จตฺโต ๕เปฯ
วนฺโต ๕เปฯ มุตฺโต ๕เปฯ ปหีนฺ ๕เปฯ ปฏฺฐินิสฺสฏฺฐโจ ๕เปฯ
อุกฺเขฏฺฐโต ๕เปฯ สมฺกฺเขฏฺฐโตติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “ราคา เม จิตฺตํ วินีวรณํ ๕เปฯ โทสา เม จิตฺตํ
วินีวรณํ ๕เปฯ โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สมฺปชานมุสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา

ภณิสฺสหนฺติ, ภณนฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามีติ, ภณิตสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฐี, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี,
วินิชาย ภาว.

สุทฺธิกํ นิฏฺฐิตํ

[๒๐๘] ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ ทุตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี
ฯเปฯ สฺมาปชฺฐามิ ฯเปฯ สฺมาปนฺโน ฯเปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
ทุตฺติยสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสฺมิมฺหิ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ
ฌานํ ทุตฺติยญฺจ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาติ สมนฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ ตุตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี ฯเปฯ
สฺมาปชฺฐามิ ฯเปฯ สฺมาปนฺโน ฯเปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
ตุตฺติยสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสฺมิมฺหิ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ
ฌานํ ตุตฺติยญฺจ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาติ สมนฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ จตฺตตฺถญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี
ฯเปฯ สฺมาปชฺฐามิ ฯเปฯ สฺมาปนฺโน ฯเปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
จตฺตตฺถสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสฺมิมฺหิ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ
ฌานํ จตฺตตฺถญฺจ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาติ สมนฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ สุญฺญตฺถญฺจ วิโมกฺขํ ฯเปฯ
ปจฺมญฺจ ฌานํ อนิมิตฺตตฺถญฺจ วิโมกฺขํ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ ฌานํ
อปปณฺนิหิตตฺถญฺจ วิโมกฺขํ สฺมาปชฺฐี ฯเปฯ สฺมาปชฺฐามิ ฯเปฯ
สฺมาปนฺโน ฯเปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อปปณฺนิหิตสฺส จ วิโมกฺขสฺส

ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสิมฺหิ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ ฌานํ อปฺปณฺหิโต จ
 วิโมกฺโข สจฺฉิกโต มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ สุกฺกตญฺจ สมาริํ ฯเปฯ
 ปจฺมญฺจ ฌานํ อนิฺมิตฺตญฺจ สมาริํ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ ฌานํ
 อปฺปณฺหิตญฺจ สมาริํ สมာปชฺชํ ฯเปฯ สมာปชฺชามิ ฯเปฯ
 สมာปนฺโน ฯเปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อปฺปณฺหิตสฺส จ สมาริสฺส
 ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสิมฺหิ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ ฌานํ อปฺปณฺหิโต จ
 สมาริํ สจฺฉิกโต มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ สุกฺกตญฺจ สมာปตฺติํ ฯเปฯ
 ปจฺมญฺจ ฌานํ อนิฺมิตฺตญฺจ สมာปตฺติํ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ ฌานํ
 อปฺปณฺหิตญฺจ สมာปตฺติํ สมာปชฺชํ ฯเปฯ สมာปชฺชามิ ฯเปฯ
 สมာปนฺโน ฯเปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อปฺปณฺหิตาย จ สมာปตฺติยา
 ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสิมฺหิ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ ฌานํ อปฺปณฺหิตา จ
 สมာปตฺติ สจฺฉิกตา มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ ติสฺโส จ วิชฺชา สมာปชฺชํ
 ฯเปฯ สมာปชฺชามิ ฯเปฯ สมာปนฺโน ฯเปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
 ติสฺสนฺนญฺจ วิชฺชานํ ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสิมฺหิ ฯเปฯ ปจฺมญฺจ
 ฌานํ ติสฺโส จ วิชฺชา สจฺฉิกตา มยาติ สมฺปชานมฺุสา ภณฺตสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

หมดอญ 26/05/2566

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ จตฺตารอ จ สติปฏฺฐาเน ฯเปฯ
 ปจฺมญฺจ ฌานํ จตฺตารอ จ สมฺมปฺปชานเน ฯเปฯ ปจฺมญฺจ ฌานํ

จตุตตารโ จ อิทฺธิปาเท สมาปชฺฐี ๕เปฯ สมาปชฺฐามิ ๕เปฯ
 สมาปนฺโน ๕เปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส จตฺตุนฺนญจ อิทฺธิปาทานํ
 ลาภิมฺหิ ๕เปฯ วสฺมิมฺหิ ๕เปฯ ปจฺมญจ ฌานํ จตฺตารโ จ
 อิทฺธิปาทา สจฺฉิกตา มยาติ สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญจ ฌานํ ปญจ จ อินฺทฺริยานิ ๕เปฯ
 ปจฺมญจ ฌานํ ปญจ จ พฺลานิ สมาปชฺฐี ๕เปฯ สมาปชฺฐามิ
 ๕เปฯ สมาปนฺโน ๕เปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ปญจนฺนญจ
 พฺลานํ ลาภิมฺหิ ๕เปฯ วสฺมิมฺหิ ๕เปฯ ปจฺมญจ ฌานํ ปญจ จ
 พฺลานิ สจฺฉิกตานิ มยาติ สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

[๒๐๙] ตีหากาเรหิ “ปจฺมญจ ฌานํ สตฺต จ โพชฺฌงฺเค
 สมาปชฺฐี ๕เปฯ สมาปชฺฐามิ ๕เปฯ สมาปนฺโน ๕เปฯ ปจฺมสฺส
 จ ฌานสฺส สตฺตุนฺนญจ โพชฺฌงฺกานํ ลาภิมฺหิ ๕เปฯ วสฺมิมฺหิ
 ๕เปฯ ปจฺมญจ ฌานํ สตฺต จ โพชฺฌงฺกา สจฺฉิกตา มยาติ
 สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญจ ฌานํ อริยญจ อฏฺฐงฺคิกํ มคฺคํ สมาปชฺฐี
 ๕เปฯ สมาปชฺฐามิ ๕เปฯ สมาปนฺโน ๕เปฯ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
 อริยสฺส จ อฏฺฐงฺคิกสฺส มคฺคสฺส ลาภิมฺหิ ๕เปฯ วสฺมิมฺหิ ๕เปฯ
 ปจฺมญจ ฌานํ อริโย จ อฏฺฐงฺคิโก มคฺโค สจฺฉิกโต มยาติ
 สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

หมตอายุ 26/05/2๕๖๕ ตีหากาเรหิ “ปจฺมญจ ฌานํ โสตาปตฺติผลญจ ๕เปฯ ปจฺมญจ
 ฌานํ สกฺทาคามีผลญจ ๕เปฯ ปจฺมญจ ฌานํ อนาคามีผลญจ ๕เปฯ

ปจฺมญจ ฌานํ อรหตฺตผลญจ สฺมาปชฺฐี ๕เปยฺ สฺมาปชฺฐามิ ๕เปยฺ
 สฺมาปนฺโน ๕เปยฺ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อรหตฺตผลสฺส จ ลาภิมฺหิ
 ๕เปยฺ วสฺมิมฺหิ ๕เปยฺ ปจฺมญจ ฌานํ อรหตฺตผลญจ สจฺจณิกตํ มยาติ
 สมนฺปชานมฺุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปยฺ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี ๕เปยฺ สฺมาปชฺฐามิ
 ๕เปยฺ สฺมาปนฺโน ๕เปยฺ ราโค จ เม จตฺโต ๕เปยฺ ปจฺมญจ
 ฌานํ สฺมาปชฺฐี ๕เปยฺ โทโส จ เม จตฺโต ๕เปยฺ ปจฺมญจ
 ฌานํ สฺมาปชฺฐี ๕เปยฺ โมโห จ เม จตฺโต ๕เปยฺ วนฺโต ๕เปยฺ
 มฺุตฺโต ๕เปยฺ ปหีโน ๕เปยฺ ปฏฺินิสฺสฏฺุจ ๕เปยฺ อุกฺเขฏฺุโต ๕เปยฺ
 สมนฺปชานมฺุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปยฺ

ตีหากาเรหิ ๕เปยฺ สตฺตหากาเรหิ “ปจฺมญจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี
 ๕เปยฺ สฺมาปชฺฐามิ ๕เปยฺ สฺมาปนฺโน ๕เปยฺ รากา จ เม จิตฺตํ
 วินีวรณํ ๕เปยฺ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ๕เปยฺ โมหา จ เม
 จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สมนฺปชานมฺุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส,
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา ภณฺิสฺสนฺติ, ภณฺนตสฺส โหติ “มฺุสา
 ภณฺามิตฺติ, ภณฺิตสฺส โหติ “มฺุสา มยา ภณฺิตนฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐี,
 วินิชาย ขนฺธี, วินิชาย รุจฺจิ, วินิชาย ภาวํ.

ขณฺฑจกํ นิฏฺฐิตํ.

[๒๑๐] ตีหากาเรหิ “ทฺุติยญจ ฌานํ ตติยญจ ฌานํ
 สฺมาปชฺฐี ๕เปยฺ สฺมาปชฺฐามิ ๕เปยฺ สฺมาปนฺโน ๕เปยฺ ทฺุติยสฺส จ
 ฌานสฺส ตติยสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ ๕เปยฺ วสฺมิมฺหิ ๕เปยฺ
 ทฺุติยญจ ฌานํ ตติยญจ ฌานํ สจฺจณิกตํ มยาติ สมนฺปชานมฺุสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปยฺ

ตีหากาเรหิ “ทุติยญจ ฌานํ จตฺตตญจ ฌานํ สมาปชฺชี่
 ๕เปฯ สมาปชฺชามิ ๕เปฯ สมาปนฺโน ๕เปฯ ทุติยสฺส จ ฌานสฺส
 จตฺตตสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ ๕เปฯ วสิมฺหิ ๕เปฯ ทุติยญจ
 ฌานํ จตฺตตญจ ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “ทุติยญจ ฌานํ สญฺญตญจ วิโมกฺขํ ๕เปฯ
 ทุติยญจ ฌานํ อนิมิตฺตญจ วิโมกฺขํ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ
 อปฺปณฺหิตญจ วิโมกฺขํ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ สญฺญตญจ สมาริ
 ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ อนิมิตฺตญจ สมาริ ๕เปฯ ทุติยญจ
 ฌานํ อปฺปณฺหิตญจ สมาริ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ สญฺญตญจ
 สมาปตฺตี ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ อนิมิตฺตญจ สมาปตฺตี ๕เปฯ
 ทุติยญจ ฌานํ อปฺปณฺหิตญจ สมาปตฺตี ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ
 ติสฺโส จ วิชฺชา ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ จตฺตารโ จ สติปฏฺจาเน
 ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ จตฺตารโ จ สมฺมปฺปชานเ ๕เปฯ ทุติยญจ
 ฌานํ จตฺตารโ จ อิทธิปาเท ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ ปญจ จ
 อินฺทฺริยานิ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ สตฺต จ โพชฺฌณฺเ ๕เปฯ
 ทุติยญจ ฌานํ อริยญจ อฏฺฐงฺคิกํ มคฺคํ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ
 โสตาปตฺติผลญจ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ สกทาคามิผลญจ ๕เปฯ
 ทุติยญจ ฌานํ อนาคามิผลญจ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ อรหตฺตผลญจ
 สมาปชฺชี่ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ สมาปชฺชี่ ๕เปฯ ราโค จ เม
 จตฺโต ๕เปฯ โทโส จ เม จตฺโต ๕เปฯ โมโห จ เม จตฺโต
 ๕เปฯ วนฺโต ๕เปฯ มุตฺโต ๕เปฯ ปหีโน ๕เปฯ ปฏฺนิสฺสฏฺโจ
 ๕เปฯ อุกฺเขฏฺโตะ ๕เปฯ สมฺกฺเขฏฺโตะ ๕เปฯ ทุติยญจ ฌานํ
 สมาปชฺชี่ ๕เปฯ รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺ ๕เปฯ ทุติยญจ

ฌานํ สมาปชฺชี่ ฯเปฯ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ฯเปฯ
 ทุติยญจ ฌานํ สมาปชฺชี่ ฯเปฯ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ
 สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ ฯเปฯ สตฺตหากาเรหิ “ทุติยญจ ฌานํ ปจฺมญจ
 ฌานํ สมาปชฺชี่ ฯเปฯ สมาปชฺชามิ ฯเปฯ สมาปนฺโน ฯเปฯ
 ทุติยสฺส จ ฌานสฺส ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ ฯเปฯ วสฺมิมฺหิ
 ฯเปฯ ทุติยญจ ฌานํ ปจฺมญจ ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ สมฺปชานมฺสา
 ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ วินิชาเย ภาวํ.

พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ.^๑

เอวํ เอเกกํ มฺลํ กาทฺตฺน พทฺธจกฺกํ ปรีวตฺตกํ กตฺตพพํ.

อิทํ สงฺขิตตํ.^๒

[๒๑๑] ตีหากาเรหิ “ตติยญจ ฌานํ จตุตฺถญจ ฌานํ ฯเปฯ
 ตติยญจ ฌานํ อรหตฺตญจ สมาปชฺชี่ ฯเปฯ สมาปชฺชามิ ฯเปฯ
 สมาปนฺโน ฯเปฯ ตติยสฺส จ ฌานสฺส อรหตฺตสฺส จ ลาภิมฺหิ
 ฯเปฯ วสฺมิมฺหิ ฯเปฯ ตติยญจ ฌานํ อรหตฺตญจ สจฺจิกตํ มยาติ
 สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ตติยญจ ฌานํ สมาปชฺชี่ ฯเปฯ สมาปชฺชามิ
 ฯเปฯ สมาปนฺโน ฯเปฯ ตติยสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ ฯเปฯ
 วสฺมิมฺหิ ฯเปฯ ตติยญจ ฌานํ สจฺจิกตํ มยา, ราโค จ เม จตฺโต

ฯเปฯ โทโส จ เม จตฺโต ฯเปฯ โมโห จ เม จตฺโต ฯเปฯ วนฺโต
 ฯเปฯ มุตฺโต ฯเปฯ ปหิโน ฯเปฯ ปฏินิสฺสฏฺโง ฯเปฯ อุกฺเขฏฺโง
 ฯเปฯ สมุกฺเขฏฺโง ฯเปฯ รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ฯเปฯ
 โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ฯเปฯ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ
 สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ตติยญฺจ ฌานํ ปจฺมญฺจ ฌานํ ฯเปฯ ตติยญฺจ
 ฌานํ ทุตติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่ ฯเปฯ สฺมาปชฺชามิ ฯเปฯ สฺมาปนฺโน
 ฯเปฯ ตติยสฺส จ ฌานสฺส ทุตติยสฺส จ ฌานสฺส ลาภีมฺหิ ฯเปฯ
 วสิมฺหิ ฯเปฯ ตติยญฺจ ฌานํ ทุตติยญฺจ ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ
 สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

ตีกาเรหิ “โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, ปจฺมญฺจ ฌานํ ฯเปฯ
 ทุตติยญฺจ ฌานํ ฯเปฯ ตติยญฺจ ฌานํ ฯเปฯ จตฺตตฺตญฺจ ฌานํ
 สฺมาปชฺชี่ ฯเปฯ สฺมาปชฺชามิ ฯเปฯ สฺมาปนฺโน ฯเปฯ โมหา จ
 เม จิตฺตํ วินีวรณํ, จตฺตตฺตสฺส จ ฌานสฺส ลาภีมฺหิ ฯเปฯ วสิมฺหิ
 ฯเปฯ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, จตฺตตฺตญฺจ ฌานํ สจฺจิกตํ
 มยาติ สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๑๒] ตีหากาเรหิ “โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, ปจฺมญฺจ
 ฌานํ สฺมาปชฺชี่ ฯเปฯ สฺมาปชฺชามิ ฯเปฯ สฺมาปนฺโน ฯเปฯ
 โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ลาภีมฺหิ
 ฯเปฯ วสิมฺหิ ฯเปฯ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, ปจฺมญฺจ
 ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

หมตอายุ 26/05 ตีหากาเรหิ “โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, ทุตติยญฺจ ฌานํ
 ฯเปฯ ตติยญฺจ ฌานํ ฯเปฯ จตฺตตฺตญฺจ ฌานํ ฯเปฯ สฺมณฺตญฺจ

วิโมกข์ ๔เปฯ อนิมิตฺตณฺจ วิโมกข์ ๔เปฯ อปฺปณฺหิตณฺจ วิโมกข์
 ๔เปฯ สฺสณฺณตณฺจ สมาริ ๔เปฯ อนิมิตฺตณฺจ สมาริ ๔เปฯ
 อปฺปณฺหิตณฺจ สมาริ ๔เปฯ สฺสณฺณตณฺจ สมাপตฺตี ๔เปฯ อนิมิตฺตณฺจ
 สมাপตฺตี ๔เปฯ อปฺปณฺหิตณฺจ สมাপตฺตี ๔เปฯ ติสฺโส จ วิชฺชา
 ๔เปฯ จตฺตาริ จ สติปฺภฺจฺจเน ๔เปฯ จตฺตาริ จ สมฺมปฺปชฺชานเ
 ๔เปฯ จตฺตาริ จ อิทฺธิปาเท ๔เปฯ ปณฺจ จ อินฺทฺริยานิ ๔เปฯ
 ปณฺจ จ พฺลานิ ๔เปฯ สตฺต จ โพชฺฌณฺเ ๔เปฯ อริยณฺจ
 อฏฺฐงฺคิกํ มคฺคํ ๔เปฯ โสตาปตฺติผลณฺจ ๔เปฯ สกทาคามิผลณฺจ
 ๔เปฯ อนาคามิผลณฺจ ๔เปฯ อรหตฺตผลณฺจ สมุปชฺชี ๔เปฯ
 ราโค จ เม จตฺโต ๔เปฯ โทโส จ เม จตฺโต ๔เปฯ โมโห จ
 เม จตฺโต ๔เปฯ วนฺโต ๔เปฯ มุตฺโต ๔เปฯ ปหิโน ๔เปฯ
 ปฏฺฐินิสฺสณฺโจ ๔เปฯ อุกฺเขฏฺฐิต ๔เปฯ สมุกฺเขฏฺฐิต ๔เปฯ รากา จ
 เม จิตฺตํ วินีวรณํ ๔เปฯ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ๔เปฯ
 โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ^๒ สมฺปชฺชานมฺุสา ภาณนฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา ภาณิสฺสนฺติ, ภาณนฺตสฺส
 โหติ “มฺุสา ภาณามิตี, ภาณิตสฺส โหติ “มฺุสา มยา ภาณิตนฺติ,
 วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี, วินิชาย ภาวํ.

เอกมฺูลกํ สงฺขิตตํ^๓ นิฏฺฐจิตํ.^๔

^๑ ฉ.มหา. เอตฺถ [๒๑๓] ปพฺพํ ทิสฺสติ. ^๒ ส.ฉ. โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, รากา จ
 เม จิตฺตํ วินีวรณํ, โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ, เท.,อิ. รากา
 จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ๔เปฯ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ๔เปฯ โมหา จ เม จิตฺตํ
 วินีวรณนฺติ อิมเ ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^๓ ส.ฉ.,เท. อโย ปาโง น ทิสฺสติ.

^๔ อ. สงฺขิตตํ นิฏฺฐจิตนฺติ อิมเ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

[๒๑๓] ทุมูลกมฺปิ ติมูลกมฺปิ จตุมูลกมฺปิ ปณฺจมูลกมฺปิ
 ฉมูลกมฺปิ สดฺตมูลกมฺปิ อฏฺฐมูลกมฺปิ นวมูลกมฺปิ ทสมฺมูลกมฺปิ,^๑
 ยถา เอกมฺลํ วิตุถาริตํ, เอวเมว []^๒ วิตุถาเรตพฺพํ.

อิทํ สพฺพมฺลํ.

[๒๑๔] ตีหากาเรหิ ๔เปยฺย สดฺตหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ
 ทฺติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ สุญฺญตญฺจ
 วิโมกฺขํ อนิมิตฺตญฺจ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตญฺจ วิโมกฺขํ สุญฺญตญฺจ
 สมารี อนิมิตฺตญฺจ สมารี อปฺปณฺหิตญฺจ สมารี สุญฺญตญฺจ
 สมาปตฺตี อนิมิตฺตญฺจ สมาปตฺตี อปฺปณฺหิตญฺจ สมาปตฺตี ติสฺโส
 จ วิชฺชา จตฺตารโ จ สติปฏฺฐาเน จตฺตารโ จ สมฺมปฺปชานเ
 จตฺตารโ จ อิทธิปาเท ปญฺจ จ อินฺทฺริยานิ ปญฺจ จ พฺลานิ
 สดฺต จ โพชฺฌนฺเค อริยญฺจ อฏฺฐจฺจกัំ มคฺคํ โสตาปตฺติผลญฺจ
 สกทาคามิผลญฺจ อนาคามิผลญฺจ อรหตฺตผลญฺจ สમાปชฺฐี ๔เปยฺย
 สમાปชฺฐามิ ๔เปยฺย สમાปนฺโน ๔เปยฺย ราโค จ เม จตฺโต ๔เปยฺย
 โทโส จ เม จตฺโต ๔เปยฺย โมโห จ เม จตฺโต ๔เปยฺย วนฺโต
 ๔เปยฺย มุตฺโต ๔เปยฺย ปหีโน ๔เปยฺย ปฏฺฐินิสฺสฏฺฐโ จ ๔เปยฺย อุกฺเขฏฺฐิโต
 ๔เปยฺย สมุกฺเขฏฺฐิโต, รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, โทสา จ เม
 จิตฺตํ วินีวรณํ, โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สมฺปชานมฺุสา
 ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา

^๑ ส.ฉ.เท. ทุมูลกมฺปิ ติมูลกมฺปิ จตุมูลกมฺปิ ปณฺจมูลกมฺปิ ฉมูลกมฺปิ สดฺตมูลกมฺปิ
 อฏฺฐมูลกมฺปิ นวมูลกมฺปิ ทสมฺมูลกมฺปิ อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๒ เท. เอตฺถนฺตเร ทุมูลกาทีปิติ อยฺม ปาโจ ทิสฺสนฺติ.

ภณิสฺสฺสนฺติ, ภณฺนตฺสฺส โหติ “มุสา ภณามิตฺติ, ภณิตฺสฺส โหติ
“มุสา มยา ภณิตฺตฺติ, วินิชาย ทิฏฺฐิ, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจฺจิ,
วินิชาย ภาวํ.

สพฺพมฺลกํ นิฏฺฐิตํ.

สุทฺธิกวารกถา นิฏฺฐิตา.^๑

[๒๑๕] ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม,
“ทฺติยํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวิชาณนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชาณนตฺสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส
ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม, “ตฺติยํ
ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวิชาณนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชาณนตฺสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส
ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม, “จตุตฺถํ
ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวิชาณนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชาณนตฺสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส
ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม, “สุญฺญตํ
วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ ฯเปฯ อปฺปนฺนํ วิโมกฺขํ ฯเปฯ
สุญฺญตํ สมารี ฯเปฯ อนิมิตฺตํ สมารี ฯเปฯ อปฺปนฺนํ สมารี
ฯเปฯ สุญฺญตํ สฺมาปตฺตี ฯเปฯ อนิมิตฺตํ สฺมาปตฺตี ฯเปฯ

^๑ เท.,อ. สุทฺธิกวารกถา นิฏฺฐิตาติ อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

อปปณิหิตं สmapตติ ๕เปฯ ติสโส วิชา ๕เปฯ จตฺตารโ
 สติปฏฺจาเน ๕เปฯ จตฺตารโ สมฺมปฺปชานเ ๕เปฯ จตฺตารโ
 อิทฺธิปาเท ๕เปฯ ปญฺจินฺทฺรียานิ ๕เปฯ ปญฺจ พลานิ ๕เปฯ สตฺต
 โพชฺฌนฺเค ๕เปฯ อริยํ อฏฺฐงฺคิกํ มคฺคํ ๕เปฯ โสตาปตฺติผลํ
 ๕เปฯ สกทาคามิผลํ ๕เปฯ อนาคามิผลํ ๕เปฯ อรหตฺตผลํ
 สmapชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสส ปฏฺวิชานนตฺสส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนตฺสส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สmapชฺชินฺติ วตฺตูกาโม, “ราโค
 เม จตฺโต ๕เปฯ โทโส เม จตฺโต ๕เปฯ โมโห เม จตฺโต
 ๕เปฯ วนฺโต ๕เปฯ มุตฺโต ๕เปฯ ปหิโน ๕เปฯ ปฏฺนิสฺสฏฺโจ
 ๕เปฯ อุกฺเขฏฺติโต ๕เปฯ สมฺกฺเขฏฺติโตติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสส
 ปฏฺวิชานนตฺสส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนตฺสส อาปตฺติ
 ฤลฺลจฺจยสฺส ๕เปฯ

ตีหากาเรหิ ๕เปฯ สตฺตหากาเรหิ “ปจฺมํ ฌานํ สmapชฺชินฺติ
 วตฺตูกาโม, “ราคํ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ๕เปฯ โทสา เม จิตฺตํ
 วินีวรณํ ๕เปฯ โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตฺสส ปฏฺวิชานนตฺสส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนตฺสส
 อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ
 ภณฺนตฺสส โหติ “มฺสา ภณามิติ, ภณิตฺสส โหติ “มฺสา มยา
 ภณิตนฺติ, วินิชาเย ทิฏฺฐิ, วินิชาเย ขนฺตี, วินิชาเย รุจิ, วินิชาเย
 ภาวํ.

วตฺตุนิสฺสํสารกสฺส นิฏฺเขปปทสฺส ขณฺทจกฺกํ นิฏฺฐิตํ.”^๑

[๒๑๖] ตีหากาเรหิ “หุติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ วตฺตูกาโม,
“ตติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสส ปฏฺวิชานนฺตฺสส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตฺสส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส
ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “หุติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ วตฺตูกาโม, โมหา เม
จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสส ปฏฺวิชานนฺตฺสส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตฺสส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “หุติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ วตฺตูกาโม, “ปรจฺม
ฌานํ สมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสส ปฏฺวิชานนฺตฺสส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตฺสส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส
ฯเปฯ

วตฺตุนิสฺสารกสฺส^๑ เอกมฺลกํ^๒ พทฺธจกํ^๓.

มฺล^๓ สงฺขิตฺตํ.

[๒๑๗] ตีหากาเรหิ “โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ วตฺตูกาโม,
“ปรจฺม ฌานํ สมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสส ปฏฺวิชานนฺตฺสส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตฺสส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส
ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “โมहा เม จิต्तํ วินีวรณฺนฺติ วตฺตูกาโม, โทสา
เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสส ปฏฺวิชานนฺตฺสส

อาปตติ ปาราชิกสฺส, น ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ อุลลจฺยสฺส
 ๒. เปฯ

วตฺถุนิสฺสารกสฺส เอกมฺลํ สงฺขิตํ^๑ นิฏฺฐิตํ.

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ ทุตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
 วตฺตูกาโม, “ตติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
 ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ ปาราชิกสฺส, น ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ
 อุลลจฺยสฺส ๒. เปฯ

ตีหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ ทุตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
 วตฺตูกาโม, “โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนํ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
 ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ ปาราชิกสฺส, น ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ
 อุลลจฺยสฺส ๒. เปฯ

วตฺถุนิสฺสารกสฺส ทฺมมฺลํ ขณฺทจกฺกํ.

ตีหากาเรหิ “ทุตฺติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
 วตฺตูกาโม, “จตฺตถํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
 ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ ปาราชิกสฺส, น ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ
 อุลลจฺยสฺส ๒. เปฯ

ตีหากาเรหิ “ทุตฺติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
 วตฺตูกาโม, “โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนํ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
 ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ ปาราชิกสฺส, น ปฏิวิชานนฺตสฺส อาปตติ
 อุลลจฺยสฺส ๒. เปฯ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

ดีหากาเรหิ “ทุติยญจ ฌานํ ตติยญจ ฌานํ समाปชฺชินฺติ
วตฺตูกาโม, “ปจฺมํ ฌานํ समाปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺส
ปฏฺวิชานนตฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนตฺส อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺส ฯเปฯ

วตฺตุนิสฺสารกสฺส ทุมฺลกํ พทฺธจกฺกํ.

ดีหากาเรหิ “โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, โมหา จ เม
จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วตฺตูกาโม, “ปจฺมํ ฌานํ समाปชฺชินฺติ
สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺส ปฏฺวิชานนตฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส,
น ปฏฺวิชานนตฺส อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส ฯเปฯ

ดีหากาเรหิ “โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, โมหา จ เม
จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วตฺตูกาโม, “ราคา เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ
สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺส ปฏฺวิชานนตฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส,
น ปฏฺวิชานนตฺส อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส ฯเปฯ

วตฺตุนิสฺสารกสฺส ทุมฺลกํ สงฺขิตฺตํ นิฏฺฐิตํ.^๑

^๒ติมฺลกํปิ จตุมฺลกํปิ ปณฺจมฺลกํปิ ฉมฺลกํปิ สตฺตมฺลกํปิ
อฏฺฐมฺลกํปิ นวมฺลกํปิ ทสฺมฺลกํปิ กาทพฺพํ, ยถา นิฏฺฐิตฺตปทานํ
เอเกกมฺลกํปิ กเถตพฺพํ.^๒ ยถา เอกมฺลกํ วิตฺถาริตํ, เอวเมว
[]^๓ วิตฺถาเรตพฺพํ.^๔

อิทํ สพฺพมฺลกํ.

^๑ ส.น.ท.อ. ทุมฺลกํ น วิภจฺติ.

^{๒-๒} ส.น.ท. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๓ ส.น.ท. เอกถนฺตเร ทุมฺลกาทปิติ อยํ ปาโจ ทิสฺสติ.

^๔ อ. ทุมฺลกมฺปิ ทสฺมฺลกมฺปิ เอวเมว กาทพฺพนฺติ อิม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

[๒๑๘] ตีหากาเรหิ ๕เปฯ สตุตหากาเรหิ “ปจฺมญฺจ ฌานํ
 ทุติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ สุญฺญตญฺจ
 วิโมกฺขํ อนิมิตฺตญฺจ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตญฺจ วิโมกฺขํ สุญฺญตญฺจ
 สมาริํ อนิมิตฺตญฺจ สมาริํ อปฺปณฺหิตญฺจ สมาริํ สุญฺญตญฺจ
 สมาปตฺตี อนิมิตฺตญฺจ สมาปตฺตี อปฺปณฺหิตญฺจ สมาปตฺตี ติสฺโส
 จ วิชฺชา จตฺตารโ จ สติปญฺ्ञาเน จตฺตารโ จ สมมปฺปชาเน
 จตฺตารโ จ อิทฺธิปาเท ปญฺจ จ อินฺทริยานิ ปญฺจ จ พฺลานิ
 สตฺต จ โพชฺฌนํเค อริยญฺจ อฏฺฐจฺจนํ มคฺคํ โสตาปตฺติผลญฺจ
 สกทาคามิผลญฺจ อนาคามิผลญฺจ อรหตฺตผลญฺจ” สมาปชฺชึ
 ๕เปฯ^๑ ราโค จ เม จตฺโต ๕เปฯ โทโส จ เม จตฺโต ๕เปฯ
 โมโห จ เม จตฺโต ๕เปฯ วนฺโต ๕เปฯ มุตฺโต ปหิโน ๕เปฯ
 ปฏฺนิสฺสฏฺโง ๕เปฯ อุกฺเขฏฺโง ๕เปฯ สมุกฺเขฏฺโง, รากา จ เม
 จิตฺตํ วินีวรณํ, โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วตฺตูกาโม “โมหา
 เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สมปฺชานมฺุสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส” อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส;
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺุสา ภณฺิสฺสนฺติ, ภณฺนตฺสฺส โหติ “มฺุสา
 ภณฺามิตฺติ, ภณฺิตสฺส โหติ “มฺุสา มยา ภณฺิตนฺติ, วินิชาเย ทิฏฺฐิ,
 วินิชาเย ขนฺตี, วินิชาเย รุจฺจิ, วินิชาเย ภาวํ.

[๒๑๙] ตีหากาเรหิ “ทุติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ
 ฌานํ สุญฺญตญฺจ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตญฺจ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตญฺจ
 วิโมกฺขํ สุญฺญตญฺจ สมาริํ อนิมิตฺตญฺจ สมาริํ อปฺปณฺหิตญฺจ

สมาธิ สุนฺดตณฺจ สมาปตฺตี อนิมิตฺตณฺจ สมาปตฺตี อปฺปณฺหิตณฺจ
 สมาปตฺตี ติสฺโส จ วิชฺชา จตฺตารโ จ สติปญฺจาเน จตฺตารโ จ
 สมฺมปฺปชาเน จตฺตารโ จ อิทธิปาเท ปณฺจ จ อินฺทริยานิ
 ปณฺจ จ พฺลานิ สตฺต จ โพชฺฌนฺเก อริยณฺจ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ
 โสตาปตฺติผลณฺจ สกทาคามีผลณฺจ อนาคามีผลณฺจ อรหตฺตผลณฺจ
 สมาปชฺชชี ๔เปฯ ราโค จ เม จตฺโต ๔เปฯ โทโส จ เม จตฺโต
 ๔เปฯ โมโห จ เม จตฺโต ๔เปฯ วนฺโต ๔เปฯ มุตฺโต ปหีโน
 ๔เปฯ ปญฺนิสฺสณฺโง ๔เปฯ อุกฺเขณฺโง ๔เปฯ สมฺกฺเขณฺโง,
 รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ,
 โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วตฺตูกาโม, “ปจฺมํ ฌานํ
 สมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวิชานนตฺสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนตฺสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส ๔เปฯ

ตีหากาเรหิ “ตติยณฺจ ฌานํ จตุตฺถณฺจ ฌานํ ๔เปฯ
 โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, ปจฺมณฺจ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ
 วตฺตูกาโม, “ทฺติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
 ปฏฺวิชานนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนตฺสฺส อาปตฺติ
 ฤลฺลจฺจยสฺส ๔เปฯ

ตีหากาเรหิ “โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ, ปจฺมณฺจ ฌานํ,
 ทฺติยณฺจ ฌานํ, ตติยณฺจ ฌานํ, จตุตฺถณฺจ ฌานํ ๔เปฯ
 รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วตฺตูกาโม, “โทสา เม จิตฺตํ
 วินีวรณนฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวิชานนตฺสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส, น ปฏฺวิชานนตฺสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส ๔เปฯ
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ, ภณฺนตฺสฺส โหติ “มฺสา

ภณามิตติ, ภณิตสฺส โหติ “มุสา มยา ภณิตนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐิ,
วินิธาย ขนฺตี, วินิธาย รุจฺจิ, วินิธาย ภาวํ.

วตฺถุวิสารกสฺส สพฺพมฺูลกํ นิฏฺฐิตํ.

วตฺถุวิสารกสฺส จกฺกเปยฺยาลํ นิฏฺฐิตํ.

วตฺตูกามวารกถา นิฏฺฐิตา.^๑

[๒๒๐] ตีหากาเรหิ “โย เต วิหาเร วสฺสิ, โส ภิกฺขุ ปจฺมํ
ฌานํ สมาปชฺชติ อเปยฺย สมาปชฺชติ อเปยฺย สมาปนฺโน อเปยฺย
โส ภิกฺขุ ปจฺมสฺส ฌานสฺส ลาภี อเปยฺย วสฺสิ อเปยฺย เตน
ภิกฺขุณา ปจฺมํ ฌานํ สจฺฉิกตนฺติ สมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส
ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตสฺส
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส,^๒ ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา ภณิสฺสนฺติ,
ภณนฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตติ ภณิตสฺส โหติ “มุสา มยา
ภณิตนฺติ.”^๒

จตุหากาเรหิ อเปยฺย ปญฺจหากาเรหิ อเปยฺย จหากาเรหิ
อเปยฺย สดฺตหากาเรหิ “โย เต วิหาเร วสฺสิ, โส ภิกฺขุ ปจฺมํ
ฌานํ สมาปชฺชติ อเปยฺย สมาปชฺชติ อเปยฺย สมาปนฺโน อเปยฺย
โส ภิกฺขุ ปจฺมสฺส ฌานสฺส ลาภี อเปยฺย วสฺสิ อเปยฺย เตน
ภิกฺขุณา ปจฺมํ ฌานํ สจฺฉิกตนฺติ สมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส
ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตสฺส
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มุสา ภณิสฺสนฺติ,
ภณนฺตสฺส โหติ “มุสา ภณามิตติ, ภณิตสฺส โหติ “มุสา มยา

ภณิตนฺติ, วินิธาย ทิฏฺฐี, วินิธาย ขนฺตี, วินิธาย รุจี, วินิธาย
ภาว.

ตีหากาเรหิ “โย เต วิหารเ วสิ, โส ภิกฺขุ ทฺติยํ ฌานํ
ฯเปฯ ตติยํ ฌานํ ฯเปฯ จตุตถํ ฌานํ ฯเปฯ สฺสณฺณตํ วิโมกฺขํ
ฯเปฯ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ ฯเปฯ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺขํ ฯเปฯ
สฺสณฺณตํ สมาริ ฯเปฯ อนิมิตฺตํ สมาริ ฯเปฯ อปฺปณฺหิตํ
สมาริ ฯเปฯ สฺสณฺณตํ สฺมาปตฺตี ฯเปฯ อนิมิตฺตํ สฺมาปตฺตี
ฯเปฯ อปฺปณฺหิตํ สฺมาปตฺตี ฯเปฯ ติสฺโส วิชฺชา ฯเปฯ จตฺตารो
สตีปฺภฺจาเน ฯเปฯ จตฺตารो สฺมมปฺปชานเ ฯเปฯ จตฺตารो
อิทฺธิปาเท ฯเปฯ ปณฺจินฺทฺริยานิ ฯเปฯ ปณฺจ พฺลานิ ฯเปฯ
สตฺต โพชฺฌณฺเ ฯเปฯ อริยํ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ ฯเปฯ โสตาปตฺติผลํ
ฯเปฯ สกทาคามิผลํ ฯเปฯ อนาคามิผลํ ฯเปฯ อรหตฺตผลํ
สฺมาปชฺชิ ฯเปฯ สฺมาปชฺชติ ฯเปฯ สฺมาปนฺโน ฯเปฯ โส ภิกฺขุ
อรหตฺตผลสฺส ลาภี ฯเปฯ วสี ฯเปฯ เตเน ภิกฺขุณา อรหตฺตผลํ
สจฺฉิกตนฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตสฺส ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ ทฺกกฺกสฺส ฯเปฯ

ตีหากาเรหิ “โย เต วิหารเ วสิ,^๑ ตสฺส ภิกฺขุโน ราโค
จตฺโต ฯเปฯ โทโส จตฺโต ฯเปฯ โมโห จตฺโต ฯเปฯ
วนฺโต ฯเปฯ มฺตฺโต ฯเปฯ ปหีนो ฯเปฯ ปฏฺนิสฺสณฺโจ ฯเปฯ
อฺกฺเขมฺมิตฺโต ฯเปฯ สมฺกฺเขมฺมิตฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตสฺส
ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ
ทฺกกฺกสฺส ฯเปฯ

หมดอายุ 26/05/2566

ตีหากาเรหิ “โย เต วิหาเร วสิ, ตสฺส ภิกฺขุโน ราคา
จิตฺตํ วินีวรณํ ๕เปฯ โทสา จิตฺตํ วินีวรณํ ๕เปฯ โมหา
จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส ปฏฺวิชานนฺตสฺส
อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส,
๕เปฯ ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา ภณิสฺสนฺติ, ภณฺตสฺส โหติ
“มฺสา ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย
ทิกฺขี, วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี, วินิชาย ภาวํ.

ตีหากาเรหิ ๕เปฯ สดฺตหากาเรหิ “โย เต วิหาเร วสิ, โส
ภิกฺขุ สฺญญาคาเร ปจฺมํ ฌานํ ๕เปฯ ทฺติยํ ฌานํ ๕เปฯ ตฺติยํ
ฌานํ ๕เปฯ จตฺตมํ ฌานํ สมฺปาชฺชติ ๕เปฯ สมฺปาชฺชติ ๕เปฯ
สมฺปาปนโน ๕เปฯ โส ภิกฺขุ สฺญญาคาเร จตฺตมสฺส ฌานสฺส
ลาภี ๕เปฯ วสึ ๕เปฯ เตน ภิกฺขุณา สฺญญาคาเร จตฺตมํ
ฌานํ สจฺจิกตนฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺตสฺส ปฏฺวิชานนฺตสฺส
อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส, น ปฏฺวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส,
ปุพฺเพ วสฺส โหติ “มฺสา ภณิสฺสนฺติ, ภณฺตสฺส โหติ “มฺสา
ภณามิตฺติ, ภณิตสฺส โหติ “มฺสา มยา ภณิตนฺติ, วินิชาย ทิกฺขี,
วินิชาย ขนฺตี, วินิชาย รุจี, วินิชาย ภาวํ. []”

[๒๒๑] ตีหากาเรหิ [] ๕เปฯ สดฺตหากาเรหิ “โย เต จีวรํ
ปริภุญฺชติ ๕เปฯ โย เต ปิณฺฑปาตํ ปริภุญฺชติ ๕เปฯ โย เต
เสนาสนํ ปริภุญฺชติ ๕เปฯ โย เต คิลานปจฺจยเภสชฺชปริภุขารํ
ปริภุญฺชติ ๕เปฯ เยน เต วิหาโร ปริภุตโต ๕เปฯ เยน เต จีวรํ

๑ ส.ฉ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร ยถา อิทํ วิตฺถาริตํ, เอวเมว เสทานิปิ วิตฺถาเรตฺตพฺพานีติ
หมตฺถาย ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

ปาจา ทิสฺสนฺติ.

๒ อ. เอตฺถนฺตเร โย เต วิหารํ ปริภุญฺชติ อิมํ

ปริภุตํ ๕เปฯ เยน เต ปิณฑปาโต ปริภุโต ๕เปฯ เยน เต
 เสนาสนํ ปริภุตํ ๕เปฯ เยน เต คิลานปัจจยเภสชฺชปริกฺขารो
 ปริภุโต ๕เปฯ ยํ ตํวํ อากมฺม วิหารํ อทาสี ๕เปฯ จีวรํ
 อทาสี ๕เปฯ ปิณฑปาตํ อทาสี ๕เปฯ เสนาสนํ อทาสี ๕เปฯ
 คิลานปัจจยเภสชฺชปริกฺขารํ อทาสี ๕เปฯ โส ภิกฺขุ สุมฺมคาคาเร
 “ปจฺมํ ฌานํ ๕เปฯ ทุตฺติยํ ฌานํ ๕เปฯ ตตฺติยํ ฌานํ” ๕เปฯ
 จตุตฺถํ ฌานํ สฺมาปชฺชติ ๕เปฯ สฺมาปชฺชติ ๕เปฯ สฺมาปนฺโน
 ๕เปฯ โส ภิกฺขุ สุมฺมคาคาเร จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ลาภี ๕เปฯ วสํ
 ๕เปฯ เตน ภิกฺขุณา สุมฺมคาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ สจฺฉนิกตฺตํ
 สมนฺพชานมฺุสา ภณฺนตฺตสฺส ปฏฺวิวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ อนุลลจฺจยสฺส,
 น ปฏฺวิวิชานนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส, ปุพฺเพ วสฺส โหติ
 “มฺุสา ภณฺิสฺสนฺติ, ภณฺนตฺตสฺส โหติ “มฺุสา ภณฺามิตฺติ, ภณฺิตสฺส
 โหติ “มฺุสา มยา ภณฺิตนฺติ, วินิชาเย ทิฏฺฐิจฺฉิ, วินิชาเย ชนฺตี,
 วินิชาเย รุจฺฉิ, วินิชาเย ภาวํ.

เปยฺยาลปณฺณรสํ นิฏฺฐิตํ.

ปัจจยปฏฺิสํยุตฺตวารกถา^๒ นิฏฺฐิตา.

[]^๓

[๒๒๒] อนาปตฺติ อธิมาเนน, อนุลลปนาธิปฺปายสฺส, อุมฺมตฺตกสฺส,
 ชิตฺตจิตฺตสฺส, เวทณฺภูสฺส, อาทิกมฺุมิทฺตสฺส.

^{๑-๑} ส.ฉ.เท.อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

หมตอญ 20/05/2566

^๒ ส.ฉ.เท.อ. ปัจจยปฏฺิสํยุตฺตวารกถา นิฏฺฐิตาติ

^๓ ส.ฉ.เท. เอกตฺตนฺตเร อุตฺตริมนุสฺสธมฺมจกฺกเปยฺยาลํ นิฏฺฐิตนฺติ อิม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

วินิตวตฺตอุทฺททานคาถา

อธิมาเน^๑ อรณฺณมฺหิ ปิณฺโฑปชฺฌมาริยาปโถ
สณฺโณชนา รโห ธมฺมา วิหาโร ปจฺจุปฺภุจฺจิโต.

น ทุกฺกริ วิริยมโถปิ มจฺจุโน
ภายาวุโส วิปฺปฏฺฐิสาริ สมฺมา
วิริเยน โยเคน อราธนาย
อถ เวทนาย อธิวสนา ทเว.

พฺรหฺมณฺเ ปณฺจ วตฺถุณี อณฺมํ พฺยากรณา ตโย
อคาราวรณา กามา รติ จาปิ อปฺกมฺมิ.^๒

อฏฺฐจิ เปสฺสี^๓ อุโม คาวฆาตกา
ปิณฺโฑ สาकुณฺโโก นิจฺจนวโรพฺภิ^๔
อสิ จ สุกฺริโก สตฺติ มาคฺวิ
อุสุ จ การณฺโโก สฺฐิจิ สารถิ.

โย จ สิพฺพิยติ สฺฐจโก หิ โส
อณฺทภาริ^๕ อหุ^๖ คามกฺกุฏโก
กุเป นิมฺกุโค หิ โส ปารทาริโก
คุถขาที อหุ ทฺฆฺจพฺรหฺมณฺเ.

นิจฺจนวิตฺถิ^๗ อติจารินี อหุ
มงฺกุลิตฺถิ^๘ อหุ อิกฺขณิตฺถิกา

^๑ อธิมาเนน

^๒ อธิ. รติยา ปน ปกฺกมฺมิ.

^๓ ส.ฉ.,เท. เปสฺสี

^๔ ส.ฉ.,เท. นิจฺจนวิ โอโรพฺภิ

^๕ อธิ. อณฺทภาริ

^๖ ส.ฉ.,มหา. อหุ, เอวมฺปฺริปี.

^๗ อธิ. นิจฺจนวิตฺถิ

^๘ อธิ. มงฺกุลิตฺถิ

โอกิลินิ []^๑ สปัตติงคาโรกิริ^๒
 สีสจฺฉินฺโน อหฺมฺ จโรฆาตโก.

ภิกฺขุ ภิกฺขุณี สีกฺขมานา
 สามเณโร อถ สามเณริกา
 กสฺสปสฺส วินยสฺมี ปพฺพชฺชา^๓
 ปาปกมฺมํ เต^๔ อกริสุ ดาวเท.

ตโปทา ราชคเห ยฺยทุธํ นาคาโนคาหเนน จ
 โสภิตอํ อรหํ ภิกฺขุ ปญฺจกปฺปสํ สเรติ.

วินีตวตฺถุ

[๒๒๓] เตนฺ โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ อธิมาเนน
 อญฺญํ พุยาภาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ “ภควตา สีกฺขาปทํ
 ปญฺญตตํ, กจฺจิ นฺุ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺโนติ.
 อถ โข โส ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ आरोเจสิ. “อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ อธิมาเนนาติ. (๑)

เตนฺ โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ปณฺิชาเย อรณฺเณ
 วิหริติ “เอวํ มํ ชโน สมฺภาเวสฺสตีติ. ตํ ชโน สมฺภาเวสิ.
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส,
 น จ ภิกฺขเว ปณฺิชาเย อรณฺเณ วตฺถพฺพํ; โย วเสยฺย, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺสาติ. (๒)

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ สี.,ฉ.,เท. เหตุกนฺตเร หิสฺสทโท ทิสฺสติ.

^๓ สี.,ฉ.,เท.,มหา. ปพฺพชฺ

^๒ สี.,ฉ.,เท. สปัตตตฺงคาโรกิริ

^๔ สี.,ฉ.,เท. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

เตน โข ปน สมเยน อภยตโร ภิกขุ ปณิธาย ปิณฑาย จรติ “เอวံ มํ ชโน สมภาเวสุสตีติ. ตํ ชโน สมภาเวสี. ตสฺส กุกกุจํ อโหสี ฯเปฯ “อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, น จ ภิกขเว ปณิธาย ปิณฑาย จริตพฺพํ; โย จเรยฺย, อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๓)

เตน โข ปน สมเยน อภยตโร ภิกขุ อภยตรํ ภิกขุํ เอตทวโจ “เย อาวุโส อมฺหากํ อุปชฌายสฺส สหุวิหาริกา, สพฺเพ ว อรหนฺโตติ. ตสฺส กุกกุจํ อโหสี. ภควโต เอตมตฺถํ อารोเจสี. “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกขุติ. “อุลลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ. “อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๔)

เตน โข ปน สมเยน อภยตโร ภิกขุ อภยตรํ ภิกขุํ เอตทวโจ “เย อาวุโส อมฺหากํ อุปชฌายสฺส อนฺเตวาสิกา, สพฺเพ ว มหิทฺธิกา มหานุภาวาติ. ตสฺส กุกกุจํ อโหสี. ภควโต เอตมตฺถํ อารोเจสี. “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกขุติ. “อุลลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ. “อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๕)

เตน โข ปน สมเยน อภยตโร ภิกขุ ปณิธาย จงฺกมตี^๑ “เอวံ มํ ชโน สมภาเวสุสตีติ. ตํ ชโน สมภาเวสี. ตสฺส กุกกุจํ อโหสี. ภควโต เอตมตฺถํ อารोเจสี. “อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, น จ ภิกขเว ปณิธาย จงฺกมิตพฺพํ; โย จงฺกเมยฺย, อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ ปณิธาย ติฏฺฐติ
 ๕เป๕ ปณิธาย นิสิติ^๑ ๕เป๕ ปณิธาย เสยฺยํ กปฺเปติ^๒ “เอวํ
 มํ ชโน สมภาเวสฺสตีติ. ตํ ชโน สมภาเวสี. ตสฺส กุกฺกุจํ
 อโหสี. ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสี. “อนาปตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส,
 น จ ภิกฺขเว ปณิธาย เสยฺยา กปฺเปตพฺพา;^๓ โย กปฺเปยฺย,
 อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๗-๙)

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อญฺตรสฺส ภิกฺขุโน
 อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปติ. โสปี เอวมาห “มยฺหํปี อาวุโส สณฺโฆชนา
 ปหีนาคิ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี. ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสี.
 “อาปตติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาราชิกนติ. (๑๐)

[๒๒๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ รโหคโต
 อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปติ. ปรจิตฺตวิฑู ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ อปสาเทสี
 “มา อาวุโส เอวรूपิ อภณิ, นตฺถเอโส ตฺยฺหนฺติ. ตสฺส กุกฺกุจํ
 อโหสี. ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสี. “อนาปตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส,
 อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ รโหคโต
 อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปติ. เทวตา ตํ ภิกฺขุํ อปสาเทสี “มา
 ภนฺเต เอวรूपิ อภณิ, นตฺถเอโส ตฺยฺหนฺติ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี.
 ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสี. “อนาปตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส,
 อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ อญฺญตรํ อุपाสกํ
 เอตทโวจ “โย อาวุโส ตฺยํ วิหารเ วสตี, โส ภิกขุ อรหตี.
 โส จ ภิกขุ”^๑ ตสฺส วิหารเ วสตี. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ.
 ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ. “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกขุติ. “อุลลปนา-
 ธิปฺปาโย อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ
 ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๑๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ อญฺญตรํ อุपाสกํ
 เอตทโวจ “ยํ ตวํ อาวุโส ภิกขุ”^๒ อุปฺภุจาสี,^๓ จีวรปิณฑปาต-
 เสนาสนคิลานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขารเณ, โส ภิกขุ อรหตี. โส จ
 ตํ ภิกขุ”^๔ อุปฺภุจาสี^๕ จีวรปิณฑปาตเสนาสนคิลานปจฺจยเภสชฺช-
 ปริกฺขารเณ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ.
 “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกขุติ. “อุลลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ
 ภิกขุ ปาราชิกสฺส, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๑๔)

[๒๒๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ.
 ตํ ภิกขุ เอตทโวจํ “อตุถายสมฺโต อุตฺตริมนุสฺสธมฺโมติ. “นาวุโส
 ทุฏฺฐํ อญฺญํ พฺยาภาตุนฺหิ.”^๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ “เย โข เต
 ภควโต สาวกา, เต เอวํ วเทยฺย; อหญฺจมุหิ น ภควโต สาวโก,
 กจฺจิ นุ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ
 อารุเจสิ. “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกขุติ. “อนุลลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ.
 “อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๑๕)

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. ยํ ปาโร น ทิสฺสตี.^๓ ส.,ฉ. ยํ ปาโร น ทิสฺสตี.^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. อุปฺภุจาสี^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. อุปฺภุจาสี^๕ อ. อาราเชตฺตุนฺหิ.

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คิลานโ หติ. ตํ
ภิกขุ เอตทวโจจํ “อตถายสมฺโต อุตฺตริมนุสฺสธมฺโมติ. “อาราชนีโย
โข อาวุโส ธมฺโม อารทฺธวิริเยนาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๑๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คิลานโ หติ. ตํ
ภิกขุ เอตทวโจจํ “มา โข อาวุโส ภายีติ. “นาหํ อาวุโส มจฺจุโน
ภายามิติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ
อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๑๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คิลานโ หติ. ตํ
ภิกขุ เอตทวโจจํ “มา โข อาวุโส ภายีติ. “โย ญฺหนาวโส
วิปฺปฏิสาริ อสฺส, โส ภายเยยฺยาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
“อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๑๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คิลานโ หติ. ตํ
ภิกขุ เอตทวโจจํ “อตถายสมฺโต อุตฺตริมนุสฺสธมฺโมติ. “อาราชนีโย
โข อาวุโส ธมฺโม สมฺมาปยุตฺเตนาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๑๙)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คิลานโ หติ. ตํ
ภิกขุ เอตทวโจจํ “อตถายสมฺโต อุตฺตริมนุสฺสธมฺโมติ. “อาราชนีโย
โข อาวุโส ธมฺโม อารทฺธวิริเยนาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๒๐)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ คิลานโ หติ. ตํ
ภิกขุ เอตทวโจจํ “อตถายสมฺโต อุตฺตริมนุสฺสธมฺโมติ. “อาราชนีโย
โข อาวุโส ธมฺโม ยุตฺตโยเคนาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
“อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๒๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกฺขุ เอตทโวจํ “กัจจาวุโส ขมนีเย กัจจิ ยาปนียนฺติ. “นาวุโส
สกุภา เยน วา เตน วา อธิวาเสตฺถนฺติ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ
ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อนุลลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๒๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ. ตํ
ภิกฺขุ เอตทโวจํ “กัจจาวุโส ขมนีเย กัจจิ ยาปนียนฺติ. “นาวุโส
สกุภา ปุณฺณชเนน อธิวาเสตฺถนฺติ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ. “กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “อุลลปนา-
ธิปฺปายอ อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
อุลลจฺยสฺสาติ. (๒๓)

[๒๒๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร พุราหฺมणे
ภิกฺขุ นิมนฺเตตฺวา เอตทโวจ “อายนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ. เตสํ
กุกฺกุจํ อโหสิ “มยญฺจมหา” น อรหฺนฺโต,^๒ อยญฺจ พุราหฺมणे
อมฺเห อรหฺนฺตวาเทน สมฺมาจเรติ; กถํ นุ โข อมฺเห
ปฏฺฐิตชิตพฺพนฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ. “อนาปตฺติ ภิกฺขเว
ปสาทภยฺเมติ. (๒๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร พุราหฺมणे ภิกฺขุ
นิมนฺเตตฺวา เอตทโวจ “นีสิตนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ เปฯ “ภุชฺชนนฺตุ
โภณฺโต อรหฺนฺโตติ ฯเปฯ “ตปเปนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ ฯเปฯ
“คจฺจนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ. เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ “มยญฺจมหา
น อรหฺนฺโต, อยญฺจ พุราหฺมणे อมฺเห อรหฺนฺตวาเทน สมฺมาจเรติ;

กถํ นุ โข อมฺเหหิ ปฏฺฐิตชิตพฺพนฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ.
“อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปสาทภณฺณเณติ. (๒๕-๒๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อณฺณตรสฺส ภิกฺขุโน
อตุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ. โสปิ เอวมาห “มยฺหํปิ อาวุโส อาสวา
ปหีนํติ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๒๙)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อณฺณตรสฺส ภิกฺขุโน
อตุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ. โสปิ เอวมาห “มยฺหํปิ อาวุโส เอเต
ธมฺมา สํวิชฺชนฺตีติ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ
อารโจะสิ. “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๓๐)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อณฺณตรสฺส ภิกฺขุโน
อตุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ. โสปิ เอวมาห “อหํปิ อาวุโส เอเตสุ^๑
ธมฺเมสุ สนฺทิสฺสามีติ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ
อารโจะสิ. “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๓๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตรํ ภิกฺขุ ฌาตกา เอตทวโจ
“เอहि ภนฺเต อการํ อชฺฌาวสาติ. “อภพฺโป โข อาวุโส มาทิสฺโส
อการํ อชฺฌาวสิตฺนฺติ. ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ
อารโจะสิ. “กัจจโต ตวํ ภิกฺขุติ. “อนุลฺลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ.
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๒)

[๒๒๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตรํ ภิกฺขุ ฌาตกา
เอตทวโจ “เอहि ภนฺเต กาเม ปริภุญฺชาติ. “อาวฺฐา เม อาวุโส

หมดอายุ 26/05/2566

กามาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ.
“กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “อนุลฺลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตรํ ภิกฺขุ ฌาตกา เอตทโวจํ
“อภิรมสิ ภาณเตติ. “อภิริโต อหํ อาวุโส ปรมาย อภิริติยาติ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ “เย โข เต ภควโต สวากา, เต เอวํ
วเทยฺยํ; อหณฺจมุหิ น ภควโต สวโก, กจฺจิ นฺ โข อหํ
ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ.
“กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “อนุลฺลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ. “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๔)

เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา ภิกฺขุ กตีกํ กตฺวา
อณฺเฏตรสฺมี อาวาเส วสฺสํ อุปคจฺฉิสฺสุ “โย อิมฺมหา อาวาสา
ปจฺมํ ปกฺกมิสฺสติ, ตํ มยฺ ‘อรหาติ ชานิสฺสามาติ. อณฺเฏตโร
ภิกฺขุ “มํ ‘อรหาติ ชานนฺตฺติ ตมฺหา อาวาสา ปจฺมํ ปกฺกามิ.”
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี
อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อาปตฺตี ตวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ. (๓๕)

[๒๒๘] เตน^๒ สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหริติ เวพฺพเว
กลนฺทกนิวาเป. เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา จ ลกฺขณเ
อายสฺมา จ มหาโมคฺคัลลาโน คิซฺฌกฺกุเฏ ปพฺพเต วิหรนฺติ.
อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคัลลาโน ปุพฺพณฺหสมยฺ นีวาเสตฺวา

ปตฺตจีวรมาทาย, เยนายสุมา ลกฺขโณ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
 อายสฺมนฺตํ ลกฺขณํ เอตทวโจ “อายามาธุโส ลกฺขณํ ราชคหํ
 ปิณฑาทาย ปวิสิสฺสามาติ. “เอวามาธุโสติ โข อายสุมา ลกฺขโณ
 อายสฺมโต มหาโมคฺคัลลานสฺส ปจฺจสุโสสิ. อถ โข อายสุมา
 มหาโมคฺคัลลानํ คิञฺชณฺฏฏา ปพฺพตา โอรุหนโต อณฺเวยตรสฺมี
 ปเทเส สิตํ ปาตวากาสิ. อถ โข อายสุมา ลกฺขโณ อายสฺมนฺตํ
 มหาโมคฺคัลลานํ เอตทวโจ “โก นุ โข อาวุโส มหาโมคฺคัลลาน”
 เหตุ, โก ปจฺจโย สิตสฺส ปาตูกมฺมายาติ. “อกาโล โข อาวุโส
 ลกฺขณํ เอตสฺส ปณฺหสฺส พยากรณาย,^๒ ภควโต มํ สนฺติเก เอตํ
 ปณฺหํ ปุจฺจาติ. อถ โข อายสุมา จ ลกฺขโณ อายสุมา จ
 มหาโมคฺคัลลานํ ราชคเห ปิณฑาทาย จริตฺวา ปจฺจนาภตฺตํ ปิณฑปาต-
 ปฏิกกฺกนฺตา, เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมึสุ; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ
 อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสึทิสฺสุ. เอกมฺนฺตํ นิสินฺโน โข อายสุมา
 ลกฺขโณ อายสฺมนฺตํ มหาโมคฺคัลลานํ เอตทวโจ “อิธายสุมา
 มหาโมคฺคัลลานํ คิञฺชณฺฏฏา ปพฺพตา โอรุหนโต อณฺเวยตรสฺมี
 ปเทเส สิตํ ปาตวากาสิ; โก นุ โข อาวุโส โมคฺคัลลานํ เหตุ,
 โก ปจฺจโย สิตสฺส ปาตูกมฺมายาติ. “อิธามํ อาวุโส คิञฺชณฺฏฏา
 ปพฺพตา โอรุหนโต อทฺทสํ อฏฺฐิกสงฺขลิกํ เวหาสํ คจฺจนฺตํ,^๓
 ตเมนํ คิञฺชมาปี กงฺกาปี^๔ กุลลาปี อนฺุปตติตฺวา อนฺุปตติตฺวา
 ผาสฺสพฺพนฺตริกาทิ^๕ วิตุเทนฺติ^๖ “วิตฺจเจนฺติ วิราเชนฺติ;^๗ สุวาสุสฺสทํ^๘

^๑ ส.ณ.เท.อ. โมคฺคัลลาน ^๒ ส.ณ.เท.อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ. ^๓ เท.มหา. คจฺจนฺตํ

^๔ ส.ณ.เท.อ. มหา. กากาปี ^๕ ส.ณ. ผาสฺสพฺพนฺตริกาทิ, อ. ปาสฺสพฺพนฺตริกาทิ

^๖ ส.ณ. วิตุเทนฺติ ^{๗-๗} ส.ณ.ท. อิมะ ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^๘ มหา. สา สฺทํ

อภฺภูสสรํ กโรติ, ตสฺส มยฺหํ อาวุโส เอตทโหสิ 'อจฺฉริยํ วต โภ,
 อพฺภุตฺตํ^๑ วต โภ; เอวฺรูปิ นาม สตฺโต ภวิสฺสติ, เอวฺรูปิ นาม
 ยกฺโข ภวิสฺสติ, ^๒เอวฺรูปิ นาม เปโต ภวิสฺสติ,^๒ เอวฺรูปิ นาม
 อตฺตภาวปฏฺิลาโ ภวิสฺสตีติ. ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ
 "อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ आयสฺมา มหาโมคฺคละลาโน อุลลปตีติ. อถโข
 ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ "จกฺขุภฺภูตา วต ภิกฺขเว สาวกา
 วิหรนฺติ, ฌาณภฺภูตา วต ภิกฺขเว สาวกา วิหรนฺติ; ยตฺร หิ นาม
 สาวโก เอวฺรูปิ ฌสฺสติ वा ทกฺขติ वा สกฺขี वा กริสฺสติ,
 ปุพฺเพ ว เม โส ภิกฺขเว สตฺโต ทิฏฺฐโ อโหสิ; อปิจาหํ
 น พฺยาการี, อหณฺเจตํ พฺยากรเยยฺย, ปเร จ เม น สทฺทเหยฺย;
 ये เม น สทฺทเหยฺย, เตสนตํ อสฺส ทิฆมฺรตตํ อหิตาย ทุกฺขาย;
 เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห โคฆาตโก อโหสิ,
 โส ตสฺส กมฺมสฺส วิปาเกน พฺหุณี วสฺसानิ พฺหุณี วสฺสสตานิ
 พฺหุณี วสฺสสทฺสทานิ พฺหุณี วสฺสสทฺสทฺสทานิ นิริเย ปจิตฺวา
 ตสฺสเวว กมฺมสฺส วิปากาวเสเสน เอวฺรูปิ อตฺตภาวปฏฺิลาภํ
 ปฏฺิสเวเทติ; สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคละลาโน อาห, อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 โมคฺคละลานสฺสาติ. (๓๖)

[๒๒๙] ๔เปฯ "อิทาหํ อาวุโส คิขฺฌกฺกุฏฺฐา ปพฺพตา
 โอโรหนโต อทฺทสํ มิสฺเปสึ เวหาสํ คจฺฉนฺตํ,^๓ ตเมनํ คิขฺฌาปิ
 กงฺกาปิ กุลลาปิ อนฺนปตฺติวา อนฺนปตฺติวา วิตุเทนฺติ^๔ วิตจฺเจนฺติ

พิมพ์ 26/05/2566
 เท. อพฺภุตฺ, เอวฺมฺปริปิ.

^๓ ส.,ฉ.,เท.,มหา. คจฺฉนฺตี

^{๒-๒} ส.,ฉ.,เท.,อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

วิราเชนตี^๑ สุवासสุทํ อญฺญสฺสรํ กโรติ ๕เปฯ เอโส ภิกฺขเว สตุโต
อิมสฺมีเยว ราชคฺเห โคฆาตโก อโหสิ ๕เปฯ (๓๗)

“อิทาหํ อารุโส คิขฺฌกฺกุฏา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ
มํสปีณทํ เวหาสํ คจฺจนตํ, ตเมณํ คิขฺฌาปิ กงฺกาปิ กุลลาปิ
อนุปตฺติตฺวา อนุปตฺติตฺวา วิตุเทนฺติ วิตฺจฺเจนฺติ วิราเชนฺติ; สุवासสุทํ
อญฺญสฺสรํ กโรติ ๕เปฯ เอโส ภิกฺขเว สตุโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห
สากฺุณโก อโหสิ ๕เปฯ (๓๘)

“อิทาหํ อารุโส คิขฺฌกฺกุฏา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ
นิจฺฉวี ปุริสํ เวหาสํ คจฺจนตํ, ตเมณํ คิขฺฌาปิ กงฺกาปิ กุลลาปิ
อนุปตฺติตฺวา อนุปตฺติตฺวา วิตุเทนฺติ วิตฺจฺเจนฺติ วิราเชนฺติ; สุवासสุทํ
อญฺญสฺสรํ กโรติ ๕เปฯ เอโส ภิกฺขเว สตุโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห
โอรพฺภโก อโหสิ ๕เปฯ (๓๙)

“อิทาหํ อารุโส คิขฺฌกฺกุฏา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ อสิโลมํ
ปุริสํ เวหาสํ คจฺจนตํ, ตสฺส เต อสิ อฺุปปตฺติตฺวา อฺุปปตฺติตฺวา
ตสฺสฺเสว กาเย นิปตฺนฺติ; สุवासสุทํ อญฺญสฺสรํ กโรติ ๕เปฯ เอโส
ภิกฺขเว สตุโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห สุกฺริโก อโหสิ ๕เปฯ (๔๐)

“อิทาหํ อารุโส คิขฺฌกฺกุฏา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ
สตุติโลมํ ปุริสํ เวหาสํ คจฺจนตํ, ตสฺส ตา สตุติโย อฺุปปตฺติตฺวา
อฺุปปตฺติตฺวา ตสฺสฺเสว กาเย นิปตฺนฺติ; สุवासสุทํ อญฺญสฺสรํ กโรติ
๕เปฯ เอโส ภิกฺขเว สตุโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห มาควโก
อโหสิ ๕เปฯ (๔๑)

“อิธหิ อวูโส คิขณุกุฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสั
อุสุโลมํ ปุริสํ เวหาสํ คจจนตํ, ตสฺส เต อสุ อูปตติตฺวา
อูปตติตฺวา ตสฺสเว กาเย นิปตฺนติ; สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ
ฯเปฯ เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห การณโก
อโหสิ ฯเปฯ (๔๒)

“อิธหิ อวูโส คิขณุกุฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสั
สุจิโลมํ ปุริสํ เวหาสํ คจจนตํ, ตสฺส ตา สุจิโย อูปตติตฺวา
อูปตติตฺวา ตสฺสเว กาเย นิปตฺนติ; สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ
ฯเปฯ เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห สารถิ^๑
อโหสิ ฯเปฯ (๔๓)

“อิธหิ อวูโส คิขณุกุฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสั
สุจิโลมํ ปุริสํ เวหาสํ คจจนตํ, ตสฺส ตา สุจิโย สีเส
ปวิสิตฺวา มุขโต นิภฺขมนฺติ, มุখে ปวิสิตฺวา อูรโต นิภฺขมนฺติ, อูเร
ปวิสิตฺวา อุตฺรโต นิภฺขมนฺติ, อุตฺเร ปวิสิตฺวา อูรฺหิ นิภฺขมนฺติ,
อูรฺสุ ปวิสิตฺวา ชงฺฆาหิ นิภฺขมนฺติ, ชงฺฆาสุ ปวิสิตฺวา ปาเทหิ
นิภฺขมนฺติ; สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ เอโส ภิกฺขเว
สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห สุจิโก^๒ อโหสิ ฯเปฯ (๔๔)

“อิธหิ อวูโส คิขณุกุฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสั
กุมภณฺทํ ปุริสํ เวหาสํ คจจนตํ, โส^๓ คจจนโตปิ เต ว อณฺเฑ
ชนฺธเ อาโรเปตฺวา^๔ คจจนตฺติ, นิสิตฺนโตปิ เตเสว อณฺเฑสุ
นิสิตฺติ; ตเมณํ คิขณฺาปิ กงฺกาปิ กุลลาปิ อนฺนฺตติตฺวา อนฺนฺตติตฺวา

วิตฺตฺเทนฺติ วิตฺตฺเจเนนฺติ วิราเชนฺติ; สฺวาสุสฺสํ อญฺญสฺสรํ กโรติ
 ๕เปฯ เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห คามกุญฺโฆ อโหสิ
 ๕เปฯ (๔๕)

“อิธํ อวฺสุ คิขฺฌกฺกุฏา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ
 ปุริสํ คุตฺตกุเป สสีสํ นิมฺมุคํ ๕เปฯ เอโส ภิกฺขเว สตฺโต
 อิมสฺมีเยว ราชคฺเห ปรรทริโก^๑ อโหสิ ๕เปฯ (๔๖)

“อิธํ อวฺสุ คิขฺฌกฺกุฏา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ
 ปุริสํ คุตฺตกุเป สสีสํ นิมฺมุคํ อุมฺโหติ หตฺถํ คุถํ ขาทนฺตํ ๕เปฯ
 เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห ทุญฺจพฺุราหฺมณเ อโหสิ;
 โส กสฺสปสฺส สมนฺนสฺสพฺุทฺทสฺส ปาวจเน ภิกฺขุสงฺฆํ ภตฺเตน
 นิมฺนเตตฺวา โทณียา^๒ คุตฺตสฺส ปุราเปตฺวา กาลํ อารุจาเปตฺวา
 เอตทฺโวจ ‘อิโต^๓ โภณฺโต ยาวตตฺถํ ภูณฺชนฺตุ เจว หรณฺตุ จาติ
 “โส ตสฺส กมฺมสฺส วิปาเกน พฺุณฺนิ วสฺसानิ พฺุณฺนิ วสฺสสตานิ
 พฺุณฺนิ วสฺสสทฺสฺสทานิ พฺุณฺนิ วสฺสสทฺสทฺสทานิ นิริเย ปจิตฺวา
 ตสฺสเวว กมฺมสฺส วิปาการุเสเสน เอรุปํ อตฺตภาวปฏฺิลาภํ
 ปฏฺิสเวเทติ; สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคณฺณานเ อาห, อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 โมคฺคณฺณานสฺสาติ.” (๔๗)

[๒๓๐] “อิธํ อวฺสุ คิขฺฌกฺกุฏา ปพฺพตา โอรุหนฺโต
 อทฺทสํ นิจฺฉวี อิตฺถิ เวหาสํ คจฺฉนฺตี, ตเมนํ คิขฺฌาปิ กงฺกาปิ
 กุลลาปิ อนุปตฺติตฺวา อนุปตฺติตฺวา วิตฺตฺเทนฺติ วิตฺตฺเจเนนฺติ วิราเชนฺติ;
 สฺวาสุสฺสํ อญฺญสฺสรํ กโรติ ๕เปฯ เอสา ภิกฺขเว อิตฺถิ อิมสฺมีเยว

ราชคเห อติจารินี อโหสิ ๕เปฯ สจจํ ภิกขเว โมคคละลาโน อาห,
อนาปตติ ภิกขเว โมคคละลานสสาติ. (๔๘)

“อิธ่าหิ อาวุโส คิซุมภูฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสํ
อิตถิ ๑๑๑๑ มงฺคลี เวหาสํ คจฺจนฺตี, ตเมณํ คิซุมปิ กงฺกาปิ
กุลลาปิ อนุปตติววา อนุปตติววา วิตุเทนฺติ วิตฺจฺเจนฺติ วิราเชนฺติ;
สาสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ ๕เปฯ เอสา ภิกขเว อิตถิ อิมสฺมีเยว
ราชคเห อิกฺขณิกา อโหสิ ๕เปฯ (๔๙)

“อิธ่าหิ อาวุโส คิซุมภูฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสํ
อิตถิ ๑๑๑๑” โอกิลินิ โอกิริณี^๒ เวหาสํ คจฺจนฺตี, สาสฺสํ
อฏฺฐสฺสรํ กโรติ ๕เปฯ เอสา ภิกขเว อิตถิ กาลิงคสฺส รณโย
อคคมเหสี อโหสิ,^๓ सा इत्थं अपक्ता स्पदती ॐ कारणाहेन
โอकिริ ๕เปฯ (๕๐)

“อิธ่าหิ อาวุโส คิซุมภูฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสํ
อสีสกพนฺธ^๔ เวหาสํ คจฺจนฺตี, ตสฺส อูเร อกฺขีนิ เจว โหนฺติ
มุขญจ; ตเมณํ คิซุมปิ กงฺกาปิ กุลลาปิ อนุปตติววา อนุปตติววา
วิตุเทนฺติ วิตฺจฺเจนฺติ วิราเชนฺติ; สวาสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ
๕เปฯ เอโส ภิกขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคเห ทามริโก^๕ นาม
โจรฆาตโก อโหสิ ๕เปฯ (๕๑)

“อิธ่าหิ อาวุโส คิซุมภูฏา ปพพตา โอโรหนโต อททสํ
ภิกฺขุ เวหาสํ คจฺจนฺตี, ตสฺส สงฺฆาฏฺฐิปี อาทิตฺตา สมฺปชฺชลิตา

๑ อ. อุกก

๒ เท.,มหา. โอกิริณี

๓ อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

๔ ส.,ฉ.,เท.,มหา. อสีสกํ กพนฺธ, อ. อสีสกพนฺธ

๕ ส.,ฉ.,เท.,อ. ทาริโก

สณฺชติภูตา,^๑ ปตฺโตปิ อาทิตฺโต สมฺปชฺชลิโต สณฺชติภูโต,^๒
 กายพนฺธนํปิ อาทิตฺตํ สมฺปชฺชลิตํ สณฺชติภูตํ,^๓ กาโยปิ อาทิตฺโต
 สมฺปชฺชลิโต สณฺชติภูโต; สุวาสสุทํ อญฺญสุสฺสํ กโรติ ๔เปฯ เอโส
 ภิกฺขเว ภิกฺขุ กสฺสปสฺส สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาวจเน ปาปภิกฺขุ
 อโหสิ ๔เปฯ (๕๒)

“อิธํ อวฺโส คิञฺฉณญฺญา ปพฺพตา โอรุหนโต อทฺทสํ
 ภิกฺขุณี ๔เปฯ อทฺทสํ สิขฺขมานํ ๔เปฯ อทฺทสํ สามเณรํ ๔เปฯ
 อทฺทสํ สามเณรี เวหาสํ กจฺจนฺตี, ตสฺสา สงฺฆาญฺปิ อาทิตฺตา
 สมฺปชฺชลิตา สณฺชติภูตา, ปตฺโตปิ อาทิตฺโต สมฺปชฺชลิโต
 สณฺชติภูโต, กายพนฺธนํปิ อาทิตฺตํ สมฺปชฺชลิตํ สณฺชติภูตํ,
 กาโยปิ อาทิตฺโต สมฺปชฺชลิโต สณฺชติภูโต; สวาสสุทํ อญฺญสุสฺสํ
 กโรติ, ตสฺส มยฺหํ อวฺโส เอตทโหสิ “อจฺฉริยํ วต โภ, อพฺภูตํ
 วต โภ; เอวฺรุโปปิ นาม สโต ภวิสฺสติ, เอวฺรุโปปิ นาม
 ยกฺโข ภวิสฺสติ, “เอวฺรุโปปิ นาม เปโต ภวิสฺสติ, “เอวฺรุโปปิ นาม
 อตฺตภาวปฏฺฐิลาโภ ภวิสฺสตีติ. ภิกฺขุ อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ
 “อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา มหาโมคฺคละลาโน อุลลปตีติ.

อถ โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ “จกฺขุภูตา วต ภิกฺขเว
 สวากา วิหรนฺติ, ฌาณภูตา วต ภิกฺขเว สวากา วิหรนฺติ;
 ยตร หิ นาม สวากो เอวฺรูปํ ฌนฺตฺติ วา ทกฺขติ วา สกฺขี วา
 กริสฺสติ, ปุพฺเพ ว เม सा ภิกฺขเว สามเณรี ทิฏฺฐา อโหสิ;
 อปิจํหํ น พฺยาการี, อหณฺเจตํ พฺยากรเยยฺย, ปเร จ เม

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. สชติภูตา

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อ. สชติภูตํ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. สชติภูโต

^{๔-๕} ส.,ฉ.,เท.,อ. อิมะ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

น สทฺทเหยฺยํ; เย เม น สทฺทเหยฺยํ, เตสนํ อสฺส ที่มฺรตํ
 อหิตาย ทฺกฺขาย; เอสา ภิกฺขเว สามเณรํ กสฺสปสฺส สมมา-
 สมพุทฺธสฺส ปาวจเน ปาปสามเณรํ อโหสิ, सा दसुस गम्मसुस
 विपाकेन पण्णि वसुसानि पण्णि वसुसदानि पण्णि वसुसहसुसानि
 पण्णि वसुसत्तहसुसानि निरये पจิต्वा दसुसेว गम्मसुस
 विपाकावसेसेन เอवरूपं उत्तमावปฏิลาगं ปฏิสवेतेति; सज्जं ภิกฺขवे
 โมคคल्लान् आह, अनापत्तिं भिक्षवे मोककल्लानसुसत्ति. (๕๓-๕๖)

[๒๓๑] อถโข อายสฺมา มหาโมคคฺลลानํ ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
 “ยตํ อวฺโส ตโปทา สนฺทติ, โส ทโห อจฺเจทโก สีโตทโก
 สาโตทโก เสโตทโก สุปฺติตฺโต^๑ รณฺเณโย ปหฺตมจฺจกจฺจโป, จกฺก-
 มตฺตานิ จ ปทุมานิ ปุปฺพนฺติ;^๒” “อถ จ ปนํยํ ตโปทา กุธิตา
 สนฺทตฺติ.” ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม
 อายสฺมา มหาโมคคฺลลานํ เอวํ วทฺซติ ‘ยตํ อวฺโส ตโปทา
 สนฺทติ, โส ทโห อจฺเจทโก สีโตทโก สาโตทโก เสโตทโก
 สุปฺติตฺโต รณฺเณโย ปหฺตมจฺจกจฺจโป, จกฺกมตฺตานิ จ ปทุมานิ
 ปุปฺพนฺติ; อถ จ ปนํยํ ตโปทา กุธิตา สนฺทตฺติ, อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมํ
 อายสฺมา มหาโมคคฺลลานํ อุลฺลปตฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ.
 “ยตํ ภิกฺขเว ตโปทา สนฺทติ, โส ทโห อจฺเจทโก สีโตทโก
 สาโตทโก เสโตทโก สุปฺติตฺโต รณฺเณโย ปหฺตมจฺจกจฺจโป,
 จกฺกมตฺตานิ จ ปทุมานิ ปุปฺพนฺติ; อปิจํยํ ภิกฺขเว ตโปทา
 ทฺวินฺนํ มหานิรยํ อนฺตริกาย อากจฺจติ, เตนํยํ ตโปทา กุธิตา

^๑ ส.,ฉ.,เท. สุปฺติตฺโต ^๒ ส.,ฉ.,เท. ปุปฺพนฺติ ^{๓-๓} ส.,ฉ.,เท. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

สนฺทติ; สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคผลลาโน อห, อนาปตฺติ ภิกฺขเว
โมคฺคผลลาณสฺสาติ. (๕๗)

เตน โข ปน สมเยน ราชา มาคฺโช เสนิโย พิมฺพิสาโร
ลิจฺฉวีหิ สทฺธิ์ สงฺคาเมนฺโต ปภคฺโค โหติ.^๑ อถ ราชา ปจฺฉา
เสนํ สงฺกทฺธิตฺวา ลิจฺฉวียो^๒ ปราเชสิ. สงฺคาเม จ นนฺทิ^๓ จรติ
รณฺฎา ลิจฺฉวียो^๔ ปภคฺคาติ. อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคผลลาโน
ภิกฺขุ อามนฺเตสิ “ราชา อาวุโส ลิจฺฉวีหิ ปภคฺโค^๕” สงฺคาเม
จ นนฺทิ จรติ “รณฺฎา ลิจฺฉวียो ปภคฺคาติ.” ภิกฺขุ อุชฺฌายนฺติ
ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม อายสฺมา มหาโมคฺคผลลาโน
เอวํ วกฺขติ ‘ราชา อาวุโส ลิจฺฉวีหิ ปภคฺโค, สงฺคาเม จ นนฺทิ
จรติ ‘รณฺฎา ลิจฺฉวียो ปภคฺคาติ, อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
มหาโมคฺคผลลาโน อุลลปตฺติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ. “ปจฺมํ
ภิกฺขเว ราชา ลิจฺฉวีหิ ปภคฺโค, อถ ราชา ปจฺฉา เสนํ
สงฺกทฺธิตฺวา ลิจฺฉวียो ปราเชสิ; สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคผลลาโน อห,
อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมคฺคผลลาณสฺสาติ. (๕๘)

[๒๓๒] อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคผลลาโน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
“อิธํ อาวุโส สปปินิกาย นทียา ตีเร อาเนญฺช^๖” สมารี
สมาปนฺโน นาคานํ โอคฺยุห อุตฺตรนฺตานํ โกณฺฑจํ กรโณตฺตานํ
สทฺทํ อสฺโสสินฺติ. ภิกฺขุ อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ
“กถํ หิ นาม อายสฺมา มหาโมคฺคผลลาโน “เอวํ วกฺขติ ‘อิธํ
อาวุโส สปปินิกาย นทียา ตีเร^๗ อาเนญฺช สมารี สมาปนฺโน

^๑ ส.ณ.เท. อโหสิ.

^๔ ส.ณ.เท. ลิจฺฉวี

^๖ อ. อาเนญฺช

^๒ ส.ณ.เท.อิ.มหา. ลิจฺฉวียอ ^๓ ส.ณ.เท. นนฺทิ

^๕ ณ.เท. ปภคฺโคติ

^{๖-๖} ส.ณ.เท. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^{๘-๘} ส.ณ.เท. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

“นาคานํ โอคยห อุตฺตรนฺตานํ โกณฺจํ กโรนฺตานํ” สทฺทํ อสฺสสฺสินฺติ,^๑
 อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา มหาโมคฺคัลลาโน อุลฺลปฺตีติ. ภควโต
 เอตมตฺถํ อารोเจสฺสุ. “อตฺถโส ภิกฺขเว สมาริ, โส จ โข
 อปริสฺสุทฺโธ; สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคัลลาโน อาห, อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 โมคฺคัลลานสฺสาติ. (๕๙)

อถ โข อายสฺมา โสภิตโต ภิกฺขุ อามนฺเตสิ “อหํ อาวุโส
 ปณฺจ กปฺปสฺตานิ อนุสฺสรามิตี. ภิกฺขุ อชฺฌายนฺติ ขียนฺติ
 วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม อายสฺมา โสภิตโต เอวํ วกฺขติ ‘อหํ
 อาวุโส ปณฺจ กปฺปสฺตานิ อนุสฺสรามิตี, อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
 โสภิตโต อุลฺลปฺตีติ. ภควโต เอตมตฺถํ อารอเจสฺสุ. “อตฺถโส ภิกฺขเว
 โสภิตสฺส, สจฺจํ โข เอกาเยว ชาติ; สจฺจํ ภิกฺขเว โสภิตโต อาห,
 อนาปตฺติ ภิกฺขเว โสภิตสฺสาติ. (๖๐)

จตุตฺตปาราชิกํ นิญฺจิตํ.

[๒๓๓] อุตฺตปิฎฺจา โข อายสฺมนฺโต จตฺตารอ ปาราชิกา
 ธมฺมา, เยสํ ภิกฺขุ อณฺณตฺรํ วา อณฺณตฺรํ วา อาปชฺชิตฺวา น
 ลภติ ภิกฺขุหิ สทฺธี สํวาสํ; ยถา ปุเร, ตถา ปจฺฉา ปาราชิกโ
 ไหติ อสฺวาโส. ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา,
 ทฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา, ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ
 ปริสฺสุทฺธา, ปริสฺสุทฺเธตฺถายสฺมนฺโต, ตสฺมา ตฺถเห, เอวเมตํ ธารยามีตี.

ปาราชิกํ นิญฺจิตํ.

ตสฺสทุทฺทํ

เมฏฺฐนาทินฺนทานญจํ มนุสฺสวિકุลหุตฺตริ
ปาราชิกานิ จตฺตาริ เณชฺชวตฺถุ อสํสยาติ.

ปาราชิกกณฺห์ นิฏฺฐิตํ.

២. សុំធាតិសេសកល្យាណំ

อิมเม โข ปนายสมนโต เตรส สงฆาทีเสสา ธมฺมา อุกฺทเทสํ
อากจฺจนฺติ.

๑. สุกุมวิเศษฐิติสุขาปท^๑

[๒๓๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตถิโย วิหริตี
 เชตวันเ อนาถปิณฑิกสฺส อารามเ. เตน โข ปน สมเยน
 อายสฺมา เสยฺยสโก อนภีโรโต พุรหมจริโย จรติ. โส เตน กิโส
 โหติ ลูโข ทุพฺพณฺเณ อุปฺปนฺนุปฺปนฺนทุกฺขาโต ฌมฺนิสฺสนุตฺตคตฺโต.
 อทฺทสา^๒ โข อายสฺมา อุทายิ อายสฺมนนฺตํ เสยฺยสกํ กิสํ ลูขํ
 ทุพฺพณฺณํ อุปฺปนฺนุปฺปนฺนทุกฺขาตํ ฌมฺนิสฺสนุตฺตคตฺตํ, ทิสฺวาน
 อายสฺมนนฺตํ เสยฺยสกํ เอตทวโจ “กิสฺส ตวํ อาวุโส เสยฺยสก
 กิโส ลูโข ทุพฺพณฺเณ อุปฺปนฺนุปฺปนฺนทุกฺขาโต ฌมฺนิสฺสนุตฺตคตฺโต,
 กจฺจิ โน ตวํ อาวุโส เสยฺยสก อนภีโรโต พุรหมจริโย จรสีติ.
 “เอวมาวุโสติ. “เตนहि ตวํ อาวุโส เสยฺยสก ยาวทตฺถํ ภูณฺช,
 ยาวทตฺถํ สฺป, ยาวทตฺถํ นุหาย; ยาวทตฺถํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทตฺถํ
 สฺปิตฺวา ยาวทตฺถํ นุหายิตฺวา, ยทา เต อนภีโรติ อุปฺปชฺชติ, ราโค
 จิตฺตํ อนฺนทฺธํเสติ, ตทา หตฺถเณน อุปกกฺกมิตฺวา อสฺสุจํ โมເຈີຕີ.
 “กิณฺนุ โข อาวุโส กปฺปติ เอวรूपํ กาคฺคฺนฺติ. “อามาวุโส, อหํปิ
 เอวรूपํ^๓ กโรมีติ.

อถโข อายสฺมา เสยฺยสโก ยาวทตถํ ภูณฺชิ, ยาวทตถํ สุปิ,
 ยาวทตถํ นฺหายิ; ยาวทตถํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทตถํ สุปิตฺวา ยาวทตถํ
 นฺหายิตฺวา, ยทา อนภิริติ อูปฺปชฺชติ, ราโค จิตฺตํ อนฺนุทฺธํเสติ,
 ตทา หตฺถเณ อูปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจติ.^๑ อถโข อายสฺมา เสยฺยสโก
 อปเรน สมเยเน วณฺณวา อโหสิ ปนินฺทริโย^๒ ปสนฺนมนฺขวณฺโณ
 วิปฺสนฺนจฺฉวณฺโณ. อถโข อายสฺมโต เสยฺยสกสฺส สหายกา
 ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ เสยฺยสกํ เอตทวโจ “ปุพฺเพ โข ตวํ อาวุโส
 เสยฺยสกํ กิโส อโหสิ ลฺล
 ฐมนิสฺนถตคตฺโต, โสทานิ ตวํ เอตริหิ วณฺณวา ปนินฺทริโย
 ปสนฺนมนฺขวณฺโณ วิปฺสนฺนจฺฉวณฺโณ; กิณฺณุ โข ตวํ อาวุโส
 เสยฺยสกํ เกสชฺชํ กโรสีติ. “น โข อหํ อาวุโส เกสชฺชํ กโรมิ;
 อปิจาหํ ยาวทตถํ ภูณฺชามิ, ยาวทตถํ สุปามิ, ยาวทตถํ นฺหายามิ;
 ยาวทตถํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทตถํ สุปิตฺวา ยาวทตถํ นฺหายิตฺวา,
 ยทา เม อนภิริติ อูปฺปชฺชติ, ราโค จิตฺตํ อนฺนุทฺธํเสติ, ตทา
 หตฺถเณ อูปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจมีติ. “กิํ ปน ตวํ อาวุโส
 เสยฺยสกํ เยเนว หตฺถเณ สทฺธาเทยฺยํ ภูณฺชสิ, เตเนว หตฺถเณ
 อูปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจสีติ. “เอวมาวุโสติ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
 ๕เป๕ เต อฺฐมายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม อายสฺมา
 เสยฺยสโก หตฺถเณ อูปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจสฺสตีติ.

อถโข เต ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ เสยฺยสกํ อเนกปริยาเยน
 วิครหิตฺวา ภควโต เอตมตถํ อาโรเจสฺสุ. อถโข ภควา เอตสฺมี

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. โมเจสิ.^๒ ส.,ฉ.,เท. ปนินฺทริโย, เอวมุปริปิ.

นิทานเ เอตสมี ปกรณ ภิกขุสงฆ์ สนนีปาตาเปตวา อายสฺมนตํ
 เสยฺยสํ ปฏิปุจฺจิ “สจฺจํ กิร ตวํ เสยฺยสก หตฺเถน อุปกฺกมิตฺวา
 อสฺสจี โมเจสฺสีติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา “อนนฺจจฺฉวิกิ
 โมชปุริส อนนฺจโลมิกิ อปฺปปฏิรูป อสฺสามณํ อกปฺปิยํ อกรณียํ;
 กถํ หิ นาม ตวํ โมชปุริส หตฺเถน อุปกฺกมิตฺวา อสฺสจี โมเจสฺสสี,
 นนฺ มยา โมชปุริส อเนกปริยาเยน วิราคาย ฐมฺโม เทสิโต, โน
 สราคาย; วิสโยคาย^๑ ฐมฺโม เทสิโต, โน สโยคาย; อนฺุปาทานาย
 ฐมฺโม เทสิโต, โน สอุปาทานาย; ตตฺถ นาม ตวํ โมชปุริส,
 มยา วิราคาย ฐมฺเม เทสิเต, สราคาย เจเตสฺสสี, วิสโยคาย
 ฐมฺเม เทสิเต, สโยคาย เจเตสฺสสี, อนฺุปาทานาย ฐมฺเม เทสิเต,
 สอุปาทานาย เจเตสฺสสี, นนฺ มยา โมชปุริส อเนกปริยาเยน
 ราชวิราคาย ฐมฺโม เทสิโต, มทนิมฺมทนาย ๕เปฯ ปิปาสวินยาย
 ๕เปฯ อาลยสมุคฺฆาตาย ๕เปฯ วฏฺฐุปฺจฺเจทาย ๕เปฯ ตณฺหกุขยาย
 ๕เปฯ วิราคาย ๕เปฯ นิโรธาย ๕เปฯ นิพฺพานาย ฐมฺโม เทสิโต,
 นนฺ มยา โมชปุริส อเนกปริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาตํ,
 กามสณฺณานํ ปริญฺญา อกฺขาตา, กามปิปาसानํ ปฏิวินโย
 อกฺขาโต, กามวิตกฺกานํ สมุคฺฆาโต อกฺขาโต, กามปริพาหานํ
 วูปสโม อกฺขาโต, เนตํ โมชปุริส อปฺปสnnานํ วา ปสาทาย
 ปสnnานํ วา ภิยโยภาวาย; อถเขวตํ โมชปุริส อปฺปสnnานนฺญเจว
 อปฺปสาทาย ปสnnานนฺญจ เอกจฺจนํ อณฺณตตฺตยาติ. อถโฆ
 ภควา อายสฺมนตํ เสยฺยสํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา พุพฺพกรตาย
 พุปฺโปสตาย ๕เปฯ “เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ
 อุตฺททิสฺเสยฺยาถ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. วิสญโยคาย, เอวมุปริปิ.

๖ จ., เท., อี. จานโต

อณฺณตฺร สุปินฺนฺตาทิ จเปตฺวา สุปินฺนํ.

สงฆาภิเสกโสติ สงฺโฆ ว ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสํ เทติ,
มฺลายน ปฏิกสฺสติ, มานตฺตํ เทติ, อพฺภะติ; น สมฺพหุลา, น
เอกปฺกคฺคโล; เตน วุจฺจติ “สงฆาภิเสกโสติ. ตสฺสเวย อาปตฺตินิกายสฺส
นามกมฺมํ อธิวณฺํ; เตนปี วุจฺจติ “สงฆาภิเสกโสติ.

อชฺฌตฺตรูปे โมเจติ, พหิทฺฐารูปे โมเจติ, อชฺฌตฺตพหิทฺฐารูปे
โม่เจติ, อากาเส กฏฺเฐ กมฺเปนฺโต โม่เจติ; ราชูปตฺถมฺเภ^๑ โม่เจติ,
วจุปปตฺถมฺเภ โม่เจติ, ปสฺสาวูปตฺถมฺเภ โม่เจติ, วาตุปปตฺถมฺเภ
โม่เจติ, อุจฺจาลิงคฺปาณกทฏฺฐูปตฺถมฺเภ โม่เจติ; อาโรคฺยตฺถาย
โม่เจติ, สุขตฺถาย โม่เจติ, เกสชฺชตฺถาย โม่เจติ, ทานตฺถาย
โม่เจติ, ปุณฺณตฺถาย โม่เจติ, ยณฺณตฺถาย โม่เจติ, สคฺคตฺถาย
โม่เจติ, วิชตฺถาย^๒ โม่เจติ, วมฺสตฺถาย โม่เจติ, ทวตฺถาย โม่เจติ;
นํลํ โม่เจติ, ปิตกํ โม่เจติ, โลหิตกํ โม่เจติ, โอทาทํ โม่เจติ,
ตกฺกวณฺณํ โม่เจติ, ทกฺวณฺณํ โม่เจติ, เกลวณฺณํ โม่เจติ, ชีรวณฺณํ
โม่เจติ, ทริวณฺณํ โม่เจติ, สปิวิวณฺณํ โม่เจติ.

[๒๓๘] อชฺฌตฺตรูปेติ อชฺฌตฺตํ อุปาทินฺนรูปे.^๓

พหิทฺฐารูปेติ พหิทฺฐา อุปาทินฺเน วา อนฺุปาทินฺเน วา.

อชฺฌตฺตพหิทฺฐารูปेติ ตทฺภายเ.

อากาเส กฏฺเฐ กมฺเปนฺโตติ อากาเส วายมนฺตสฺส องฺคชาตํ
กมฺมนิยํ โหติ.

ราชูปตฺถมฺเภติ ราเคน ปีฬิตสฺส องฺคชาตํ กมฺมนิยํ โหติ.

^๑ อ. ราชูปตฺถมฺเภ ^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. พิชตฺถาย, เอมฺปริปี. ^๓ ส.,ฉ.,เท. อุปาทินฺเน รูปเ.

วจุฏฺฐปตฺถมฺเภติ วจุเจเน ปีฬิตสฺส องฺคชาตํ กมฺมนิยํ โหติ.
 ปสฺสวฏฺฐปตฺถมฺเภติ ปสฺสวเณ ปีฬิตสฺส องฺคชาตํ กมฺมนิยํ
 โหติ.

วาตฺฐปตฺถมฺเภติ วาเตเน ปีฬิตสฺส องฺคชาตํ กมฺมนิยํ โหติ.
 อุจฺจาลิงฺคปาณกทฏฺฐปตฺถมฺเภติ อุจฺจาลิงฺคปาณกทฏฺฐเจเน
 ปีฬิตสฺส^๑ องฺคชาตํ กมฺมนิยํ โหติ.

[๒๓๙] อาโรคฺยตฺถายาติ “อโรโค”^๒ ภาวิสฺสามีติ.

สุขตฺถายาติ “สุขํ เวทนํ อุปฺปาเทสฺสามีติ.

เภสชฺชตฺถายาติ “เภสชฺชํ ภาวิสฺสตีติ.

ทานตฺถายาติ “ทานํ ทสฺสามีติ.

ปฺญณตฺถายาติ “ปฺญณํ ภาวิสฺสตีติ.

ยณฺณตฺถายาติ “ยณฺณํ ยชิสฺสามีติ.

สคฺคตฺถายาติ “สคฺคํ คมิสฺสามีติ.

วีชตฺถายาติ “วีชํ ภาวิสฺสตีติ.

วีมฺสตฺถายาติ วีมฺสิสฺสามิ” “นีลํ ภาวิสฺสติ, ปีตกํ ภาวิสฺสติ,
 โลหิตกํ ภาวิสฺสติ, โอทาตํ ภาวิสฺสติ ฯ เปฯ สปิปฺวณฺณํ ภาวิสฺสตีติ.

ทวตฺถายาติ ชิทฺทาทิปฺปาโย.

[๒๔๐] อชฺฌตฺตรูเป เจเตติ อุปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทิสฺสสฺส. พหิทฺฐารูเป เจเตติ อุปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทิสฺสสฺส. อชฺฌตฺตพหิทฺฐารูเป เจเตติ อุปกฺกมฺติ, มุจฺจติ,

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อยฺ ปาโจ น ทิสฺสติ. ^๒ อ. อาโรโค ^๓ ส.,ฉ.,เท.,อ. อยฺ ปาโจ น ทิสฺสติ.

อาปตติ สงฆาภิเสสส. อากาเส กฐิ กมฺเปโนโต เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.

รากุปตฺถมฺเภ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.
 วจฺจุปตฺถมฺเภ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.
 ปสฺสวูปตฺถมฺเภ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.
 วาตฺถูปตฺถมฺเภ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.
 อุจฺจาลิงฺคปาณกทญฺญูปตฺถมฺเภ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ
 สงฆาภิเสสส.

อาโรคฺยตฺถาย เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ
 สงฆาภิเสสส. สุขตฺถาย ยเปยฺ เกสชฺชตฺถาย ยเปยฺ ทานตฺถาย
 ยเปยฺ ปุณฺณตฺถาย ยเปยฺ ยณฺณตฺถาย ยเปยฺ สกฺคตฺถาย ยเปยฺ
 วีรชฺชตฺถาย ยเปยฺ วีรมฺสตฺถาย ยเปยฺ ทวตฺถาย เจเตติ อุปกุกมติ,
 มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.

นีลํ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.
 ปิตกํ ยเปยฺ โลหิตกํ ยเปยฺ โอทาทํ ยเปยฺ ตกฺกวณฺณํ ยเปยฺ
 ทกฺวณฺณํ ยเปยฺ เตลวณฺณํ ยเปยฺ ขีรวณฺณํ ยเปยฺ ทธีวณฺณํ ยเปยฺ
 สปิปวณฺณํ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ สงฆาภิเสสส.

สุทฺธิกํ นิฏฺฐิตํ.

“อาโรคฺยตฺถมฺจ สุขตฺถมฺจ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตติ
 สงฆาภิเสสส. อาโรคฺยตฺถมฺจ เกสชฺชตฺถมฺจ ยเปยฺ อาโรคฺยตฺถมฺจ
 ทานตฺถมฺจ ยเปยฺ อาโรคฺยตฺถมฺจ ปุณฺณตฺถมฺจ ยเปยฺ อาโรคฺยตฺถมฺจ
 ยณฺณตฺถมฺจ ยเปยฺ อาโรคฺยตฺถมฺจ สกฺคตฺถมฺจ ยเปยฺ อาโรคฺยตฺถมฺจ

วืชตฺตญจ ๕เปฯ อาโรคฺยตฺตญจ วืมฺสตฺตญจ ๕เปฯ อาโรคฺยตฺตญจ
ทวตฺตญจ เจเตติ อฺปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

เอกมฺลํ^๑ ขณฺทจกฺกํ นิฏฺฐิตํ.

[๒๔๑] สุขตฺตญจ เกสขฺชตฺตญจ เจเตติ อฺปกฺกมฺติ, มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส. สุขตฺตญจ ทานตฺตญจ ๕เปฯ สุขตฺตญจ
ปฺญณตฺตญจ ๕เปฯ สุขตฺตญจ ยณฺณตฺตญจ ๕เปฯ สุขตฺตญจ
สคฺคตฺตญจ ๕เปฯ สุขตฺตญจ วืชตฺตญจ ๕เปฯ สุขตฺตญจ วืมฺสตฺตญจ
๕เปฯ สุขตฺตญจ ทวตฺตญจ เจเตติ อฺปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺส. สุขตฺตญจ อาโรคฺยตฺตญจ เจเตติ อฺปกฺกมฺติ,
มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

[๒๔๒] เกสขฺชตฺตญจ ทานตฺตญจ^๒ เจเตติ อฺปกฺกมฺติ, มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.^๒ เกสขฺชตฺตญจ ปฺญณตฺตญจ ๕เปฯ
เกสขฺชตฺตญจ ยณฺณตฺตญจ ๕เปฯ เกสขฺชตฺตญจ สคฺคตฺตญจ
๕เปฯ เกสขฺชตฺตญจ วืชตฺตญจ ๕เปฯ เกสขฺชตฺตญจ วืมฺสตฺตญจ
๕เปฯ เกสขฺชตฺตญจ ทวตฺตญจ ๕เปฯ^๓ เกสขฺชตฺตญจ อาโรคฺยตฺตญจ
๕เปฯ เกสขฺชตฺตญจ สุขตฺตญจ เจเตติ อฺปกฺกมฺติ, มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ทานตฺตญจ ปฺญณตฺตญจ เจเตติ อฺปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺส. ทานตฺตญจ ยณฺณตฺตญจ ๕เปฯ ทานตฺตญจ
สคฺคตฺตญจ ๕เปฯ ทานตฺตญจ วืชตฺตญจ ๕เปฯ ทานตฺตญจ

วิมัสตถุญจ อเปย ทานถุญจ ทวถุญจ อเปย ทานถุญจ
 อาโรคยถุญจ อเปย ทานถุญจ สุขถุญจ อเปย ทานถุญจ
 เกสขขถุญจ เจเตติ อุปกกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

ปุณณถุญจ ยณณถุญจ เจเตติ อุปกกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฆาภิเสสสฺส. ปุณณถุญจ สคฺคถุญจ อเปย ปุณณถุญจ
 วัชถุญจ อเปย ปุณณถุญจ วิมัสตถุญจ อเปย ปุณณถุญจ
 ทวถุญจ อเปย

ปุณณถุญจ อาโรคยถุญจ อเปย ปุณณถุญจ สุขถุญจ
 อเปย ปุณณถุญจ เกสขขถุญจ อเปย ปุณณถุญจ ทานถุญจ
 เจเตติ อุปกกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

ยณณถุญจ สคฺคถุญจ เจเตติ อุปกกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฆาภิเสสสฺส. ยณณถุญจ วัชถุญจ อเปย ยณณถุญจ
 วิมัสตถุญจ อเปย ยณณถุญจ ทวถุญจ อเปย ยณณถุญจ
 อาโรคยถุญจ อเปย ยณณถุญจ สุขถุญจ อเปย ยณณถุญจ
 เกสขขถุญจ อเปย ยณณถุญจ ทานถุญจ อเปย ยณณถุญจ
 ปุณณถุญจ เจเตติ อุปกกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

สคฺคถุญจ วัชถุญจ อเปย สคฺคถุญจ วิมัสตถุญจ อเปย
 สคฺคถุญจ ทวถุญจ อเปย สคฺคถุญจ อาโรคยถุญจ อเปย
 สคฺคถุญจ สุขถุญจ อเปย สคฺคถุญจ เกสขขถุญจ อเปย
 สคฺคถุญจ ทานถุญจ อเปย สคฺคถุญจ ปุณณถุญจ อเปย
 สคฺคถุญจ ยณณถุญจ เจเตติ อุปกกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฆาภิเสสสฺส.

หมธาย 26/05/2566 วัชถุญจ วิมัสตถุญจ อเปย วัชถุญจ ทวถุญจ อเปย
 วัชถุญจ อาโรคยถุญจ อเปย วัชถุญจ สุขถุญจ อเปย

วิชิตถณฺจ เกสชฺชตถณฺจ ฯเปฯ วิชิตถณฺจ ทานตถณฺจ ฯเปฯ
 วิชิตถณฺจ ปุณฺณตถณฺจ ฯเปฯ วิชิตถณฺจ ยณฺณตถณฺจ ฯเปฯ
 วิชิตถณฺจ สกฺคตถณฺจ เจเตติ อูปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

วิมฺสตถณฺจ ทวตถณฺจ ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ อาโรคฺยตถณฺจ
 ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ สุขตถณฺจ ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ เกสชฺชตถณฺจ
 ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ ทานตถณฺจ ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ ปุณฺณตถณฺจ
 ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ ยณฺณตถณฺจ ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ สกฺคตถณฺจ
 ฯเปฯ วิมฺสตถณฺจ วิชิตถณฺจ เจเตติ อูปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

ทวตถณฺจ อาโรคฺยตถณฺจ เจเตติ อูปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส. ทวตถณฺจ สุขตถณฺจ ฯเปฯ ทวตถณฺจ เกสชฺชตถณฺจ
 ฯเปฯ ทวตถณฺจ ทานตถณฺจ ฯเปฯ ทวตถณฺจ ปุณฺณตถณฺจ
 ฯเปฯ ทวตถณฺจ ยณฺณตถณฺจ ฯเปฯ ทวตถณฺจ สกฺคตถณฺจ ฯเปฯ
 ทวตถณฺจ วิชิตถณฺจ ฯเปฯ ทวตถณฺจ วิมฺสตถณฺจ เจเตติ อูปกฺกมฺติ,
 มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

เอกมฺลํ พทฺธจกํ นิฐิตํ.

อาโรคฺยตถณฺจ สุขตถณฺจ เกสชฺชตถณฺจ เจเตติ อูปกฺกมฺติ,
 มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส ฯเปฯ อาโรคฺยตถณฺจ สุขตถณฺจ
 ทวตถณฺจ เจเตติ อูปกฺกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

ทุมฺลํ^๑ ขณฺทจกํ.

สุขตถญจ เภสชชตถญจ ทานตถญจ เจเตติ อุปกุกมติ,
มฺจุจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส ๔เปยฺ สุขตถญจ เภสชชตถญจ
ทวตถญจ ๔เปยฺ สุขตถญจ เภสชชตถญจ อาโรคฺยตถญจ เจเตติ
อุปกุกมติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส ๔เปยฺ^๑ วิมฺสตถญจ
ทวตถญจ อาโรคฺยตถญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ
สงฆาภิเสกสฺส ๔เปยฺ^๒ วิมฺสตถญจ ทวตถญจ วิชตถญจ เจเตติ
อุปกุกมติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

ทุมฺลกํ พทฺธจกํ^๓ นิฏฺฐิตํ.

ติมฺลกํ จตุมฺลกํ ปญฺจมฺลกํ ฉมฺลกํ สตฺตมฺลกํ อฏฺฐมฺลกํ
นวมฺลกํ เอวเมว กาทพฺพํ.^๔

อิทํ สพฺพมฺลกํ

[๒๔๓] อาโรคฺยตถญจ สุขตถญจ เภสชชตถญจ ทานตถญจ
ปฺญญตถญจ ยญญตถญจ สคฺคตถญจ วิชตถญจ วิมฺสตถญจ
ทวตถญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

สพฺพมฺลกํ นิฏฺฐิตํ.

[๒๔๔] นีลญจ ปิตกญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ
สงฆาภิเสกสฺส. นีลญจ โลหิตกญจ ๔เปยฺ นีลญจ โอทาทญจ
๔เปยฺ นีลญจ ตกฺกวณฺณญจ ๔เปยฺ นีลญจ ทกฺวณฺณญจ ๔เปยฺ
นีลญจ เตลวณฺณญจ ๔เปยฺ นีลญจ ขีรวณฺณญจ ๔เปยฺ นีลญจ

^๑ ส.ฉ. ทุมฺลกสฺส พทฺธจกํ สํขิตํ
^๓ ฌ.,เท. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.
เอวเมว วิตฺถาเรตพฺพํ.

^๒ ส.ฉ.,เท. เปยฺยาโล น ทิสฺสติ.

^๔ ฌ.,เท.,มหา. ทิมฺลกมฺปิ ๔เปยฺ นวมฺลกมฺปิ

ทริยวณฺณณฺจ ๕เปฯ นีลณฺจ สปิวิวณฺณณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ,
มฺจุจติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

เอกมฺลกํ^๑ ขณฺทจกฺกํ นิฏฺฐิตํ.

[๒๔๕] ปิตกณฺจ โลหิตกณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มฺจุจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส. ปิตกณฺจ โอทาทณฺจ ๕เปฯ ปิตกณฺจ
ตกฺกวณฺณณฺจ ๕เปฯ ปิตกณฺจ กวณฺณณฺจ ๕เปฯ ปิตกณฺจ
เตลวณฺณณฺจ ๕เปฯ ปิตกณฺจ ขีรวณฺณณฺจ ๕เปฯ ปิตกณฺจ
ทริยวณฺณณฺจ ๕เปฯ ปิตกณฺจ สปิวิวณฺณณฺจ ๕เปฯ ปิตกณฺจ
นีลณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.^๒

[๒๔๖] โลหิตกณฺจ โอทาทณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มฺจุจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส. โลหิตกณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ ๕เปฯ โลหิตกณฺจ
ทกฺกวณฺณณฺจ ๕เปฯ โลหิตกณฺจ เตลวณฺณณฺจ ๕เปฯ โลหิตกณฺจ
ขีรวณฺณณฺจ ๕เปฯ โลหิตกณฺจ ทริยวณฺณณฺจ ๕เปฯ โลหิตกณฺจ
สปิวิวณฺณณฺจ ๕เปฯ โลหิตกณฺจ นีลณฺจ ๕เปฯ โลหิตกณฺจ
ปิตกณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

โอทาทณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ ๕เปฯ โอทาทณฺจ ทกฺกวณฺณณฺจ
๕เปฯ โอทาทณฺจ เตลวณฺณณฺจ ๕เปฯ โอทาทณฺจ ขีรวณฺณณฺจ
๕เปฯ โอทาทณฺจ ทริยวณฺณณฺจ ๕เปฯ โอทาทณฺจ สปิวิวณฺณณฺจ
๕เปฯ โอทาทณฺจ นีลณฺจ ๕เปฯ โอทาทณฺจ ปิตกณฺจ ๕เปฯ
โอทาทณฺจ โลหิตกณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มฺจุจติ, อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺส.

ตักกวณฺณณฺญจ ทกฺวณฺณณฺญจ ฯเปฯ ตักกวณฺณณฺญจ เตล-
วณฺณณฺญจ ฯเปฯ ตักกวณฺณณฺญจ ขีรวณฺณณฺญจ ฯเปฯ ตักกวณฺณณฺญจ
ททิวณฺณณฺญจ ฯเปฯ ตักกวณฺณณฺญจ สปปิาวณฺณณฺญจ ฯเปฯ
ตักกวณฺณณฺญจ นีลณฺญจ ฯเปฯ ตักกวณฺณณฺญจ ปิตกณฺญจ ฯเปฯ
ตักกวณฺณณฺญจ โลหิตกณฺญจ ฯเปฯ ตักกวณฺณณฺญจ โอทาทณฺญจ เจเตติ
อุปกุมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกฺส.

ทกฺวณฺณณฺญจ เตลวณฺณณฺญจ ฯเปฯ ทกฺวณฺณณฺญจ ขีรวณฺณณฺญจ
ฯเปฯ ทกฺวณฺณณฺญจ ททิวณฺณณฺญจ ฯเปฯ ทกฺวณฺณณฺญจ สปปิาวณฺณณฺญจ
ฯเปฯ ทกฺวณฺณณฺญจ นีลณฺญจ ฯเปฯ ทกฺวณฺณณฺญจ ปิตกณฺญจ ฯเปฯ
ทกฺวณฺณณฺญจ โลหิตกณฺญจ ฯเปฯ ทกฺวณฺณณฺญจ โอทาทณฺญจ ฯเปฯ
ทกฺวณฺณณฺญจ ตักกวณฺณณฺญจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
สงฆาภิเสกฺส.

เตลวณฺณณฺญจ ขีรวณฺณณฺญจ ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ ททิวณฺณณฺญจ
ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ สปปิาวณฺณณฺญจ ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ นีลณฺญจ
ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ ปิตกณฺญจ ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ โลหิตกณฺญจ
ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ โอทาทณฺญจ ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ ตักกวณฺณณฺญจ
ฯเปฯ เตลวณฺณณฺญจ ทกฺวณฺณณฺญจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาภิเสกฺส.

ขีรวณฺณณฺญจ ททิวณฺณณฺญจ ฯเปฯ ขีรวณฺณณฺญจ สปปิาวณฺณณฺญจ
ฯเปฯ ขีรวณฺณณฺญจ นีลณฺญจ ฯเปฯ ขีรวณฺณณฺญจ ปิตกณฺญจ ฯเปฯ
ขีรวณฺณณฺญจ โลหิตกณฺญจ ฯเปฯ ขีรวณฺณณฺญจ โอทาทณฺญจ ฯเปฯ
ขีรวณฺณณฺญจ ตักกวณฺณณฺญจ ฯเปฯ ขีรวณฺณณฺญจ ทกฺวณฺณณฺญจ
ฯเปฯ ขีรวณฺณณฺญจ เตลวณฺณณฺญจ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาภิเสกฺส.

ทริยวณฺณํ สปิวิวณฺณํ ๔เปฯ ทริยวณฺณํ นีลํ
 ๔เปฯ ทริยวณฺณํ ปิตกณฺณํ ๔เปฯ ทริยวณฺณํ โลหิตกณฺณํ
 ๔เปฯ ทริยวณฺณํ โอทาทกณฺณํ ๔เปฯ ทริยวณฺณํ ตกฺกาวณฺณํ
 ๔เปฯ ทริยวณฺณํ ทกาวณฺณํ ๔เปฯ ทริยวณฺณํ เตลวณฺณํ
 ๔เปฯ ทริยวณฺณํ ขีรวณฺณํ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

สปิวิวณฺณํ นีลํ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสฺส. สปิวิวณฺณํ ปิตกณฺณํ ๔เปฯ สปิวิวณฺณํ
 โลหิตกณฺณํ ๔เปฯ สปิวิวณฺณํ โอทาทกณฺณํ ๔เปฯ สปิวิวณฺณํ
 ตกฺกาวณฺณํ ๔เปฯ สปิวิวณฺณํ ทกาวณฺณํ ๔เปฯ
 สปิวิวณฺณํ เตลวณฺณํ ๔เปฯ สปิวิวณฺณํ ขีรวณฺณํ
 ๔เปฯ สปิวิวณฺณํ ทริยวณฺณํ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

เอกมุลกํ^๑ พทฺธจกํ นิฏฺฐิตํ.

นีลํ ปิตกณฺณํ โลหิตกณฺณํ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส. ^๒นีลํ ปิตกณฺณํ โอทาทกณฺณํ เจเตติ
 อุปกุมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส^๒ ๔เปฯ นีลํ
 ปิตกณฺณํ สปิวิวณฺณํ เจเตติ อุปกุมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสฺส.

ทุมฺลกํ ขณฺธจกํ นิฏฺฐิตํ.

ปิตกญจ โลหิตกญจ โอทาทญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ,
 อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส ๒เปฯ ปิตกญจ โลหิตกญจ นีลญจ เจเตติ
 อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส ๒เปฯ^๑ ทริวณฺณญจ
 สปิวิวณฺณญจ นีลญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิ-
 เสสสฺส ๒เปฯ ทริวณฺณญจ สปิวิวณฺณญจ ขีรวณฺณญจ เจเตติ
 อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

ทุมฺลํ พทฺธจกํ^๒ นิฏฺฐิตํ.

ติมฺลํ จตุมฺลํ ปณฺจมฺลํ ฉมฺลํ สดฺตมฺลํ อฏฺฐมฺลํ
 นวมฺลํ เอวเมว กาทพฺพํ.

อิทํ สพฺพมฺลํ

[๒๔๗] นีลญจ ปิตกญจ โลหิตกญจ โอทาทญจ ตกุก-
 วณฺณญจ ทกาวณฺณญจ เตลวณฺณญจ ขีรวณฺณญจ ทริวณฺณญจ
 สปิวิวณฺณญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

สพฺพมฺลํ นิฏฺฐิตํ.

[๒๔๘] อาโรคฺยตฺถญจ นีลญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ,
 อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

อาโรคฺยตฺถญจ สุขตฺถญจ นีลญจ ปิตกญจ เจเตติ อุปกุกมติ,
 มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

อาโรคฺยตฺถญจ สุขตฺถญจ เกสขฺขตฺถญจ นีลญจ ปิตกญจ
 โลหิตกญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท. เปยฺยาโล น ทิสฺสติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท. อยํ ปาโง น ทิสฺสติ.

อาโรคฺยตฺถนํ สุขตฺถนํ เกสชฺชตฺถนํ ทานตฺถนํ นีลนํ
 ปิตกนํ โลหิตกนํ โอทาทนํ เจเตติ อูปกฺกมติ, มุจฺจติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.^๑

^๒อาโรคฺยตฺถนํ สุขตฺถนํ เกสชฺชตฺถนํ ทานตฺถนํ
 ปุณฺณตฺถนํ นีลนํ ปิตกนํ โลหิตกนํ โอทาทนํ ตกฺกวนฺณนํ
 เจเตติ อูปกฺกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

อาโรคฺยตฺถนํ สุขตฺถนํ เกสชฺชตฺถนํ ทานตฺถนํ
 ปุณฺณตฺถนํ ยณฺณตฺถนํ นีลนํ ปิตกนํ โลหิตกนํ โอทาทนํ
 ตกฺกวนฺณนํ ทกฺกวนฺณนํ เจเตติ อูปกฺกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

อาโรคฺยตฺถนํ สุขตฺถนํ เกสชฺชตฺถนํ ทานตฺถนํ
 ปุณฺณตฺถนํ ยณฺณตฺถนํ สกฺคตฺถนํ นีลนํ ปิตกนํ โลหิตกนํ
 โอทาทนํ ตกฺกวนฺณนํ ทกฺกวนฺณนํ เตลวณฺณนํ เจเตติ
 อูปกฺกมติ,^๒ มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

อาโรคฺยตฺถนํ สุขตฺถนํ เกสชฺชตฺถนํ ทานตฺถนํ
 ปุณฺณตฺถนํ ยณฺณตฺถนํ สกฺคตฺถนํ วิชตฺถนํ นีลนํ ปิตกนํ
 โลหิตกนํ โอทาทนํ ตกฺกวนฺณนํ ทกฺกวนฺณนํ เตลวณฺณนํ
 ชีรวณฺณนํ เจเตติ อูปกฺกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

อาโรคฺยตฺถนํ สุขตฺถนํ เกสชฺชตฺถนํ ทานตฺถนํ
 ปุณฺณตฺถนํ ยณฺณตฺถนํ สกฺคตฺถนํ วิชตฺถนํ วิมฺสตฺถนํ
 นีลนํ ปิตกนํ โลหิตกนํ โอทาทนํ ตกฺกวนฺณนํ ทกฺกวนฺณนํ

เตลวณฺณณฺญจ ขีรวณฺณณฺญจ ทธีวณฺณณฺญจ เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

อาโรคฺยตฺถณฺญจ สุขตฺถณฺญจ เกสชฺชตฺถณฺญจ ทานตฺถณฺญจ
ปฺญณตฺถณฺญจ ยณฺณตฺถณฺญจ สกฺคตฺถณฺญจ วีชตฺถณฺญจ วีมฺสตฺถณฺญจ
ทวตฺถณฺญจ นีลณฺญจ ปิตกณฺญจ โลหิตกณฺญจ โอทาทณฺญจ ตกฺกวณฺณณฺญจ
ทกฺวณฺณณฺญจ เตลวณฺณณฺญจ ขีรวณฺณณฺญจ ทธีวณฺณณฺญจ สปิวิวณฺณณฺญจ
เจเตติ อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

อุกฺโกตฺตพทฺธมฺมิสฺสกกจกุกํ^๑ นิฏฺฐิตํ.

[๒๔๙] “นึลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ปิตกํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

“นึลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, โลหิตกํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

“นึลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, โอทาทํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

“นึลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ตกฺกวณฺณณํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

“นึลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ทกฺวณฺณณํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

“นึลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, เตลวณฺณณํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

“นึลลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุกฺกมฺติ, ขีรวณฺณํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

“นึลลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุกฺกมฺติ, ทริวณฺณํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

“นึลลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุกฺกมฺติ, สปปิวณฺณํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

ขณฺทจกฺกํ นิฏฺฐิตํ.

[๒๕๐] “ปิตกํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุกฺกมฺติ, โลหิตกํ
มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

“ปิตกํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุกฺกมฺติ, โอทาทํ มุจฺจติ ๔เปย
ตกฺกวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย เตสวณฺณํ
มุจฺจติ ๔เปย ขีรวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย ทริวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย
สปปิวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย นึลลํ มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ.”

“โลหิตกํ^๒ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุกฺกมฺติ, โอทาทํ มุจฺจติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

“โลหิตกํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุกฺกมฺติ, ตกฺกวณฺณํ มุจฺจติ,
๔เปย ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย เตสวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย ขีรวณฺณํ
มุจฺจติ ๔เปย ทริวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย สปปิวณฺณํ มุจฺจติ ๔เปย
นึลลํ มุจฺจติ ๔เปย ปิตกํ มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

^๑ ส.,ฉ.,เท. พทฺธจกฺกมุลํ สงฺฆิตตํ, อี. พทฺธจกฺกํ มุลํ สงฺฆิตตํ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อี. เอตฺถนฺตเว ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

“โอทาตัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ตกุกวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส ฯเปฯ โลหิตกัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส. เอวํ จกุกานิ เวทิตพฺพานิ.”

[๒๕๑] “สปปิวนณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

“สปปิวนณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ปิตกัม มุจฺจติ ฯเปฯ โลหิตกัม มุจฺจติ ฯเปฯ โอทาตัม มุจฺจติ ฯเปฯ ตกุกวณณณัม มุจฺจติ ฯเปฯ ทกุกวณณณัม มุจฺจติ ฯเปฯ เตลวณณณัม มุจฺจติ ฯเปฯ ขีรวณณณัม มุจฺจติ ฯเปฯ ทธีวณณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

กุกจิกุกกัม นิฏฺฐิตัม.

[๒๕๒] “ปิตกัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

“โลหิตกัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ ฯเปฯ
 “โอทาตัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ ฯเปฯ
 “ตกุกวณณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ ฯเปฯ
 “ทกุกวณณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ ฯเปฯ
 “เตลวณณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ ฯเปฯ
 “ขีรวณณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ ฯเปฯ
 “ทธีวณณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ ฯเปฯ
 “สปปิวนณณณัม โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, นีลัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

ปิฏฺฐิจกุกกสฺส ปจम्मํ คมณํ นิฏฺฐิตัม.

[๒๕๓] “โลหิตกํ โมເຈສສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ, ປິຕກໍ ມຸຈຸຈຕິ, ອາປຕຕິ ສງຸໝາທິເສສສຸສ. “ໂອຫາຕໍ່ ຍເປຍ ຕກຸກວນຸນໍ ຍເປຍ ທກຸກວນຸນໍ ຍເປຍ ທລວນຸນໍ ຍເປຍ ພິຣວນຸນໍ ຍເປຍ ທຣິວນຸນໍ ຍເປຍ ສປປິວນຸນໍ ຍເປຍ “ນີລໍ ມອເຈສສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ, ປິຕກໍ ມຸຈຸຈຕິ, ອາປຕຕິ ສງຸໝາທິເສສສຸສ.

ປິກຸຈິຈກຸກສຸສ ທຸຕິຍໍ ຄມນໍ ນິກຸຈິຕໍ.

[๒๕๔] “ໂອຫາຕໍ່ ມອເຈສສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ, ລອຫິຕກໍ ມຸຈຸຈຕິ, ອາປຕຕິ ສງຸໝາທິເສສສຸສ. “ຕກຸກວນຸນໍ ຍເປຍ ທກຸກວນຸນໍ ຍເປຍ ທລວນຸນໍ ຍເປຍ ພິຣວນຸນໍ ຍເປຍ ທຣິວນຸນໍ ຍເປຍ ສປປິວນຸນໍ ຍເປຍ ນີລໍ ຍເປຍ “ປິຕກໍ ມອເຈສສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ, ລອຫິຕກໍ ມຸຈຸຈຕິ, ອາປຕຕິ ສງຸໝາທິເສສສຸສ.

ປິກຸຈິຈກຸກສຸສ ຕຕິຍໍ ຄມນໍ ນິກຸຈິຕໍ.

[๒๕๕] “ຕກຸກວນຸນໍ ມອເຈສສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ, ໂອຫາຕໍ່ ມຸຈຸຈຕິ, ອາປຕຕິ ສງຸໝາທິເສສສຸສ. “ທກຸກວນຸນໍ ຍເປຍ ທລວນຸນໍ ຍເປຍ ພິຣວນຸນໍ ຍເປຍ ທຣິວນຸນໍ ຍເປຍ ສປປິວນຸນໍ ຍເປຍ ນີລໍ ຍເປຍ ປິຕກໍ ຍເປຍ “ລອຫິຕກໍ ມອເຈສສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ, ໂອຫາຕໍ່ ມຸຈຸຈຕິ, ອາປຕຕິ ສງຸໝາທິເສສສຸສ.

ປິກຸຈິຈກຸກສຸສ ຈຕຸຕຸຕໍ ຄມນໍ ນິກຸຈິຕໍ.

[๒๕๖] “ທກຸກວນຸນໍ ມອເຈສສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ, ຕກຸກວນຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ, ອາປຕຕິ ສງຸໝາທິເສສສຸສ. “ທລວນຸນໍ ຍເປຍ ພິຣວນຸນໍ ຍເປຍ ທຣິວນຸນໍ ຍເປຍ ສປປິວນຸນໍ ຍເປຍ ນີລໍ ຍເປຍ ປິຕກໍ ຍເປຍ

โลहितกัม ๒เปฯ “โอทาตัม โมเจสสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ตกุกวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

ปิฏฺจิกุกสฺส ปณฺจมํ คมนํ นิฏฺจิตํ.

[๒๕๗] “เตลวณณัม โมเจสสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ทกุกวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส. “ขีรวณณัม ๒เปฯ ทริวณณัม ๒เปฯ สปิวิวณณัม ๒เปฯ นีลัม ๒เปฯ ปิตกัม ๒เปฯ โลहितกัม ๒เปฯ โอทาตัม ๒เปฯ “ตกุกวณณัม โมเจสสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ทกุกวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

ปิฏฺจิกุกสฺส จฏฺฐํ คมนํ นิฏฺจิตํ.

[๒๕๘] “ขีรวณณัม โมเจสสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, เตลวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส. “ทริวณณัม ๒เปฯ สปิวิวณณัม ๒เปฯ นีลัม ๒เปฯ ปิตกัม ๒เปฯ โลहितกัม ๒เปฯ โอทาตัม ๒เปฯ ตกุกวณณัม ๒เปฯ “ทกุกวณณัม โมเจสสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, เตลวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

ปิฏฺจิกุกสฺส สดฺดมํ คมนํ นิฏฺจิตํ.

[๒๕๙] “ทริวณณัม โมเจสสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ขีรวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส. “สปิวิวณณัม ๒เปฯ นีลัม ๒เปฯ ปิตกัม ๒เปฯ โลहितกัม ๒เปฯ โอทาตัม ๒เปฯ ตกุกวณณัม ๒เปฯ ทกุกวณณัม ๒เปฯ “เตลวณณัม โมเจสสามีติ เจเตติ อุปกุกมติ, ขีรวณณัม มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

พิมพ์ที่ 26/5/2566

ปิฏฺจิกุกสฺส อฏฺฐมํ คมนํ นิฏฺจิตํ.

[๒๖๐] “สปปิวนุณฺโณ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมฺติ, ทริวณฺณํ มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส. “นึลํ ๕เปฯ ปิตกํ ๕เปฯ โลหิตกํ ๕เปฯ โอทาทํ ๕เปฯ ตกุกวณฺณํ ๕เปฯ ทกวนฺณํ ๕เปฯ เตลวณฺณํ ๕เปฯ “ขีรวณฺณํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมฺติ, ทริวณฺณํ มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ปิฏฺจิกุกสฺส นวํ คมนํ นิฏฺจิตํ.

[๒๖๑] “นึลํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมฺติ, สปปิวนุณฺโณ มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส. “ปิตกํ ๕เปฯ โลหิตกํ ๕เปฯ โอทาทํ ๕เปฯ ตกุกวณฺณํ ๕เปฯ ทกวนฺณํ ๕เปฯ เตลวณฺณํ ๕เปฯ ขีรวณฺณํ ๕เปฯ “ทริวณฺณํ โมเจสฺสามีติ เจเตติ อุปกุกมฺติ, สปปิวนุณฺโณ มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ปิฏฺจิกุกสฺส ทสํ คมนํ นิฏฺจิตํ.

ปิฏฺจิกุกํ นิฏฺจิตํ.”

[๒๖๒] เจเตติ อุปกุกมฺติ, มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.
 เจเตติ อุปกุกมฺติ, น มุจฺจติ, อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส.
 เจเตติ น อุปกุกมฺติ, มุจฺจติ, อนาปตฺติ.
 เจเตติ น อุปกุกมฺติ, น มุจฺจติ, อนาปตฺติ.
 น เจเตติ อุปกุกมฺติ, มุจฺจติ, อนาปตฺติ.
 น เจเตติ อุปกุกมฺติ, น มุจฺจติ, อนาปตฺติ.

* ส.,ณ.,อ. ปิฏฺจิกุกเปยฺยาโล นิฏฺจิต, เตสฺ เตสฺ ปิตฺตเกสฺ อากโต เปยฺยาโลวริ เยญฺญเยน วิสทิสो โหติ, กตฺถจิ สงฺฆิตฺโต, กตฺถจิ วิตฺถาโร, ตทตฺถิเกน ตโต ตโต ปริเยสิตพฺพ.

น เจเตติ น อุปกุกมติ, มุจฺจติ, อนาปตติ.

น เจเตติ น อุปกุกมติ, น มุจฺจติ, อนาปตติ.

อนาปตติ สุปินนฺเตน, นโมจนาธิปายสฺส, อุมมตฺตกสฺส,
ขิตฺตจิตฺตสฺส, เวทนญฺญสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

วินิตวตฺตอุทฺททานคาถา

สุปิโนจฺจารปสฺสาโว	วิตกฺกุกฺคโหทเคน จ
ภสซชฺช กณฺฑวํ มคฺโค	วตฺติ ชนฺดาฆรํ อูรฺ. ^๑
สามเณโร จ สุตฺโต จ	อูรฺ มุจฺจินา ปิพฺพิ
อากาเส ธมฺภํ นิชฺฌายิ	จิตฺทำ กญฺเณ ชมฺมญฺญิ.
โสเต ^๒ อุทฺยชฺลํ ชาวํ	ปุปฺผาวพิยฺ ^๓ โปกฺขรํ
วาลิกา กทฺทมุสฺเสโก ^๔	สยนํคฺคฺคฺจเคน จาติ.

วินิตวตฺต

[๒๖๓] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตฺรสฺส ภิกฺขุโน
สุปิโนจฺเตน อสฺสจิ มุจฺจติ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ “กจฺจจิ นฺ โข อหํ
สงฆาทิเสสํ อาปตฺติ อาปนฺโนติ. อถ โข โส ภิกฺขุ ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สุปินนฺเตนาติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตฺรสฺส ภิกฺขุโน อจฺจจารํ
กโรนฺตสฺส อสฺสจิ มุจฺจติ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ “กจฺจจิ นฺ โข อหํ

^๑ ส.ฉ.,เท. วตฺติ ชนฺดาฆรฺปกโก, อ. วตฺติ ชนฺดาฆรฺปกโก.

^๓ ส.ฉ.,เท. ปุปฺผาวลียํ, อ. ปุปฺผาวพิยํ

^๒ มหา. โสโต

^๔ อ. กทฺทมุทโก

สงฺฆาทีเสสํ อาปตฺตํ อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ.
“กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ. “นาหํ ภควา โมจนาธิปฺปาโยติ. “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปสฺสาวํ
กโรนฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน กามวิตกฺกํ
วิตกฺเกนฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ กามวิตกฺกํ^๑ วิตกฺเกนฺตสฺสาติ. (๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุณฺโหทเกน
นุหายนฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “กัจจิตฺโต
ตวํ ภิกฺขุติ. “นาหํ ภควา โมจนาธิปฺปาโยติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๕)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส อุณฺโหทเกน นุหายนฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาทีเสสนฺติ. (๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส อุณฺโหทเกน นุหายนฺตสฺส อสฺสุจิ น มุจฺจิ. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ
นุถลจฺจยสฺสาติ. (๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน องฺคชาเต วโณ
โหติ. เกสขฺเชน อาลิมฺปนฺตสฺส^๒ อสฺสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ

อโหสิ “กัจจิ นุ โข อหิ สงฆาภิเสก อापตตี อापนโนติ.
ภควโต เอตมตถิ อารุเจสิ. “กัจจิตโต ตวํ ภิกขุติ. “นาหิ ภควา
โมจนาทิปปาโยติ. “อนापตติ ภิกขุ นโมจนาทิปปายสสาติ. (๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน องฺคชาเต วโน
โหติ. ตสฺส^๑ โมจนาทิปปายสฺส เกสขฺเชน อาลิมนฺตสฺส อสฺสุจิ
มุจฺจิ ๔เปยฺ อสฺสุจิ น มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปยฺ
“อนापตติ ภิกขุ สงฆาภิเสกสฺส, อापตติ ฤๅลลจฺจยสสาติ. (๙-๑๐)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน อญฺฑํ
กณฺฑวณฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปยฺ “อนापตติ
ภิกขุ นโมจนาทิปปายสสาติ. (๑๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาทิปปายสฺส
อญฺฑํ กณฺฑวณฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ ๔เปยฺ อสฺสุจิ น มุจฺจิ. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปยฺ “อนापตติ ภิกขุ สงฆาภิเสกสฺส, อापตติ
ฤๅลลจฺจยสสาติ. (๑๒-๑๓)

[๒๖๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน มคฺคํ
คจฺฉนฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปยฺ “อนापตติ
ภิกขุ นโมจนาทิปปายสสาติ. (๑๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาทิปปายสฺส
มคฺคํ คจฺฉนฺตสฺส อสฺสุจิ มุจฺจิ ๔เปยฺ อสฺสุจิ น มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๔เปยฺ “อนापตติ ภิกขุ สงฆาภิเสกสฺส, อापตติ
ฤๅลลจฺจยสสาติ. (๑๕-๑๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน วตฺถิ คเหตฺวา
ปสฺสาวํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๑๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
วตฺถิ คเหตฺวา ปสฺสาวํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มฺจุจิ ๕เปฯ อสุจิ น
มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส,
อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๑๘-๑๙)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ชนฺตามเร
อุทรวณฺฺฏิ ตาเปนฺตสฺส อสุจิ มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๒๐)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
ชนฺตามเร อุทรวณฺฺฏิ ตาเปนฺตสฺส อสุจิ มฺจุจิ ๕เปฯ อสุจิ น มฺจุจิ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส,
อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๒๑-๒๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ชนฺตามเร
อุปฺชฌายสฺส ปิณฺณจิปริกมฺมํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๒๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
ชนฺตามเร อุปฺชฌายสฺส ปิณฺณจิปริกมฺมํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มฺจุจิ
๕เปฯ อสุจิ น มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๒๔-๒๕)

[๒๖๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุรฺ
 ฆมฺมฏฺฐาเปนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๒๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
 อุรฺ ฆมฺมฏฺฐาเปนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ ๕เปฯ อสฺสจฺจิ น มุจฺจจิ. ตสฺส
 กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ
 ญฺลลจฺจยสฺสาติ. (๒๗-๒๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรโร ภิกฺขุ โมจนาธิปฺปาย
 อญฺญตรํ สามเณรํ เอตทโวจ “เอहि เม ตวํ อาวุโส สามเณร
 องฺกชาตํ คณฺหาหิตี. โส ตสฺส^๑ องฺกชาตํ อคฺคเหสิ. ตสฺส
 อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ
 อาปนโน สงฆาภิเสกนฺติ. (๒๙)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรโร ภิกฺขุ สุตตสฺส สามเณรสฺส
 องฺกชาตํ อคฺคเหสิ. ตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺสาติ. (๓๐)

[๒๖๖] เตน^๒ โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุรฺหิ
 องฺกชาตํ ปิเพนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ. ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
 อุรฺหิ องฺกชาตํ ปิเพนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ ๕เปฯ อสฺสจฺจิ น มุจฺจจิ.
 ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส,
 อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาติ. (๓๒-๓๓)

^๑ ส.,ฉ.,ท. ตสเสว^๒ ส.,ฉ.,ท.,อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

“เตน โข ปน สมเยน อภยตรสฺส ภิกฺขุโน มุฏฺฐิณา
องฺคชาตํ ปิเพนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ.” (๓๔)

เตน โข ปน สมเยน อภยตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
มุฏฺฐิณา องฺคชาตํ ปิเพนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ. ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส,
อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺสาติ. (๓๕-๓๖)

เตน โข ปน สมเยน อภยตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
อาภาเส กฺกฺกํ กมฺเปนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ. ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส, อาปตฺติ
ฤลฺลจฺจยสฺสาติ. (๓๗-๓๘)

เตน โข ปน สมเยน อภยตรสฺส ภิกฺขุโน กายํ ฅมฺเภนฺตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๓๙)

เตน โข ปน สมเยน อภยตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
กายํ ฅมฺเภนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ. ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส, อาปตฺติ
ฤลฺลจฺจยสฺสาติ. (๔๐-๔๑)

เตน โข ปน สมเยน อภยตโร ภิกฺขุ สารตฺโต มาตุคามสฺส
องฺคชาตํ อุปนิชฺฌายิ. ตสฺส อสุจิ มุจฺจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ

ฯเปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาภิเสสส, น จ ภิกขเว สารตฺเตน
มาตุคามสฺส องฺกชาตํ อุปนิชฺฌายิตพฺพํ; โย อุปนิชฺฌายเยย,
อาปัตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๔๒)

[๒๖๗] เตน โข ปน สมเยน อภฺยตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส ตาลจฺฉิทฺทํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส อสฺสุจิ มฺจุจิ ฯเปฯ
อสฺสุจิ น มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ
สงฆาภิเสสส, อาปัตติ ฤฺลลจฺฉยสฺสาติ. (๔๓-๔๔)

เตน โข ปน สมเยน อภฺยตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
กฏฺเฐน องฺกชาตํ ฆฏฺเฐนตฺสฺส อสฺสุจิ มฺจุจิ ฯเปฯ อสฺสุจิ น มฺจุจิ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาภิเสสส,
อาปัตติ ฤฺลลจฺฉยสฺสาติ. (๔๕-๔๖)

เตน โข ปน สมเยน อภฺยตรสฺส ภิกฺขุโน ปฏฺวิโสเต
นฺหายนตฺสฺส อสฺสุจิ มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปัตติ
ภิกขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๔๗)

เตน โข ปน สมเยน อภฺยตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
ปฏฺวิโสเต นฺหายนตฺสฺส อสฺสุจิ มฺจุจิ ฯเปฯ อสฺสุจิ น มฺจุจิ. ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาภิเสสส, อาปัตติ
ฤฺลลจฺฉยสฺสาติ. (๔๘-๔๙)

เตน โข ปน สมเยน อภฺยตรสฺส ภิกฺขุโน อุกฺกมฺชเล^๑
กิปฺพนตฺสฺส อสฺสุจิ มฺจุจิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติ
ภิกขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๕๐)

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อุกฺกมฺชลํ

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
อฺทกฺขเล กิพฺพนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ ๕เปฯ อสฺสจฺจิ น มุจฺจจิ. ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส, อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺสาติ. (๕๑-๕๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อฺทกฺเก ชาวนฺตสฺส
อฺสจฺจิ มุจฺจจิ. ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๕๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
อฺทกฺเก ชาวนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ ๕เปฯ อสฺสจฺจิ น มุจฺจจิ. ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส, อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺสาติ. (๕๔-๕๕)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปุพฺผาวพิยํ
กิพฺพนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ. ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๕๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
ปุพฺผาวพิยํ กิพฺพนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ ๕เปฯ อสฺสจฺจิ น มุจฺจจิ. ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส, อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺสาติ. (๕๗-๕๘)

[๒๖๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน
โปกฺขรวเน ชาวนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ. ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๕เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ. (๕๙)

หมดอายุ 26/05/2566

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
โปกฺขรวเน ชาวนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจจิ ๕เปฯ อสฺสจฺจิ น มุจฺจจิ. ตสฺส

กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาทีเสสส, อาปัตติ
 ถุลลจจยสสาติ. (๖๐-๖๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาทิปฺปายสฺส
 วาลิกํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส อสฺสจि มฺหจฺจิ ๕เปฯ อสฺสจิ น มฺหจฺจิ.
 ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาทีเสสส,
 อาปัตติ ถุลลจจยสสาติ. (๖๒-๖๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาทิปฺปายสฺส
 กทฺทมํ องฺกชาตํ ปเวเสนฺตสฺส อสฺสจิ มฺหจฺจิ ๕เปฯ อสฺสจิ น มฺหจฺจิ.
 ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาทีเสสส,
 อาปัตติ ถุลลจจยสสาติ. (๖๔-๖๕)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน อุตฺแทน
 องฺกชาตํ โอสิตฺถจฺจนฺตสฺส อสฺสจิ มฺหจฺจิ. ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ
 “อนาปัตติ ภิกขุ นโมจนาทิปฺปายสสาติ. (๖๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาทิปฺปายสฺส
 อุตฺแทน องฺกชาตํ โอสิตฺถจฺจนฺตสฺส อสฺสจิ มฺหจฺจิ ๕เปฯ อสฺสจิ น มฺหจฺจิ.
 ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาทีเสสส,
 อาปัตติ ถุลลจจยสสาติ. (๖๗-๖๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาทิปฺปายสฺส
 สยเน องฺกชาตํ ฆมฺมฺเฏนฺตสฺส อสฺสจิ มฺหจฺจิ ๕เปฯ อสฺสจิ น มฺหจฺจิ.
 ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปัตติ ภิกขุ สงฆาทีเสสส,
 อาปัตติ ถุลลจจยสสาติ. (๖๙-๗๐)

นมตยา ๒๖/๐๑/๒๕๖๑ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาทิปฺปายสฺส
 องฺกฺกุเจเน องฺกชาตํ ฆมฺมฺเฏนฺตสฺส อสฺสจิ มฺหจฺจิ. ตสฺส กุกกุจจํ

อโหสิ “กจฺจิ นฺ ชฺช อหํ สงฺฆาติเสสํ อาปตฺตํ อาปนฺโนติ.
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
สงฺฆาติเสสนฺติ. (๗๑)

เตน ชฺช ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส
องฺคฺกุจฺเจน องฺคชาตํ ฆญฺเฏนฺตสฺส อสฺสจฺจิ น มจฺจจิ. ตสฺส กุฏฺกจฺจํ
อโหสิ “กจฺจิ นฺ ชฺช อหํ สงฺฆาติเสสํ อาปตฺตํ อาปนฺโนติ.
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส,
อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺสาติ. (๗๒)

สฺกฺกวิสฺฐจฺจิสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ปจฺมํ.

๒. กายสํสคฺคสิกฺขาปทํ

[๒๖๙] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ
เชตวเน อนาถปิณฑิกสฺส อารามे. เตน ชฺช ปน สมเยน
อายุสฺมา อุทายี^๑ อรณฺเณ วิหฺรติ. ตสฺสายสฺมโต วิหาโร อภิรุโป
โหติ ทสฺสนีโย ปาสาทิโก มชฺฌเมคพุโธ สมฺนฺตา ปรียาคาโร,
สุปฺปณฺณตฺตํ มณฺจปี้จํ ภิสฺสิพฺพิโพหนํ,^๒ ปาณียํ ปรีโกชนียํ สุปฺปณฺณจิตฺตํ,^๓
ปรีเวณํ สุสมมณฺณจํ. พหุ มนุสฺสา อายุสฺมโต อุทายิสฺส วิหาร-
เปกฺขกา อาคจฺจนฺติ. อญฺญตโรปิ พุราหฺมณเณ สปฺชาปติโก,
เยนายสฺมา อุทายี, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา อายุสมฺนฺตํ
อุทายี เอตทโวจ “อิจฺจาม มยํ โภโต อุทายิสฺส วิหารํ
เปกฺขิตฺถนฺติ. “เตนหิ พุราหฺมณ เปกฺขสฺสฺสูติ อปาปฺรณํ^๔ อาทาย

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ณ.เท.มหา. อุทายี ^๒ ส.ณ. ภิสฺสิพฺพิโพหนํ ^๓ ส.ณ. สุปฺปณฺณจิตฺตํ ^๔ ส.ณ. อวาปฺรณํ

ฌฎีกั อุกุฆาเฏตวา กวาภูํ ปณามेतวา วิหารํ ปาวิสสิ. โสปี โข
 พุราหฺมโณ อายสมโต อุทายิสฺส ปิฎฺฐจิตฺโต ปาวิสสิ. สาปี โข
 พุราหฺมณิํ ตสฺส พุราหฺมณสฺส ปิฎฺฐจิตฺโต ปาวิสสิ. อถโข อายสฺมา
 อุทายิ เอกจฺเจ วาตปาเน วิวรฺนโต เอกจฺเจ วาตปาเน ธเกนฺโต
 คพฺภํ อนุปริคนฺตวา ปิฎฺฐจิตฺโต อากนฺตวา ตสฺสา พุราหฺมณิยา
 องฺคมฺงฺคานิ ปรามสิ. อถโข โส พุราหฺมโณ อายสมฺตา อุทายินา
 สทฺธิํ ปฏิสฺสมโหมติตฺวา อคมาสิ. อถโข โส พุราหฺมโณ อตฺตมโน
 อตฺตมนวาชํ นิจฺจาเรสิ “อุพารา อิเม สมณฺหา สกฺยปฺตฺติยา, เย
 อิเม เอวฺรฺูปเ อรณฺเณ วิหรนฺติ; ภวํปี อุทายิ อุพาโร, โย เอวฺรฺูปเ
 อรณฺเณ วิหรตีติ.

เอวํ วุตฺเต, सा พุราหฺมณิํ ตํ พุราหฺมณํ เอตทโวจ “กฺุโต
 ตสฺส อุพารตา,^๑ ยเถว เม ตวํ องฺคมฺงฺคานิ ปรามสิ, เอวเมว เม
 สมโณ อุทายิ องฺคมฺงฺคานิ ปรามสีติ. อถโข โส พุราหฺมโณ
 อุชฺฌายติ ขียติ วิปาเจติ “อลชฺชิโน อิเม สมณฺหา สกฺยปฺตฺติยา
 ทุสฺสีลา มุสฺสาวาทิโน; อิเม หิ นาม ฐมฺมจาริโน สมจาริโน
 พุรหฺมจาริโน สจฺจวาทีโน สีลวฺนโต กฺุยาณฐมฺมา ปฏฺิชาเนสฺสนฺติ;
 นตฺถิ อิเมสํ สามณฺณํ, นตฺถิ อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; นนฺนํ อิเมสํ
 สามณฺณํ, นนฺนํ อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; กฺุโต อิเมสํ สามณฺณํ, กฺุโต
 อิเมสํ พุรหฺมณฺณํ; อปคตา อิเม สามณฺณา, อปคตา อิเม
 พุรหฺมณฺณา; กถํ หิ นาม สมโณ อุทายิ มม ภริยาย
 องฺคมฺงฺคานิ ปรามสิสฺสติ, น หิ สกฺกา กุลิตฺถีหิ กุลชีตาหิ
 กุลกุมารीหิ กุลสฺสุนฺหาหิ กุลทาสีหิ อารามํ वा विहारं वा कनट्ठं;

^๑ สี.,จ.,เท.,อ. อุพารตฺตา

สเจ หิ^๑ กุลิตถิโย กุลธิตาโย^๒ กุลกุมาริโย กุลสุณฺหาโย กุลทาสิโย
อารามํ วา วิหารํ วา คจฺเจยฺยํ, ตาปี สมณํ สกฺยปฺตฺติยา
ทฺูเสยฺยุนฺติ.

อสุโสสุํ ไช ภิက္ขุ ตสฺส พุราหฺมณสฺส อฺุชฺฌายนฺตสฺส
ชียนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส. เย เต ภิက္ขุ อปฺปิจฺฉา^๓ "สนฺตฺตฺตฺตฺต
ลชฺชโน กุกฺกจฺจกา สิกฺขากามา,^๔ เต อฺุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ
"กถํ หิ นาม อายสฺมา อฺุทายิ มาตฺตุคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ
สมาปชฺชิสฺสตีติ. อถไช เต ภิက္ขุ []^๕ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสุํ.

อถไช ภควา เอตสฺมี นินทาเน เอตสฺมี ปกรณํ ภิက္ขุสงฺฆํ
สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ อฺุทายิ ปฏฺิปปุจฺฉิ "สจฺจํ กิร ตวํ
อฺุทายิ มาตฺตุคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สมาปชฺชิสฺสตีติ. "สจฺจํ
ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา "อนนฺุจฺฉวิกํ โมฆปฺุริส อนนฺุโลมิกํ
อปฺปฏฺิรูปํ อสุสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณียํ; กถํ หิ นาม ตวํ
โมฆปฺุริส มาตฺตุคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สมาปชฺชิสฺสตีติ, นนฺุ
มยา โมฆปฺุริส อนเกปฺริยาเยน วิราคาย ฐมฺโฆ เทสิโต, โน
สราคาย ๕เป๕ กามปฺริพาหานํ วุปฺสโม อกฺขาโต, เนตํ โมฆปฺุริส
อปฺปสนฺุหนานํ วา ปสาทาย ๕เป๕ "เอวณฺุจ ปน ภิက္ขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อฺุทฺธิเสยฺยาถ

^๑ ส.ณ.เท.อ. นิสฺสทฺโท น ทิสฺสตี.

^๒ ส.ณ.เท.,มหา. กุลธิตโร

^{๓-๔} ส.ณ.เท.,อ. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺตี.

^๕ ณ.,เท.,อ. เอตฺถนฺตเร "อายสฺมนฺตํ อฺุทายิ

อนเกปฺริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺตี.

[๒๗๐] “โย ปน ภิกขุ โอตินฺโณ วิปริณตฺเตน จิตฺเตน
 มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสัคคํ สmapชฺเชยฺย หตฺถคําหํ วา
 เวณิกําหํ วา อญฺญตรสฺส วา อญฺญตรสฺส วา อํคสฺส
 ปรามสนฺ, สงฆาภิเสโสติ.

[๒๗๑] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๔เป๔

ภิกขุติ ๔เป๔ อํ อิมสฺมี อตฺเต อธิปเปโต “ภิกขุติ.

โอตินฺโณ นาม สารตฺโต อเปกฺขวา ปฏฺวิพทฺชจิตฺโต.

วิปริณตฺตํ รตฺตํ จิตฺตํ วิปริณตํ, ทฺวํจํ จิตฺตํ วิปริณตํ;
 มุพฺหํ จิตฺตํ วิปริณตํ, อปิจ รตฺตํ จิตฺตํ อิมสฺมี อตฺเต อธิปเปตํ
 “วิปริณตฺตํ.

มาตุคฺคาโม นาม มนุสฺสํสํสํ, น ยกฺขี, น เปตี, น
 ตีรจฺฉานคฺคตา, อนนฺตมโส ตทหุชาตาปี ทาริกา, ปเคว มหนฺตตฺรี.”^๑

สทฺธินฺติ เอกโต.

กายสํสัคคํ Smapชฺเชยฺยาติ อชฺฌาจาโร วุจฺจติ.

หตฺถโก นาม กปฺปรํ^๒ อฺปาทาย ยาว อคฺคณา.

เวณิ นาม สฺพุทฺธเกสา วา สุตฺตมิสฺสา วา มาลามิสฺสา วา
 หิรณฺณมิสฺสา วา สุวณฺณมิสฺสา วา มุตฺตามิสฺสา^๓ วา มณิ-
 มิสฺสา วา.

อํคํ นาม หตฺถญฺจ เวณิญฺจ จเปตฺวา อวเสสํ อํคํ นาม.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. มหตฺตฺรี.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. กปฺปรํ

^๓ อิ. มุตฺตมิสฺสา

[๒๗๒] อามสนา, ปรามสนา, โอมสนา, อุมฺมสนา, โอลงฺขนา, อุลลฺงขนา, อากทฺตนา, ปฏิกทฺตนา, อภินิคฺคณฺหนา, อภินิปปิพฺพนา, คหณํ, จุปนฺนํติ.^๑

อามสนา นาม อามญฺจมตฺตา.

ปรามสนา นาม อิตฺโต จิตฺโต จ สญฺโจปนา.^๒

โอมสนา นาม เหฏฺฐา โอโรปนา.

อุมฺมสนา นาม อุทฺธํ อุจฺจารณา.

โอลงฺขนา นาม เหฏฺฐา โอนมฺมนา.

อุลลฺงขนา นาม อุทฺธํ อุจฺจารณา.

อากทฺตนา นาม อาวิญฺชนา.

ปฏิกทฺตนา นาม ปฏิปณฺนามนา.

อภินิคฺคณฺหนา นาม องฺคํ คเหตุวํ นิปปิพฺพนา.^๓

อภินิปปิพฺพนา นาม เกณฺจิ สห นิปปิพฺพนา.

คหณํ นาม คหิตมตฺตํ.

จุปนํ นาม จุญฺจมตฺตํ.

สงฺฆาติเสสฺสติ สงฺฆโม ว ตสฺสสา อาปตฺติยา ๗เปฯ เตนปิ วุจฺจติ “สงฺฆาติเสสฺสติ.

[๒๗๓] อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถิสญฺญิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อิตฺติยา กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ, โอมสฺติ, อุมฺมสฺติ, โอลงฺฆตฺติ, อุลลฺงฆตฺติ, อากทฺตตฺติ, ปฏิกทฺตตฺติ, อภินิคฺคณฺหาติ, อภินิปปิพฺพตฺติ, คณฺหาติ, จุปตฺติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสส.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. จุปนํ

^๒ ส.,ฉ.,อ. สํโจปนา

^๓ อ. นิคฺคณฺหนา

อิตถิ จ โหติ, เวมติโก, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ฤลลจจยสส.

อิตถิ จ โหติ, ปณฺทกสณฺณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ฤลลจจยสส.

อิตถิ จ โหติ, ปุริสสณฺณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ฤลลจจยสส.

อิตถิ จ โหติ, ตีรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ฤลลจจยสส.

ปณฺทโก จ โหติ, ปณฺทกสณฺณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
ปณฺทกสส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ฤลลจจยสส.

ปณฺทโก จ โหติ, เวมติโก สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
ปณฺทกสส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ทุกกฺกสส.

ปณฺทโก จ โหติ, ปุริสสณฺณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
ปณฺทกสส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ทุกกฺกสส.

ปณฺทโก จ โหติ, ตีรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ
นํ ปณฺทกสส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณหาติ,
จุปติ, อาปตติ ทุกกฺกสส.

ปณฺหโก จ โหติ, อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปณฺหกสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณฺหาติ,
ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ปุริโส จ โหติ, ปุริสสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณฺหาติ,
ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ปุริโส จ โหติ, เวมตฺติโก, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณฺหาติ,
ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ปุริโส จ โหติ, ตีรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณฺหาติ,
ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ปุริโส จ โหติ, อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณฺหาติ,
ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ปุริโส จ โหติ, ปณฺหกสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณฺหาติ,
ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ตีรจฺฉานคโต จ โหติ, ตีรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ ตีรจฺฉานคตสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ
๕เป๕ คณฺหาติ, ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ตีรจฺฉานคโต จ โหติ, เวมตฺติโก, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
นํ ตีรจฺฉานคตสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕
คณฺหาติ, ฉุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ตฺริจฺจนาคโต จ โหติ, อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
 นํ ตฺริจฺจนาคตสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ, ปฺรามสฺติ ๕เปย
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกณฺนสฺส.

ตฺริจฺจนาคโต จ โหติ, ปณฺทกสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
 นํ ตฺริจฺจนาคตสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ, ปฺรามสฺติ ๕เปย
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกณฺนสฺส.

ตฺริจฺจนาคโต จ โหติ, ปุริสสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
 นํ ตฺริจฺจนาคตสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ, ปฺรามสฺติ ๕เปย
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกณฺนสฺส. []^๑

[๒๗๔] เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต
 จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปฺรามสฺติ
 ๕เปย คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทีเสสานํ.

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ เวมตฺติโก, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
 จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปฺรามสฺติ ๕เปย
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ฤลลจฺจยานํ.

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ ปณฺทกสณฺณิ ๕เปย เทว
 อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ ปุริสสณฺณิ ๕เปย เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ
 อิตฺถินํ ตฺริจฺจนาคตสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ
 อิตฺถินํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปฺรามสฺติ ๕เปย คณฺหาติ, จุปฺติ,
 อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ฤลลจฺจยานํ.

เทว ปณฺทกา, ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ ปณฺทกสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ฤๅลลจฺยานํ.

เทว ปณฺทกา, ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ เวมตฺติโก ๕เปฯ เทว ปณฺทกา, ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ ปุริสสณฺณํ ๕เปฯ เทว ปณฺทกา, ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ ตีรจฺฉานคตสณฺณํ ๕เปฯ เทว ปณฺทกา, ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

เทว ปุริสา, ทฺวินฺนํ ปุริสานํ ปุริสสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปุริสานํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

เทว ปุริสา, ทฺวินฺนํ ปุริสานํ เวมตฺติโก ๕เปฯ เทว ปุริสา, ทฺวินฺนํ ปุริสานํ ตีรจฺฉานคตสณฺณํ ๕เปฯ เทว ปุริสา, ทฺวินฺนํ ปุริสานํ อิตฺถีสณฺณํ ๕เปฯ เทว ปุริสา, ทฺวินฺนํ ปุริสานํ ปณฺทกสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปุริสานํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

เทว ตีรจฺฉานคตา, ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ ตีรจฺฉานคตสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

หมดอายุ 26/05/2566

เทว ตีรจฺฉานคตา, ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ เวมตฺติโก ๕เปฯ เทว ตีรจฺฉานคตา ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ อิตฺถีสณฺณํ ๕เปฯ

เทว ตีรจฺฉานคตา, ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ ปณฺทกสญฺญี ๔เปฯ เทว
 ตีรจฺฉานคตา, ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ ปุริสสญฺญี, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
 จ นํ ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ.

[๒๗๕] อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถีสญฺญี, สารตฺโต
 จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสเสน ทฺกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ เวมฺติโก, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
 จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปฯ คณฺหาติ,
 จุปฺติ, อาปตฺติ อุลลจฺเจเยน ทฺกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสญฺญี, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
 จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปฯ คณฺหาติ,
 จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ อุลลจฺเจยานํ.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ ปุริสสญฺญี, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
 จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปฯ คณฺหาติ,
 จุปฺติ, อาปตฺติ อุลลจฺเจเยน ทฺกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ ตีรจฺฉานคตสญฺญี, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ อุลลจฺเจเยน ทฺกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ อิตฺถีสญฺญี, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
 นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปฯ คณฺหาติ,
 จุปฺติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสเสน ทฺกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ เวมตฺติโก, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
 นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ,
 จุปฺติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
 จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ,
 จุปฺติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ ปุริสสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
 จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ คณฺหาติ,
 จุปฺติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ ตีรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ เวมตฺติโก, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณิ, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปุริสสณฺณิ, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๕เปฯ
 คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ตีรจฺฉานคตสญฺญิ,
 สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ
 ๕เป๕ คณฺหาติ, จุปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกฺกภูสฺส.

ปณฺทโก จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสญฺญิ, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕
 คณฺหาติ, จุปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกฺกภูสฺส.

ปณฺทโก จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ เวมติโก ๕เป๕ อาปตฺติ
 ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ.

ปณฺทโก จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ ปุริสสญฺญิ ๕เป๕ ปณฺทโก จ
 ปุริโส จ, อุภินฺนํ ตีรจฺฉานคตสญฺญิ ๕เป๕ ปณฺทโก จ
 ปุริโส จ, อุภินฺนํ อิตถิสญฺญิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ
 กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕ คณฺหาติ, จุปติ, อาปตฺติ
 ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ.

ปณฺทโก จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสญฺญิ, สารตฺโต
 จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕
 คณฺหาติ, จุปติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกฺกภูสฺส.

ปณฺทโก จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ เวมติโก ๕เป๕
 ปณฺทโก จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปุริสสญฺญิ ๕เป๕
 ปณฺทโก จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ตีรจฺฉานคตสญฺญิ ๕เป๕
 ปณฺทโก จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ อิตถิสญฺญิ, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ ๕เป๕
 คณฺหาติ, จุปติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ.

ปุริโส จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปุริสสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิက္ขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปยฺ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

ปุริโส จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ เวมตฺติโก ๔เปยฺ ปุริโส จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ตีรจฺฉานคตสณฺณํ ๔เปยฺ ปุริโส จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณํ ๔เปยฺ ปุริโส จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิက္ขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปยฺ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ. []^๑

[๒๗๖] อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิက္ขุ จ นํ อิตฺถิยา กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปยฺ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส ๔เปยฺ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิက္ขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปยฺ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ อุลลจฺจยานํ ๔เปยฺ

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิက္ขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปยฺ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ อุลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส ๔เปยฺ

อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ ภิက္ขุ จ นํ อิตฺถิยา กายปฏฺวิพทฺธเณ กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ๔เปยฺ คณฺหาติ, จุปฺติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส ๔เปยฺ

เทว อิตถิโย, ทวินัน อิตถิน อิตถีสณณิ, สารตโต จ, ภิกขุ
จ นํ ทวินัน อิตถิน กายปฏีพทุเรน กายํ อามสติ, ปรามสติ
ฯเปฯ คณหาติ, จุปติ, อาปตติ ทวินัน อุลลจจยานํ ฯเปฯ

อิตถิ จ ปณทโก จ, อุมินัน อิตถีสณณิ, สารตโต จ,
ภิกขุ จ นํ อุมินัน กายปฏีพทุเรน กายํ อามสติ, ปรามสติ
ฯเปฯ คณหาติ, จุปติ, อาปตติ อุลลจจเยน ทุกุกกฺขสฺส ฯเปฯ

อิตถิ จ โหติ, อิตถีสณณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา กายปฏีพทุเรน กายปฏีพทุธํ อามสติ, ปรามสติ ฯเปฯ
คณหาติ, จุปติ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส ฯเปฯ

เทว อิตถิโย, ทวินัน อิตถิน อิตถีสณณิ, สารตโต จ,
ภิกขุ จ นํ ทวินัน อิตถิน กายปฏีพทุเรน กายปฏีพทุธํ
อามสติ, ปรามสติ ฯเปฯ คณหาติ, จุปติ, อาปตติ ทวินัน
ทุกุกกฺขานํ ฯเปฯ

อิตถิ จ ปณทโก จ, อุมินัน อิตถีสณณิ, สารตโต จ, ภิกขุ
จ นํ อุมินัน กายปฏีพทุเรน กายปฏีพทุธํ อามสติ, ปรามสติ
ฯเปฯ คณหาติ, จุปติ, อาปตติ ทวินัน ทุกุกกฺขานํ ฯเปฯ

อิตถิ จ โหติ, อิตถีสณณิ, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ,^๑ อาปตติ
ทุกุกกฺขสฺส ฯเปฯ

เทว อิตถิโย, ทวินัน อิตถิน อิตถีสณณิ, สารตโต จ,
ภิกขุ จ นํ ทวินัน อิตถิน นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ,
อาปตติ ทวินัน ทุกุกกฺขานํ ฯเปฯ

^๑ ส.จ.,เท.,อ.,มหา. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ, เอวมุปริปี.

อิตฺถิ จ ปณฺหโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
จ นํ อุภินฺนํ นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ, อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๔เปฯ

อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, ปรามสฺติ, อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๔เปฯ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ,
ปรามสฺติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๔เปฯ

อิตฺถิ จ ปณฺหโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
จ นํ อุภินฺนํ นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, ปรามสฺติ,
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๔เปฯ

อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสฺติ, ปรามสฺติ, อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๔เปฯ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสฺติ, ปรามสฺติ,
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๔เปฯ

อิตฺถิ จ ปณฺหโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
จ นํ อุภินฺนํ นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสฺติ, ปรามสฺติ,
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๔เปฯ

ภิกฺขุเปยฺยาโล นิฏฺฐิต.

[๒๗๗] อิตถิ จ โหติ, อิตถีสญญี, สารตโต จ, อิตถิ จ นํ ภิกขุสฺส กาเยน กายํ อามสติ, ปรามสติ, โอมสติ, อุมมสติ, โอลงฺเขติ, อุลลงฺเขติ, อากทฺธติ, ปฏิกทฺธติ, อภินิคฺคณฺหาติ, อภินิปปิเพติ, คณฺหาติ, จุปติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส ฯเปฯ

เทว อิตถิโย, ทฺวินนํ อิตถินํ อิตถีสญญี, สารตโต จ, อิตถิโย จ นํ ภิกขุสฺส กาเยน กายํ อามสนฺติ, ปรามสนฺติ, โอมสนฺติ, อุมมสนฺติ, โอลงฺเขนฺติ, อุลลงฺเขนฺติ, อากทฺธนฺติ, ปฏิกทฺธนฺติ, อภินิคฺคณฺहनฺติ, อภินิปปิเพนฺติ, คณฺहनฺติ, จุปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺวินนํ สงฆาทีเสสานํ ฯเปฯ

อิตถิ จ ปณฺทโก จ, อุกฺกนํ อิตถีสญญี, สารตโต จ, อุโก จ นํ ภิกขุสฺส กาเยน กายํ อามสนฺติ, ปรามสนฺติ ฯเปฯ คณฺहनฺติ, จุปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสเสนํ ทุกฺกฏฺสฺส ฯเปฯ

อิตถิ จ โหติ, อิตถีสญญี, สารตโต จ, อิตถิ จ นํ ภิกขุสฺส กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสติ, ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ, จุปติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส ฯเปฯ

เทว อิตถิโย, ทฺวินนํ อิตถินํ อิตถีสญญี, สารตโต จ, อิตถิโย จ นํ ภิกขุสฺส กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสนฺติ, ปรามสนฺติ ฯเปฯ คณฺहनฺติ, จุปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺวินนํ อุลลจฺจยानํ ฯเปฯ

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อุโภ จ นํ ภิกฺขุสฺส กายเณ กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺนติ, ปรามสฺนติ
ฯเปฯ คณฺหนฺติ, จฺปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมฺติ, ผสฺสํ
ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจเณน ทฺวักกฺกสฺส ฯเปฯ

อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ, อิตฺถิ จ นํ
ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺธเณ กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ,
จฺปติ; เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมฺติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ,
อาปตฺติ ฤๅลจฺจยสฺส ฯเปฯ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺธเณ กายํ อามสฺนติ,
ปรามสฺนติ ฯเปฯ คณฺหนฺติ, จฺปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กายเณ
วายนฺติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ฤๅลจฺจยํ ฯเปฯ

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อุโภ จ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺธเณ กายํ อามสฺนติ, ปรามสฺนติ
ฯเปฯ คณฺหนฺติ, จฺปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมฺติ,
ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ฤๅลจฺจเณน ทฺวักกฺกสฺส ฯเปฯ

[๒๗๘] อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ, อิตฺถิ จ
นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺธเณ กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, ปรามสฺติ
ฯเปฯ คณฺหาติ, จฺปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมฺติ, ผสฺสํ
ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺส ฯเปฯ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺธเณ กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺนติ,
ปรามสฺนติ ฯเปฯ คณฺหนฺติ, จฺปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กายเณ
วายนฺติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺวักกฺกานํ ฯเปฯ

อิตถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อุโภ จ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺเรน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺนติ,
ปรามสฺนติ ๕เปฯ คณฺหนฺติ, จุปนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ๕เปฯ

อิตถิ จ โหติ, อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ, อิตถิ จ นํ
ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺติ, ปรามสฺติ; เสวนาธิปฺปาโย
กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺฏสฺส ๕เปฯ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺนติ, ปรามสฺนติ;
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ๕เปฯ

อิตถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อุโภ จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺนติ, ปรามสฺนติ;
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ๕เปฯ

อิตถิ จ โหติ, อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ, อิตถิ จ นํ ภิกฺขุสฺส
นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, ปรามสฺติ; เสวนาธิปฺปาโย
กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ, อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺฏสฺส ๕เปฯ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺนติ,
ปรามสฺนติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ,
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ๕เปฯ

หมตอายุ 26/05/2566
อิตถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตถีสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อุโภ จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺนติ,

ปฺรามสนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ,
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปฯ

อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, อิตฺถิ จ นํ ภิกฺขุสฺส
นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสฺติ, ปฺรามสฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วายนฺติ, []^๑ ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ, อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปฯ

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสนฺติ,
ปฺรามสนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ,
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปฯ

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินฺนํ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ,
อุโก จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสนฺติ,
ปฺรามสนฺติ; เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ,
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปฯ

[๒๗๙] เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส.

เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, น จ ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ,
อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ.

เสวนาธิปฺปาโย น จ กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ,
อนาปตฺติ.

เสวนาธิปฺปาโย น จ กาเยน วายมติ, น จ ผสฺสํ
ปฏฺวิฆานาติ, อนาปตฺติ.

โมกฺขาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, ผสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ อนาปตฺติ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ มหา. เอตฺถนฺตเร น จาติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ, เอวํปริปี.

โมกฺขาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ, น จ ผสฺส ปฏฺวิชานาติ,
อนาปตฺติ.

โมกฺขาธิปฺปาโย น จ กาเยน วายมติ, ผสฺส ปฏฺวิชานาติ,
อนาปตฺติ.

โมกฺขาธิปฺปาโย น จ กาเยน วายมติ, น จ ผสฺส
ปฏฺวิชานาติ, อนาปตฺติ.

[๒๘๐] อนาปตฺติ อสณฺธิจฺจ, อสติยา, อชานนฺตสฺส,
อสาทียนฺตสฺส, อุมมตฺตกสฺส, ชิตฺตจิตฺตสฺส, เวทณฺณสฺส,
อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

วินีตวตฺตอุทฺททานคาถา

มาตา ชีตา จ ภคินี ^๑	ชಾಯา ยกฺขี จ ปณฺทโก
สุตฺตา มตา ตีรจฺฉานา	ทารุชฺชิตฺติกาย จ.
สมฺปิเพ สงฺกโม มคฺโค	รุกฺโข นาวา จ รชฺช จ
ทณฺโท ปตฺตํ ปณฺหาเมสิ	วณฺเท วายมิ นจฺจุเปติ. ^๒

วินีตวตฺต

[๒๘๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ มาตุยา
มาตุเปเมน อามสฺติ.^๓ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺ โข อหํ

สงฺฆาทีเสสํ อาปตฺตี อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ.
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ฐิตฺยา ฐิตฺเปเมน
อามสฺติ ๕เปฯ ภคินียา ภคินีเปเมน อามสฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๕เปฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๒-๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ปุราณทฺตียิกาย
กายสํสคฺคํ สmapชฺชํ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตี ตวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาทีเสสนฺติ. (๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ยกฺขินียา
กายสํสคฺคํ สmapชฺชํ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๕)

เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ปณฺทกสฺส
กายสํสคฺคํ สmapชฺชํ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สุตตฺตฺติยา
กายสํสคฺคํ สmapชฺชํ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตี ตวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาทีเสสนฺติ. (๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ มตฺตฺติยา
กายสํสคฺคํ สmapชฺชํ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺสาติ. (๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ตีรจฺฉานคตฺตฺติยา
กายสํสคฺคํ สmapชฺชํ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๙)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ทารุณีตลิกาย
กายสํสัคคํ สมาปชฺชิ. ตสฺส กุกฺกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑๐)

[๒๘๒] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา อิตฺถิโย
อณฺเฏตรํ ภิกฺขุ สมฺปิเพตฺวา พาหาปรมฺปราย เนสฺสุ.^๑ ตสฺส
กุกฺกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “สาทิยสี”^๒ ตฺวํ ภิกฺขุติ. “นาหํ ภควา
สาทิยามิตี.”^๓ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสาทิยนฺตสฺสาติ. (๑๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา
อภิรฺพหุ^๔ สงฺกมํ สารตฺโต สญฺจาเลสิ. ตสฺส กุกฺกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑๒)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อิตฺถิ ปฏฺิเป
ปสฺสิตฺวา สารตฺโต อํสฺกุณฺเณ ปหารํ อทาสิ. ตสฺส กุกฺกุจจํ อโหสิ
๕เปฯ “อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฆาภิเสกนฺติ. (๑๓)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา
อภิรฺพหุ รุกฺขํ สารตฺโต สญฺจาเลสิ. ตสฺส กุกฺกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑๔)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา
อภิรฺพหุ นาवं สารตฺโต สญฺจาเลสิ. ตสฺส กุกฺกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑๕)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา คหิตํ
รชฺชํ สารตฺโต อาวิณฺชิ.^๕ ตสฺส กุกฺกุจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสาติ. (๑๖)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา คหิตํ ทณฺฑํ
 สารตฺโต อาวิณฺชิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
 สงฺฆาทิเสสสฺส, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺสาติ. (๑๗)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สารตฺโต อิตฺถิ
 ปตฺเตน ปณฺาเมสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺสาติ. (๑๘)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา วนฺทนฺติยา
 สารตฺโต ปาทํ อุจฺจาเรสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺติ
 ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาทิเสสนฺติ. (๑๙)

เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ “อิตฺถิ คเหสฺสามิตี
 วายมิตฺวา น จุปิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺุ โข อหํ
 สงฺฆาทิเสสํ อาปตฺติ อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ.
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๒๐)

กายสํสคฺคสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ทฺติยํ.”

๓. ทุฏฐลลาวาจาสิกขาปทํ^๒

[๒๘๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริตี
 เขตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส อารามे. เตน โข ปน สมเยน
 อายสฺมา อุทายิ อรณฺเณ วิหริตี. []^๓ เตน โข ปน สมเยน
 สมฺพหฺลลา อิตฺติโย อารามํ อคมฺสุ^๔ วิหารเปกฺขิกาโย. อถโข

^๑ สฺยา. อ. ๐5/20 ทฺติยสงฺฆาทิเสสํ นิฏฺฐิตํ.

^๒ สฺยา. ตติยสงฺฆาทิเสสํ

^๓ ส. ฉ., เท., อ. เอตฺถนฺตเร “ตสฺสาปสมฺโต วิหาโร อภิรุโป โหติ ทสฺสนีโย ปาสาทิโกติ
 อิเม ปาสา ทิสฺสนฺติ.

^๔ ส. ฉ., เท., อ. อาคมฺสุ

ดา อิตถิโย, เยนายสุมมา อุทายี, เตนุปลสงกมมัส; อุปสงกมิตวา
 อายสุมนตัม อุทายี เอตทโวจัม “อิจฺฉาม มยฺ ภนฺเต อยฺยสฺส
 วิหารํ เปกฺขิตฺตุนฺติ. อถโข อายสุมมา อุทายี ดา อิตถิโย วิหารํ
 เปกฺขาเปตฺวา ตาสํ อิตถีนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส
 วณฺณปิ ภาณติ, อวณฺณปิ ภาณติ, ยาจติปิ, อายาจติปิ, ปุจฺจติปิ,
 ปฏิปุจฺจติปิ, อาจิภฺขติปิ, อนุสาสติปิ, อกฺโกสติปิ. ยา ดา
 อิตถิโย จินฺนกา^๑ ฐุตฺติกา อหิริกาโย^๒ อหฺเลสุ,^๓ ดา อายสุมมา
 อุทายีนา สทฺธิ อฺหสนฺติปิ, อุลลปฺนฺติปิ, อฺชฏมคฺคณฺติปิ,^๔
 อฺปผณฺเทนฺติปิ.^๕ ยา ปน ดา อิตถิโย หิริมฺนา, ดา นิภฺขมิตฺวา
 ภิกฺขุ อฺชฏมาเปณฺติ “อิทํ ภนฺเต น จนฺนํ, น ปฏฺฐิรูปํ, สามิเกณฺปิ
 มยฺ เหวํ วุตฺตา น อิจฺเจยฺยาม, ก็ ปนยฺเยน อุทายีนาติ. เย เต
 ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา สนฺตฺตฺตฺวา ลชฺชโน กุกฺกฺจจกา ลิกฺขากามา,^๖
 เต อฺชฏมายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจณฺติ “กถํ หิ นาม อายสุมมา
 อุทายี มาตฺตคามํ ทฺวญฺจฺจุลลาหิ วาจาหิ โอมาสิสฺสตีติ. อถโข
 เต ภิกฺขุ []^๗ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ. อถโข ภควา
 เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา
 อายสุมนตัม อุทายี ปฏิปุจฺจติ “สจฺจํ กิร ตวํ อุทายี มาตฺตคามํ
 ทฺวญฺจฺจุลลาหิ วาจาหิ โอมาสีสฺตีติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ
 ภควา “อนนฺจฺจวีกํ โมฆปฺริส อนนฺจฺจโลมิกํ อปฺปฏฺฐิรูปํ อสฺสามณฺกํ
 อกปฺปิยํ อกรณฺีย; กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส มาตฺตคามํ
 ทฺวญฺจฺจุลลาหิ วาจาหิ โอมาสิสฺสตีติ, นนฺ มยา โมฆปฺริส อเนกปริยาเยน

^๑ ส.จ.,เท.,อ. จินฺนิกา^๒ เท. อหิริกา^๓ ส.จ.,เท.,อ. อยฺ ปาโร น ทิสฺสตี.^๔ ส.จ.,เท. อฺชฏมคฺคณฺติปิ^๕ ส.จ.,เท.,อ. อฺปผณฺเทนฺติปิ

หมตอญ 26/05/2566

^๖ ส.จ.,อ. สนฺตฺตฺตฺวา ลชฺชโน กุกฺกฺจจกา ลิกฺขากามาติ อิมะ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.^๗ มหา. เอตถนฺตเร อายสุมนตัม อุทายี อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมะ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

วิราคาย ฐมโม เทสิโต, โน สราคาย ๕เปฯ กามปริพาหานํ
วูปสโม อกฺขาโต, เนตํ โมฆปริส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย
๕เปฯ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ

[๒๘๔] “โย ปน ภิกฺขุ โอตินฺโณ วิปริณฺเตน จิตฺเตน
มาตุคามํ ทุฏฺฐลลาหิ วาจาหิ โอภาเสยฺย, ยถาตํ ยฺวํ
ยฺวตี เมถุนฺนปสณฺหิตาหิ,” สงฺฆาติเสสฺสตี.

[๒๘๕] โย ปนาติ โย ยาติโส ๕เปฯ

ภิกฺขุติ ๕เปฯ อยํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต “ภิกฺขุติ.

โอตินฺโณ นาม สารตฺโต อเปกฺขวา ปฏฺวิพทฺชจิตฺโต.

วิปริณฺตนฺติ รตฺตํปิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ, ทุฏฺฐํปิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ,
มฺพหํปิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ; อปิจ รตฺตํ จิตฺตํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปตํ
“วิปริณฺตนฺติ.

มาตุคาโม นาม มนุสฺสิตฺถิ, น ยกฺขี, น เปตี, น
ตฺริจฺฉานคตา; วิณฺญฺ ปฏฺวิพลา สุภาสิตทฺพฺภาสิตํ ทุฏฺฐลลาทุฏฺฐลลํ
อาชานิตฺตุ.

ทุฏฺฐลลา นาม วาจา วจฺจมคฺคปสฺสวามคฺคเมถุนธมฺมปฏฺอิสฺสยฺตฺตา
วาจา.

โอภาเสยฺยาติ อชฺฌาจาโร วุจฺจติ.

ยถาตํ ยฺวํ ยฺวตฺตินฺติ ททโร ททรี, ตฺรุโณ ตฺรุณี, กามโกคฺฉิ
กามโกคฺฉินิ.

เมถุนฺนปสณฺหิตาหิติ เมถุนธมฺมปฏฺอิสฺสยฺตฺตาหิ วาจาหิ.^๒

หมตอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เมถุนฺนปสฺหิตาหิ, เอวฺมฺปริปิ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อยํ ปาโร น ทิสฺสตี.

สงฆาทีเสโสติ ฯเปฯ เตนปี วุจจติ “สงฆาทีเสโสติ.

เทว มคเค อาทิสฺส วณฺณปี ภณฺติ, อวณฺณปี ภณฺติ, ยาจติปิ, อายาจติปิ, ปุจฺจติปิ, ปฏฺฐิปุจฺจติปิ, อัจฺฉิตฺติปิ, อนุสาสติปิ, อกฺโกสติปิ.

วณฺณ ภณฺติ นาม เทว มคเค โถเมติ, วณฺณเณติ, ปสฺสติ.

อวณฺณ ภณฺติ นาม เทว มคเค ขุํเสติ, วมฺเภติ, ครหติ.

yajati นาม “เทหิ เม, ททาหิ เม,^๑ อรหสิ เม ทาตุนฺติ.

ayajati นาม “กทา เต มาตา ปสฺสิติสฺสติ, กทา เต ปิตา ปสฺสิติสฺสติ, กทา เต เทวตาโย ปสฺสิติสฺสนฺติ, กทา เต^๒ สุขโน สฺสโย สฺมุหฺตโต ภวิสฺสติ, กทา เต เมถุนํ ฆมฺมํ ลภิสฺสามิตี.

pujati นาม “กถํ ตวํ สามิกสฺส เทสิ, กถํ ชารสฺส เทสิตี.

puṭṭhupujati นาม “เอวํ กิร ตวํ สามิกสฺส เทสิ, เอวํ ชารสฺส เทสิตี.

ajjicchatติ นาม ปุฏฺโฐ ภณฺติ “เอวํ เทหิ, เอวํ เทนฺตี^๓ สามิกสฺส ปิยา ภวิสฺสสิ มนาปา จาติ.

anusasati นาม อปุฏฺโฐ ภณฺติ “เอวํ เทหิ, เอวํ เทนฺตี^๓ สามิกสฺส ปิยา ภวิสฺสสิ มนาปา จาติ.

akkosati นาม อนิมิตฺตาสิ, นิमितฺตมตฺตาสิ, อโลหิตาสิ, ฐวโลหิตาสิ, ฐวโจฬาสิ, ปคฺขรณฺตีสสิ, ลีขิรณฺตีส,^๔ อิตฺถิปณฺทกาสิ, เวปฺปฺริสีกาสิ, สมภินฺนาสิ, อุกฺโกตฺตพฺพญชฺชนกาสีติ.

^๑ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖ ส.ฉ.,เท.,อ. ททาหิ เมติ อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^๒ ส.ฉ.,เท.,อ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสนฺติ.

^๓ ส.ฉ.,เท.,อ.,มหา. เทนฺตา, เอวมฺปฺริปิ.

^๔ ส.เท.,อ.,มหา. ลีขิรณฺตีส

[๒๘๖] อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถิสญฺญิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ, อวณฺณปี
ภาณติ, ยาจติปิ, อายาจติปิ, ปุจฺจติปิ, ปฏฺฐิปุจฺจติปิ, อากิขติปิ,
อนุสาสติปิ, อกฺโกสติปิ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

อิตฺถิ จ โหติ, เวมติโก ๔เปฯ ปณฺทกสญฺญิ ๔เปฯ
ปฺริสสญฺญิ ๔เปฯ ตีรจฺฉานคตสญฺญิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ, อวณฺณปี
ภาณติ ๔เปฯ อกฺโกสติปิ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.

ปณฺทโก จ โหติ, ปณฺทกสญฺญิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปณฺทกสฺส วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ,
อวณฺณปี ภาณติ ๔เปฯ อกฺโกสติปิ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.

ปณฺทโก จ โหติ, เวมติโก ๔เปฯ ปฺริสสญฺญิ ๔เปฯ
ตีรจฺฉานคตสญฺญิ ๔เปฯ อิตฺถิสญฺญิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปณฺทกสฺส วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ,
อวณฺณปี ภาณติ ๔เปฯ อกฺโกสติปิ, อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส.

ปฺริโส จ โหติ, ปฺริสสญฺญิ ๔เปฯ เวมติโก ๔เปฯ
ตีรจฺฉานคตสญฺญิ ๔เปฯ อิตฺถิสญฺญิ ๔เปฯ ปณฺทกสญฺญิ, สารตฺโต
จ, ภิกฺขุ จ นํ ปฺริสสฺส วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี
ภาณติ, อวณฺณปี ภาณติ ๔เปฯ อกฺโกสติปิ, อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส.

ตีรจฺฉานคโต จ โหติ, ตีรจฺฉานคตสญฺญิ ๔เปฯ เวมติโก
๔เปฯ อิตฺถิสญฺญิ ๔เปฯ ปณฺทกสญฺญิ ๔เปฯ ปฺริสสญฺญิ, สารตฺโต
จ, ภิกฺขุ จ นํ ตีรจฺฉานคตสฺส วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ, อวณฺณปี ภาณติ ๔เปฯ อกฺโกสติปิ, อาปตฺติ
ทุกกฺกสฺส.

เทว อิตถิโย, ทูวินนํ อิตถีนํ อิตถีสญญี, สารตโต จ, ภิกขุ
จ นํ ทูวินนํ อิตถีนํ วจจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส วณฺณปี
ภณฺติ, อวณฺณปี ภณฺติ ฯเปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ ทูวินนํ
สงฆาทีเสสานํ.

เทว อิตถิโย, ทูวินนํ อิตถีนํ เวมตีโก ฯเปฯ ปณฺทกสญญี
ฯเปฯ ปุริสสญญี ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตสญญี, สารตโต จ, ภิกขุ จ
นํ ทูวินนํ อิตถีนํ วจจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภณฺติ,
อวณฺณปี ภณฺติ ฯเปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ ทูวินนํ ฤลลจฺฉยานํ.

เทว ปณฺทกา, ทูวินนํ ปณฺทกานํ ปณฺทกสญญี, สารตโต
จ, ภิกขุ จ นํ ทูวินนํ ปณฺทกานํ วจจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภณฺติ, อวณฺณปี ภณฺติ ฯเปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ
ทูวินนํ ฤลลจฺฉยานํ.

เทว ปณฺทกา, ทูวินนํ ปณฺทกานํ เวมตีโก ฯเปฯ ปุริสสญญี
ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตสญญี ฯเปฯ อิตถีสญญี, สารตโต จ, ภิกขุ จ
นํ ทูวินนํ ปณฺทกานํ วจจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส วณฺณปี
ภณฺติ, อวณฺณปี ภณฺติ ฯเปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ ทูวินนํ
ทุกฺกฏานํ.

เทว ปุริสา, ทูวินนํ ปุริसानํ ปุริสสญญี, เวมตีโก ฯเปฯ
ตีรจฺฉานคตสญญี ฯเปฯ อิตถีสญญี ฯเปฯ ปณฺทกสญญี, สารตโต
จ, ภิกขุ จ นํ ทูวินนํ ปุริसानํ วจจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภณฺติ, อวณฺณปี ภณฺติ ฯเปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ
ทูวินนํ ทุกฺกฏานํ.

เทว ตีรจฺฉานคตา, ทูวินนํ ตีรจฺฉานคตานํ ตีรจฺฉานคตสญญี,
เวมตีโก ฯเปฯ อิตถีสญญี ฯเปฯ ปณฺทกสญญี ฯเปฯ ปุริสสญญี,

สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตํ วจฺจมคํ
ปสฺสวามคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ, อวณฺณปี ภาณติ ๕เปฯ
อกุโกสติปิ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺส.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุมินฺนํ อิตฺถิสฺสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
จ นํ อุมินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสวามคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ,
อวณฺณปี ภาณติ ๕เปฯ อกุโกสติปิ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน
ทฺกฺกฏฺส.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุมินฺนํ เวมตีโก ๕เปฯ อาปตฺติ
ถุสฺสจฺเจเนน ทฺกฺกฏฺส ๕เปฯ ปณฺทกสฺสณฺณิ ๕เปฯ อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ ถุสฺสจฺเจยานํ ๕เปฯ ปุริสสฺสณฺณิ ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตสฺสณฺณิ,
สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุมินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสวามคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ, อวณฺณปี ภาณติ ๕เปฯ อกุโกสติปิ, อาปตฺติ
ถุสฺสจฺเจเนน ทฺกฺกฏฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุมินฺนํ อิตฺถิสฺสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ
จ นํ อุมินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสวามคํ อาทิสฺส วณฺณปี
ภาณติ, อวณฺณปี ภาณติ ๕เปฯ อกุโกสติปิ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน
ทฺกฺกฏฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุมินฺนํ เวมตีโก ๕เปฯ ปณฺทกสฺสณฺณิ
๕เปฯ ปุริสสฺสณฺณิ ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตสฺสณฺณิ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ อุมินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสวามคํ อาทิสฺส วณฺณปี
ภาณติ, อวณฺณปี ภาณติ ๕เปฯ อกุโกสติปิ, อาปตฺติ ถุสฺสจฺเจเนน
ทฺกฺกฏฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุมินฺนํ อิตฺถิสฺสณฺณิ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ อุมินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสวามคํ อาทิสฺส วณฺณปี

ภณติ, อวณฺณปิ ภณติ ๕เปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ สงฆาภิเสเสน
ทุกุกฺกุสฺส.

อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ เวมตีโก ๕เปฯ ปณฺทก-
สณฺณิ ๕เปฯ ปุริสสณฺณิ ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส วณฺณปิ
ภณติ, อวณฺณปิ ภณติ ๕เปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจน
ทุกุกฺกุสฺส.

ปณฺทโก จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณิ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส วณฺณปิ
ภณติ, อวณฺณปิ ภณติ ๕เปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจน
ทุกุกฺกุสฺส.

ปณฺทโก จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ เวมตีโก ๕เปฯ ปุริสสณฺณิ
๕เปฯ ตีรจฺฉานคตสณฺณิ ๕เปฯ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส วณฺณปิ
ภณติ, อวณฺณปิ ภณติ ๕เปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
ทุกุกฺกานํ.

ปณฺทโก จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณิ,
สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสาวมคํ
อาทิสฺส วณฺณปิ ภณติ, อวณฺณปิ ภณติ ๕เปฯ อุกโกสตีปิ,
อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจน ทุกุกฺกุสฺส.

ปณฺทโก จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ เวมตีโก ๕เปฯ
ปุริสสณฺณิ ๕เปฯ ตีรจฺฉานคตสณฺณิ ๕เปฯ อิตฺถิสณฺณิ, สารตฺโต
จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคํ ปสฺสาวมคํ อาทิสฺส

วรรณศิลป์ ภาณัติ, วรรณศิลป์ ภาณัติ ฯลฯ อภิโกสธิปิ, อาปตติ
 ทวิหน์ ทุกกฏาน.

ปุริโส จ ตีรจฺฉานคโต จ, อุภินันฺ ปุริสสณฺณี ๔เปฯ
 เวมตฺติโก ๔เปฯ ตีรจฺฉานคตสณฺณี ๔เปฯ อิตฺถีสณฺณี ๔เปฯ
 ปณฺทกสณฺณี, สารตฺโต จ, ภิกขุ จ นํ อุภินันฺ วจฺจมคฺคํ
 ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณนฺปิ ภณฺติ, อวณฺณนฺปิ ภณฺติ ๔เปฯ
 อุกุโธสตีปิ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏฺฏานํ.

อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถิสญฺญิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
 อิตฺถิยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสสวามคฺคํ จเปตฺวา อชฺชกํ อุพฺพชาณฺณมณฺทลํ
 อาทิสฺส วณฺณํปิ ภณฺติ, อวณฺณํปิ ภณฺติ ฯ เปฯ อกฺโกสติปิ,
 อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส.

ปณฺทโก จ โหติ, อิตถีสณฺณิ ๕เปยฺ ปุริโส จ โหติ,
 อิตถีสณฺณิ ๕เปยฺ ตีรจฺฉานคโต จ โหติ, อิตถีสณฺณิ ๕เปยฺ
 อาปตฺติ ทุกฺกนฺนสฺส.

เทว อิตฺติโย, ทฺวึนฺนํ อิตฺถິนํ อิตฺถິสญฺญี, สารตฺโต จ,
 ภิกฺขุ จ นํ ทฺวึนฺนํ อิตฺถິนํ วจฺจမคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ จเปตฺวา
 อชฺชกํ อပ္ပภาชานຸມณທໍລ် အာဟိສ္စ ဝဏ္ဏံပိ ဝဏ္ဏတိ, ဝဏ္ဏံပိ
 ဝဏ္ဏတိ ဗပေꣳ ဝဂ္ဂိဂေတိပိ, အာပတတိ တ္ဝိနံ ဂုလ္လညယာနံ.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินันํ อิตฺถีสญฺญี, สารตฺโต จ,
 ภิกขุ จ นํ อุภินันํ วจฺจมคํ ปสฺສาวมคํ จเปตฺวา อชฺฌกံ
 อຸພຸກຂາຣຸມນຸທລ໌ ອາທິສຸສ ວຸດູຜົປີ ກາຕຕີ, ອວຸຣຸຜົປີ ກາຕຕີ
 ຯເປຢ ອກຸໂກສຕິປີ, ອາປຕຕີ ຄູລລຈຈເຍນ ທຸກກຼສຸສ.

อิตถิ จ โหติ, อิตถีสญญี, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา อุพฺภกขกํ อโธชาณฺณมณฺทลํ อาทิสฺส วณฺณํปิ ภณฺติ,
อวณฺณํปิ ภณฺติ ยเปยฺย อกฺโกสตีปิ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

ปณฺทโก จ โหติ, อิตถีสญญี ยเปยฺย ปรีโส จ โหติ,
อิตถีสญญี ยเปยฺย ตีรจฺฉานคโต จ โหติ, อิตถีสญญี ยเปยฺย
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

เทว อิตถิโย, ทฺวินนํ อิตถินํ อิตถีสญญี, สารตโต จ, ภิกขุ
จ นํ ทฺวินนํ อิตถินํ อุพฺภกขกํ อโธชาณฺณมณฺทลํ อาทิสฺส
วณฺณํปิ ภณฺติ, อวณฺณํปิ ภณฺติ ยเปยฺย อกฺโกสตีปิ, อาปตฺติ
ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ.

อิตถิ จ ปณฺทโก จ, อุภินนํ อิตถีสญญี, สารตโต จ, ภิกขุ
จ นํ อุภินนํ อุพฺภกขกํ อโธชาณฺณมณฺทลํ อาทิสฺส วณฺณํปิ ภณฺติ,
อวณฺณํปิ ภณฺติ ยเปยฺย อกฺโกสตีปิ, อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ.

อิตถิ จ โหติ, อิตถีสญญี, สารตโต จ, ภิกขุ จ นํ
อิตถิยา กายปฏฺวิพทฺธํ อาทิสฺส วณฺณํปิ ภณฺติ, อวณฺณํปิ ภณฺติ
ยเปยฺย อกฺโกสตีปิ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

ปณฺทโก จ โหติ ยเปยฺย ปรีโส จ โหติ ยเปยฺย ตีรจฺฉานคโต
จ โหติ ยเปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

เทว อิตถิโย, ทฺวินนํ อิตถินํ อิตถีสญญี, สารตโต จ,
ภิกขุ จ นํ ทฺวินนํ อิตถินํ กายปฏฺวิพทฺธํ อาทิสฺส วณฺณํปิ
ภณฺติ, อวณฺณํปิ ภณฺติ ยเปยฺย อกฺโกสตีปิ, อาปตฺติ ทฺวินนํ
ทุกฺกฏานํ.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุกฺกนฺนํ อิตฺถิสญฺญิ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกนฺนํ กายปฏฺวิพทฺธํ อาทิสฺส วณฺณปิ ภณฺติ,
อวณฺณปิ ภณฺติ ๕เปฯ อุกโกสตีปิ, อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ.

[๒๘๗] อนาปตฺติ อตฺถปุเรกฺขารสฺส, ฐมฺมปุเรกฺขารสฺส,
อนุสาสนีปุเรกฺขารสฺส, อุมฺมตฺตกสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

วินีตวตฺตอุทฺททานคาลา

โลหิตํ กุกฺกสากิณฺณํ ขรํ ทิฆมฺมจ วาปีตํ
กจฺจิ สํสฺรติ^๑ มคฺโค สทฺธา ทาเนน กมฺมุนาติ.

วินีตวตฺต

[๒๘๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ นวตฺตํ
กมฺพลํ ปารุตา โหติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ
เอตทวโจ “โลหิตํ โข เต ภคินีติ. สา น ปฏิวิชานาติ”^๒
“อาม อยฺย นวตฺโต กมฺพลโลติ. ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ
“กจฺจิ นุ โข อหํ สงฺฆาทิสฺสํ อาปตฺติ อาปนฺโนติ. ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิสฺสสฺส, อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ กุกฺกสกมฺพลํ^๓
ปารุตา โหติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ

“กกุสโลม โข เต ภคินีติ. สา น ปฏิวิชานาติ “อาม
 อยฺย กกุสลมฺพโลติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตติ
 ภิกฺขุ สงฆาภิเสสสฺส, อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ นวโรตฺถ^๑ กมฺพล
 ปารุตา โหติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ
 “อากิณฺณโลม โข เต ภคินีติ. สา น ปฏิวิชานาติ “อาม
 อยฺย นวโรตฺโต กมฺพลโลติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตติ
 ภิกฺขุ สงฆาภิเสสสฺส, อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ ขรกมฺพล^๒
 ปารุตา โหติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ
 “ขรโลม โข เต ภคินีติ. สา น ปฏิวิชานาติ “อาม อยฺย
 ขรกมฺพลโลติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตติ ภิกฺขุ
 สงฆาภิเสสสฺส, อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ ทิมฺปาวาร^๓
 ปารุตา โหติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ
 “ทิมโลม โข เต ภคินีติ. สา น ปฏิวิชานาติ “อาม อยฺย
 ทิมปาวารโรติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตติ ภิกฺขุ
 สงฆาภิเสสสฺส, อาปตติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๕)

[๒๘๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ เขตฺตํ
 วปาเปตฺวา อากัจฉติ. อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ
 เอตทวโจ “วาปีตํ โข เต ภคินีติ. สา น ปฏิวิชานาติ “อาม

^๑ สී.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. นวาวุตฺ^๒ สී.,ฉ. ขรกมฺพลกํ^๓ สී.,ฉ.,เท.,อิ. ปาวาร

อยย โน จ โข ปฏิวุตฺตนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺส, อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺสาติ. (๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ปริพฺพาชกํ
ปฏฺิเปถ ปสฺสีตฺวา สารตฺโต ตํ ปริพฺพาชกํ เอตทวโจ “กัจจิ
ภคินิ เต” มคฺโค สํสเรตฺติ.^๒ สา น ปฏิวิชานาติ “อาม ภิกฺขุ
ปฏฺิปชฺชิสฺสสีติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาภิเสสฺส, อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาติ. (๗)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต อญฺญตรํ
อิตฺถิ เอตทวโจ “สทฺธาสิ ตวํ ภคินิ; อปฺจ ยํ สามิกสฺส เทสิ, ตํ
นมหากํ” เทสีติ. “กิ ภาณเตติ. “เมญฺญมฺมณฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๔เปฯ “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาภิเสสนฺติ. (๘)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต อญฺญตรํ
อิตฺถิ เอตทวโจ “สทฺธาสิ ตวํ ภคินิ; อปฺจ ยํ อคฺคทานํ, ตํ
นมหากํ เทสีติ. “กิ ภาณเต อคฺคทานนฺติ. “เมญฺญมฺมณฺติ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ “อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
สงฺฆาภิเสสนฺติ. (๙)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ.
อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ “ติฏฺฐ ภคินิ, อหํ
กริสฺสามีติ. สา น ปฏิวิชานาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๔เปฯ
“อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺส, อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺสาติ. (๑๐)

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อปํ ปาโร น ทิสฺสติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สํสเรตฺติ.

^๓ ส.,ฉ.,เท. นามหากํ

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ.
 อญฺญตโร^๑ ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ “นีสึท ภคินี, อหํ
 กริสฺสามีติ. สา น ปฏฺวิชานาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เป๕
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๑๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ.
 อญฺญตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ “นิปชฺช ภคินี,
 อหํ กริสฺสามีติ. สา น ปฏฺวิชานาติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เป๕
 “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสกสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๑๒)

ทฺฐจฺจุลลวาทาสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ตตฺติย.^๒

๔. อตฺตกามปาริจริยสิกฺขาปทํ^๓

[๒๙๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ
 เชตวเน อนาถปิณฑิกสฺส อารามे. เตน โข ปน สมเยน
 อายสฺมา อุทายี สาวตฺถิยํ กุลฺลโป โหติ, พหุกันนิ กุลานิ
 อุปสงฺกมตี. เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ มตปตฺติกา
 อภิรฺฐปา โหติ ทสฺสนียา ปาสาทิกา. อถ โข อายสฺมา อุทายี
 ปุพฺพพณฺ्हสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย, เยน ตสฺสา
 อิตฺถิยา นิเวสนํ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน
 นีสึท. อถ โข สา อิตฺถิ, เยนายสฺมา อุทายี, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนตํ อุทายี อภิวาเทตฺวา เอกมนตํ นีสึท.

๑ อายุ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

มหา. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

๓ สฺยา. จตฺตตฺตสงฆาภิเสก

๒ สฺยา. ตตฺติยสงฆาภิเสก นิฏฺฐิตํ.

เอกมนฺตํ นิสินฺนํ โข ตํ อิตฺถิ อายสฺมา อุทายิ ฐมฺมียา กถาย
 สนฺทสฺสเสสิ สมากเปสิ สมุตฺเตเชสิ สมฺปหํเสสิ. อถ โข สา อิตฺถิ
 อายสฺมา อุทายินา ฐมฺมียา กถาย สนฺทสฺสิตา สมากปิตา
 สมุตฺเตชิตา สมฺปหํสิตา อายสฺมนฺตํ อุทายี เอตทวโจ “วเทยฺยาถ
 ภาณเต, เยเน อตฺถโก ปฏฺวิพลา มยํ อยฺยสฺส ทาตุํ, ยทิทํ
 จีวรปิณฑปาทเสนาสนคิลานปจฺจยภสชฺชปริกฺขารนฺติ.” “น โข เต
 ภคินี อมฺหากํ ทูลลภา, ยทิทํ จีวรปิณฑปาทเสนาสนคิลานปจฺจย-
 ภสชฺชปริกฺขารา; อปิจ โข” โย อมฺหากํ ทูลลโก, ตํ อมฺหากํ”
 เทหิตฺติ. “กึ ภาณเตติ. “เมถุนธมฺมนฺติ. “อตฺถโก ภาณเตติ. “อตฺถโก
 ภคินีติ. “เอहि ภาณเตติ โอรกํ ปวิสิตฺวา สาณฺฑกํ นิกฺขิปิตฺวา
 มณฺจเก อุตฺตานา นิปชฺชติ.

อถ โข อายสฺมา อุทายิ, เยเน สา อิตฺถิ, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา “โก อิมํ วสลํ ทฺวคฺคนฺธํ อามสิสฺสตีติ นฺนุจฺจุทิตฺวา”
 ปกฺกามิ. อถ โข สา อิตฺถิ อุชฺฌายติ ขียติ วิปาเจติ “อลชฺชโน
 อิเม สมณฺหา สกฺยปฺตฺติยา ทฺวสฺสีลา มุสฺสาวาทิโน; อิเม หิ นาม
 สมจาริโน ฐมฺมจาริโน พุรฺหมจาริโน สจฺจวาทิโน สีลวณฺโตะ
 กลฺยาณธมฺมา ปฏฺวิชานิสฺสนฺติ; นตฺถิ อิเมสํ สามณฺณํ, นตฺถิ
 อิเมสํ พุรฺหมณฺณํ; นนฺนุจฺจ อิเมสํ สามณฺณํ, นนฺนุจฺจ อิเมสํ
 พุรฺหมณฺณํ; กุโตะ อิเมสํ สามณฺณํ, กุโตะ อิเมสํ พุรฺหมณฺณํ;
 อปคตา อิเม สามณฺณา, อปคตา อิเม พุรฺหมณฺณา; กถํ หิ
 นาม สมโน อุทายิ มํ สามํ เมถุนธมฺมํ ยาจิตฺวา ‘โก อิมํ

^๑ อ. จีวรปิณฑปาทเสนาสนคิลานปจฺจยภสชฺชปริกฺขารานนฺติ ^๒ ส.ณ.เท.อ. อัย ปาโง
 น ทิสฺสตี. ^๓ ส.ณ.มหา. นินฺนุจฺจุทิตฺวา, เท.อ. นินฺนุจฺจุทิตฺวา, เอวมฺปรีปิ.

วสลํ ทุกฺคณฺหํ อามสฺสสตีติ นุญฺจุหิตฺวา ปกฺกมสฺสตี, ก็ เม
 ปาปกํ, ก็ เม ทุกฺคณฺหํ, กิสฺสาคํ^๑ เกน หายามิตฺติ. อญฺเฌปิ
 อิตฺติโย อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “อลฺลชฺชโน อิมเ สมณฺหา
 สกฺยปฺตฺติยา ทฺสฺสีลา มุสาวาทิโน; อิมเ หิ นาม สมจาริโน
 พุรฺหมจาริโน สจฺจวาติโน สีลวณฺโตะ กลฺยาณธมฺมา ปฏฺฐิขานิสฺสนฺติ;
 นตฺถิ อิมสํ สามณฺณํ, นตฺถิ อิมสํ พุรฺหมณฺณํ; นนฺจ อิมสํ
 สามณฺณํ, นนฺจ อิมสํ พุรฺหมณฺณํ; กุโต อิมสํ สามณฺณํ, กุโต
 อิมสํ พุรฺหมณฺณํ; อปคฺตา อิมเ สามณฺเณ, อปคฺตา อิมเ
 พุรฺหมณฺเณ; กถํ หิ นาม สมโน อุทายิ อิมิสฺสา สามํ
 เมถุนธมฺมํ ยาจิตฺวา ‘โก อิมํ วสลํ ทุกฺคณฺหํ อามสฺสสตีติ
 นุญฺจุหิตฺวา ปกฺกมสฺสตี, ก็ อิมิสฺสา ปาปกํ, ก็ อิมิสฺสา ทุกฺคณฺหํ,
 กิสฺสายํ เกน หายตีติ. อสฺสสํ โข ภิกฺขุ ตาสํ อิตฺถินํ
 อุชฺฌายนฺตินํ ขียนฺตินํ วิปาเจนฺตินํ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา
 สนฺตฺตฺตฺวา ลชฺชโน กุกฺกัจจกา สิขฺขากามา, เต อุชฺฌายนฺติ
 ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทายิ มาตุคามสฺส
 สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺสสตีติ. อถ โข เต
 ภิกฺขุ []^๒ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ. อถ โข ภควา
 เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา
 อายสฺมนตํ อุทายิ ปฏฺฐิพฺจฺจ “สจฺจํ กิร ตวํ อุทายิ มาตุคามสฺส
 สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺสตีติ.” “สจฺจํ ภควาติ.
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา “อนนฺจฺจนฺวิกํ โมฆปฺปฺริส อนนฺจฺโลมิกํ
 อปฺปฏฺฐิรูปํ อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณฺเณ; กถํ หิ นาม ตวํ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.จ.,เท.,อ. กิสฺสาคํ

^๒ ส.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร อายสฺมนตํ อุทายิ อเนกปริยาเยน

วิครหิตฺวาติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๓ เท. ภาสฺสตี.

โมชปุริส มาตุคามสุส สนฺติเก อุตตคามปาริจริยาย วณฺณํ
 ภาสิสฺสสฺสี, นนฺ มยา โมชปุริส อเนกปริยาเยน วิราคาย ฐมฺโม
 เทสิโต, โน สราคาย ๔เปฯ กามปริพาหานํ รูปสโม อกฺขาโต,
 เนตํ โมชปุริส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ๔เปฯ “เอวญฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมิเยยฺย”

[๒๘๑] “โย ปน ภิกฺขุ โอตฺถิณฺโณ วิปริณฺเตน จิตฺเตน
 มาตุคามสุส สนฺติเก อุตตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาเสยฺย
 ‘เอตทคฺคํ ภคินี ปาริจริยานํ, ยา มาทิสํ สีลวณฺตํ กลฺยาณธมฺมํ
 พุรหฺมจารี เอเตน ธมฺเมเน ปริจเรยฺยาติ เมถุนฺนปสณฺหิตฺเตน,
 สงฺฆาติเสโสติ.

[๒๘๒] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๔เปฯ

ภิกฺขุติ ๔เปฯ อยํ อิมสฺมี อตฺถเ อธิปฺเปโต “ภิกฺขุติ.

โอตฺถิณฺโณ นาม สารตฺโต อเปกฺขวา ปฏฺวิพทฺชจิตฺโต.

วิปริณฺตนฺติ รตฺตํปิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ, ทฺวํจํปิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ,
 มุพฺพหํปิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ; อปิจ รตฺตํ จิตฺตํ อิมสฺมี อตฺถเ อธิปฺเปตํ
 “วิปริณฺตนฺติ.

มาตุคาโม นาม มนุสฺสิตฺถิ, น ยกฺขี, น เปตฺตี, น
 ติรจฺฉานคตา, วิญญู ปฏฺวิพลา สุภาสิตทฺพฺภาสิตํ ทฺวํจฺจุลลาทฺวํจฺจุลลํ
 อาชานิตฺตุ.

มาตุคามสุส สนฺติเกติ มาตุคามสุส สามนฺตา มาตุคามสุส
 อวิทฺฐเร.

หมดอายุ 26/05/2566

อุตตคามนฺติ อุตตโน กามํ, อุตตโน เหตุํ, อุตตโน อธิปฺปายํ,
 อุตตโน ปาริจริยํ.

เอตทคฺคณฺติ เอตํ อคฺคํ, เอตํ เสฏฺฐํ, เอตํ โมกฺขํ, เอตํ
อตุตฺตมํ, เอตํ ปวริ.

ยาติ ขตฺติยา^๑ วา พุราหุมนํ วา เวสฺสี^๒ วา สุทฺธิ วา.

มาทิสนฺติ ขตฺติยํ วา พุราหุมนํ วา เวสํ วา สุทฺธิ วา.

สีลวณฺตณฺติ ปาณาติปาตา ปฏฺวิวริตํ, อทินฺนาทานา ปฏฺวิวริตํ,
มฺสวาทา ปฏฺวิวริตํ.

พฺรหฺมจารินฺติ เมถุนธฺมา ปฏฺวิวริตํ.

กฺลฺยาณธฺมโม นาม เตน จ สีเลน เตน จ พฺรหฺมจริเยน
กฺลฺยาณธฺมโม โหติ.

เอเตน ธฺมฺเมนาติ เมถุนธฺมฺเมน.

ปริจเรยฺยาติ อภฺริเมยฺย.

เมถุนฺนปสณฺหิตเณนาติ เมถุนธฺมฺมปฏฺิสํยฺตเตน.

สงฆาภิเสกฺโสติ ๕เปยฺ เตนปิ วุจฺจติ “สงฆาภิเสกฺโสติ.

[๒๙๓] อิตฺถิ จ โหติ, อิตฺถิสณฺณี, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
นํ อิตฺถิยา สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ
สงฆาภิเสกฺสส.

อิตฺถิ จ โหติ, เวมตีโก ๕เปยฺ ปณฺทกสณฺณี ๕เปยฺ
ปฺริสสณฺณี ๕เปยฺ ตีรจฺฉานคตสณฺณี, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺส.

ปณฺทโก จ โหติ, ปณฺทกสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปณฺทกสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ
ตุลฺลจฺจยสฺส.

ปณฺทโก จ โหติ, เวมตฺติโก อเปยฺ ปริสสณฺณํ อเปยฺ
ติรจฺฉานคตสณฺณํ อเปยฺ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ
ปณฺทกสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส.

ปุริโส จ โหติ, ปริสสณฺณํ อเปยฺ เวมตฺติโก อเปยฺ
ติรจฺฉานคตสณฺณํ อเปยฺ อิตฺถีสณฺณํ อเปยฺ ปณฺทกสณฺณํ,
สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ปริสสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย
วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ติรจฺฉานคโต จ โหติ, ติรจฺฉานคตสณฺณํ อเปยฺ เวมตฺติโก
อเปยฺ อิตฺถีสณฺณํ อเปยฺ ปณฺทกสณฺณํ อเปยฺ ปริสสณฺณํ,
สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ติรจฺฉานคตสฺส สนฺติเก อตฺตกาม-
ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ,
ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินนํ อิตฺถินํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ
ภาสติ, อาปตฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสสํ.

เทว อิตฺถิโย, ทฺวินนํ อิตฺถินํ เวมตฺติโก อเปยฺ ปณฺทกสณฺณํ
อเปยฺ ปริสสณฺณํ อเปยฺ ติรจฺฉานคตสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินนํ อิตฺถินํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ,
อาปตฺติ ทฺวินนํ ตูลฺลจฺจยํ.

เทว ปณฺทกา, ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ ปณฺทกสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ อุลลจฺจยานํ.

เทว ปณฺทกา, ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ เวมตฺติโก ๕เปยฺ ปริสสณฺณํ ๕เปยฺ ตีรจฺฉานคตสณฺณํ ๕เปยฺ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

เทว ปุริสา, ทฺวินฺนํ ปุริสานํ ๕เปยฺ เทว ตีรจฺฉานคตา, ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ ตีรจฺฉานคตสณฺณํ ๕เปยฺ เวมตฺติโก ๕เปยฺ อิตฺถีสณฺณํ ๕เปยฺ ปณฺทกสณฺณํ ๕เปยฺ ปริสสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ตีรจฺฉานคตานํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุมินฺนํ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุมินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสเสน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ, อุมินฺนํ เวมตฺติโก ๕เปยฺ อาปตฺติ อุลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ ปณฺทกสณฺณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ อุลลจฺจยานํ ๕เปยฺ ปริสสณฺณํ ๕เปยฺ ตีรจฺฉานคตสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุมินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ อุลลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส.

อิตฺถิ จ ปุริโส จ, อุมินฺนํ อิตฺถีสณฺณํ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุมินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสเสน ทุกฺกฏสฺส.

อิตุถิ จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ เวมตฺติโก ๕เปฯ ปณฺทกสณฺณิ ๕เปฯ ปุริสสณฺณิ ๕เปฯ ติรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส.

อิตุถิ จ ติรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ อิตุถิสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน ทุกฺกฏสฺส.

อิตุถิ จ ติรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ เวมตฺติโก ๕เปฯ ปณฺทกสณฺณิ ๕เปฯ ปุริสสณฺณิ ๕เปฯ ติรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส.

ปณฺทโก จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส.

ปณฺทโก จ ปุริโส จ, อุภินฺนํ เวมตฺติโก ๕เปฯ ปุริสสณฺณิ ๕เปฯ ติรจฺฉานคตสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ.

ปณฺทโก จ ติรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส.

ปณฺทโก จ ติรจฺฉานคโต จ, อุภินฺนํ เวมตฺติโก ๕เปฯ ปุริสสณฺณิ ๕เปฯ ติรจฺฉานคตสณฺณิ ๕เปฯ อิตุถิสณฺณิ, สารตฺโต จ,

ภิกขุ จ นั อุกินัน สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณ ภาสติ,
อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ.

ปุริโส จ ติรจฺฉานคโต จ, อุกินันํ ปุริสสณฺณิ ๕เปฯ
เวมตฺติโก ๕เปฯ ติรจฺฉานคตสณฺณิ ๕เปฯ อิตฺถีสณฺณิ ๕เปฯ
ปณฺทกสณฺณิ, สารตฺโต จ, ภิกขุ จ นั อุกินัน สนฺติเก
อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณ ภาสติ, อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ.

[๒๙๔] อนาปตฺติ “จิวรปิตฺทปาตเสนาสนคิลานปจฺจยเภสชฺช-
ปริกฺขารณ อุปฺภูจฺหาติ ภณฺติ, อุมมตฺตกสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

วินิตวตฺตอุทฺททานคาถา

กถํ วณฺณา ลเภ ปฺตฺตํ ปิยา จ สุภคา สियํ
กี ทชฺชํ เกนุปฺภูเจยฺย กถํ คจฺเจยฺย^๑ สุคฺคตินฺนติ.

วินิตวตฺต

[๒๙๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตฺรา วณฺณา อิตฺถิ
กฺลุปกํ ภิกฺขุ เอตทโวจ “กถาหํ ภนฺเต วิชาเยยฺยนฺติ. “เตนहि
ภคินิ อคฺคทานํ เทหิตฺติ. “กี ภนฺเต อคฺคทานนฺติ. “เมถุนธมฺมนฺติ.
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ.
“อาปตฺตํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฆาภิเสสนฺติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน อณฺณตฺรา วิชายนี อิตฺถิ กฺลุปกํ
ภิกฺขุ เอตทโวจ “กถาหํ ภนฺเต ปฺตฺตํ น^๒ ลเภยฺยนฺติ. “เตนहि

^๑ สี่,ฉ.,เท.,อิ. คจฺเจยฺย

^๒ สี่,ฉ.,เท.,อิ. อัย ปาโร น ทิสฺสติ.

ภคินี อคฺคทานํ เทหีติ. “กั ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ. “เมถุนธมฺมนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตึ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ. (๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา อิตฺถิ กุลุปกํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ “กถาหํ ฆนฺเต สามิกสฺส ปิยา อสฺสนฺติ. “เตนहि ภคินี อคฺคทานํ เทหีติ. “กั ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ. “เมถุนธมฺมนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตึ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ. (๓)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา อิตฺถิ กุลุปกํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ “กถาหํ ฆนฺเต สุภคา อสฺสนฺติ. “เตนहि ภคินี อคฺคทานํ เทหีติ. “กั ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ. “เมถุนธมฺมนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตึ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ. (๔)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา อิตฺถิ กุลุปกํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ “กฺยาหํ ฆนฺเต อยฺยสฺส ททฺชามิตี. “อคฺคทานํ ภคินีติ. “กั ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ. “เมถุนธมฺมนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตึ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ. (๕)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา อิตฺถิ กุลุปกํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ “เกนาหํ ฆนฺเต อยฺยํ อุปฏฺฐามิตี.” “อคฺคทาเนน ภคินีติ. “กั ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ. “เมถุนธมฺมนฺติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อาปตฺตึ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ. (๖)

เตน โข ปน สมเยน อญญตรา อิตถิ กุญฺญํ ภิกขุ
 เอตทโวจ “กถาหิ ภนฺเต สุกตฺติ จจุญฺเอยนฺติ. “เตนहि ภคินิ
 อคฺคทานํ เทหิตฺติ. “กิ ภนฺเต อคฺคทานนฺติ. “เมถุนธมฺมนฺติ. ตสฺส
 กุกุกุจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺ โข อหิ สงฆาภิเสกํ อาปตฺติ
 อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสิ. “อาปตฺติ ตว ภิกขุ
 อาปนฺโน สงฆาภิเสกนฺติ. (๗)

“อตฺตกามปาริจริยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ จตฺตตฺถํ.”

๕. สยฺจริตฺตสิกฺขาปทํ^๒

[๒๕๖] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ
 เชตวเน อนาถปิณฑิกสฺส อารามे. เตน โข ปน สมเยน
 อายสฺมา อุทายิ สาวตฺถิยํ กุญฺญโก โหติ; พหุกานิ กุลานิ
 อุปสงฺกมตฺติ, ยตฺถ ปสฺสตฺติ กุมารกํ วา อปฺชาปตฺติกํ กุมาริกํ วา
 อปตฺติกํ; กุมารกสฺส มาตาปิตูนํ สนฺติเก กุมาริกาย วณฺณํ
 ภณฺติ “อมฺกสฺส กุลสฺส กุมาริกา อภิรฺูปา ทสฺสนีเยา ปาสาทิกิ
 ปณฺฑิตา พยตฺตา เมธาวิเน ทกฺขา อนลสา, จนนฺนา सा กุมาริกา
 อิมสฺส กุมารกสฺสาติ. เต เอวํ วทนฺติ” “เอเต โข ภนฺเต
 อมฺहे น ชานนฺติ ‘เก วา อิเม, กสฺส วาติ, สเจ ภนฺเต อโย
 ทาเปยฺย, อาเนยฺยาม’^๔ มยํ ตํ กุมาริกํ อิมสฺส กุมารกสฺสาติ.
 กุมาริกาย มาตาปิตูนํ สนฺติเก กุมารกสฺส วณฺณํ ภณฺติ

๑-๑๑อายุ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

เท. อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ, สฺยา.,อิ. จตฺตตฺถสงฆาภิเสกํ นิฏฺฐิตํ.

^๒ สฺยา. ปณฺจมสงฆาภิเสกํ ^๓ ส.,จ.,เท.,อิ. วทนฺติ, เอวมฺปริปิ. ^๔ อี. อาเนม

“อมุกฺกสฺส กุสฺส กุมารโก อภิรุโป ทสฺสนีโย ปาสาทิกโก ปณฺหิตโต พยตฺโต เมธาวิ ทกฺโข อนลโส, จนฺโน โส กุมารโก อิมิสฺสา กุมาริกายาติ.”^๑ เต เอวํ วทนฺติ “เอเต โข ภนฺเต อมฺहे น ชานนฺติ ‘เก วา อิเม, กสฺส วาติ, กสฺมี’^๒ วีย กุมาริกาย วตฺถุ,^๓ สเจ ภนฺเต อโยโย ยาจาเปยฺย, ทชฺเชยฺยาม มยฺ อิมํ กุมาริกํ ตสฺส กุมารกสฺสาติ. เอเตเนว อุปาเยน อาวาทานิปี การาเปติ, วิวาทานิปี การาเปติ, วาเรยฺยานิปี วตฺตาเปติ.”^๔

[๒๙๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตริสฺสา ปุราณคณฺกียา ฐิตา อภิรุปา โหติ ทสฺสนียา ปาสาทิกา. ตีโรคามกา^๕ จ^๖ อาชีวกสวากา อาคนฺตฺวา ตํ คณฺเฏ อेतทวโจ “เทหฺยเย อิมํ กุมาริกํ อมฺหากํ กุมารกสฺสาติ. सा เอวมาห “อหํ ขวฺยฺยา”^๗ ตุมฺहे น ชานามิ ‘เก วา อิเม, กสฺส วาติ, อยญฺจ เม เอกธิติกา, ตีโรคาโม จ คนฺตพฺโพ, นาคํ ทสฺสามีติ. มนุสฺสา เต อาชีวกสวากเ อेतทวโจ “กิสฺส ตุมฺहे อโยโย อาคตตฺถาติ. “อิธ มยฺ อโยโย อมูกํ นาม คณฺเฏ ฐิตํ ยาจิมา อมฺหากํ กุมารกสฺสว สา เอวมาห “อหํ ขวฺยฺยา ตุมฺहे น ชานามิ ‘เก วา อิเม, กสฺส วาติ, อยญฺจ เม เอกธิติกา, ตีโรคาโม จ คนฺตพฺโพ, นาคํ ทสฺสามีติ. “กิสฺส ตุมฺहे อโยโย ตํ คณฺเฏ ฐิตํ ยาจิตถ, นนุ อโยโย อุทายิ วตฺตพฺโพ, อโยโย อุทายิ ทาเปสฺสตีติ.

^๑ ส.ณ.เท.อ. ฉนฺนํ กุมาริกา ตสฺส กุมารกสฺสาติติ อิเม ปาสา ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส.เท.อ. กิสฺมี ^๓ ส.ณ.เท.มหา. วตฺถุ ^๔ ส.ณ.เท. การาเปติ ^๕ สฺยา. ตีโรคามกา

^๖ ส.ณ.เท.อ. จสทโท น ทิสฺสตี. ^๗ ส.ณ.เท.อ. อหํ ขวฺยโย, เอวมุปริป.

อถโข เต อาชีวกสาวกา, เยนายสุมา อุทายิ, เตनुปสงกมึสุ;
 อุปสงกมิตฺวา อายสมนฺตํ อุทายี เอตทโวจํ “อิธ มยฺ ภนฺเต
 อมฺหากํ นาม คณฺถี ธีตรํ ยาจิมาหา อมฺหากํ กุมารกสฺส; सा
 เอवमाह ‘อหํ ขวฺยยา ตุมฺहे น ชานามิ ‘เก วา อิเม, กสฺส
 วาติ, อยญฺจ เม เอกธีติกา, ติโรคาโม จ คนฺตพฺโพ, นาหํ
 ทสฺสามีติ; สาธุ ภนฺเต, อโยโย ตํ คณฺถี ธีตรํ ทาเปตุ
 อมฺหากํ กุมารกสฺสาติ. อถโข อายสุมา อุทายิ, เยน सा
 คณฺถี, เตनुปสงกมิ; อุปสงกมิตฺวา ตํ คณฺถี เอตทโวจ “กิสฺส
 อิเมสํ ธีตรํ น เทสีติ. “อหํ ขวฺยย อิเม น ชานามิ ‘เก วา
 อิเม, กสฺส วาติ, อยญฺจ เม เอกธีติกา, ติโรคาโม จ
 คนฺตพฺโพ, นาหํ ทสฺสามีติ. “เทहि อิเมสํ, อหํ อิเม ชานามีติ.
 “สเจ ภนฺเต อโยโย ชานาติ, ทสฺสามีติ. อถโข सा คณฺถี
 เตสํ อาชีวกสาวกานํ ธีตรํ อทาสิ. อถโข เต อาชีวกสาวกา ตํ
 กุมาริกํ เนตฺวา มาสํเยว สุณิสสาโกเคน^๑ ภูณฺชิสฺสุ. ตโต อปเรน
 ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ.

อถโข सा कुमारิกา มาตุยา สนฺติเก พฺตุํ ปาहेสิ “อหํ हि
 หุคฺคตา หุคฺขिता น สุขํ ลปามิ, มาสํเยว มํ สุณิสสาโกเคน
 ภูณฺชิสฺสุ, ตโต อปเรน ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ; อากจฺจตุ เม
 มาตา, มํ^๒ เนสฺสตุติ. อถโข सा คณฺถี, เยน เต อาชีวกสาวกา,
 เตनुปสงกมิ; อุปสงกมิตฺวา เต อาชีวกสาวเก เอตทโวจ “มา
 อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน ภูณฺชิตถ, สุณิสสาโกเคน อิมํ
 กุมาริกํ ภูณฺชเถติ. เต เอวมาหํสุ “นตถมฺหากํ ตยา สทฺธิ

^๑ ส.จ.,ท.,อ. สุณิสโกเคน, เอวมุปริปี.

^๒ อ. อโย ปาโง น ทิสฺสติ.

อาหารูปหาโร, สมณฺเนน สหฺมึ อมฺหากํ อาหารูปหาโร, คจฺฉ ตวํ,
 น มยฺนตํ ชานามาติ. อถปิ สา คณฺก็ เตหิ อาชีวกสาวเกหิ
 อปฺสาคิตา ปุณฺเทว สาวตฺถิ ปจฺจาคณฺฉิ. พุตฺติยมฺปิ โข สา
 กุมาริกา มาตฺตยา สนฺติเก พุตฺตํ ปาเหสิ “อหํ หิ”^๑ ทุคฺคตา ทุกฺขิตา
 น สุขํ ลภามิ, มาสํเยว มํ สุนฺธิสาโกเคน ภูณฺชิสฺสุ, ตโต อปฺเรน
 ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ; อากจฺฉตฺตฺว เม มาตา, มํ เนสฺสสตฺตติ. อถปิ
 สา คณฺก็, เยนายสฺมา อุทายิ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
 อายสฺมนตํ อุทายี เอตทวโจ “สา กิร ภนฺเต กุมาริกา ทุคฺคตา
 ทุกฺขิตา น สุขํ ลภติ, มาสํเยว นํ สุนฺธิสาโกเคน ภูณฺชิสฺสุ,
 ตโต อปฺเรน ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ; วเทยฺยาถ ภนฺเต ‘มา
 อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน ภูณฺชิตฺถ, สุนฺธิสาโกเคน อิมํ
 กุมาริกํ ภูณฺชถาติ.

อถปิ อายสฺมา อุทายิ, เยน เต อาชีวกสาวกา, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา เต อาชีวกสาวเก เอตทวโจ “มา อยฺยา”^๒ อิมํ
 กุมาริกํ ทาสีโกเคน ภูณฺชิตฺถ, สุนฺธิสาโกเคน อิมํ กุมาริกํ ภูณฺชถาติ.
 เต เอวมาหํสุ “นตฺถมฺหากํ ตยา สหฺมึ อาหารูปหาโร, คณฺกียา
 สหฺมึ อมฺหากํ อาหารูปหาโร, สมณฺเนน ภวิตพฺพํ อพฺยาวณฺเณ,
 สมณฺเณ อสฺส สฺสสฺสมณฺเณ; คจฺฉ ตวํ, น มยฺนตํ ชานามาติ.
 อถปิ อายสฺมา อุทายิ เตหิ อาชีวกสาวเกหิ อปฺสาคิตโต ปุณฺเทว
 สาวตฺถิ ปจฺจาคณฺฉิ. ตติยมฺปิ โข สา กุมาริกา มาตฺตยา สนฺติเก
 พุตฺตํ ปาเหสิ “อหํ หิ ทุคฺคตา ทุกฺขิตา น สุขํ ลภามิ, มาสํเยว

^๑ ส.,ท.,อ. อหฺมฺหิ^๒ ส.,ฉ.,ท.,อ. มายโย, เอวฺมฺปริปิ.

มัม สุนิสสาโกเคน ภูณชีสุ, ตโต อปเรน ทาสีโกเคน ภูณชนฺติ;
 อากจฺจตุ เม มาตา, มัม เนสฺสตุตฺติ. ทุตฺติมปิ โข सा कण्ठी,
 येनयस्समा อุทायि, तेनुपสงฺกมิ; อุปสงฺกमित्वा आयस्सมนตัม
 อุทायी เอตทวโจ “सा กिर णन्ते कुमारिका तुคฺคता तुक्खिता
 न सुखं लभति, मास्येव न्” สุนิสสาโกเคน ภูณชีสุ, ตโต
 अपเรน ทาสีโกเคน ภูณชนฺติ; วเทยฺยาถ ‘णन्ते मा อयฺยา อิมं
 कुमारिकं ทาสีโกเคน ภูณชิต्तถ, สุนิสสาโกเคน อิมं कुमारिकं
 ภูณชถาติ. “ปรหมं จาหं”^๑ เตहि आश्वकसावगेहि अपसाथिते; कज्ज
 त्वं, नाहं कमिस्सामीति.

[๒๕๘] อถโข सा कण्ठी उच्छ्रमायति ชียति विपाเจति
 “เอวํ तुคฺคโต โหตุ อยฺโย อุทायิ, เอวํ तुक्खิตโต โหตุ อยฺโย
 อุทायิ, เอวํ มา सुखं लभตุ อยฺโย อุทायิ, ยถา เม कुमारिका
 तुคฺคता तुक्खिता न सुखं लभति ปापิกาย สสฺสฺสุยา ปापเกน
 สสฺสฺสุเรน ปापเกน สามิเกนาติ. สาปิ โข कुमारिका
 उच्छ्रमायति ชียति विपाเจति “เอวํ तुคฺคโต โหตุ อยฺโย อุทायิ,
 เอวํ तुक्खิตโต โหตุ อยฺโย อุทायิ, เอวํ มา सुखं लभตุ อยฺโย
 อุทायิ, ยถาหํ तुคฺคता तुक्खिता न सुखं लภามิ ปापิกาย
 สสฺสฺสุยา ปापเกน สสฺสฺสุเรน ปापเกน สามิเกนาติ. อญฺเฌาปิ
 อิตฺถิโย อสนฺตญฺจา สสฺสฺสุหิ วา สสฺสฺสุเรหิ วา สามิเกหิ วา,
 ตา เอวํ โอยาจฺนติ “เอวํ तुคฺคโต โหตุ อยฺโย อุทायิ, เอวํ
 तुक्खิตโต โหตุ อยฺโย อุทायิ, เอวํ มา सुखं लभตุ อยฺโย
 อุทायิ, ยถา มยํ तुคฺคता तुक्खिता न सुखं लภาม ปापิกาย
 สสฺสฺสุหิ ปापเกหิ สสฺสฺสุเรหิ ปापเกหิ สามิเกหีติ. ยา ปน ता

^๑ สี่.จ. ปรมปาห, เท.อิ.,มหา. ปรม ปาห

^๑ สี่,ฉ.,เท.,อิ. สุขเมโธ โหตุ ^๒ สี่,ฉ.,เท.,อิ. สุขเมธา ^๓ สี่,เท.,มหา. เอตถนุตเร
"อายสุมนัต อูทายี อเนกปริยาเยน วิครหิตวาติ อิเม ปาจา ทิสฺสนติ.

[๓๐๐] เตน โข ปน สมเยน สมพหุลา ชุตตะ อุกุยาเน
 ปริจาเรนฺตา อณฺเฏตริสฺสา เวสีย สนฺติเก ทฺถ ปาเหสฺสุ “อาคจฺจตุ,
 อุกุยาเน ปริจาเรสฺสามาติ. สา เอวมาห “อหิ ขวฺยยา ตุมฺहे น
 ชานามิ ‘เก วา อิเม, กสฺส วาติ, อหณฺจมุหิ พหุภณฺฑา
 พหุปริกฺขารา, พหิณฺครณฺจ คนฺตพฺพํ, นาหิ คมิสฺสามิติ. อถ โข โส
 ทฺวโต เตสํ ชุตฺตานํ เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. เอวํ วุตฺเต, อณฺเฏตโร
 ปุริโส เต ชุตฺเต เอตทวโจ “กิสฺส ตุมฺहे อุกุยา”^๑ ตํ^๒ เวสึ ยาจิตฺถ,
 นนฺ อุกุโย อุกายิ วุตฺตพฺโพ, อุกุโย อุกายิ อุกุโยเชสฺสตีติ. เอวํ
 วุตฺเต, อณฺเฏตโร อุกาสโก ตํ ปุริสํ เอตทวโจ “มา อุกุโย เอว
 อวจ, น กปฺปติ สมณานํ สกฺยปฺตฺติยานํ เอวรูปํ กาทํ, นายโย
 อุกายิ เอวรูปํ”^๓ กวิสฺสตีติ. เอวํ วุตฺเต, “กวิสฺสตี, น กวิสฺสตีติ
 อพฺภุตํ อกิสฺส. อถ โข เต ชุตฺตา, เยนายสฺมา อุกายิ, เตนฺอุปสงฺกมิสฺ;
 อุปสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺตํ อุกายิ เอตทวโจ “อิธ มยฺ ภนฺเต
 อุกุยาเน ปริจาเรนฺตา อมฺกาย”^๔ นาม เวสีย สนฺติเก ทฺถ
 ปหิณฺมิหา ‘อาคจฺจตุ, อุกุยาเน ปริจาเรสฺสามาติ; สา เอวมาห
 ‘อหิ ขวฺยยา ตุมฺहे น ชานามิ ‘เก วา อิเม, กสฺส วาติ,
 อหณฺจมุหิ พหุภณฺฑา พหุปริกฺขารา, พหิณฺครณฺจ คนฺตพฺพํ, นาหิ
 คมิสฺสามิติ; สาธุ ภนฺเต อุกุโย ตํ เวสึ อุกุโยเชตฺตติ.

อถ โข आयสฺมา อุกายิ, येन सा वेसि, तेनอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ตํ เวสึ เอตทวโจ “กิสฺส อิเมสํ น คจฺจสึตี.
 “อหิ ขวฺยย อิเม น ชานามิ ‘เก วา อิเม, กสฺส วาติ, อหณฺจมุหิ

^๑ อกุยา 26/5/2566
 อ. อุกุโย

^๒ ส.ฉ.,เท. เอตํ

^๓ ส.ฉ.,เท. เอวํ, อ. อยํ ปาโร น ทิสฺสตี.

^๔ ส.ฉ.,เท. อสฺกาย

พหุภณฺธา พหุปริกฺขารํ, พหิณฺครณฺจ คณฺตพฺพํ, นาหิ คมฺมฺสํมามิตฺติ.
 “คจฺฉ อิมํ, อหิ อิมํ ชานามิตฺติ. “สจฺเจ ภนฺเต อโย ชานาติ,
 []” คมฺมฺสํมามิตฺติ. อถ โข เต ชุตฺตา ตํ เวสี อาทาย อญฺยานํ อคฺมฺส.
 อถ โข โส อุปาสโก อชฺฌายติ ขียติ วิปาเจติ “กถํ หิ นาม
 อโย อทายิ ตํขณิํ สมฺมจิริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ. อสฺสํสํ โข
 ภิกฺขุ ตสฺส อุปาสกสฺส อชฺฌายนฺตสฺส ขียนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส.
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ
 “กถํ หิ นาม อายสฺมา อทายิ ตํขณิํ สมฺมจิริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ.
 อถ โข เต ภิกฺขุ []” ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสฺส. []” “อถ โข
 ภควา เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรณํ ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา
 อายสฺมนฺตํ อทายิ ปฏฺิพฺุจฺฉิ” “สจฺจํ กิร ตวํ อทายิ ตํขณิํ
 สมฺมจิริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ.” “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา
 “อนนฺุจฺฉวิกํ โมฆปฺุริสํ อนนฺุโลมิกํ ฯเปฯ กถํ หิ นาม ตวํ
 โมฆปฺุริสํ ตํขณิํ สมฺมจิริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ, เนตํ โมฆปฺุริสํ
 อปฺปสหนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปํ อทฺธิเสยฺยาถ

[๓๐๑] “โย ปน ภิกฺขุ สมฺมจิริตฺตํ สฺมาปชฺเชยฺย, อิตฺถิยา วา
 ปฺุริสมตฺตี ปฺุริสสฺส วา อิตฺถิมตฺตี ชายตฺตเน วา ชารตฺตเน วา
 อนฺตมโส ตํขณิกายปิ, สงฺฆาทิสฺสตีติ.

^๑ ส.,เท.,อ.,มหา. เอตฺถนฺตเร อหฺนฺติ อโย ปาโร ทิสฺสตี.

^๒ ส.,จ.,มหา. ๒๖/๐๕/๒๕๕๖ เอตฺถนฺตเร อายสฺมนฺตํ อทายิ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมํ ปาจา
 ทิสฺสนฺตี.

^๓ ส.,จ.,เท. เอตฺถนฺตเร เปยฺยาโล ทิสฺสตี.

^{๔-๕} ส.,เท.,อ. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺตี.

^๕ อ. สฺมาปชฺชิตฺติ.

[๓๐๒] โย ปหาติ โย ยาทีโส ๕เปฯ

ภิกขุติ ๕เปฯ อัย อิมสมี อตเถ อธิปปโต “ภิกขุติ.

สญจริตฺตํ สmapชเชยฺยาติ อิตฺถิยา วา ปหิโต ปุริสสฺส
สนฺติเก คจฺฉติ ปุริเสน วา ปหิโต อิตฺถิยา สนฺติเก คจฺฉติ.

อิตฺถิยา วา ปุริสมตฺตินฺติ ปุริสสฺส มตี อิตฺถิยา วา^๑
อาโรเจติ.

ปุริสสฺส วา อิตฺถีมตฺตินฺติ อิตฺถิยา มตี ปุริสสฺส วา
อาโรเจติ.

ชายตฺตเน วาติ ชายา ภวิสฺสสิ.

ชารตฺตเน วาติ ชารี ภวิสฺสสิ.

อนฺตมโส ตํขณิกายปีติ มฺหุตฺติกา ภวิสฺสสิ.

สงฆาทีเสสฺสติ ๕เปฯ เตนปี วุจฺจติ “สงฆาทีเสสฺสติ.

[๓๐๓] ทส อิตฺถิโย, มาตุรฺกฺขิตา, ปิตุรฺกฺขิตา, มาตาปิตุ-
รฺกฺขิตา, ภาตุรฺกฺขิตา, ภคินีรฺกฺขิตา, ฌาติริกฺขิตา, โคตฺตฺรฺกฺขิตา,
ธมฺมรฺกฺขิตา, สารกฺขา, สปริทณฺหา.

ทส ภริยาโย, ธนุกีตา, จนฺทวาสินี, โภควาสินี, ปญฺจวาสินี,
โอทปตฺตกินี, โอภตจุมฺพญา, ทาสี จ ภริยา จ, กมฺมการี จ
ภริยา จ, ธชาหฺญา, มฺหุตฺติกา.

[๓๐๔] มาตุรฺกฺขิตา นาม มาตา รกฺขติ, โคเปติ, อิสฺสรียํ
กาเรติ, วสํ วตฺเตติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. วาสทโท น ทิสฺสติ, เอวมุปรีปี.

ปีตุรฺกฺขิตา นาม ปีตา รกฺขติ, โคเปติ, อีสฺสรียํ กาเรติ,
วสํ วตฺเตติ.

มาตาปีตุรฺกฺขิตา นาม มาตาปีตโร รกฺขนฺติ, โคเปนฺติ,
อีสฺสรียํ กาเรนฺติ, วสํ วตฺเตนฺติ.

ภาตฺรฺกฺขิตา นาม ภาตา รกฺขติ, โคเปติ, อีสฺสรียํ กาเรติ,
วสํ วตฺเตติ.

ภคินีรฺกฺขิตา นาม ภคินี รกฺขติ, โคเปติ, อีสฺสรียํ กาเรติ,
วสํ วตฺเตติ.

ฌาติรฺกฺขิตา นาม ฌาตกา รกฺขนฺติ, โคเปนฺติ, อีสฺสรียํ
กาเรนฺติ, วสํ วตฺเตนฺติ.

โคตฺตรฺกฺขิตา นาม สโคตฺตา รกฺขนฺติ, โคเปนฺติ, อีสฺสรียํ
กาเรนฺติ, วสํ วตฺเตนฺติ.

ธมฺมรฺกฺขิตา นาม สหธมฺมิกา รกฺขนฺติ, โคเปนฺติ, อีสฺสรียํ
กาเรนฺติ, วสํ วตฺเตนฺติ.

सारกฺขา นาม คพฺเภปิ ปริคฺคหิตา โหติ “มยฺหํ เอสาติ
อนฺตมโส มาลาकुลปรีกฺขิตฺตาปิ.”

สปริทณฺหา นาม เกณจิ^๒ ทณฺโท จปิโต โหติ “โย
อิตฺถนฺนามํ อิตฺถี คจฺฉติ, เอตฺตโก ทณฺโหติ.

ธนฺกฺกิตา นาม ธเนน กิณฺติวา วาเสติ.

จหนฺทวาสิโน นาม ปิโย ปิยํ วาเสติ.

โกควาสิโน นาม โภคํ ทตฺวา วาเสติ.

ปฏฺวาสิโน นาม ปฏํ ทตฺวา วาเสติ.

หมดอายุ 26/05/2566

โอทปตฺตกีนี นาม อุทกปตฺตํ อามสิตฺวา วาเสติ.

โอภตจุมพฺภา นาม จุมพฺภํ โอโรเปตฺวา วาเสติ.

ทาสี นาม ทาสี เจว โหติ ภริยา จ.

กมฺมการี นาม กมฺมการี เจว โหติ ภริยา จ.

ธชาหฺญา นาม กรมรานีตา วุจฺจติ.

มุหุตฺติกา นาม ตํชณิกา วุจฺจติ.

[๓๐๕] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนํ มาตฺรกฺขิตํ พฺรหฺมิ โหติ กิร อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา ธนฺกํกิตาติ; ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนํ ปิตฺรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ มาตาปิตฺรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ ภาตฺรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ ภคินีรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ ฌาตฺรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ โคตฺตฺรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ ฌมฺมรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ สารกฺขํ พฺรหฺมิ ยเปยฺ สปริทณฺทํ พฺรหฺมิ โหติ กิร อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา ธนฺกํกิตาติ; ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

นิกฺเขปฺปทานิ.

[๓๐๖] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนํ มาตฺรกฺขิตมฺจ ปิตฺรกฺขิตมฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนํสฺส ภริยาโย ธนฺกํกิตาติ; ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

หมตอายุ ๖๖ ปี ๒๕๖๖ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนํ มาตฺรกฺขิตมฺจ มาตาปิตฺรกฺขิตมฺจ พฺรหฺมิ ยเปยฺ มาตฺรกฺขิตมฺจ ภาตฺรกฺขิตมฺจ ยเปยฺ

มาตุรฺกฺขิตมฺจ ภคินีรฺกฺขิตมฺจ ๔เปฯ มาตุรฺกฺขิตมฺจ ฌาติรฺกฺขิตมฺจ
 ๔เปฯ มาตุรฺกฺขิตมฺจ โคตฺตรกฺขิตมฺจ ๔เปฯ มาตุรฺกฺขิตมฺจ ฌมฺม-
 รฺกฺขิตมฺจ ๔เปฯ มาตุรฺกฺขิตมฺจ สารกฺขมฺจ ๔เปฯ มาตุรฺกฺขิตมฺจ
 สปริทณฺทมฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฌนฺกุกีตาติ;
 ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

ขณฺทจกฺกํ.

[๓๐๗] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 ปิตุรฺกฺขิตมฺจ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยาโย ฌนฺกุกีตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ
 ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ ภคินีรฺกฺขิตมฺจ ๔เปฯ ปิตุ-
 รฺกฺขิตมฺจ ฌาติรฺกฺขิตมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ โคตฺตรกฺขิตมฺจ
 ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ ฌมฺมรฺกฺขิตมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ สารกฺขมฺจ
 ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ สปริทณฺทมฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยาโย ฌนฺกุกีตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ
 มาตุรฺกฺขิตมฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฌนฺกุกีตาติ;
 ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

พทฺธจกฺกํ.^๑

^๑ ส.,ฉ.,เท. พทฺธจกฺกํ มุลํ สงฺขิตฺตํ, อี. พทฺธจกฺกมุลํ สงฺขิตฺตํ.

[๓๐๘] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ “คจฺจน ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ ภคินีรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ ฌาตริรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ โคตฺตรกฺขิตมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ ฌมฺมรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ สารกฺขมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ สปริทณฺทมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ มาตฺรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ พุรฺุหิ ‘โทย กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฌนฺกํเกตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

หุติยํ พทฺจกํ.

ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ “คจฺจน ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ ภคินีรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ ฌาตริรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ โคตฺตรกฺขิตมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ ฌมฺมรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ สารกฺขมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ สปริทณฺทมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ

มาตฺรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ ปิตุรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ ภาตฺรฺกฺขิตมฺจ มาตาปิตุรฺกฺขิตมฺจ พุรฺุหิ ‘โทย กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฌนฺกํเกตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

ตติยํ พทฺจกํ.

ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ “คจฺจน ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ ภคินีรฺกฺขิตมฺจ ฌาตริรฺกฺขิตมฺจ ๕เปฯ ภคินีรฺกฺขิตมฺจ โคตฺตรกฺขิตมฺจ ๕เปฯ

ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ สารกฺขญฺจ ๔เปฯ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ สปริทญฺทญฺจ ๔เปฯ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตาปิตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ ภાતુรฺกฺขิตฺตญฺจ พฺรુหิ 'โหดกิริ' อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฅนฺกํกิตฺตํ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

จตุตฺถํ พทฺธจกฺกํ.

ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ สารกฺขญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ สปริทญฺทญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตาปิตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ ภાતુรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ พฺรુหิ 'โหดกิริ' อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฅนฺกํกิตฺตํ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ปณฺจมํ พทฺธจกฺกํ.

ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ สารกฺขญฺจ ๔เปฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ สปริทญฺทญฺจ ๔เปฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ มาตาปิตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๔เปฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ ภાતુรฺกฺขิตฺตญฺจ. โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ. โคตฺตรกฺขิตฺตญฺจ ฅาติรฺกฺขิตฺตญฺจ พฺรุหิ 'โหดกิริ' อิตฺถนฺนามสฺส

ภริยาโย ชนกกีตาติ; ปฏิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฆาภิเสกฺสส.

อฏฺฐจํ พทฺธจกฺกํ.

ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ
สาร์กฺขจฺจ ๔เปฯ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ สปริทณฺทจฺจ ๔เปฯ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ
มาตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ ปิตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ ฐมฺม-
รฺกฺขิตฺตจ มาตาปิตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ ภาตฺรฺกฺขิตฺตจ
๔เปฯ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ ภคินีรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ ฌาติ-
รฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ โคตฺตรฺกฺขิตฺตจ พุรฺุหิ ‘โหถ กิร
อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ชนกกีตาติ; ปฏิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
อาปตฺติ สงฆาภิเสกฺสส.

สत्ตมํ พทฺธจกฺกํ.

ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ สาร์กฺขจฺจ
สปริทณฺทจฺจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ มาตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ
ปิตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ มาตาปิตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ
ภาตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ ภคินีรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ
ฌาติรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ โคตฺตรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สาร์กฺขจฺจ
ฐมฺมรฺกฺขิตฺตจ พุรฺุหิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ชนกกีตาติ;
ปฏิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกฺสส.

อฏฺฐจํ พทฺธจกฺกํ.

ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺทจ
มาตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ สปริทณฺทจ ปิตฺรฺกฺขิตฺตจ ๔เปฯ

สปริทณฺทณฺจ มาตาปีตฺรกฺขิตฺตณฺจ ๔เปฯ สปริทณฺทณฺจ ภาตฺต-
 รกฺขิตฺตณฺจ ๔เปฯ สปริทณฺทณฺจ ภคินีรกฺขิตฺตณฺจ ๔เปฯ สปริทณฺทณฺจ
 ฌาตริรกฺขิตฺตณฺจ ๔เปฯ สปริทณฺทณฺจ โคตฺตรกฺขิตฺตณฺจ ๔เปฯ
 สปริทณฺทณฺจ ฌมฺมรกฺขิตฺตณฺจ ๔เปฯ สปริทณฺทณฺจ สารกฺขณฺจ
 พุรุหิ 'โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฌนฺกกิตฺตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ
 วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสส.

นวมํ พทฺจกํ.

เอกมฺลํ นิฏฺฐิตํ.

ทุมฺลํ ติมฺลํ จตุมฺลํ ปณฺจมฺลํ ฉมฺลํ สตฺตมฺลํ อฏฺฐมฺลํ
 นวมฺลํ เอวเมว กาทพฺพํ.

อิทํ ทสฺมฺลํ.

[๓๐๙] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 มาตฺรกฺขิตฺตณฺจ ปีตฺรกฺขิตฺตณฺจ มาตาปีตฺรกฺขิตฺตณฺจ ภาตฺรกฺขิตฺตณฺจ
 ภคินีรกฺขิตฺตณฺจ ฌาตริรกฺขิตฺตณฺจ โคตฺตรกฺขิตฺตณฺจ ฌมฺมรกฺขิตฺตณฺจ
 สารกฺขณฺจ สปริทณฺทณฺจ พุรุหิ 'โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยาโย ฌนฺกกิตฺตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาติเสสฺสส.

ฌนฺกกิตฺตาจกํ” นิฏฺฐิตํ.

[๓๑๐] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 มาตฺรกฺขิตฺตํ พุรุหิ 'โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺทวาสิณี

ฯเปฯ โภควาสินี ฯเปฯ ปฏวาสินี ฯเปฯ โอทปตฺตกินี ฯเปฯ
โอมตจุมพฺภา ฯเปฯ ทาสี จ ภริยา จ ฯเปฯ กมฺมการี จ
ภริยา จ ฯเปฯ ฐาหฺภา ฯเปฯ มุหุตฺติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ
วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ ปิตฺรํขิตํ
พฺรหฺมิ ฯเปฯ มาตาปิตฺรํขิตํ พฺรหฺมิ ฯเปฯ ภาตฺรํขิตํ พฺรหฺมิ ฯเปฯ
ฌาตฺรํขิตํ พฺรหฺมิ ฯเปฯ โคตฺตรํขิตํ พฺรหฺมิ ฯเปฯ ฌมฺมรํขิตํ
พฺรหฺมิ ฯเปฯ สารํขํ พฺรหฺมิ ฯเปฯ สปริทณฺทํ พฺรหฺมิ โหหิ
กิริ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

นิกฺเขปฺปทานิ.

[๓๑๑] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรํขิตมฺจ ปิตฺรํขิตมฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิริ อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย มุหุตฺติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตฺรํขิตมฺจ
มาตาปิตฺรํขิตมฺจ ฯเปฯ มาตฺรํขิตมฺจ ภาตฺรํขิตมฺจ ฯเปฯ
มาตฺรํขิตมฺจ ภคินีรํขิตมฺจ ฯเปฯ มาตฺรํขิตมฺจ ฌาตฺรํขิตมฺจ
ฯเปฯ มาตฺรํขิตมฺจ โคตฺตรํขิตมฺจ ฯเปฯ มาตฺรํขิตมฺจ ฌมฺม-
รํขิตมฺจ ฯเปฯ มาตฺรํขิตมฺจ สารํขมฺจ ฯเปฯ มาตฺรํขิตมฺจ
สปริทณฺทมฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิริ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มุหุตฺติกาติ;
ปฏฺิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

ขณฺทจกฺกํ.

[๓๑๒] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ มาตาปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ พุรฺุหิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มุหฺตติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ ภาตฺตฺรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ ภคินีรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ ปิตุ- รฺกฺขิตฺตมฺจ ฌาติรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ โคตฺตฺรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ ฌมฺมรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ สารกฺขมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ สปริทฺทฺทฺมฺจ ๔เปฯ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ มาตฺรฺกฺขิตฺตมฺจ พุรฺุหิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มุหฺตติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสสฺส.

พทฺธจกฺกํ.

มฺลํ สงฺขิตฺตํ.

[๓๑๓] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ สปริทฺทฺทฺมฺจ มาตฺรฺกฺขิตฺตมฺจ พุรฺุหิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มุหฺตติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ สปริทฺทฺทฺมฺจ ปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ สปริทฺทฺทฺมฺจ มาตาปิตุรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ สปริทฺทฺทฺมฺจ ภาตฺตฺรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ สปริทฺทฺทฺมฺจ ภคินี- รฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ สปริทฺทฺทฺมฺจ ฌาติรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ สปริทฺทฺทฺมฺจ โคตฺตฺรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ สปริทฺทฺทฺมฺจ ฌมฺมรฺกฺขิตฺตมฺจ ๔เปฯ สปริทฺทฺทฺมฺจ สารกฺขมฺจ พุรฺุหิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส

ภริยาโย มุหุตติกาติ; ปฏิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส.

เอกมฺลํ นิฏฺฐิตํ.

ทุมฺลํ ติมฺลํ จตุมฺลํ ปณฺจมฺลํ ฉมฺลํ สตฺตมฺลํ อฏฺฐมฺลํ
นวมฺลํ เอวเมว กาทพฺพํ.

อิทํ ทสมฺลํ.

[๓๑๔] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรกฺขิตมฺจ ปิตฺรกฺขิตมฺจ มาตาปิตฺรกฺขิตมฺจ ภาตฺรกฺขิตมฺจ
ภคินีรกฺขิตมฺจ ฌาตฺรกฺขิตมฺจ โคตฺตรกฺขิตมฺจ ฐมฺมรกฺขิตมฺจ
สารถฺรกฺขิตมฺจ สปริทณฺฑกมฺจ พฺรหฺมิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย มุหุตติกาติ; ปฏิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส.

มุหุตติกาจกํ^๑ นิฏฺฐิตํ.

[๓๑๕] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรกฺขิตํ พฺรหฺมิ ‘โหติ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกกิตาติ;
ปฏิคฺคณฺหาติ วีมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตฺรกฺขิตํ
พฺรหฺมิ ‘โหติ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺทวาสิโน ๔เปย
โภควาสิโน ๔เปย ปฏฺฐวาสิโน ๔เปย โอตฺตปตฺติกิโน ๔เปย

^๑ อ. มุหุตติกาอิตฺถิกํ

โอบตจุมพฺภา ยเปย ทาสี จ ภริยา จ ยเปยกมฺมการี จ
ภริยา จ ยเปย ฐาหาภา ยเปย มุหุตฺติกาติ; ปฏิกุคฺคณาติ วิมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

นิกฺเขปปทานิ.

[๓๑๖] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรกฺขิตํ พฺรุหิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฐนฺกีกิตา จ
ฉนฺทวาสิโน จาติ; ปฏิกุคฺคณาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺส.

ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตฺรกฺขิตํ
พฺรุหิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฐนฺกีกิตา จ โภควาสิโน จ
ยเปย ฐนฺกีกิตา จ ปฏฺวาสิโน จ ยเปย ฐนฺกีกิตา จ โอบตจฺตกีนี
จ ยเปย ฐนฺกีกิตา จ โอบตจุมพฺภา จ ยเปย ฐนฺกีกิตา จ ทาสี
จ ภริยา จ ยเปย ฐนฺกีกิตา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ยเปย
ฐนฺกีกิตา จ ฐาหาภา จ ยเปย ฐนฺกีกิตา จ มุหุตฺติกา จาติ;
ปฏิกุคฺคณาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

“ขณฺทจกฺกํ นิฏฺฐิตํ.”^๑

[๓๑๗] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรกฺขิตํ พฺรุหิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสิโน จ
โภควาสิโน จ ยเปย ฉนฺทวาสิโน จ มุหุตฺติกา จ ยเปย

ฉนทวาสินี จ ฌนุกีตา จาติ; ปฏิคฺคณฺหาติ วีรมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

พทฺธจกฺกั.

มุลํ สงฺขิตตํ.

[๓๑๘] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
มาตฺตรกฺขิตํ พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺติกา จ
ฌนุกีตา จ ๕เปฯ มุหุตฺติกา จ ฉนทวาสินี จ ๕เปฯ
มุหุตฺติกา จ ฐาหาฏา จาติ; ปฏิคฺคณฺหาติ วีรมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

เอกมุลกํ นิฏฺฐิตํ.

ทุมฺลกํ ติมฺลกํ จตุมฺลกํ ปณฺจมฺลกํ ฉมฺลกํ สตฺตมฺลกํ อฏฺฐมฺลกํ
นวมฺลกํ เอวเมว กาทพฺพั.

อิทํ ทสมฺลกํ.

[๓๑๙] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
มาตฺตรกฺขิตํ พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนุกีตา จ
ฉนทวาสินี จ โภควาสินี จ ปฏฺฐวาสินี จ โอทปตฺติกินี จ
โอภตจุมฺพฏา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
ฐาหาฏา จ มุหุตฺติกา จาติ; ปฏิคฺคณฺหาติ วีรมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

[]^๑

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร มาตฺตรกฺขิตาจกฺกั นิฏฺฐิตนฺติ อิมะ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ ปิตฺรภฺขิตํ
 พฺรหฺมิ ๕เปยฺ มาตาปิตฺรภฺขิตํ พฺรหฺมิ ๕เปยฺ ภาตฺรภฺขิตํ พฺรหฺมิ ๕เปยฺ
 ภคินีรภฺขิตํ พฺรหฺมิ ๕เปยฺ ฌาตริรภฺขิตํ พฺรหฺมิ ๕เปยฺ โคตฺตรภฺขิตํ
 พฺรหฺมิ ๕เปยฺ ฌมฺมรภฺขิตํ พฺรหฺมิ ๕เปยฺ สารภฺขํ พฺรหฺมิ ๕เปยฺ
 สปริทณฺ्हํ พฺรหฺมิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกกิตฺตาติ;
 ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺ्हํ
 พฺรหฺมิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺทวาสิโน ๕เปยฺ
 โภควาสิโน ๕เปยฺ ปฏฺิวาสิโน ๕เปยฺ โอทปตฺติกิโน ๕เปยฺ โอมฺกต-
 จุมฺพฺภา ๕เปยฺ ทาสี จ ภริยา จ ๕เปยฺ กมฺมการี จ ภริยา จ
 ๕เปยฺ ฐาหฺภา ๕เปยฺ มุหฺตฺติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ
 ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

นิกฺเขปฺปทานิ.

[๓๒๐] ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 สปริทณฺ्हํ พฺรหฺมิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกกิตฺตา จ
 ฌนฺทวาสิโน จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺ्हํ
 พฺรหฺมิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกกิตฺตา จ โภควาสิโน
 จ ๕เปยฺ ฌนฺกกิตฺตา จ ปฏฺิวาสิโน จ ๕เปยฺ ฌนฺกกิตฺตา จ
 โอทปตฺติกิโน จ ๕เปยฺ ฌนฺกกิตฺตา จ โอมฺกตจุมฺพฺภา จ ๕เปยฺ
 ฌนฺกกิตฺตา จ ทาสี จ ภริยา จ ๕เปยฺ ฌนฺกกิตฺตา จ กมฺมการี จ
 ภริยา จ ๕เปยฺ ฌนฺกกิตฺตา จ ฐาหฺภา จ ๕เปยฺ ฌนฺกกิตฺตา จ

มฺหุตฺติกา จาติ; ปฏิกุคฺคหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส.

ขณฺทจกฺกํ.

ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ สปริทฺธํ
พฺรหฺมิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา จฺนฺทวาสินี จ โภควาสินี
จ ๕เปยฺ จฺนฺทวาสินี จ ปฏฺวาสินี จ ๕เปยฺ จฺนฺทวาสินี จ
มฺหุตฺติกา จ ๕เปยฺ จฺนฺทวาสินี จ ฌนฺกกีตา จาติ; ปฏิกุคฺคหาติ
วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

พทฺธจกฺกํ.

มฺลํ สงฺขิตตํ.

ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ สปริทฺธํ
พฺรหฺมิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มฺหุตฺติกา จ ฌนฺกกีตา จ
๕เปยฺ มฺหุตฺติกา จ ฌชาหฺฎา จาติ; ปฏิกุคฺคหาติ วิมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

เอกมฺลํ นิฏฺฐิตํ.

ทุมฺลํ ติมฺลํ จตุมฺลํ ปณฺจมฺลํ ฉมฺลํ สดฺดตมฺลํ อฏฺฐมฺลํ
นวมฺลํ เอวเมว กาทพฺพํ.

อิทํ ทสมฺลํ.

[๓๒๑] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
สปริทฺธํ พฺรหฺมิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกกีตา จ
จฺนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ ปฏฺวาสินี จ โอทปตฺติกินี จ

โอยถจุมฺพญา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
ธชาหฺญา จ มฺหุตฺติกา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

[]^๑

ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตฺรภฺขิตํ
พฺรุหิ ‘โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนฺกเกีตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ
วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตฺรภฺขิตญจ
ปีตฺรภฺขิตญจ พฺรุหิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ธนฺกเกีตา
จ จนนฺทวาสินี จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺส.

ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตฺรภฺขิตญจ
ปีตฺรภฺขิตญจ มาตาปีตฺรภฺขิตญจ พฺรุหิ ‘โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย ธนฺกเกีตา จ จนนฺทวาสินี จ โภควาสินี จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ
วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

เอวํ อุกฺโกตฺตพฺพทกํ^๒ กาทพฺพ.
อิทํ สพฺพมฺมูลกํ.

ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ มาตฺรภฺขิตญจ
ปีตฺรภฺขิตญจ มาตาปีตฺรภฺขิตญจ ภาตฺรภฺขิตญจ ภคินีรภฺขิตญจ

หมดอายุ 26/05/2566

๑ ส.จ.,ท.,มหา. เอตฺถนฺตเร สปริทฺนทาจกํ นิฏฺฐิตนฺติ อิมะ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

๒ ส.จ.,ท.,อ. อุกฺโกตฺตพฺพทกํ, มหา. อุกฺโกตฺตพฺพทกํ

ฌาตริกขิตตญจ โคตตฺรกขิตตญจ ฐมฺมรกขิตตญจ สารกฺขณญจ
 สปริทณฺทญจ พุรุหิ 'โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ธนุกีตา
 จ จนนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ ปญฺญวาสินี จ โอทปตฺตกีนี จ
 โอมตจุมพฺภา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
 ฐชาหฺภา จ มุหุตฺติกา จาติ; ปฏฺวิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
 อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

อุภโตพทฺธก^๑ นิฏฺฐจิตฺ.

ปฺริสฺสฺส มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ อฺเปยฺ ปฺริสฺสฺส ปิตา ภิกฺขุํ
 ปหิณฺติ อฺเปยฺ ปฺริสฺสฺส มาตาปิตโร ภิกฺขุํ ปหิณฺนฺติ อฺเปยฺ ปฺริสฺสฺส
 ภาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ อฺเปยฺ ปฺริสฺสฺส ภคินี ภิกฺขุํ ปหิณฺติ อฺเปยฺ
 ปฺริสฺสฺส ฌาตกา ภิกฺขุํ ปหิณฺนฺติ อฺเปยฺ ปฺริสฺสฺส โคตฺตา ภิกฺขุํ
 ปหิณฺนฺติ อฺเปยฺ ปฺริสฺสฺส สหธมฺมิกา ภิกฺขุํ ปหิณฺนฺติ อฺเปยฺ
 ปฺริสฺสฺส เปยฺยาโล วิตุถาเรตพฺโพ. อุภโตพทฺธก, ยถา ปฺริมนเยน,^๒
 ตเถว วิตุถาเรตพฺพ.

[๓๒๒] มาตฺรกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ฆนฺเต,
 อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ 'โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนุกีตาติ;
 ปฏฺวิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

มาตฺรกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ฆนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 พุรุหิ 'โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา จนนฺทวาสินี อฺเปยฺ โภควาสินี
 อฺเปยฺ ปญฺญวาสินี อฺเปยฺ โอทปตฺตกีนี อฺเปยฺ โอมตจุมพฺภา อฺเปยฺ
 ทาสี จ ภริยา จ อฺเปยฺ กมฺมการี จ ภริยา จ อฺเปยฺ ฐชาหฺภา

ฯเปฯ มุหุตฺติกาติ; ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฺฆาภิเสสฺสส.

นิกฺเขปปทานิ.

[๓๒๓] มาตฺรฺกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต,
อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนฺกํกิตา จ
ฉนฺทวาสิโน ติ; ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฺฆาภิเสสฺสส.

มาตฺรฺกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ
พฺรหฺมิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนฺกํกิตา จ โภควาสิโน จ
ฯเปฯ ธนฺกํกิตา จ ปญฺญาสิโน จ ฯเปฯ ธนฺกํกิตา จ โอตฺตตฺติกินี
จ ฯเปฯ ธนฺกํกิตา จ โอมตจฺมพฺภวา จ ฯเปฯ ธนฺกํกิตา จ ทาสี
จ ภริยา จ ฯเปฯ ธนฺกํกิตา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฯเปฯ
ธนฺกํกิตา จ ธชาหฺงฺวา จ ฯเปฯ ธนฺกํกิตา จ มุหุตฺติกา จาติ;
ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาภิเสสฺสส.

ขณฺทจกฺกํ.

[๓๒๔] มาตฺรฺกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต,
อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสิโน จ
โภควาสิโน จ ฯเปฯ ฉนฺทวาสิโน จ มุหุตฺติกา จ ฯเปฯ
ฉนฺทวาสิโน จ ธนฺกํกิตา จาติ; ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
อาปตฺติ สงฺฆาภิเสสฺสส.

พทฺธจกฺกํ.

มุลํ สงฺขิตตํ.

[๓๒๕] มาตุรกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺจน ฆนฺเต, อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺติกา จ ฌนฺกกิตฺตา จ ฌเปยฺ มุหุตฺติกา จ ฐาหาภา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

เอกมฺลกํ นิฏฺฐิตํ.

เอวํ ทุมฺลกํปิ ยาว นวมฺลกํ กาทพฺพ.^๑

อิทํ ทสมฺลกํ.

[๓๒๖] มาตุรกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺจน ฆนฺเต, อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกกิตฺตา จ ฌนฺทวาสิโน จ โภควาสิโน จ ปฏฺวาสิโน จ โอทปตฺตกิณี จ โอภตจุมฺพภา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐาหาภา จ มุหุตฺติกา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

[]^๒

ปิตุรกฺขิตาย ปิตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฌเปยฺ มาตาปิตุรกฺขิตาย มาตาปิตโร ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฌเปยฺ มาตุรกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฌเปยฺ ภคินีรกฺขิตาย ภคินี ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฌเปยฺ ฌาตริรกฺขิตาย ฌาตกา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฌเปยฺ โคตฺตรกฺขิตาย โคตฺตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฌเปยฺ ฐมฺมรกฺขิตาย สหฐมฺมิกา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฌเปยฺ สารกฺขาย เยน ปรีคฺคหิตา โหติ, โส ภิกฺขุ

^๑ดูด้วย 26/05/2566

สี.,เท. ทุมฺลกํปิ ตุมฺลกํปิ ยาว นวมฺลกํ เอวเมว กาทพฺพ, เอวมฺปริปี.

^๒สี.,ฉ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร มาตฺจกํ นิฏฺฐิตนฺติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

ปหิณฺติ ฯเปฯ สปริทณฺทาย เยน ทณฺโท จปิโต โหติ, โส ภิกฺขุํ
 ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยา ฌนฺกุกีตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสฺสส.

สปริทณฺทาย เยน ทณฺโท จปิโต โหติ, โส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ
 “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
 จนฺทวาสิโน ฯเปฯ โภควาสิโน ฯเปฯ ปญฺเฐวาสิโน ฯเปฯ โอทปตฺตกีนี
 ฯเปฯ โอมตจุมพฺฐา ฯเปฯ ทาสี จ ภริยา จ ฯเปฯ กมฺมการี จ
 ภริยา จ ฯเปฯ ฐาหาญา ฯเปฯ มุหฺตฺตีกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ
 ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

นิกฺเขปปทานิ.

[๓๒๗] สปริทณฺทาย เยน ทณฺโท จปิโต โหติ, โส ภิกฺขุํ
 ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยา ฌนฺกุกีตา จ จนฺทวาสิโน จ ฯเปฯ ฌนฺกุกีตา จ มุหฺตฺตีกา
 จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

ขณฺทจกฺกํ.

[๓๒๘] สปริทณฺทาย เยน ทณฺโท จปิโต โหติ, โส ภิกฺขุํ
 ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยา จนฺทวาสิโน จ โภควาสิโน จ ฯเปฯ จนฺทวาสิโน จ
 มุหฺตฺตีกา จ ฯเปฯ จนฺทวาสิโน จ ฌนฺกุกีตา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ
 วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

[๓๒๙] สปริทณฺทาย เยน ทณฺโฑ จปิโต โหติ, โส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ พุรฺุหิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺติกา จ ฌนฺกึฏฺตา จ ฌเปยฺ มุหุตฺติกา จ ฌชาหฺฎฺา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

เอกมฺลกํ นิฏฺฐิตํ.

เอวํ ทุมฺลกํปี ยาว นวมฺลกํ กาทพฺพ.

อิทํ ทสมฺลกํ.

[๓๓๐] สปริทณฺทาย เยน ทณฺโฑ จปิโต โหติ, โส ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรฺุหิ ‘โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกึฏฺตา จ จนฺทวาสิโน จ โภควาสิโน จ ปฏฺวาสิโน จ โอทปตฺติกินี จ โอภตจุมฺพฺฎฺา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฌชาหฺฎฺา จ มุหุตฺติกา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

[]^๑

มาตฺรกุชิตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ พุรฺุหิ ‘โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกึฏฺตาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

มาตฺรกุชิตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ พุรฺุหิ ‘โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา จนฺทวาสิโน ฌเปยฺ โภควาสิโน

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร ทณฺทจปิตจกํ นิฏฺฐิตนฺติ อิมे ปาจา ทิสฺสนฺติ.

ฯเปฯ ปฏฺวาสินี ฯเปฯ โอทปตฺตกีนี ฯเปฯ โอมตจุมพฺภา ฯเปฯ
ทาสี จ ภริยา จ ฯเปฯ กมฺมการี จ ภริยา จ ฯเปฯ ธาหฺภา
ฯเปฯ มุหฺตติกาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺส.

นิกฺเขปปทานิ.

[๓๓๑] มาตฺรภฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ ‘โหมมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนฺกํีตา จ จนฺทวาสินี จ
ฯเปฯ ธนฺกํีตา จ มุหฺตติกา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ขณฺทจกฺกํ.

[๓๓๒] มาตฺรภฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ ‘โหมมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา จนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ
ฯเปฯ จนฺทวาสินี จ มุหฺตติกา จ ฯเปฯ จนฺทวาสินี จ ธนฺกํีตา
จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

พทฺธจกฺกํ.

มฺลํ สงฺขิตตํ.

มาตฺรภฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ พฺรุหิ
‘โหมมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหฺตติกา จ ธนฺกํีตา จ ฯเปฯ
มุหฺตติกา จ ธาหฺภา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

๑๖๓๐๓ 26/05/2566

เอกมฺลกํ นิฏฺฐิตํ.

ทุมูลกาทีนิปิ เอว^๑ กาทพฺพานิ.

อิทํ ทสมฺมลกํ.

[๓๓๓] มาตฺรทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนทฺธิตา จ จนนทฺวาสินี จ โภควาสินี จ ปฏฺวาสินี จ โอทปตฺตกีนี จ โอมตจุมพฺภา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ธฺวาทฺธา จ มุหุตฺติกา จาติ; ปฏฺยคฺคณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

[]^๒

ปีตฺรทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ มาตาปีตฺรทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ ภาตฺรทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ ภคินีทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ ฌาติทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ โคตฺต-
รทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ ฐมฺมทฺธิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ สารทฺธา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ๔เปยฺ สปริทฺตฺทา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนทฺธิตาติ; ปฏฺยคฺคณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

สปริทฺตฺทา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี “คจฺฉ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา จนนทฺวาสินี ๔เปยฺ โภควาสินี ๔เปยฺ ปฏฺวาสินี ๔เปยฺ โอทปตฺตกีนี ๔เปยฺ โอมตจุมพฺภา

ขเปยฺ ทาสี จ ภริยา จ ขเปยฺ กมฺมการี จ ภริยา จ ขเปยฺ
 ฐาหาญา ขเปยฺ มุหุตฺติกาติ; ปฏิกุคฺคหาติ วีรมฺสติ ปจฺจาหฺรติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

นิกฺขเปปทานิ.

[๓๓๔] สปริทณฺหา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 พฺรหฺมิ ‘โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฐนฺกเกีตา จ ฉนฺทวาสิโน จ
 ขเปยฺ ฐนฺกเกีตา จ มุหุตฺติกา จาติ; ปฏิกุคฺคหาติ วีรมฺสติ
 ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

ขณฺทจกฺกํ.

[๓๓๕] สปริทณฺหา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 พฺรหฺมิ ‘โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสิโน จ โภควาสิโน จ
 ขเปยฺ ฉนฺทวาสิโน จ มุหุตฺติกา จ ขเปยฺ ฉนฺทวาสิโน จ ฐนฺกเกีตา
 จาติ; ปฏิกุคฺคหาติ วีรมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

พทฺธจกฺกํ.

มฺลํ สงฺขิตฺตํ.

[๓๓๖] สปริทณฺหา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ “คจฺฉ ภาณฺเต, อิตฺถนฺนามํ
 พฺรหฺมิ ‘โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺติกา จ ฐนฺกเกีตา จ
 ขเปยฺ มุหุตฺติกา จ ฐาหาญา จาติ; ปฏิกุคฺคหาติ วีรมฺสติ
 ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสส.

เอกมฺลกํ นิฏฺฐิตํ.

ทุมูลกาทีนปิ เอวเมว กาทพพานิ.

อิทํ ทสมูลกํ.

[๓๓๗] สปริทณฺหา ภิกฺขุ ปหิณฺติ “คจฺฉ ฆนฺเต, อิตฺถนฺนํ พุรฺุหิ โหมิ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา ธนฺกเกีตา จ จนนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ ปญฺ्ञวาสินี จ โอทปตฺตกีนี จ โอมตจุมพฺภา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ธฺชาหฺภา จ มุหฺตติกา จาติ; ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

[]^๑

สพฺพํ จกฺกเปยฺยาลํ นิฏฺฐิตํ.

[๓๓๘] ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.
 ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 ปฏฺิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 ปฏฺิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺส.
 นปฺปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 นปฺปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺส.
 นปฺปฏฺิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺส.
 นปฺปฏฺิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ, อนาปตฺติ.

ปริโส สมพฺพหฺเล ภิกฺขุ อาณฺาเปติ “คจฺฉ ฆนฺเต, อิตฺถนฺนํ อิตฺถี วิมฺสธาติ; สพฺเพ ปฏฺิคฺคณฺหนฺติ สพฺเพ วิมฺสนฺติ สพฺเพ ปจฺจาหฺรณฺติ, อาปตฺติ สพฺเพสํ สงฆาภิเสสสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร อปรํ สปริทณฺหาจกฺกํ นิฏฺฐิตนฺติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

ปฺริโส สมฺพหุเล ภิกฺขุ อาณานิเปตฺติ “คจฺจนํ ภนฺเต, อิตฺถนฺนํมํ
อิตฺถํ วิมฺมสํสาติ; สพฺเพ ปฏิกุคฺคณฺหนฺติ สพฺเพ วิมฺมสนฺติ เอกํ
ปจฺจาหาราเปนฺติ, อาปตฺติ สพฺเพสํ สงฺฆาติเสสฺสส.

ปฺริโส สมฺพหุเล ภิกฺขุ อาณานิเปตฺติ “คจฺจนํ ภนฺเต, อิตฺถนฺนํมํ
อิตฺถํ วิมฺมสํสาติ; สพฺเพ ปฏิกุคฺคณฺหนฺติ เอกํ วิมฺสาเปตฺวา สพฺเพ
ปจฺจาหารนฺติ, อาปตฺติ สพฺเพสํ สงฺฆาติเสสฺสส.

ปฺริโส สมฺพหุเล ภิกฺขุ อาณานิเปตฺติ “คจฺจนํ ภนฺเต, อิตฺถนฺนํมํ
อิตฺถํ วิมฺมสํสาติ; สพฺเพ ปฏิกุคฺคณฺหนฺติ เอกํ วิมฺสาเปตฺวา เอกํ
ปจฺจาหาราเปนฺติ, อาปตฺติ สพฺเพสํ สงฺฆาติเสสฺสส.

ปฺริโส ภิกฺขุ อาณานิเปตฺติ “คจฺจนํ ภนฺเต, อิตฺถนฺนํมํ อิตฺถํ
วิมฺมสํสาติ; ปฏิกุคฺคณฺหาติ วิมฺมสํติ ปจฺจาหารติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสส.

ปฺริโส ภิกฺขุ อาณานิเปตฺติ “คจฺจนํ ภนฺเต, อิตฺถนฺนํมํ อิตฺถํ
วิมฺมสํสาติ; ปฏิกุคฺคณฺหาติ วิมฺมสํติ อนฺเตวาสี ปจฺจาหาราเปตฺติ, อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสส.

ปฺริโส ภิกฺขุ อาณานิเปตฺติ “คจฺจนํ ภนฺเต, อิตฺถนฺนํมํ อิตฺถํ
วิมฺมสํสาติ; ปฏิกุคฺคณฺหาติ อนฺเตวาสี วิมฺสาเปตฺวา อตฺตนา ปจฺจาหารติ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสส.

ปฺริโส ภิกฺขุ อาณานิเปตฺติ “คจฺจนํ ภนฺเต, อิตฺถนฺนํมํ อิตฺถํ
วิมฺมสํสาติ; ปฏิกุคฺคณฺหาติ อนฺเตวาสี วิมฺสาเปตฺติ อนฺเตวาสี
วิมฺมสิตฺวา พหิทฺธา ปจฺจาหารติ, อาปตฺติ อุกฺกมฺมํ อุกฺกมฺมจฺยสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

[๓๓๙] คจฺจนฺโต สมฺปาเทติ, อาคจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ, อาปตฺติ
อุกฺกมฺมจฺยสฺส.

คจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ, อากจฺจนฺโต สมฺปาเทติ, อาปตฺติ
 ฤลลจฺจยสฺส.

คจฺจนฺโต สมฺปาเทติ, อากจฺจนฺโต สมฺปาเทติ, อาปตฺติ
 สงฆาทีเสสสฺส.

คจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ, อากจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ, อนาปตฺติ.

[๓๔๐] อนาปตฺติ สงฺฆสฺส วา เจตฺติยสฺส วา คิลานสฺส วา
 กรณียေန คจฺจติ, อุมฺมตฺตกสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

วินิตวตฺตอุทฺททานคาถา

สฺตฺตา มตา จ นิภฺชนฺตา อนิตฺถี อิตฺถิปณฺทกา
 กลหํ กตฺวาน สมฺโมทิตํ สมฺจริตฺตมฺจ ปณฺทเกติ.

วินิตวตฺต

[๓๔๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ปุริโส อญฺญตรํ
 ภิกฺขุํ อาณาเปติ “คจฺจ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ อิตฺถี วีมฺสาติ. โส
 คนฺตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ “กหํ อิตฺถนฺนามาติ. “สฺตฺตา ภนฺเตติ.
 ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ “กจฺจิ นฺ โข อหํ สงฆาทีเสสํ อาปตฺติ
 อาปนฺโนติ. ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ
 สงฆาทีเสสสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ. (๑)

เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ปุริโส อญฺญตรํ ภิกฺขุํ
 อาณาเปติ “คจฺจ ภนฺเต, อิตฺถนฺนามํ อิตฺถี วีมฺสาติ. โส
 คนฺตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ “กหํ อิตฺถนฺนามาติ. “มตา ภนฺเตติ.

ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๒)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ปุริโส อญฺจตรํ ภิกฺขุ อาณาเปติ “คจฺฉ ฆนฺเต, อิตฺถนฺนามํ อิตฺถี วิมฺสาติ. โส คนฺตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ “กหํ อิตฺถนฺนามาติ. “นิกฺขนฺตา ฆนฺเตติ ๕เปฯ “อนิตฺถี ฆนฺเตติ ๕เปฯ “อิตฺถิปณฺทกา ฆนฺเตติ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ. (๓-๕)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรา อิตฺถี สามิเกน สห ภณฺทิตฺวา มาตุฆรํ อคมาสิ. กุลฺลปโก ภิกฺขุ สมฺโมทนียํ อกาสิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อลํวณฺเีย ภิกฺขุติ. “นาลํวณฺเีย ภควาติ. “อนาปตฺติ ภิกฺขุ นาลํวณฺเียติ.” (๖)

เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ ปณฺทเก สยฺจริตฺตํ समाปชฺชิ. ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๕เปฯ “อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยฺสสาติ. (๗)

สยฺจริตฺตสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ.^๒

๖. กุฎีการสิกขาปทํ^๓

[๓๔๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหริติ เวพฺพเน กลนฺทกนิวาเป. เตน โข ปน สมเยน อาฬวิกา^๔ ภิกฺขุ

^๑ ส.จ.,เท.,มหา. นาลํวณฺเียยาติ
สงฺฆาติเสสํ นิฏฺฐิตํ.

^๒ อ. ปณฺจมํ สงฺฆาติเสสํ นิฏฺฐิตํ, สฺยา. ปณฺจม-

^๓ สฺยา. ฉฏฺฐสงฺฆาติเสสํ ^๔ ส.จ.,เท.,อ. อาฬวิกา

สณฺหาจิกายो गुणिकायो^๑ การาเปนฺติ อสฺสามิกายो อตฺตทุทฺเทสิกายो
 อปฺปมาณิกายो. ตายो น นิฏฺฐานํ คจฺจนฺติ. เต ยาจณพหุลา
 วิญญตฺติพหุลา วิหรนฺติ “ปรุสฺส^๒ เทถ, ปรุสฺสตถกัรฺ เทถ, โคณ
 เทถ, สกมฺม^๓ เทถ, วาสี เทถ, ผรสุ^๔ เทถ, กุจาริ เทถ, กุฑฺทาล^๕
 เทถ, นิฆาทนํ เทถ, วลฺลํ เทถ, เวฬุ เทถ, มุณฺขํ เทถ, ปพฺพช^๖
 เทถ, ตินํ เทถ, มตฺตํ เทถาติ. มนุสฺสา อุตฺตมุตฺตา ยาจนาย
 อุตฺตมุตฺตา วิญญตฺติยา ภิกฺขุ ทิสฺวา อพฺพิชฺชนฺติปิ, อุตฺตสนฺติปิ,
 ปลายนฺติปิ, อณฺเณนปิ คจฺจนฺติ, อณฺเณนปิ มุขํ กโรนฺติ, ทวารํปิ
 ถเกนฺติ; คาวีป^๗ ทิสฺวา ปลายนฺติ “ภิกฺขุติ มณฺณมานา.

อถโข อายสฺมา มหากสฺสโป ราชคเห วสฺสํ วุตฺโต,^๘
 เยน อาพวี, เตน ปกฺกามิ; อนุปฺพุเพน “จาริกํ จรมาโน,^๙ เยน
 อาพวี, ตทวสฺริ. ตตฺร สุกฺมา อายสฺมา มหากสฺสโป อาพวียํ
 วิหรติ อคฺคาพเว เจติเย. อถโข อายสฺมา มหากสฺสโป
 ปุพฺพณฺทสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย อาพวี ปิณฺทาย
 ปาวิสสิ. มนุสฺสา อายสมนฺตํ มหากสฺสโป ปสฺสิตฺวา อพฺพิชฺชนฺติปิ,
 อุตฺตสนฺติปิ, ปลายนฺติปิ, อณฺเณนปิ คจฺจนฺติ, อณฺเณนปิ มุขํ
 กโรนฺติ, ทวารํปิ ถเกนฺติ. อถโข อายสฺมา มหากสฺสโป
 อาพวียํ ปิณฺทาย จริตฺวา ปจฺจมาตฺตํ ปิณฺทปาตปฏิกฺกนฺโต
 ภิกฺขุ อามนฺเตสิ “ปุพฺพายํ อาวุโส อาพวี สุกฺกขา อโหสิ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. กุณิกาย

^๓ ส.,ฉ. กุฑาล, เอวมุปริปิ.

พิมพ์ที่ 26/05/2566

^๕ ส.,ฉ. คาวีป, เท.,อิ. คาวีป, เอวมุปริปิ.

^{๗-๘} ส.,ฉ.,เท.,อิ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ปรุสฺส, เอวมุปริปิ.

^๔ ส.,เท. พพฺพช, เอวมุปริปิ.

^๖ ส.,เท.,มหา. วสฺสํวุตฺโต

สุลภปิณฑทา สุกรา อุณฺเณน ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ; เอตฺรหิ โช^๑ ปนายํ
 อาพวี ทุพฺภิกฺขา ทูลลภปิณฑทา น สุกรา อุณฺเณน ปคฺคเหน
 ยาเปตฺตุ; โก นุ โช อาวุโส เหตุ, โก ปจฺจโย, เยนายํ อาพวี
 ทุพฺภิกฺขา ทูลลภปิณฑทา น สุกรา อุณฺเณน ปคฺคเหน ยาเปตฺตุนฺติ.
 อถโช เต ภิกฺขุ อายสฺมโต มหากสฺสปสฺส เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ.

[๓๔๓] อถโช ภควา ราชคเห ยถาภิรนต์ํ วิหริตฺวา, เยน
 อาพวี, เตน จาริกํ ปกุกามิ; อนุปฺพุเพน จาริกํ จรมาโน, เยน
 อาพวี, ตทวสฺริ. ตตฺร สฺสํ ภควา อาพวียํ วิหริติ อคฺคาพเว
 เจติเย. อถโช อายสฺมา มหากสฺสโป, เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ. เอกมนฺตํ
 นิสินฺโน โช อายสฺมา มหากสฺสโป ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสิ.
 อถโช ภควา เอตสฺมี นิตาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
 สนฺนิปาตาเปตฺวา อาพวิกเ ภิกฺขุ ปฏฺวิปฺจุฉิ “สจฺจํ กิร ตุมฺहे
 ภิกฺขเว สญฺญาจิกายิ ภูมิํกายิ การาเปถ อสฺสามิกายิ
 อตฺตตฺถุเทสิกายิ อปฺปมาณิกายิ ตายิ น นิฏฺฐาณํ คจฺฉนฺติ; เต
 ตุมฺहे ยาจณพฺพลา วิญฺญตฺติพฺพลา วิหฺรถ ‘ปฺริสํ เทถ, ปฺริสตฺถกัร
 เทถ, โคณํ เทถ, สกฺกํ เทถ, วาสี เทถ, ผรุสํ เทถ, กุจารี เทถ,
 กุฑฺทาลํ เทถ, นิชาทนํ เทถ, วลฺลী เทถ, เวฬุ เทถ,
 มุณฺขํ เทถ, ปพฺพชํ เทถ, ติณํ เทถ, มตฺติกํ เทธาติ มนุสฺสา
 อุปทฺทตา ยาจนาย อุปทฺทตา วิญฺญตฺติยา ภิกฺขุ ทิสฺวา
 อฺพพิชฺชนฺติปิ, อุตฺตสนฺติปิ, ปลายนฺติปิ, อณฺเณนปิ คจฺฉนฺติ,

อณฺเณนปิ มุขํ กโรนฺติ, ทวารํปิ ถเณนฺติ; คาวีปิ ทิสฺวา ปลายนฺติ
 “ภิกฺขุติ มณฺณมานาติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา
 “อนนฺจจฺฉวิกํ โมฆปฺริสา ๕เปฯ อกรณียํ; กถํ หิ นาม ตุมฺहे
 โมฆปฺริสา สณฺณาจิกาโย กุฎฺฐิกาโย การาเปสฺสธ อสฺสามิกาโย
 อตฺตตฺตฺเทสิกาโย อปฺปมาณิกาโย, ตาโย น นิฏฺฐาณํ จจฺฉนฺติ; เต
 ตุมฺहे ยาจณพฺหุลา วิณฺณตฺติพฺหุลา วิหริสฺสธ ‘ปฺริสํ เทถ, ปฺริสตฺถกรํ
 เทถ, โคณํ เทถ, สกมฺมํ เทถ, วาสี เทถ, ผรฺุสํ เทถ, กุจาริ เทถ,
 กุทฺทาลํ เทถ, นิชาทณํ เทถ, วลฺลีสํ เทถ, เวฬุํ เทถ, มุณฺขํ เทถ,
 ปพฺพชํ เทถ, ตินํ เทถ, มตฺตํ เทถาติ, เนตํ โมฆปฺริสา
 อปฺปสนฺนํ นวํ ปสาทาย ๕เปฯ อณฺเณนตฺตยาติ. อถปิ ภควา
 อาพวิเก ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ๕เปฯ ภิกฺขุณํ ตทณฺจจฺฉวิกํ
 ตทณฺโลมิกํ ฐมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ.”^๑

[๓๔๔] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว, เทว ภาตโร อิสฺโย คงคํ นทী
 อุปนิสฺสาย วิหริสฺสุ. อถปิ ภิกฺขเว มณฺิกณฺโจ นาคราชา คงคํ
 นทী อุตฺตริตฺวา, เยน กนิฏฺฐโจ อิสฺสิ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
 กนิฏฺฐํ อิสฺสิ สตฺตกฺขตฺตํ โภเคหิ ปริกฺขิปปิตฺวา อุปริ มุทฺธนิ มหนฺตํ
 ผณํ กริตฺวา อฏฺฐาสิ. อถปิ ภิกฺขเว กนิฏฺฐโจ อิสฺสิ ตสฺส นาคสฺส
 ภายา กิโส อโหสิ ลูโข ทุพฺพณฺเณ อุปฺปณฺฑุพฺปณฺฑุกฺขาโต
 ฐมนิสฺนฺถตคตฺโต. อทฺทสา โข ภิกฺขเว เขมฺมโจ อิสฺสิ กนิฏฺฐํ อิสฺสิ
 กิสํ ลูขํ ทุพฺพณฺเณ อุปฺปณฺฑุพฺปณฺฑุกฺขาตํ ฐมนิสฺนฺถตคตฺตํ; ทิสฺวาน

^๑ ส.จ. เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ นวํ ปสาทาย ๕เปฯ วิครหิตฺวา ฐมฺมี กถํ กตฺวา
 ๒๖/๐๕/๒๕๖๖
 ภิกฺขุ อามนฺเตสิ., อ. เนตํ โโมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ นวํ ปสาทาย ๕เปฯ วิครหิตฺวา
 ภิกฺขุณํ ตทณฺจจฺฉวิกํ ตทณฺโลมิกํ ฐมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ.

กนิฏฺฐํ อีสึ เอตทโวจ “กิสฺส ตวํ โภ กิโส ลูโข ทุพฺพณฺโณ
 อุปฺปณฺทอุปฺปณฺททุกฺขาโต ฐมนิสฺนุถตคตฺโตติ. “อิธ เม” โภ มณิกณฺโจ
 นาคราชา คงคํ นที อุตฺตริตฺวา, เยนาหํ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
 มํ สดฺตกฺขตฺตํ โภเคหิ ปริกฺขิปีตฺวา อุปริ มุทุชนิ มหนฺตํ ผณฺ
 กริตฺวา อฏฺฐาสิ, ตสฺสาหํ โภ นาคสฺส ภายา กิโส ลูโข
 ทุพฺพณฺโณ อุปฺปณฺทอุปฺปณฺททุกฺขาโต ฐมนิสฺนุถตคตฺโตติ. “อิจฺจสิ
 ปน ตวํ โภ ตสฺส นาคสฺส อนาคมนนฺติ. “อิจฺจามหํ โภ ตสฺส
 นาคสฺส อนาคมนนฺติ. “อปิ ปน ตวํ โภ ตสฺส นาคสฺส กิณฺจิ
 ปสฺสสีติ. “ปสฺสามหํ โภ มณิมสฺส” กณฺเฏ ปิลนฺธนนฺติ. “เตนฺหิ
 ตวํ โภ ตํ นาคํ มณี ยาจ ‘มณี เม โภ เทหิ, มณินา
 เม อตฺถเณติ.

อถโข ภิกฺขเว มณิกณฺโจ นาคราชา คงคํ นที อุตฺตริตฺวา,
 เยน กนิฏฺฐโจ อีสึ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา เอกมหนฺตํ อฏฺฐาสิ.
 เอกมหนฺตํ จิตํ โข ภิกฺขเว มณิกณฺจํ นาคราชานํ กนิฏฺฐโจ อีสึ
 เอตทโวจ “มณี เม โภ เทหิ, มณินา เม อตฺถเณติ. อถโข ภิกฺขเว
 มณิกณฺโจ นาคราชา “ภิกฺขุ มณี ยาจติ, ภิกฺขุสฺส มณินา
 อตฺถเณติ ขิปปเมว”^๑ อคมาสิ. ทุตฺติยมฺปิ โข ภิกฺขเว มณิกณฺโจ
 นาคราชา คงคํ นที อุตฺตริตฺวา, เยน กนิฏฺฐโจ อีสึ, เตนฺอุปสงฺกมิ.
 อทฺทสา โข ภิกฺขเว กนิฏฺฐโจ อีสึ มณิกณฺจํ นาคราชานํ ทูรโต ว
 อาคจฺจนฺตํ; ทิสฺวาน มณิกณฺจํ นาคราชานํ เอตทโวจ “มณี เม
 โภ เทหิ, มณินา เม อตฺถเณติ. อถโข ภิกฺขเว มณิกณฺโจ
 นาคราชา “ภิกฺขุ มณี ยาจติ, ภิกฺขุสฺส มณินา อตฺถเณติ ตโต ว

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.เท.มหา. อปฺ ปาโง น ทิสฺสติ.

^๒ อ. มณิสฺส

^๓ ส.เท.อ. ขิปปณฺเณว

ปฏินิวตติ. ตติยมปิ ไช ภิกขเว มณิกณโจ นาคราชา คงคัม นที
 อุตฺตรติ. อทฺทสา^๑ ไช ภิกขเว กนิฏฺฐโจ อีสิ มณิกณจัม นาคราชานัม
 คงคัม นที อุตฺตรนตัม; ทิสฺวาน มณิกณจัม นาคราชานัม เอตทโวจ
 “มณิ เม โภ เทหิ, มณินา เม อตฺถเถติ. อถไช ภิกขเว มณิกณโจ
 นาคราชา กนิฏฺฐจัม อีสี คาทาหิ อชฺฌภาสิ

“มมฺนฺนปานํ วิปฺปลํ อุพารํ
 อุปฺปชฺชตีมฺสฺส มณิสฺส^๒ เหตุ
 ตนฺเต น ทสฺสํ อติยาจโกสิ
 น จาปิ เต อสฺสมมากมิสฺส.
 สฺสฺสฺส ยถา สกฺขรโรตฺตปาณิ^๓
 ตาเสสิ มํ เสลมยาจมาโน^๔
 ตนฺเต น ทสฺสํ อติยาจโกสิ
 น จาปิ เต อสฺสมมากมิสฺสนฺติ.

อถไช ภิกขเว มณิกณโจ นาคราชา “ภิกฺขุ มณิ ยาจติ,
 ภิกฺขุสฺส มณินา อตฺถเถติ ปกฺกามิ. ตถา^๕ ปกฺกนฺโต ว อโหสิ,
 น ปุณฺ ปจฺจาคณฺณิ. อถไช ภิกขเว กนิฏฺฐโจ อีสิ ตสฺส นาคสฺส
 ทสฺสนิยสฺส อทสฺสเนน ภิกฺขุโยโส มตฺตตาย^๖ กิโส อโหสิ ลฺลฺล
 ทุพฺพณฺโณ อุปฺปณฺนุพฺปณฺนุกฺขาโต ฐมนิสฺสนฺตคตฺโต. อทฺทสา ไช
 ภิกขเว เชฏฺฐโจ อีสิ กนิฏฺฐจัม อีสี ภิกฺขุโยโส มตฺตตาย กิสิ ลฺล

^๑ อ. อทฺทสา
 หมายเหตุ ๒

^๒ อ. มณิกสฺส

^๓ ส.จ.,เท.,มหา. สกฺขรโรตฺตปาณิ

^๔ ส.จ.,เท.,มหา. เสลมยาจมาโน

^๕ อ. ตทา

^๖ ส.,เท.,อ. ภิกฺขุโยโส มตฺตตาย, เอวมฺปิ.

ทพฺพณฺณํ อุปฺปณฺทูปฺปณฺทกฺกชาตํ ฌมฺนิสฺสนฺถตฺตตํ; ทิสฺวาน กณฺโฏจํ
 อีสํ เอตทวโจ “กิสฺส ตวํ โภ ภิกฺขุโยโส มตฺตตาย กิโส ลูโข
 ทพฺพณฺโณ อุปฺปณฺทูปฺปณฺทกฺกชาโต ฌมฺนิสฺสนฺถตฺตตํ. “ตสฺสหา
 โภ นาคสฺส ทสฺสนียสฺส อทสฺสเนน ภิกฺขุโยโส มตฺตตาย กิโส ลูโข
 ทพฺพณฺโณ อุปฺปณฺทูปฺปณฺทกฺกชาโต ฌมฺนิสฺสนฺถตฺตตํ. อถโข
 ภิกฺขเว เชฏฺโฆ อีสํ กณฺโฏจํ อีสํ คากาย อชฺฌมภาสิ

“น ตํ ยาเจ ยสฺส ปิยํ ชีคีสํ^๑
 เทสฺโส จ^๒ โหติ อติยาจนาย
 นาโค มณี ยาจิโต พฺราหฺมณฺเณ
 อทสฺสนนฺตฺตว เตทชฺฌมมาติ.

เตสํ หิ นาม ภิกฺขเว ตีรจฺฉานคตํ ปาณํ อมฺนาปา ภวิสฺสตี
 ยาจนา อมฺนาปา วิญญตฺติ, กิมํคํ ปน มนุสฺสญฺจาทนํ.

[๓๔๕] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว, อณฺเฏตโร ภิกฺขุ หิมวฺนตปฺสเส
 วิหฺรติ อณฺเฏตฺรสมิ วนสฺสเน. ตสฺส โข ปน^๓ ภิกฺขเว วนสฺสเนทสฺส
 อวิทฺฐเร มหนฺตํ นินฺนํ ปลลลํ. อถโข ภิกฺขเว มหาสฺกฺกณฺสงฺฆโม
 ตสมิ ปลลเล ทิวสํ โคจํ จริตฺวา สายํ ตํ วนสฺสเนทํ วาสาย
 อุปคจฺจติ. อถโข ภิกฺขเว โส ภิกฺขุ ตสฺส สฺกฺกณฺสงฺฆมฺสฺส
 สทฺเทน อุพฺพาพุโ, เยนาหํ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา มํ
 อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ นิสิตฺติ. เอกมฺนตํ นิสินฺนํ โข อหํ
 ภิกฺขเว ตํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ^๔ “กจฺจิ ภิกฺขุ ฌมฺนียํ, กจฺจิ
 ยาปนียํ, กจฺจิสฺสิ อปฺปกิลมเณน อทฺธานํ อาคโต, กุโต จ ตวํ

^๑ ส.,ฉ. ชีคีส^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. วิเทสฺโส^๓ ส.,ฉ.,เท.,อ. ปนสทฺโท น ทิสฺสตี.^๔ ส.,ฉ. เอตทวโจ

ภิกขุ อากัจฉสีติ. “ขมนียํ ภควา, ยาปนียํ ภควา, อปฺปกิลมเณ
 จาหํ ภนฺเต อทฺธานํ อากโต; อตฺถิ ภนฺเต หิมวณฺตปสฺเส
 มหาวณฺสณฺโท, ตสฺส โข ปน ภนฺเต วณฺสณฺทสฺส อวิทฺฐเว
 มหนฺตํ นินฺนํ ปลลลํ; อถ โข ภนฺเต มหาสกุณสงฺฆโม ตสฺมี
 ปลลเล ทิวสํ โคจรํ จริตฺวา สายํ ตํ วณฺสณฺทํ วาสาย
 อุปคัจฉติ, ตโต อหํ ภควา อากัจฉามิ ตสฺส สกุณสงฆสฺส
 สทฺเทเน อุมฺพพาพฺโหติ. “อิจฺฉสิ ปน ตวํ ภิกขุ ตสฺส สกุณ-
 สงฆสฺส อนาคมนนฺติ. “อิจฺฉามหํ ภนฺเต” ตสฺส สกุณสงฆสฺส
 อนาคมนนฺติ. “เตนหิ ตวํ ภิกขุ ตตฺถ คนฺตฺวา ตํ วณฺสณฺทํ
 อชฺโฆคาเหตฺวา รตฺติยา ปจฺมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมณฺุสฺสาเวหิ
 ‘สฺถนฺนตฺถ เม โภณฺโต สกุณา ยาวติกา อิมสฺมี วณฺสณฺเท วาสํ
 อุปคตา, ปตฺเตน เม อตฺถเ, เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททณฺตุติ;
 รตฺติยา มชฺฌิมํ ยามํ ๔เปฯ รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ
 สทฺทมณฺุสฺสาเวหิ ‘สฺถนฺนตฺถ เม โภณฺโต สกุณา ยาวติกา อิมสฺมี
 วณฺสณฺเท วาสํ อุปคตา, ปตฺเตน เม อตฺถเ, เอเกกํ เม โภณฺโต
 ปตฺตํ ททณฺตุติ.

อถ โข ภิกฺขเว โส ภิกขุ ตตฺถ คนฺตฺวา ตํ วณฺสณฺทํ
 อชฺโฆคาเหตฺวา รตฺติยา ปจฺมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมณฺุสฺสาเวหิ
 “สฺถนฺนตฺถ เม โภณฺโต สกุณา ยาวติกา อิมสฺมี วณฺสณฺเท วาสํ
 อุปคตา, ปตฺเตน เม อตฺถเ, เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททณฺตุติ;
 รตฺติยา มชฺฌิมํ ยามํ ๔เปฯ รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ
 สทฺทมณฺุสฺสาเวหิ ‘สฺถนฺนตฺถ เม โภณฺโต สกุณา ยาวติกา

อิมสฺมี วณฺสณฺเท วาสํ อุปคตา, ปตฺเตน เม อตฺถิ, เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททณฺตุติ. อถโข ภิกฺขเว โส สกฺกณฺสงฺฆโม “ภิกฺขุ ปตฺตํ ยาจติ, ภิกฺขุสฺส ปตฺเตน อตฺถิ”ติ ตมฺหา วณฺสณฺทา ปกฺกามิ; ตถา^๑ ปกฺกณฺโต ว อโหสิ, น ปฺน ปจฺจาณณฺนิ. เตสํ หิ นาม ภิกฺขเว ตีรจฺฉานคตํ ปาณํ อมณาปา ภวิสฺสติ ยาจนา อมณาปา วิณฺมตฺติ, กิมํคํ ปน มนุสฺสภูตํ.

[๓๔๖] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว, รฏฺฐปาโลสฺส กุลปฺตฺตสฺส ปิตา รฏฺฐปาโล กุลปฺตฺตํ คากาย อชฺฌภาสิ

“อปาหนเต น ชานามิ รฏฺฐปาโล พหุ ชนา^๒
เย^๓ มํ สงฺคมม ยาจนฺติ กสฺมา มํ ตวํ น ยาจสีติ.

“ยาจโก อปฺปิโย โหติ ยาจํ อททมปฺปิโย
ตสฺมาหนตํ น ยาจามิ มา เม วิทฺเทสนา^๔ อหฺนฺติ.

โส หิ นาม ภิกฺขเว รฏฺฐปาโล กุลปฺตฺโต สกํ ปิตโร เอวํ วกฺขติ, กิมํคํ ปน ชโน ชนํ.

[๓๔๗] คิหิณํ หิ^๕ ภิกฺขเว ทุสฺสํหรานิ โภคานิ สมฺภตานิปิ ทุรฺนุรฺกฺขิยานิ;^๖ ตตฺถ นาม ตุมฺहे โมฆปฺริสา เอวํ ทุสฺสํหเรสุ โภเคสุ สมฺภเตสุปิ ทุรฺนุรฺกฺขิเยสุ, ยาจนพฺหุลา วิณฺมตฺติพฺหุลา วิหริสฺสธ “ปฺริสํ เทถ, ปฺริสตฺถกโร เทถ, โคณํ เทถ, สกฺกํ เทถ, วาสี เทถ, ผรลฺลํ เทถ, กุจาริ เทถ, กุทฺทาลํ เทถ, นิชาทนํ เทถ, วลฺลํ เทถ, เวฬุ เทถ, มุณฺขํ เทถ, ปพฺพชํ เทถ, ติณํ เทถ,

มตฺตีกั เทถาติ; เนตฺตํ โมฆปริสา อปฺปสนฺนํ ภา ปสาทาย
 ๕เป๕ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ

[๓๔๘] “สญฺญาจิกาย ปน ภิกฺขุณา กุญฺญี การยมาเนน
 อสฺสามิกํ อตฺตทุทฺเทสํ ปมาณิกา กาเรตพฺพา; ตตฺริทํ ปมาณํ
 ทิมฺโส ทฺวาทส วิทตฺติโย สุตตวิทตฺติยา, ติริยํ สตฺตนฺตฺรา,
 ภิกฺขุ อภิเนตพฺพา วตฺถุเทสนาย. เตหิ ภิกฺขุหิ วตฺถุ เทเสตพฺพํ
 อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ; สารมฺภเ เจ ภิกฺขุ วตฺถุสฺมึ อปริกฺกมเน
 สญฺญาจิกาย กุญฺญี กาเรยฺย, ภิกฺขุ ภา อนภิเนยฺย, วตฺถุเทสนาย
 ปมาณํ ภา อตฺติกาเมยฺย, สงฆาภิเสโสติ.

[๓๔๙] สญฺญาจิกา^๑ นาม สยํ ยาจิตฺวา ปุริสํปิ ปุริสตฺถกํปิ
 โคณํปิ สกฺกํปิ วาสีปิ ผรฺสํปิ กุจารีปิ กุทฺทาลํปิ นิชาทณํปิ
 ๕เป๕ ตินํปิ มตฺตีกํปิ.

กุญฺญี^๒ นาม อุลลิตฺตา ภา โหติ อวลิตฺตา ภา อุลลิตฺตาวลิตฺตา
 ภา.

การยมาเนนาติ กโรนฺโต ภา การาเปนฺโต ภา.

อสฺสามิกนฺติ น อญฺเอย โกจิ สามิกโก โหติ อิตฺถิ ภา
 ปุริโส ภา คหฺนฺโวจิ ภา ปพฺพชิตฺโต ภา.

อตฺตทุทฺเทสนฺติ อตฺตโน อตฺถาย.

ปมาณิกา กาเรตพฺพา; ตตฺริทํ ปมาณํ ทิมฺโส ทฺวาทส
 วิทตฺติโย สุตตวิทตฺติยาติ พาหิริเมน มาเนน.

ติริยํ สตฺตนฺตฺราติ อพฺภานฺตฺริเมน มาเนน.

^๑ อ. สยฺยาจิกาย

^๒ ส.,ฉ.,เท.,มหา. กุญฺญี, อ. กุญฺญี, เอวฺมุปริปิ.

ภิกขุ อภินेतพฺพา วตฺตฺเตสฺสนาयाติ เตน กุฎีการเกณ ภิกขุณา
 กุฎีวตฺตํ โสเชตฺวา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา
 วุฑฺฒมานํ ภิกขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกกุฎ्ฐิกํ นิสิตฺติวาทา อณฺชลี
 ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย "อหํ ภนฺเต สณฺณาจิกาย กุฎี
 กตฺตูกาโม อสฺสามิกํ อตฺตฺตฺตฺเตสฺส, โสหํ ภนฺเต สงฺฆํ กุฎีวตฺตํโอโลกนํ
 ยาจามิตฺติ. ทฺติยมฺปิ ยาจิตพฺพา, ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา. สเจ สพฺโพ
 สงฺโฆ อสฺสสฺสทฺติ กุฎีวตฺตํ โอโลเกตฺตํ, สพฺเพเน สงฺเขเน โอโลเกตพฺพํ.
 โน เจ สพฺโพ สงฺโฆ อสฺสสฺสทฺติ กุฎีวตฺตํ โอโลเกตฺตํ; เย ตตฺถ
 โหนฺติ ภิกขุ พฺยตฺตา ปฏฺวิพลา สารมภํ อนารมภํ สปริกฺกมณํ
 อปริกฺกมณํ ชานิตฺตํ, เต ยาจิตฺวา สมฺมณฺณิตพฺพา.

เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺมณฺณิตพฺพา พฺยตฺเตน ภิกขุณา
 ปฏฺวิพเลน สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพ

"สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อयํ อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ
 สณฺณาจิกาย กุฎี กตฺตูกาโม อสฺสามิกํ อตฺตฺตฺตฺเตสฺส, โส สงฺฆํ กุฎี-
 วตฺตํโอโลกนํ ยาจติ. ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลํ, สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ
 อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกขุ สมฺมณฺเณยฺย อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน กุฎีวตฺตํ
 โอโลเกตฺตํ. เอสา ฌตฺติ.

[๓๕๐] สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ
 สณฺณาจิกาย กุฎี กตฺตูกาโม อสฺสามิกํ อตฺตฺตฺตฺเตสฺส, โส สงฺฆํ
 กุฎีวตฺตํโอโลกนํ ยาจติ. สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ อิตฺถนฺนามณฺจ
 ภิกขุ สมฺมณฺนติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน กุฎีวตฺตํ โอโลเกตฺตํ.
 ยสฺสาयสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกขุณํ

สมมติ^๑ อิตถนุนามสฺส ภิกขุโน กุฎีวตถุํ โอโลเกตุํ, โส ตฺถนุหสฺส.
ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺย.

สมมตา สงฺเขน อิตถนุนาโม จ อิตถนุนาโม จ ภิกขุ
อิตถนุนามสฺส ภิกขุโน กุฎีวตถุํ โอโลเกตุํ. ขมติ สงฺฆสฺส,
ตสฺมา ตฺถนุหิ. เอวเมตํ ธารยามีติ.

[๓๕๑] เตหิ สมมเตหิ ภิกขุหิ ตตฺถ คนฺตวา กุฎีวตถุํ
โอโลเกตพฺพํ, สารมภํ อนารมภํ สปริกฺกมณํ อปริกฺกมณํ ชานิตพฺพํ.
สเจ สารมภํ โหติ อปริกฺกมณํ “มายิธ กรีติ วตฺตพฺโพ. สเจ
อนารมภํ โหติ สปริกฺกมณํ, สงฺฆสฺส อาโรเจตพฺพํ “อนารมภํ
สปริกฺกมณนฺติ. เตน กุฎีการเกน ภิกขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกमितฺวา เอกํสํ
อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ
นิสีทิตฺวา อณฺชลี ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย “อหํ ภนฺเต
สณฺณาจิกาย กุฎี กตฺตูกาโม อสฺสามิกํ อตฺตฺทุกฺเทสํ, โส หนํ
สงฺฆํ กุฎีวตฺถฺเทสนํ ยาจามีติ. ทฺติยมฺปิ ยาจิตพฺพา, ตติยมฺปิ
ยาจิตพฺพา. พฺยตฺเตน ภิกขุนา ปฏฺิพเลน สงฺโฆ ญาเปตพฺโพ

[๓๕๒] “สุณฺาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อयํ อิตถนุนาโม ภิกขุ
สณฺณาจิกาย กุฎี กตฺตูกาโม อสฺสามิกํ อตฺตฺทุกฺเทสํ, โส สงฺฆํ
กุฎีวตฺถฺเทสนํ ยาจติ. ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺลลํ, สงฺโฆ อิตถนุนามสฺส
ภิกขุโน กุฎีวตถุํ เทเสยฺย. เอสา ฃตฺติ.

สุณฺาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อยํ อิตถนุนาโม ภิกขุ
สณฺณาจิกาย กุฎี กตฺตูกาโม อสฺสามิกํ อตฺตฺทุกฺเทสํ, โส สงฺฆํ

^๑ ส.ฉ.,เท.,อ. สมมติ, เอวมุปริปิ.

กุฎีวตฺตฺเทสนํ ยาจติ. สงฺฆเ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุฎีวตฺตฺ
เทเสติ. ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุฎีวตฺตฺส
เทสนา, โส ตฺถนฺส. ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺย.

เทสิตํ สงฺฆเ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุฎีวตฺตฺ. ขมติ
สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตฺถนฺหิ. เอวเมตํ ธารยามีติ.

[๓๕๓] สารมฺภํ นาม กิปลฺลิกานํ วา อาสโย โหติ,
อุปจิกานํ วา อาสโย โหติ, อุทฺทฺรณํ^๑ วา อาสโย โหติ, อหีนํ
วา อาสโย โหติ, วิจฺจิกานํ วา อาสโย โหติ, สตปฺทีนํ วา
อาสโย โหติ, หตฺถีนํ วา อาสโย โหติ, อสฺसानํ วา อาสโย
โหติ, สีหानํ วา อาสโย โหติ, พฺยคฺฆานํ วา อาสโย โหติ,
ทีปฺนํ วา อาสโย โหติ, อจฺฉานํ วา อาสโย โหติ, ตฺรจฺฉานํ วา
อาสโย โหติ, เยสํ เกสณฺจิ ตฺรจฺฉานคฺคานํ วา^๒ ปาณานํ อาสโย
โหติ, ปุพฺพณฺณนิสฺสิตํ วา โหติ, อปรณฺณนิสฺสิตํ วา โหติ,
อพฺภากฺขาตนิสฺสิตํ วา โหติ, อาฆาตนิสฺสิตํ วา โหติ, สฺสฺซานนิสฺสิตํ
วา โหติ, อุยฺยานนิสฺสิตํ วา โหติ, ราชวตฺตฺนิสฺสิตํ วา โหติ,
หตฺถิสาลานนิสฺสิตํ วา โหติ, อสฺสสาลานนิสฺสิตํ วา โหติ, พนฺธนาการ-
นิสฺสิตํ วา โหติ, ปานาการนิสฺสิตํ วา โหติ, สฺฐนนิสฺสิตํ วา โหติ,
รจฺฉานนิสฺสิตํ วา โหติ, จจฺจรนิสฺสิตํ วา โหติ, สภานนิสฺสิตํ วา
โหติ, สํสรณนิสฺสิตํ วา โหติ; เอตํ สารมฺภํ นาม.

อปฺริกฺกมฺนํ นาม น สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺกเณ
อนฺุปรคฺคณฺตุ, สมฺนฺตา นิสฺเสณียา อนฺุปรคฺคณฺตุ; เอตํ อปฺริกฺกมฺนํ
นาม.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,มหา. อุทฺทฺรณํ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. วาสทโท น ทิสฺสติ.

อนารมภัง นาม น กิปลลิกานัง วา อาสโย โหติ, น
อุปจิกานัง วา อาสโย โหติ, น อุทฺธุรานัง วา อาสโย โหติ, น
อหีนัง วา อาสโย โหติ, น วิจฺจนิกานัง วา อาสโย โหติ, น
สตปทีนัง วา อาสโย โหติ ฯเปฯ น สัสมณนิสฺสิตัง วา โหติ; เอตํ
อนารมภัง นาม.

สปริกฺกมณัง นาม สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺเฏน อนุ-
ปริคนตฺตํ, สมฺนตา นิสฺเสณียา อนุปริคนตฺตํ; เอตํ สปริกฺกมณัง นาม.

สญฺญาจิกา นาม สยํ ยาจิตฺวา ปุริสํปิ ปุริสตุถกํริปิ
ฯเปฯ มตฺตีกํปิ.

กุฎ्ฐี นาม อุลฺลิตฺตา วา โหติ อวลิตฺตา วา อุลฺลิตฺตาวลิตฺตา วา.
กาเรยฺยาติ กโรติ วา การาเปติ วา.

ภิกฺขุ วา อนภิกฺเขยฺย วตฺถุเทสฺนาย, ปมาณํ วา
อติภิกฺกาเมยฺยาติ ฅตฺตีกุติเยน กมฺเมน กุฎ्ฐีวตฺถุํ น เทสาเปตฺวา
อายามโต วา วิตฺถารโต วา อนุตฺมโส เกสคฺคมตฺตมํปิ อติภิกฺกาเมตฺวา
กโรติ วา, การาเปติ วา, ปโยเค^๑ ทุกฺกภูมํ. เอกปิณฺท^๒ อนาคต,
อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อนาคต, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

สงฆาภิเสกโสติ ฯเปฯ เตนปิ วุจฺจติ “สงฆาภิเสกโสติ.

[๓๕๔] ภิกฺขุ กุฎ्ฐี กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ สารมภัง อปริภิกฺกมณํ,
อาปตฺติ สงฆาภิเสเคน ทฺวินนํ ทุกฺกภูวานํ. ภิกฺขุ กุฎ्ฐี กโรติ
อเทสิตวตฺถุกํ สารมภัง สปริกฺกมณํ, อาปตฺติ สงฆาภิเสเคน
ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎ्ฐี กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ อนารมภัง อปริภิกฺกมณํ,

^๑ ส.,เท.,อ.,มหา. ปโยเค ปโยเค

^๒ ส.,ฉ.,อ. เอก ปิณฺฑ

อาปตติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ อเทสิตวตฺตํ
อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ, อาปตติ สงฺฆาติเสสฺส.

[๓๕๕] ภิกฺขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมณฺ,
อาปตติ ทฺวินนํ ทุกฺกภูณํ. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺตํ สารมฺภํ
สปริกฺกมณฺ, อาปตติ ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺตํ
อนารมฺภํ อปริกฺกมณฺ, อาปตติ ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ
เทสิตวตฺตํ อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ, อนาปตติ.

ภิกฺขุ กุฎี กโรติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมณฺ,
อาปตติ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินนํ ทุกฺกภูณํ. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ
ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ สปริกฺกมณฺ, อาปตติ สงฺฆาติเสเสน
ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ ปมาณาติกฺกนฺตํ อนารมฺภํ
อปริกฺกมณฺ, อาปตติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ
ปมาณาติกฺกนฺตํ อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ, อาปตติ สงฺฆาติเสสฺส.

ภิกฺขุ กุฎี กโรติ ปมาณิกํ สารมฺภํ อปริกฺกมณฺ, อาปตติ
ทฺวินนํ ทุกฺกภูณํ. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ ปมาณิกํ สารมฺภํ
สปริกฺกมณฺ, อาปตติ ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ ปมาณิกํ
อนารมฺภํ อปริกฺกมณฺ, อาปตติ ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี กโรติ
ปมาณิกํ อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ, อนาปตติ.

ภิกฺขุ กุฎี กโรติ อเทสิตวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ
อปริกฺกมณฺ, อาปตติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินนํ ทุกฺกภูณํ.
ภิกฺขุ กุฎี กโรติ อเทสิตวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ
สปริกฺกมณฺ, อาปตติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ กุฎี
กโรติ อเทสิตวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ อนารมฺภํ อปริกฺกมณฺ,

อาปตติ ทวินัน สงฆาทีเสเสน ทุกุกกฺขสฺส. ภิกฺขุ กุฎฺฐิ กโรติ
 อเทสิตวตฺถุกํ ปมาณาติกกฺขนฺตํ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อาปตติ
 ทวินัน สงฆาทีเสสานํ.

ภิกฺขุ กุฎฺฐิ กโรติ เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ สารมฺภํ อปริกฺกมนํ,
 อาปตติ ทวินัน ทุกุกกฺขานํ. ภิกฺขุ กุฎฺฐิ กโรติ เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ
 สารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส. ภิกฺขุ กุฎฺฐิ กโรติ
 เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมนํ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส.
 ภิกฺขุ กุฎฺฐิ กโรติ เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ,
 อนาปตติ.

[๓๕๖] ภิกฺขุ สมาทิสติ “กุฎฺฐิ เม กโรถาติ. ตสฺส กุฎฺฐิ
 กโรนฺติ อเทสิตวตฺถุกํ สารมฺภํ อปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสเสน
 ทวินัน ทุกุกกฺขานํ ๕เปยฺ สารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสเสน
 ทุกุกกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ อปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสเสน
 ทุกุกกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสสสฺส.

ภิกฺขุ สมาทิสติ “กุฎฺฐิ เม กโรถาติ. ตสฺส กุฎฺฐิ กโรนฺติ
 เทสิตวตฺถุกํ สารมฺภํ อปริกฺกมนํ, อาปตติ ทวินัน ทุกุกกฺขานํ ๕เปยฺ
 สารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ อปริกฺกมนํ,
 อาปตติ ทุกุกกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อนาปตติ.

ภิกฺขุ สมาทิสติ “กุฎฺฐิ เม กโรถาติ. ตสฺส กุฎฺฐิ กโรนฺติ
 ปมาณาติกกฺขนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสเสน
 ทวินัน ทุกุกกฺขานํ ๕เปยฺ สารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสเสน
 ทุกุกกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ อปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสเสน
 ทุกุกกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ, อาปตติ สงฆาทีเสสสฺส.

ภิกขุ สมาทิสติ “กุฎี เม กโรธาคติ. ตสฺส กุฎี กโรนฺติ
ปมาณิกํ สารมํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปย
สารมํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย อนารมํ อปริกุมณํ,
อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย อนารมํ สปริกุมณํ, อนาปตฺติ.

ภิกขุ สมาทิสติ “กุฎี เม กโรธาคติ. ตสฺส กุฎี กโรนฺติ
อเทสิตวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ
สงฺฆาติเสเสน ทฺวินนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปย สารมํ สปริกุมณํ,
อาปตฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย อนารมํ
อปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย
อนารมํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน.

ภิกขุ สมาทิสติ “กุฎี เม กโรธาคติ. ตสฺส กุฎี กโรนฺติ
เทสิตวตฺตํ ปมาณิกํ สารมํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ
ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปย สารมํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย
อนารมํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย อนารมํ
สปริกุมณํ, อนาปตฺติ.

[๓๕๗] ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎี เม กโรธาคติ, น จ
สมาทิสติ “เทสิตวตฺตํ จ โหตุ อนารมภา จ สปริกุมณา จาติ.
ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิตวตฺตํ สารมํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ
สงฺฆาติเสเสน ทฺวินนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๕เปย สารมํ สปริกุมณํ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย อนารมํ อปริกุมณํ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ๕เปย อนารมํ สปริกุมณํ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎี เม กโรธาคติ, น จ
สมาทิสติ “เทสิตวตฺตํ จ โหตุ อนารมภา จ สปริกุมณา

จาติ. ตสฺส กุฏี กโรนฺติ เทสิตวตฺถุกํ สารมํ อปฺริกกมฺนํ,
 อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สารมํ สปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ
 อนารมํ สปฺริกกมฺนํ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุ สมាทีสิตฺวา ปกฺกมตี “กุฏี เม กโรธาติ, น จ
 สมาทีสิติ “ปมาณิกา จ โหตุ อนารมภา จ สปฺริกกมฺนา จาติ.
 ตสฺส กุฏี กโรนฺติ ปมาณาติกกนฺตํ สารมํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ
 สงฆาทีเสเสน ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สารมํ สปฺริกกมฺนํ,
 อาปตฺติ สงฆาทีเสเสน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ อปฺริกกมฺนํ,
 อาปตฺติ สงฆาทีเสเสน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ สปฺริกกมฺนํ,
 อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

ภิกฺขุ สมาทีสิตฺวา ปกฺกมตี “กุฏี เม กโรธาติ, น จ
 สมาทีสิติ “ปมาณิกา จ โหตุ อนารมภา จ สปฺริกกมฺนา จาติ.
 ตสฺส กุฏี กโรนฺติ ปมาณิกํ สารมํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ
 ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สารมํ สปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ
 อนารมํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ
 สปฺริกกมฺนํ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุ สมาทีสิตฺวา ปกฺกมตี “กุฏี เม กโรธาติ, น จ
 สมาทีสิติ “เทสิตวตฺถูกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมภา จ
 สปฺริกกมฺนา จาติ. ตสฺส กุฏี กโรนฺติ อเทสิตวตฺถุกํ ปมาณาติกกนฺตํ
 สารมํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ สงฆาทีเสเสน ทฺวินนํ
 ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สารมํ สปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ สงฆาทีเสเสน
 ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ

สงฺฆาภิเสเสน ทุกฺกภูสฺส ๕เปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ, อาปตฺติ
ทฺวินนํ สงฺฆาภิเสสํ.

ภิกฺขุ สมํทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎฺถิ เม กโรธํ, น จ
สมํทิสิตฺติ “เทสิตฺวตฺตฺกํ จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภํ จ
สปริกฺกมณํ จาติ. ตสฺส กุฎฺถิ กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺกํ ปมาณิกํ
สํมภํ อปริกฺกมณฺ, อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ ๕เปฯ สํมภํ
สปริกฺกมณฺ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๕เปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมณฺ,
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๕เปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ, อนาปตฺติ.

[๓๕๘] ภิกฺขุ สมํทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎฺถิ เม กโรธํ,
สมํทิสิตฺติ จ “เทสิตฺวตฺตฺกํ จ โหตุ อนารมฺภํ จ สปริกฺกมณํ
จาติ. ตสฺส กุฎฺถิ กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ สํมภํ อปริกฺกมณฺ.
โส สฺสณํติ “กุฎฺถิ กิร เม กยิรติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ สํมภํ
อปริกฺกมณํ. เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺวโต วา
ปาเหตพฺโพ “เทสิตฺวตฺตฺกํ จ โหตุ อนารมฺภํ จ สปริกฺกมณํ
จาติ. โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย, ทฺตํ วา ปหิณฺเยย, อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส.

ภิกฺขุ สมํทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎฺถิ เม กโรธํ, สมํทิสิตฺติ จ
“เทสิตฺวตฺตฺกํ จ โหตุ อนารมฺภํ จ สปริกฺกมณํ จาติ. ตสฺส
กุฎฺถิ กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ สํมภํ สปริกฺกมณฺ. โส สฺสณํติ
“กุฎฺถิ กิร เม กยิรติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ สํมภํ สปริกฺกมณํ.
เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺวโต วา ปาเหตพฺโพ
“เทสิตฺวตฺตฺกํ จ โหตุ อนารมฺภํ จาติ. โน เจ สํมํ วา
คจฺเจยฺย, ทฺตํ วา ปหิณฺเยย, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ภิกขุ สมាทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กฺุณฺณิ เม กโรธาทิ, สมาทิสติ จ
 “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส
 กฺุณฺณิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตูกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ. โส สฺสุณฺนาติ
 “กฺุณฺณิ กิร เม กยิรติ อเทสิตวตฺตูกา อนารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ.
 เตเน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺูโต วา ปาเหตพฺโพ
 “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ. โน เจ สามํ วา
 คจฺเจยฺย, ทฺูตํ วา ปหิณฺเวยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กฺุณฺณิ เม กโรธาทิ, สมาทิสติ จ
 “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส
 กฺุณฺณิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตูกํ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ. โส สฺสุณฺนาติ
 “กฺุณฺณิ กิร เม กยิรติ อเทสิตวตฺตูกา อนารมฺภา สปริกฺกมฺนาติ.
 เตเน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺูโต วา ปาเหตพฺโพ
 “เทสิตวตฺตูกา โหตุติ. โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย, ทฺูตํ วา
 ปหิณฺเวยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กฺุณฺณิ เม กโรธาทิ, สมาทิสติ จ
 “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส
 กฺุณฺณิ กโรนฺติ เทสิตวตฺตูกํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ. โส สฺสุณฺนาติ
 “กฺุณฺณิ กิร เม กยิรติ เทสิตวตฺตูกา สารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ.
 เตเน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺูโต วา ปาเหตพฺโพ
 “อนารมฺภา จ โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ. โน เจ สามํ วา
 คจฺเจยฺย, ทฺูตํ วา ปหิณฺเวยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กฺุณฺณิ เม กโรธาทิ, สมาทิสติ จ
 “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส
 กฺุณฺณิ กโรนฺติ เทสิตวตฺตูกํ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ. โส สฺสุณฺนาติ

“กุฎี กิร เม กยิริติ เทสิตวตฺตฎกา สารมฺภา สปริกฺกมฺนาติ.
เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ
“อนารมฺภา โหตุติ. โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย, ทฺวตํ วา
ปหิณฺเอยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ “กุฎี เม กโรถาติ, สมาทิสฺติ จ
“เทสิตวตฺตฎกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส
กุฎี กโรนฺติ เทสิตวตฺตฎกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ. โส สุณฺหาติ
“กุฎี กิร เม กยิริติ เทสิตวตฺตฎกา อนารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ.
เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ
“สปริกฺกมฺนา โหตุติ. โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย, ทฺวตํ วา
ปหิณฺเอยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ “กุฎี เม กโรถาติ, สมาทิสฺติ จ
เทสิตวตฺตฎกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส กุฎี
กโรนฺติ เทสิตวตฺตฎกํ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ, อนาปตฺติ.

[๓๔๕] ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ “กุฎี เม กโรถาติ,
สมาทิสฺติ จ “ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ.
ตสฺส กุฎี กโรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ.
โส สุณฺหาติ “กุฎี กิร เม กยิริติ ปมาณาติกฺกนฺตา สารมฺภา
อปริกฺกมฺนาติ. เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺวโต วา
ปาเหตุพฺโพ “ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ
ฯเปฯ “ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จาติ ฯเปฯ “ปมาณิกา จ
โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯเปฯ “ปมาณิกา โหตุติ. โน เจ
สามํ วา คจฺเจยฺย, ทฺวตํ วา ปหิณฺเอยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

ภิกขุ สมานิสิตวา ปกุกมติ “กุกฺกัณเฏ เม กโรธาทิ, สมานิสิติ จ “ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกุกมณา จาติ. ตสฺส กุกฺกัณเฏ กโรนฺติ ปมาณิกํ สารมํ อปริกุกมนํ. โส สุนฺดาติ “กุกฺกัณเฏ กิร เม กยิริติ ปมาณิกา สารมฺภา อปริกุกมณาติ. เตเน ภิกขุณา สามํ วา คนฺตพพํ, ทฺวโตะ วา ปาเหตพฺโพ “อนารมฺภา จ โหตุ สปริกุกมณา จาติ ๕เปย อนารมฺภา โหตุติ ๕เปย “สปริกุกมณา โหตุติ ๕เปย อนาปตฺติ.

[๓๖๐] ภิกขุ สมานิสิตวา ปกุกมติ “กุกฺกัณเฏ เม กโรธาทิ, สมานิสิติ จ “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ สปริกุกมณา จาติ. ตสฺส กุกฺกัณเฏ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตูกํ ปมาณาติกุกนฺตํ สารมํ อปริกุกมนํ. โส สุนฺดาติ “กุกฺกัณเฏ กิร เม กยิริติ อเทสิตวตฺตูกา ปมาณาติกุกนฺตา สารมฺภา อปริกุกมณาติ. เตเน ภิกขุณา สามํ วา คนฺตพพํ, ทฺวโตะ วา ปาเหตพฺโพ “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ สปริกุกมณา จาติ ๕เปย “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จาติ ๕เปย “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ ปมาณิกา จ สปริกุกมณา จาติ ๕เปย “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ ปมาณิกา จาติ. โน เจ สามํ วา คจฺเจย, ทฺวตฺตํ วา ปหิณฺเณย, อาปตฺติ ทุกุกกฺกสฺส.

ภิกขุ สมานิสิตวา ปกุกมติ “กุกฺกัณเฏ เม กโรธาทิ, สมานิสิติ จ “เทสิตวตฺตูกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ สปริกุกมณา จาติ. ตสฺส กุกฺกัณเฏ กโรนฺติ เทสิตวตฺตูกํ ปมาณิกํ สารมํ อปริกุกมนํ. โส สุนฺดาติ “กุกฺกัณเฏ กิร เม กยิริติ เทสิตวตฺตูกา ปมาณิกา สารมฺภา อปริกุกมณาติ. เตเน ภิกขุณา สามํ วา คนฺตพพํ, ทฺวโตะ วา ปาเหตพฺโพ

“อนารมฺภา จ โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ ๕เปฯ “อนารมฺภา โหตุติ ๕เปฯ “สปริกฺกมฺนา โหตุติ ๕เปฯ อนาปตฺติ.

ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ “กุฎี เม กโรธาคิ, สมาทิสฺติ จ “เทสิตฺวตฺตฺกฺกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ตินฺณํ ทุกฺกฺกฺวานํ ๕เปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฺกฺวานํ ๕เปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฺกฺวานํ ๕เปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฺกฺสฺส.

ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ “กุฎี เม กโรธาคิ, สมาทิสฺติ จ “เทสิตฺวตฺตฺกฺกา จ โหติ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส กุฎี กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺกํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฺกฺวานํ ๕เปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฺกฺสฺส ๕เปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฺกฺสฺส ๕เปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ “กุฎี เม กโรธาคิ, สมาทิสฺติ จ “ปฺมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส กุฎี กโรนฺติ ปฺมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ตินฺณํ ทุกฺกฺกฺวานํ ๕เปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฺกฺวานํ ๕เปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฺกฺวานํ ๕เปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ, อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฺกฺสฺส.

หมตฺยาเย 26/05/2566

ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ “กุฎี เม กโรธาคิ, สมาทิสฺติ จ “ปฺมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ. ตสฺส

กุกฺขี กโรนฺติ ปมาณิกํ สารมภํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ การุกานํ
ทฺวินฺนํ ทฺกกฺกฺกานํ ๕เปฯ สารมภํ สปริกกมฺนํ, อาปตฺติ การุกานํ
ทฺกกฺกฺกฺกฺส ๕เปฯ อนารมภํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ การุกานํ ทฺกกฺกฺกฺกฺส
๕เปฯ อนารมภํ สปริกกมฺนํ, อนาปตฺติ.

ภิกฺขุ สมฺมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุกฺขี เม กโรถาติ, สมฺมาทิสติ จ
“เทสิตฺวตฺตฺกฺกา จ โหตุ ปมาณิกฺกา จ อนารมฺภา จ สปริกกมฺนา
จาติ. ตสฺส กุกฺขี กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ ปมาณาติกกฺกนฺตํ สารมภํ
อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ การุกานํ จตฺนฺนํ ทฺกกฺกฺกานํ ๕เปฯ สารมภํ
สปริกกมฺนํ, อาปตฺติ การุกานํ ติณฺณํ ทฺกกฺกฺกานํ ๕เปฯ อนารมภํ
อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ การุกานํ ติณฺณํ ทฺกกฺกฺกานํ ๕เปฯ อนารมภํ
สปริกกมฺนํ, อาปตฺติ การุกานํ ทฺวินฺนํ ทฺกกฺกฺกานํ.

ภิกฺขุ สมฺมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุกฺขี เม กโรถาติ, สมฺมาทิสติ จ
“เทสิตฺวตฺตฺกฺกา จ โหตุ ปมาณิกฺกา จ อนารมฺภา จ สปริกกมฺนา
จาติ. ตสฺส กุกฺขี กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺกํ ปมาณิกํ สารมภํ อปฺริกกมฺนํ,
อาปตฺติ การุกานํ ทฺวินฺนํ ทฺกกฺกฺกานํ ๕เปฯ สารมภํ สปริกกมฺนํ,
อาปตฺติ การุกานํ ทฺกกฺกฺกฺกฺส ๕เปฯ อนารมภํ อปฺริกกมฺนํ, อาปตฺติ
การุกานํ ทฺกกฺกฺกฺกฺส ๕เปฯ อนารมภํ สปริกกมฺนํ, อนาปตฺติ.

[๓๖๑] ภิกฺขุ สมฺมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุกฺขี เม กโรถาติ.
ตสฺส กุกฺขี กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ สารมภํ อปฺริกกมฺนํ. โส เจ
วิปฺปกเต อาคจฺจติ. เตเน ภิกฺขุณา सा กุกฺขี อญฺญสฺส วา
ทาทพฺพา, ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา. โน เจ อญฺญสฺส วา
ทเทยฺย, ^{๑๖๓๖๖ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖}ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย, อาปตฺติ สงฆาภิเสเสน
ทฺวินฺนํ ทฺกกฺกฺกานํ.

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎี เม กโรธาคฺติ. ตสฺส กุฎี
 กโรนฺติ อเทสิตวตฺตํ สारมํ สปริกฺกมณํ. โส เจ วิปฺปกเต
 อาคจฺฉติ. เตन ภิกฺขุนา सा กุฎี อณฺณสฺส วา ทาทพฺพา,
 ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา. โน เจ อณฺณสฺส วา ทเทยฺย,
 ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย, อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส
 ๕เปยฺ อนารมํ อปริกฺกมณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส
 ๕เปยฺ อนารมํ สปริกฺกมณํ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎี เม กโรธาคฺติ. ตสฺส กุฎี
 กโรนฺติ เทสิตวตฺตํ สारมํ อปริกฺกมณํ. โส เจ วิปฺปกเต
 อาคจฺฉติ. เตน ภิกฺขุนา सा กุฎี อณฺณสฺส วา ทาทพฺพา,
 ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา. โน เจ อณฺณสฺส วา ทเทยฺย,
 ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย, อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ
 สारมํ สปริกฺกมณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ
 อปริกฺกมณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ
 สปริกฺกมณํ, อนापตฺติ.

[๓๖๒] ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “กุฎี เม กโรธาคฺติ.
 ตสฺส กุฎี กโรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สारมํ อปริกฺกมณํ.
 โส เจ วิปฺปกเต อาคจฺฉติ. เตน ภิกฺขุนา सा กุฎี อณฺณสฺส วา
 ทาทพฺพา, ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา. โน เจ อณฺณสฺส วา
 ทเทยฺย, ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย, อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน
 ทฺวินนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สारมํ สปริกฺกมณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ
 สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ อปริกฺกมณํ ๕เปยฺ
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ สปริกฺกมณํ,
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

ภิกขุ สมาทิสิตวา ปกัมมติ “กุกฺกัณเฏ เม กโรธาคิ. ตสฺส กุกฺกัณเฏ โรธาคิ ปมาณิกํ สารมฺภํ อปริกุมมนํ. โส เจ วิปฺปกเต อากัจฉติ. เตเน ภิกขุณา सा กุกฺกัณเฏ อญฺเญสฺส วา ทาทพฺพา, ภินฺทิตฺวา วา ปุณ กาทพฺพา. โน เจ อญฺเญสฺส วา ทเทยฺย, ภินฺทิตฺวา วา ปุณ กาเรยฺย, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏान्हํ ๕เปยฺย สารมฺภํ สปริกุมมนํ ๕เปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺย อนารมฺภํ อปริกุมมนํ ๕เปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺย อนารมฺภํ สปริกุมมนํ, อนापตฺติ.

ภิกขุ สมาทิสิตวา ปกัมมติ “กุกฺกัณเฏ เม กโรธาคิ. ตสฺส กุกฺกัณเฏ โรธาคิ อเทสิตวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกุมมนํ. โส เจ วิปฺปกเต อากัจฉติ. เตเน ภิกขุณา सा กุกฺกัณเฏ อญฺเญสฺส วา ทาทพฺพา, ภินฺทิตฺวา วา ปุณ กาทพฺพา. โน เจ อญฺเญสฺส วา ทเทยฺย, ภินฺทิตฺวา วา ปุณ กาเรยฺย, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฆาภิเสเสน ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏาน्हํ ๕เปยฺย สารมฺภํ สปริกุมมนํ ๕เปยฺย อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฆาภิเสเสน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺย อนารมฺภํ อปริกุมมนํ ๕เปยฺย อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฆาภิเสเสน ทุกฺกฏสฺส. อนารมฺภํ สปริกุมมนํ, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฆาภิเสสาน्हํ.

ภิกขุ สมาทิสิตวา ปกัมมติ “กุกฺกัณเฏ เม กโรธาคิ. ตสฺส กุกฺกัณเฏ โรธาคิ เทสิตวตฺตํ ปมาณิกํ สารมฺภํ อปริกุมมนํ. โส เจ วิปฺปกเต อากัจฉติ. เตเน ภิกขุณา सा กุกฺกัณเฏ อญฺเญสฺส วา ทาทพฺพา, ภินฺทิตฺวา วา ปุณ กาทพฺพา. โน เจ อญฺเญสฺส วา ทเทยฺย, ภินฺทิตฺวา วา ปุณ กาเรยฺย, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏาน्हํ ๕เปยฺย สารมฺภํ สปริกุมมนํ ๕เปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺย

อนารมฺภํ อปฺริกกมฺนํ ๕เปฯ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๕เปฯ อนารมฺภํ
สปริกกมฺนํ, อนาปตฺติ.

[๓๖๓] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ, อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺส.

อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.
ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.
ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

[๓๖๔] อนาปตฺติ เลณ, คุหาย, ตินฺนุฏฺฏิกาย, อณฺณสฺสตฺถาย,
วาสาการํ จเปตฺวา สพฺพตฺถ, อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส, อาทิ-
กมฺมิกสฺสาติ.

กุกฺกการสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ จญฺจ.

๗. วิหารการสิกขาปทํ^๑

[๓๖๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โกสมฺพิยํ วิหฺรติ
โฆสิตารามे. เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต จนนฺสฺส อฺปปจฺจาโก
คหปติ อายสฺมนตํ จนนํ เอตทโวจ “วิหารวตฺถุ ฆนฺเต ชานาหิ,
อยฺยสฺส วิหารํ การาเปสฺสามีติ. อถ โข อายสฺมา จนนฺโน วิหารวตฺถุ
โสเชนฺโต อณฺณตฺร เจตียรฺกฺขํ เจทาเปสิ คามปฺุชิตํ นิคมปฺุชิตํ
นคฺรปฺุชิตํ ชนปทปฺุชิตํ รฏฺฐปฺุชิตํ. มนุสฺสา อฺชฺฌายนฺติ ขียนฺติ
วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม สมณฺหา สกฺยปฺุตฺติยา เจตียรฺกฺขํ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ สฺยา. สตฺตมสงฺฆาติเสสํ

เจทาเปสฺสนฺติ ความปฐิตํ นิคมปฐิตํ นครปฐิตํ ชนปทปฐิตํ
 ฐฏฐปฐิตํ, เอภินทฺริยํ สมณฺหา สกฺยปฺตฺติยา ชีวํ วิเหเจนฺตฺติ.
 อสฺโสสุ ไซ ภิภฺชฺ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ ขียนฺตานํ
 วิปาเจนฺตานํ. เย เต ภิภฺชฺ อปฺปิจุฉา ๕เปยฺ เต อุชฺฌายนฺติ
 ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม आयสฺมา จนนํ เจตฺติยรฺกฺขํ
 เจทาเปสฺสนฺติ ความปฐิตํ ๕เปยฺ ฐฏฐปฐิตนฺติ. อถไซ เต ภิภฺชฺ
 []” ภาควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺ ๕เปยฺ []” “สจฺจํ กิร ตวํ จนนํ
 เจตฺติยรฺกฺขํ เจทาเปสฺสนฺติ” ความปฐิตํ ๕เปยฺ ฐฏฐปฐิตนฺติ. “สจฺจํ
 ภาควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภาควา ๕เปยฺ “กถํ หิ นาม ตวํ โมชฺมปฺริส
 เจตฺติยรฺกฺขํ เจทาเปสฺสนฺติ ความปฐิตํ นิคมปฐิตํ นครปฐิตํ ชนปทปฐิตํ
 ฐฏฐปฐิตํ, ชีวสณฺณินํ หิ โมชฺมปฺริส มนุสฺสา รฺกฺขสฺมี; เนตฺตํ
 โมชฺมปฺริส อปฺปสหนฺนํ วา ปสาทาย ๕เปยฺ “เอวญฺจ ปน ภิภฺชเว
 อิมํ ลิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ

[๓๖๖] “มหฺลลกํ ปน ภิภฺชฺนา วิหารํ การยมาเนน
 สสฺสามิกํ อตฺตตฺตฺเตสํ ภิภฺชฺ อภินฺเตพฺพา วตฺถุเทสฺนาย, เตหิ
 ภิภฺชฺหิ วตฺถุ^๑ เทเสตพฺพิ อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ; สารมฺภ
 เจ ภิภฺชฺ วตฺถุสฺมี อปริกฺกมเน มหฺลลกํ วิหารํ กาเรยฺย,
 ภิภฺชฺ วา อนภินฺเนยฺย วตฺถุเทสฺนาย, สงฆาภิเสกฺโสติ.

^๑ สี.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร आयสฺมนฺตํ จนนํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมํ ปาจา
 ทิสฺสนฺติ.

^๒ เท. เอตฺถนฺตเร อถไซ ภาควา เอตฺถสฺมี นิทานเ เอตฺถสฺมี ปกรเณ ภิภฺชฺสงฆํ
 สนนฺิปาตาเปตฺวา आयสฺมนฺตํ จนนํ ปฏฺฐิจฺฉีติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๓ สี.,เท.,อิ.,มหา. เจทาเปสิ ^๔ สี.,จ.,เท. วตฺถุ

[๓๖๗] มหุลลโก นาม วิหาโร สสสามิโก วุจฺจติ.

วิหาโร นาม อุลลิตโต वा โหติ อวลิตโต वा อุลลิตตา-
วลิตโต वा.

การยมาเนนาติ กโรนฺโต वा การาเปนฺโต वा.

สสสามิกนฺติ อณฺเฏ โกจิ สามิโก โหติ อิตฺถิ वा
ปริโส वा คหฺนุโจะ वा ปพฺพชิตโต वा.

อตฺตทุทฺเทสนฺติ อตฺตโน อตฺถาย.

ภิกฺขุ อภินेतพฺพา วตฺถุเทสนายาติ เตन วิหารการเกน
ภิกฺขุณา วิหารวตฺถุํ โสเชตฺวา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ
อุตฺตตราสงฺกํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ
นิสีทิตฺวา อณฺชลี ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย “อหํ ภนฺเต
มหุลลกํ วิหารํ กตฺตกาโม สสสามิกํ อตฺตทุทฺเทสํ, โสหํ ภนฺเต
สงฺฆํ วิหารวตฺถุโอลอกนํ ยาจามิติ. พุติยมฺปิ ยาจิตพฺพา, ตติยมฺปิ
ยาจิตพฺพา. สเจ สพฺโพ สงฺฆเ อสฺสหติ วิหารวตฺถุํ โอลเเกตุํ
สพฺเพน สงฺเขน โอลเเกตพฺพํ. โน เจ สพฺโพ สงฺฆเ อสฺสหติ
วิหารวตฺถุํ โอลเเกตุํ; เย ตตฺถ โหนฺติ ภิกฺขุ พฺยตฺตา ปฏฺวิพลา
सारมฺภํ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺน อปริกฺกมฺนํ ชานิตุํ, เต ยาจิตฺวา
สมฺมณฺณิตพฺพา. เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺมณฺณิตพฺพา. พฺยตฺเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺวิพเลน สงฺฆเ ฌาเปตพฺโพ

[๓๖๘] “สุณฺาตุ เม ภนฺเต สงฺฆเ, อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ
มหุลลกํ วิหารํ กตฺตกาโม สสสามิกํ อตฺตทุทฺเทสํ, โส สงฺฆํ
วิหารวตฺถุโอลอกนํ ยาจติ. ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลลํ, สงฺฆเ
อิตฺถนฺนามญฺจ อิตฺถนฺนามญฺจ ภิกฺขุ สมฺมณฺเนยฺย อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุํ โอลเเกตุํ. เอสา ฌตฺติ.

สฺวณาคฺค เม ภนฺเต สงฺฆเ, อยฺม อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ มหฺลลกํ
 วิหารํ กตฺตุงาโม สสฺสามิกํ อตฺตทฺทเทสํ, โส สงฺฆํ วิหารวตฺถุโถโลกนํ
 ยาจติ. สงฺฆเ อิตฺถนฺนามญจ อิตฺถนฺนามญจ ภิกฺขุ สมฺมณฺหติ
 อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ โถโลเกตุํ. ยสฺสายสฺมโต ขมติ,
 อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุโน สมฺมติ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ โถโลเกตุํ, โส ตฺถนฺนสฺส; ยสฺส นกขมติ,
 โส ภาเสยฺย.

สมฺมตฺตา สงฺฆเณ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ
 อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ โถโลเกตุํ. ขมติ สงฺฆสฺส;
 ตสฺมา ตฺถนฺนํ. เอวเมตํ ธารยามีติ.

[๓๖๙] เตหิ สมฺมเตหิ ภิกฺขุหิ ตตฺถ คนฺตฺวา วิหารวตฺถุ
 โถโลเกตพฺพํ. สารมฺภํ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อปริกฺกมณํ ชานิตพฺพํ.
 สเจ สารมฺภํ โหติ อปริกฺกมณํ, “มายิธ กรีติ วตฺตพฺโพ. สเจ
 อนารมฺภํ โหติ สปริกฺกมณํ สงฺฆสฺส อาริเจตพฺพํ “อนารมฺภํ
 สปริกฺกมณฺหติ. เตเน วิหารการเกณ ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา
 เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุโน ปาเท วนฺทิตฺวา
 อุกฺกุฏิกํ นิสิติตฺวา อญฺชลี ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย “อหํ
 ภนฺเต มหฺลลกํ วิหารํ กตฺตุงาโม สสฺสามิกํ อตฺตทฺทเทสํ, โส
 ภนฺเต สงฺฆํ วิหาร-วตฺถุเทสนํ ยาจามีติ. ทฺติยมฺปิ ยาจิตพฺพา
 ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา. พฺยตฺเตเน ภิกฺขุณา ปฏฺิพเลน สงฺฆเ
 ณาเปตพฺโพ

[๓๗๐] “สฺวณาคฺค เม ภนฺเต สงฺฆเ, อยฺม อิตฺถนฺนาโม
 ภิกฺขุ มหฺลลกํ วิหารํ กตฺตุงาโม สสฺสามิกํ อตฺตทฺทเทสํ, โส
 สงฺฆํ วิหารวตฺถุเทสนํ ยาจติ. ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺลลํ, สงฺฆเ
 อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ เทเสยฺย. เอสา ฅตฺติ.

สุณาทุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ มหฺลลํ
 วิหารํ กตฺตกาโม สสฺสามิกํ อตฺตทฺเทสํ, โส สงฺฆํ วิหารวตฺถุเทสนํ
 ยาจติ. สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ เทเสติ.
 ยสฺสา ยสมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุเทสนา, โส
 ตฺถนฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺย.

เทสิตํ สงฺเขน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ.^๑ ขมติ
 สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถนฺหิ. เอวเมตํ ธารยามีติ.

[๓๗๑] **सारมฺภ** นาม กิปลฺลิกานํ वा आस्यो होति,
 उपजिगानं वा आस्यो होति, अनुत्तरानं वा आस्यो होति, ओहि
 वा आस्यो होति, विज्जिगानं वा आस्यो होति, सत्तपत्तिनं वा
 आस्यो होति, हत्तिनं वा आस्यो होति, असुसानं वा आस्यो
 होति, []^๒ पयकुमानं वा आस्यो होति, तीप्तिनं वा आस्यो होति,
 अजुजानं वा आस्यो होति, त्रजुजानं वा आस्यो होति, येसं
 गेसन्धि तिज्जुजानकत्तानं वा पाणानं आस्यो होति, पुप्फण्णनिसुसितं
 वा होति, अप्रण्णनिसुसितं वा होति, अपुष्पात्तनिसुसितं वा होति,
 आत्तात्तनिसुसितं वा होति, सुसाननिसुसितं वा होति, उयुयाननिसुसितं
 वा होति, राखवत्तुनिसुसितं वा होति, हत्तितालानिसुसितं वा होति,
 असुसतालानिसुसितं वा होति, पण्णकारनिसुसितं वा होति, पाणाकार-
 निसुसितं वा होति, सुन्ननिसुसितं वा होति, रज्जुजाननिसुसितं वा होति,
 जज्जुजाननिसुसितं वा होति, समाननिसुसितं वा होति, संसरणनिसुसितं वा
 होति; ऐतं सारमฺภं नाम.

อปrikกมน์ นาม น สกกา โหติ ยถายุตเตน สกณเณ
อนุปริกนตุ, สมनुตา นิสเสณียา อนุปริกนตุ; เอตํ อปริกกมน์
นาม.

อนารมภ์ นาม น กิปลลิกานัน วา อาสโย โหติ ฯเปฯ
 น สัสมณิสสุตติ วา โหติ; เอตัง อนารมภ์ นาม.

สปิริกุกมนํ นาม สกกา โหติ ยถายุตเตน สกเกน
 ออนุปริคนตํ, สมนตา นิสุเสนียา ออนุปริคนตํ; เอตํ สปิริกุกมนํ
 นาม.

มหาลุโก นาม วิหาโร สสฺสามิโก วุจฺจติ.

วิหารไธนาม อุลลิตโต วา โหติ อวลิตโต วา อุลลิตตา-
 วลิตโต วา.

กาเรขยาติ กโรติ वा कारापेति वा.

ภิกขุ วา อนภิเนยฺย วตฺตฺเตสํนํยาติ ฅตฺตํทฺตํเยน กมฺเมน
 วิหารวตฺตํ น เทสํเปตฺวา กโรติ วา, การํเปติ วา, ปโยเค^๑ ทุกฺกมฺ.
 เอกปฺนทํ^๒ อนาคเต, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อากเต,
 อาปตฺติ สงฆาภิเสสสฺส.

สงฺฆมาทิสสโตติ ๕ เปฯ เตนปี วุจฺจติ “สงฺฆมาทิสสโตติ.

[๓๗๒] ภิกขุ วิหารํ กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ สารมภํ อปริกุมณํ,
 อาปตฺติ สงฺฆาภิเสเสน ทฺวินนํ ทุกฺกฆฺฏานํ. ภิกขุ วิหารํ กโรติ
 อเทสิตวตฺถุกํ สารมภํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ สงฺฆาภิเสเสน ทุกฺกฆฺฏสฺส.
 ภิกขุ วิหารํ กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ อนารมภํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ

สงฺฆาทีเสเสน ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ อเทสิตวตฺตํ
อนารมฺภํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ เทสิตวตฺตํ สารมฺภํ อปริกุมณํ,
อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ. ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ เทสิตวตฺตํ
สารมฺภํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ
เทสิตวตฺตํ อนารมฺภํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. ภิกฺขุ
วิหารํ กโรติ เทสิตวตฺตํ อนารมฺภํ สปริกุมณํ, อนาปตฺติ.

[๓๗๓] ภิกฺขุ สมาทิสฺติ “วิหารํ เม กโรถาติ. ตสฺส วิหารํ
กโรนฺติ อเทสิตวตฺตํ สารมฺภํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน
ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ ๕เปยฺ สารมฺภํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน
ทุกฺกภูสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ, อปริกุมณํ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน
ทุกฺกภูสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ภิกฺขุ สมาทิสฺติ “วิหารํ เม กโรถาติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ
เทสิตวตฺตํ สารมฺภํ อปริกุมณํ, อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ ๕เปยฺ
สารมฺภํ สปริกุมณํ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ อปริกุมณํ,
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ สปริกุมณํ, อนาปตฺติ.

[๓๗๔] ภิกฺขุ สมาทิสฺติวํ ปกฺกมฺติ “วิหารํ เม กโรถาติ, น
จ สมาทิสฺติ “เทสิตวตฺตํโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกุมโน
จาติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตํ สารมฺภํ อปริกุมณํ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ ๕เปยฺ สารมฺภํ สปริกุมณํ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน ทุกฺกภูสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ อปริกุมณํ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน ทุกฺกภูสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ สปริกุมณํ,
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.

ภิกขุ สมាภิเสตวา ปกุกมติ “วิหารํ เม กโรถาติ, น จ
 สมาภิเสติ “เทสิตวตถุโก จ โหตุ อนารมโก จ สปริกุกมโน
 จาติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ เทสิตวตถุํ สารมํ อปริกุกมนํ,
 อาปตฺติ ทฺวินํ ทุกกฺฆานํ ๕เปย สารมํ สปริกุกมนํ, อาปตฺติ
 ทุกกฺฆสฺส ๕เปย อนารมํ อปริกุกมนํ, อาปตฺติ ทุกกฺฆสฺส
 ๕เปย อนารมํ สปริกุกมนํ, อนาปตฺติ.

[๓๗๕] ภิกขุ สมาภิเสตวา ปกุกมติ “วิหารํ เม กโรถาติ,
 สมาภิเสติ จ “เทสิตวตถุโก จ โหตุ อนารมโก จ สปริกุกมโน
 จาติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ อเทสิตวตถุํ สารมํ อปริกุกมนํ.
 โส สฺฐนาติ “วิหาโร กิร เม กยิรติ อเทสิตวตถุโก สารมโก
 อปริกุกมโนติ. เตเน ภิกขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺโต วา
 ปาเหตพฺโพ “เทสิตวตถุโก จ โหตุ อนารมโก จ สปริกุกมโน
 จาติ. โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเวยฺย, อาปตฺติ
 ทุกกฺฆสฺส ๕เปย เทสิตวตถุโก จ โหตุ อนารมโก จาติ ๕เปย
 “เทสิตวตถุโก จ โหตุ สปริกุกมโน จาติ ๕เปย “เทสิตวตถุโก
 โหตุติ. โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย, ทฺตํ วา ปหิณฺเวยฺย, อาปตฺติ
 ทุกกฺฆสฺส.

ภิกขุ สมาภิเสตวา ปกุกมติ “วิหารํ เม กโรถาติ, สมาภิเสติ
 จ “เทสิตวตถุโก จ โหตุ อนารมโก จ สปริกุกมโน จาติ. ตสฺส
 วิหารํ กโรนฺติ เทสิตวตถุํ สารมํ อปริกุกมนํ. โส สฺฐนาติ
 “วิหาโร กิร เม กยิรติ เทสิตวตถุโก สารมโก อปริกุกมโนติ.
 เตเน ภิกขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ, ทฺโต วา ปาเหตพฺโพ
 “อนารมโก จ โหตุ สปริกุกมโน จาติ ๕เปย “อนารมโก โหตุติ
 ๕เปย “สปริกุกมโน โหตุติ ๕เปย อนาปตฺติ.

[๓๗๖] ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “วิหารํ เม กโรธาคฺติ, สมาทิสตฺติ จ “เทสิตฺวตฺตํโก จ โหตุ อนารมฺโก จ สปริกฺกมโน จาคฺติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตํ สारมํ อปริกฺกมณํ, อาปตฺติ การุگانํ ตินฺณํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สारมํ สปริกฺกมณํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ อนารมํ อปริกฺกมณํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ อนารมํ สปริกฺกมณํ, อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฏสฺส.

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “วิหารํ เม กโรธาคฺติ, สมาทิสตฺติ จ “เทสิตฺวตฺตํโก จ โหตุ อนารมฺโก จ สปริกฺกมโน จาคฺติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตํ สारมํ อปริกฺกมณํ, อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สारมํ สปริกฺกมณํ, อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ อปริกฺกมณํ, อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ สปริกฺกมณํ, อนาปตฺติ.

[๓๗๗] ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “วิหารํ เม กโรธาคฺติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตํ สारมํ อปริกฺกมณํ. โส เจ วิปฺปกเต อาคจฺจติ. เตเน ภิกขุณา โส วิหาโร อณฺณสฺส วา ทาทพฺโพ, ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺโพ. โน เจ อณฺณสฺส วา ทเทยฺ, ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาเรยฺ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๕เปยฺ สारมํ สปริกฺกมณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ อปริกฺกมณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส ๕เปยฺ อนารมํ สปริกฺกมณํ ๕เปยฺ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

ภิกขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ “วิหารํ เม กโรธาคฺติ. ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตํ สारมํ อปริกฺกมณํ. โส เจ วิปฺปกเต

อาคัจฉติ. เตน ภิกขุณา โส วิหาโร อณฺณสฺส วา ทาทพฺโพ,
ภินฺทิตฺวา วา ปุณฺ กาทพฺโพ. โน เจ อณฺณสฺส วา ทเทยฺย,
ภินฺทิตฺวา วา ปุณฺ กาเรยฺย, อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺวักกฺขณํ ๕เปยฺ
สํารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ ๕เปยฺ อาปตฺติ ทฺวักกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ
อปริกฺกมฺนํ ๕เปยฺ อาปตฺติ ทฺวักกฺขสฺส ๕เปยฺ อนารมฺภํ
สปริกฺกมฺนํ, อนาปตฺติ.

[๓๗๘] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ, อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส.

อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.
ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.
ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

[๓๗๙] อนาปตฺติ เลณ, คฺุหาย, ตินฺนํกุฏิกาย, อณฺณสฺสตุถาย,
วาสาการํ จเปตฺวา สพฺพตฺถ, อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส, อาทิ-
กมฺมิกสฺสาติ.

วิหารการสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ สดฺดตมं.^๑

๘. ปจฺมทฺวักกฺโทสสิกฺขาปทํ^๒

[๓๘๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหฺรติ
เวฬุวเน กลนฺทกนิวาเป. เตน โข ปน สมเยน อายสฺมตา
ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน ชาตียา สดฺดตวสฺเสน อรหตฺตํ สจฺจนิกตํ

^๑ สฺยา. สดฺดตมสงฆาทีเสสํ นิฏฺฐิตํ.

^๒ สฺยา. อฏฺฐมสงฆาทีเสสํ

โหติ, ยงฺกิญฺจิ สวาทนํ ปตฺตพฺพํ, สพฺพํ เตน อนุปฺปตฺตํ โหติ,
นตฺถิ จสฺส กิญฺจิ อุตฺตริ กรณียํ,^๑ กตสฺส วา ปฏิจโย.

อถโข อายสฺมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตสฺส รโหคตสฺส
ปฏิสลฺลีนสฺส เอวํ เจตโส ปรีวิตกฺโก อุตฺปาติ “มยา โข
ชาติยา สตฺตวสฺเสน อรหตฺตํ สจฺจิกตํ, ยงฺกิญฺจิ สวาทนํ ปตฺตพฺพํ,
สพฺพํ มยา อนุปฺปตฺตํ, นตฺถิ จ เม กิญฺจิ อุตฺตริ กรณียํ, กตสฺส
วา ปฏิจโย; กิณฺहु โข อหํ สงฺฆสฺส เวยฺยาวจฺจํ กรายยนฺติ.

อถโข อายสฺมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตสฺส เอตทโหสิ
“ยณฺ्हนฺนาหํ สงฺฆสฺส เสนาสนณฺจ ปณฺณาเปยฺยํ,^๒ ภตฺตานิ จ
อุทฺทิสฺสยยนฺติ. อถโข อายสฺมา ทพฺโपो มลฺลปฺตฺโต สายนฺหสมยํ
ปฏิสลฺลณานา วุฏฺฐิตฺ, เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตฺตํ นิสิตฺติ. เอกมฺนตฺตํ นิสินฺโน โข
อายสฺมา ทพฺโपो มลฺลปฺตฺโต ภควนฺตํ เอตทโวจ “อิธ มยฺหํ
ภนฺเต รโหคตสฺส ปฏิสลฺลีนสฺส เอวํ เจตโส ปรีวิตกฺโก อุตฺปาติ
‘มยา โข ชาติยา สตฺตวสฺเสน อรหตฺตํ สจฺจิกตํ, ยงฺกิญฺจิ
สวาทนํ ปตฺตพฺพํ, สพฺพํ มยา อนุปฺปตฺตํ, นตฺถิ จ เม กิญฺจิ
อุตฺตริ กรณียํ, กตสฺส วา ปฏิจโย; กิณฺहु โข อหํ สงฺฆสฺส
เวยฺยาวจฺจํ กรายยนฺติ, ตสฺส มยฺหํ ภนฺเต เอตทโหสิ ‘ยณฺ्हนฺนาหํ
สงฺฆสฺส เสนาสนณฺจ ปณฺณาเปยฺยํ, ภตฺตานิ จ อุทฺทิสฺสยยนฺติ,
อิจฺจามหํ ภนฺเต สงฺฆสฺส เสนาสนณฺจ ปณฺณาเปตฺตํ, ภตฺตานิ จ
อุทฺทิสิตฺตุนฺติ. “สาธุ สาธุ ทพฺพ, เตนฺหิ ตวํ []”^๓ สงฺฆสฺส

^๑ ส.มหา.ทย. อุตฺตริกรณียํ, เอวฺมฺปริปิ.

^๒ ส.จ. ปณฺณเปยฺยํ, เอวฺมฺปริปิ.

^๓ ส.ฉ.เท.อิ. เอตฺถนฺตเร ทพฺพาทิ อปฺป ปาโจ ทิสฺสติ.

เสนาสนนญจ ปณฺญาเปหิ, ภตฺตานิ จ อุทฺทิสาทิ.^๑ “เอวํ ภนฺเตติ
โฆ อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต ภควโต ปจฺจสฺสสฺสิ.

อถโฆ ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรเณ ฐมฺมี กถํ
กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ “เตนहि ภิกฺขเว สงฺฆเ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ
เสนาสนปณฺญาปกญจ ภตฺตฺทฺทฺเทสกญจ สมฺมณฺนตฺ. เอวญจ ปน
ภิกฺขเว สมฺมณฺนิตพฺโพ ปจฺมํ ทพฺโพ []^๒ ยาจิตพฺโพ, ยาจิตฺวา
พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺวิพลเณ สงฺฆเ ญาเปตพฺโพ

[๓๘๑] “สุณฺหาตฺ เม ภนฺเต สงฺฆเ, ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลฺลํ,
สงฺฆเ อายสฺมนตฺ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ สেনาสนปณฺญาปกญจ
ภตฺตฺทฺทฺเทสกญจ สมฺมณฺเญย. เอสา ญตฺติ.

สุณฺหาตฺ เม ภนฺเต สงฺฆเ, สงฺฆเ อายสฺมนตฺ ทพฺพํ
มลฺลปฺตฺตํ สেনาสนปณฺญาปกญจ ภตฺตฺทฺทฺเทสกญจ สมฺมณฺนติ.
ยสฺสายสฺมโต ขมติ อายสฺมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตสฺส สেনาสน-
ปณฺญาปกสฺส จ ภตฺตฺทฺทฺเทสกสฺส จ สมฺมติ, โส ตฺถุหสฺส; ยสฺส
นภขมติ, โส ภาเสยฺย.

สมฺมโต สงฺฆเณ อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต สেনาสน-
ปณฺญาปกโก จ ภตฺตฺทฺทฺเทสโก จ. ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตฺถุเห.
เอวเมตํ ธารยามีติ.

[๓๘๒] สมฺมโต จ ปนายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต สภากานํ
สภากานํ^๓ ภิกฺขุณํ เอกขณฺํ สেনาสนํ ปณฺญาเปติ; เย เต ภิกฺขุ
สุตฺตนฺตฺติกา, เตสํ เอกขณฺํ สেনาสนํ ปณฺญาเปติ “เต อญฺญมญฺญํ

^๑ ส.ฉ.ท.อ. อุทฺทิสาดิ ^๒ ส.ฉ.ท.มหา. เอตฺถนฺตเร มลฺลปฺตฺโตติ อโย ปาโง ทิสฺสติ.

^๓ ส.ฉ.ท.อ. อโย ปาโง น ทิสฺสติ.

เต อายสมนัตถิ ทพพ มลลปุตตํ อุปสงกมิตฺวา เอวံ วทนฺติ^๖
 “อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ เสนาสนํ ปญฺญาเปหิติ. เต อายสฺมา
 ทพฺโพ มลลปุตฺโต เอวံ วทนฺติ “กตฺถายสมนฺโต” อิจฺฉนฺติ, กตฺถ
 ปญฺญาเปหิติ. เต สญฺจิจฺจ ทูเร อปทิสนฺติ” “อมฺหากํ อวฺโส
 ทพฺพ คิซฺฌญฺเฏ ปพฺพเต เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ, อมฺหากํ อวฺโส
 ทพฺพ” ใจฺรปฺปาเต^๗ เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ, อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ
 อิสฺสิคิลิปฺสเส กาฬสฺสลาโย เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ, อมฺหากํ อวฺโส
 ทพฺพ เวการปฺสเส สตฺตปณฺณคฺคฺหาโย^๘ เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ, อมฺหากํ

๑๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. สุตตปณฺณิกุหาย

อาวุโส ทพฺพ สีตวเน สปปโสณฺตฺติกปพฺภาเร เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ,
 อมฺหากํ อาวุโส ทพฺพ โคมกฺกนฺทรายํ^๑ เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ,
 อมฺหากํ อาวุโส ทพฺพ ตินฺทกฺกนฺทรายํ เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ,
 อมฺหากํ อาวุโส ทพฺพ กโปตกนฺทรายํ^๒ เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ,
 "อมฺหากํ อาวุโส ทพฺพ ตโปทธาราเม เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ,"
 อมฺหากํ อาวุโส ทพฺพ ชีวกมฺพวเน เสนาสนํ ปญฺญาเปหิ, อมฺหากํ
 อาวุโส ทพฺพ มทฺทกฺกจฺฉิมิ มิคทาเย เสนาสนํ ปญฺญาเปหิตฺติ.

เตสํ อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เตโชธาตุํ สmapชฺชิตฺวา
 อํกุลียา ชลมานาย ปฺรโต ปฺรโต คจฺฉติ. เตปิ เตเนว
 อาโลเกน อายสฺมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตสฺส ปิฏฺฐิตฺโต ปิฏฺฐิตฺโต
 คจฺฉนฺติ. เตสํ อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เอวํ เสนาสนํ
 ปญฺญาเปติ "อํ มณฺโজ, อิทํ ปิจํ, อํ ภิสฺส,^๔ อิทํ พิมฺโพหนํ,
 อิทํ วจฺจกฺกจฺฉนํ, อิทํ ปสฺสาวกฺกจฺฉนํ, อิทํ ปาณียํ, อิทํ
 ปริโกชนียํ, อํ กตฺตรทณฺโฑ, อิทํ สงฺฆสฺส กตฺติกสณฺจจฺฉนํ,
 อิมํ กาลํ ปวิสิตพฺพํ, อิมํ กาลํ นิกฺขมิตพฺพนฺติ. เตสํ อายสฺมา
 ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เอวํ เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺวา ปุณฺทเว
 เวพฺพนํ ปจฺจาคจฺฉติ.

[๓๘๓] เตน โข ปน สมเยน เมตฺตฺติยภุมฺชกา^๕ ภิกฺขุ
 นวกา เจว โหนฺติ อปฺปปฺปญฺญา จ; ยานิ สงฺฆสฺส ลามกานิ
 เสนาสนานิ, ตานิ เตสํ ปาปฺพนฺติ, ลามกานิ จ ภตฺตานิ.

^๑ ส.จ.เท.มหา. โคตมกนฺทรายํ

^{๓-๓} เท. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๕ ส.จ. เมตฺตฺติยภุมฺชกา, เอวมฺปริปี.

^๒ ส.จ.เท.อิ.มหา. ตโปทกนฺทรายํ

^๔ ส.เท.มหา. ภิสฺ

เตน โข ปน สมเยน ราชคเห มนุสฺสา อิจฺฉนฺติ เถรानํ ภิกฺขุณฺ
 อภิสงฺขาริกํ []^๑ ทาตุํ สปปิปี เตลํปี อุตฺตริภงฺกํ; เมตฺตีย-
 ภุมฺมชกานํ ปน ภิกฺขุณฺ ปากตีกํ เทนฺติ ยถารทฺธํ กาณาชกํ^๒
 พิลงฺกทฺตฺยํ. เต ปจฺจมาภตฺตํ ปิณฺฑปาตปฏิกฺกนฺตา เถเร ภิกฺขุ
 ปุจฺฉนฺติ “ตุมฺหากํ อาวุโส ภตฺตคฺเค กิ อโหสิ, ตุมฺหากํ อาวุโส
 ภตฺตคฺเค กิ อโหสีติ เอกจฺเจ เถรา เอวํ วเทนฺติ “อมฺหากํ อาวุโส
 สปปิ อโหสิ, เตลํ อโหสิ, อุตฺตริภงฺกํ อโหสีติ. เมตฺตียภุมฺมชกา
 ปน ภิกฺขุ เอวํ วเทนฺติ “อมฺหากํ อาวุโส น กิณฺจ อโหสิ
 ปากตีกํ ยถารทฺธํ กาณาชกํ พิลงฺกทฺตฺยนฺติ.

เตน โข ปน สมเยน กลฺยาณภตฺติโก คหปติ สงฺฆสฺส จตฺตุก-
 กทฺตํ เทติ นิจฺจภตฺตํ. โส ภตฺตคฺเค สปุตฺตทาโร อุปติฏฺฐิตฺวา ปรีวีสติ.
 อณฺเณ โอทเนน ปุจฺฉนฺติ, อณฺเณ สฺสเปน ปุจฺฉนฺติ, อณฺเณ เตเลน
 ปุจฺฉนฺติ, อณฺเณ อุตฺตริภงฺเกน ปุจฺฉนฺติ. เตน โข ปน สมเยน
 กลฺยาณภตฺติกสฺส คหปติโน ภตฺตํ สุวาทนาย เมตฺตีย-ภุมฺมชกานํ
 ภิกฺขุณฺ อุตฺติฏฺฐํ โหติ. อถ โข กลฺยาณภตฺติโก คหปติ อารามํ
 อคฺมาสิ เกณจิเทว กรณียเนน. โส, เยนายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต,
 เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา आयสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ อภีวาเทตฺวา
 เอกมนตํ นิสีทิ. เอกมนตํ นิสินฺนํ โข กลฺยาณภตฺติกํ คหปตี
 आयสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต ฐมฺมียา กถาย สนฺทสนฺเสสิ สฺมาทเปสิ
 สมฺมุตฺเตเชสิ สมฺปหฺมฺเสสิ. อถ โข กลฺยาณภตฺติโก คหปติ आयสฺมตา
 ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน ฐมฺมียา กถาย สนฺทสนฺสีโต สฺมาทปิโต

^๑ ส.จ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร ปิณฺฑปาตนฺติ ปาโจ ทิสฺสติ.

^๒ ส.จ.,เท.,อิ.,มหา. ยถารทฺธํ กณาชกํ, เอวฺมฺปรีปี.

สมุตเตชิตโต สมฺปหังสิตโต อายสฺมนนฺตํ ทพพํ มลลปุตฺตํ เอตทโวจ
 “กสฺส ภนฺเต อมฺหากํ อมเร สฺวาทนาย ภตฺตํ อุตฺตมจฺจนฺติ. “เมตฺตีย-
 ภูมฺมชกานํ โข คหปติ ภิกฺขุณฺโณ ตุมฺหากํ อมเร สฺวาทนาย ภตฺตํ
 อุตฺตมจฺจนฺติ. อถ โข กลฺยาณภตฺติโก คหปติ อนตฺตมโน อโหสิ
 “กถํ หิ นาม ปาปภิกฺขุ อมฺหากํ อมเร ภูณฺชิสฺสนฺตํ, อมฺรํ คนฺตวา
 ทาสี อาณาเปสิ “เย เช เสว ภตฺติกา อากจฺจนฺติ, เต โกฏฺฐเก
 อาสนํ ปณฺญาเปตฺวา กาณฺหาชเคน พิลงฺกหุติเยน ปรีวิสาติ. “เอวํ
 อยฺยาติ โข สาทาสี กลฺยาณภตฺติกสฺส คหปติโน ปจฺจสฺสสสิ.

อถ โข เมตฺตียภุมฺมชกา ภิกฺขุ “หิโย โข อาวุโส อมฺหากํ
 กลฺยาณภตฺติกสฺส คหปติโน อมเร^๑ ภตฺตํ อุตฺตมจฺจนฺ, เสว อมฺहे
 กลฺยาณภตฺติโก คหปติ สปุตฺตทาโร อุปตฺติจฺจิตฺวา ปรีวิสฺสสฺสติ; อณฺเวย
 โอทเนน ปุจฺฉิสฺสนฺติ, อณฺเวย สฺวเปเน ปุจฺฉิสฺสนฺติ, อณฺเวย เตเลน
 ปุจฺฉิสฺสนฺติ, อณฺเวย อุตฺตริภงฺเกเน ปุจฺฉิสฺสนฺตํ. เต เตเนว
 โสมนสฺสเนน น จิตฺตรูปํ รตฺติยา สุปฺปัสส. อถ โข เมตฺตียภุมฺมชกา
 ภิกฺขุ ปุพฺพณฺหสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวรรมาทาย, เยเน กลฺยาณ-
 ภตฺติกสฺส คหปติโน นิเวสนํ, เตเนปสงฺกมัสส. อทฺทสา โข สาทาสี
 เมตฺตียภุมฺมชเก ภิกฺขุ ทูรโต ว อากจฺจนฺเต; ทิสฺวาน โกฏฺฐเก
 อาสนํ ปณฺญาเปตฺวา เมตฺตียภุมฺมชเก ภิกฺขุ เอตทโวจ “นีสึทถ
 ภนฺเตติ. อถ โข เมตฺตียภุมฺมชกานํ ภิกฺขุณฺโณ เอตทโหสิ “นีสึสฺสยํ โข
 น ตาว ภตฺตํ สิทฺธํ ภวิสฺสติ, ยถา มยํ โกฏฺฐเก นีสึทาปิยามาติ.^๒
 อถ โข สาทาสี กาณฺหาชเคน พิลงฺกหุติเยน อุปคณฺจํ^๓ “ภุณฺชถ

^๑ ฉ.,อิ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.^๒ ส.,ฉ.,เท. นีสึเทยฺยามาติ, อิ. นีสึทาเปยฺยามาติ^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อุปคจฺฉิ

อดโฆ เมตติยา ภิกขุณี, เยน เมตติยภุมมชกา ภิกขุ, เตนุปลสงฺกมิ;
 อุปสงฺกมิตฺวา เมตติยภุมมชเก ภิกขุ เอตทโวจ “วณฺหามิ อยฺยาติ.
 เอวํ วุตฺเต, เมตติยภุมมชกา ภิกขุ นาลปีสุ. ทุตติยมฺปิ โฆ ๕ เปฯ
 ตติยมฺปิ โฆ เมตติยา ภิกขุณี เมตติยภุมมชเก ภิกขุ เอตทโวจ
 “วณฺหามิ อยฺยาติ. ตติยมฺปิ โฆ เมตติยภุมมชกา ภิกขุ นาลปีสุ.
 “กฺยาหํ อยฺยานํ อปรชฺฌามิ, กิสุส มํ อยฺยา นาลปนฺตํ.
 “ตถา หิ ปน ตวํ ภคินี อมฺเห ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน วิเหจฺยมาเน
 อชฺฌเปกฺขสํติ. “กฺยาหํ อยฺยา กโรมีติ. “สเจ โฆ ตวํ ภคินี
 อิจฺเจยฺยาสิ, อชฺเชว ภควา ทพฺพํ มลฺลปฺตํ นาสาเปยฺยาติ.
 “กฺยาหํ อยฺยา กโรมิ, กิ มยา สกฺกา กาทฺนฺติ. “เอहि ตวํ
 ภคินี, เยน ภควา, เตนุปลสงฺกมิ;^๒ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ

๒ ส.จ.,เท.,อ.,มหา. เตนุปลสงคม

เอวံ วเทหิ ‘อิทัง ภนุเต นัจจนันนัง นปฺปฏฺฐูปิ; ยายัง ภนุเต ทิสสา
อภยา อนีติกา อนุปทฺทวา, สายัง ทิสสา สมภยา สอิตฺติกา’^๑
สอุปทฺทวา; ยโต นีวาทัง,^๒ ตโต ปวาทัง;^๓ อุทกั มณฺเฑ อาทิตฺตัง,
อยเยนมฺหิ ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน ทฺฐิตาติ. “เอวံ อญฺยาติ โข
เมตฺตติยา ภิกฺขุณี เมตฺตติยภุมฺมชกานัง ภิกฺขุณฺโณ ปฏฺฐิสฺสตุวา, เยน
ภควา, เตนุสสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตัง อภิวาเทตฺวา
เอกมฺนตัง อฏฺฐาสิ. เอกมฺนตัง จิตฺตา โข []^๔ เมตฺตติยา ภิกฺขุณี
ภควนฺตัง เอตทวโจ “อิทัง ภนุเต นัจจนันนัง นปฺปฏฺฐูปิ; ยายัง ภนุเต
ทิสสา อภยา อนีติกา อนุปทฺทวา, สายัง ทิสสา สมภยา สอิตฺติกา
สอุปทฺทวา; ยโต นีวาทัง, ตโต ปวาทัง; อุทกั มณฺเฑ อาทิตฺตัง,
อยเยนมฺหิ ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน ทฺฐิตาติ.

[๓๘๔] อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเณ เอตสฺมี ปกรเณ
ภิกฺขุสงฺฆมฺปิ สนนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมณฺตัง ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตัง ปฏฺฐิจฺฉิ
“สรสิ ตวํ ทพฺพ เหวรูปํ กตฺตา, ยถายัง ภิกฺขุณี อาหาติ. “ยถา
มํ ภนุเต ภควา ชานาตีติ. ทฺฐิตยมฺปิ โข ภควา ๕เปฯ ตตฺติยมฺปิ
โข ภควา อายสฺมณฺตัง ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตัง เอตทวโจ “สรสิ ตวํ
ทพฺพ เหวรูปํ กตฺตา, ยถายัง ภิกฺขุณี อาหาติ. “ยถา มํ ภนุเต
ภควา ชานาตีติ. “น โข ทพฺพ ทพฺพา เอวํ นิพฺเพเจนฺติ, สเจ
ตยา กตํ ‘กตฺตุนฺติ วเทหิ; สเจ ตยา อกตํ ‘อกตฺตุนฺติ วเทหีติ.
“ยโตหิ ภนุเต ชาโต นาภิชานามิ สฺสปีนฺนุเตนปิ เมถุนํ ฐมฺมํ
ปฏฺฐิเสวิตา, ปเคว ชาคโรติ. อถ โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ

^๑ ส. สรติกา, เอมฺพริปิ.^๒ ส.ฉ.,เท.,อิ.,มหา. นีวาทัง, เอมฺพริปิ.^๓ ส.ฉ.,เท. สวาทัง, เอมฺพริปิ.^๔ ฉ.,มหา. เอตถนฺตเร สาคิ อญฺ ปาโจ ทิสฺสติ.

“เตนหิ ภิกฺขเว เมตฺติยํ ภิกฺขุนี้ นาเสถ, อิมํ จ ภิกฺขุ
อนุญฺญชถาติ. อิทํ วตฺวา ภควา อุฏฺฐายาสนา วิหารํ ปาวิสิ.

อถโข เต ภิกฺขุ เมตฺติยํ ภิกฺขุนี้ นาเสถ. อถโข
เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ เต ภิกฺขุ เอตทโวจํ “มา อาวุโส เมตฺติยํ
ภิกฺขุนี้ นาเสถ, น สา กิณฺจิ อปฺรชฺฌติ, อมฺเหหิ สา อุตฺตสาหิตา
กุปฺปเตหิ อนตฺตมเนหิ จาวนาธิปฺปาเยหิติ. “กํ ปน ตุมฺहे อาวุโส
อายสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อมฺูลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน
อนุทฺธเสถาติ. “เอวมาวุโสติ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๔เปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม เมตฺติยภุมฺมชกา
ภิกฺขุ อายสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อมฺูลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน
อนุทฺธเสสฺสนตฺติติ. อถโข เต ภิกฺขุ []” ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺส. อถโข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณ
ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา เมตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺจุจฺฉิ “สจฺจํ
กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อมฺูลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน
อนุทฺธเสถาติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา ๔เปฯ “กถํ หิ
นาม ตุมฺहे โมฆปฺริสา ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อมฺูลเกน ปาราชิกเกน
ฐมฺเมน อนุทฺธเสสฺสธ, เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสหนฺนํ วา ปสาทาย
๔เปฯ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ

[๓๘๕] “โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทุฏฺฐโ จ โทโส อปฺปติโต
อมฺูลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนุทฺธเสยฺย ‘อปฺเปวนาม นํ
อิมมฺหา พุรฺหมจฺริยา จาเวยฺยนฺติ; ตโต อปฺเรน สมเยน

สมนุคฺคาหิยมาโน วา อสมนุคฺคาหิยมาโน วา, อมฺูลกณฺเฑว
 ตํ อธิกรณํ โหติ, ภิกฺขุ จ โทสํ ปตฺติฏฺฐาติ, สงฆาทีเสโสติ.

[๓๘๖] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๔เปฯ

ภิกฺขุติ ๔เปฯ อยํ อิมสฺมี อตฺถเ อธิปฺเปโต "ภิกฺขุติ.

ภิกฺขุหฺนฺติ อณฺเฑ ภิกฺขุ.

ทฺฐุโจ โทโสติ กุปฺโต อนตฺตมโน อนภิริทฺโร อาหตจิตฺโต
 ขิลชาโต.

อปฺปตีโตติ เตน จ โกเปน เตน จ โทเสน ตาย จ
 อนตฺตมนตาย ตาย จ อนภิริทฺธิยา อปฺปตีโต โหติ.

อมฺูลกํ นาม อทฺธิฏฺฐํ อสฺสตุํ^๑ อปริสงฺกิตํ.

ปาราชิเกน ฐมฺเมนาติ จตฺตุนํ อณฺเฑตเรน.

อนุทฺธํเสยฺยาติ โจเทติ วา โจทาเปติ วา.

อปฺเปวนาม นํ อิมมฺหา พุรหฺมจริยา จาเวยฺยหฺนฺติ
 ภิกฺขุภาวา จาเวยฺยํ, สมณธมฺมา จาเวยฺยํ, สีลกฺขนฺธา จาเวยฺยํ,
 ตโปคฺฤณา จาเวยฺยํ.

ตโต อปเรน สมเยนาติ ยสฺมี ขณฺเ อนุทฺธํสีโต โหติ, ตํ
 ขณฺเ ตํ ลยํ ตํ มุหฺตตํ วิตฺตวตฺเต.

สมนุคฺคาหิยมาโน วาติ เยน วตฺถุณา อนุทฺธํสีโต โหติ,
 ตสฺมี วตฺถุสฺมี สมนุคฺคาหิยมาโน วา.^๒

^๑ ฉ.,เท.,อิ. อสฺสตุ, เอวมุปริปิ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. วาสทฺโท น ทิสฺสติ, เอวมุปริปิ.

อสมนฺหคฺคาหิยมาโน วาติ น เกนจิ วุจฺจมาโน.

อธิกรณํ นาม จตฺตาริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ
อนฺวาทาธิกรณํ อาปตฺตาทิกรณํ กิจฺจาธิกรณํ.

ภิกฺขุ จ โทสํ ปติฏฺฐาตํ ตุจฺจกํ มยา ภณิตํ, มุสา มยา
ภณิตํ, อฏฺฐกํ มยา ภณิตํ, อชานนฺเตน มยา ภณิตํ.

สงฺฆาติเสสํ ๕เปฯ เตนปี วุจฺจติ “สงฺฆาติเสสํ.

[๓๘๗] อธิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโต;
ตณฺเฑ จเเทติ “ทิฏฺฐโ จ มยา ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ,
อสุสมฺโนสิ, อสกุยฺปฺตติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสโส วา
ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา
สงฺฆาติเสสสฺส.

อสุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
จเเทติ “สุโต มยา ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ, อสุสมฺโนสิ,
อสุกฺยฺปฺตติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสโส วา ปวารณา วา
สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา สงฺฆาติเสสสฺส.

อปริสํกิตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
จเเทติ “ปริสํกิตโต มยา ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ,
อสุสมฺโนสิ, อสกุยฺปฺตติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสโส วา
ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา
สงฺฆาติเสสสฺส.

อธิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโต; ตณฺเฑ
จเเทติ “ทิฏฺฐโ จ มยา สุโต จ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
๕เปฯ อาปตฺติ วาจา ย วาจา สงฺฆาติเสสสฺส.

อทิฏฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโต; ตณฺเฑ
 โจเทติ “ทิฏฺฐโ จ มยา ปริสฺสํกิตโต จ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ๕เปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

อทิฏฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโต; ตณฺเฑ
 โจเทติ “ทิฏฺฐโ จ มยา สฺสโต จ ปริสฺสํกิตโต จ ปาราชิกํ ฐมํ
 อชฺฌาปนฺนโนสิ ๕เปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

อสุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจเทติ “สฺสโต มยา ปริสฺสํกิตโต จ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ๕เปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

อสุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจเทติ “สฺสโต มยา ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ ๕เปฯ
 อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

อสุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจเทติ “สฺสโต มยา ปริสฺสํกิตโต จ ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ฐมํ
 อชฺฌาปนฺนโนสิ ๕เปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

อปริสฺสํกิตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจเทติ “ปริสฺสํกิตโต มยา ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ๕เปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

อปริสฺสํกิตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจเทติ “ปริสฺสํกิตโต มยา สฺสโต จ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ๕เปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

อปริสฺสํกิตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจเทติ “ปริสฺสํกิตโต มยา ทิฏฺฐโ จ สฺสโต จ ปาราชิกํ ฐมํ
 อชฺฌาปนฺนโนสิ ๕เปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาทีเสสสฺส.

ทิกฺขุจสฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต; ตณฺเฏ
 โจเทติ “สุโต มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯเปฯ อาปตฺติ
 วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทีเสสสฺส.

ทิกฺขุจสฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต; ตณฺเฏ
 โจเทติ “ปริสฺงกิโต มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯเปฯ
 ตณฺเฏ โจเทติ “สุโต มยา ปริสฺงกิโต จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
 อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทีเสสสฺส.

สุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนติ; ตณฺเฏ โจเทติ
 “ปริสฺงกิโต มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯเปฯ ตณฺเฏ
 โจเทติ “ทิกฺขุจ มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯเปฯ ตณฺเฏ
 โจเทติ “ปริสฺงกิโต มยา ทิกฺขุจ จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ
 ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทีเสสสฺส.

ปริสฺงกิตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนติ ตณฺเฏ
 โจเทติ “ทิกฺขุจ มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯเปฯ ตณฺเฏ
 โจเทติ “สุโต มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯเปฯ ตณฺเฏ
 โจเทติ “ทิกฺขุจ มยา สุโต จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ,
 อสฺสสมณฺเณสิ, อสฺกยปฺตฺติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อูปสโส วา
 ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

ทิกฺขุจสฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต, ทิกฺขุจ เวมตฺติโก,
 ทิกฺขุจ โน กปฺเปติ, ทิกฺขุจ นสฺสรติ, ทิกฺขุจ ปมฺมุจฺโ” โหติ; ตณฺเฏ

โจเทติ “ทิกฺขุโจ มยา สุโต จ ๔เปฯ “ทิกฺขุโจ มยา ปริสงฺกิโต จ ๔เปฯ “ทิกฺขุโจ มยา สุโต จ ปริสงฺกิโต จ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ ๔เปฯ สุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ, สุตฺเต เวมตีโก, สุตฺตํ โน กปฺเปติ, สุตฺตํ นสฺสรติ, สุตฺตํ ปมฺมุจฺโจ โหติ; ตถฺยเจ โจเทติ “สุโต มยา ปริสงฺกิโต จ ๔เปฯ “สุโต มยา ทิกฺขุโจ จ ๔เปฯ “สุโต มยา ปริสงฺกิโต จ ทิกฺขุโจ จ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ ๔เปฯ ปริสงฺกิตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ, ปริสงฺกิตฺเต เวมตีโก, ปริสงฺกิตฺตํ โน กปฺเปติ, ปริสงฺกิตฺตํ นสฺสรติ, ปริสงฺกิตฺตํ ปมฺมุจฺโจ โหติ; ตถฺยเจ โจเทติ “ปริสงฺกิโต มยา ทิกฺขุโจ จ ๔เปฯ “ปริสงฺกิโต มยา สุโต จ ๔เปฯ “ปริสงฺกิโต มยา ทิกฺขุโจ จ สุโต จ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ, อสฺสสมณฺเณสิ, อสฺกยปฺตฺติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสโส วา ปวารณา วา สงฆมกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาทีเสสสฺส.

[๓๘๘] อทิกฺขุจฺจสฺส โหติ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺโต; ตถฺยเจ โจทาเปติ “ทิกฺขุโจสิ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ, อสฺสสมณฺเณสิ, อสฺกยปฺตฺติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสโส วา ปวารณา วา สงฆมกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาทีเสสสฺส.

อสุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ; ตถฺยเจ โจทาเปติ “สุโตสิ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ ๔เปฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาทีเสสสฺส.

อปริสงฺกิตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ; ตถฺยเจ โจทาเปติ “ปริสงฺกิโตสิ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ ๔เปฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาทีเสสสฺส.

อทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโต; ตณฺเฑ
 โจทาเปติ “ทิฏฺฐโจสิ สุโตสิ ฯ” “ทิฏฺฐโจสิ ปริสํกิโตสิ ฯ”
 “ทิฏฺฐโจสิ, สุโตสิ, ปริสํกิโตสิ, ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ฯ” อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส.

อสุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจทาเปติ “สุโตสิ ปริสํกิโตสิ ฯ” “สุโตสิ ทิฏฺฐโจสิ ฯ”
 “สุโตสิ, ปริสํกิโตสิ, ทิฏฺฐโจสิ, ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ฯ” อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส.

อปริสํกิตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจทาเปติ “ปริสํกิโตสิ, ทิฏฺฐโจสิ ฯ” “ปริสํกิโตสิ, สุโตสิ ฯ”
 “ปริสํกิโตสิ, ทิฏฺฐโจสิ, สุโตสิ, ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ฯ” อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส.

ทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโต; ตณฺเฑ
 โจทาเปติ “สุโตสิ, ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ ฯ”
 “ปริสํกิโตสิ ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ ฯ” “สุโตสิ,
 ปริสํกิโตสิ, ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ ฯ” อาปตฺติ
 วาจา วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส.

สุตฺตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ โจทาเปติ
 “ปริสํกิโตสิ ฯ” ตณฺเฑ โจทาเปติ “ทิฏฺฐโจสิ ฯ” ตณฺเฑ
 โจทาเปติ “ปริสํกิโตสิ, ทิฏฺฐโจสิ, ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ
 ฯ” อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

ปริสํกิตสฺส โหติ “ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนติ; ตณฺเฑ
 โจทาเปติ “ทิฏฺฐโจสิ, ปาราชิกํ ฌมํ อชฺฌาปนฺนโนสิ ฯ”

ตณฺเฑ โจทาเปติ “ทิกฺขุโจสิ, สุโตสิ ฯเปฯ ตณฺเฑ โจทาเปติ
“ทิกฺขุโจสิ, สุโตสิ, ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนโนสิ ฯเปฯ อาปตฺติ
วาจาย วาจาย สงฆาทีเสสสฺส.

ทิกฺขุจฺจสฺส โหติ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนชฺชนโต, ทิกฺขุเจ เวมตฺติโก,
ทิกฺขุจํ โน กปฺเปติ, ทิกฺขุจํ นสฺสรติ, ทิกฺขุจํ ปมฺมุจฺเจ โหติ ฯเปฯ
สุเต เวมตฺติโก, สุตํ โน กปฺเปติ, สุตํ นสฺสรติ, สุตํ ปมฺมุจฺเจ โหติ
ฯเปฯ ปริสงฺกิตฺเต เวมตฺติโก, ปริสงฺกิตํ โน กปฺเปติ, ปริสงฺกิตํ นสฺสรติ,
ปริสงฺกิตํ ปมฺมุจฺเจ โหติ; ตณฺเฑ โจทาเปติ “ปริสงฺกิตฺติ, ทิกฺขุโจสิ
ฯเปฯ “ปริสงฺกิตฺติ, สุโตสิ ฯเปฯ “ปริสงฺกิตฺติ, ทิกฺขุโจสิ, สุโตสิ
ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนโนสิ, อสฺสมณฺโณสิ, อสภฺยปฺตฺติโยสิ, นตฺถิ
ตยา สทฺธิ อูปสโส วา ปวารณา วา สงฆมกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ
วาจาย วาจาย สงฆาทีเสสสฺส.

[๓๘๙] อสฺสทฺเช สฺสทฺชทิกฺขุจฺจิ, สฺสทฺเช อสฺสทฺชทิกฺขุจฺจิ, อสฺสทฺเช
อสฺสทฺชทิกฺขุจฺจิ, สฺสทฺเช สฺสทฺชทิกฺขุจฺจิ. อสฺสทฺเช โหติ ปุคฺคโล อณฺณตฺร
ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนโน; ตณฺเฑ สฺสทฺชทิกฺขุจฺจิ สมนโน อนิกาสํ
การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสเสน
ทุกฺกณฺณสฺส.

อสฺสทฺเช โหติ ปุคฺคโล อณฺณตฺร ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ สฺสทฺชทิกฺขุจฺจิ สมนโน โอกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

อสฺสทฺเช โหติ ปุคฺคโล อณฺณตฺร ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ สฺสทฺชทิกฺขุจฺจิ สมนโน อนิกาสํ การาเปตฺวา อุกโกสาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสวาเทน ทุกฺกณฺณสฺส.

อสุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสุทฺธทิกฺกจิ สมานโ อโณกาสํ การาเปตฺวา อุกฺโกสธาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสวาทสฺส.

สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาราชิกํ ฐมํ อนชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสุทฺธทิกฺกจิ สมานโ อนโณกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาราชิกํ ฐมํ อนชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสุทฺธทิกฺกจิ สมานโ อโณกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
วเทติ, อนาปตฺติ.

สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาราชิกํ ฐมํ อนชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสุทฺธทิกฺกจิ สมานโ อนโณกาสํ การาเปตฺวา อุกฺโกสธาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสวาทေန ทุกฺกฏสฺส.

สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาราชิกํ ฐมํ อนชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสุทฺธทิกฺกจิ สมานโ อโณกาสํ การาเปตฺวา อุกฺโกสธาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสวาทสฺส.

อสุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสุทฺธทิกฺกจิ สมานโ อนโณกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

อสุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสุทฺธทิกฺกจิ สมานโ อโณกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
วเทติ, อนาปตฺติ.

อสฺสทฺโร หิตฺติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อชฺชฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสฺสทฺททิกฺขจฺจิ สมนโน อโนกาสํ การาเปตฺวา อกฺโกสสาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสฺวาเทน ทุกฺกภูสฺส.

อสฺสทฺโร หิตฺติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อชฺชฌาปนโน;
ตณฺเฑ อสฺสทฺททิกฺขจฺจิ สมนโน โอกาสํ การาเปตฺวา อกฺโกสสาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสฺวาทสฺส.

สฺสทฺโร หิตฺติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อนชฺชฌาปนโน;
ตณฺเฑ สฺสทฺททิกฺขจฺจิ สมนโน อโนกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสเสน ทุกฺกภูสฺส.

สฺสทฺโร หิตฺติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อนชฺชฌาปนโน;
ตณฺเฑ สฺสทฺททิกฺขจฺจิ สมนโน โอกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

สฺสทฺโร หิตฺติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อนชฺชฌาปนโน;
ตณฺเฑ สฺสทฺททิกฺขจฺจิ สมนโน อโนกาสํ การาเปตฺวา อกฺโกสสาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสฺวาเทน ทุกฺกภูสฺส.

สฺสทฺโร หิตฺติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อนชฺชฌาปนโน;
ตณฺเฑ สฺสทฺททิกฺขจฺจิ สมนโน โอกาสํ การาเปตฺวา อกฺโกสสาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตฺติ โอมสฺวาทสฺส.

[๓๙๐] อนาปตฺติ สฺสทฺเช อสฺสทฺททิกฺขจฺจิสฺส, อสฺสทฺเช อสฺสทฺ-
ทิกฺขจฺจิสฺส, อุมมตฺตกสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

ปจฺจมทฺถุจฺจโทสสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ อฏฺฐมํ.^๑

^๑ สฺยา. อฏฺฐมสงฆาทีเสสํ นิฏฺฐิตํ.

๘. ทุติยทุฏฐสิกขาปทํ^๑

[๓๙๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ
 เวพฺพเน กลนฺทกนิวาเป. เตน โข ปน สมเยน เมตฺติยภุมฺมชกา
 ภิกฺขุ คิฑฺฒกฺกฺกา ปพฺพตา โอโรหนฺตา อทฺทสํสุ ฉกฺลกํ^๒ อชิกาย
 วิปฺปปฏิปชฺชนตํ; ทิสฺวาน เอวมาหํสุ “หนฺท มยํ อาวุโส อิมํ
 ฉกฺลกํ ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ นาม กโรม, อิมํ อชิกํ เมตฺติยํ นาม
 ภิกฺขุณี กโรม; เอวํ มยํ โวหริสฺสาม ‘ปฺพเพ มยํ อาวุโส ทพฺพํ
 มลฺลปฺตตํ สุเตน อโวจฺมฺหา; อิทานิ ปน อมฺเหหิ สามํ ทิฏฺฐโจ
 เมตฺติยาย ภิกฺขุณิยา วิปฺปปฏิปชฺชนโตติ. เต ตํ ฉกฺลกํ ทพฺพํ
 มลฺลปฺตตํ นาม อกํสุ, ตํ อชิกํ เมตฺติยํ นาม ภิกฺขุณี อกํสุ. เต
 ภิกฺขุณํ อารોเจสฺสุ “ปฺพเพ มยํ อาวุโส ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ สุเตน
 อโวจฺมฺหา; อิทานิ ปน อมฺเหหิ สามํ ทิฏฺฐโจ เมตฺติยาย
 ภิกฺขุณิยา วิปฺปปฏิปชฺชนโตติ. ภิกฺขุ เอวมาหํสุ “มา อาวุโส เอวํ
 อวจฺจตุถ, นายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตโต เอวํ กริสฺสตีติ.

อถโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตถํ อารોเจสฺสุ. อถโข ภควา
 เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา
 อายสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ ปฏิปฺจุจฺฉิ “สรสิ ตวํ ทพฺพ เอวรูป
 กตฺตา, ยถา อิเม ภิกฺขุ อาหํสูติ. “ยถา มํ ภนฺเต ภควา
 ชานาตีติ. ทุติยมฺปิ โข ภควา ๔เปฯ ตติยมฺปิ โข ภควา
 อายสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ เอตทโวจ “สรสิ ตวํ ทพฺพ
 เอวรูป กตฺตา, ยถา อิเม ภิกฺขุ อาหํสูติ. “ยถา มํ ภนฺเต

^๑ สฺยา. นวมสงฺฆาภิเสถ

^๒ สี.,ฉ.,เท. ฉกฺลกํ, เอวมฺปริปิ.

อดโฆ เต ภิกขุ เมตตฺติยภุมฺมชเก ภิกขุ อนฺนุญฺชิสฺสุ. เต เตหิ^๑
 ภิกขุหิ อนฺนุญฺชียมานา ภิกขุณฺเ อเอตมตฺถํ อารโหเจสฺสุ. “กึ ปน
 ตุมฺहे อาวุโส อายสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อณฺณภาคิยสฺส
 อธิกรณสฺส กณฺจิ^๒ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิเกน ฐมฺเมน
 อนฺนุทฺธเสถาติ. “เอวมาวุโสติ. ยะ เต ภิกขุ อปฺปิจฺจนา ๔เปยฺย เต
 อุทฺธมายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม เมตตฺติยภุมฺมชกา
 ภิกขุ อายสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อณฺณภาคิยสฺส อธิกรณสฺส
 กณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิเกน ฐมฺเมน อนฺนุทฺธเสสฺสฺสนฺตํติ.
 อดโฆ เต ภิกขุ []^๓ ภควโต อเอตมตฺถํ อารโหเจสฺสุ ๔เปยฺย []^๔
 “สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกขเว ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อณฺณภาคิยสฺส
 อธิกรณสฺส กณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิเกน ฐมฺเมน
 อนฺนุทฺธเสถาติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา ๔เปยฺย

๒ ส.จ.,ท. กิณจิ, เอมุปริป.

พ.ร.บ. ๒๖/๐๕/๒๕๖๕

๔. เท. เอตถุนตเร อถ โข ภควา เอตสมี นิทานเ เอตสมี ปกรเณ ภิกขุสงฆ์
สนธิปาตาเปตวา เมตติยภุมมชเก ภิกขุ ปฏิปจันติ อิม ปาจา ทิสสนติ.

“กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมชปฺริสา ทพฺพํ มลฺลปฺตตํ อญฺญภาคิยสฺส
อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิกเณ ฐมฺเมน
อนฺหุทฺธเสสฺสณ, เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสนฺนํ นํ วา ปสาทาย ๕เปฯ
“เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ

[๓๙๒] “โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺฐุโ จ โทโส อปฺปตีโต
อญฺญภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กณฺจิ^๑ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย
ปาราชิกเณ ฐมฺเมน อนฺหุทฺธเสยฺย ‘อปฺเปวณาม นํ อิมมฺหา
พฺรหฺมจริยา จาเวยฺยนฺติ; ตโต อปเรณ สมเยณ สมฺนุคฺ-
คาคิยมาโน วา อสมฺนุคฺคาคิยมาโน วา, อญฺญภาคิยญฺเจว
ตํ อธิกรณํ โหติ, โกจิ เทโส เลสมตฺโต อุปาทินฺโน, ภิกฺขุ จ
โทสํ ปตฺติฏฺจาติ, สงฺฆาติเสสฺสติ.

[๓๙๓] โย ปนาติ โย ยาติโส ๕เปฯ

ภิกฺขุชฺติ ๕เปฯ อยํ อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต “ภิกฺขุชฺติ.

ภิกฺขุชฺนฺติ อญฺณํ ภิกฺขุ.

ทฺฐุโ จ โทโสติ กุปฺโต อนตฺตมโน อนภิริทฺโร อาหตจิตฺโต
ชิลฺลาโต.

อปฺปตีโตติ เตน จ โกเปน เตน จ โทเสน ตาย จ
อนตฺตมฺนตาย ตาย จ อนภิริทฺธิยา อปฺปตีโต โหติ.

อญฺญภาคิยสฺส อธิกรณสฺสาติ อาปตฺตญฺญภาคิยํ วา โหติ
อธิกรณญฺญภาคิยํ วา.

กถิ อธิกรณํ อธิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ. วิวาทาธิกรณํ
 อนุวาทาธิกรณสฺส อาปตฺตาทิกรณสฺส กิจฺจาธิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ,
 อนุวาทาธิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสฺส กิจฺจาธิกรณสฺส วิวาทาธิกรณสฺส
 อญฺญภาคิยํ, อาปตฺตาทิกรณํ กิจฺจาธิกรณสฺส วิวาทาธิกรณสฺส
 อนุวาทาธิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ, กิจฺจาธิกรณํ วิวาทาธิกรณสฺส
 อนุวาทาธิกรณสฺส อาปตฺตาทิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ. เอวํ อธิกรณํ
 อธิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ.

กถิ อธิกรณํ อธิกรณสฺส ตพฺพภาคิยํ. วิวาทาธิกรณํ
 วิวาทาธิกรณสฺส ตพฺพภาคิยํ, อนุวาทาธิกรณํ อนุวาทาธิกรณสฺส
 ตพฺพภาคิยํ, อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสฺส สียา ตพฺพภาคิยํ,
 สียา อญฺญภาคิยํ.

กถิ อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ. เมถุน-
 ธมฺมปาราชิกาปตฺติ อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติยา มนุสฺสวิคฺคห-
 ปาราชิกาปตฺติยา อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา,
 อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติ มนุสฺสวิคฺคหปาราชิกาปตฺติยา อุตฺตริ-
 มนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติยา เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา อญฺญ-
 ภาคิยา, มนุสฺสวิคฺคหปาราชิกาปตฺติ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติยา
 เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติยา อญฺญ-
 ภาคิยา, อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติ เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา
 อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติยา มนุสฺสวิคฺคหปาราชิกาปตฺติยา อญฺญ-
 ภาคิยา. เอวํ อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ.

กถญจ^๑ อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสฺส ตพฺพภาคิยํ. เมถุน-
 ธมฺมปาราชิกาปตฺติ เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา ตพฺพภาคิยา, อทินฺนา-

ทานปาราชิกาปตฺติ อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติยา ตพฺภาคิยา,
 มนุสฺสวિકุคฺคหปาราชิกาปตฺติ มนุสฺสวિકุคฺคหปาราชิกาปตฺติยา ตพฺภาคิยา,
 อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติยา
 ตพฺภาคิยา. เอวํ อาปตฺตตาริการณํ อาปตฺตตาริการณสฺส ตพฺภาคิยํ.

กิจฺจจาริการณํ กิจฺจจาริการณสฺส ตพฺภาคิยํ. เอวํ อธิการณํ
 อธิการณสฺส ตพฺภาคิยํ.

[๓๙๔] กณฺฺจ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทายาติ เลโส นาม ทส
 เลสา ชาติเลโส นามเลโส โคตฺตเลโส ลิงฺคเลโส อาปตฺติเลโส
 ปตฺตเลโส จีวรเลโส อุปชฺฌายเลโส อาจริยเลโส เสนาสนเลโส.

[๓๙๕] ชาติเลโส นาม ขตฺติโย ทิฏฺฐโหติ ปาราชิกํ
 ธมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนโต, อณฺณํ ขตฺติยํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ “ขตฺติโย
 มยา ทิฏฺฐโห, ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ, อสฺสมณฺโณสิ,
 อสฺกยปฺตฺติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสโก วา ปวารณา วา
 สงฺฆมมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทีเสสสฺส.

พฺราหฺมณฺโณ ทิฏฺฐโหติ ๕เปฯ เวสฺโส ทิฏฺฐโหติ ๕เปฯ
 สุกฺโก ทิฏฺฐโหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนโต, อณฺณํ
 สุกฺกํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ “สุกฺโก มยา ทิฏฺฐโห, ปาราชิกํ ธมฺมํ
 อชฺฌมาปนฺโนสิ, อสฺสมณฺโณสิ, อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๕เปฯ สงฺฆมมํ วาติ;
 อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทีเสสสฺส.

[๓๙๖] นามเลโส นาม พุทฺธรกฺขิตโต ทิฏฺฐโหติ ๕เปฯ
 ธมฺมรกฺขิตโต ทิฏฺฐโหติ ๕เปฯ สงฺฆรกฺขิตโต ทิฏฺฐโหติ
 ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนโต, อณฺณํ สงฺฆรกฺขิตํ ปสฺสิตฺวา
 โจเทติ “สงฺฆรกฺขิตโต มยา ทิฏฺฐโห ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ,

อสุสมโนสี, อสกุยปุตฺติโยสี ๔เปฯ สงฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ
วาจาย วาจาย สงฆาทิเสสสฺส.

[๓๙๗] โคตฺตเลโส นาม โคตโม ทิฏฺฐโจ โหติ ๔เปฯ
โมคคัลลาโน ทิฏฺฐโจ โหติ ๔เปฯ กจฺจายโน^๑ ทิฏฺฐโจ โหติ ๔เปฯ
วาสิฏฺฐโจ ทิฏฺฐโจ โหติ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปชฺชนโต, อญฺญํ
วาสิฏฺฐจํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ “วาสิฏฺฐโจ มยา ทิฏฺฐโจ, ปาราชิกํ
ฅมฺมํ อชฺฌาปนโนสี, อสุสมโนสี, อสกุยปุตฺติโยสี ๔เปฯ สงฆกมฺมํ
วาติ; อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาทิเสสสฺส.

[๓๙๘] ลิงฺคเลโส นาม ทีโฆ ทิฏฺฐโจ โหติ ๔เปฯ รสฺโส
ทิฏฺฐโจ โหติ ๔เปฯ กณฺโห ทิฏฺฐโจ โหติ ๔เปฯ โอทาโต ทิฏฺฐโจ
โหติ ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปชฺชนโต, อญฺญํ โอทาดํ ปสฺสิตฺวา
โจเทติ “โอทาโต มยา ทิฏฺฐโจ, ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนโนสี,
อสุสมโนสี, อสกุยปุตฺติโยสี ๔เปฯ สงฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ
วาจาย วาจาย สงฆาทิเสสสฺส.

[๓๙๙] อาปตฺติเลโส นาม ลหุกํ อาปตฺติ อชฺฌาปชฺชนโต^๒
ทิฏฺฐโจ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิกเณ ฅมฺเมน^๓ โจเทติ “ทิฏฺฐโจ มยา
ปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฌาปนโนสี,^๔ อสุสมโนสี, อสกุยปุตฺติโยสี ๔เปฯ
สงฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาทิเสสสฺส.

[๔๐๐] ปตฺตเลโส นาม โลหปตฺตโร ทิฏฺฐโจ โหติ ๔เปฯ
มตฺติกาปตฺตโร ทิฏฺฐโจ โหติ^๕ ๔เปฯ สาฏกปตฺตโร ทิฏฺฐโจ

^๑ อ. กจฺจายโน ^๒ ส.ฉ.,เท. อาปชฺชนโต

^{๔-๕} ส.ฉ.,เท.,อ. อิมะ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๓ ส.ฉ.,เท.,อ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสนฺติ.

^{๕-๕} ส.ฉ.,เท.,อ. อิมะ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

โหติ ๕เปฯ สุมภกปตฺตธโร ทิฏฺฐโจ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
 อชฺฐมาปชฺชนโต, อณฺณํ สุมภกปตฺตธโร ปสฺสิตฺวา โจเทติ
 “สุมภกปตฺตธโร มยา ทิฏฺฐโจ, ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐมาปนฺโนสิ,
 อสฺสมโนสิ, อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๕เปฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ
 วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทิเสสสฺส.

[๔๐๑] จีวรเลโส นาม ปสฺสูลิกโก ทิฏฺฐโจ โหติ ๕เปฯ
 คหปติจีวรธโร ทิฏฺฐโจ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐมาปชฺชนโต, อณฺณํ
 คหปติจีวรธโร ปสฺสิตฺวา โจเทติ “คหปติจีวรธโร มยา ทิฏฺฐโจ,
 ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐมาปนฺโนสิ, อสฺสมโนสิ, อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๕เปฯ
 สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทิเสสสฺส.

[๔๐๒] อุปชฺฌายเลโส นาม อิตฺถนฺนามสฺส สทฺธิวิหาริกโก
 ทิฏฺฐโจ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐมาปชฺชนโต, อณฺณํ อิตฺถน-
 นามสฺส สทฺธิวิหาริกํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ “อิตฺถนฺนามสฺส
 สทฺธิวิหาริกโก มยา ทิฏฺฐโจ, ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐมาปนฺโนสิ,
 อสฺสมโนสิ, อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๕เปฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ
 วาจา ย วาจา ย สงฺฆาทิเสสสฺส.

[๔๐๓] อาจริยเลโส นาม อิตฺถนฺนามสฺส อนฺเตवासิกโก ทิฏฺฐโจ
 โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐมาปชฺชนโต, อณฺณํ อิตฺถนฺนามสฺส
 อนฺเตवासิกํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ “อิตฺถนฺนามสฺส อนฺเตवासิกโก
 มยา ทิฏฺฐโจ, ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐมาปนฺโนสิ, อสฺสมโนสิ,
 อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๕เปฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย
 สงฺฆาทิเสสสฺส.

[๔๐๔] เสนาสนเลโส นาม อิตถนุนามสฺส เสนาสนวาสโก^๑ ภิฏฺโง โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนโต, อญฺญํ อิตถนุนามสฺส เสนาสนวาสกํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ “อิตถนุนามสฺส เสนาสนวาสโก มยา ภิฏฺโง, ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสฺส, อสฺสมโนสฺส, อสฺกยปฺตติโยสฺส, นตฺถิ ตยา สทฺธิ อูปสโส วา ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ; อาปตฺติ วาจา ย วาจา สงฆาทิเสสสฺส.

[๔๐๕] ปาราชิกเณ ฌมฺเมนาติ จตฺถนํ อญฺญตเรน.

อนุทฺธํเสยฺยาติ โจเทติ วา โจทาเปติ วา.

อปฺเปวนาม นํ อิมฺมหา พุรฺหมจริยา จาเวยฺยนฺติ ภิกฺขุภาวา จาเวยฺยํ, สมณชฺมา จาเวยฺยํ, สีสฺกชนฺธา จาเวยฺยํ, ตโปคฺคณา จาเวยฺยํ.

ตโต อปเรน สมเยนาติ ยสฺมี ขณฺเณ อนุทฺธํสโต โหติ, ตํ ขณฺเณ ตํ ลยฺมํ ตํ มุหุตฺตํ วีตฺติวตฺเต.

สมนุคฺคาหิยมาโนติ เยน วตฺถุณา อนุทฺธํสโต โหติ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี สมนุคฺคาหิยมาโน.

อสมนุคฺคาหิยมาโนติ น เกนจิ วุจฺจมาโน.

อธิกรณํ นาม จตฺตาริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ อนุวาทาธิกรณํ อาปตฺตาทิกรณํ กิจฺจาธิกรณํ.

โกจิ เทโส เลสมตฺโต อุปาทินฺโนติ เตสํ ทสนฺนํ^๒ เลसानํ อญฺญตโร เลโส อุปาทินฺโน โหติ.

^๑ ส.,เท.,อ.,มหา. อิตถนุนามเสนาสนวาสโก, เอวมุปริป. ^๒ ฉ.,อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

ภิกฺขุ จ โทสํ ปตฺติฏฺฐาตํ ตุจฺจนํ มยา ภณิตํ, มุสา มยา
ภณิตํ, อฏฺฐํ มยา ภณิตํ, อชานนฺเตน มยา ภณิตํ.

สงฺฆาติเสสํติ ฯเปฯ เตนปี วุจฺจติ “สงฺฆาติเสสํติ.

[๔๐๖] ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโหติ, สงฺฆาติเสส
สงฺฆาติเสสํ ทิฏฺฐโหติ; ตณฺเฏ ปาราชิกเณ โจเทติ “อสุสมณฺโส,
อสุกฺกปฺปตฺติโยสํ, นตฺถิ ตยา สหุวี อโปสโก วา
ปวารณา วา สงฺฆมมํ วาติ; เอวํปี อาปตฺตณฺณภาคิยํ โหติ,
เลโส จ อฺปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสํ.

ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโหติ, สงฺฆาติเสส
อสุจฺจยทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิกเณ โจเทติ “อสุสมณฺโส
ฯเปฯ สงฺฆมมํ วาติ; เอวํปี อาปตฺตณฺณภาคิยํ โหติ, เลโส จ
อฺปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสํ.

ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโหติ, สงฺฆาติเสส
ปาจิตฺตยทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิกเณ โจเทติ “อสุสมณฺโส
ฯเปฯ สงฺฆมมํ วาติ; เอวํปี อาปตฺตณฺณภาคิยํ โหติ, เลโส จ
อฺปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสํ.

ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโหติ, สงฺฆาติเสส
ปาฏิเทสนียทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ สงฺฆาติเสสํ ทุกฺกฏทิฏฺฐิ โหติ
ฯเปฯ สงฺฆาติเสสํ ทุพฺผาสิตทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิกเณ
โจเทติ “อสุสมณฺโส ฯเปฯ สงฺฆมมํ วาติ; เอวํปี อาปตฺตณฺณ-
ภาคิยํ โหติ, เลโส จ อฺปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา
สงฺฆาติเสสํ.

ภิกขุ อุลลจฺจยํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ, อุลลจฺจเย
 อุลลจฺจยทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ อุลลจฺจเย ปาจิตฺตียทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ
 อุลลจฺจเย ปาฏิเทสนียทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ อุลลจฺจเย ทุกฺกฏทิฏฺฐิ
 โหติ ฯเปฯ อุลลจฺจเย ทุพฺภาสิตทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ อุลลจฺจเย
 สงฆาภิเสกทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิเกน โจเทติ “อสุสมณฺเส
 ฯเปฯ สงฆมมํ วาติ; เอวํปิ อาปตฺตณฺณภาคิยํ โหติ, เลโส จ
 อูปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาภิเสกสฺส.

ภิกขุ ปาจิตฺตียํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ ฯเปฯ ภิกขุ
 ปาฏิเทสนียํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ ฯเปฯ ภิกขุ ทุกฺกฏํ
 อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ ฯเปฯ ภิกขุ ทุพฺภาสิตํ อชฺฌมาปชฺชนโต
 ทิฏฺฐโง โหติ, ทุพฺภาสิตเต ทุพฺภาสิตทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ ทุพฺภาสิตเต
 สงฆาภิเสกทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ ทุพฺภาสิตเต อุลลจฺจยทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ
 ทุพฺภาสิตเต ปาจิตฺตียทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ ทุพฺภาสิตเต ปาฏิเทสนีย-
 ทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ ทุพฺภาสิตเต ทุกฺกฏทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิเกน
 โจเทติ “อสุสมณฺเส ฯเปฯ สงฆมมํ วาติ; เอวํปิ อาปตฺตณฺณ-
 ภาคิยํ โหติ, เลโส จ อูปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา
 สงฆาภิเสกสฺส.

เอเกกํ มุลํ กาทูน จกุกํ พนฺธิตพฺพํ.

[๔๐๗] ภิกขุ สงฆาภิเสกํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ,
 สงฆาภิเสก สงฆาภิเสกทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิเกน โจทาเปติ
 “อสุสมณฺเส ฯเปฯ สงฆมมํ วาติ; เอวํปิ อาปตฺตณฺณภาคิยํ โหติ,
 เลโส จ อูปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา สงฆาภิเสกสฺส.

ภิกขุ สงฺฆาติเสสํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ โหติ, สงฺฆาติเสสเส
 อุลลจฺจยทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ สงฺฆาติเสสเส ปาจิตตฺตยทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ
 สงฺฆาติเสสเส ปาฏิเทสนียทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ สงฺฆาติเสสเส ทุกฺกฏ-
 ทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ สงฺฆาติเสสเส ทุพฺภาสิตทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ
 ปาราชิกเณ โจทาเปติ “อสุสมณฺเฬสิ ๕เปฯ สงฺฆมมํ วาติ; เหวํปี
 อาปตฺตตณฺณภาคิยํ โหติ, เลโส จ อฺปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา
 วาจา สงฺฆาติเสสสฺส.

ภิกขุ อุลลจฺจยํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ โหติ, อุลลจฺจเย
 อุลลจฺจยทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ อุลลจฺจเย ปาจิตตฺตยทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ
 อุลลจฺจเย ปาฏิเทสนียทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ อุลลจฺจเย ทุกฺกฏทิฏฺฐิ
 โหติ ๕เปฯ อุลลจฺจเย ทุพฺภาสิตทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ อุลลจฺจเย
 สงฺฆาติเสสทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิกเณ โจทาเปติ “อสุสมณฺเฬสิ
 ๕เปฯ สงฺฆมมํ วาติ; เหวํปี อาปตฺตตณฺณภาคิยํ โหติ, เลโส จ
 อฺปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสสฺส.

ภิกขุ ปาจิตตฺตยํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ โหติ ๕เปฯ ภิกขุ
 ปาฏิเทสนียํ อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ โหติ ๕เปฯ ภิกขุ ทุกฺกฏํ
 อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ โหติ ๕เปฯ ทุพฺภาสิตํ อชฺฌาปชฺชนโต
 ทิฏฺฐโจ โหติ, ทุพฺภาสิตเต ทุพฺภาสิตทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ ทุพฺภาสิตเต
 สงฺฆาติเสสทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ ทุพฺภาสิตเต อุลลจฺจยทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ
 ทุพฺภาสิตเต ปาจิตตฺตยทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ ทุพฺภาสิตเต ปาฏิเทสนีย-
 ทิฏฺฐิ โหติ ๕เปฯ ทุพฺภาสิตเต ทุกฺกฏทิฏฺฐิ โหติ; ตณฺเฏ ปาราชิกเณ
 โจทาเปติ “อสุสมณฺเฬสิ, อสกุยปฺตฺติโยสิ, นตฺถิ ตยา สทฺธี อฺโปสโถ
 ๓๘๙
 ๒๖/๐๕/๒๕๖๖
 วา ปวารณา วา สงฺฆมมํ วาติ; เหวํปี อาปตฺตตณฺณภาคิยํ โหติ,
 เลโส จ อฺปาทินฺโน, อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสสฺส.

[๔๐๘] อนาปตติ ตถาสณฺณิ โจเทติ वा โจทาเปติ वा,
อุมมตฺตกสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

ทุตฺติยทฺฐจโทสสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ นวम्.^๑

๑๐. สงฆเภทสิกฺขาปทํ^๒

[๔๐๙] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหฺรติ เวพฺพเน
กลนฺทกนิวาเป. อถปิ เทวทตฺโต, เยน โกกาลิกโก กฏฺโหมรกติสฺสโก^๓
ขณฺฑเทเวีย ปุตฺโต สมุทฺททตฺโต, เตนุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
โกกาลิกํ กฏฺโหมรกติสฺสํ ขณฺฑเทเวีย ปุตฺตํ สมุทฺททตฺตํ เอตทวโจ
“เอถ, มยฺ อวฺสุโส สมณฺสสฺส โคตมสฺส สงฆมเกทํ กริสฺสาม จกฺก-
เภทนฺติ. เอวํ วุตฺเต, โกกาลิกโก เทวทตฺตํ เอตทวโจ “สมโณ ปิ
อวฺสุโส โคตโม มหิทฺธิโก มหानุภาโว, กถํ มยฺ สมณฺสสฺส
โคตมสฺส สงฆมเกทํ กริสฺสาม จกฺกเภทนฺติ. “เอถ, มยฺ อวฺสุโส
สมณฺ โคตมํ อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺจ วตฺถุณี ยาจิสฺสาม ‘ภควา
ภนฺเต อเนกปริยาเยน อปฺปิจฺจนฺตสฺส สนฺตฺตฺวจฺจนฺตสฺส สลฺเลขสฺส ฐุตสฺส^๔
ปาสาทิกสฺส อปฺปจฺจยสฺส^๕ วิริยารมฺภสฺส^๖ วนฺณวาที, อิมานิ ภนฺเต
ปณฺจ วตฺถุณี อเนกปริยาเยน อปฺปิจฺจนฺตาย สนฺตฺตฺวจฺจนฺตาย^๗ สลฺเลขาย
ฐุตตายน^๘ ปาสาทิกาย^๙ []^{๑๐} วิริยารมฺภาย สํวตฺตนฺติ; สาธุ ภนฺเต

^๑ สฺยา. นวมสงฆาทีเสสํ นิฏฺฐิตํ.

^๓ สี.,ฉ.,เท. กฏฺโหมรกติสฺสโก, เอวมุปริปิ.

^๕ สี.,เท.,อิ. อปจยสฺส, เอวมุปริปิ.

^๗ สี.,ฉ.,เท.,อิ. สนฺตฺตฺวจฺจนฺต

^๙ สี.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. ปาสาทิกตายน

ปาโจ ทิสฺสติ.

^๒ สฺยา. ทสมสงฆาทีเสสํ

^๔ สี.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. ฐุตสฺส, เอวมุปริปิ.

^๖ สี. วิริยารมฺภสฺส, เอวมุปริปิ.

^๘ สี.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. ฐุตตายน

^{๑๐} สี.,เท.,อิ. เอตฺถนฺตเร อปจยยาติ อยฺ

ภิกฺขุ ยาวชีวํ อารณฺณกา^๑ อสฺสุ, โย คามนฺตํ โอสเรยฺย, วชฺชํ นํ
 ผุสฺเสยฺย; ยาวชีวํ ปิณฑปาติกา อสฺสุ, โย นิมนฺตํ สาทิเยยฺย,
 วชฺชํ นํ ผุสฺเสยฺย; ยาวชีวํ ปัสสฺสูลิกา อสฺสุ, โย คหปติจิวํ
 สาทิเยยฺย, วชฺชํ นํ ผุสฺเสยฺย; ยาวชีวํ รุกขมฺมูลิกา อสฺสุ, โย จนนํ
 อุปคจฺเจยฺย, วชฺชํ นํ ผุสฺเสยฺย; ยาวชีวํ มจฺจมนฺสํ น ขาทฺเธยฺย, โย
 มจฺจมนฺสํ ขาทฺเธยฺย, วชฺชํ นํ ผุสฺเสยฺยาติ; อิมานิ สมฺมโน โคตโม
 นานฺธุชานิสฺสติ; เต มยฺ อิมฺเหปิ ปญฺจहि วตฺถุहि ชนํ สญฺญาเปสฺสามาติ.
 “สกฺกา โข อาวุโส อิมฺเหปิ ปญฺจहि วตฺถุहि สมณฺสฺส โคตมสฺส
 สงฺฆเภท^๒ กาทํ จกฺกเภท^๓;” ลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺล^๔ หิ อาวุโส มนุสฺสสาติ.

อถ โข เทวทตฺโต สปฺริโส, เยน ภควา, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา
 ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสีทิสฺสุ.^๕ เอกมฺนฺตํ นิสฺสินโน โข
 เทวทตฺโต ภควนฺตํ เอตทวโจ “ภควา ภนฺเต อนฺเฌปริยาเยน
 อปฺปิจฺจนฺสฺส สนฺตฺตฺจฺจนฺสฺส สลฺล
 วิริยารมฺภสฺส วณฺณวาทิ, อิมานิ ภนฺเต ปญฺจ วตฺถุนิ อนฺเฌปริยาเยน
 อปฺปิจฺจนฺตาย สนฺตฺตฺจฺจนฺตาย สลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺล
 วิริยารมฺภาย สํวตฺตฺตฺนฺติ; สาธุ ภนฺเต ภิกฺขุ ยาวชีวํ อารณฺณกา
 อสฺสุ, โย คามนฺตํ โอสเรยฺย, วชฺชํ นํ ผุสฺเสยฺย; ยาวชีวํ
 ปิณฑปาติกา อสฺสุ, โย นิมนฺตํ สาทิเยยฺย, วชฺชํ นํ ผุสฺเสยฺย;
 ยาวชีวํ ปัสสฺสูลิกา อสฺสุ, โย คหปติจิวํ สาทิเยยฺย, วชฺชํ นํ
 ผุสฺเสยฺย; ยาวชีวํ รุกขมฺมูลิกา อสฺสุ, โย จนนํ อุปคจฺเจยฺย, วชฺชํ
 นํ ผุสฺเสยฺย; ยาวชีวํ มจฺจมนฺสํ น ขาทฺเธยฺย, โย มจฺจมนฺสํ ขาทฺเธยฺย,

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.,เท. อารณฺณิกา, เอมฺปริปิ.

^๓ ส.ฉ.,เท.,อิ.,มหา. จกฺกเภท

^๒ ส.,เท.,อิ. สงฺฆเภท, ฉ.,มหา. สํฆเภท

^๔ ส. ลฺลฺลฺลฺลฺลฺล

^๕ ส.ฉ.,เท.,อิ. นิสฺสีทิ.

วชฺชํ นํ ผุสเสยฺยาติ. “อลํ เทวทตฺต, โย อิจฺฉติ, อารณฺณโก โหตุ; โย อิจฺฉติ, คามนฺเต วิหฺรตุ; โย อิจฺฉติ, ปิณฑปาติโก โหตุ; โย อิจฺฉติ, นิมนฺตนํ สาทียตุ; โย อิจฺฉติ, ปัสสกุลิกโก โหตุ; โย อิจฺฉติ, คหปติจิวรี สาทียตุ; อญฺจมาเส โข มยา เทวทตฺต รุกขมฺมูลเสนาสนํ อนุญญาตํ ติโกฏิปริสฺสุทฺธํ มจฺจมํสํ อทิจฺฉํ อสฺสํตํ อปริสงฺกิตนฺติ. อถ โข เทวทตฺโต “น ภควา อิมานิ ปญฺจ วตฺถุณี อนุชานาตีติ หมฺวโจ อุกคฺโค สปริโส อญฺจายาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกุกามิ.

[๔๑๐] อถ โข เทวทตฺโต สปริโส^๑ ราชคหิ ปวิสิตฺวา ปญฺจหิ วตฺถุหิ ชนํ สญฺญาเปสิ “มยํ อาวุโส สมณํ โคตมํ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺจ วตฺถุณี ยาจิเมหฺวา ‘ภควา ภนฺเต อเนกปริยาเยน อปฺปิจฺฉสฺส สนฺตฺตฺตฺตสฺส สลฺลฺลฺลสฺส ชฺฐตฺตสฺส ปาสาทิกสฺส อปฺปจฺจยสฺส วิริยา- รมภสฺส วณฺณวาที, อิมานิ ภนฺเต ปญฺจ วตฺถุณี อเนกปริยาเยน อปฺปิจฺฉตฺตาย สนฺตฺตฺตฺตาย สลฺลฺลฺลชฺชชฺช ชฺฐตฺตาย ปาสาทิกาย อปฺปจฺจยชฺชชฺช วิริยารมภาย สํวตฺตนฺติ; สารุ ภนฺเต ภิกฺขุ ยาวชิวํ อารณฺณกา อสฺส, โย คามนฺตํ โอสเรยฺย, วชฺชํ นํ ผุสเสยฺย; ยาวชิวํ ปิณฑปาติกา อสฺส, โย นิมนฺตนํ สาทียเยยฺย, วชฺชํ นํ ผุสเสยฺย; ยาวชิวํ ปัสสกุลิกา อสฺส, โย คหปติจิวรี สาทียเยยฺย, วชฺชํ นํ ผุสเสยฺย; ยาวชิวํ รุกขมฺมูลิกา อสฺส, โย จณฺนํ อุปคจฺเจยฺย, วชฺชํ นํ ผุสเสยฺย; ยาวชิวํ มจฺจมํสํ น ขาเทยฺย, โย มจฺจมํสํ ขาเทยฺย, วชฺชํ นํ ผุสเสยฺยาติ; อิมานิ สมโณ โคตโม นานุชานาติ; เต มยํ อิเมหิ ปญฺจหิ วตฺถุหิ สมาทาย วตฺตมาตฺติ.

^๑ ฉ.,อิ. อยํ ปาโง น ทิสฺสติ.

ตตฺถ เย เต มนุสฺสสา อสฺสทฺธา อปฺปสหนฺนา ทฺพพุทฺธิโน เต
 เอวมาหํสุ “อิมे โข สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ฐฺตา สลฺเลขวตฺติโน;
 สมโน ปน โคตโม พาทูลฺลิกโก พาทูลฺลายน เจเตตฺติติ. เย ปน เต
 มนุสฺสสา สทฺธา ปสหนฺนา ปณฺทิตา []^๑ พุทฺธิมนฺโต, เต อุชฺฌายนฺติ
 ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม เทวทตฺโต ภควโต สงฺฆเภทาย
 ปรกกฺมิสฺสตี จกฺกเภทายาติ. อสฺสสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ
 อุชฺฌายนฺตานํ ขียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
 ๕เป๕ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม เทวทตฺโต
 สงฺฆเภทาย ปรกกฺมิสฺสตี จกฺกเภทายาติ. อถ โข เต ภิกฺขุ []^๒
 ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ. อถ โข ภควา เอตสฺมี นิตาเน เอตสฺมี
 ปกรณํ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา เทวทตฺตํ ปฏฺิปปุจฺฉิ “สจฺจํ กิร
 ตวํ เทวทตฺตํ สงฺฆเภทาย ปรกกฺมสิ จกฺกเภทายาติ. “สจฺจํ
 ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา “อนนฺจฺฉวิกํ โมฆปฺริส ๕เป๕ กถํ
 หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส สงฺฆเภทาย ปรกกฺมิสฺสตี จกฺกเภทาย,
 เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสหนฺนํ วา ปสาทาย ๕เป๕ “เอวญฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ

[๔๑๑] “โย ปน ภิกฺขุ สมคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย
 ปรกกฺเมยฺย, เกทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณํ สมากาย ปคฺคยฺห
 ติฏฺเฐยฺย, โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจนีโย ‘มา อายสฺมา
 สมคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกกฺมิ, เกทนสํวตฺตนิกํ วา
 อธิกรณํ สมากาย ปคฺคยฺห อฏฺฐาสิ; สเมตายสฺมา สงฺเขน,

^๑ ฉ., เท., มหา. เอตฺถนฺตเร พุตฺตตฺตาติ อโย ปาโร ทิสฺสตี.

^๒ มหา. เอตฺถนฺตเร เทวทตฺตํ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

สมคโค หิ สงโฆ สมโฆทมานโ อวิวทมานโ เอกุทเทโส ผาสสุ
 วิหรีตีติ. เอวญจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ วุจจมานโ ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย,
 โส ภิกขุ ภิกขุหิ ยาวตติยํ สมณฺภาสิตพฺโพ ตสฺส ปฏินิสฺสคฺคาย.
 ยาวตติยญฺเจ สมณฺภาสียมานโ ตํ ปฏินิสฺสชฺเชยฺย, อิจฺเจตํ
 กุสลํ; โห เจ ปฏินิสฺสชฺเชยฺย, สงฆาทีเสโสติ.

[๔๑๒] โย ปหาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ

ภิกขุติ ฯเปฯ อยํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต “ภิกขุติ.

สมคโค นาม สงโฆ สมานสํวาสโก สมานสีมาย^๑ จิโต.

ภทฺทาย ปรกกฺกเมยฺยติ “กถํ อิมะ นานา อสฺสุ, วินา อสฺสุ,
 วคฺคา อสฺสุติ ปกฺขํ ปริเยสตี, คณฺโณ พนฺธตี.

ภทฺทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณฺหติ อญฺจารสภทฺทกรวตฺตญฺนิ.

สมาทายาติ อาทาย.

ปคฺคยฺหาติ ทีเปยฺย.

ติฏฺฐเจยฺยติ นปฺปฏินิสฺสชฺเชยฺย.^๒

โส ภิกขุติ โย โส สงฆภทฺทโก ภิกขุ.

ภิกขุหีติ อญฺเฆหิ ภิกขุหิ.

เย ปสฺสนฺตี, เย สฺสณฺนตี, เตหิ วตฺตพฺโพ “มา อายสฺมา
 สมคฺคสฺส สงฆสฺส ภทฺทาย ปรกกฺกมิ, ภทฺทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณฺ
 समाทาย ปคฺคยฺห อญฺจาสิ; สเมตายสฺมา สงฺฆเณ, สมคโค หิ
 สงโฆ สมโฆทมานโ อวิวทมานโ เอกุทเทโส ผาสสุ วิหรีตีติ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.จ.ท. สมานสีมาย

^๒ ส.อ. น ปฏินิสฺสชฺเชยฺย.

หุติยมฺปิ วตฺตพฺโพ, ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ. สเจ ปญฺนิสฺสชฺชติ, อิจฺเจตํ
 กุสลํ; โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. สุตฺวา น
 วทนฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. โส ภิกฺขุ สงฺฆมชฺฌมฺปิ อากทฺธิตฺวา
 วตฺตพฺโพ “มา อายสฺมา สมคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกกฺกมิ,
 เกทน สํวตฺตนิกํ วา อธิกรณํ สมาทาย ปคฺคยฺห อฏฺฐาสิ,
 สเมตฺตายสฺมา สงฺเขน; สมคฺโค हि สงฺโฆ สมฺโมทมาโน อวิวทมาโน
 เอกุทฺเทโส ผาสฺสุ วิหรตฺติติ. หุติยมฺปิ วตฺตพฺโพ, ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ.
 สเจ ปญฺนิสฺสชฺชติ, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกภูสฺส.

โส ภิกฺขุ สมณฺภาสิตพฺโพ. เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมณฺ-
 ภาสิตพฺโพ. พฺยตฺเตน^๑ ภิกฺขุณา ปญฺนิพฺเลน สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพ

[๔๑๓] “สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อयํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ
 สมคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกกฺกมฺติ. โส ตํ วตฺถุํ นปฺปญฺนิสฺสชฺชติ.
 ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺลลํ, สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมณฺภาสเยย
 ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺนิสฺสคฺคาย. เอสา ฌตฺติ.

สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อयํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมคฺคสฺส
 สงฺฆสฺส เกทาย ปรกกฺกมฺติ. โส ตํ วตฺถุํ นปฺปญฺนิสฺสชฺชติ. สงฺโฆ
 อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมณฺภาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺนิสฺสคฺคาย.
 ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมณฺภาสนา
 ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺนิสฺสคฺคาย, โส ตฺถนฺหสฺส; ยสฺส นกขมฺติ,
 โส ภาเสยฺย.

หุติยมปิ เอตมตถัม วทามิ ฯเปฯ ตติยมปิ เอตมตถัม วทามิ.
 สุธาตุ เม ภนฺเต สงฺฆเ, อยัม อิตถนฺนาโม ภิกฺขุ สมคฺคสฺส
 สงฺฆสฺส เกทาย ปรกกมฺติ. โส ตัม วตถุํ นปฺปฏินิสฺสชฺชติ. สงฺฆเ
 อิตถนฺนามัม ภิกฺขุํ สมณฺภาสติ ตสฺส วตถุสฺส ปฏินิสฺสคฺคาย.
 ยสฺสายสมฺโตะ ขมฺติ อิตถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมณฺภาสนา
 ตสฺส วตถุสฺส ปฏินิสฺสคฺคาย, โส ตถฺนหสฺส; ยสฺส นกขมฺติ,
 โส ภาเสยฺย.

สมณฺภฏฺโง สงฺฆเณ อิตถนฺนาโม ภิกฺขุํ ตสฺส วตถุสฺส
 ปฏินิสฺสคฺคาย. ขมฺติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตถฺนหี. เอวเมตัม ชารยามีติ.

[๔๑๔] ฌตฺติยา ทุกฺกภูํ ทวีหิ กมฺมวาทาหิ ฤลฺลจฺจยา,
 กมฺมวาทาปริโยสานเ อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส. สงฆาทีเสสํ
 อชฺฌาปชฺชนฺตสฺส ฌตฺติยา ทุกฺกภูํ ทวีหิ กมฺมวาทาหิ ฤลฺลจฺจยา
 ปฏฺฐปฺปสฺสมภนฺติ.

สงฆาทีเสสํติ ฯเปฯ เตนปิ วุจฺจติ “สงฆาทีเสสํติ.

[๔๑๕] ฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสญฺญี นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ
 สงฆาทีเสสสฺส.

ฐมฺมกมฺเม เวมฺติโก นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

ฐมฺมกมฺเม อฐมฺมกมฺมสญฺญี นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ
 สงฆาทีเสสสฺส.

อฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสญฺญี, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

อฐมฺมกมฺเม เวมฺติโก, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

อฐมฺมกมฺเม อฐมฺมกมฺมสญฺญี, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

[๔๑๖] อนาปตฺติ อสมนุภาสนฺตสฺส, ปฏินิสฺสชฺชนฺตสฺส,
อุมฺมตฺตกสฺส, []^๑ อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

สงฺฆเภทสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ทสมํ.^๒

๑๑. สงฺฆเภทกานฺหวตฺตกสิกฺขาปทํ^๓

[๔๑๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหฺรติ เวฬุเน
กลนฺทกนิวาเป. เตน โข ปน สมเยน เทวทตฺโต สงฺฆเภทาย
ปรกฺกมฺติ จกฺกเภทาย. ภิกฺขุ เอวมาหํสุ “อธมฺวาที เทวทตฺโต,
อวินยวาที เทวทตฺโต; กถํ หิ นาม เทวทตฺโต สงฺฆเภทาย
ปรกฺกมฺิสฺสติ จกฺกเภทายาติ. เอวํ วุตฺเต, โกกาลิโก กฏฺโหมรกฺติสฺสโก
ชนฺทเทวียา ปุตฺโต สมุทฺททตฺโต เต ภิกฺขุ เอตทวโจ “มา
อายสมฺนฺโต เอวํ อวจุตฺถ, ธมฺมวาที เทวทตฺโต, วินยวาที
เทวทตฺโต, อมฺหากญฺจ เทวทตฺโต จนฺทญฺจ รุจิญฺจ อาทาย
ไวหฺรติ, ชานาติ โน ภาสติ, อมฺหากมฺเปตํ ชมตีติ. เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉา ๔เปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม
ภิกฺขุ เทวทตฺตสฺส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมฺนฺตสฺส อนฺวตฺตกา ภวิสฺสนฺติ
วคฺคฺวาทกาติ. อถ โข เต ภิกฺขุ []^๔ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ.

^๑ ส.ท.อ. เอตฺถนฺตเร ชิตฺตจิตฺตสฺส เวทณฺฏสฺสสาติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ., จ.มหา.
เอตฺถนฺตเร ชิตฺตสฺส เวทณฺฏสฺสสาติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๒ สฺยา. ทสมสงฺฆาทีเสถํ นิฏฺฐิตํ. ^๓ สฺยา. เอกาทสมสงฺฆาทีเสถํ

^๔ หมดอายุ 26/05/2566

มหา. เอตฺถนฺตเร เต อนฺวตฺตเก ภิกฺขุ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมเ ปาจา
ทิสฺสนฺติ.

“อถโข ภควา เอตสมี นิทานเ เอตสมี ปกรณ ภิขุสงฆ์
 สนนีปาตาเปตวา ภิขุ ปฏิปจฺจ^๑” “สจฺจํ กิร ภิขเว ภิขุ
 เทวทตฺตสฺส สงฆเภทาย ปรกกมฺนตฺสฺส อหฺวตฺตกา []^๒
 วคฺควาทกาติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา” “อนนฺจฺจวีกิ
 ภิขเว เตสํ โมฆปฺริสํ”^๓ ฯเปฯ กถํ หิ นาม เต ภิขเว
 โมฆปฺริสา เทวทตฺตสฺส สงฆเภทาย ปรกกมฺนตฺสฺส อหฺวตฺตกา
 ภวิสฺสํวติ วคฺควาทกา, เนตํ ภิขเว อปฺปสํนํนํ วา ปสาทาย
 ฯเปฯ “เอวญฺจ ปน ภิขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ

[๔๑๘] “ตสฺสเสว โข ปน ภิขุสฺส ภิขุ โหนฺติ
 อหฺวตฺตกา วคฺควาทกา เอโก วา เทว วา ตโย วา, เต
 เอวํ วเทยฺยํ ‘มา อายสฺมนฺโต เอตํ ภิขุํ กิณฺจิ อวจฺตถ;
 ธมฺมวาที เจโส ภิขุ, วินยวาที เจโส ภิขุ; อมฺหากญฺเจโส
 ภิขุ จนฺทญฺจ รุจฺญจ อาทาย โวหฺรติ, ชานาติ โน ภาสติ,
 อมฺหากมฺเปตํ ขมตีติ. เต ภิขุ ภิขุหิ เอวมสฺส วจฺนียา ‘มา
 อายสฺมนฺโต เอวํ อวจฺตถ; น เจโส ภิขุ ธมฺมวาที, น เจโส
 ภิขุ วินยวาที; มา อายสฺมนฺตานมฺปิ สงฆเภท รุจฺจิตถ,
 สเมตายสฺมนฺตานํ สงฺเขน; สมคฺโค หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน
 อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ผาสฺว วิหฺรตีติ. เอวญฺจ เต ภิขุ
 ภิขุหิ วุจฺจมานา ตเถว ปคฺคณฺเหยฺยํ, เต ภิขุ ภิขุหิ
 ยาวตติยํ สมนุภาสิตพฺพา ตสฺส ปฏินิสฺสคฺคาย. ยาวตติยญฺเจ

^{๑-๑} ส.เท. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^๒ ส. เอตฺถนฺตเร โหนฺตีติ อยํ ปาโจ ทิสฺสนฺติ,
 หมดอายุ 26/05/2566

เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร ภวิสฺสํวตีติ อยํ ปาโจ ทิสฺสนฺติ.

^{๓-๓} ส.,ฉ.,เท.,อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

สมนฺภาสียมานา ตํ ปฏินิสฺสชฺเชยฺยํ, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
ปฏินิสฺสชฺเชยฺยํ, สงฺฆาทิสฺโสติ.

[๔๑๙] ตสฺสเสว โข ปณาติ ตสฺส สงฺฆเภทกสฺส ภิกฺขุโน.

ภิกฺขุ โหนฺตีสติ อณฺเณ ภิกฺขุ โหนฺติ.

อนฺหวตตกาติ ยํทิสฺสโก []^๑ โหติ ยํขนฺติโก ยํรฺจโก, เตปิ
ตํทิสฺสิกา โหนฺติ ตํขนฺติกา ตํรฺจิกา.

วคฺควาทกาติ ตสฺส วณฺณาย ปกฺขาย จิตา โหนฺติ.

เอโก วา เทว วา ตโย วาติ เอโก วา โหติ เทว วา
ตโย วา, เต เอวํ วทฺเฮยฺยํ “มา อายสฺมนฺโต เอตํ ภิกฺขุํ กิณฺจ
อวจฺจุตถ; ฐมฺมวาที เจโส ภิกฺขุ, วินยวาที เจโส ภิกฺขุ;
อมฺหากณฺเจโส ภิกฺขุ จนฺทณฺจ รฺจณฺจ อาทาย โวหฺรติ, ชานาติ
โน ภาสติ, อมฺหากมฺเปตํ ชมตีสติ.

เต ภิกฺขุติ ยเ เต อนฺหวตตกา ภิกฺขุ.

ภิกฺขุหีติ อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ.

เย ปสฺสณฺติ, เย สฺสณฺติ, เตหิ วตฺตพฺพา “มา
อายสฺมนฺโต เอวํ อวจฺจุตถ; น เจโส ภิกฺขุ ฐมฺมวาที, น เจโส
ภิกฺขุ วินยวาที; มา อายสฺมนฺตานมฺปิ สงฺฆเภทอ รฺจจฺจุตถ,
สเมตายสฺมนฺตานํ สงฺฆเณ, สมคฺโค หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน
อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ผาสฺสุ วิหฺรตีสติ. ทฺติยมฺปิ วตฺตพฺพา,
ตติยมฺปิ วตฺตพฺพา. สเจ ปฏินิสฺสชฺชนฺติ, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
ปฏินิสฺสชฺชนฺติ, อาปตฺติ ทฺกกฺกสฺส. สฺตฺวา น วทณฺติ, อาปตฺติ

หมดอายุ 26/05/2566

ทุกกฏสส. เต ภิกขุ สงฆมชฌัมปิ อากทฺธิตฺวา วตฺตพฺพา “มา
 อายสฺมนโต เอวํ อวจฺจุตฺถ; น เจโส ภิกขุ ฐมฺมวาที, น เจโส
 ภิกขุ วินยวาที; มา อายสฺมนตานุมฺปิ สงฆเภโท รุจฺจิตฺถ,
 สเมตฺตายสฺมนตานิ สงฺเขน, สมคฺโค हि สงฺโฆ สมโมทมาโน
 อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ผาสฺสุ วิหฺรตีติ. ทฺติยมฺปิ วตฺตพฺพา,
 ตติยมฺปิ วตฺตพฺพา. สเจ ปฏฺินิสฺสชฺชนฺติ, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
 ปฏฺินิสฺสชฺชนฺติ, อาปตฺติ ทุกกฏสส.

เต ภิกขุ ภิกขุหิ^๑ สมฺนุภาสิตพฺพา. เอวญฺจ ปน ภิกขเว
 สมฺนุภาสิตพฺพา. พฺยตฺเตน ภิกขุนา ปฏฺิพฺเลน สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพ

[๔๒๐] “สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อิตฺถนฺนาโม จ
 อิตฺถนฺนาโม จ ภิกขุ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน สงฆเภทาย
 ปรกกฺมณฺตสฺส อนฺวตฺตกา วคฺควาทกา. เต ตํ วตฺถุํ นปฺปฏฺินิสฺ-
 สชฺชนฺติ. ยถิ สงฆสฺส ปตฺตกฺลลํ, สงฺโฆ อิตฺถนฺนามญฺจ
 อิตฺถนฺนามญฺจ ภิกขุ สมฺนุภาเสยฺย ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺกาย.
 เอสา ฌตฺติ.

สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ
 ภิกขุ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน สงฆเภทาย ปรกกฺมณฺตสฺส
 อนฺวตฺตกา วคฺควาทกา. เต ตํ วตฺถุํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนฺติ. สงฺโฆ
 อิตฺถนฺนามญฺจ อิตฺถนฺนามญฺจ ภิกขุ สมฺนุภาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส
 ปฏฺินิสฺสคฺกาย. ยสฺสายสฺมโต ฐมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถน-
 นามสฺส จ ภิกขุโน สมฺนุภาสนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺกาย,
 โส ตฺถนฺหสฺส~~ย~~ ยสฺส นกฺขมฺติ, โส ภาเสยฺย.

หมตอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

ทฺฐิมํปี เอตมตฺถํ วทามิ ฯเปฯ ตฺติยมํปี เอตมตฺถํ วทามิ.
 สฺวณาทฺตํ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ
 อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆเภทาย ปรภกฺกมฺนตฺสส อญฺวตฺตกา
 วคฺควาทกา. เต ตํ วตฺถุํ นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชนฺติ. สงฺโฆ อิตฺถนฺนามญจ
 อิตฺถนฺนามญจ ภิกฺขุ สมฺนุภาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคทาย.
 ยสฺสายสฺมโต ชมติ อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุโน
 สมฺนุภาสนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคทาย, โส ตฺถนฺหสฺส; ยสฺส
 นกฺขมฺติ, โส ภาเสยฺย.

สมฺนุภาจฺจา สงฺเขน, อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ
 ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคทาย. ชมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตฺถนฺหี.
 เอวเมตํ ชารยามีติ.

[๔๒๑] ฌตฺติยา ทฺถกฺกํ, ทฺวิหิ กมฺมวาทาหิ ญฺลลจฺจยา,
 กมฺมวาทาปริโยสาเน อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส. สงฺฆาทิเสสํ
 อชฺฌาปชฺชนฺตานํ ฌตฺติยา ทฺถกฺกํ ทฺวิหิ กมฺมวาทาหิ ญฺลลจฺจยา
 ปฏฺฐิปปสฺสมฺภนฺติ. เทว ตโย เอกโต สมฺนุภาสิตพฺพา ตทฺถตฺติ^๑
 น สมฺนุภาสิตพฺพา.

สงฺฆาทิเสสํติ ฯเปฯ เตนปี วุจฺจติ “สงฺฆาทิเสสํติ.

[๔๒๒] ฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสณฺณิ นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชนฺติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส.

ฐมฺมกมฺเม เวมตฺติกา นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชนฺติ, อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส.

ฐมฺมกมฺเม อฐมฺมกมฺมสณฺณิ นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชนฺติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาทิเสสสฺส.

หมตยาญ 26/05/2566

อธมมกมุเม ธมมกมุสณณิ, อาปตติ ทุกุกกุสส.

อธมมกมุเม เวมตिका, อาปตติ ทุกุกกุสส.

อธมมกมุเม อธมมกมุสณณิ, อาปตติ ทุกุกกุสส.

[๔๒๓] อนาปตติ อสมนุภาสนนฺตานํ, ปฏินิสสชฺชนนฺตานํ,
อุมฺมตฺตกานํ, ขิตฺตจิตฺตานํ, เวทนญฺญานํ, อาทิกมฺมิกานนฺติ.

สงฆเมทกานวุตฺตกสิกฺขาปทํ^๑ นิฏฺฐิตํ เอกาทสํ.^๒

๑๒. ทุพฺพจสิกฺขาปทํ^๓

[๔๒๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โกสมพิยํ วิหริ
โฆสิตารามะ. เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา จนนฺโ อนาจารย์
อาจรติ. ภิกฺขุ เอวมาหํสุ “มา อาวุโส จนนฺ เอวรูปํ อกาสิ,
เนตํ กปฺปตฺติติ. โส เอวํ วเทสิ^๔ “กึ นุ โข นาม ตุมฺเห อาวุโส
มํ วตฺตพฺพํ มณฺณถ, อหํ โข นาม ตุมฺเห วเทยฺย, อมฺหากํ
พุทฺโธ, อมฺหากํ ธมฺโม, อมฺหากํ อยฺยปฺตฺเตน ธมฺโม อภิสมิโต;
เสยฺยถาปิ นาม มหาวาโต วายนฺโต ติณฺณกฺกุจฺปนฺณสญฺญํ^๕ เอกโต
อุสฺสาเทยฺย,^๖ เสยฺยถาปิ วา ปน นทึ ปพฺพเตยฺยา สงฺขเสวาลปณฺกํ
เอกโต อุสฺสาเทยฺย, เอวเมว ตุมฺเห นานานามา นานาโคตฺตา
นานาชจฺจา นานากุลา ปพฺพชิตา เอกโต อุสฺสาทิตา;^๗ กึ นุ โข

^๑ อ. เกทานวุตฺตกสงฆาภิเสก

^๓ สย. ทวาทสมสงฆาภิเสก

หมตช. ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

^๕ จ., เท., อ. ติณฺณกฺกุจฺปนฺณสญฺญํ

^๗ ส., จ., เท., อ. อุสฺสาริตา

^๒ สย. สมสงฆาภิเสก นิฏฺฐิตํ.

^๔ ส., จ., เท., อ. วเทติ

^๖ ส., จ., เท., อ. อุสฺสาเรยฺย

นาม ตุมฺเห อาวุโส มํ วตฺตพฺพํ มณฺณณ, อหํ โข นาม ตุมฺเห
 วเทยฺยํ, อมฺหากํ พุทฺโธ, อมฺหากํ ฐมฺโม, อมฺหากํ อยฺยปฺตฺเตน
 ฐมฺโม อภิสมิโตติ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจา สนฺตฺตฺตฺตา ลชฺชโน
 กุกฺกัจจกา สิขยา กามา, เต อฺชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ
 หิ นาม आयสฺมา จนนฺโ ภิกฺขุหิ สหฺธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ
 อวจฺเญยํ กริสฺสตีติ. อถ โข เต ภิกฺขุ []”^๑ ภควโต เอตมตฺถํ
 อาโรเจสฺสุ. อถ โข ภควา เอตสฺมี นิตาเน เอตสฺมี ปกรณ
 ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา आयสฺมนตํ จนนํ ปฏิปฺจฺจํ “สจฺจํ
 กิร ตวํ จนนํ ภิกฺขุหิ สหฺธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจฺเญยํ
 กริสฺสตีติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา ”^๒“อนนฺุจฺจวีกํ
 โมฆปฺริส ๕เปฯ อกรณฺเญยํ;^๓ กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส ภิกฺขุหิ
 สหฺธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจฺเญยํ กริสฺสตี, เนตํ โมฆปฺริส
 อปฺปสนฺนํ ภา ปสาทาย ๕เปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิขยาปทํ อฺทฺทฺทิสฺเสยฺยาถ

[๔๒๕] “ภิกฺขุ ปเนว ทุพฺพจชาติโก โหติ อฺทฺทฺทิสฺส-
 ปริยาปนฺเนสฺสุ สิขยาปเทสฺสุ ภิกฺขุหิ สหฺธมฺมิกํ วุจฺจมาโน
 อตฺตानํ อวจฺเญยํ กริตฺติ ‘มา มํ आयสฺมนโต กิณฺจิจิ อวจฺตฺถ
 กลฺยาณํ ภา ปาปกํ ภา; อหฺมปายสฺมนเต น กิณฺจิจิ วกฺขามิ
 กลฺยาณํ ภา ปาปกํ ภา; วิรมถายสฺมนโต มม วจฺญาตฺติ. โส
 ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจฺเญยํ ‘มา आयสฺมา อตฺตानํ อวจฺเญยํ
 อกาสิ, วจฺเญยเมว आयสฺมา อตฺตानํ กริตฺตุ, आयสฺมาปิ ภิกฺขุ

^๑ ส.เท.,มหา. เอตถนฺตเร आयสฺมนตํ จนนํ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมํ ปาจา
 ทิสฺสนฺติ.
^{๒-๓} ส.เท.,อ. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

วเทตฺ สหฺมฺเมน, ภิกฺขุปี อายสฺมฺนํ วกฺขนฺติ สหฺมฺเมน;
 เอวํ สํวตฺตมา^๑ หิ ตสฺส ภควโต ปริสา, ยทฺธิ อญฺญมญฺญวจนฺ
 อญฺญมญฺญวจุจฺจาปเนนาติ. เอวญจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน
 ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย, โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตตฺติยํ สมนุภาสิตพฺโพ
 ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาย, ยาวตตฺติยญฺเจ สมนุภาสียมาโน^๒ ตํ
 ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย,
 สงฆาทีเสโสติ.

[๔๒๖] ภิกฺขุ ปเนว ทุพฺพจชาติโก โหติตี ทุพฺพโจ โหติ
 โทวจสฺสกรณฺเหหิ ธมฺเมหิ สมนุภาตโต อกฺขโม อปฺปทกฺขิณคฺคาคฺหิ
 อนุสาสนี.

อุทฺทเทสปริยาปนฺเนสุ สิกฺขาปเทสุติ ปาติโมกฺขปริยาปนฺเนสุ
 สิกฺขาปเทสุ.

ภิกฺขุหีติ อญฺเณหิ ภิกฺขุหิ.

สหฺมฺมิกํ นาม ยํ ภควตา ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทํ เอตํ
 สหฺมฺมิกํ นาม.

เตน วุจฺจมาโน อตฺตานํ อวจนียํ กโรติ “มา มํ อายสฺมฺนํโต
 กิณฺณจิ อวจุตฺถ กุลฺยาณํ วา ปาปกํ วา; อหฺมฺปายสฺมฺนํเต
 น กิณฺณจิ วกฺขามิ กุลฺยาณํ วา ปาปกํ วา; วิรมถายสฺมฺนํโต
 มม วจนาयाติ.

โส ภิกฺขุติ โย โส ทุพฺพจชาติโก ภิกฺขุ.

ภิกฺขุหีติ อญฺเณหิ ภิกฺขุหิ.

เย ปสฺสนนฺติ, เย สฺสนนฺติ, เตหิ วตฺตพฺโพ “มา อายสฺมา
 อตฺตानํ อวจนียํ อกาสิ, วจนียเมว อายสฺมา อตฺตानํ กโรตุ,
 อายสฺมาปิ ภิกฺขุ วเทตุ สหฺรมฺเมน, ภิกฺขุปิ อายสฺมนตํ
 วกฺขนนฺติ สหฺรมฺเมน; เอวํ สํวทฺธมา หิ ตสฺส ภควโต ปริสา, ยทิตํ
 อญฺญมญฺญวจเนน อญฺญมญฺญวฺจฺจาปเนนาติ. ทุตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ,
 ตตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ. สเจ ปญฺนิสฺสชฺชติ, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
 ปญฺนิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. สุตฺวา น วทนฺติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส. โส ภิกฺขุ สงฺฆมฺมชฺฌปิ อากทฺธิตฺวา วตฺตพฺโพ “มา
 อายสฺมา อตฺตानํ อวจนียํ อกาสิ, วจนียเมว อายสฺมา อตฺตानํ
 กโรตุ, อายสฺมาปิ ภิกฺขุ วเทตุ สหฺรมฺเมน, ภิกฺขุปิ อายสฺมนตํ
 วกฺขนนฺติ สหฺรมฺเมน; เอวํ สํวทฺธมา หิ ตสฺส ภควโต ปริสา, ยทิตํ
 อญฺญมญฺญวจเนน อญฺญมญฺญวฺจฺจาปเนนาติ. ทุตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ,
 ตตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ. สเจ ปญฺนิสฺสชฺชติ, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
 ปญฺนิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

โส ภิกฺขุ สมนุภาสิตพฺโพ. เอวเมว ปน ภิกฺขเว สมนุ-
 ภาสิตพฺโพ. พุยฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปญฺนิพฺเพน สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพ

[๔๒๗] “สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อयํ อิตฺถนฺนาโม
 ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหฺรมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจนียํ กโรติ.
 โส ตํ วตฺถุํ นปฺปญฺนิสฺสชฺชติ. ยทิตํ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกลํ, สงฺโฆ
 อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมนุภาเสยฺย ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺนิสฺสคฺคาย.
 เอสา ฌตฺติ.

หมดอายุ 26/05/2566

สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
 สหฺรมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจนียํ กโรติ. โส ตํ วตฺถุํ

นปปฏิณิสสชชติ. สงโฆ อิตถนุณามํ ภิกขุํ สมณุภาสติ ตสฺส
 วตถุสฺส ปฏิณิสสคฺคาย. ยสฺสายสมโต ขมติ อิตถนุณามสฺส
 ภิกขุโน สมณุภาสนา ตสฺส วตถุสฺส ปฏิณิสสคฺคาย, โส ตฺถนุหสฺส;
 ยสฺส นกขมติ, โส ภาเสยฺย.

ทฺติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ ๕เปฯ ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ
 วทามิ. สฺกฺกนาตุ เม ภนฺเต สงโฆ, อํยํ อิตถนุณามํ ภิกขุํ ภิกขุหิ
 สหธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจนียํ กโรติ. โส ตํ วตถุํ
 นปปฏิณิสสชชติ. สงโฆ อิตถนุณามํ ภิกขุํ สมณุภาสติ ตสฺส
 วตถุสฺส ปฏิณิสสคฺคาย. ยสฺสมายสมโต ขมติ อิตถนุณามสฺส
 ภิกขุโน สมณุภาสนา ตสฺส วตถุสฺส ปฏิณิสสคฺคาย, โส ตฺถนุหสฺส;
 ยสฺส นกขมติ, โส ภาเสยฺย.

สมณุภฺภูโจ สงฺเขน, อิตถนุณามํ ภิกขุํ ตสฺส วตถุสฺส
 ปฏิณิสสคฺคาย. ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตฺถนุหิ. เอวเมตํ ฐาปยามีติ.

[๔๒๘] ฅตฺติยา ทฺกฺกมฺ, ทฺวิหิ กมฺมวาทฺหิ ฤลฺลจฺจยา,
 กมฺมวาทฺปรีโยสาเน อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส. สงฆาทิเสสํ
 อชฺฌาปชฺชนตฺส ฅตฺติยา ทฺกฺกมฺ ทฺวิหิ กมฺมวาทฺหิ ฤลฺลจฺจยา
 ปฏิปฺปสฺสมภนฺติ.

สงฆาทิเสสโสติ ๕เปฯ เตนปิ วุจฺจติ “สงฆาทิเสสโสติ.

[๔๒๙] ฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสญฺญิ นปปฏิณิสสชชติ, อาปตฺติ
 สงฆาทิเสสสฺส.

ฐมฺมกมฺเม เวมตฺติโก นปปฏิณิสสชชติ อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.
 ฐมฺมกมฺเม อฐมฺมกมฺมสญฺญิ นปปฏิณิสสชชติ, อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส.

อธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสณฺณิ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.

อธมฺมกมฺเม เวมตฺติโก, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.

อธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสณฺณิ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส.

[๔๓๐] อนาปตฺติ อสมนุภาสนฺตสฺส, ปฏฺินิสฺสชฺชนฺตสฺส,
อุมฺมตฺตกสฺส, อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

ทุพฺพจสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ทฺวาทสมํ.^๑

๑๓. กุลทูลสกลสิกขาปทํ^๒

[๔๓๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เชตวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे. เตน โข ปน สมเยน อสฺสชฺปิณฺพพสุกา
นาม กิฏฺฐาคิริสฺมิมิ^๓ อาวาสิกา โหนฺติ อลชฺชินฺ โปปาภิกฺขุ. เต
เอวรูปฺ^๔ อนาจารํ อัจจนฺติ มาลาวจฺฉํ โรเปนฺติปิ โรปาเปนฺติปิ,
สิณฺจนฺติปิ สินฺจาเปนฺติปิ, โอจिनฺนฺติปิ โอจินาเปนฺติปิ, คนฺเถนฺติปิ
คนฺธาเปนฺติปิ, เอกโตวณฺณิกมालํ กโรนฺติปิ การาเปนฺติปิ, อุกโต-
วณฺณิกมालํ กโรนฺติปิ การาเปนฺติปิ, มณฺชริกํ กโรนฺติปิ การาเปนฺติปิ,
วิธฺตีกํ^๕ กโรนฺติปิ การาเปนฺติปิ, วฏฺฺสํ กโรนฺติปิ การาเปนฺติปิ,
อาเวฬุํ กโรนฺติปิ การาเปนฺติปิ, อุจฺจกํ กโรนฺติปิ การาเปนฺติปิ.
เต กุลิตฺถินํ กุลธิตานํ กุลกุมาริกานํ^๕ กุลสุณฺหานํ กุลทาสีนํ เอกโต-
วณฺณิกมालํ หรณฺติปิ หราเปนฺติปิ, อุกโตวณฺณิกมालํ หรณฺติปิ

^๑ สย. ทฺวาทสมสงฆาทิเสสํ นิฏฺฐิตํ.

^๓ ส.ณ.เท. กิฏฺฐาคิริสฺมิมิ, เอวมฺปริปิ.

^๕ ส.ณ.เท.อิ.มหา. กุลกุมารินํ

^๒ สย. เตรสมสงฆาทิเสสํ

^๔ ส.ณ.เท.มหา. วิธฺตีกํ, เอวมฺปริปิ.

หฺราเปนฺติปิ, มณฺชาริกํ หฺรณฺติปิ หฺราเปนฺติปิ, วิธฺตํ หฺรณฺติปิ
 หฺราเปนฺติปิ, วฏฺฐํ หฺรณฺติปิ หฺราเปนฺติปิ, อาเวฬํ หฺรณฺติปิ
 หฺราเปนฺติปิ, อุจฺจนํ หฺรณฺติปิ หฺราเปนฺติปิ. เต กุลิตถึหิ กุลธิดาหิ
 กุลกุมารีหิ กุลสฺสณฺหาหิ กุลทาสีหิ สทฺธิ เอกภาชนเป ภูณฺชนฺติ,
 เอกถาลเกปิ ปิวนฺติ, เอกาสเนปิ นิสีทนฺติ, เอกมณฺเจปิ ตฺวณฺณฺเหณฺติ,
 เอกตฺถรณฺนาปิ ตฺวณฺณฺเหณฺติ, เอกปาฐรณฺนาปิ ตฺวณฺณฺเหณฺติ, เอกตฺ-
 ถรณฺปาฐรณฺนาปิ ตฺวณฺณฺเหณฺติ; วิกาเลปิ ภูณฺชนฺติ, มชฺชํปิ ปิวนฺติ,
 มาลาคนฺธวิเลปนํปิ ธาเรณฺติ, นจฺจนฺติปิ คายนฺติปิ วาเทณฺติปิ
 ลาเสนฺติปิ; นจฺจนฺติยาปิ นจฺจนฺติ, นจฺจนฺติยาปิ คายนฺติ, นจฺจนฺติยาปิ
 วาเทณฺติ, นจฺจนฺติยาปิ ลาเสนฺติ; คายนฺติยาปิ นจฺจนฺติ, คายนฺติยาปิ
 คายนฺติ, คายนฺติยาปิ วาเทณฺติ, คายนฺติยาปิ ลาเสนฺติ; วาเทณฺติยาปิ
 นจฺจนฺติ, วาเทณฺติยาปิ คายนฺติ, วาเทณฺติยาปิ วาเทณฺติ, วาเทณฺติยาปิ
 ลาเสนฺติ; ลาเสนฺติยาปิ นจฺจนฺติ, ลาเสนฺติยาปิ คายนฺติ, ลาเสนฺติยาปิ
 วาเทณฺติ, ลาเสนฺติยาปิ ลาเสนฺติ; อฏฺฐปเทปิ กิพฺพนฺติ, ทสปเทปิ
 กิพฺพนฺติ, อากาเสปิ กิพฺพนฺติ, ปริหารปเทปิ กิพฺพนฺติ, สนฺติกายปิ
 กิพฺพนฺติ, ขลิกายปิ กิพฺพนฺติ, ฆฏฺฐิกายปิ^๑ กิพฺพนฺติ, สลากหตฺถเณปิ
 กิพฺพนฺติ, อกฺเขนปิ กิพฺพนฺติ, ปงฺกจีเรนปิ^๒ กิพฺพนฺติ,

วฏฺกเกณปิ กิพฺพนฺติ, โมกฺขจิกายปิ กิพฺพนฺติ, จิงฺกุลเกณปิ กิพฺพนฺติ,
 ปตฺตาพฺหเกณปิ กิพฺพนฺติ, รถเกณปิ กิพฺพนฺติ, ฐนฺเกณปิ กิพฺพนฺติ,
 อกฺขริกายปิ กิพฺพนฺติ, มเนสิกายปิ กิพฺพนฺติ, ยถาวชฺเชนปิ กิพฺพนฺติ;
 หตฺถิสฺสมิมปิ สิกฺขนฺติ, อสฺสสฺสมิมปิ สิกฺขนฺติ, รถสฺสมิมปิ สิกฺขนฺติ,
 ฐนฺสฺสมิมปิ สิกฺขนฺติ, ถรฺสฺสมิมปิ สิกฺขนฺติ; หตฺถิสฺสปิ ปุรโต ธาวนฺติ,

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ฉ.,อิ. ฆฏฺฐิกเกณปิ ^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ปงฺกจีเรนปิ

อสุสสุสปี ปุโรโต ชาวนฺติ, รตฺสสุสปี ปุโรโต ชาวนฺติ;^๑ ชาวนฺติปิ,
อาชาวนฺติปิ, อุตฺสเสพฺเหณฺติปิ,^๒ อปฺโม่เณฺติปิ,^๓ นิพฺพุชฺฌณฺติปิ, มุญฺหิหิปี
ยุชฺฌณฺติ, รงฺกมชฺฌเมปิ สงฺฆาภี ปตฺถริตฺวา นจฺจนฺตี^๔ เหว
วเทณฺติ^๕ “อิธ ภคินี นจฺจสุสฺสูติ, นลาภิกํปิ เทณฺติ, วิวัชฺฌมปิ
อนาจารย์ อาจารย์.

[๔๓๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ กาสีสุ วสฺสํ
วุตฺโต สาวตฺถิ คจฺจนฺโต ภควนฺตํ ทสฺสนาย, เยน กิฏฺฐาคิริ,
ตทวสฺริ. อถ โข โส ภิกฺขุ ปุพฺพพณฺหสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺต-
จีวรมาทาย กิฏฺฐาคิริ ปิณฺฑทาย ปาวิสี ปาสาทิกเณ อภิกฺกนฺเตน
ปฏิกฺกนฺเตน อาโลกิตฺเตน วิโลกิตฺเตน สมฺมิณฺชิตฺเตน ปสาริตฺเตน
โอกฺขิตฺตจฺจกฺขุ อิริยาปถสมฺปนฺโน. มนุสฺสา ตํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา
เอวมาหํสุ “กฺวามํ อพฺลพโล วีย มนุทมนฺโท วีย ภากุฏฺฐิกภากุฏฺฐิกโก
วีย, โก อิมสฺส อูปคตสฺส ปิณฺฑทกํปิ ทสฺสติ, อมฺหากํ ปน อยฺยา
อสุสชฺปิณฺพพสุกา สณฺหา สขิลา สุขสมฺภาสา มิหิตปุพฺพพญฺคมา
เอหิสฺวาคตฺวาทีโน อพฺภากุฏฺฐิกา อุตฺตตานมฺขา ปุพฺพภาสีโน, เตสํ
โข นาม ปิณฺฑโท ทาทพฺโพติ.

อหุทสา โข อณฺณตโร อูปาสโก ตํ ภิกฺขุํ กิฏฺฐาคิริสฺมี
ปิณฺฑทาย จรณฺตํ; ทิสฺวาน, เยน โส ภิกฺขุ, เตนฺอุปสงฺกมิ;
อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ อภิวาเทตฺวา เอตทวโจ “อปิ ภนฺเต
ปิณฺฑโท ลพฺภตฺตีติ. “น โข อาวุโส ปิณฺฑโท ลพฺภตฺตีติ. “เอहि ภนฺเต

^๑ ส.,ฉ.,เท. อยู่ ปาโจ น ทิสฺสติ.^๒ ส.,ฉ.,เท. อุตฺสเสพฺเหณฺติปิ^๓ ส.,อิ. อปฺโปเจณฺติปิ^๔ ส.,ฉ.,เท.,อิ. นจฺจกิ^๕ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. วทฺนติ

อทฺธานํ อากโต, กุโต จ ตํ วิกฺขุ อากจฺจนฺตํ. “ขมนฺนํ ภควา,
 ยปฺนํ ภควา, อปฺปกิลมฺเณ จาหํ ภนฺเต อทฺธานํ อากโต,
 อิทาหํ ภนฺเต กาสีสุ วสฺสํ วุตฺโต สวตฺถิ อากจฺจนฺโต ภควนฺตํ
 ทสฺสนาย, เยน ภิฆาติริ, ตทวสฺสี; อถวหาหํ ภนฺเต ปุพฺพพณฺหสมยํ
 นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย ภิฆาติริ ปิณฺทาย ปาวีสี; อทฺทสา
 โข มํ ภนฺเต อณฺณตโร อุปาสโก ภิฆาติริสฺมี ปิณฺทาย จรณฺตํ;
 ทิสฺวาน, เยนาหํ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา มํ อภีวาเทตฺวา
 เอตทโวจ ‘อปี ภนฺเต ปิณฺโท ลพฺภตฺตีติ, ‘น โข อาวุโส ปิณฺโท
 ลพฺภตฺตีติ; ‘เอहि ภนฺเต ชฺรํ คมิสฺสสามาติ; อถโช ภนฺเต โส
 อุปาสโก มํ ชฺรํ เนตฺวา โภเชตฺวา เอตทโวจ ‘กหํ ภนฺเต
 อยฺโย คมิสฺสตฺตีติ,’ ‘สวตฺถิ โช อหํ อาวุโส คมิสฺสสามิ ภควนฺตํ
 ทสฺสนายาติ; ‘เตนहि ภนฺเต มม วจเนน ภควโต ปาเท สิริสา
 วนฺท, เอวณฺจ วเทहि ‘ทุฏฺโง ภนฺเต ภิฆาติริสฺมี อาวาโส,
 อสฺสชฺชิปฺนพฺพสุกา นาม ภิฆาติริสฺมี อาวาสิกา อลชฺชิโน ปาป-
 วิกฺขุ, เต เอวรूपํ อนาจารํ อาจเรตฺติ; มालาวจฺฉํ โรเปนฺติปิ
 โรปาเปนฺติปิ, สณฺจเรตฺติปิ สินฺจาเปนฺติปิ ฯเปฯ วิวิธมฺปิ อนาจารํ
 อาจเรตฺติ; เยปิ เต ภนฺเต มนุสฺสา ปุพฺเพ สทฺธา อเหสฺสุ
 ปสนฺนา, เตปิ เอตฺรहि อสฺสทฺธา อปฺปสนฺนา; ยานิปิ ตานิ
 สงฺฆสฺส ปุพฺเพ ทานปถานิ, ตานิปิ เอตฺรहि อุปจฺฉินฺนानิ;
 วิณฺจเรตฺติ เปสฺลา วิกฺขุ, นีวสเรตฺติ ปาปวิกฺขุ; สาธุ ภนฺเต ภควา
 ภิฆาติริ วิกฺขุ ปหิณฺเอย, ยถายํ ภิฆาติริสฺมี อาวาโส สณฺจเหยฺยาติ;
 ตโต อหํ ภควา อากจฺจามิติ.

[๔๓๓] อถโข ภควา เอตสมี นิทานเ เอตสมี ปกรณ
 ภิกขุสงฆं สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกขุ ปฏิปฺจุจฺฉิ “สจฺจํ กิร ภิกขเว
 อสฺสชฺชิปนพฺพสุกา นาม กิฏฺฐาคิรฺสมี อาวาสิกา อสฺสชฺชิโน ปาป-
 ภิกขุ, เต เอวรูปํ อนุจาร์ อจฺรณฺติ; มาลาवจฺฉํ โรเปณฺติปิ
 โรปาเปณฺติปิ, สิญฺจณฺติปิ สิญฺจาเปณฺติปิ, โอจฺฉินฺติปิ โอจฺฉินาเปณฺติปิ,
 คนฺถณฺติปิ คนฺถาเปณฺติปิ, เอกโตวณฺณกฺกมัลลํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ,
 อุกฺกโตวณฺณกฺกมัลลํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ, มณฺชริกํ กโรณฺติปิ
 การาเปณฺติปิ, วิธฺตํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ, วฏฺฐํ กโรณฺติปิ
 การาเปณฺติปิ, อาเวฬํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ, อูรจฺฉทํ กโรณฺติปิ
 การาเปณฺติปิ ฯเปฯ วิวิธมฺปิ อนุจาร์ อจฺรณฺติ; เยปิ เต [๑]
 มนุสฺสสา ปุพฺเพ สทฺธา อหฺสิ ปสนฺนา, เตปิ เอตฺรหิ อสฺสทฺธา
 อปฺปสนฺนา; ยานิปิ ตานิ สงฺฆสฺส ปุพฺเพ ทานปถานิ, ตานิปิ
 เอตฺรหิ อฺปจฺฉินฺนา; วิณฺจณฺติ เปสฺลา ภิกขุ, นีวสนฺติ
 ปาปภิกขุติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ ภควา”^๑ “อนนฺจฺฉวิกํ
 ภิกขเว เตสํ โมฆปฺริสํ”^๒ ฯเปฯ กถํ หิ นาม เต ภิกขเว
 โมฆปฺริสา เอวรูปํ อนุจาร์ อจฺริสฺสนฺติ; มาลาवจฺฉํ โรเปสฺสนฺติปิ
 โรปาเปสฺสนฺติปิ, สิญฺจิสฺสนฺติปิ สิญฺจาเปสฺสนฺติปิ, โอจฺฉินิสฺสนฺติปิ
 โอจฺฉินาเปสฺสนฺติปิ, คนฺถิสฺสนฺติปิ คนฺถาเปสฺสนฺติปิ, เอกโตวณฺณกฺกมัลลํ
 กริสฺสนฺติปิ การาเปสฺสนฺติปิ, อุกฺกโตวณฺณกฺกมัลลํ กริสฺสนฺติปิ
 การาเปสฺสนฺติปิ, มณฺชริกํ กริสฺสนฺติปิ การาเปสฺสนฺติปิ, วิธฺตํ
 กริสฺสนฺติปิ การาเปสฺสนฺติปิ, วฏฺฐํ กริสฺสนฺติปิ การาเปสฺสนฺติปิ,

อาเวฬุํ กริสฺสนฺตปิ การาเปสฺสนฺตปิ, อฺรจฺจนทํ กริสฺสนฺตปิ
 การาเปสฺสนฺตปิ; เต กุลิตถึนํ กุลธิตานํ กุลกุมารีนํ กุลสุณฺหาณํ
 กุลทาสีนํ เอกโตวณฺฏิกมालํ หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ,^๑ อฺภโต-
 วณฺฏิกมालํ หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ, มณฺชริกํ หริสฺสนฺตปิ
 หราเปสฺสนฺตปิ, วิรุติกํ หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ, วฏฺฐกํ
 หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ, อาเวฬุํ หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ,
 อฺรจฺจนทํ หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ; เต กุลิตถึหิ กุลธิตาหิ
 กุลกุมารีหิ กุลสุณฺหาหิ กุลทาสีหิ สทฺฐี เอกภาชเนปิ ภูณฺชิสฺสนฺติ,
 เอกถาลเกปิ ปิวิสฺสนฺติ, เอกาสเนปิ นิสีทิสฺสนฺติ, เอกมณฺเจปิ
 ตฺวณฺณสฺสนฺติ, เอกตถฺรณปิ ตฺวณฺณสฺสนฺติ,^๒ เอกปาวฺรณปิ
 ตฺวณฺณสฺสนฺติ, เอกตถฺรณปาวฺรณปิ ตฺวณฺณสฺสนฺติ; วิกาเลปิ
 ภูณฺชิสฺสนฺติ, มชฺชํปิ ปิวิสฺสนฺติ, มาลาคนฺธวิเลปนํปิ ฐาเรสฺสนฺติ,^๓
 นจฺจิสฺสนฺตปิ คายิสฺสนฺตปิ วาเทสฺสนฺตปิ ลาเสสฺสนฺตปิ; นจฺจนฺตียาปิ
 นจฺจิสฺสนฺติ, นจฺจนฺตียาปิ คายิสฺสนฺติ, นจฺจนฺตียาปิ วาเทสฺสนฺติ,
 นจฺจนฺตียาปิ ลาเสสฺสนฺติ; คายนฺตียาปิ นจฺจิสฺสนฺติ, คายนฺตียาปิ
 คายิสฺสนฺติ, คายนฺตียาปิ วาเทสฺสนฺติ, คายนฺตียาปิ ลาเสสฺสนฺติ;
 วาเทนฺตียาปิ นจฺจิสฺสนฺติ, วาเทนฺตียาปิ คายิสฺสนฺติ, วาเทนฺตียาปิ
 วาเทสฺสนฺติ, วาเทนฺตียาปิ ลาเสสฺสนฺติ; ลาเสนฺตียาปิ นจฺจิสฺสนฺติ,
 ลาเสนฺตียาปิ คายิสฺสนฺติ, ลาเสนฺตียาปิ วาเทสฺสนฺติ, ลาเสนฺตียาปิ
 ลาเสสฺสนฺติ; อฏฺฐปเทปิ กิฬิสฺสนฺติ, ทสปเทปิ กิฬิสฺสนฺติ, อากาเสปิ
 กิฬิสฺสนฺติ, ปรีหารปเถปิ กิฬิสฺสนฺติ, สนฺติกายปิ กิฬิสฺสนฺติ,
 ขลิกายปิ กิฬิสฺสนฺติ, ฌมฺมิกายปิ กิฬิสฺสนฺติ, สลากหตฺถเนปิ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส. ทาราเปสฺสนฺตปิ

^๒ ส.,ฉ.,อ. ตฺวณฺณสฺสนฺติ

^๓ ส.,ฉ.,อ. ฐาวิสฺสนฺติ

กิฬิสฺสนฺติ, อกฺขเนปิ กิฬิสฺสนฺติ, ปงฺกจีเรนปิ กิฬิสฺสนฺติ, วงฺกเกนปิ
 กิฬิสฺสนฺติ, โมกฺขจิกายปิ กิฬิสฺสนฺติ, จิงฺกุลเกนปิ กิฬิสฺสนฺติ,
 ปตฺตาทพฺพเกนปิ กิฬิสฺสนฺติ, รตฺถเกนปิ กิฬิสฺสนฺติ, ฐนฺุเกนปิ กิฬิสฺสนฺติ,
 อกฺขริกายปิ กิฬิสฺสนฺติ, มเนสิกายปิ กิฬิสฺสนฺติ, ยถาวชฺเชนปิ
 กิฬิสฺสนฺติ; หตฺถิสฺสมิมปิ ลิกฺขิสฺสนฺติ, อสฺสสฺสมิมปิ ลิกฺขิสฺสนฺติ,
 รตฺถสฺสมิมปิ ลิกฺขิสฺสนฺติ, ฐนฺุสฺสมิมปิ ลิกฺขิสฺสนฺติ, ถรฺุสฺสมิมปิ ลิกฺขิสฺสนฺติ;
 หตฺถิสฺสปิ ปฺรโต ชาวิสฺสนฺติ, อสฺสสฺสปิ ปฺรโต ชาวิสฺสนฺติ,
 รตฺถสฺสปิ ปฺรโต ชาวิสฺสนฺติ; ชาวิสฺสนฺติปิ อาชาวิสฺสนฺติปิ,
 อสฺสเสพฺพหฺสฺสนฺติปิ, อปฺโผฏฺเฐสฺสนฺติปิ, นิพฺพุชฺฌิสฺสนฺติปิ, มุฏฺฐิจิหฺปิ
 ยฺชฺฌิสฺสนฺติ, รงฺกมชฺฌเณปิ สงฺฆมาภฺิ ปตฺถริตฺวา นจฺจนฺตี เอวํ
 วกฺขนฺติ ‘อิธ ภคินี นจฺจสฺสฺสูติ, นลลภฺิกํปิ ทสฺสนฺติ, วิวัชฺฌมฺปิ
 อนาจารํ อาจริสฺสนฺติ; เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย
 ๔เป๔ อณฺณถตฺตยาติ.

อถโฆ ภควา อสฺสชิปนุพฺพสุเก ภิกขุ อนเนกปริยาเยน
วิครหิตฺวา ธมฺมี กถํ กตฺวา สารีปุตฺตโมคฺคลลาเน อามนฺเตสิ
“คจฺฉณ ตุมฺहे สารีปุตฺตา ภิกฺขาติรీ, คนฺทฺวา อสฺสชิปนุพฺพสุกาณํ
ภิกขุณํ ภิกฺขาติริสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมํ” กโรธ, ตุมฺหากํ เอเต
สทฺธิวiharิกาติ.^๒ “กถํ มยํ ภนฺเต อสฺสชิปนุพฺพสุกาณํ ภิกขุณํ
ภิกฺขาติริสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมํ กโรม, จณฺหา เต ภิกขุ ผรุสาติ.
“เตนहि ตุมฺहे สารีปุตฺตา พหุเกहि ภิกขุเหิ สทฺธี คจฺฉณาติ. “เอวํ
ภนฺเตติ โฆ สารีปุตฺตโมคฺคลลานา ภควโต ปจฺจุสฺสโสสุ.

พจนานุกรม 26/05/2566

^๑ ส.อ. ปพฺพชาชนียกมฺ, เอมฺปริปิ.

๒ อ. สทุธิวิหารโนติ.

เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว กาดพฺพํ. ปจฺมํ อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสกา
ภิกฺขุ โจเทตพฺพา, โจเทตฺวา สาเรตพฺพา, สาเรตฺวา อาปตฺตี^๑
โรเปตพฺพา, อาปตฺตี โรเปตฺวา พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพเลน
สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพน

[๔๓๔] “สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อิมํ อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสกา
ภิกฺขุ กุลทูลสกา ปาปสฺมาจารา. อิมํ ปาปกา สฺมาจารา ทิสฺสนฺติ
เจว สฺยุยฺนฺติ จ, กุลานิ จ อิมํ ทูฏฺจานิ ทิสฺสนฺติ เจว
สฺยุยฺนฺติ จ. ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลํ, สงฺโฆ อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสกา
ภิกฺขุํ กิฏฺฐาคิริสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมํ กราย ‘นาสฺสชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ’^๒
ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาคิริสฺมี วตฺถพฺพนฺติ. เอสา ฌตฺติ.

สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ, อิมํ อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสกา
ภิกฺขุ กุลทูลสกา ปาปสฺมาจารา. อิมํ ปาปกา สฺมาจารา
ทิสฺสนฺติ เจว สฺยุยฺนฺติ จ, กุลานิ จ อิมํ ทูฏฺจานิ ทิสฺสนฺติ เจว
สฺยุยฺนฺติ จ. สงฺโฆ อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสกาํ ภิกฺขุํ กิฏฺฐาคิริสฺมา
ปพฺพาชนียกมฺมํ กรอติ ‘นาสฺสชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาคิริสฺมี
วตฺถพฺพนฺติ. ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสกาํ ภิกฺขุํ
กิฏฺฐาคิริสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมสฺส กรณํ ‘นาสฺสชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ
ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาคิริสฺมี วตฺถพฺพนฺติ, โส ตฺถุหสฺส; ยสฺส นกฺขมฺติ,
โส ภาเสยฺย.

ทฺติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ ฯเปฯ ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ
วทามิ. สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ ฯเปฯ โส ภาเสยฺย.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อาปตฺตี^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ.,มหา. น อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ

กถิ สงฺฆเณ อสฺสชิปฺปนพฺพสุกานํ ภิกฺขุณฺํ ภิกฺขาภิรํสีมา
ปพฺพาชนียกมฺมํ นาสฺสชิปฺปนพฺพสุเกหิ ภิกฺขุหิ ภิกฺขาภิรํสีมี วตฺถพฺพนฺติ.
ขมฺติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตฺถเห. เอวเมตํ ธารยามีติ.

[๔๓๕] อถโข สารีปุตฺตโมคฺคสฺสลาเนปฺปมฺโข ภิกฺขุสงฺโฆ ภิกฺขาภิรํ
คณฺหฺวา อสฺสชิปฺปนพฺพสุกานํ ภิกฺขุณฺํ ภิกฺขาภิรํสีมา ปพฺพาชนียกมฺมํ
อกาสิ “นาสฺสชิปฺปนพฺพสุเกหิ ภิกฺขุหิ ภิกฺขาภิรํสีมี วตฺถพฺพนฺติ. เต
สงฺฆเณ ปพฺพาชนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺตณฺติ, น โลมํ ปาเตณฺติ,
น เนตฺถาริ วตฺตณฺติ, น ภิกฺขุ ขมาเปณฺติ, อกฺโกสณฺติ, ปริภาสณฺติ,
ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา ปาเปณฺติ,
ปฏกฺกมณฺติปิ วิพฺภกมณฺติปิ. เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจ ๔เปฯ เต
อุชฺฌายณฺติ ขีณณฺติ วิปาเจณฺติ “กถํ หิ นาม อสฺสชิปฺปนพฺพสุกา
ภิกฺขุ สงฺฆเณ ปพฺพาชนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺตีสฺสณฺติ, น โลมํ
ปาเตสฺสณฺติ, น เนตฺถาริ วตฺตีสฺสณฺติ, น ภิกฺขุ ขมาเปสฺสณฺติ,
อกฺโกสีสฺสณฺติ, ปริภาสีสฺสณฺติ, ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา
ภยคามิตา ปาเปสฺสณฺติ, ปฏกฺกมิสฺสณฺติปิ, วิพฺภกมิสฺสณฺติปิ. อถโข
เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารอฺเจสฺสุ.

อถโข ภควา เอตสฺมี นิทานเณ เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺโฆ
สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉิ “สจฺจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสชิ-
ปนพฺพสุกา ภิกฺขุ สงฺฆเณ ปพฺพาชนียกมฺมกตา น สมฺมา
วตฺตณฺติ ๔เปฯ วิพฺภกมณฺติปิ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ
ภควา “อนนฺจฺจวีกิ ภิกฺขเว เตสฺส โมฆปฺุริสาณํ ๔เปฯ กถํ หิ
นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺุริสา สงฺฆเณ ปพฺพาชนียกมฺมกตา น
สมฺมา วตฺตีสฺสณฺติ ๔เปฯ วิพฺภกมิสฺสณฺติปิ; เนตํ ภิกฺขเว
อปฺปสันฺนํ วา ปสาทาย ๔เปฯ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ

[๔๓๖] “ภิกฺขุ ปเนว อณฺณตรํ คามํ วา นิคมํ วา
 อุนิสฺสสาย วิหฺรติ กุลทูลสโก ปาปสมาจาโร. ตสฺส โข
 ปาปกา สมาจารา ทิสฺสนฺตํ เจว สฺยุยฺนฺตํ จ กุลานํ จ;
 เตน ทฏฺฐจฺานํ ทิสฺสนฺตํ เจว สฺยุยฺนฺตํ จ. โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
 เอวมสฺส วจนีโย ‘อายสฺมา โข กุลทูลสโก ปาปสมาจาโร,
 อายสฺมโต โข ปาปกา สมาจารา ทิสฺสนฺตํ เจว สฺยุยฺนฺตํ จ;
 กุลานํ จายสฺมตา ทฏฺฐจฺานํ ทิสฺสนฺตํ เจว สฺยุยฺนฺตํ จ,
 ปกฺกมตายสฺมา อิมมฺหา อาวาสา, อลนฺเต อีธ วาเสนาติ.
 เอวญฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน เต ภิกฺขุ เอวํ วเทยฺย
 ‘ฉนฺทคามิโน จ ภิกฺขุ โทสคามิโน จ ภิกฺขุ โมหคามิโน จ
 ภิกฺขุ ภยคามิโน จ ภิกฺขุ; ตาทิสฺสีกาย อาปตฺตติยา เอกจฺจํ
 ปพฺพาเชนฺตํ, เอกจฺจํ น ปพฺพาเชนฺตํ. โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
 เอวมสฺส วจนีโย ‘มา อายสฺมา เอวํ อวจ; น จ ภิกฺขุ
 ฉนฺทคามิโน, น จ ภิกฺขุ โทสคามิโน, น จ ภิกฺขุ โมหคามิโน,
 น จ ภิกฺขุ ภยคามิโน; อายสฺมา โข กุลทูลสโก ปาปสมาจาโร,
 อายสฺมโต โข ปาปกา สมาจารา ทิสฺสนฺตํ เจว สฺยุยฺนฺตํ จ;
 กุลานํ จายสฺมตา ทฏฺฐจฺานํ ทิสฺสนฺตํ เจว สฺยุยฺนฺตํ จ,
 ปกฺกมตายสฺมา อิมมฺหา อาวาสา, อลนฺเต อีธ วาเสนาติ.
 เอวญฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย, โส
 ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตตฺติยํ สมนฺุภาสิตพฺโพ ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาย.
 ยาวตตฺติยญฺเจ สมนฺุภาสียมาโน ตํ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย, อิจฺเจตํ
 กุสลํ; โน เจ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย, สงฺฆาติเสสฺสตี.

หมดอายุ 26/05/2566

[๔๓๗] ภิกฺขุ ปเนว อณฺณตรํ คามํ วา นิคมํ วาติ
 คาโมปิ นิคโมปิ นครํปิ คาโม เจว นิคโม จ.

อุปนิสฺสาย วิหรตฺติ ตตฺถ ปฏฺวิพทุชา โหณฺติ จีวรปิณฑปาต-
เสนาสนคิลานปัจจุยเภสชฺชปริกขารรา.

กุลํ นาม จตตาริ กุลานิ ขตฺติยกุลํ พุราหฺมณกุลํ เวสฺสกุลํ
สุทฺทกุลํ.

กุลทฺฐโกติ กุลานิ ทฺฐเสติ ปุပ္ฺเพเน วา ผลเน วา จุณฺเณ
วา มตฺติกาย วา ทนฺตกฏฺเฐเน วา เวพฺพนา^๑ วา เวชฺชิกาย วา
ชงฺฆเปสนิเกน วา.

ปาปสฺมาจาโรติ มालาวจํ โรเปติปิ โรปาเปติปิ, สิญฺจติปิ
สิญฺจาเปติปิ, โอจิณาติปิ โอจิณาเปติปิ, คนฺเถติปิ คนฺธาเปติปิ.

ทิสฺสนฺติ เจว สฺยุยฺนฺติ จาติ เย สมฺมุขา, เต ปสฺสนฺติ, เย
ติโรกฺขา, เต สฺยุยฺนฺติ.

กุลานิ จ เตน ทฺฐจฺฉานํติ ปุพฺเพ สทฺธา หุตฺวา ตํ อากมฺม
อสฺสทฺธา โหณฺติ, ปสนฺนา หุตฺวา อปฺปสนฺนา โหณฺติ.

ทิสฺสนฺติ เจว สฺยุยฺนฺติ จาติ เย สมฺมุขา, เต ปสฺสนฺติ, เย
ติโรกฺขา, เต สฺยุยฺนฺติ.

โส ภิกฺขุติ โย โส กุลทฺฐโก ภิกฺขุ.

ภิกฺขุหีติ อญฺเฆหิ ภิกฺขุหิ.

เย ปสฺสนฺติ, เย สฺยุยฺนฺติ, เตหิ วตฺตพฺโพ “อายสฺมา โข
กุลทฺฐโก ปาปสฺมาจาโร; อายสฺมโต โข ปาปกา สมาจารา
ทิสฺสนฺติ เจว สฺยุยฺนฺติ จ, กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺฉานิ

เย ปสฺสณฺติ, เย สฺสณฺติ, เตหิ วตฺตพฺโพ “มา อายสฺมา
 เอวํ อวจ; น จ ภิกฺขุ ฉนฺทคามิโน, น จ ภิกฺขุ โทสคามิโน,
 น จ ภิกฺขุ โมหคามิโน, น จ ภิกฺขุ ภยคามิโน; อายสฺมา ไช
 กุลทฺฐโก ปาปสฺมาจโร, อายสฺมโต ไช ปาปกา สฺมาจารา ทิสฺสณฺติ
 เจว สฺยฺยณฺติ จ, กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺจานิ ทิสฺสณฺติ เจว
 สฺยฺยณฺติ จ; ปกฺกมตฺตายสฺมา อิมฺมฺหา อาวาสา, อลนฺเต อีธ
 วาเสนาติ. ทฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ, ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ. สเจ
 ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ, อิจฺเจตํ กุสฺลํ; โน เจ ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ
 ทฺกฺกฏฺฐสฺส. สุตฺวา น วทฺนฺติ, อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺฐสฺส. โส ภิกฺขุ
 สงฺฆมชฺฌมฺปิ อากทฺตฺติว วตฺตพฺโพ “มา อายสฺมา เอวํ อวจ;
 น จ ภิกฺขุ ฉนฺทคามิโน, น จ ภิกฺขุ โทสคามิโน, น จ ภิกฺขุ
 โมหคามิโน, น จ ภิกฺขุ ภยคามิโน; อายสฺมา ไช กุลทฺฐโก
 ปาปสฺมาจโร, อายสฺมโต ไช ปาปกา สฺมาจารา ทิสฺสณฺติ เจว
 สฺยฺยณฺติ จ, กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺจานิ ทิสฺสณฺติ เจว สฺยฺยณฺติ จ;
 ปกฺกมตฺตายสฺมา อิมฺมฺหา อาวาสา, อลนฺเต อีธ วาเสนาติ. ทฺติยมฺปิ

วตฺตพฺโพ, ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ. สเจ ปฏฺินิสฺสชฺชติ, อิจฺเจตํ กุสลํ;
โน เจ ปฏฺินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส.

โส ภิกฺขุ สมฺนุภาสิตพฺโพ. เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺนุ-
ภาสิตพฺโพ. พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเลน สงฺฆเ ฌาเปตพฺโพ

[๔๓๘] “สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺฆเ, อयํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ
สงฺฆเณ ปพฺพาชนียกมฺมกโต ภิกฺขุ จนฺทคามิตา โทสคามิตา
โมหคามิตา ภยคามิตา ปาเปติ. โส ตํ วตฺถํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ.
ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลํ, สงฺฆเ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมฺนุภาเสยฺย
ตสฺส วตฺถสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาย. เอสา ฌตฺติ.

สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺฆเ, อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สงฺฆเณ
ปพฺพาชนียกมฺมกโต ภิกฺขุ จนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา
ภยคามิตา ปาเปติ. โส ตํ วตฺถํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ. สงฺฆเ อิตฺถนฺนามํ
ภิกฺขุํ สมฺนุภาสติ ตสฺส วตฺถสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาย. ยสฺสายสฺมโต
ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมฺนุภาสนา ตสฺส วตฺถสฺส
ปฏฺินิสฺสคฺคาย, โส ตฺถนฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมฺติ, โส ภาเสยฺย.

ทฺติยมฺปิ เอตมฺตถํ วทามิ ฯเปฯ ตติยมฺปิ เอตมฺตถํ วทามิ.
สุณฺหาตุ เม ภนฺเต สงฺฆเ ฯเปฯ โส ภาเสยฺย.

สมฺนุภฺจฺโง สงฺฆเณ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ตสฺส วตฺถสฺส
ปฏฺินิสฺสคฺคาย. ขมฺติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตฺถนฺหิ. เอวเมตํ ฐารยามีติ.

[๔๓๙] ฌตฺติยา ทุกฺกฏฺิ, ทฺวีหิ กมฺมวาทฺหิ, ญฺลลจฺจยา
กมฺมวาทฺปรีโยสาเน อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส. สงฆาภิเสกํ
อชฺฌาปชฺชนตสฺส ฌตฺติยา ทุกฺกฏฺิ, ทฺวีหิ กมฺมวาทฺหิ, ญฺลลจฺจยา
ปฏฺิปปสฺสภนฺติ.

สงฺฆาภิเสโสติ สงฺโฆ ว ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสํ เทติ
มฺลยา ปฏิกสฺสติ, มานตฺตํ เทติ, อพฺภะติ; น สมฺพหฺลา, น
เอกปฺกคฺโล; เตน วุจฺจติ “สงฺฆาภิเสโสติ. ตสฺเสว อาปตฺตินิกายสฺส
นามกมฺมํ อธิวณฺํ เตนปี วุจฺจติ “สงฺฆาภิเสโสติ.

[๔๔๐] ฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสญฺญี นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ
สงฺฆาภิเสสฺส.

ฐมฺมกมฺเม เวมตฺติโก นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ สงฺฆาภิเสสฺส.

ฐมฺมกมฺเม อฐมฺมกมฺมสญฺญี นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ
สงฺฆาภิเสสฺส.

อฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสญฺญี, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

อฐมฺมกมฺเม เวมตฺติโก, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

อฐมฺมกมฺเม อฐมฺมกมฺมสญฺญี, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

[๔๔๑] อนาปตฺติ อสมนุสฺสํ, ปฏฺฐินิสฺสชฺชํ, อุมมตฺตกสฺส,
“ขิตฺตจิตฺตสฺส, เวทนฺนสฺส,^๑ อาทิกมฺมิกสฺสาติ.

กุลทูลกกสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ เทรสมํ.^๒

[๔๔๒] อุกฺกัฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต เทรส สงฺฆาภิเสสา
ฐมา นว ปจฺมาปตฺติกา จตฺตาโร ยาวตฺติยา, เยสํ ภิกฺขุ
อณฺณตรํ วา อณฺณตรํ วา อาปชฺชิตฺวา ยาวติหํ^๓ ชานํ ปฏฺฐิจฺฉาเทติ,

ดาวตีห^๑ เตน ภิกขุณา อกามา ปริวตถพพ. ปริวตถปริวาเสน
 ภิกขุณา อุตตริ^๒ จารตตัม ภิกขุมานตตาย ปฏิปชชิตพพ. จิณฺณ-
 มานตโต ภิกขุ, ยตถ สียา วิสติคโณ ภิกขุสงฺโฆ, ตตถ โส
 ภิกขุ อพฺเภตพฺโพ. เอเกนปิ เจ อุโน วิสติคโณ ภิกขุสงฺโฆ ตัม
 ภิกขุ อพฺเภยฺย, โส จ ภิกขุ อนพฺภิตโต, เต จ ภิกขุ คารยหา.
 อยัม ตตถ สามิจิ. ตตถายสมนฺเต ปุจฺฉามิ, กจฺจิตถ ปริสฺสุทฺธา;
 ทฺวยมฺปิ ปุจฺฉามิ, กจฺจิตถ ปริสฺสุทฺธา; ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ,
 กจฺจิตถ ปริสฺสุทฺธา; ปริสฺสุทฺเธตถายสมนฺโต, ตสฺมา ตฺวณฺหิ. เอวเมตัม
 ธารยามิตี.

เตรสํ นิฏฺฐิตัม.

ตสฺสุทฺธานัม

วิสฺฐจิ ^๓ กายสํสคฺโค ^๔	ทฺวญฺจุลลัม ^๕ อตฺตกามญจ
สณฺจริตตัม กุณฺฏิ เจว	วิหาโร จ อมฺูลกัม.
กิณฺณจิ เลสณฺจ ^๖ เภโท จ	ตสฺเสว อนฺวตฺตกา
ทฺพพจํ กุลฺทฺสณฺจ	สงฺฆาภิเสสา เตรสาตี.

เตรสมสงฺฆาภิเสสํ นิฏฺฐิตัม.^๗

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. ดาวตีห

^๔ มตฺตาย 26/05/2566

ฉ.,เท. อี. กายสํสคค์

^๗ ฉ.,เท. สงฺฆาภิเสสกณฺห์ นิฏฺฐิตัม.

^๒ ส.,ฉ.,เท. อุตฺตริ

^๕ อี. ทฺวญฺจุลโล

^๓ ส.,ฉ.,เท. วิสฺฐจิ

^๖ อี. เทสณฺจ

๓. อนนียตกณฺฑ

อิมเ โข ปนายสมนฺโต เทว อนนียตา ฐมา อุทเทส
อากจฺจนฺติ.

๑. ปจฺมอนนียตสิกฺขาปท^๑

[๔๔๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถิยํ วิหริ
เชตวเน อนาถปิณฑิกสฺส อารามเ. เตน โข ปน สมเยน
อายุสฺมา อุทายี^๒ สวตฺถิยํ กุลฺลโก^๓ โหติ, พหุกานิ กุลานิ
อุปสงฺกมฺติ. เตน โข ปน สมเยน อายุสมฺโต อุทายิสฺส
อุปฺภจฺจจากุลสฺส กุมาริกา อณฺณตรสฺส กุลสฺส กุมารกสฺส ทินฺนา
โหติ. อถ โข อายุสฺมา อุทายี ปุพฺพพณฺหสมยํ นินฺวาเสตฺวา
ปตฺตจิวรมาทาย, เยเน ตํ กุลํ, เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา มนุสฺเส
ปุจฺฉิ “กหํ อิตฺถนฺนามาติ. เต เอวมาหํสุ “ทินฺนา ภนฺเต อมฺกสฺส
กุลสฺส กุมารกสฺสาติ. ตมฺปิ โข กุลํ อายุสมฺโต อุทายิสฺส
อุปฺภจฺจกํ โหติ. อถ โข อายุสฺมา อุทายี, เยเน ตํ กุลํ, เตนฺอุปสงฺกมิ;
อุปสงฺกมิตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ “กหํ อิตฺถนฺนามาติ. []^๔ “เอสยฺย^๕
โอวรเก นิสินฺนาติ. อถ โข อายุสฺมา อุทายี, เยเน सा कुमारิกา,
เตนฺอุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ตสฺสา กุมาริกาย สทฺธิ เอโก เอกาย
รโห ปฏิจฺฉนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย^๖ นิสชฺช กปฺเปสิ กาลยฺตุตฺตํ
สมฺมูลปนฺโต กาลยฺตุตฺตํ ฐมํ ภณฺนโต.

^๑ สฺยา. ปจฺมานนฺโต

^๒ สฺ. อุทายี, เอวฺมฺปริปิ.

^๓ สฺ. กุลฺลโก

^๔ สฺ. เท., อ. เอตฺถนฺตเร เต เอวมาหํสนฺติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ

^๕ สฺ. ฉ., เท., มหา. เอสายย

^๖ อ. อลงฺกมฺมนิเย, เอวฺมฺปริปิ.

เตน โข ปน สมเยน วิสาขา มิคารมาตา พหุปุตฺตา โหติ
 พหุณฺตฺตา อโรคปุตฺตา อโรคนฺตฺตา อภิมงฺคลสมฺมตา. มนุสฺสา
 ยญฺเญสฺส จญฺเญสฺส อุตฺตเวสฺส วิสาขํ มิคารมาตริ ปจฺมํ โภเชนฺติ.
 อถ โข วิสาขา มิคารมาตา นิมนฺติตา ตํ กุลํ อคฺมาสิ. อทฺทสา
 โข วิสาขา มิคารมาตา อายสฺมนฺตํ อุทายี ตสฺสา กุมาริกาย
 สทฺธิํ เอกํ เอกาย รโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย
 นิสินฺนํ; ทิสฺวาน อายสฺมนฺตํ อุทายี เอตทวโจ “อิทํ ภนฺเต
 นจฺจนฺนํ, นปฺปฏฺฐิรูปํ, ยํ อโย มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ เอโก เอกาย
 รโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสชฺชํ กปฺเปติ, กิณฺจาปิ
 ภนฺเต อโย อนตฺถิโก เตน ฐมฺเมน อปิจ ทุสฺสทฺธาปยา
 อปฺปสนฺนา มนุสฺสาติ. เอวํปิ โข อายสฺมา อุทายี วิสาขาย
 มิคารมาตุยา วุจฺจมาโน นาทิยิ. อถ โข วิสาขา มิคารมาตา
 นิทฺทมิทฺวา ภิกฺขุณฺ อตฺมตฺถํ อารุเจสิ. ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจา
 สนฺตฺตฺวา^๑ ๕เปยฺ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ “กถํ หิ
 นาม อายสฺมา อุทายี มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห
 ปฏิจฺจนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตีติ. อถ โข เต
 ภิกฺขุ []^๒ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺส ๕เปยฺ []^๓ “สจฺจํ กิร ตวํ
 อุทายี มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน
 อลงฺกมฺมนิเย นิสชฺชํ กปฺเปสฺตีติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ พุทฺโธ
 ภควา “อนนฺจฺจวิกํ โมฆปฺริส อนนฺโลมิกํ ๕เปยฺ กถํ หิ นาม

^๑ ส.,เท.,อิ. อโย ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๒ ส.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร อายสฺมนฺตํ อุทายี

อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๓ เท.,อิ. เอตฺถนฺตเร อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
 สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ อุทายี ปฏฺฐิจฺฉีติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

ตฺวํ โมชปุริส มาตุคฺคาเมน สทฺฐี เอโก เอกาย รโห ปฏิจฺจนฺเน
 อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสชฺชํ กปฺเปสฺสสิ; เนตํ โมชปุริส
 อปฺปสนฺนํ ภา ปสาทาย ๔เปฯ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมฺมยฺยาถ

[๔๔๔] “โย ปน ภิกฺขุ มาตุคฺคาเมน สทฺฐี เอโก เอกาย
 รโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสชฺชํ กปฺเปยฺย; ตเมหํ
 สทฺธเยยฺยวจฺสา อฺปาสิกา ทิสฺวา ติณฺณํ ฐมฺมานํ อญฺญตเรน
 วเทยฺย ปาราชิกเณ ภา สงฺฆาทิสฺเสน ภา ปาจิตฺติเยน ภา.
 นิสชฺชํ ภิกฺขุ ปฏิชานมาโน ติณฺณํ ฐมฺมานํ อญฺญตเรน
 กาทเรตฺพุทฺธ ปาราชิกเณ ภา สงฺฆาทิสฺเสน ภา ปาจิตฺติเยน ภา;
 เยน ภา สภา สทฺธเยยฺยวจฺสา อฺปาสิกา วเทยฺย, เตน โส ภิกฺขุ
 กาทเรตฺพุทฺธ. อयํ ฐมฺโม อนฺนํโตติ.

[๔๔๕] โย ปหาติ โย ยาทีโส ๔เปฯ

ภิกฺขุติ ๔เปฯ อยํ อิมสฺมึ อตฺถเก อธิปฺเปโต “ภิกฺขุติ.

มาตุคฺคาโม นาม มนุสฺสํสํสํ, น ยกฺขี, น เปตฺติ, น
 ติรจฺจณคคตา, อนนฺตมโส ตทฺทฺฐาตาปี ทาริกา, ปเคว มหฺนตฺตริ.”

สทฺธินฺติ เอกโต.

เอโก เอกายาติ ภิกฺขุ เจว โหติ มาตุคฺคาโม จ.

รโห นาม จกฺขุสฺส รโห โสตฺส รโห. จกฺขุสฺส รโห นาม
 น สกฺกา โหติ อุกฺกั วา นิชฌนิยมาเน^๒ ภามฺกํ ภา อุกฺกัปิยมาเน^๓

สีส^๑ วา อุกุขิปปิยมาเน ปสฺสิตฺตํ. โสตสฺส รโห นาม น สกฺกา
โหติ ปกตีกถา โสตฺตํ.

ปฏิจฺจนฺนํ นาม อาสนํ กุฑฺฑเทณ^๑ วา กวาณฺเณ วา กิลณฺเชน
วา สาณิปากาเรน วา รุกฺขเชน วา ฌมฺเภณ วา โกฏฺฐพิยา^๒ วา
เยน เกนจิ ปฏิจฺจนฺนํ โหติ.

อลงฺกมฺมนิเยติ สกฺกา โหติ เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวิตฺตํ.

นิสฺสขํ กปฺเปยฺยาติ มาตุคามํ นิสินฺเน ภิกฺขุ อุปนิสินฺโน วา
โหติ อุปนิปนฺโน วา; ภิกฺขุ นิสินฺเน, มาตุคาโม อุปนิสินฺโน วา
โหติ อุปนิปนฺโน; วา อุโภ วา นิสินฺนา โหนฺติ, อุโภ วา
นิปนฺนา.

สทฺเธยฺยวจฺสา นาม อาคตผลา อภิสเมตาวินิ วิญญาตสาสนา.

อุปาสิกฺกา นาม พุทฺธํ สรณํ คตา ฌมฺมํ สรณํ คตา สงฺฆํ
สรณํ คตา.

ทิสฺวาติ ปสฺสิตฺวา.

ติณฺณํ ฌมฺมานํ อณฺณตเรน วเทยฺย ปาราชิเกน วา
สงฺฆาทิสฺเสน วา ปาจิตฺติเยน วา, นิสฺสขํ ภิกฺขุ ปฏฺฐิชาณฺมาโน
ติณฺณํ ฌมฺมานํ อณฺณตเรน กาเรตฺตพฺโพ ปาราชิเกน วา
สงฺฆาทิสฺเสน วา ปาจิตฺติเยน วา; เยน วา सा สทฺเธยฺยวจฺสา
อุปาสิกฺกา วเทยฺย, เตน โส ภิกฺขุ กาเรตฺตพฺโพ.

[๔๔๖] सा जे अव वथेय "ओयो मया तिग्गुजो निसिन्ने
मातुकामसुस मेथुनं चम्मं पग्गिसेवन्तोत्ति. सो जे"^३ तं पग्गिचानाति,

^๑ ส.,ฉ. กุฎฏเณ^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. โกตถพิยา, เอวมุปริปี.^๓ ส.,เท.,อ. จ

อาปตฺตติยา กาเรตฺพุโป. สา เจ เอวํ วเทยฺย “อฺยโย มยา ทิฏฺฐโจ
 นิสฺสนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวนฺโตตฺติ. โส เจ เอวํ
 วเทยฺย “สจฺจจําหํ นิสฺสนฺโน, โน จ โข เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวินฺติ,
 นิสฺซชฺชาย กาเรตฺพุโป. สา เจ เอวํ วเทยฺย “อฺยโย มยา
 ทิฏฺฐโจ นิสฺสนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวนฺโตตฺติ. โส เจ
 เอวํ วเทยฺย “นํหํ นิสฺสนฺโน อปฺปจ โข นิปนฺโนตฺติ, นิปชฺชชฺชาย
 กาเรตฺพุโป. สา เจ เอวํ วเทยฺย “อฺยโย มยา ทิฏฺฐโจ นิสฺสนฺโน
 มาตุคามสฺส เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวนฺโตตฺติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย
 “นํหํ นิสฺสนฺโน อปฺปจ โข จิโตตฺติ, น กาเรตฺพุโป.

[๔๔๗] สา เจ เอวํ วเทยฺย “อฺยโย มยา ทิฏฺฐโจ
 นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวนฺโตตฺติ. โส เจ ตํ
 ปฏฺฐิชานาตฺติ, อาปตฺตติยา กาเรตฺพุโป. สา เจ เอวํ วเทยฺย
 “อฺยโย มยา ทิฏฺฐโจ นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฐมฺมํ
 ปฏฺฐิเสวนฺโตตฺติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “สจฺจจําหํ นิปนฺโน, โน จ โข
 เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวินฺติ, นิปชฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป. สา เจ เอวํ
 วเทยฺย “อฺยโย มยา ทิฏฺฐโจ นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ
 ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวนฺโตตฺติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “นํหํ นิปนฺโน,
 อปฺปจ โข นิสฺสนฺโนตฺติ, นิสฺซชฺชาย กาเรตฺพุโป. สา เจ เอวํ
 วเทยฺย “อฺยโย มยา ทิฏฺฐโจ นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ
 ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวนฺโตตฺติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “นํหํ นิปนฺโน,
 อปฺปจ โข จิโตตฺติ, น กาเรตฺพุโป.

หมตฺตํ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

[๔๔๘] สา เจ เอวํ วเทยฺย “อฺยโย มยา ทิฏฺฐโจ
 นิสฺสนฺโน มาตุคาเมน สทฺฐี กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตตฺติ. โส เจ

ตํ ปฏิกขานาติ, อาปตตติยา กาเรตพุโพ. ^๑สา เจ เอวํ วเทยฺย
 “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ นิสินฺโน มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ
 สmapชฺชนโตติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย” “สจฺจาหํ นิสินฺโน, โน จ
 โข กายสํสคฺคํ Smapชฺชินฺติ, นิสชฺชาย กาเรตพุโพ ๕เปฯ
 “นาหํ นิสินฺโน, อปิจ โข นิปนฺโนติ, นิปชฺชาย กาเรตพุโพ
 ๕เปฯ นาหํ นิสินฺโน, อปิจ โข จิตฺติ, น กาเรตพุโพ.

สา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ นิปนฺโน
 มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ Smapชฺชนโตติ. โส เจ ตํ
 ปฏิกขานาติ, อาปตตติยา กาเรตพุโพ. สา เจ เอวํ วเทยฺย
 “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ นิปนฺโน มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ
 Smapชฺชนโตติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “สจฺจาหํ นิปนฺโน,
 โน จ โข กายสํสคฺคํ Smapชฺชินฺติ, นิปชฺชาย กาเรตพุโพ
 ๕เปฯ “นาหํ นิปนฺโน, อปิจ โข นิสินฺโนติ, นิสชฺชาย
 กาเรตพุโพ ๕เปฯ “นาหํ นิปนฺโน, อปิจ โข จิตฺติ, น
 กาเรตพุโพ.

[๔๔๙] สา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ
 มาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน
 อลงฺกมฺมนิเย นิสินฺโนติ. โส เจ ตํ ปฏิกขานาติ, นิสชฺชาย
 กาเรตพุโพ ๕เปฯ “นาหํ นิสินฺโน, อปิจ โข นิปนฺโนติ,
 นิปชฺชาย กาเรตพุโพ ๕เปฯ “นาหํ นิสินฺโน, อปิจ โข จิตฺติ,
 น กาเรตพุโพ.

[๔๕๐] สา เจ เอวํ วทฺเขยฺย “อโย มยา ทิฏฺฐโจ มาตุคามฺเน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิปนฺโนติ. โส เจ ตํ ปฏฺิจานาติ, นิสฺสชาย กาเรตฺพุโป ๕เปฯ “นาหํ นิปนฺโน, อปิจ โข นิสฺสินฺโนติ, นิสฺสชาย กาเรตฺพุโป ๕เปฯ “นาหํ นิปนฺโน, อปิจ โข จิตฺติ, น กาเรตฺพุโป.

อนฺยิตฺติ น นฺยิตฺ ปาธาจิกํ วา สงฺฆาติเสสํ วา ปาจิตฺติยํ วา.

[๔๕๑] คมนํ ปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ ปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ ปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ กาเรตฺพุโป. คมนํ ปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ นปฺปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ ปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ กาเรตฺพุโป. คมนํ ปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ ปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ นปฺปฏฺิจานาติ, นิสฺสชาย กาเรตฺพุโป. คมนํ ปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ นปฺปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ นปฺปฏฺิจานาติ, น กาเรตฺพุโป. คมนํ นปฺปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ ปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ ปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ กาเรตฺพุโป.

คมนํ นปฺปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ นปฺปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ ปฏฺิจานาติ อาปตฺตํ กาเรตฺพุโป. คมนํ นปฺปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ ปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ นปฺปฏฺิจานาติ, นิสฺสชาย กาเรตฺพุโป. คมนํ นปฺปฏฺิจานาติ, นิสฺสชํ นปฺปฏฺิจานาติ, อาปตฺตํ นปฺปฏฺิจานาติ, น กาเรตฺพุโป.^๑

ปจฺโม อนฺยิตฺ นิฏฺฐิตฺ.

๒. ทุตติยอนนยตสิกขาปท^๑

[๔๕๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิย์ วิหริติ
 เชตวันเ อนาถปิณฑิกสฺส อารามเ. เตน โข ปน สมเยน
 อายสฺมา อุทายิ “ภควตา ปฏิกฺขิตตํ มาตุคามเณ สทฺธิ เอโก
 เอกาย รโห ปฏิจฺฉนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสฺซชฺช กปฺเปตฺตุนฺติ
 ตสฺสาเยว กุมาริกาย สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺซชฺช กปฺเปสิ
 กาลยฺตุตฺตํ สมุสฺสพฺนโต กาลยฺตุตฺตํ ฐมฺมํ ภณฺนโต. ทุตติยมฺปิ โข
 วิสาชา มิคารมาตา นิมฺมุตฺติตา ตํ กุลํ อคฺมาสิ. อทฺทสา โข
 วิสาชา มิคารมาตา อายสฺมนตํ อุทายิ ตสฺสาเยว กุมาริกาย สทฺธิ
 เอก^๒ เอกาย รโห นิสฺสินฺ; ทิสฺวาน อายสฺมนตํ อุทายิ เอตทวโจ
 “อิทํ ภนฺเต นจฺฉนฺ, นปฺปฏฺฐิรูป, ยํ อโยโย มาตุคามเณ สทฺธิ
 เอโก เอกาย รโห นิสฺซชฺช กปฺเปติ; กิณฺจาปิ ภนฺเต อโยโย
 อนตฺถิโก เตน ฐมฺเมน, อปิจ ทุสฺสทฺฐาปยา อปฺปสฺสนา มนุสฺสชาติ.
 เอวํปิ โข อายสฺมา อุทายิ วิสาชาย มิคารมาตุยา วุจฺจมาโน
 นาทียิ. อถโช วิสาชา มิคารมาตา นิภฺขมิตฺวา ภิกฺขุณฺเ เอตมตฺถํ
 อาโรเจสิ. ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๔เป๔ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ
 วิปาเจนฺติ “กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทายิ มาตุคามเณ สทฺธิ เอโก
 เอกาย รโห นิสฺซชฺช กปฺเปสฺสตีติ. อถโช เต ภิกฺขุ []” ภควโต
 เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๔เป๔^๔ “สจฺจํ กิร ตวํ อุทายิ มาตุคามเณ สทฺธิ
 เอโก เอกาย รโห นิสฺซชฺช กปฺเปสีติ. “สจฺจํ ภควาติ. วิครหิ
 พุทฺโธ ภควา “๔เป๔ กถํ หิ นาม ตวํ โมชฺสปุริส มาตุคามเณ

^๑ หมดอายุ 26/05/2566

^๒ เท.สุยา. ทุตติยานนยโต ^๓ อ. เอโก ^๔ ส.เท. เอตฺถนฺตเร อายสฺมนตํ อุทายิ
 อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวาติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ. ^๕ ส.เท. เปยฺยาโล น ทิสฺสติ.

สทฺฐี เอโก เอกาย รโห นิสชชํ กปฺเปสฺสสฺสิ; เนตํ โมฆปฺริส
 อปฺปสนฺนํ ภา ปสาทาย ๕เปฯ “เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมํ

[๔๕๓] “น เหว โข ปน ปฏิจฺจนนํ อาสนํ โหติ
 ฆาลงฺกมฺมณิยํ, อลญฺจ โข โหติ มาตฺตคามํ ทฺวญฺจลฺลาหิ
 วาจาหิ โอภาสิตํ. โย ปน ภิกฺขุ ตถารูปํ อาสเน มาตฺตคาเมน
 สทฺฐี เอโก เอกาย รโห นิสชชํ กปฺเปยฺย, ตเมนํ สทฺธเยยฺยวจสา
 อฺปาสิกา ทิสฺวา ทฺวินฺนํ ฌมฺมานํ อญฺญตเรน วเทยฺย
 สงฺฆาทิสฺเสน ภา ปาจิตฺติเยน ภา, นิสชชํ ภิกฺขุ ปฏิชานมาโน
 ทฺวินฺนํ ฌมฺมานํ อญฺญตเรน กาเรตพฺโพ สงฺฆาทิสฺเสน ภา
 ปาจิตฺติเยน ภา; เยน ภา สา สทฺธเยยฺยวจสา อฺปาสิกา วเทยฺย,
 เตน โส ภิกฺขุ กาเรตพฺโพ. อยมฺปิ ฌมฺโม อนิยโตติ.

[๔๕๔] น เหว โข ปน ปฏิจฺจนนํ อาสนํ โหติติ
 อปฺปปฏิจฺจนนํ โหติ กุทฺเทน ภา กวาญฺเณ ภา กิลฺยเชน ภา
 สานิปากาเรน ภา รุกฺเขน ภา ฌมฺเภน ภา โกญฺจพิยา ภา
 เยน เกนจิ อปฺปปฏิจฺจนนํ โหติ.

ฆาลงฺกมฺมณิยนฺติ น สกฺกา โหติ เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏิเสวิตํ.

อลญฺจ โข โหติ มาตฺตคามํ ทฺวญฺจลฺลาหิ วาจาหิ
 โอภาสิตฺตํ สกฺกา โหติ มาตฺตคามํ ทฺวญฺจลฺลาหิ วาจาหิ โอภาสิตํ.

โย ปหาติ โย ยาทีโส ๕เปฯ

หมดอายุ 6/05/25๖๕

ภิกฺขุติ ๕เปฯ อยํ อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต “ภิกฺขุติ.

ตถารูปํ อาสเนติ เอวรูปํ อาสเน.

มาตุคาม นาม มนุสฺสิตถี, น ยกฺขี, น เปตี, น
 ติรจฺฉานคตา, วิณฺญ ปฏฺวิพลา สุภาสิตทพฺภาสิตํ ทุณฺณจุลฺลาทุณฺณจุลฺลํ
 อาชานิตฺตํ.

สทฺธินฺติ เอกโต.

เอโก เอกายาติ ภิกฺขุ เจว โหติ มาตุคาม จ.

รโห นาม จกฺขุสฺส รโห โสตสฺส รโห. จกฺขุสฺส รโห นาม
 น สกฺกา โหติ อกฺขี วา นิขนิยมาเน ภมฺมํ วา อุกฺกขิปปิยมาเน
 สีสํ วา อุกฺกขิปปิยมาเน ปสฺสิตํ. โสตสฺส รโห นาม น สกฺกา
 โหติ ปกตีกถา โสตํ.

นิสชชํ กปฺเปยฺยาติ มาตุคาม นิสินฺเน, ภิกฺขุ อุปนิสินฺโน วา
 โหติ อุปนิปฺนโน วา; ภิกฺขุ นิสินฺเน มาตุคาม อุปนิสินฺโน วา
 โหติ อุปนิปฺนโน วา; อุกฺโก วา นิสินฺนา โหติ, อุกฺโก วา
 นิปฺนนา.

สทฺเธยฺยวจสา นาม อาคตผลา อภิสเมตาวินี วิณฺญาตสาสนา.

อุปาสิกา นาม พุทฺธํ สรณํ คตา, ฆมฺมํ สรณํ คตา, สงฺฆํ
 สรณํ คตา.

ทิสฺวาติ ปสฺสิตฺวา.

ทฺวินฺนํ ฆมฺมานํ อณฺณตเรน วเทยฺย สงฺฆาทิสฺเสน วา
 ปาจิตฺติเยน วา, นิสชชํ ภิกฺขุ ปฏฺชีชานมาโน ทฺวินฺนํ ฆมฺมานํ
 อณฺณตเรน กาเรตพฺโพ สงฺฆาทิสฺเสน วา ปาจิตฺติเยน วา,
 เยน วา सा สทฺเธยฺยวจสา อุปาสิกา วเทยฺย, เตन โส ภิกฺขุ
 กาเรตพฺโพ.

หมตอายุ ๒๖/๐๕/๒๕๕๙ [๔๕๕] सा जे एव वटेय्य “ओय्ये मया तिग्गजे निसिन्ने
 मातुक्कामेन सत्थिं गायसंस्कृत्तं समापञ्चनत्तति. सो जे तं

ปฏิกฺขานาติ, อาปตฺตติยา กาเรตพฺโพ. สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ นิสินฺโน มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “สจฺจาหํ นิสินฺโน, โน จ โข กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺติ, นิสชฺชาย กาเรตพฺโพ. สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ นิสินฺโน มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “นาหํ นิสินฺโน, อปิ จ โข นิปนฺโนติ, นิปชฺชาย กาเรตพฺโพ. สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ นิสินฺโน มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “นาหํ นิสินฺโน, อปิ จ โข จิตฺติ, น กาเรตพฺโพ.

สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโจะ นิปนฺโน มาตุคฺคาเมน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ. โส เจ ตํ ปฏิกฺขานาติ, อาปตฺตติยา กาเรตพฺโพ ๔เปฯ “สจฺจาหํ นิปนฺโน, โน จ โข กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺติ, นิปชฺชาย กาเรตพฺโพ ๔เปฯ “นาหํ นิปนฺโน, อปิ จ โข นิสินฺโนติ, นิสชฺชาย กาเรตพฺโพ ๔เปฯ “นาหํ นิสินฺโน, อปิ จ โข จิตฺติ น กาเรตพฺโพ.

สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยยสฺส มยา สุตํ นิสินฺนสฺส มาตุคฺคามํ ทฺวญฺจุลฺลาหิ วาจาหิ โอภาสนฺตสฺสาติ. โส เจ ตํ ปฏิกฺขานาติ, อาปตฺตติยา กาเรตพฺโพ. สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย “อโยยสฺส มยา สุตํ นิสินฺนสฺส มาตุคฺคามํ ทฺวญฺจุลฺลาหิ วาจาหิ โอภาสนฺตสฺสาติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย “สจฺจาหํ นิสินฺโน, โน จ โข มาตุคฺคามํ” ทฺวญฺจุลฺลาหิ วาจาหิ โอภาสินฺติ, นิสชฺชาย กาเรตพฺโพ

ขเปฯ “นาหิ นิสินฺโน, อปิจ โข นิปนฺโนติ, นิปชฺชาย กาเรตพฺโพ

ขเปฯ “นาหิ นิสินฺโน, อปิจ โข จิโตติ, น กาเรตพฺโพ.

สา เจ เอวํ วทเยย “อยุยสฺส มยา สุตํ นิปนฺนสฺส
 มาตุคามํ ทุณฺณจฺจุลฺลาหิ วาจาหิ โอมาสนฺตสฺสาติ. โส เจ ตํ
 ปฏฺฐิขานาติ, อาปตฺติยา กาเรตพฺโพ ขเปฯ “สจฺจาหิ นิปนฺโน,
 โน จ โข ทุณฺณจฺจุลฺลาหิ วาจาหิ โอมาสินฺติ, นิปชฺชาย กาเรตพฺโพ
 ขเปฯ “นาหิ นิปนฺโน, อปิจ โข นิสินฺโนติ, นิสชฺชาย กาเรตพฺโพ
 ขเปฯ “นาหิ นิปนฺโน, อปิจ โข จิโตติ, น กาเรตพฺโพ.

[๔๕๖] สา เจ เอวํ วทเยย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโง
 มาตุคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสินฺโนติ. โส เจ ตํ
 ปฏฺฐิขานาติ, นิสชฺชาย กาเรตพฺโพ ขเปฯ “นาหิ นิสินฺโน, อปิจ
 โข นิปนฺโนติ, นิปชฺชาย กาเรตพฺโพ ขเปฯ “นาหิ นิสินฺโน, อปิจ
 โข จิโตติ, น กาเรตพฺโพ.

สา เจ เอวํ วทเยย “อโยโย มยา ทิฏฺฐโง มาตุคาเมน
 สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิปนฺโนติ. โส เจ ตํ ปฏฺฐิขานาติ,
 นิปชฺชาย กาเรตพฺโพ ขเปฯ “นาหิ นิปนฺโน, อปิจ โข นิสินฺโนติ,
 นิสชฺชาย กาเรตพฺโพ ขเปฯ “นาหิ นิปนฺโน, อปิจ โข จิโตติ, น
 กาเรตพฺโพ.

อยมุปีติ ปุริมํ อุปาทาย วุจฺจติ.

อนนียโตติ น นียโต สงฺฆาติเสโส วา ปาจิตฺติยํ วา.

[๔๕๗] คมนํ ปฏฺฐิขานาติ, นิสชฺชํ ปฏฺฐิขานาติ, อาปตฺติ
 ปฏฺฐิขานาติ,^{๖๖} อาปตฺติยา กาเรตพฺโพ. คมนํ ปฏฺฐิขานาติ, นิสชฺชํ
 น ปฏฺฐิขานาติ, อาปตฺติ ปฏฺฐิขานาติ, อาปตฺติยา กาเรตพฺโพ.

คมนํ ปฏิชานาติ, นิสฺชํ ปฏิชานาติ, อาปตฺตี น ปฏิชานาติ,
 นิสฺชชาย กาเรตพฺโพ. คมนํ ปฏิชานาติ, นิสฺชํ น ปฏิชานาติ,
 อาปตฺตี น ปฏิชานาติ, น กาเรตพฺโพ.

คมนํ น ปฏิชานาติ, นิสฺชํ ปฏิชานาติ, อาปตฺตี ปฏิชานาติ,
 อาปตฺติยา กาเรตพฺโพ. คมนํ น ปฏิชานาติ, นิสฺชํ น ปฏิชานาติ
 อาปตฺตี ปฏิชานาติ, อาปตฺติยา กาเรตพฺโพ. คมนํ น ปฏิชานาติ,
 นิสฺชํ ปฏิชานาติ, อาปตฺตี น ปฏิชานาติ, นิสฺชชาย กาเรตพฺโพ.
 คมนํ น ปฏิชานาติ, นิสฺชํ น ปฏิชานาติ, อาปตฺตี น
 ปฏิชานาติ, น กาเรตพฺโพติ.

ทุติโย อนิยโต นิฏฺฐิตो.

[๔๕๘] อุทฺธิฏฺฐา โข อายสฺมนโต เทว อนิยตา ฐมา.
 ตตฺถายสฺมนเต ปุจฺฉามิ, กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา; ทฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ,
 กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา; ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ, กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา;
 ปริสฺสุทฺเตตฺถายสฺมนโต, ตสฺมา ตฺวณฺเห. เอวเมตํ ธารยามีติ.

ตสฺสุทฺธานํ

อลงฺกมฺมนิยญฺเจว

ตเถว จ น เหว โข

อนิยตา สฺปญฺญตฺตา^๑

พฺพุทฺเสฏฺฐเณ ตาทินาติ.

อนิยตกณฺห์ นิฏฺฐิตํ.

วินยปิฎก

มหาวิภงฺคปาติยา ปจฺมภาเค

ปทานุกฺกโม

ปทานุกฺกโม	ปพฺเพ/องฺก	ปทานุกฺกโม	ปพฺเพ/องฺก
อกลฺลโก	๑๕๑/๑๑๐	อนภิกขานํ	๑๙๗/๑๖๐,
อภฺโกสติ	๒๘๕/๒๗๐		๑๙๗,๑๙๘/๑๖๒
องฺคํ	๒๗๑/๒๔๘	อนภิกฺเณยฺย	๓๔๘/๓๓๔,๓๕๓/๓๓๘
อชานํ	๑๙๖/๑๖๑,๑๙๗/๑๖๒,	อนารมฺภํ	๓๔๘/๓๓๔,๓๕๓/๓๓๘
	๑๙๘/๑๖๓	อนาวิกิตฺวา	๔๔/๓๙,๔๕/๔๐
อชฺมตฺตมหิทฺฐารูป	๒๓๘/๒๑๘	อนิยโต	๔๔๔/๔๒๕,๔๕๐/๔๒๙,
อชฺมตฺตรูป	๒๓๘/๒๑๘		๔๕๓/๔๓๑,๔๕๖/๔๓๔
อญฺญตฺร	๑๙๗/๑๖๒,	อนุทฺธเสยฺย	๓๘๕,๓๘๖/๓๗๐
	๑๙๘/๑๖๓,๒๓๗/๒๑๘	อนฺวตฺตกา	๔๑๘/๓๙๘,๔๑๙/๓๙๙
อญฺญภาคิยสฺส	๓๙๒/๓๘๑	อนุสาสติ	๒๘๕/๒๗๐
อตฺตกามํ	๒๙๒/๒๘๓	อนุสาสนี	๑๗๓/๑๓๐,๑๗๙/๑๓๗
อตฺตทุทฺเทสํ	๓๔๘/๓๓๔,	อเนกปริยาเยน	๑๗๑/๑๒๘,
	๓๖๖/๓๕๒,๓๖๓/๓๕๓		๑๗๒/๑๒๙
อตฺตูปนายิกํ	๑๙๖/๑๖๐,	อปจฺจกฺขาย	๔๔/๓๙,๔๕/๔๐
	๑๙๗,๑๙๘/๑๖๒	อปทํ	๙๓/๘๒,๑๑๔/๙๑
อทินนํ	๙๑/๘๐,๙๒/๘๑	อปริกฺกมนํ	๓๔๘/๓๓๔,
อิทฺธิกรณสฺส ตพฺพภาคิยํ	๓๙๒/๓๘๒		๓๕๓/๓๓๗
อิทฺธิกรณสฺส อญฺญภาคิยํ	๓๙๓/๓๘๒	อปสฺสํ	๑๙๗/๑๖๒,๑๙๘/๑๖๓
อิทฺธิจฺญาย	๑๗๓/๑๓๐,	อปสฺสเสนํ	๑๗๓/๑๓๐,๑๗๗/๑๓๔
	๑๗๔/๑๓๑	อปปฏฺิจฺจนฺนํ	๔๕๔/๔๓๑

ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺก
อปฺปตีโต	๓๘๕/๓๘๙,๓๘๖/๓๗๐, ๓๙๒/๓๘๑	อากาศฐจํ	๙๓/๘๒,๙๖/๘๔
อภินิคฺคณฺหา	๒๗๒/๒๔๙	อาจริยเลโส	๓๙๔/๓๘๓, ๔๐๓/๓๘๕
อภินิปฺปิพฺพา	๒๗๒/๒๔๙	อาจิภฺขติ	๒๘๕/๒๗๐
อภิเนตพฺพา	๓๔๘/๓๓๔, ๓๔๙/๓๓๕	อาจิภฺขนา	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๙/๑๓๗
อมูลกํ	๓๘๕/๓๖๙,๓๘๖/๓๗๐	อาทียมาโน	๙๑/๘๐,๙๒/๘๑
อมฺโห ปุริส	๑๗๑/๑๒๘,๑๗๒/๑๒๙	อาทียเยย	๙๑/๘๐ม๙๒/๘๑
อรณฺณํ	๙๒/๘๑,๑๐๗/๘๘	อานาปานสฺสจฺจิสมาธิ	๑๖๕/๑๒๓
อรณฺณฐจํ	๙๓/๘๒,๑๐๗/๘๘	อาปตฺติเลโส	๓๙๔/๓๘๓, ๓๙๙/๓๘๔
อรโห รโหสณฺณิ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓	อาปนฺโน	๑๙๗/๑๖๒,๑๙๘/๑๖๓
อรโห อรโหสณฺณิ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓	อามสฺนา	๒๗๒/๒๔๙
อลํ	๔๕๓,๔๕๔/๔๓๑	อายาจติ	๒๘๕/๒๗๐
อลงฺกมฺมนิเย	๔๔๔/๔๒๕, ๔๔๕/๔๒๖	อารามฐจํ	๙๓/๘๒,๑๐๒/๘๖
อวณฺณํ	๒๘๕/๒๗๐	อาราโม	๑๐๒/๘๖
อสมนฺคฺคาหิยมาโน	๔๙๖/๑๖๑, ๑๙๗/๑๖๒,๑๙๘/๑๖๓, ๓๘๕/๓๗๐,๓๓๘๖/๓๗๑	อาโรคฺยตฺถาย	๒๓๗/๒๑๘, ๒๓๙/๒๑๙
อสฺวาโส	๔๔/๓๙,๕๕/๔๘	อิติจิจฺจตฺตมโน	๑๗๑/๑๒๘, ๑๗๒/๑๒๙
อสฺสํ	๓๔๘,๓๔๙/๓๓๔	อิติถิํมตี	๓๐๑/๒๙๗, ๓๐๒/๒๙๘
อากทฺตนา	๒๗๒/๒๔๙	อุจฺจาลิงฺคปาณกทฺทฺจเปตฺถมฺภ	๒๓๗/๒๑๘,๒๓๘/๒๑๙

ปทานุกกโม	ปพฺพเหตุ/อญฺเ	ปทานุกกโม	ปพฺพเหตุ/อญฺเ
อุตฺตริมนุสฺสธมฺโม	๑๙๘/๑๖๒, ๑๙๙/๑๖๔	โอทปตฺตกีนี	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๓๐๐
อุทกั	๙๓/๘๒, ๑๐๘/๘๙	โอปาติ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๖/๑๓๔
อุทกฏจั	๙๓/๘๒, ๙๘/๘๔	โอภตจุมพฏา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๓๐๐
อุทฺทสปรียาปนฺเนสุ	๔๒๕/๔๐๓, ๔๒๖/๔๐๔	โอภาเสยฺย	๒๘๔, ๒๘๕/๒๖๙
อุปชฺฌายเลโส	๓๙๔/๓๘๓, ๔๐๒/๓๘๕	โอมสนา	๒๗๒/๒๔๙
อุปนิกฺขิปนั	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๗/๑๓๕	โอลงฺฆนา	๒๗๒/๒๔๙
อุปนิธิ	๙๓/๘๒, ๑๑๒/๙๐	กฏี กมฺเปนฺโต	๒๓๗/๒๑๘
อุปนิสฺสาย	๔๓๖/๔๑๗, ๔๓๗/๔๑๘	กมฺมการี	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๓๐๐
อุปาสิกา	๔๔๔/๔๒๕, ๔๔๕/๔๒๖	กฺลฺยาณธมฺโม	๒๙๒/๒๘๔
อุมฺมสนา	๒๗๒/๒๔๙	กายสัสมฺคํ	๒๗๐, ๒๗๑/๒๔๘
อุลฺลงฺฆนา	๒๗๒/๒๔๙	กาเยน วาจา ย สัณฺเณติ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓
เอโก เอกาย	๔๔๔, ๔๔๕/๔๒๕	กาเยน สัณฺเณติ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓
เอตทคฺคํ	๒๙๑/๒๘๓, ๒๙๒/๒๘๔	การยมาเนน	๓๔๘/๓๓๔, ๓๔๙/๓๓๕
เอเตน ฐมฺเมน	๒๙๑/๒๘๓, ๒๙๒/๒๘๔	กาเรยฺย	๓๔๘/๓๓๔, ๓๕๓/๓๓๘
โอจรโก	๙๓/๘๒, ๑๑๘/๙๒	กฏฺจิ เทสั	๓๕๒/๓๘๑, ๓๕๔/๓๘๓
โอณฺิรฺกฺโข	๙๓/๘๒, ๑๑๘/๙๒	กิเลสปฺปหานั	๑๙๘/๑๖๒, ๑๙๙/๑๖๕
โอติณฺโณ	๒๗๐/๒๔๘, ๒๗๑/๒๔๘, ๒๘๔/๒๖๙, ๒๘๑/๒๘๓, ๒๙๒/๒๘๒	กฺฎี	๓๔๘, ๓๔๙/๓๓๔
		กฺลั	๔๓๗/๔๑๘

ปทานุกรโม	ปพฺพฺเ/องฺเก	ปทานุกรโม	ปพฺพฺเ/องฺเก
กุลานิ	๔๓๖/๔๑๗, ๔๓๗/๔๑๘,	จนฺทวาสินี	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๒๙๙
กุลทูลโก	๔๓๖/๔๑๗, ๔๓๗/๔๑๘	จุปนํ	๒๗๒/๒๔๙
โกจิ เทโส	๓๙๒/๓๘๑, ๔๐๕/๓๘๗	ชาติเลโส	๓๙๔, ๓๙๕/๓๘๓
เขตต์	๑๐๔/๘๗	ชานามิ	๑๙๗/๑๖๒, ๑๙๘/๑๖๓
เขตตฏจํ	๙๓/๘๒, ๑๐๔/๘๗	ชายตตเน	๓๐๑/๒๙๗, ๓๐๒/๒๙๘
คตปฺปจฺจากเตน	ทฺเตน ๑๗๓/๑๓๐	ชารตตเน	๓๐๑/๒๙๗, ๓๐๒/๒๙๘
คณฺฐปหาโร	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๘/๑๓๖	ชีวิตา	๑๗๑/๑๒๘, ๑๗๒/๑๒๙
คหณํ	๒๗๒/๒๔๙	ฌานํ	๑๙๙/๑๖๔
คามํ	๔๓๖/, ๔๓๗/๔๑๗	ฌาติกรุชิตา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๒๙๙
คามฏจํ	๙๓/๘๒, ๑๐๖/๘๘	ฌาณํ	๑๙๘/๑๖๒
คามุปจาโร	๙๒/๘๐	ตํขณิกายปี	๓๐๑/๒๙๗, ๓๐๒/๒๙๘
คาโม	๙๒/๘๐	ตโต อปเรน สมเยน	๓๘๕/๓๖๙, ๓๘๖/๓๗๐
โคตฺตรกุชิตา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๘/๒๙๙	ตถารูปํ	๙๑/๘๐, ๙๒/๘๒
โคตฺตเลโส	๓๙๔/๓๘๓, ๓๙๗/๓๘๔	ตถารูปเ อาสเน	๔๕๓, ๔๕๔/๔๓๑
จกฺขุสฺส รโห	๔๔๕/๔๒๕	ติฏฺฐเจยฺย	๔๑๑/๓๙๓, ๔๑๒/๓๙๔
จตุปฺปทํ	๙๓/๘๒, ๑๑๖/๙๑	ติรจฺจฺนาคตฺตายปี	๔๔/๓๙๕๕/๔๘
จิตฺตสงฺกปโป	๑๗๑/๑๒๘, ๑๗๒/๑๒๙	ติริยํ สตฺตฺนฺตฺรา	๓๔๘, ๓๔๙/๓๓๔
จีวรเลโส	๓๙๔/๓๘๓, ๔๐๑/๓๘๕	ตุจฺจํ	๑๙๗/๑๖๒, ๑๙๘/๑๖๓
โจโร	๙๒/๘๑	เตกฏฺลยาคุ	๑๕๗/๑๑๖
โจโรสิ	๙๑/๘๐	เตน ทฺฐจฺจํ	๔๓๖/๔๑๗, ๔๓๗/๔๑๘

ปทานุยกโม	ปพฺเพ/องฺก	ปทานุยกโม	ปพฺเพ/องฺก
ถลฏฺจํ	๙๓/๘๒, ๙๕/๘๓	ชนกกีตา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๒๙๙
เถยฺยสงฺฆาตํ	๙๑/๘๐, ๙๒/๘๑	ธมฺมํ จรณฺโต	๑๑๒/๙๐
ทนต์โปณํ	๙๓/๘๒, ๑๐๙/๘๙	ธมฺมรทฺธิตา	๓๐๓/๒๙๘,
ทานตุถาย	๒๓๗/๒๑๘,		๓๐๔/๒๙๙
	๒๓๙/๒๑๙	ธมฺมุปฺหาโร	๑๗๓/๑๓๐,
ทาสี	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๓๐๐		๑๗๘/๑๓๖
ทิสฺวา	๔๔๔/๔๒๕, ๔๔๕/๔๒๖	นามเลโส	๓๙๔/๓๘๓,
ทิสฺสนฺติ	๔๓๖/๔๑๗, ๔๓๗/๔๑๘		๓๙๖/๓๘๓
ทฺฐชฺชีวเตน	๑๗๑/๑๒๘, ๑๗๒/๑๒๙	นาลงฺกมฺมณียํ	๔๕๓, ๔๕๔/๔๓๑
ทฺฐจฺจุลลา วาจา	๒๘๕/๒๖๙	นาวฏฺจํ	๙๓/๘๒, ๙๙/๘๔
ทฺฐโจ โทโส	๓๘๕, ๓๘๖/๓๗๐	นาวา	๙๙/๘๔
ทฺฐพฺพชาติโก	๔๒๕/๔๐๓,	นิคมํ	๔๓๖/๔๑๗, ๔๓๗/๔๑๘
	๔๒๖/๔๐๔	นิมิตฺตกมฺมํ	๑๗๓/๑๓๐,
ทฺฐพฺพลยํ	๔๔/๓๙, ๔๕/๔๐		๑๗๙/๑๓๗
ทฺฐพฺพลยาวิกมฺมํ	๔๕/๔๐	นิสฺสชฺชํ กปฺเปยฺย	๔๔๔/๔๒๕,
ทฺฐปฺรมฺปราย	๑๗๓/๑๓๐		๔๔๕/๔๒๖
ทฺฐเตน สํวณฺเณติ	๑๗๓/๑๓๐,	ปคฺคยฺห	๔๑๑/๓๙๓, ๔๑๒/๓๙๔
	๑๗๕/๑๓๓	ปฏฺวาสิณี	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๒๙๙
ทฺฐเตน	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓	ปฏฺิกทฺฒนา	๒๗๒/๒๔๙
ทฺฐตุถาย	๒๓๗/๒๑๘, ๒๓๙/๒๑๙	ปฏฺิจฺจนฺหนํ อาสนํ	๔๔๕/๔๒๖,
ทฺฐิปทํ	๙๓/๘๒, ๑๑๕/๙๑		๔๕๓/๔๓๑
โทสํ ปติฏฺฐาติ	๓๘๕/๓๗๐,	ปฏฺิปปฺจฺจนฺติ	๒๘๕/๒๗๐
	๓๘๖/๓๗๑	ปฏฺิเสวติ	๕๕/๔๘
ธชาหฺงฺกา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๓๐๐	ปตฺตเลโส	๓๙๔/๓๘๓, ๔๐๐/๓๘๔

ปทานุกรกโม	ปพฺพเฬ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพฺพเฬ/องฺเก
ปพฺพพาชนียกมฺมํ	๔๓๔/๔๑๕	ปฺริสฺมตี	๓๐๑/๒๙๗,๓๐๒/๒๙๘
ปพฺพพาเชยฺยํ	๙๑/๘๐,๙๒/๘๑	ผลสจฺจนิกิริยา	๑๙๘/๑๖๒,
ปมาณํ อติฏฺกาเมยฺย	๓๔๘/๓๓๔,		๑๙๙/๑๖๔
	๓๕๓/๓๓๘	โผฏฺฐพฺพูปาโร	๑๗๓/๑๓๐,
ปมาณิกา	๓๔๘,๓๔๙/๓๓๔		๑๗๘/๑๓๖
ปรกฺกเมยฺย	๔๑๑,๔๑๒/๓๙๔	พนฺธเฬยฺยํ	๙๑/๘๐,๙๒/๘๑
ปรามสนา	๒๗๒/๒๔๙	พหิทฺฐารูปे	๒๓๗,๒๓๘/๒๑๘
ปริจเรยฺย	๒๙๑/๒๘๓,๒๙๒/๒๘๔	พหุปรปํ	๙๓/๘๒,๑๑๗/๙๒
ปสุสामी	๑๙๖/๑๖๑,๑๙๗/๑๖๒,	พฺรหฺมจริยา	๓๘๕/๓๖๙,
	๑๙๘/๑๖๓		๓๘๖/๓๗๐
ปสุสวูปตฺถมฺเก	๒๓๗/๒๑๘,	พฺรหฺมจารี	๒๙๑/๒๘๓
	๑๓๘/๒๑๙	พฺรหฺมจารินฺติ	๒๙๒/๒๘๔
ปาโณ	๙๓/๘๒,๑๑๔/๙๑	ภคินีรฺกฺขิตา	๓๐๓/๒๙๘,
ปาโท	๘๘/๗๘		๓๐๔/๒๙๙
ปาปเกน	๑๗๑/๑๒๘,๑๗๒/๑๒๙	ภตฺตฺทฺเทศโก	๓๘๑/๒๖๒
ปาปสฺมาจาโร	๔๓๖/๔๑๗,	ภาดฺรฺกฺขิตา	๓๐๓/๒๙๘,
	๔๓๗/๔๑๘		๓๐๔/๒๙๙
ปาราชิกเณ ฐมฺเมน	๓๘๕,	ภารณฺจํ	๙๓/๘๒
	๓๘๖/๓๗๐	ภาโร	๑๐๑/๘๕
ปาราชิกโก	๔๔/๓๙,๕๕/๔๘	ภิกฺขุํ	๓๘๕,๓๘๖/๓๗๐
ปีตฺรฺกฺขิตา	๓๐๓/๒๙๘,๓๐๔/๒๙๙	ภิกฺขุ	๔๔/๓๙
ปฺจุจฺติ	๒๘๕/๒๗๐	ภิกฺขุติ	๔๕/๓๙
ปฺญฺญตฺถาย	๒๓๗/๒๑๘,	ภิกฺขุหิ	๔๑๑/๓๙๓,๔๑๒/๓๙๔
	๒๓๙/๒๑๙	ภุมฺมณฺจํ	๙๓,๙๔/๘๒

ปทานุกโม	ปพฺเพ/องฺก	ปทานุกโม	ปพฺเพ/องฺก
เกทนสํวตฺตนิกั	๔๑๑/๓๙๓, ๔๑๒/๓๙๔	เมณฺฑุปสณฺหิตาหิ	๒๘๔,๒๘๕/๒๖๙
เกทาย	๔๑๑,๔๑๒/๓๙๓	ยณฺณตฺถาย	๒๓๗/๒๑๘, ๒๓๙/๒๑๙
เกสขุขั	๑๗๓/๑๓๐,๑๗๗/๑๓๕	ยถารูปี	๙๒/๘๑
เกสขุชตฺถาย	๒๓๗/๒๑๘, ๒๓๙/๒๑๙	ยา	๒๙๑/๒๘๓,๒๙๒/๒๘๔
โกควาสินี	๓๐๓/๒๙๘,๓๐๔/๒๙๙	ยาจติ	๒๘๕/๒๗๐
มคฺคภาวนา	๑๙๘/๑๖๒,๑๙๙/๑๖๔	ยานั	๑๐๐/๘๕
มนุสฺสวิคฺคโ	๑๗๒/๑๒๘	ยานฏฺจั	๙๓/๘๒,๑๐๐/๘๕
มรณวณฺณั	๑๗๑/๑๒๘, ๑๗๒/๑๓๐	ยวตฺตี	๒๘๔,๒๘๕/๒๖๙
มรณาย	๑๗๑/๑๒๘,๑๗๒/๑๓๐	ยวาท	๒๘๔,๒๘๕/๒๖๙
มหลลโก	๓๖๗/๓๕๓	โย	๔๔,๔๕/๓๙
มาตาปิตุรฺกฺขิตา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๒๙๙	รสุปหาโร	๑๗๓/๑๓๐,๑๗๘/๑๓๖
มาตุคาม	๒๗๑/๒๔๘, ๔๕๔/๔๓๒	รโห รโหสณฺณิ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓
มาตุรฺกฺขิตา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๒๙๙	รโห อรโหสณฺณิ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓
มาทิสั	๒๙๐/๒๘๓, ๒๙๒/๒๘๔	รโห	๑๗๓/๑๓๐,๔๔๔,๔๔๕/๔๒๕
มุสา	๑๙๗/๑๖๒,๑๙๘/๑๖๓	รากุปตฺถมฺภ	๒๓๗,๒๓๘/๒๑๘
มุหุตฺติกา	๓๐๓/๒๙๘,๓๐๔/๓๐๐	ราชาโน	๙๑/๘๐,๙๒/๘๑
เมณฺฑนธมฺโม	๕๕/๔๗	รฺรูปหาโร	๑๗๓/๑๓๐,๑๗๘/๑๓๕
		ลึงฺคเลโส	๓๙๔/๓๘๓,๓๙๘/๓๘๔
		เลขาย สัณฺณเณติ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๖/๑๓๔
		เลสมตฺตํ	๓๙๒/๓๘๑,๓๙๔/๓๘๓

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก
เลสมตฺโต	๓๙๒/๓๘๑,๔๐๕/๓๘๖	เวหาสฏฺฐิ	๙๓/๘๒,๙๗/๘๔
เลโส	๓๙๔/๓๘๓	โวโรเปยฺย	๑๗๑/๑๒๘,๑๗๒/๑๒๙
วคฺควาทกา	๔๑๗,๔๑๘/๓๙๘, ๔๑๙/๓๙๙	สคฺคตฺตยา	๒๓๗/๒๑๘,๒๓๙/๒๑๙
วจุจฺปตฺตมฺภ	๒๓๗/๒๑๘,๒๓๘/๒๑๙	สงฺเกตกมฺม	๙๓/๘๒,๑๑๙/๙๒, ๑๗๓/๑๓๐,๑๗๙/๑๓๗
วณฺณ ภาณติ	๒๘๕/๒๗๐	สงฺฆาภิเสโส	๒๓๔/๒๑๗,๒๓๗/๒๑๘
วตฺถุ	๑๐๕/๘๘	สณฺจิริตฺตํ สมาสฺสชฺเชยฺย	๓๐๑/๒๙๗, ๓๐๒/๒๙๘
วตฺถุฏฺฐิ	๙๓/๘๒,๑๐๕/๘๘	สณฺจิจฺจ	๑๗๐,๑๗๑/๑๒๘
วตฺถุเทสฺนายน	๓๔๘/๓๓๔,๓๔๙/๓๓๕	สณฺเจตฺตนิกา	๒๓๖,๒๓๗/๒๑๗
วากาย สํวณฺณเถติ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๕/๑๓๓	สณฺณายิจิกา	๓๔๙/๓๓๔,๓๕๓/๓๓๘
วาทฺปตฺตมฺภ	๒๓๗,๒๓๘/๒๑๘	สตฺถุหารกํ	๑๗๑/๑๒๘,๑๗๒/๑๒๙
วินีวรณฺตา	๑๙๘/๑๖๒,๑๙๙/๑๖๔	สทฺทฺฐุปฺหาโร	๑๗๓/๑๓๐,๑๗๘/๑๓๕
วิปริณฺตํ	๒๗๑/๒๔๘	สทฺธี	๒๖๙/๒๔๗, ๒๗๐,๒๗๑/๒๔๘
วิโมกฺโข	๑๙๘/๑๖๒,๑๙๙/๑๖๔	สทฺชฺเชยฺยวจฺสา	๔๔๔/๔๒๕,๔๔๕/๔๒๖
วิสปี	๑๙๗/๑๖๒,๑๙๘/๑๖๓	สนฺติเก	๒๙๑,๒๙๒/๒๘๓
วิสกฺกิเยน ทฺวเตน	๑๗๓/๑๓๐	สปริกฺกมฺนํ	๓๔๘/๓๓๔,๓๕๓/๓๓๘
วิสฏฺฐิ	๒๓๖,๒๓๗/๒๑๗	สปริทฺตฺตทา	๓๐๓/๒๙๘,๓๐๔/๒๙๙
วิสทฺฐาเปกฺโข	๑๙๗/๑๖๒,๑๙๘/๑๖๓	สมคฺโค สงฺฆ	๔๑๑,๔๑๒/๓๙๔
วิหารฏฺฐิ	๙๓/๘๒,๑๐๓/๘๖	สมนฺนคฺคาหิยมาโน	๑๙๖/๑๖๑, ๑๙๗/๑๖๒,๑๙๘/๑๖๓, ๓๘๕,๓๘๖/๓๗๐
วิหาโร	๓๖๗/๓๕๓	สมนฺนภาสฺนา	๔๑๓/๓๙๖
วีชตฺตยา	๒๓๗/๒๑๘,๒๓๙/๒๑๙	สมาทฺเปยฺย	๑๗๑/๑๒๘,๑๗๒/๑๒๙
วิมฺสตฺตยา	๒๓๗/๒๑๘,๒๓๙/๒๑๙		
เวณิ	๒๗๑/๒๔๘		

ปทานุกรกโม	ปพฺพเ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพเ/องฺก
สมาทาย	๔๑๑/๓๙๓, ๔๑๒/๓๙๕	สีลวนฺตํ	๒๙๑/๒๘๓, ๒๙๒/๒๘๔
สมาธิ	๑๙๘๑๖๒, ๑๙๙/๑๙๔	สุกฺกํ	๒๓๗/๒๑๗
สมาปตฺติ	๑๙๘๑๖๒, ๑๙๙/๑๙๔	สุกฺกวิสสุจิ	๒๓๔/๒๑๗
สมุทาจเรยฺย	๑๙๗, ๑๙๘/๑๖๒	สุขตฺถาย	๒๓๗/๒๑๘, ๒๓๘/๒๑๙
สํวณฺณเยย	๑๗๑/๑๒๘, ๑๗๒/๑๒๙	สุกฺกฆาตํ	๙๓/๘๒, ๑๑๓/๙๐
สํวิชาวหาโร	๙๓/๘๒, ๑๑๘/๙๒	สุญฺญาคาเร อภิริติ	๑๙๘/๑๖๒, ๑๙๙/๑๖๔
สสุสํมิกํ	๓๖๖/๓๕๒, ๓๖๗/๓๕๓	สุปฺปินฺนตา	๒๓๖/๒๑๗, ๒๓๗/๒๑๘
สหรัหมิกํ	๔๒๕/๔๐๓, ๔๒๖/๔๐๔	สุยฺยนฺติ	๔๓๖/๔๑๗, ๔๓๗/๔๑๘
สาชีวํ	๔๕/๓๙	เสนาสนปญฺญาปโก	๓๘๑/๓๖๒
สาชีวสมาปนโน	๔๕/๓๙	เสนาสนเลโส	๓๙๔/๓๘๓, ๔๐๔/๓๘๖
สามํ	๑๗๓/๑๓๐, ๑๗๔/๑๓๑	โส ภิกฺขุ	๔๑๑/๓๙๓, ๔๑๒/๓๙๔
สารกฺขา	๓๐๓/๒๙๘, ๓๐๔/๒๙๙	โสตสฺส รโห	๔๔๕/๔๒๖
สารมฺภํ	๓๕๑/๓๓๖, ๓๕๓/๓๓๗	หตฺถโถ	๒๗๑/๒๔๘
สิกฺขา	๔๕/๓๙	หเนยฺยํ	๙๑/๘๐, ๙๒/๘๑
สิกฺขา อปฺปจฺจกฺขาตา	๕๔/๔๖-๔๗	หรรณํ	๙๓/๘๒, ๑๑๑/๙๐
สิกฺขา ปจฺจกฺขาตา	๕๑/๔๔-๔๕		
สิกฺขาสาชีวสมาปนโน	๔๔/๓๙		

วินยปิฎก
มหาวิภงฺกปาติยา ปจฺมภาเค
อสาธารณนามานิ

อสาธารณนามานิ	ปพฺพฺ/องฺก	อสาธารณนามานิ	ปพฺพฺ/องฺก
อคุคาพว (อาฬวียํ เจตียํ)	๓๔๒/๓๒๖, ๓๔๓/๓๒๗	อุตุตฺตกรู (มหาทีโป)	๑๗/๑๑
อจิรวตี (นที)	๑๕๔/๑๑๑	อุตุตฺตราปถกา (อสุสวาณิชา)	๑๖/๙
อชฺชุกโก (ภิกฺขุ ๑๓๑/๙๘, ๑๕๘/๑๑๗)		อุทานํ (นวกฺสตุฏฺฐาสนํ)	๑๙/๑๒
อนฺธวณฺํ สาวตฺถีสมีเป วณฺํ	๗๔/๖๖, ๖๗	อุทายี (ภิกฺขุ)	๒๓๔/๒๑๔, ๒๖๙/๒๔๕-๒๔๗, ๒๘๓/๒๖๗-๒๖๘, ๒๙๐/๒๘๐-๒๘๒, ๒๙๖/๒๙๐, ๒๙๗/๒๙๑๒๙๒, ๒๙๘/๒๙๔-๒๙๕, ๓๐๐/๒๙๖-๒๙๗, ๔๔๓/๔๒๓, ๔๒๔, ๔๕๒/๔๓๐
อพฺภุตฺตมมํ นวกฺสตุฏฺฐาสนํ	๑๙/๑๒	อุปาติ (วินยธโร เถโร)	๗๘/๖๙
อสุสชิปนพฺพสุกา ภิกฺขุ	๔๓๑/๔๐๗, ๔๓๒/๔๑๑, ๔๓๓/๔๑๒, ๔๑๔, ๔๓๔/๔๑๕	อุปลลวณฺณา (เถรี)	๖๘/๖๐-๖๑
อานนฺโท (เถโร พุทฺธูปฺปจฺจาโก)	๑๖/๙-๑๐, ๒๒/๑๖, ๑๓๙/๑๐๓, ๑๖๔/๑๒๒-๑๒๓	กกุสนฺโธ (พุทฺโธ ภควา)	๑๘/๑๑, ๒๐/๑๓-๑๔
อาฬวี (นคฺรํ)	๑๗๙/๑๓๘, ๓๔๒/๓๒๖, ๓๔๓/๓๒๗	กฏโมรกตีสฺสโก (ภิกฺขุ)	๔๐๙/๓๙๐
อาฬวีกา (ภิกฺขุ)	๑๘๒/๑๔๑-๑๔๒, ๑๘๓/๑๔๒-๑๔๔	กจฺจายโน (โคตฺตํ)	๓๙๗/๓๘๔
อิตฺวุตฺตกํ (นวกฺสตุฏฺฐาสนํ)	๑๙/๑๒	กณฺณกฺขุชฺชํ (นคฺรํ)	๒๓/๑๗
อิตฺถิลี (ราชคฺเห ปพฺพโต)	๘๔/๗๒, ๓๘๒/๓๖๓	กปิโล (ภิกฺขุ)	๑๖๐/๑๑๘
		กณฺทคาโม (เวสาลียา คาโม)	๒๔/๑๘

อสาธารณนามานิ	ปพฺพ/องฺก	อสาธารณนามานิ	ปพฺพ/องฺก
กลุยาณภตฺติโก (คหปติ) ๓๘๓/๓๖๕- ๓๖๗		คิซฺฆกุญฺโฏ (ราชคเห ปพฺพโต) ๘๔/๗๒, ๘๕/๗๓, ๑๘๓/๑๔๔-๑๔๕,	
กสฺสโป (พุทฺโธ ภควา) ๑๘/๑๑, ๒๐/๑๓-๑๔		๒๒๘/๒๐๒-๒๐๓, ๒๐๗/๒๐๔-๒๐๗, ๒๓๐/๒๐๗-๒๐๘	
กาลิงฺโก (ราชา) ๒๓๐/๒๐๘		เคยฺย (นวกฺสตุฏฺสาสนํ) ๑๙/๑๒	
กาสิ (รฏฺถํ) ๔๓๒/๔๐๙, ๔๑๑		โคตโม (โคตมํ) ๓๙๗/๓๘๔	
กิฏฺฐาคิริ (ชนปโท) ๔๓๑/๔๐๗, ๔๓๒/๔๐๙-๔๑๒, ๔๓๓/๔๑๒, ๔๑๔, ๔๓๔/๔๑๕-๔๑๖, ๔๓๕/๔๑๖		โคตโม (พุทฺโธ ภควา) ๑/๑	
กุกฺกาคารสาลา (มหาวเน คณฺฐกุกฺก)		โคมกฺกนุทฺธา ๓๘๒/๓๖๔	
๒๓/๑๗, ๓๐/๒๔, ๗๗/๖๘, ๑๖๒/๑๒๐, ๑๙๓/๑๕๕, ๑๙๔/๑๕๗		โฆสิตาราโม (โกสมพิยํ สงฺฆาราม)	
โกกาลีโก (ภิกฺขุ) ๔๐๙/๓๙๐		๓๖๕/๓๕๑-๔๒๔/๔๐๒	
โกนาคมโน (พุทฺโธ ภควา) ๑๘/๑๑, ๒๐/๑๓-๑๔		จมฺปา (นครํ) ๑๓๑/๙๘, ๑๕๗/๑๑๖	
โกสมพี (นครํ) ๑๖๐/๑๑๙, ๓๖๕/๓๕๑, ๔๒๔/๔๐๒		จาทุมมหาราชิกา (เทวา) ๓๖/๓๐	
ขณฺฑทเทวียา ปุตุโต (ภิกฺขุ) ๔๐๙/๓๙๐		ฉนฺโน (ภิกฺขุ) ๓๖๕/๓๕๑-๓๕๒	
คฺงฺคา (ปยาคปติฏฺฐาเน นที) ๒๓/๑๗, ๓๔/๒๗		ฉพฺพคฺคิยา (ภิกฺขุ) ๙๐/๗๙-๘๐, ๑๓๒/๙๘, ๑๖๘/๑๒๖, ๑๖๙/๑๒๗, ๑๘๓/๑๔๕, ๑๘๗/๑๔๙-๑๕๐, ๑๙๐/๑๕๓	
คาถา นวกฺสตุฏฺสาสนํ ๑๙/๑๒		ชาตกํ (นวกฺสตุฏฺสาสนํ) ๑๙/๑๒	
		ชาติยาวนํ (ภทฺทียนครสฺส อุปจาเร วนํ) ๗๔/๖๖	
		เชตวนํ (สวตฺถิยํ อนาถปิณฑิการาม)	
		๒๓๔/๒๑๔, ๒๖๙/๒๔๕, ๒๘๓/๒๖๗, ๒๙๐/๒๘๐, ๒๙๖/๒๙๐, ๔๓๑/๔๐๗, ๔๓๒/๔๑๐, ๔๔๓/๔๒๓, ๔๕๒/๔๓๐	

อสาธารณนามานี	ปพฺพฺเพ/องฺเก	อสาธารณนามานี	ปพฺพฺเพ/องฺเก
ตโปทา (ราชคเห นที)	๒๒๒/๑๙๕, ๒๓๑/๒๑๐	ปิลินทวจุโณ (เถโร)	๑๕๙/๑๑๘
ตโปทา (อาราโม)	๓๘๒/๓๖๔	พารานสี (มหานคร)	๒๓/๑๗, ๑๓๑/๙๘,๑๕๙/๑๑๘
ดาวตีสสา (เทวา)	๓๖/๓๐	พิมพิสาโร (ราชา มากโร)	๘๗/๗๕, ๘๘/๗๖,๗๘,๒๓๑/๒๑๑
ดินทุกา (กนฺทรา)	๓๘๒/๓๖๔	พีชกปิตา (สุทินโน ภิกฺขุ)	๓๖/๓๐
ตุสิตา (เทวา)	๓๖/๓๐	พีชกมาตา (สุทินนภิกฺขุปรานทุติยิกา)	๓๖/๓๐
ถูลลนฺหา (ภิกฺขุณี) ๑๕๗/๑๑๖-๑๑๗		พีชโก (สุทินนภิกฺขุปุตฺโต)	๓๖/๓๐
ทพฺโพ มลลปุตฺโต (เถโร) ๓๘๐/๓๖๐- ๓๖๒,๓๘๑/๓๖๒,๓๘๒/๓๖๔, ๓๘๓/๓๖๕-๓๖๘,๓๘๔/๓๖๘-๓๖๙		พฺรหฺมกายิกา (เทวา)	๓๖/๓๐
ทพฺพฺหิโก (เถโร) ๑๓๑/๑๙๘,๑๖๑/๑๑๙		ภทฺธิยํ (นคร)	๖๖/๕๙,๗๔/๖๖
ทามริโก (โจรฆาตโก) ๒๓๐/๒๐๘		ภารุกฺจโก (ภิกฺขุ) ๖๖/๕๙,๗๘/๖๘	
เทวทตฺโต (ภิกฺขุ) ๔๐๙/๓๙๐-๓๙๒, ๔๑๐/๓๙๒-๓๙๔,๔๑๗/๓๙๗-๓๙๘		ภารุกฺจํ (นคร)	๗๘/๖๘
ธนิโย กุมภการปุตฺโต (ภิกฺขุ)		มคธ (รฏฺฐ)	๘๗/๗๕
๘๔/๗๒-๗๓,๘๕/๗๔, ๘๖/๗๔-๗๕,๘๗/๗๕-๗๖, ๘๘/๗๖-๗๘		มากโร (ราชา พิมพิสาโร)	๘๗/๗๕, ๘๘/๗๖
นเพรฺ (ยฺกฺโข)	๑/๑	มณิกณฺโจ (นาคราชา) ๓๔๔/๓๒๘-๙	
นเพรฺปจิมนฺทํ (รฺกฺขมฺล)	๑/๑	มหากสฺสโป (มหาเถโร) ๓๔๒/๓๒๖, ๓๔๓/๓๒๗	
นิมฺมานรตี (เทวา)	๓๖/๓๐	มหาโมคฺคัลลาโน (มหาเถโร)	๑๗/๑๐-๑๑, ๒๒๘/๒๐๒-๒๐๔,๒๒๙/๒๐๗, ๒๓๐/๒๐๘-๒๑๐,๒๓๑/๒๑๐-๒๑๑, ๒๓๒/๒๑๑-๒๑๒
ปณฺทโก (ภิกฺขุ) ๑๖๐/๑๑๘			
ปยาคปติภูจํ (ติตฺถ)	๒๓/๑๗		
ปรนิมมิตวสวตฺตี (เทวา)	๓๖/๓๐		

อสาธารณนามานิ ปพเพ/องุเก

มหาวน (เวสาลียิ พรหาวน) ๒๓/๑๗,
 ๓๐/๒๔, ๗๕/๖๗, ๗๖/๖๗-๖๘,
 ๗๗/๖๘, ๑๙๓/๑๕๕, ๑๙๔/๑๕๗

มิกลณทโก (สมณกุตโก)
 ๑๖๒/๑๒๐, ๑๖๓/๑๒๑

เมตติยภุมมชกา (ภิกขุ) ๓๘๓/๓๖๔-
 ๓๖๘, ๓๘๔/๓๖๙,
 ๓๘๑/๓๗๙-๓๘๐

เมตติยา (ภิกขุณี) ๓๘๓/๓๖๗-๓๖๘
 โมคคัลลาน (โคตโต) ๓๘๗/๓๘๔
 ยามา (เทวา) ๓๖/๓๐

รฏฐปาโล (กุลปุตโต) ๓๔๖/๓๓๓
 ราชคหิ (มคธรฏฐเจ มหานคริ) ๗๒/๖๓,

๗๘/๖๙, ๘๔/๗๒, ๘๗/๗๕,
 ๘๘/๗๘, ๑๓๑/๙๘, ๑๕๗/๑๑๗,
 ๒๒๒/๑๙๕, ๒๒๘/๒๐๒-๒๐๓,

๒๒๙/๒๐๕-๒๐๗, ๒๓๐/๒๐๘,
 ๔๐๙/๓๙๐, ๔๑๐/๓๙๒,
 ๔๑๗/๓๙๗

ลกขโณ (เถโร) ๒๒๘/๒๐๒-๒๐๓

ลิจฉวี (กุมารกา) ๘๐/๗๐, ๘๑/๗๑,

ลิจฉวิน (เวสาลีราชาโน) ๓๕/๒๘,

ลิจฉวินโย (เวสาลีราชาโน) ๓๖/๒๙

ลิจฉวินโย (เวสาลีราชาโน) ๒๓๑/๒๑๑

อสาธารณนามานิ ปพเพ/องุเก

โลณโลจิริก (ภสชช) ๑๙๒/๑๕๔
 วคคุมุทา (เวสาลียิ นที) ๑๙๓/๑๕๕,
 ๑๙๔/๑๕๗, ๑๙๕/๑๖๐

วชชีคาโม (วชชีน คาม) ๓๐/๒๓

วชชี (รฏฐิ) ๓๐/๒๔, ๑๙๓/๑๕๕

วสสกาโร (พราหมโณ มคธมหาตโต)
 ๘๗/๗๕-๗๖

วิปสสิ ภควา ๑๘/๑๑, ๑๙/๑๒-๑๓

วิสาชา มิคารมาตา (มหาอุปาสิกา)
 ๔๔๓/๔๒๔, ๔๕๒/๔๓๐

เวทลล (นวงคสตุฏฐาสน) ๑๙/๑๒

เวยยากรณ (นวงคสตุฏฐาสน) ๑๙/๑๒

เวรณชา (นคริ) ๑/๑, ๑๖/๙,
 ๑๗/๑๐, ๒๓/๑๗

เวรณโช (พราหมโณ) ๑/๑, ๒/๒,
 ๑๕/๙, ๒๒/๑๖

เวสาลี (วชชีรฏฐเจ มหานคริ) ๒๓/๑๗,
 ๒๔/๑๘, ๓๐/๒๔, ๖๖/๕๙,
 ๖๗/๕๙, ๗๕/๖๗, ๗๖/๖๗-๖๘,
 ๗๗/๖๘, ๘๐/๗๐, ๘๑/๗๑,

๑๖๒/๑๒๐, ๑๙๓/๑๕๕, ๑๙๔/๑๕๗

เวภาโร (ราชคเห ปพพโต) ๓๘๒/๓๖๓

เวสสภ (พทุโธ ภควา) ๑๘/๑๑,

๑๙/๑๒-๑๓

อสาธารณนามานี	ปพฺพฺเพ/องฺเก	อสาธารณนามานี	ปพฺพฺเพ/องฺเก
เวฬุวนํ (ราชคเห อาราม) ๒๒๘/๒๐๒,		ลีสึ (พฺพุโร ภควา)	๑๘/๑๑,
๓๔๒/๓๒๕,๓๘๐/๓๖๐,๓๘๒/๓๖๔			๑๙/๑๒-๑๓
สงฺกสฺสํ (นคฺร)	๒๓/๑๗	ลิสฺปิณิกา (ราชคเห นที)	๒๓๒/๒๑๑
สตฺตฺรสวิคฺคิยา (ภิกฺขุ)	๑๘๗/๑๔๙-	ลิสฺปโสนฺธิกํ (ลิตฺวเน ปพฺพการ)	
	๑๕๐		๓๘๒/๓๖๔
สทฺฐา (อุปาสิกฺกา)	๖๖/๕๙,๗๙/๗๐	ลิตฺตํ (อณฺณตฺร วณ)	๓๘๒/๓๖๔
สมฺมทฺทตฺโต (ภิกฺขุ)	๔๐๙/๓๙๐	ลิตฺตํ (นวงฺกสฺตฺถุสฺสสน)	๑๙/๑๒
สาคฺลา นคฺร	๑๓๑/๙๘,๑๖๑/๑๑๙	ลิตฺทินฺโน (กลนฺทเสฏฺฐิปปฺตฺโต)	๒๔/๑๘,
ลาริปฺตฺโต (มหาเถโร)	๑๘/๑๑,		๒๕/๑๙,๒๖/๑๙-๒๐,๒๗/๒๑,
	๑๙/๑๒-๑๓,๒๐/๑๓-๑๔,		๒๘/๒๑-๒๒
	๒๑/๑๔-๑๕	ลิตฺทินฺโน (ภิกฺขุ)	๓๐/๒๔,๓๑/๒๔-๒๕,
ลาริปฺตฺตโมคฺคฺคฺลลนา (เทว อคฺคฺสวากา)			๓๒/๒๕-๒๖,๓๓/๒๖,
	๔๓๓/๔๑๔-๔๑๕		๓๔/๒๖-๒๗,๓๕/๓๗-๒๘,
ลาวตฺถิ (โกสฺลรฏฺฐเจ มหानคฺร)			๓๖/๒๙-๓๐,๓๗/๓๐,
	๖๖/๕๙,๗๔/๖๖-๖๗,		๓๘/๓๑,๓๙/๓๔
	๗๙/๗๐,๑๓๑/๙๘,๑๕๕/๑๑๓,	ลิตฺทโร (ภิกฺขุ)	๖๖/๕๙,๗๒/๖๓
	๒๓๔/๒๑๔,๒๖๙/๒๔๕,	ลิตฺทพฺพา (อุปาสิกฺกา)	๖๖/๕๙,๗๘/๖๙
	๒๘๓/๒๖๗,๒๙๐/๒๘๐,	ลิตฺทยสโก (ภิกฺขุ)	๒๓๔/๒๑๔-๒๑๖
	๒๙๖/๒๙๐,๒๙๗/๒๙๓,	ลิตฺทิจฺโจ (เถโร)	๒๒๒/๑๙๕,๒๓๒/๒๑๒
	๔๓๑/๔๐๗,๔๓๒/๔๐๙-๔๑๑,	ลิตฺทเรยฺยํ (นคฺร)	๒๓/๑๗
	๔๔๓/๔๒๓,๔๕๒/๔๓๐	ลิตฺทวนฺตํ มหาวณ	๓๔๕/๓๓๑

วินยปิฎก
มหาวิภงฺกปาติยา ปจฺมภาเค
คานนํ ปจฺมปาทา

คานนํ ปจฺมปาทา	ปพฺเพ/องฺก	คานนํ ปจฺมปาทา	ปพฺเพ/องฺก
อญฺญถา สนฺตมตฺตานํ	๑๙๕/๑๖๐	มาตา ฐีตา จ ภคินี	๒๘๐/๒๖๔
อริมาเน อรญฺญมฺหิ	๒๒๒/๑๙๔	เมถุนาทินฺนทานญจ	๒๓๓/๒๑๓
อปาหนฺเต น ชานามิ	๓๔๖/๓๓๓	รชเกหิ ปญฺจกฺขาตา	๑๓๑/๙๗
อลงฺกมฺมนิยญฺเจว	๔๕๘/๔๓๕	โลหิตกํ กกฺกสากิณฺณํ	๔๔๒/๔๒๒
กถํ วญฺเฆ ลภเ ปฺตํ	๒๙๔/๒๘๘	วิสฺฐจฺจิ กายสํสฺสฺโค	๔๒๒/
น ตํ ยาเจ ยสฺส ปิยํ ชีคิเส	๓๔๔/๓๓๑	สํวณฺณนา นิสีทฺนโต	๑๗๙/๑๓๘
มกฺกฏี วชฺชิปฺตฺตา จ	๖๖/๕๘	สฺตฺตฺตา มตา จ นิฏฺชนฺตา	๓๔๐/๓๒๔
มมฺนฺนปानํ วิปฺลํ อุพารํ	๓๔๔/๓๓๐	สุปิโนจฺจารปสฺสาโว	๒๖๒/๒๓๖

วินยปิฎก
มหาวิภังคปาติยา ปฐมภาค
ธมฺมปฺปเกโท

ธมฺมปฺปเกโท

ปพฺพ/องฺก

[ทุกั]

อณฺณภาคิยั

๓๙๓/๓๘๑

ปฏฺิปปจฺจนาย อาการ

๑๖/๑๐,

๑๙๔/๑๕๘

มคฺคา

๕๖/๔๙

รโห

๔๔๕/๔๒๕-๔๒๖, ๔๕๔/๔๓๒

[ติกั]

อภินิพฺภิกทา

๑๒, ๑๓, ๑๔/๖-๘

อาสวฏฺจนียา ธมฺมา

๒๑/๑๔-๑๕

อาสวา

๑๔/๘

อิตฺติโย

๕๖/๔๘

อุภโตพฺยณชนกา

๕๖/๔๘

ปณฺฑก

๕๖/๔๘

ปฺริสา

๕๖/๔๘

มคฺคา

๕๖/๔๘-๔๙

มฺุสา ภณฺนสฺส อาการ

๒๐๐/๑๖๕

วิโมกฺโข

๑๙๙/๑๖๔

วิชา

๑๒, ๑๓, ๑๔/๖-๘

ธมฺมปฺปเกโท

ปพฺพ/องฺก

สมาธิ

๑๙๙/๑๖๔

สมาปตฺติ

๑๙๙/๑๖๔

สิกฺขา

๔๕/๓๙

[จตุกั]

อธิกรณั

๓๘๖/๓๗๑

อริยสจฺจั

๑๔/๘

อิทฺธิปาทา

๑๙๙/๑๖๕

กฺลั

๔๓๗/๔๑๘

ฉานั

๑๙๙/๑๖๔

จฺานั

๑๐๒/๘๖

มฺุสา ภณฺนสฺส อาการ

๒๐๐/๑๖๕

สตีปฏฺจนา

๑๙๙/๑๖๕

ธมฺมปฺปธานา

๑๙๙/๑๖๕

[ปญจกั]

องฺคชาตสฺส กมฺมณียาการ ๗๔/๖๖

อทินฺนาทียนสฺส อาการ ๑๒๒, ๑๒๓,

๑๒๔/๙๕

อินฺทฺริยานิ

๑๙๙/๑๖๕

ธมฺมปฺปเกโ	ปพฺเพ/องฺก	ธมฺมปฺปเกโ	ปพฺเพ/องฺก
พฺลานิ	๑๙๙/๑๖๕	[อฏฺฐกํ]	
มหาโจรา	๑๙๕/๑๕๙-๑๖๐	มคฺโค	๑๙๙/๑๖๕
มฺุสา ภณฺณสฺส อาการา	๒๐๐/๑๖๖	[หฺวกํ]	
วตฺถุณิ	๔๐๙/๓๙๐-๓๙๑, ๔๑๐/๓๙๒	สตุฏฺฐาสนํ	๑๙/๑๒
[จกํ]		[ทสกํ]	
อทินฺนาทียนสฺส อาการา	๑๒๕/๙๕-๙๖	อดฺดวสา	๓๙/๓๔
มฺุสา ภณฺณสฺส อาการา	๒๐๐/๑๖๖	อิติ	๓๐๓/๒๙๘
[สตุตฺกํ]		ภริยา	๓๐๓/๒๙๘
โพชฌนฺดา	๑๙๙/๑๖๕	เลสา	๓๙๔/๓๘๓
มฺุสา ภณฺณสฺส อาการา	๒๐๐/๑๖๖	สูกํ	๒๓๗/๒๑๗

คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎก*

๑. สมเด็จพระพุฒาจารย์	วัดสระเกศ	ประธานกรรมการ
๒. พระพรหมมุนี	วัดบวรนิเวศวิหาร	รองประธานกรรมการ
๓. พระพรหมเวที	วัดไตรมิตรวิทยาราม	รองประธานกรรมการ
๔. พระพรหมเมธาจารย์	วัดบูรณศิริมัตยาราม	กรรมการ
๕. พระพรหมโมลี	วัดพิชยญาติการาม	กรรมการ
๖. พระวิสุทธีวงศาจารย์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๗. พระธรรมกิตติวงศ์	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๘. พระธรรมเจดีย์	วัดกัลยาณมิตร	กรรมการ
๙. พระธรรมปัญญาภรณ์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๑๐. พระธรรมคุณาภรณ์	วัดสามพระยา	กรรมการ
๑๑. พระธรรมไตรโลกาจารย์	วัดราชประดิษฐ์	กรรมการ
๑๒. พระธรรมรัตนดิลก	วัดสุทัศนเทพวราราม	กรรมการ
๑๓. พระเทพปริยัติสุธี	วัดบพิตรพิมุข	กรรมการ
๑๔. พระเทพปริยัติเมธี	วัดชลประทานรังสฤษฎ์	กรรมการ
๑๕. พระเทพเวที	วัดอนงคาราม	กรรมการ
๑๖. พระเทพปริยัติมุนี	วัดทองนพคุณ	กรรมการ
๑๗. พระเทพมุนี	วัดไตรมิตรวิทยาราม	กรรมการ
๑๘. พระเทพรัตนโมลี	วัดหงส์รัตนาราม	กรรมการ
๑๙. พระเทพเมธี	วัดอรุณราชวราราม	กรรมการ
๒๐. พระเทพโสมภณ	วัดราชบูรณะ	กรรมการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๓/๒๕๔๘ มติที่ ๕๐๙/๒๕๔๘ เรื่อง ขอความเห็นชอบรายนาม คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทย เพื่อร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และ มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๔๕ มติที่ ๓๕๗/๒๕๔๕ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ แทน กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง

๒๑.	พระราชวชิราภรณ์	วัดพระเชตุพนฯ	กรรมการ
๒๒.	พระราชวชิรโมลี	วัดสวนพลู	กรรมการ
๒๓.	พระราชปริยัติดิลก	วัดประยุรวงศาวาส	กรรมการ
๒๔.	พระราชเมธี	วัดราชนั้ดดาราม	กรรมการ
๒๕.	พระราชโมลี	วัดจักรวรรดิราชาวาส	กรรมการ
๒๖.	พระราชวรมุณี	วัดดุสิตาราม	กรรมการ
๒๗.	พระราชวิสุทธิโมลี	วัดมหาธาตุฯ	กรรมการ
๒๘.	พระราชวรเมธี	วัดเทพธิดาราม	กรรมการ
๒๙.	พระราชสุธี	วัดเทพราชกุญชร	กรรมการและเลขานุการ
๓๐.	พระราชกิตติโสภณ	วัดเบญจมบพิตรฯ	กรรมการ
๓๑.	พระราชปฎิภาณโสภณ	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๓๒.	พระศรีวิสุทธิมุนี	วัดสุทัศน์เทพวราราม	กรรมการ
๓๓.	พระศรีรัชมมงคลเมธี	วัดอาวุธวิกสิตาราม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๔.	พระปริยัติกวี	วัดปากน้ำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๕.	พระเมธีวราลงกรณ์	วัดชนะสงคราม	กรรมการ
๓๖.	พระศรีวิสุทธิธำมรณ	วัดบรรมนิवास	กรรมการ
๓๗.	พระมหานายก	วัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๓๘.	พระอมรโมลี	วัดปทุมวนาราม	กรรมการ
๓๙.	พระมหาไฉน จิตตสุทฺโธ	ป.ธ. ๙ วัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๔๐.	พระมหารังษี เขมวีโร	ป.ธ. ๙ วัดพระศรีมหาธาตุ	กรรมการ
๔๑.	พระมหาวินัย ธีรวินโย	ป.ธ. ๙ วัดราชาธิวาสวิหาร	กรรมการ
๔๒.	นายวิชัย ธรรมเจริญ	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๓.	นายบุญสืบ อินสาร	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๔.	นายบุญเชิด กิตติธรางกูร	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๕.	นายแก้ว ชิตตะขบ	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการประจำศูนย์ประสานงานกลาง
พิจารณาตรวจต้นฉบับพระไตรปิฎก*

๑. พระธรรมกิตติวงศ์	วัดราชโอรสาราม	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระเทพมุนี	วัดไตรมิตรวิทยาราม	อนุกรรมการ
๓. พระราชวชิราภรณ์	วัดพระเชตุพนฯ	อนุกรรมการ
๔. พระราชวชิรโมลี	วัดสวนพลู	อนุกรรมการ
๕. พระราชโมลี	วัดจักรวรรดิราชาวาส	อนุกรรมการ
๖. พระราชกิตติโสภณ	วัดเบญจมบพิตรฯ	อนุกรรมการ
๗. พระศรีวิสุทธิมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม	อนุกรรมการ
๘. พระศรีวิสุทธิภรณ์	วัดบรมนิวาส	อนุกรรมการ
๙. พระมหานายก	วัดบวรนิเวศวิหาร	อนุกรรมการ
๑๐. พระอมรโมลี	วัดปทุมวนาราม	อนุกรรมการ
๑๑. พระมหารังษี เขมวีโร	ป.ธ. ๙ วัดพระศรีมหาธาตุ	อนุกรรมการ
๑๒. พระมหาวินัย ธีรวินโย	ป.ธ. ๙ วัดราชาธิวาสวิหาร	อนุกรรมการ
๑๓. พระมหาไฉน จิตตสุทฺโธ	ป.ธ. ๙ วัดบวรนิเวศวิหาร	อนุกรรมการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้ง
โดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คณะกรรมการตรวจต้นฉบับพระวินัยปิฎก*

๑. พระพรหมเมธาจารย์	วัดบวรณศิริมตยาราม	ที่ปรึกษา
๒. พระธรรมคุณาภรณ์	วัดสามพระยา	ประธานคณะกรรมการ
๓. พระธรรมปริยัติเวที	วัดพระปฐมเจดีย์	รองประธานคณะกรรมการ
๔. พระธรรมรัตนดิลก	วัดสุทัศนเทพวราราม	รองประธานคณะกรรมการ
๕. พระเทพปริยัติสุธี	วัดบพิตรพิมุข	รองประธานคณะกรรมการ
๖. พระเทพปริยัติเมธี	วัดชลประทานรังสฤษฎ์	รองประธานคณะกรรมการ
๗. พระเทพปริยัติมุนี	วัดทองนพคุณ	คณะกรรมการ
๘. พระราชเมธี	วัดราชนัสดาราม	คณะกรรมการ
๙. พระราชวรมนี	วัดดุสิดาราม	คณะกรรมการ
๑๐. พระราชวิสุทธิโมลี	วัดมหาธาตุฯ	คณะกรรมการ
๑๑. พระราชวรเมธี	วัดเทพธิดาราม	คณะกรรมการ
๑๒. พระราชวิสุทธิดิลก	วัดสามพระยา	คณะกรรมการ
๑๓. พระเมธีธรรมานันท์	วัดไร่ขิง	คณะกรรมการ
๑๔. พระเมธีปริยัติวิบูล	วัดสามพระยา	คณะกรรมการ
๑๕. พระเมธีวราลงกรณ์	วัดชนะสงคราม	คณะกรรมการ
๑๖. พระสุธีรัตนภรณ์	วัดสุทัศนเทพวราราม	คณะกรรมการ
๑๗. พระศรีปริยัติโมลี	วัดราชนัสดาราม	คณะกรรมการ
๑๘. พระกิตติสารเมธี	วัดดาวดึงษาราม	คณะกรรมการและเลขานุการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

๑๙. พระมหาอิทธิยาวัธ ธีรวโร ป.ธ. ๙ วัดสามพระยา คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. พระมหาวัชระ จิตวณฺโณ ป.ธ. ๙ วัดสามพระยา คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. พระมหาชลอ ปิยาจาโร ป.ธ. ๙ วัดชนะสงคราม คณะทำงาน
๒๒. พระมหาปราโมทย์ วิริยธมฺโม ป.ธ. ๙ วัดดุสิตาราม คณะทำงาน
๒๓. พระมหาอุดม สารเมธี ป.ธ. ๙ วัดทองนพคุณ คณะทำงาน
๒๔. นายประสิทธิ์ แสงทับ นักวิชาการภาษาโบราณ ๔ คณะทำงาน
๒๕. นายสำรวย นักการเรือน นักวรรณศิลป์ ๗ คณะทำงาน

คณะกรรมการตรวจต้นฉบับพระสุตตันตปิฎก*

๑.	พระวิสุทธิวงศาจารย์	วัดปากน้ำ	ประธานคณะกรรมการ	
๒.	พระธรรมปัญญาภรณ์	วัดปากน้ำ	รองประธานคณะกรรมการ	
๓.	พระราชวิริยาลังการ	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๔.	พระราชสุตถาภรณ์	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๕.	พระปริยัติกวี	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๖.	พระปิฎกโกศล	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการและเลขานุการ	
๗.	พระวิเชียรทวี	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๘.	พระมหามนตรี	ขุนตีสโร ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๙.	พระมหาประนอม	กิตติปญโธ ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๐.	พระมหาสมจินต์	สมมาปญโธ ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๑.	พระมหาบุญชู	กิตติโชติโก ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๒.	พระมหาจรัญ	วิจารณ์เมธี ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๓.	พระมหาทองดี	ปญญาวชิโร ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๔.	พระมหาเสนาะ	กิตติเสโน ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๕.	พระมหาครรชิต	สุจิตคนุโธ ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๖.	พระมหาวัฒน์พร	อภิวฑฒโน ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๗.	พระมหาชำนาญ	มหาชาโน ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๘.	พระมหาหวน	ยสาโส ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๙.	พระมหาสมาน	มโนพนโธ ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระอภิธรรมปิฎก*

๑.	พระพรหมโมลี	วัดพิชัยญาติการาม	ประธานคณะทำงาน	
๒.	พระธรรมเจดีย์	วัดกัลยาณมิตร	รองประธานคณะทำงาน	
๓.	พระเทพเวที	วัดอนงคาราม	รองประธานคณะทำงาน	
๔.	พระธรรมไตรโลกาจารย์	วัดราชประดิษฐ์ฯ	คณะทำงาน	
๕.	พระเทพรัตนโมลี	วัดหงส์รัตนาราม	คณะทำงาน	
๖.	พระเทพโสภณ	วัดราชบูรณะ	คณะทำงาน	
๗.	พระเทพเมธี	วัดอรุณราชวราราม	คณะทำงาน	
๘.	พระราชปริยัติดิลก	วัดประยุรวงศาวาส	คณะทำงาน	
๙.	พระราชเวที	วัดพระเชตุพนฯ	คณะทำงาน	
๑๐.	พระราชปฎิภาณโสภณ	วัดราชโอรสาราม	คณะทำงานและเลขานุการ	
๑๑.	พระราชสิทธิมนูณี	วัดมหาธาตุฯ	คณะทำงาน	
๑๒.	พระสุธีธรรมนุวัตร	วัดพระเชตุพนฯ	คณะทำงาน	
๑๓.	พระศรีวิสุทธิโกศล	วัดเพชรสมุทร	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๔.	พระวิสุทธิธีรพงศ์	วัดพิชัยญาติการาม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๕.	พระศรีศาสนวงศ์	วัดอรุณราชวราราม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๖.	พระมหาบุญเทียม	ญาณินุโธ ป.ธ. ๘	วัดพิชัยญาติการาม คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๗.	พระมหาสมลักษณ์	คณธสาโร ป.ธ. ๘	วัดท่ามะโอ	คณะทำงาน
๑๘.	พระมหาประนอม	ธมฺมาลงกาโร ป.ธ. ๖	วัดจากแดง	คณะทำงาน
๑๙.	พระครูธรรมธรสุนนต์	นนทิกโก	วัดจากแดง	คณะทำงาน
๒๐.	นายนิมิตร	โพธิพัฒน์		คณะทำงาน
๒๑.	ผศ. เวทย์	บรรณกรกุล		คณะทำงาน

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุทธจาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

พระไตรปิฎกฉบับเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
พุทธศักราช ๒๕๔๕

เจ้าของ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ผู้จัดทำ คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระวินัยปิฎก
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระสุตตันตปิฎก
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระอภิธรรมปิฎก
คณะอนุกรรมการประจำศูนย์ประสานงานกลาง
ที่ปรึกษา พระพรหมสุธี วัดสระเกศ
พระธรรมกิตติเมธี วัดสัมพันธวงศาราม
พระธรรมวรเมธี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

บรรณาธิการ พระราชสุธี (โสภณ โสภณจิตฺโต ป.ธ. ๙)

คณะบรรณาธิการ/ประสานงาน

พระศรีรัชมมงคลเมธี (ประนต กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ. ๙)

พระปริยัติกวี (สุบิน ธีรวโร ป.ธ. ๙)

นายวิชัย ธรรมเจริญ ป.ธ. ๙

นายบุญสืบ อินสาร ป.ธ. ๙

นายบุญเชิด กิตติธรากร ป.ธ. ๙

นายแก้ว ชิตตะขบ ป.ธ. ๙

พิมพ์ที่ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๖๕/๖๖ ถนนชัยพฤกษ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทร. ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐
โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๔๕

รัฐบาลจัดพิมพ์โดยเสด็จพระราชกุศล
ในพิธีพระราชทานเพลิงศพ

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ)

อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

เจ้าอาวาสวัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร

ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

วันอาทิตย์ ที่ ๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

